

අභිධම්මපිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

කථාවස්තුප්‍රකරණය

ප්‍රථම භාගය

ලබ්‍හා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
අභංගම විද්‍යවිසු පරිවේණාධිපති
පණ්ඩිත කෝද්දගොඩ ඤාණාලොක
නායක සභිකයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුභත සි.

බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006

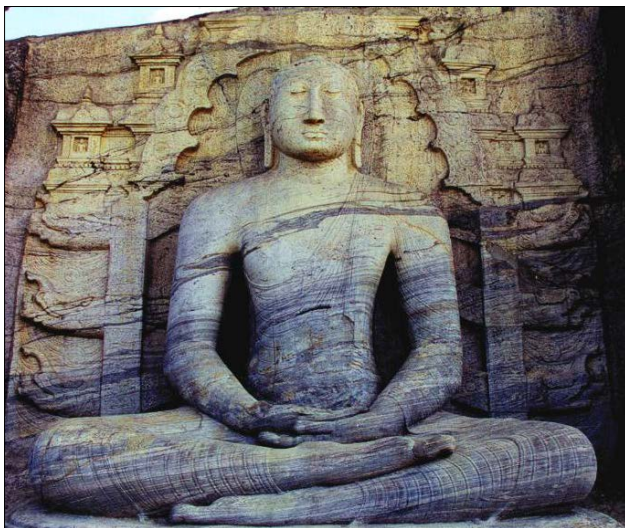
Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 44

The Fourth Book in the
Abhidhamma-Pitaka

4

KATHĀVASTUPRAKARANA (I)

With the Sinhala translation by
The Venerable Pandita Kodāgoda Nānāloka Thero
Chief High Priest of Southern Ceylon,
Principal of Vidyachandra Pirivena, Ahangama

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (31) සටහන් කර යොමු වන්න.

අතිධම්මපිටකේ
කථාවස්සුප්පකරණං
පඨමො භාගො

අතිධම්මපිටකයෙහි
කථාවස්සුප්පකරණය
ප්‍රථම භාගය

**“තථාගතපසවෙදිනො, හික්කවෙ ධම්මවිනයො, විච්චො, විරොචති
නො, පටිච්ජනෙනා”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙහනා කරන් ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුනේ නො බබලයි.”**

(අභිතුතතරනිකාය, තිකතිපාඨ - හරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය.)

පටුන CONTENTS

සංස්කෘත නිවේදනය	...	...	...	...	XXI
පරිවර්තන නිවේදනය	...	...	...	...	XXIII
සංඥාපනය	...	...	...	...	XXV
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	...	XXXXI
පාලිභෞතික — PĀLI ALPHABET	...	...	...	...	XXXXI I
විසයසූචි	...	...	...	...	XXXXIII
පෙළ හා පරිවර්තනය	...	...	...	...	2-579
ආහට්ඨතතානානුකූලමණිකා	...	...	...	...	583
සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	...	...	...	...	585
විසේෂ - පද්‍යනුකූලමණිකා	...	...	...	...	586

සංස්කාරක නිවේදනය

අභිධම්මපිටකයෙහි පස්වන ග්‍රන්ථය වූ කථාවංශප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය බුද්ධජයනති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලාවෙහි සුසාලීස් වන ග්‍රන්ථයයි. බුද්ධජයනති අනුකරණ පිළිබඳ කතීව්‍යසංවිධානය සඳහා ලබ්‍යාණ්ඩුවෙන් පත්කරණලද ලබ්‍යාණ්ඩුමණ්ඩලය විසින් ආරාධිත වූ අභංගම විද්‍යාවන්ත පරිවේණාධිපති, දක්ෂිණලබ්‍යාවෙහි ප්‍රධාන සංකිතායක පණ්ඩිතාචාර්ය ඔක්දශොඩ්‍යාණ්ඩු මහාඥානානන්දයන්ගෙන් සේ කථාවංශප්‍රකරණපාලිය සිංහල භාෂාවට නගාසූහ.

ධම්මානුයෙහි හා පාලි-සංස්කෘත-සිංහල භාෂාවන්ගෙන් නිපුණ වූ “සාහිත්‍ය සරසවි” පණ්ඩිත ඥාණාලොක ඥානානන්දයන්ගේ, ග්‍රන්ථ-ව්‍යාකෘතියෙහි ලා සුචාර්යවරයන්ගේ මග අනුගමනය කරමින් අක්ෂර-පදබ්‍යාකෘතියට හා ගම්පරාච්ඡිද්‍යාවෙන් ග්‍රන්ථගාරවයට හා සිංහල සාහිත්‍ය පොභණයට හිත වූ ප්‍රාතිරම්‍ය ව්‍යවහාරිකවේශයෙන් මේතාක් සියලුයට නොපත් කථාවංශප්‍රකරණය පළමුවරට සියලුයට නගාලීමෙන් තමන් වහන්සේගේ නාමය ලක්දිව ශාසනවංශකථා සමග ඉතිහාසගත කළහ.

උන්වහන්සේගේ හිතමිත්‍ර සිග්‍රණසුත් පණ්ඩිත ලබ්‍යානන්ද නායක ඥානානන්දයන් විසින් ලියා තිබෙන සංඥපනයෙන් කථාවංශ-ප්‍රකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය ද, ග්‍රන්ථකතිය හා එහි වාදමාණික ද, අභිධම්ම පිටකපරිවර්තනයෙහි අගය ද මැනවින් පහල කොට ඇත.

මේ අධිකාරයෙහි අග්‍රන්ථාපණ්ඩිත බලන්තොඩ්‍ය ආනන්දමේත්‍රය මහානායක ඥානානන්දයන්ගේගෙන් ද උපදෙස් ලැබී ඇත. ග්‍රන්ථ මුද්‍රණයට සකස් කිරීමෙහි දී ත්‍රිපිටකපරිවර්තකාරකමණ්ඩලයෙහි සාමාජික කාර්යාලය පණ්ඩිත කාරකමණ්ඩලයෙහි සුමනසාර ඥානානන්දයන්ගේගෙන් ලැබී තිබෙන උපකාරය අතිශයින් පැහැසි යුතුය. පෙළ හා පරිවර්තනය යෙදෙන ප්‍රමාණයට සරිලනසේ කොටස් තුනකට බෙදා පරිවර්තනයට ද පහසුවන පරිදි මුද්‍රණය කිරීමට සම්මත වූ කථාවංශප්‍රකරණයෙහි ප්‍රථමභාගය අපගේ අවසාන සංස්කරණයෙන් මෙසේ මුද්‍රණයට පමුණුවාලීම මහත් ම භාගයකි. මෙහි ද්විතීය භාගය ද දැනට මුද්‍රණයෙහි පවත්නේ වේ.

සංසාරදුඃඛයාගේ අනුත්පාදනිරෝධය වූ නිව්‍යාණය සාක්ෂාත් කිරීමට බාධක වූ සත්‍යායද්‍යවේ ප්‍රභව කොට ඇති පුද්ගලවාදය (සංවේදනික-අවේදනික හැම වස්තුවෙක්හි ම පැතිර පවත්නා ඉන්ද්‍රියවේදන නො වූ ස්වයංභූත සම්බලධාරී ශාසන සුබසාර්ථක ආත්මයෙක් ඇතැයි මායාමොහ-නගෙන් ගන්නා අභිභූත සංකල්පය) කථාවංශප්‍රකරණයෙන් බණ්ඩනය කොට ඇත.

මේ මිත්‍යාසංකල්පය තිසා සත්‍යතා සසරදුකෙහි බැඳී නිළාණාධිගමය නොලබන බව අවබෝධ කොටගත් මහාකාරුණික බුදුරජානන් වහන්සේ පඤ්චස්කකි - ආදශායතන - අභවාදශධාතූ - ආවිංශනිජ්‍යය යන ධර්මපුඤ්ඤයන්ගේ සත්පණ්ණ අවයව ධර්මධාතූ (හෙතුඵලනියාම) වශයෙන් විභාග කොට දක්වමින් විහජ්ජවාදය (අභිධර්මය) දෙශනාකරමින් ප්‍රාකාශක (ලෝකික) ජනයා විසින් පඤ්චස්කකිදිය සත්‍ය, පුද්ගල, ආත්ම වශයෙන් එකතියක් සේ ගැනීම වූ එකංශවාදය හෙවත් ඝනිඝඤ්ඤාව මිත්‍යාවක් බව ප්‍රකාශ කොට වදාළසේක.

පුද්ගල (ආත්ම) වාදදී වශයෙන් එකල පාවැහි මිත්‍යාමත බුදුරජානන් වහන්සේ වදාළ විහජ්ජවාදය අනුව මැබලමින්, එසේ ම මතු ඇතිවන කුතාර්කිකයන් විසින් බ්‍රහ්මධර්මය සම්බන්ධයෙන් නැගිය හෙන මනාහතර ද මැබලීමට කරුණු දක්වමින් මොහගලප්‍රත්‍යක්‍ෂය මහරහතූන් වහන්සේ විසින් සැටදහසක් පමණ වූ සතුන්මැද කම්පාවසතුප්‍රකාරණය 'විභාග' යන අම්ම ඇති ප්‍රකරණ නාමයෙන් ම විභාවනා කරණ ලද්දේය.

එබැවින් මේ අභිධර්ම ග්‍රන්ථය ද මිත්‍යාදෘෂ්ටිවිනිවේෂණයෙන් සත්‍යඥන උද්භාවනයෙන් තථාගතප්‍රවිදිත නිළාණාධිගමයට ප්‍රණීත වූ මාභීයක් බව නිවන් පසක් කරණු කැමැති සැදහැවතූන් විසින් සැලකිය යුතු වේ. ලබ්ධිකාණ්ඩුව මගින් මහාජන මුදලෙන් මේ පාලිග්‍රන්ථය ඉතිහාසයෙහි පළමුවරට අපගේ සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණයට පැමිණ විමෙන් ජාතික වන ධර්මදායක පුණ්‍ය මග්ගයෙන් මේ අධිකාරයට සම්බන්ධ මුද්‍රණ ශිල්පීන් ඇතුළු සියල්ලෝ ම නිදක් වෙන්වා! සුචපක් වෙන්වා! නිමන් දකින්නවා! යනු අපගේ ආශංසනය යි.

පරමාහාර චරිතඤ්ඤා.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තන කාරකසභාවෙහි ද
සංස්කාරකමණ්ඩලයෙහි ද සමත් වෙත.

බ්‍රහ්මවර්ෂ 2511.

ත්‍රිපිටක කායඝාලය,
174, සිරිවජිරඤ්ඤා මාවත,
කොළඹ 9.

පරිවර්තන නිවේදනය

සුචිතේ ගෙවා දන් අප බුදුරජාණන් වහන්සේ පන්සැලිස්වසක් කාතයුග-
මහාමෙඝයක් සෙයින් සිටි දහම්වහරේ වස්වනුවන් අනාගතයෙහි සද්ධම්ම
ප්‍රතිරූපක උපදනා පරිදි දක්වමින් මහසුඤ්ඤ මහරහත්හට සද්ධම්මපානි-
රූපක සුත් දෙසා, දේශනාධර්මය පරික්ෂා කොට ගතමනාසෙ දක්වමින්
සගනට මහාපදෙස සුත් දෙසා, සත්තට වන හය දක්වමින් අනාගතහය
සුත් දෙසා, අනාගතාරක්ෂා පිණිස මං පහයා තබා පිරිනිවි පසු, දහම්පෝ
සක්විති මහරජාණන් දවස තුන්වන සාහස්‍රිකධර්මසංඛ්‍යායෙහි
සංඛ්‍යාසථවිර වෑ සිටි මොග්ගලීපුත්තනිකා මහතෙරණුවන් මහාසංඛිකාදී
සප්තදහනිකායවාසීන් තත්තත්සුත්‍රපදයෙහි අළු වරදවා ගෙනා දුලිඛි
උඤ්ඤාචාරා කරනසෙ දැකූ, දෙව්ලොවැ අබ්දම් දෙසමින් බුදුන් දුන්
නග ගෙනා පරවාද මදිතය පිණිස සහමාද දෙසු කථාමතසුඤ්ඤාකරණය
සංඛිතිතයට නැගීමෙන් පසු ථෙරියනිකායවාසීන් වාචනාමාභියෙන් ගෙනා
ආසෙ මෑ අද ද අප අතර පවත්නේ වෙයි.

අභිධර්මපිටකයෙහි සප්තප්‍රකරණයට ඇතුළත් කොට ප්‍රකරණනාමයෙන්
තැබූ එ කථාවැනුප්පකරණය ගෙවුණු දෙවාදහස් දෙසිය පන්සැවෙහිද
සියබසට නො නැගුණේය. බුද්ධත්වයනම් සංවිධානය සඳහා ලබ්‍යාණුව
විසින් පිහිටුවන ලද ලබ්‍යාණෙහි මණ්ඩලය විසින් ඒ ප්‍රකරණය සියබසට
නංවා තැබීමෙහි කායභිභාරය අප වෙත දක්වා දෙතලදි. අපිදු මතු
සදහන් කරන පතිවරුන්ගේ වහල් ද ලැබූගෙනා තෙල දුකෙරකායභියෙහි
ව්‍යාපාත වූමහ.

අපගේ ප්‍රිය ශිෂ්‍ය වන අහංගම විදුලියු පිරිවෙන්ගි ආචාර්‍යී, ශාත්‍රවෙදි
සංග්‍රහම මංගල සථවිරයෝ ද, අපගේ ශිෂ්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ශාත්‍රපති
බිඹිලිවි.ඒ.පේ. විහාරණ (ඇම්. ඒ.) මහතාද මෙහිලා සහාය වුවන් අතුරෙහි
පළමු මෑ සදහන් කළයුතු වෙයි. විහාරණ මහතා අළුව්‍යාධ්‍යානයෙහි දී
බෙහෙවින් වෙහෙස දැරූ බව වෙහෙසින් කියැවුණු වෙයි. මුද්‍රණය පිණිස
දෙවනවරු අත්පිටි සකස් කිරීමෙහි දී වර්මානයෙහි විද්වත්තයාගේ ආදර-
ගෞරවයට පාත්‍ර වූ මොල්ලිගොඩ ප්‍රමවණොදය පිරිවෙන්ගි උපප්‍රධානාචාර්‍යී,
අපට කලාණ්ඩු වෑ සිවුනා පණ්ඩිතාචාර්‍යී ලබ්‍යම ලබ්‍යානාඤ්ඤ සංඛ්‍යායක
සථවිරයන් වහන්සේ ද, ධර්මිනග්‍රහ සංඛ්‍යාග්‍රහ තකීනායාදියෙහි ප්‍රවීණ
පණ්ඩිතරතනායක වන කර්මමිපිට්‍රොඩ ප්‍රමනාසාර සථවිරයන් වහන්සේ ද
බෙහෙවින් වහල් වූහ. ලබ්‍යානාඤ්ඤ සංඛ්‍යායකසථවිරයන් වහන්සේ
අළුව්‍යාධ්‍යානයෙහි විෂමසාන සකස්කිරීමෙහි ද, ප්‍රමනාසාර සථවිරයන්
වහන්සේ ග්‍රන්ථාගත පුවරු - විශාලතා සකස් කිරීමෙහි ද, පාඨනාසංදානා
හා වාක්‍යවේද වෙන් කිරීමෙහි ද බෙහෙවින් උපකාරී වූහ.

පොත් සපයාදීමෙහි ලා මාතර ශ්‍රී සුදර්ශිපරිවෙණාධිපති, පණ්ඩිතාචාර්‍යී
කඩවැද්දව සිටිනිමාස සංඛ්‍යායකසථවිරයන් වහන්සේ ද, අහංගම
ඵඨකාරියේ බිමාරාමාධිපති වෑ සිටි අහංගම සඤ්ඤාමාස මහාසථවිරයන්
වහන්සේ ද, ශ්‍රීමත් කේම එම්. බස්නායක මාතිතුමා ද කළ අනුග්‍රහය
කාතයුගයෙන් සදහන් කළයුතු වෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මෙහි සියලු දුෂිටසාන සුභට කිරීමෙහි ද ප්‍රශ්නාන්ත ඵලවාලීමෙහි ද ඵලය දුන්නාහු නම්: විද්‍යාදය විකල්පයෙහි සම්මාන උපකුලපති ත්‍රිපිටකවාහිකරායානි මහොපාධ්‍යාය, දැනට විශාරද අතිගෞරවාදී පරමාහාර සිවිවජීරඤ්ඤ කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සභානායක මාහිමියන් වහන්සේ වෙති. උන්වහන්සේගේ නැණපහසු නොහුන් නැතෙක් මෙහි නැත.

ග්‍රන්ථ පිළිබඳ යම් යම් වැදගත් කරුණු හෙතා සාකච්ඡා කිරීමෙහි දී විසිරිතිය යකොකොසා ඇති අග්‍රමහාපඤ්ඤ බලන්තොඩ අනුකූලමෙත්‍රය මහානායකසම්මරයන් වහන්සේ ද සහභාගි වූ සිටිබව කියමිහ.

අපගේ ආවායෙඝාතනම විද්‍යාවනුපිරිවෙන්න අධ්‍යක්ෂ, කිවිති ශ්‍රී වාහිකර පරදුම සිවි ජීනරතනාහිමාන තල්පේපත්තුව ඇතුළු මාතරදිශායෙහි ප්‍රධානසභානායකමහාසම්මරයන් වහන්සේ නන් අයුරින් තෙල කාකියෙහිලා අපට වෙබයඝී දුන් බව ද, ත්‍රිපිටක කායානිමකෙලයෙහි නිසුකත, දෙරගමුයෙහි පඤ්ඤා ධම්මපාල සම්මරයන් වහන්සේ මෙහි මහත් ආදරයෙන් හිතකර ව ක්‍රියා කළබව ද අවසානවශයෙන් සඳහන් කරමිහ.

කෝදගොඩ ඤාණලොකසම්මර.

විද්‍යාවනුපිරිවෙන,
අභංගම්.
දෙසැම්බර්, 1967.

සංඥාපනය

කථාවහනු සංලක්ෂණය

සඬිවිනි:

ශ්‍රී ශාක්‍යමුනි තථාගත සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේ බුදු වූ සවිතේ ගෙවූ දහ පන්සැලිස් වසක් මුළුල්ලෙහි වාතුර්ථවික මහාමෙඝයක් හෙයින් සිව්සස් දහම් අමාවැසි වස්වා සපුන් පිහිටුවා අපමණ සන්තිහිත සමාදානය කොට තීරුපසියේම පරිනිවෘණවාතුයෙන් පිරිනිවන් පෑ කල්හි, ශාසනභාරධාරී වූ මහාකාශ්‍යප මහාසංවිරපුමුඛ පන්සියක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් අත්සන් මහරජු සභාය කොටගෙන ධර්මවිනය සංකීර්ණ ශාසනය සංවිත්‍රය කොට වදාරන ලද්දේ ය. මේ ප්‍රථම සඬිවිනිය මහාකාශ්‍යප ආනන්ද උපාලි ආදී සමමුඛශ්‍රාවක මහතෙරවරුන් විසින් පැවැත් වූ හෙයින් ථෙට්ඨියා (ථෙරිකා) සි ද, පන්සියක් මැ වූ මහරහතුන් විසින් සංගීහිත වූ හෙයින් පඤ්චසතිකා සි ද ශාසන ඉතිහාසයෙහි පළමු විය. ඒ ථෙරික-සංගීහිතය පිළිගත් ආචාර්‍යවංශය ථෙරිවාද නම් වී.

බුදුන් පිරිනිවි සියක් හවුරුදු ඉක්මැහිය සද වැදූරට මහණහු විශාලායෙහි දී විනයානුලෝමික නො වූ සිහිහිලෝණකපාදි දශවස්තුන් පරිහරණය හිඤ්ඤානට කැප යයි ඇරැදුන්වූහ. ඒ අසා කාකණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍ර ආයුෂ්මත් සහ මහාසංවිරයන් වහන්සේ, සොරෙය්‍යවාසී ථෙරික, සාණවාසී සම්බුද්ධ, විසාලා වැසි සංඝඝනාමි යන මහතෙරවරුන් පුමුඛ කොටගෙන, ඒ දශවස්තුන් මැඩැපියා, දෙළොස් දහසක් පමණ හිඤ්ඤන් අතුරෙන් තෙවළොවර සිව්පිළිසිඹියා පත් සත්සියක් මහතෙරවරුන් භයාගෙන, ශුශුන්‍යාන පුත්‍ර කාලාශෝක රජු සභාය කොටගෙන, දෙවන සඬිවිනිය කළහ. එය සත්සියක් මහතෙරුන් විසින් කරන ලද නුසි සත්‍යසතිකා නම් වී.

ප්‍රථම සංගීහිතයෙහි මහතෙරුන් ධර්ම විනය විසින් පිටක විසින් නිකාය විසින් යම් සංවිත්‍රයකින් කරන ලද ද, වග්ග පණණාස නිපාත පකරණ බකිකාදි යම් විභාගයකින් කරන ලද ද, මේ දෙවන සංගීහිතයෙහි ද එ හැම එලෙසින් සංභායනා කරන ලද්දේ ය. එහි කියැවුණු විශේෂයෙන් ද ඇති: පළමුවන ධර්මසංභායනාවෙන් පසු වූ බුදුන් වදන ධර්මනායකයෙහි මැ සිට මහාසම්මාසනා, උදෙන ආදී මහතෙරවරුන් දෙසු මධුර, ෂොඛමුඛ ආදී සුත්‍ර කෙනකුත් හා විනයෙහි පඤ්චසතිකත්වය ද දෙවන සංගීහිත-යෙහි දී සංභායනාවට නගාලූහ.

බුද්ධිගාමික වූ ධර්ම විනය එලෙසින් නො පිළිගත් හෙයින් ඒ ධර්ම විනය සංවිත්‍රාහක මහතෙරුන් විසින් තිගත්තා ලද දහදහසක් පමණ චජ්ජිපුත්තක හිඤ්ඤා පක්ෂ සොයන්නාහු විශාලායෙහි අවකාශ නො ලැබ, කෞශාමිකයට ගොස් තමනට අනුරූප මනඩාරී දුර්වල පක්ෂ ලැබ, මහාසංගීහිත යයි වෙන ම ආදුරොලක් ඇති කළහ. ඔහු එක් වූ ගෙන ධර්මසංගීහිතකූදු කළහ. එ මහාසංගීහිත නම් වී. අධර්මවාදි මහාසංගීහිත-කාරකයෝ බුදුසත්‍ය විලෝම කළහ. මහසුථ ආදී මහතෙරුන් කළ මූලසංවිත්‍රය බිඳ, එයට වෙනස් වූ ධර්මසංවිත්‍රයක් කළහ. එක් තැනෙක

සම්මානිත වූ සුත්‍රය එයින් අත් නැතෙක නැවුහ. විනයෙහි ද පක්ෂමය-සහියෙහි ද පෙළ හා අරුත් හා බිඳලූහ. පඤ්ඤා නිෂපාදියාය දේශිතය ද නොයානී නිකායී සුත්‍රය ද නොදැන බ්‍රහ්මචරිත්‍යයෙන් අරුත් ගෙන යථාර්ථය නසාපූහ. විනය හා සුත්‍ර හා එක් දෙසක් හැරවියා තමනට අභිමතයක් එයට එක් කොට සුත්‍රවිනයප්‍රතිරූපයන් කළහ. පරිවාර අභ්‍යාධාර සංඝායන පදනාජනිය, අභිධම්ම ඡව්‍යකරණය, ප්‍රතිසංවිතමායී, නිදේශ, ජාතක එකදෙශයක් ද හැරවූහ. නාම, ශ්‍රමණලිඛිත, ශ්‍රමණපරිමකාර, ශ්‍රමණආකල්ප යන මේ ද වෙනස් කළහ. මේ දැක්වූයේ මහාසංඝිකයන්ගේ සම්මතය ගෙන දීපවංශයෙහි එන වාචී යි.

ඒ අනුව ඔවුන්ගේ මහාසංඝිකය විමසා බැලුව මනා යා:

1. බුදුන් පිරිනිවිසාරය සුපනස් (454) වසක් ඉක්මැයන තුරු පෙළ-දහම පොතපතෙහි නො ලියැවිණ. ඇදුරු මුඛයෙන් ම මුඛපාඨ-වශයෙන් උගතයුතු ව තුබූ තෙවලා පඤ්ඤා කොට පුත්‍රණ කළ එක ද භික්ෂු කෙනෙක් දසදහසක් වස්ත්‍රපතකයන් කෙරෙහි නො වූහ.
2. මහාසංඝික නිකායිකයනට නිශ්‍රයාවායෑ වූවෝ රේඛන මහ-කෙරණවන්ගේ අනුවැසි උපසංඝයක වසිවි විසිවස් ඇති උතතර නම් ස්ථවිර කෙනෙකි. ගෙ ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ සම්පයෙහි ත්‍රිපිටක ධර්මය හදාරා නිමැවූයේ හෝ ශාසනයෙහි ලද ප්‍රතිභා ඇතියේ හෝ නො වේ.
3. ඔවුන් නිශ්‍රයාවායෑ කොට ගත් ඒ උතතර නම් මහණ ආමිෂලාභ-යෙන් පෙළැබුණේ අධම්මසමාදාන භේදයෙන් සංඝික උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් නෙරැපා හරින ලද්දේ ද වෙයි. (සත්ත-සංකිකකතකය විමසන්න.)
4. ඔවුන්ගේ සම්මතයෙහි පළමු කොට මැ ස්ථවිර භික්ෂුන් විසින් 'අධම්ම යැ අවනසැ'යි ප්‍රතික්ෂේප කළ 'සිංහලොණකපාදි' දඹවස්සුව ඇතුළු විය.
5. ආවායෑමුඛයෙන් ලත් උද්ග්‍රහණයෙහි අපරිපූර්ණ බව භේද කොට-ගෙන ඔවුනට විෂය නො වූ පරිවාර පටිසම්මද නිද්දෙස ආදිය උන්ගේ සම්මතයෙහි සම්මානිත නො වී ය.
6. ඇදුරුපරපුරින් ගෙන එන ලද ත්‍රිපිටක අභිකථා මාගීය හෝ ආවායෑමාද හෝ ඔවුනට නො වී ය.
7. ස්ථවිර භික්ෂුන් කෙරෙහි කළ අසහනයෙන් මැඩිගිය ඔවුනට සම්මතයක ආවශ්‍යකතාව නම් ස්ථවිරවාදීනට පිළිමල් ව සිටීම විය.

මේ ආදී කරුණු විමසන් මැ මහාසංඝිකවාදීන්ගේ මහා-සංඝිකය අපරිශුද්ධ වූවක් බව කියැවුණු ය.

නිකායානන්තරයෝ:

මඟර බුන් දිගතලාවක් සෙසින් ස්ථවිරවංශයෙන් බිඳිගිය ඒ මහාසංඝික ඇදුරුකුලයෙන් ගොකුලික යැ එකබෙබ්බාගාමික යැ යි අනා ආවායෑමාය දෙකෙක් උපන. ගොකුලික නිකායෙන් බිඳි පඤ්ඤානිවාරණී යැ බාහුලික (බාහුලානික) යැ යි අනා දෙතිකායෙක් ද ඇති විය. බාහුලිකයන් අතුරෙහි මැ චෙතියවාද නම් අතිකුදු ආවායෑමාදයෙක් පහළ විය. මෙසේ මහාසංඝිකයන් හා ආවායෑමාද සමයක් පහළ විය.

මහාසංඝික නිකාය අනුකරණය කෙරෙමින් දෙවැනි සියවසෙහි දී මෑ ස්වර්ණයෙන් බිඳි මහිංසාසක යැ වජ්ජිපුත්තක යැ යි ආවායීවාද දෙකෙක් උපත. එහිදී වජ්ජිපුත්තවාදයෙන් බිඳි ධම්මසූතපිටක යැ හදුයානික යැ ජනනාගාරික* යැ සම්මතිය යැ යි අතිකූල ආවායීවාද සතරෙක් පහළ විය. මහිංසාසකවාදයෙහිදී බිඳි සබ්බසම්මාදී යැ ධම්මසූතපිටක යැ යි ආවායීවාද දෙකෙක් ද, සබ්බසම්මාදයෙන් බිඳි කසපික නම් වූ ද, උත්තෙන් සංඛ්‍යානික නම් වූ ද, එයින් සුත්තවාද නම් වූ ද ආවායීවාදයෝ උපත්ත. ඔහු ස්වර්ණය සමග දෙළොස් ආවායීවාද කෙනෙක් වෙයි. මේ දෙළොස් ද මහාසංඝිකයන්ගේ ආවායීවාද සය දැයි අටළොස් ආවායීවාද කෙනෙක් දෙවැනි සියවස තුළ පහළ වූහ. අටළොස් නිකායයෙහිදී අටළොස් ආවායීකූලයෙකුදු නොව මෑ නම්. මෙයින් සතළොස් වාද කෙනෙක් හිතන වුවහු බුදු-සසුන් මහරුක්හි විසකවු සෙයින් උපත්ත. ස්වර්ණය පමණක් මෑ අසමතිතන වූයේ ය. එහි ආවායීවරයෝ දිවි දෙවැනි කොට තබා ජන-ශාසනය අනුත අනුසික කෙවලපරිපූර්ණ පරිශුද්ධ කොට රක්මින් වැටෙන්නාහු වෙත්.

අශෝක සමය:

යථොක්ක අටළොස් ආවායීවාදයන්ගේ වශයෙන් සසුන් පවත්නා කල්හි දඹදිවැල් පව්වවර්ති අශෝක ධර්මරාජ තෙමේ උපන් සැදහැඟියේ දවසැ දවසැ පන්ලක්ෂයක් වැය කොට බුදුසසුන්හි මහත් අධිකාර පැවැත්විය. නව ලාභ ඇති තිඤ්ඤායෝ ලාභ සත්කාර සඳහා සසුන් වැද සසුනට අනේක ප්‍රකාර අර්බුදමල කණ්ඩක උපදවාලූහ. ඔහු උපොසථ කමාදියෙහිදී සහ මෑදට පිවිසෙයි. හික්කුසංඝියා වහන්සේ උන් සමග පොහෝ පවුරුණු නො කළහ. අශෝකාරාමයෙහි සත් අවුරුද්දක් පොහෝ පවුරුණු නැවැතිණ. රජ-අණින් පොහෝ කරවන්නට හිය බසිරගහි ඇති බාල ඇමැතියකු විසින් බොහෝ හික්කුන් දිවියෙන් තොර කරනු ලැබූ කල්හි, උපන් විපිට්ඨිකර ඇති රජ එ විපිට්ඨිකර හරනා සඳහාත් බුදුසසුන් තීර්ථබුදු කරනු සඳහාත් අභොගඛිතපථිතයෙහි වැඩහුන් මොග්ගලීපුත්තනිසා මහතෙරුන් වහන්සේ වැඩමවා, ඔහු අතින් සසුන් සමය ඉගෙන (අවුවායෙහි කී සෙයින්) සැටදහසක් අන්තොවුචන් සුදුවත් හඳවා සසුනින් නෙරැපියා, 'වහන්ස, දැන් සසුන ශුද්ධ යැ, පොහෝ කළ මැනැවැ' යි සඟනට ආරාධනා කොට අරක් දි නුවරට පිවිසියේ ය. සැටදහසක් පමණ වූ සමග මහා-සංඝියා වහන්සේ අශෝකාරාමයෙහි රැස්ව පොහෝ කළහ.

කථාවසතු දේශනාව:

ඒ සමාගමයෙහි මොග්ගලීපුත්තනිසා මහරහතූන් වහන්සේ වජ්ජිපුත්තක - සම්මතිය ආදී නිකායවාසීන් තත් තත් පිටක සුත්‍රපදයෙහි සමමාහයෙන් අනි වරදවා ගෙන උපදවා තුබූ පුග්ගලකථා ආදී වසතුන් ද, ශාසන විලෝම වැ මතු උපදනා වසතුන් ද ප්‍රතිබාහන සඳහා බුදුරදුන් වදළ අභිධම්ම නය වශයෙන් මෑ කථාවසතු මාතෘකා විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සුත්‍ර පන්සියෙකැ, පරවාදයෙහි සුත්‍ර පන්සියෙකැ' යි සුත්‍ර දහසක් සාධක වශයෙන් එළවා කථාවසතුසංකරණය වදළහ.

* ජනනාගාරික - බොහෝ පොත්

“මොහොලීපුත්තනිස්ස මහතෙරණුවන් කරුවහ්ඤාන ප්‍රබන්ධ කරන ලද”යි ඇතැම් විවාරකයෝ කියති. ඒ උන්ගේ මතිමාත්‍ර වත් මුත් ඔබ ප්‍රබන්ධ කළ කරුවහ්ඤානෙක් නැත. ඔබ්බසඛිතණ්ණි ආදී භට්ටකරණය සෑදියුත් මහතෙරණුවන් වාචනාමාභියට නඟා දේශනා කළ පරිදි මෑ කරුවස්තු-ප්‍රකරණය ද මොහොලීපුත්තනිස්ස මහතෙරුන් විසින් වාචනාමාභියට නඟා සහමාද දෙසන ලද්දේ ය:

බුදුරජාණන් වහන්සේ සමාමහපෙළහර අවසනා තිදසපුර පරසතුරුක් මූලා පඬුඇඹුල්සලයෙහි වැඩිහිඳ මාතෘදිව්‍යරාජයා කායසාක්‍ෂි කොට විජම් බණ දෙසන සේක් - සෑදියුත් මහ තෙරණුවන්හට එහි නය පහදා වදලාක් මෙන්, කරුවහ්ඤා දේශනාවසරයෙහි “අනායෙහි මාගේ සච්ඡි මහපැනැති මොහොලීපුත්තනිස්ස නම් තෙර කෙනෙක් උපන් ශාසනමල විසෝධා පුද්ගලකරාදි කරුවනට වහ්ඤා වූ ධර්මජාතය විභාග කොට දක්වති” දැන නානාප්‍රකාර ලබ්ධි විශෝධනයට ආර වූ, පෙළ විසින් බණවරක් තරම් වනසේ කරුවහ්ඤාමාතෘකා දේශනා කොට වදල සේක. මහතෙරණුවෝ බුදුන් වදල නයෙහි සිට ඒ මාතෘකා පෙළ විසින් මෑ විභාග කළහ.

එහි දැක්වූ වාදමාභිය යම් කිසි වාදී කෙනකුත් සමග උන් ඉදිරියෙහි කරුවහ්ඤානෙත් වාද කොට ප්‍රකාශ කරනලද්දෙකුදු නොවෙයි. තමන් වහන්සේ විසින් මෑ නිකායානතරිකයන්ගේ ලබ්ධි විශෝධනය සඳහා සකවාදි පරවාදි පුවජා විශාස්සනා වශයෙන් වදරන ලද්දේ ය.

තෙ වන සඛිතීනිස:

ඒ සමාගමයෙහි රැස්වූ සැටදහසක් පමණ භික්ෂූන් වහන්සේ අතුරෙන් ත්‍රිපිටකධර වූ සිව්විලිපිහිසාපත් එක් දහසක් මහතෙරවරුන් නඟාගෙන පළමුවන දෙවන සඛිතීනිදායෙහි මහාකාශ්‍යපස්ථිරයන් වහන්සේ හා යශස්ථිරයන් වහන්සේ හා ප්‍රමුඛ කොටගෙන ධර්මවිනය සඛිතීනිදා කළ සෙයින් මෑ තුන් වැනි ධර්මසඛිතීනිද ද පවත්වාලූහ. මේ සඛිතීනිද දහසක් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් කළ හෙයින් සාහසයිකා නම් වී. මෙහි දු විශේෂයෙක් නම්: විනය වූලවග්ගයෙහි පඤ්චසතිකක්කකිකයට අනතුරු කොට දෙවැනි සඛිතීනි කරුවෙහි ප්‍රකාශිත සත්‍යසතිකක්කකිකය ද, අභිධර්මසඛිතීනිදට පැමිණ පුග්ගලපඤ්ඤාතතිපකරණයට අනතුරු කොට කරුවහ්ඤා මාතෘකා විභාග කොට වදල කරුවස්තුප්‍රකරණය ද සඛිතීනිදට නඟාලීම යි.

තවද වූලවග්ගපාලියෙහි භික්ෂුතීකක්කකිකයට අනතුරු කොට එකාදශ ආදශ බකිකයන් වශයෙන් පඤ්චසතික සත්‍යසතිකක්කකිකයන් (පළමුවන දෙවන සඛිතීනි කරුවා) සහභා පු පරිදි තෙවන සඛිතීනි කරුවා වශයෙන් සාහසයිකක්කකික නම් තෙළෙස්වැනි බකිකයක් එහි නො ආරෝ කවර හෙයින් යන්: මහාසඛිතීනිදායෙහි මෙන් සිව්වැනි ධර්මසඛිතීනිදක් නො-පැවැත්ම එයට හේතු විය. ප්‍රථමසඛිතීනිදෙහි සඛිතීනිකාරකයන් විනයානුකූල කොට සමමත කළ ඤාතතිදුතීය කමීය ද, ද්විතීයසඛිතීනිදෙහි දශවහ්ඤා විතියවය සඳහා සමමත කළ ඤාතතිකමීය ද විනයෙහි දක්වාලීමේ යොග්‍යතිය නිසා විනයකක්කකික අතුරෙහි එම සඛිතීනිදා සඛිතීනි වී යයි සැලැකිය යුතු ය.

හිතනතිකායවාදිහ:

බුදුන් පිරිනිව් දෙවැනි සියවස ඇතුළත උපන් සතළොස් හිතන-වාදයෝ යට දක්වන ලදහ. තුන්වැනි සම්මිතිකයන් පසු ව ද කලින් කල හෙමමනික යැ රාජගිහික යැ සිඬාභික යැ පුබ්බසෙලියා අපරසෙලිය යැ වාජිගිහ යැ සි ආවායාච්චාද සහෙක් උපත. ධම්ප්‍රදීපිකායෙහි ගුරුථගෝමි ඇදුරන් විසින් “එක්මිති මහාසාඛිකාදි සප්තදහ නිකායවාසී බුදුසතුරන් ... පසු වැ හෙමමනාදි නවතිකායවාසී ...” යනාදියෙන් අනූන නිකාය නවයෙක් පැවැති සේ දක්වන ලද්දේ ය. එ සක්ඛිසකරණ අටුවායෙහි තැනින් තැනැ සඳහන් ලත් උත්තරාපථක යැ වෙතුලලක යැ හෙතුච්චාදි යැ යන තුන් නිකාය ද එක් කොට ගැනීමෙනි. වැඩි ගණනක් වාදකථා විෂයෙහි සඳහන් ලැබෙන අකුක යන නාමය වූ කලි පුච්ඡෙලිය, අවරලෙලිය, රාජගිරික, සිඬාර්ථික යන නිකාය සතර සඳහා ව්‍යවහාර කරන ලද්දෙකි. එ මැ කිය කථාවග්ගු අටුවායෙහි: “අකුකා නාම - පුබ්බසෙලියා අපරසෙලියා රාජගිරිකා සිඬාභිකාදි - ඉමෙ පච්ඡා උප්පන්නනිකායා”යි. ආන්ඩු දෙයෙට සම්පයෙහි වූ ඛානාකමකයෙහි ‘පුච්ඡලා, අවරලා’ යයි ආරාම දෙකක් තුබූ බව චීන සංචාරක හ්‍යුංසාං කියති. එ අරමුවැසි ඇදුරන් උපදවාලූ වාද හෙයින් පුච්ඡෙලිය අවරලෙලිය නම් වී යයි ද, රාජගිරික සිඬාභික යන වාද ආක්‍රදෙශිකයන් මැ උපදවාලූ එහෙයින් ද - මේ ආවායාච්චාද සතර එක් කොට අකුක නාමයෙන් කථාවග්ගු අටුවායෙහි හඳුන්වන ලද බව සැලකිය යුතු ය.

තිකායානතර හා කථාවග්ගුම:

යට දැක්වූ සවිස්සක් පමණ හිතන නිකායවාසීන් විසින් ත්‍රිපිටක පයඝීපති සංඛ්‍යාත ජිනශාසනය වරදවාගෙන නිපදවාලූ විවිධ ලබ්ධි විශෝධනය සඳහා කථාවග්ගුමානාකා පාලිය විභාග කරනලද්දේ ය. එහි පුග්ගලකථා, පටිභානිකථා ආදී වාදසාහයෝ දෙසියසතළොස් (217) ක් පමණ වෙති. අටුවා ඇදුරු බුදුගොස් මහතෙරුන් වහන්සේගේ කාලය වන විට එ කී ආවායාච්චාද අතුරෙන් බොහෝ ගණනක් අභාවයට ගොස් හෝ නිකායානතරයන් හා සම්මිශ්‍රණයට පැමිණ හෝ තුබූ බව පෙනේ. ඉතිරි වැ සිටි වාදිහු නම්:

1. අකුක	9. මහිංසාසක
2. අපරසෙලිය	10. රාජගිරික
3. උත්තරාපථක	11. වජ්‍ජපුත්ත
4. කසාපික	12. වෙතුලලක
5. ගොතුලික	13. සබ්බච්චාද
6. පුබ්බසෙලිය	14. සම්මතිය
7. හදුයාතික	15. සිඬාභික
8. මහාසංඛික	16. හෙතුච්චාද

යන මොහු ය. මොවුනතුරෙහි ‘අකුක, උත්තරාපථක, වෙතුලලක, හෙතු-වාද යන සතර නිකායයෝ පසුව ප්‍රකාශයට පැමිණියාහු වෙති. අකුක නාමයෙන් පුබ්බසෙලියාදි නිකාය සතරක් ගත් බව කියා ඇත.

අශෝක සමයෙහි සසුන් වැදී සිටි අනුරාධපුරයෙන් වාද බිඳුනට ‘කථාවග්ගුම දෙශිකය’යි ඇතැම් කෙනෙක් කියති. එ ද උත්තේ කලානා මාත්‍රයෙකි. ලාභසේතුයෙන් සසුන් වැදී සිටි තීර්ථිකයෝ හෙළ පිළි හඳවා

සපුතින් බැහැර කරනු ලැබුහ. දෙ වැනි සම්මිතිගෙන් පසු හිතනවාද ගෙන සිටි සතලොස් නිකාය වාසිනු සපුනෙහි මැ රැදී සිටියහ. මහාසමාගම-යට රැස්වූ සැටදහසක් පමණ හිඤ්ඤ ස්වර්ණවදානු මැ යැ. කථාවක්කුව දෙසත ලද්දේ වජ්ජිපුත්තකාදී නිකායවාසින් “අභි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපන්නො” යනාදී සුත්තපදයන් වරදවා ගෙන උපදවාලූ හිතනලබ්ධි විශෝධනය සඳහා මැ යැ.

කථාවක්කුව සකරණ:

පුද්ගලවාදකථා ආදී වාදයනට වැඩු (භූමි) වූ කාරණ කථාවන්ප්‍රි නම් වෙයි. ඒ කථාවන්ගෙන් සම්ප්‍රභ කොට දේශනා කළ ප්‍රකරණය ද කථා-වන්ප්‍රිපසකරණ නම් වී. මෙහි එන වාදකථා දෙසිය සතලොසෙකි. එ හැම වග්ගි තෙවිස්සෙක සම්ප්‍රභ කොට ඇත. එහි ආදී වූයේ පුග්ගලකථා යැ. ප්‍රකරණය වාචනා මාගියට නගාලීමේ දී පුද්ගලකථාව සම්පූර්ණයෙන් විහාර විය. එයින් මත්තෙහි ‘පරිභානිකථා’ ආදිය පෙගසාල විසින් සංකීර්ණ කරන ලද්දේය. එහෙයින් පුග්ගලකථායෙහි එන වාද ක්‍රමය අනුව හැම වාදකථාවක් ම සුදුසු පරිදි විහාර කළ යුතු ය.

පුග්ගලකථා විභාගය:

මෙහි මූලින් විභාග කළ පුග්ගල කථාව- 1. සුඛසම්මතකථා යැ, 2. සුඛක සංසන්දනා යැ, 3. ඔපම්මසංසන්දනා යැ, 4. චතුක්කනනයසංසන්දනා යැ, 5. ලක්ඛණසුත්තිකථා යැ, 6. වචනසොධන යැ 7. පඤ්ඤානානුයෝග යැ, 8. ගති - වූති - පරිසනී අනුයෝග යැ, 9. උපාදපඤ්ඤානානුයෝග යැ, 10. පුරිසකාරානුයෝග යැ, 11. අභිඤ්ඤානුයෝග යැ, 12. ඤාතක-ජාති-පටි-පත්ති - උපපත්ති අනුයෝග යැ, 16. පටිවේධානුයෝග යැ, 17. සංඝානුයෝග යැ, 18. සම්මතකථාසංඝානුයෝග ය යි අටලොස් අසුරෙකින් පුද්ගලප්‍රණේ-විභාග කොට ඇත.

එහිදු සම්මතකථා ප්‍රගතකථාව සුඛසම්මතකථා යැ, ඔකාසසම්මතකථා යැ, කාලසම්මතකථා යැ, අවයව සම්මතකථා යැ යි සම්මතකථා සතරෙකින් සුක්ක වෙයි.

කථාවක්කු පාලියෙහි සුඛසම්මතකථාය පමණක් මැ සම්පූර්ණයෙන් විභාග කොට දක්වන ලද්දේ ය. ඔකාසසම්මතකථායෙහි පටන් ප්‍රකරණය මුළුල්ල පෙගසාලවූයෙන් සම්ප්‍රභ කොට ඇත. එහෙයින් සුඛසම්මතකථාය විහාර කළ නසින් කථාවක්කු ප්‍රකරණයෙහි එන වාදකථාක්‍රමය අවබෝධ කටයුතු වෙයි.

සුඛසම්මතකථායෙහි අනුලොමපච්චිකිකපඤ්චක යැ, පච්චිකිකානුලොම-පඤ්චක ය’යි පඤ්චක දෙකෙකි. එයින් පළමුවැන්න අනුලොමපඤ්චක, පරිකම්මවතුක්ක, නිග්ගහවතුක්ක, උපනගනවතුක්ක, නිගමනවතුක්ක’ යැ යි කොටස් පහෙකින් ද, දෙ වැනි පඤ්චකය ‘පච්චිකිකපඤ්චක, පරිකම්ම-වතුක්ක, නිග්ගහවතුක්ක, උපනගනවතුක්ක, නිගමනවතුක්ක යැයි කොටස් පහෙකින් ද සුක්ක වෙයි.

“පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මතකථාපරමන්තො? යො සම්මතකථො පරමන්තො, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මතකථාපරමන්තො”යි ප්‍රමාණ, අනුයෝග විසින් පරවාදී පක්ෂය ගත් වාදයෙහි ගෙවත් ලබ්ධියෙහි

නිග්‍රහ (දෙම) ය නභාලිම ය, අනුලොම පරිලොම වශයෙන් දෙවැදූරුම් වූ පාපනා හෙවත් 'තෙත වත රෝ' යනාදීන් නිග්‍රහය පමුණුවාලිම ය, ආරොපනා හෙවත් "සං තත් වදෙයි" යනාදීන් නිග්‍රහය අරොපණය කිරීම ය යන කරුණු පසින් සුක්ක වූයේ අනුලොම පඤ්චක නම් වේ. මෙහි අනුලොම පරිලොම විසින් ධූපනා දෙකකුදු ඇතියෙන් 'සත්තක' යයි කියායුතු ය. එසේ නො කීමෙහි සුක්ක කීම? මෙහි 'ධූපනා' නම්: "මේ කොපයේ දෙමය" යි පරවාදී පක්ෂය එහි පිහිටුවාලන හෙයින් වාදකථා-පනමාත්‍රයෙන් ම චූත් පාපනාරොපනා හෙයින් අනුලොම පරිලොම පඤ්චකයෙහි ප්‍රධාන අවයවයක් නො වේ.

"පුග්ගලො භූපලබ්භති" යනාදීන් පරවාදීහු විසින් අනුලොමයෙන් හා ප්‍රතිලොමයෙන් පාපනාආරොපනා වතුකෙයාගේ වශයෙන් කළ ප්‍රතිකම් හෙයින් දෙවැන්න පටිකම්මිවතුකක නම් විය. පටිකම්ම, නිග්‍රහ, උපනසන, නිගමන, යන වතුකෙයෝ ද සිව්වැදූරුම් පාපනාරොපනයන්ගේ වශයෙන් ලැබෙන සැටි සැලකිය යුත්තාහු ය. මෙසේ "පුග්ගලො උපලබ්භති" යනාදී අනුලොම පඤ්චකයාගේ ද "භූපලබ්භති" යනාදී වූ පටිකම්ම - නිග්‍රහ-උපනසන - නිගමන වතුකෙයන්ගේ ද වශයෙන් අනුලොම - පටිකම්ම - පඤ්චක ලැබෙති.

"පුග්ගලො භූපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමන්තෙ" යනාදීන් පච්චිකිකනය පරවාදීහුගේ ප්‍රච්ඡායෙන් ඇරැඹෙයි. එහි පච්චිකික නයින් විරුද්ධපක්ෂය පිහිටුවාලිම ය, අනුලොම පරිලොම වශයෙන් සිව්වැදූරුම් වූ පාපනා ආරොපනා ය, යන මේ පටිකම්මපඤ්චක නම් වේ. යළි "උපලබ්භති පුග්ගලො" යනාදී වූ "පටිකම්ම-නිග්‍රහ-උපනසන-නිගමන වතුකෙයන්ගේ වශයෙන් පටිකම්මානුලොමපඤ්චක නම් දෙවැනි පඤ්චකය හැනේ.

මෙසේ මේ පළමුවැනි සච්චිකට්ඨයෙහි පඤ්චකයෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඒ පඤ්චකයෙහි නිග්‍රහ දෙකෙකි. පළමුවැනි පඤ්චකයෙහි සකවාදී විසින් පරවාදී හට කළ නිග්‍රහය ශුද්ධ ය. එහි පරවාදීහු විසින් පටිකම්ම වශයෙන් ජලවාදයෙන් ලත් ජය අශුද්ධ ය. අබිමියෙන් ලත් ජය හෙයින්. දෙවැනි පඤ්චකයෙහි පරවාදී විසින් සකවාදී හට කරන නිග්‍රහය අශුද්ධ ය. යළි සකවාදී විසින් බිම්වාදයෙන් පටිකම්ම කොට ලත් ජය ශුද්ධ ය. බිම්වාදයෙන් ලත් ජය හෙයින්.

කථාවංශප්‍රකරණයෙහි එන සියලු වාදකථා මේ පළමුවැනි සච්චිකට්ඨය විභාග කළ ලෙසින් විමසා දත යුතු ය.

කථාවංශයෙහි වාදක්‍රමය:

කථාවංශප්‍රකරණයෙහි එන වාදක්‍රමය 'ධූපනා, පාපනා, ආරොපනා' යන අවයව තුනෙකින් සුක්ක ය. එහි ධූපනා නම්: විරුද්ධ මතය බිඳිනු සඳහා ඉදිරිපත් කරන වාදකථාවේ පූර්වපක්ෂ යි - ප්‍රධාන තකාංග යි. ධූපනාගෙන් පැමිණෙන එලය පාපනා නම් වෙයි. එයින් ප්‍රතිවාදියා මත නැගෙන නිග්‍රහය හෙවත් පරාජය ආරොපනා නම් වේ. මේ වාදක්‍රමය තවත් පහසුවෙන් විටිභාගනු සඳහා නිදසුනක් එළවාලමි.

(1) සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වූ සකි විමෙන් 'ආ' කාරයක් වේ ද? (ප්‍රච්ඡා)

පරවාදී: එසේ යැ (පටිජානනා - පටිඤ්ඤා)

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වූ සකී වීමෙන් ඊකාරයෙක් වේ ද?
(අනුයෝග)

පරවාදී: එසේ නො කියැවුණු යැ. 'නැත' යනුයි (පරිකෙඛප)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වූ සකී වීමෙන් ආකාරයෙක් වේ නම්,
(අනුලෝම-ධපනා.)

සකවාදී: ඉකාර දෙකක් එක් වූ සකී වීමෙන් ඊකාරයෙක් වේ යයි
කියැවුණු යැ. (අනුලෝම පාපනා.)

සකවාදී: අකාර දෙකක් එක් වූ ආකාරයක් වන බව පිළිගන්නා තෙපි
ඉකාරභයක් එක් වූ ඊකාර වනු නො පිළිගන්නාව එහෙයින්
ඉකාරභයක් එක් වූ ඊකාර නො වේ යයි තොප කියන බස
සාවද්‍ය ය. තොපගේ බස වරද බව ඔප්පු වී යයි හේ යි.
(අනුලෝම - ආරොපනා.)

කථාවශ්‍යයෙහි එන වාදක්‍රමය මෙ බඳු යි. මෙය මැ අවරදිගැ නුතන
තකීක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි. (එහෙත් තොප මතයෙහි ඉ ඉ දෙක
ඊ නො වෙයි.)
එසේ නම්, අ අ දෙක ද ආ නො වේ.

මේ දක්වන ලද්දේ අනුලෝම පක්‍ෂ යි.

කථාවශ්‍යයෙහි එන පරිලෝම පක්‍ෂයෙහි නිදසුන් මෙසේ යැ:

(2) සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වූ ඊකාර නො වේ නම්, (පරිලෝම - ධපනා)

සකවාදී: අ අ දෙක එක් වූ ආකාරයෙක් වේ යයි ද නො කියැවුණු යැ.
(පරිලෝම - පාපනා)

සකවාදී: ඉ ඉ දෙක එක් වූ ඊකාර නො වේ යයි තොප කියන බස
මිනිසා වේ. (පරිලෝම - ආරොපනා)

මෙය අවරදිගැ තකීක්‍රමය අනුව මෙසේ සිටී:

ඉ ඉ දෙක ඊ නො වේ නම්,
අ අ දෙක ද ආ නො වේ.
එහෙත් අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ද ඊ වේ.

අවරදිගැ ක්‍රමයෙහි අනුලෝම ප්‍රතිලෝම පක්‍ෂ දෙකින් ම පාපනාව
බැහැර කරනලද වේ.

සුඵපක්‍ෂය හෙවත් ප්‍රධාන තකීඛ්‍යය පසුව දැක්වූ ක්‍රමයට පෙරළුව
හොත් ලැබෙනුයේ මෙසේ යැ:

අ අ දෙක ආ වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ වෙයි.
අ අ දෙක ආ වෙයි.
එහෙයින් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ.

දෙවැනි තකිත්‍රමයෙන් පරවාදීන්ගේ දෙවැනි උත්තරය යළි පිහිටුවනු ලැබෙයි.

- (3) පරවාදී: අ අ දෙක ආ නො වේ නම්,
ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.
අ අ දෙක ආ නො වේ යයි ද, එහෙත් ඉ ඉ දෙක ඊ වේ යයි ද තෙපි කියව.
අ අ දෙක ආ නො වේ නම්, ඉ ඉ දෙක ද ඊ නො වේ.
- (4) යළි පරවාදී කියයි: මේ ප්‍රතිබාහනය සාවද්‍ය ද? එය තොප කී දෑ හා සසඳා බලව එහි අපි අ අ දෙක ආ වේ යයි කීමිහ. තෙපි අපගේ බස සාවද්‍ය යයි කියව. තොප අපට නැඟුයේ නැති දෙසෙකි. අප දුන් පිළිතුර බලග. එ නයිත් අපට දෙත් නො නැඟිය යුතු වේ. තොපගේ දෙසාරොපණය සාවද්‍යය. අප තොපට කළ දෙසාරොපණය නිරවද්‍ය වෙයි. අපගේ නිමිතය නිවැරදි වේ.

අඬුමුඛමාදයුතනි:

කථාවාදයෙහි පුද්ගලකථාව පිළිබඳ පළමුවැනි සම්බන්ධයෙහි එන සිව්වැදූරුම් සම්බන්ධයන් අතුරෙන් එකෙකි සම්බන්ධයෙහි ‘අනුලෝම පච්චතික යා, පච්චතිකානුලෝම’ යැ යන පච්චතිකයන් දෙදෙනාගේ වශයෙන් අඬුමුඛමාදයුතනි දක්වන ලදී. එහි ආකෘතිය මෙසේ ය:

- (1) පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? (පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන)
- (2) භෑම තත්ති පරමාණුවශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බන්ත පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන)
- (3) (පුච්ඡ-පශ්චිමාදි) භෑම කල්හි පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බද පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන)
- (4) (පඤ්චබ්‍රහ්ම - ආදසනායතන - අධාරසංඛා - බාච්ඡිකාදිය යන සත්පනක් වම් සංඛ්‍යාත) භෑම විෂයෙහි පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ලැබේ ද? (සබ්බසු පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන.)

මේ සතරෙහි එක් එක් නිග්‍රහ දෙකක් දෙකක් බැගින් ලැබෙන නිග්‍රහ අට ‘අභවුම නිග්‍රහ’ නම් වෙයි. ‘අධිමුඛ වාදයුතනි’ යයි අඩුවාහි කියන ලද්දේ එය මැ යි. පාළියෙහි අඬුමුඛනිග්‍රහ යයි ලියනු ලැබේ.

මෙය බෙදා ඇති සැටි විස්තර වශයෙන් මෙසේ ය:

1. (i) සුභිසම්බන්ධයෙහි සකවාදි පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන ප්‍රථම නිග්‍රහකථාව වෙයි. පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන, සො සම්බන්ධො පරමණෙන තතො සො පුග්ගලො උපලබ්‍ධනි සම්බන්ධපරමණෙන” - ‘පරමාණු වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදිය ප්‍රශ්න යි. මෙහි සකවාදි පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන නිග්‍රහයෙහි අනුලෝමපඤ්චාදි කොටස් පස වෙයි.

- (ii) ඒ සුද්ධසම්ප්පාදයෙහි ම “පුග්ගලො භූපලබ්භි සම්පිකම්භ-පරමජෙන, යො සම්පිකම්භො පරමජෙනා තතො සො පුග්ගලො භූපලබ්භි සම්පිකම්භපරමජෙන” යි පරමාථී විසින් පුද්ගල නැද්ද? යනාදීන් පරවාදී පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙන දෙවැනි නිග්ගහය වෙයි. එහි පරිලෝමපඤ්චකාදී කොටස් පස වෙයි.
- (iii) “පුග්ගලො උපලබ්භි සම්පිකම්භපරමජෙන සබ්බසම්පුග්ගලො උපලබ්භි” යනාදීන් හැම තැන (හැම සිරුරෙක) පරමාථී වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? ආදී තෙවැනි නිග්ගහ කථාව ද,
- (iv) “සබ්බසම්පුග්ගලො උපලබ්භි” යි හැම කල්හි (පූර්ව පශ්චිම ජාති කාලාදියෙහි) පරමාථී වශයෙන් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදී සිව්වැනි නිග්ගහය ද,
- (v) “සබ්බසම්පුග්ගලො උපලබ්භි” යි සියල්ලෙහි (සකාශාදී සත්පනස් ප්‍රභේද ධර්මයෙහි) පරමාථී විසින් පුද්ගල ඇද්ද? යනාදී පස්වැනි නිග්ගහය ද යන අනුලෝමපඤ්චක නිග්ගහකථා තුන ම සකවාදීපක්ෂයෙන් ඇරැඹෙයි.
- (vi) අනතුරුව “සබ්බසම්පුග්ගලො භූපලබ්භි” යි සියලු තත්ව පරමාථී වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදී සවැනි නිග්ගහය ද,
- (vii) “සබ්බසම්පුග්ගලො භූපලබ්භි” යි හැම කල්හි පුද්ගල පරමාථී වශයෙන් නොලැබේ ද? යනාදී සත්වැනි නිග්ගහය ද,
- (viii) “සබ්බසම්පුග්ගලො භූපලබ්භි” යි හැම ධර්මිකයෙහි පරමාථී වශයෙන් පුද්ගල නැද්ද? යනාදී අටවැනි නිග්ගහ කථා ද යි අවසානයෙහි පව්වතිකානුලෝම නිග්ගහකථා තුන පරවාදී පක්ෂයෙන් ඇරැඹෙයි. ඒ හැම තත්ව අනුලෝම පඤ්චකාදී කොටස් පස යෙදෙන සේ සැලැකිය යුතු ය.

“එතතාවතා සුද්ධිකායා වෙව ඉමෙසඤ්ච තිණ්ණන්ති චතුත්තං සම්පි-කම්භානං එකෙකායම් සම්පිකම්භො අනුලෝම පව්වතිකායා ච පව්වතිකානු-ලෝමයා චාති ද්විත්තං ද්විත්තං පව්වතිකානං වසෙන අයං අට්ඨමුඛා තාම වාදසුත්ති නිද්දිට්ඨා හොති” යනු අටුවා යි. සුද්ධික-ථාන-කාල-ඛණ්ඩාදී විසින් සිව්වැදූරුම් සම්පිකම්භ (සත්තාථී) යන් අතුරෙහි එකෙකි සම්පිකම්භයෙහි යෙදෙන අනුලෝමපව්වතිකායා, පව්වතිකානුලෝම යා යි දෙවැදූරුම් පව්වතිකායන්ගේ වශයෙන් අට්ඨමුඛවාදසුත්ති දක්වන ලදී.

කථාවසතුයෙහි සූත්‍ර දහසෙන් ඇත:

“මොග්ගලීපුත්තනිසසන්ථෙරො ... සන්ථාරා දිත්තනායවසෙනෙව තථාගතෙන ඔපිතමාතිකං විහරන්තො සකවාදෙ පඤ්චසුත්තසත්තාති පරවාදෙ පඤ්චාති සුත්තසහසං ආහරිතා ඉමං ... කථාවන්තප්පකරණං අහාසි” යනු අටුවා යි.

මොග්ගලීපුත්තනිසසන්ථෙරො යායායාත් වහන්සේ විසින් දී වදාල නාය වශයෙන් මැ තථාගතයන් තැබූ (කථාවසතු) මාතෘකාව විභාග කරමින් සකවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියයක, පරවාදයෙහි සූත්‍ර පන්සියයකැයි සූත්‍ර දහසක් ඇරැඹෙන මේ කථාවසතුප්පකරණය වදාලන යනු එහි අදහසයි.

‘සකවාදයෙහි පන්සියයක පරවාදයෙහි පන්සියයකැ’ යි සූත්‍ර දහසක් එළවා කථාවසතු දෙසූහ. කථාවසතුයෙහි වාදකථා දෙසියසතළොසෙකි. ඇතැම් ලබ්ධියක් පිහිටුවාලන්නට පරවාදී පක්ෂයෙන් ද, එය විශෝධනය සඳහා සකවාදී පක්ෂයෙන් ද ඉදිරිපත් කළ සාධකදෙයනාසූත්‍ර බොහෝ ගණනෙකි. කිසි විටෙක එක් මැ සූත්‍රය කිහිපතැන යෙදී ඇත. මෙසේ කථාවසතුප්‍රකරණයෙහි සූත්‍ර දහසක් ඇති සේ සැලකිය යුතු ය.

කථාවසතුප්‍රකරණයෙහි අභටමාතෘකායෙක් ඇතැ’ යි කෙනෙක් කියති. හෙ ද සනාථකොට නැත. “තථාගතෙන ධම්ම මානිකං” යි කථාවසතු මාතෘකාව එකක් මැ බව මේ වාක්‍යයෙන් පැවසේ. අභටමාතෘකායෙක් වී නම්, “තථාගතෙන ධම්මාධිමානිකායො” යි වුහුබසින් පවසනු ඇත. කථාවසතු මාතෘකා කොහි වී යැ යත්: ප්‍රගලපඤ්ඤානති මාතෘකා අවසනා බණවරකට මදක් අඩු පුද්ගල මාතෘකා ඇත. එ මැ කථාවසතුයෙහි මාතෘකා වී යයි සිතමිහ. “අයං අට්ඨමුඛා නාම වාදසුතති නිද්දිට්ඨා හොති” යි කථවන්දුප-කරණ ප්‍රගලකථායෙහි මුලින් මැ එන වාදමූල අභටකය ගෙන කථාවසතු ප්‍රකරණයට අභටමාතෘකාවක් ඇතැ’ යි ගත් සේ ද? විමසන්න!

බෞද්ධානුෂාංග:

කථාවසතු දේශනාවෙන් යට දැක්වූ පරිදි වාදසුතති = වාදනාය ඉදිරිපත් කරමින් ඒ ඒ නිකායවාසීන් තථාගතසමයවිරෝධී කොට ගත් ලබ්ධි විශෝධනය කොට ඇත. එහෙයින් පවිත්‍ර වූ බෞද්ධානුෂාංගයෙක් ඇත් නම්, මේ කථාවසතුයෙහි එන වාදසුතතිත්‍රමය මැ යි. ජනවචනානුයාසී සථවිරවාදයට විරෝධී වැ සිටි දිඬුනාග. ධම්මිඪ්ඨි, අසඬ, වසුබඤ්ඤා ආදී කීර්තිමත් බෞද්ධ නෛයාසිකයන් ඒ ඒ නායායාසත්‍ර නිපදවාලීමෙහි ප්‍රොත්සාහී වූයේ තමන් තමන් ගත් ලබ්ධිසාන සනාථකිරීම සඳහා මැ ය. ඔවුනට ආදර්ශී වූයේත් උන් වාදෙන්මුඛ කොට යතාලයෙන් කථාවසතුප්‍රකරණය මැ යි. එහෙත් කථාවසතුයෙන් සකාරණ කොට ලබ්ධි විශෝධනය කළ ද, ඇතැම් නිකායනතරවාදීහු කථාවසතු නො පිළිගත්හ. සාකික දුර්ලබ්ධිය තර කිරීමට ම මග සෙවූහ. මේ විමසන්න:

අනතරාහවකථා:

පුට්ඨෙලිය-සමමිතිය ඇදුරොල්ලි වූවෝ අඬනුතතරනිකාය නිකතිපා-තයෙහි වදළ “සො පඤ්ඤානං ඔරමහාගියානං සඤ්ඤාජනානං පරික්ඛයා අනතරාපරිනිබ්බාසී හොති” යන සූත්‍රපදය නුනුවණින් ගෙන ‘අනතරාහව-යෙක් ඇතැ’ යි ද, මෙ ලොවින් සැවැ පරලොව ගිය සත්තියා දිවැස් නැති වැ, දිවැස් ඇතියකු සෙයින් ද, සාද්ධි නැති වැ සාද්ධි ඇතියකු සෙයින් ද, මවුණේ ඔපප්පාලය ද මවුපියන්ගේ සහගමය ද බලමින් සතියක් හෝ අතිරේක සතියක් පමණ කල් සිටුවේ යි ද, මරණයත් මවුකුස පිළිසඳ ගැනුමත් අතර කාලය අනන්තරාහව නමැයි ද කීහ.

‘අනතරාපරිනිබ්බාසී පුද්ගලයෙක් ඇතැ’ යි යන හේතුවෙන් අනතරාහව-යක් ඇතිවත් මැ උපහව්වපරිනිබ්බාසී ආදී පුද්ගලයන්හු ඇතියෙන් උපහව්වහවාදිය ද ඇති විශාසනා යැ. පරවාදීන් එබඳු හවයක් ප්‍රතිඥා නො කරන හෙයින්හු, කාමරූපාදී හවයන් අතුරෙහි අනතරාහවයක් නැති හෙයින්හු, කාමාදී තුන් හවයන් හැර සතරවැනි හවයක් නැති හෙයින්හු, අනතරාහවුපග කමියක් නැති හෙයින්හු, හැම සත්තට අනතරාහවයක්

නැති හෙයිනුද, එ කියන අන්තරාභවයෙහි වේදනා සංඥාදිය නැති හෙයිනුද, ජරාමරණ නැති හෙයිනුද ‘අන්තරාභවයෙක් නැතැ’ යි කථාවක්කුයෙහි දී එ වාදය බණ්ඩනය කරනලද්දේ ය.

පසු වැ අන්තරාභවවාදීහු අන්තරාභවයෙක් ඇති මැ යයි දක්වන්නට තෙවලායෙන් සාධක සොයනු වේ. “තනො නිං බාහිය, නෙව්වි න හුරං න උභයමන්තරෙන” යන උද්දනපාළි සැ බාහිය සුත්‍රපාඨයෙහි එන “උභය-මන්තරෙන” යන පදය ද, “භූතා වා සමග්ගවෙසී වා” යන සුත්තනිසායයෙහි කරුණියමෙත්තසුත්‍රපාඨය ද අළු විපරිත කොට ප්‍රමාණ වශයෙන් ගත්හ. උද්දනපාළියට අටුවා ලියන හදනන බම්මපාලාවාදීන් විසින් තථාගතානුමත වූ අළුකථා විවරණ කරමින් එයිනුද ‘අන්තරාභවයෙක් ඇති’ යි නො වදාළ බව හෙළි කරනලද්දේ ය.

උද්දන අටුවා සමපාදනයෙන් කලකට පසු වැ සමාසනිවාදී නිකායික වූ චක්‍රබන්ධු නම් ආචාර්යවරයා අන්තරාභවවාදය තව තවත් තර කරමින් යට දක්වූ සුත්‍ර හා මෑදුමිසගී සැ මහාතණ්ඛාසඛිය සුත්‍රයෙහි “මාතාපිතරො ව සන්තිපතිතා භොනති, මාතා ව උතුනී භොති, ගක්ඛබ්බො ව පච්චුප්පට්ඨිතො භොති” යි වදාළ තැන්හි ‘ගක්ඛබ්බො’ යනුයෙහි “ගක්ඛමී = ගද අනුභව-කරන්නා-ගක්ඛානුභවයට යන්නා” යි නිරුක්ති හෙයින් ‘ගක්ඛමී’ නම් වූ යේ අන්තරාභවික සන්ධියා මැ යයි ගෙන අභිබ්ඡිකොස යෙහි ලොකධාතු නිදේශයෙහි කාරිකා කිහිපයෙකින් අන්තරාභවවාදය නඟාලී ය. එමතු ද? සංසාරප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රතිසංඝිච්ඡෙදනයෙන් සමග්ග ව දක්වනු සඳහා අටුවායෙහි වදාළ ප්‍රතිබිම්බොපමාව ද චක්‍රබන්ධු විසින් බැහැර කරනලද්දේ ය. (ප්‍රතිබිම්බං අසිඛායාත් අසාමාන්‍යාදිදසීනම්.) එ ද අන්තරාභවවාදය තරකිරීමෙහි මගක් වශයෙනි.

කථාවක්කුයෙහි “අන්තරාභවෙ අපි රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණං” යි අන්තරාභවයෙහි රූප වෙදනා සංඤ් සංසාර විඤ්ඤාණ ඇද්ද? යන සකවාදී (සථවිරවාදී) ප්‍රශ්නයට ‘නැති’ (න භෙවං චතතබ්බෙ) යි පරවාදී (නිකායන්තරවාදී) පිළිතුරු විය. එහෙත් අතිවිමෝහයෙහි (අසා-වෙමණත් පුළුකාලභවාසානි) ‘අන්තරාභවිකයා පුළුකාලභවයට සමාන ආකාරී දරයි ද, (සකලොක්‍ෂා) චක්‍ෂුරාදී සියලු ඉන්ද්‍රිය රූපයෙන් සංයුක්ත යයි ද, කියමින් පරවාදියා මූල දී බැහැර කළ කරුණු පසුව පිළිගෙන ඇති සැටි ද, ‘අන්තරාභව උපපත්තිභව පුළුකාලභව මරණභව’ යි භව සතරක් නිමාණය කරමින් සභුමිප්‍රතිරූප මවා ඇති සැටි ද විමසියැසුතු ය.

තිරයපාලකථා:

“සකානි කමමානි හනනති තත්” යන නීතියේ සුත්‍රපදය විපරිත කොට ගෙන, ‘තිරයෙහි තිරයපාලයෝ නැති’ යි ද, සංකීය ‘නෙරසිකකමියෝ මැ තිරයපාලරූපයෙන් සිට නිරිසත්තට ගිංසා කෙරෙහි’ යි ද අනිකනිකාය වාසිනු කියති. තිකඛ්‍යතතර දේවදුත සුත්‍රයෙන් ද මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණ්ණාසක - මහාදේවදුත සුත්‍රයෙන් ද “තමෙනං භික්ඛවෙ තිරයපාලා පඤ්චවිධබ්බතං නාම කාරණං කාරෙතති” යනාදී නෙයාපි සුත්‍ර දක්වා කථාවක්කුයෙහි දී ඒ තිරයපාලවාදය බැහැර කොට ඇත. එහෙත් පපඤ්ච-සුදනී මනොරථපුරුණී අටුවා දෙකේ මැ: “එකවෙව ථෙරා තිරයපාලා නාම හප්පි, යන්තරූපං විය කමමමෙව කාරණං කාරෙතති වදන්ති. තං අපි තිරයෙසු තිරයපාලාති, ආමන්තා, අපි ව කාරණිකාති ආදිනා නයෙන

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අභිධම්ම පටිසෙතිකාවේ” යි මේ ආත්මිකයන්ගේ වාදය ම “එකවේ පෙරා” යි එකතාවාදයක් ලෙස දක්වන ලද්දේ ය. ආත්මික නිකාය සතරින් ඇතැම් ඇදුරොලෙක් ස්ථිරවාදීන්ට සම්පව සිටියා වනා’යි සිතිය යුතු ය. ආත්මිකවාදයක් වූ නිරයපාලකථාව සහිතවුවාට ආයේ එහෙයිනි. සමන්තපාසාදිකායෙහි ද බොහෝ තෘතීක අකිකයන්ගේ අවුවායෙන් නඟාගත් කරුණු සඳහන් ව ඇති සැටි ද සැලකිය යුතු ය.

වාදයන්ට සම්බන්ධ නිකායානන්දිකයෝ:

කථාවස්සුප්පකරණයෙහි විශෝධනයට භාජන වූ දෙසියසතලොසක් වාදකථාවන් අතුරෙන් එක්සැත්තැවක් පමණ වාදයන්ට සම්බන්ධ වූවාහු යථෝක්ත අකික ඇදුරොලෙහි වූවෝ ය. ප්‍රබ්ධසෙලියාදි අකික නිකායානන්දිකයන් වෙත වෙත මැ උපදවාලූ වාදකථා ද ඇත. ඒ ඒ නිකායිකයන් තමන් තමන්ගේ ලබ්ධිවශයෙන් සම්බන්ධ වූ වාදකථා කථාවස්සුප්පකරණයෙහි සඳහන් ලත් පරිදි මෙසේ යැ:

1. අකික	වාද	71	9. මහිංසාසක	වාද	9
2. උත්තරාපථක	,,	41	10. අපරසෙලිය	,,	5
3. මහාසංඝික	,,	32	11. වෙනුල්ලක	,,	3
4. ප්‍රබ්ධසෙලිය	,,	27	12. සබ්බන්ධවාදී	,,	2
5. සමමිතිය	,,	25	13. වජ්‍රපුත්තක	,,	2
6. රාජගිරික	,,	10	14. කසාපික	,,	1
7. සිද්ධානික	,,	10	15. ගොකුලික	,,	1
8. හෙතුවාදී	,,	10	16. හද්‍රයානික	,,	1

මහායානසම්මතය:

අශෝකාධිරාජ්‍යයෙහි නිකායානන්දිකයන්ගේ පක්ෂවල හිත වූයෙන් ඔහු ප්‍රත්‍යාජන ජනපදයන් කරා එළැඹූ නිශබ්දලෙයයෙන් කල් යැවූහ. ශක්ධාර දෙයෙහි පුරුෂපුරුෂ (පෙභාවර්) ඔවුන්ගේ මධ්‍යස්ථානය විය. බුදුන් පිරිනිව් සමාප්ති සියවසෙහි කණිෂ්ඨාධිරාජ්‍යයා දඹදිවැ ආධිපත්‍යයට පැමිණි කල්හි එ රජු පහදවාගත් ඔහු එ රජුගේ මැ ආරාධනයෙන් පන්සියක් හිසුහු එක් වැ ගෙන කුණ්ඩලවන විහාරයෙහි සභිගිතියක් කළහ. ඒ වූ කලී මහාසංඝිකාදි නිකායවාසීන් නිපදවාලූ ග්‍රන්ථයට ‘විභාෂා’ නම් ටිකාග්‍රන්ථ සම්පාදනය කිරීමෙකි. එ විභාෂා ග්‍රන්ථයන් පිළිගත් හැම නිකායිකයෝ මැ එක් වැ ගෙන වෛභාෂික නම් එක් ඇදුරොලක්බවට ගියහ. ඔහු හැම බුදුවට පැමිණීමෙන් මැ නිව්‍යාණාධිගමය කළයුතු යැයි ගෙන, තුමු මැ මහායාන නම් වූහ. විභාෂා නො පිළිගත් නිකායානන්දික කීපයක් හා අසමතින්ත ස්ථිරවාදය හා භික්ෂානා යි නම් කළහ. ඒ උන්ගේ මානමදයෙන් කළ ආරෝපණ මාත්‍රයෙකි.

කල් යාදි වෛභාෂිකයෝ විවිධ ලබ්ධිභේදයෙන් ම ‘සමාසන්ධිවාදී’ යැ, ‘සොත්‍රානුගතී’ යැ, ‘විශ්‍යන්ධාදී’ යැ, ‘ශුන්‍යවාදී’ යැ යි කොටත් සතරකට බිඳිතියහ. ලබ්ධිවශයෙන් හිතන වුව ද ඔහු නාලංද්‍ර, වික්‍රමශීලා ඔදනපුරි ආදි ස්ථාන මූලාශ්‍රයක කොටගෙන මහායානිකයන් වශයෙන් එක් වැ විසූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

කථාවක්‍යයෙහි වෘත්තයෝග:

කථාවක්‍යප්‍රකරණය විභාග කරනලද්දේ බුදුන් පිරිනිවි තුන්වැනි සියවසෙහි යැ. මේ කාලාන්තරයෙහි පාලිමාගධිකව්‍යවහාරයෙහි දී ඇතැම් ශබ්දප්‍රයෝගයන්ගේ යම් යම් වෙනස්වීම් සිදු වූ බව පෙනේ. තත්කාලීන-ව්‍යවහාරයෙහි පැවැති අසුරු යෙදුණු ශබ්දප්‍රයෝග කථාවක්‍යයෙහි දක්ක හැකි ය. (මේ ද කථාවනුප්‍රකරණය රචනා කළ ශ්‍රීතයක් නො ව මොහනලිපුතතනිසස මහරහතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවක් බවට සාධකයක් වෙයි.) එබිදු කිහිපතැනෙක් මෙසේ යැ:

සච්චිකථා:

මායා මර්ථි ඇදිය සෙයින් අභූත නො වූ, භූත වූ සත්‍ය වූ අතීත 'සච්චිකථා' යනු වේ. මේ අතීතයෙහි 'සච්චිකථා' ශබ්දය ම කථාවක්‍යයෙහි බෙහෙවින් යෙදී ඇත.

න භෙවං වතතබ්බො:

'න භි + ඵලං' යි විවේච්ඡ යි. 'න භ ඵලං' යි හෝ වෙයි. 'භි' කිව ද, 'හ' කිව ද වාක්‍යපුරුණයෙහි නිපාත යැ: 'එසේ නො කියැවුණු යැ' (න ඵලං වතතබ්බො) යනු වේ.

වතතබ්බො:

ලිඛිතානු ඵකතීයෙහි 'සි' හට 'ඵ' වූ තැනි. සුත්‍රපාලියෙහිද කිසිතැනෙක 'වතපපගුලෙව පුඤ්ඤිතකො' ආදියෙහි සෙයින් ඉතා විරල වැ මේ ප්‍රයෝගය ඇත ද කථාවක්‍යයෙහි 'නිශ්ශතතබ්බො, දුතනිශ්ශතතො, එකථෙය්, තජ්ජාතො' ආදි විසින් මේ ප්‍රයෝගය බහුල වැ දක්නට ඇත.

හඤ්චි:

'සචේ' හෝ 'ඤ්චි' (ඉදින්) ශබ්දානුයෙහි නිපාත යැ සුත්‍රපාලියෙහි දුර්ලභ වූ මේ අව්‍යයාරූපය ද කථාවක්‍යයෙහි සුලභ වේ.

ආමිහතා:

ප්‍රතිශ්‍යයෙහි නිපාත යැ. අන් තත්ති 'ආමි, ආමො, ඵලං' යි යෙදෙන ප්‍රතිජානනානුයෙහි කථාවක්‍යයෙහි මේ යෙදෙන සැටි යි.

භෙවං:

මෙහි 'හ' කාර ආගමිජ යි. 'ඵලං' යනු වේ. 'භෙවමෙවං, භෙවතාය පඤ්ඤාය' ආදි අනෙකසාරයෙහි පද්ධි වූ ආගමිහකාරය කථාවක්‍ය-පාලියෙහි ඇත.

එසෙ සෙ:

'එසො සො' (තෙලෙ හේ මැ වෙයි.) නොහොත් 'එසො එසො' (තෙලෙ තෙලෙ මැ ය.) 'එසො එසො යෙව්' යනු වේ.

භෙවත්ථි:

මෙහි දු භකාර ආගමි යැ. තිග්ගතිත සාරලොප යි. 'ඵලං අත්ථි' යනු වේ භෙව නිත්ථි 'ඵලං නිත්ථි' යනු වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සෙවනි සෙව නිසි:

‘සො එව අනි, සො එව නනි’ (හෙ මැ ඇත, හෙ මැ නැත) යනු වේ.

අනිවේශා නනිවේශා:

‘අනි සහාවෝ, නනි සහාවෝ’ අත්‍යාවශ්‍ය නිවේශනා (ඇත යන සහාවෝ, නැත යන සහාවෝ) යනු වේ.

නිසි නිසිත:

‘නො අනි, නො අනිත’ යනු වේ.

කථාවකුසංසකරණය:

කථාවකුසංසකරණය කිහිප වරෙක සංසකරණයෙන් මුද්‍රණය වී ඇත. බුද්ධිමත් සම්මතයක් බුද්ධිමත්ව දී සිදු කළ ජාතිකවාදයෙන් මුද්‍රණය කළ සංසකරණය ලැබ මුද්‍රණය විය. මේ වූ කලී නවීනතම සංසකරණය විය හැකිය.

බුද්ධිමත්ව ක්‍රියාකාරී සංසකරණය නම්: ක්‍රියාකාරී ග්‍රන්ථයන්හි දීඝි-කාලාන්තරයෙහි ලේඛකයෙකුගේ ජනිත වූ අක්ෂර පද බාහිරයෙන් පිළිබඳ විපරිතයකින් වේ නම් එය බැහැර කොට, ක්‍රියාකාරී සහයකාරීව නැතිකිරීම අනි වූ පාඨය මැ මතු කොට ගැනීම ය. මේ කාර්යයෙහි ප්‍රබල වූ විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයෙහි සමාන උපකුලපති පරමාහාර ශ්‍රී විජේරත්නාචාර්යවරයා නැතිවී පැවැත් වහන්සේගේ ප්‍රබලතම ඇති බුද්ධිමත්ව ක්‍රියාකාරී සංසකරණය මඟින් බලයෙන් කථාවකුසංසකරණයේ සංසකරණය සිදු වී ඇත. මේ සංසකරණයෙන් අදහස් වන්නේ පදපාඨ ඒ ඒ පිටුයෙහි පාඨාන්තර විසින් දක්වා ඇති සේ වෙන මැ සඳහන් නො කළ මනා ය.

කථාවකුසංසකරණය තථාගතභාවය පිළිබඳ පරමාදම්භනය සඳහා වාද ප්‍රතිවාදලෙභයෙන් වදාරන ලද්දකි. එහෙයින් එහි ප්‍රශ්න වූ න්‍යායමානී-යෙකුදු ඇත. (එය මෙහි මූල දී සැකෙවින් දක්වමු.) ග්‍රන්ථාකාරී සඳහා ප්‍රශ්න දෙකක් තබා ප්‍රකරණය මුළුල පෙයාලමුඛයෙන් සහිත වී ඇත. මෙසේ එහි කථාමානීය අතිශයින් දුර්වලය. මේ සංසකරණයෙහි ලාභී කථා මානීයක මැ සකවාදී පරමාදී දෙ පක්ෂය ද, ඒ ඒ පක්ෂයෙහි ප්‍රවේශ පරිජානනා (පරිකුල) අනුයෝග පරිකෙට පහ අනුලෝම පරිලෝම විසින් සිටි ධර්මයා පාපනා ආරෝපනා හා නිශ්චය ද වෙන් කොට දක්වමු. ප්‍රකාශකවාදී එක් එක් කථායෙහි බැසගෙන සිටි ප්‍රශ්න වෙන් කොට දක්වනු සඳහා අනුමුඛයෙන් අතිශය යොදා ඇත. එක් එක් අතිශය කුල ‘සකවාදී ප්‍රවේශ’ ‘පරමාදී පරිකුල’ ආදිය පිළිබඳ සංකේත පද ද පෙළ ඉදිරියෙහි යෙදීම. ඒ ඒ පිටුවෙහි දකුණු පසින් දේශනා පාලිය ද, හැම පාලි පිටුවක් ඉදිරිපිට යට කී ලෙසින් සංලක්ෂිත වූ සිංහල පරිවර්තනය ද යොදා ඇත.

සිංහල පරිවහිනය:

බුද්ධිමත් උත්සව අනුසාරණය සඳහා ලබකාරාජ්‍යය විසින් සම්මත වූ විශිෂ්ටතම කායභීය වූයේ ත්‍රිපිටකය සිංහල භාෂාවට නගාලීමයි. ත්‍රිපිටකයෙහි ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් නොයෙක්වර සන්න පිටපත් හා පරිවහින ආරයෙන් නොයෙක් ලෙසින් සිංහලට නැගී ඇත ද, ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක් එබඳු පරිවහිනයකට කිසිකලෙක භාජන වී නැත. කථාවස්තුප්‍රකරණය ද එබඳු ග්‍රන්ථයකි. එයට අවුවා විකා අනුචිකා ඇත ද එ හැම ඉතා සංක්ෂිප්ත යැ. පෙළ විසින් ද කථාවස්තුප්‍රකරණය දුර්බොධ යැ. එය පරිවහිනය සඳහා ලංකාවේ ශ්‍රී ලංකා දකෂිණදිශාභාගයෙහි ප්‍රධාන සංකීර්ණයක තත් පැමිණියෝ යැ. ව්‍යාකරණ ඡන්ද්‍රලබකාර-තකීන්‍යායෙතිහාස සහිත ප්‍රාචීන භාෂා විෂයෙහි පණ්ඩිතොපාධිය අත්ත-යෙන් හිමිකරගනුවහ. ලක්දි වැ වත්මන් පඬිවැවන්වැලෙහි කරලමිණි වූවහ. ලෙඛකයන් කෙරෙහි අග්‍රෙසර ව්‍යක්ත වාදිවූ, අභංගම විදුලිප්‍ර පිරුවන් හිමියෝ ය. ඔබ කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොකාභිධාන මහාස්ථිරයන් වහන්සේ යි.

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි සිංහල පරිවහිනය සරල යැ, සුගම යැ. සිංහල සාහිත්‍යතරුවරයෙහි අරුත්රස වැහෙන නවතම අමාඵලයෙකි. කථාවස්තු කොටාරෙහි සැඟ වී සිටි අරුත්රුවන් පහයන මිණිපහනක් බඳු යි. එය බමිකාමිනට සහපවග නැඟුමට හිණිපෙතෙක් වේවයි අපගේ ආශංසනය වේ.

කථාවස්තු පිළිබඳ මේ සංඥපන සංලක්ෂණ සම්පාදනයෙහි දී අග්‍රාමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායකස්ථිරපාදයන් වහන්සේ අපට උපස්තම්භක වැ සිටි බව ද, පණ්ඩිත කාර්මපිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථිරයන් වහන්සේ ඇතැම් කරුණු සංසන්දනයෙහි සහාය වූ බව ද මෙහි ලා පවසමිහ.

ලබ්‍රහ්ම ලබකානන්ද ස්ථිර.

බුද්ධිමත් 2511.
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ,
වාද්දුව.

සබ්බස්ස භික්ෂු භික්ෂුණී

[මුහුර්තයේ සෙදි ඇති සබ්බස්ස]

ස. පු:	... සකවාදී පුච්ඡා,
ප. පටිඤ්ඤා:	... පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස. අනු:	... සකවාදී අනුයෝගො,
ප. පටි:	... පරවාදී පටිකේඛපො,
ප. පු:	... පරවාදී පුච්ඡා,
ස. පටිඤ්ඤා:	... සකවාදී පටිඤ්ඤා:
ප. අනු:	... පරවාදී අනුයෝගො,
ස. පටි:	... සකවාදී පටිකේඛපො,
අනු. ඔ:	... අනුලොම ඔපනා,
අනු. පා:	... අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ:	... අනුලොම ආරොපනා,
පටි. ඔ:	... පටිලොම ඔපනා,
පටි. පා:	... පටිලොම පාපනා,
පටි. ආ:	... පටිලොම ආරොපනා,
ස. නි:	... සකවාදී නිග්ගහො,
ප. නි:	... පරවාදී නිග්ගහො,
ස. නිග:	... සකවාදී නිගමනං,
ප. නිග:	... පරවාදී නිගමනං,
ස. වි:	... සකවාදී වික්ඛල්පනා,
ප. වි:	... පරවාදී වික්ඛල්පනා.

පොඤ්ඤා සබ්බස්ස

සි. මු:	... සිහලකකර - මුද්දිත පොඤ්ඤා,
සා:	... සාමකකර - මුද්දිත පොඤ්ඤා,
මජ්ඣ:	... මජ්ඣමනිකාසංඝයානිකා - පොඤ්ඤා,
PTS.	 Pali Text Society Edition.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආ ශ්‍රී ජී උ උ ඒ ඔ

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa	
	ටta	ඨtha	ඨḍa	ථdha	ථṇa	
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna	
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma	
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ලla ආm

කka	කka	කිki	කිki	කුku	කුku	කෙke	කොko
ඛkha	ඛkha	ඛkhi	ඛkhi	ඛkhu	ඛkhu	ඛkhe	ඛkhe
ගga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකka	කඤṇa	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkha	භභbha	දදdda	මම්mpha
කසkya	ඤṇca	ධධdha	මම්mpha
ත්‍රkri	ඡඡccha	දදdra	මම්mma
කකva	ඡඡccha	ථථdva	මම්mpha
මකkhva	ඤṇjha	ධධdhva	යය,යයyya
මඛkha	චචtta	තතnta	යයyha
ගගga	ථථ,ථථtha	ථථntha	ලලlla
ගගgha	ඞṇdda	දදnda	ලලlya
ඞṇnka	ඞṇddha	කකndha	ලලlha
ගගra	භභṇṇa	තතnna	යයwpha
ඞṇkha	භභṇṇa	තතnha	යයssa
ඞṇga	භභṇṇtha	පපppa	භභsma
ඞṇgha	භභ,ඞṇṇda	පපpppha	භභsya
චචcca	භභṇṇtha	බබbba	භභhma
චචccha	තතtta	බබbbha	භභhva
ජජja	ථථtha	බබbra	ලලlha
ජජjjha	ථථtva	මම්mpa	

ආ ආ ශ්‍රී ජී උ උ ඒ ඔ

XXXXII

අතිරේක පිටකේ
කථාවක්ෂ්පපකරණපාලියා
පද්මහාන - විසයසූචි

විසයා

පිටුවක

පද්මො වග්ගො

2 - 422

1.	පුග්ගලකථා	...	...	2 - 188
2.	පරිභානිකථා	...	...	190 - 250
3.	බ්‍රහ්මවර්ගකථා	...	...	152 - 274
4.	ඔධිසොකථා	...	...	276 - 288
5.	ජහතිකථා	...	...	290 - 302
6.	සබ්බජිකථා	...	...	304 - 372
7.	අතීතබ්බාදිකථා	...	...	374 - 390
8.	ඵකච්චං අජිතිකථා	...	...	392 - 402
9.	සතිපට්ඨානකථා	...	...	404 - 412
10.	හෙවජිකථා	...	...	414 - 422

මහාවග්ගො නිට්ඨිකො

දුතියො වග්ගො

424 - 578

11.	පරුපහාරකථා	...	...	424 - 444
12.	අඤ්ඤාණකථා	...	...	446 - 462
13.	කම්මකථා	...	...	464 - 478
14.	පරවිතරණකථා	...	...	480 - 496
15.	වච්ඡෙදකථා	...	...	498 - 518
16.	දුක්ඛාහාරකථා	...	...	520 -
17.	චිත්තට්ඨිතිකථා	...	...	522 - 530
18.	කුක්කුලකථා	...	...	532 - 540
19.	අනුපුබ්බාතිසම්මයකථා	...	...	542 - 560
20.	වොහාරකථා	...	...	562 - 572
21.	නිරොධකථා	...	...	574 - 578

දුතියො වග්ගො නිට්ඨිකො.

XXXXIII

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අභිධම්මපිටකේ
කථාවත්ථුපපිකරණං
පඨමෝ භාගෝ

අතිධම්මපිටකේ

කථාවත්ථුපපකරණං

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමුද්ධස්ස.

පඨමො වග්ගො

1. 1.

පුගගලකථා

1. සකවාදිපුත්තා: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.¹

පරවාදිපටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

සකවාදිඅනුයොගො: යො සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා* තතො සො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමසේනා'ති.¹

පරවාදිපටිකේනිපො: නගෙවං වත්තබ්බෙ.

සකවාදිනිග්ගහො: ආජානාහි නිග්ගහං.

1 සච්ඡිකට්ඨපරමසේනාහි - සෘ:

2 සච්ඡිකට්ඨො පරමසේනා - සෘ:

අතිධම්පිටකයෙහි

කථාවසතුප්‍රකරණය

ඒ හඟවත් අහිත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

ප්‍රථම වර්ගය

1. 1

පුදගලකථා

[අප බුදුන් පිටිහිටි දෙවන සියවසෙහි ‘ථෙරවාද’යෙන් බිඳිහිට
‘වජ්ජිපුත්තක’ නම් අයුරොලෙකැ, තත්ප්‍රභව වූ ‘සමමිතිය’ නම්
අයුරොලෙකැ යි අයුරොල්ලු දෙදෙනෙක් වූහ. ඔහු බුදුන් විසින්
“අභිජුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපන්නො” යනාදීන් සමමිතසත්‍ය විසින්
සබ්බකතවචනසෙන් වදාළ සුත්‍රප්‍රදේශයෙහි අභි වරදවා ගෙනැ
ගුතාභිසෙන් පුද්ගලයෙක් සත්ත්වයෙක් ඇති’යි අභිනිවේශ කොට
ජලවායුන්‍යායයෙන් විපරිතශ්‍රාහ ඇති වූහ. සත්‍යාය - අසත්‍යාදි විසින්
විභක්ත සපතසක්‍රමයක් සකස්කොටනමාතු ආදි ධම්මසූත්‍රමාත්‍ර වත්
බුත් සථාභිසෙන් පුද්ගලයෙකු නැතිසෙන් උන්ගේ ජලවාදයට අවකාශ
නො දෙනු සදහා පළමු මැ තෙල “පුද්ගලකථා” ආරම්භ යි.]

1. සකවාදිප්‍රවෘත්ත: සත්‍යාභි (=ගුතාභි) පරමාභි (=අන්මප්‍රත්‍යක්‍ෂ
සබ්බාන උත්තමාභි) වශයෙන් පුද්ගලයෙක්
(=අන්මයෙක්,) උපලභ්‍යමාන වේ ද? (නුවණ
එළවා දන්නා ලැබේ ද?)

පරවාදිපටිකුසු: එසේ යැ.

සකවාදිඅනුයෝග: යම් (සකඛ - ආයතන - බාහු - ඉන්ද්‍රිය විසින් ඇති
සත්පනත් ප්‍රභේද වූ) සත්‍යාභියෙක් පරමාභියෙක්
වේ ද, ඒ හේතුවෙන් සත්‍යාභි පරමාභි ධම්ම
වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද? (සත්පනත්
ධම්මයන් කෙරෙහි රූපාදීන්ගේ රූපානාදි ආකාර-
යෙන් දන්නා සත්‍යාභි පරමාභියෙක් ඇත් ද?
තොප කියන පුද්ගලත් ඒ ආකාරයෙන් ලැබේ ද?)

පරවාදිපටිකෙඛප: එසේ නො කියැවුතු යැ.

සකවාදිනිශ්ඨාන: නිත්‍රභය පිළිගනුව.

අනුලෝමයාපනා: හඤ්චී පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේන,

අනුලෝමපාපනා: තෙන චිත රෙ චිත්තඛේඛ යො සච්චිකථේඛා-
පරමජේඛා¹ තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකථාපරමජේනා'ති.

අනුලෝම යං තත්ථ චදෙසි: චිත්තඛේඛ ඛො පුග්ගලො
ආරෝපනා: උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේන, නො ච
චිත්තඛේඛ යො සච්චිකථේඛා පරමජේඛා තතො
සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේ-
නා'ති ඕච්ඡා.

පරිලෝමයාපනා: නො චෙ පන චිත්තඛේඛ යො සච්චිකථේඛා
පරමජේඛා තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකථාපරමජේනා'ති

පරිලෝමපාපනා: නො ච චිත රෙ චිත්තඛේඛ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකථාපරමජේනා'ති.

පරිලෝම යං තත්ථ චදෙසි: චිත්තඛේඛ ඛො පුග්ගලො
ආරෝපනා: උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේන, නො ච
චිත්තඛේඛ යො සච්චිකථේඛා පරමජේඛා තතො
සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේ-
නා'ති ඕච්ඡා.

අනුලෝම පඤ්චකං.

2. පරචාදිප්පච්ඡා: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේනා'ති *

සකචාදිපරිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පරචාදිඅනුයෝගො: යො සච්චිකථේඛා පරමජේඛා තතො සො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේනා'ති?

හ. පරිකේඛපො: නාහෙවං චිත්තඛේඛ.

පරචාදිපරිකම්මං: ආජානාති පරිකම්මං.

1. සච්චිකථේඛා පරමජේඛා - හතො.

2. සච්චිකථාපරමජේනා'ති - හතො.

අනුලෝමිකපනා: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ නම්,

අනුලෝමපාපනා: හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු මැ යැ.

අනුලෝම
ආරෝපනා: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද, ඒ සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් මේ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පරිලෝමිකපනා. යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි ඉදින් නො කියැවුණු නම්, හවත, (නොප විසින්) සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි නො ද කියැවුණු මැ යැ.

පරිලෝමපාපනා: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි ද,

පරිලෝම
ආරෝපනා: යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද, එ සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දත්තා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු යැ යි ද යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් මේ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

අනුලෝම පක්ෂික යි.

2. පරමාදිප්‍රව්‍ය: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?

සකවාදීපරික්‍ෂාය. එසේ යැ (නො දත්තා ලැබේ)

පරමාදිඅනුයෝග: යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද, එ හෙතු-වින් සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් නො දත්තා ලැබේ ද?

සකවාදීපරිකේෂප: එසේ නො කියැවුණු යැ. (සමමති - පරමානී සත්‍ය දෙක මිශ්‍ර කොට ඇසුයෙන් මෙසේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යා යි).

පරමාදිපරිකමම: මේ ප්‍රතික්ෂිප්‍යාව පිළිගනුව.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අනුලෝමීයපනා: හඤ්චි පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන,

අනුලෝමපාපනා: තෙන චත රෙ වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො, තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙනා'ති.

අනුලෝම
ආරෝපනා: යං තත්ථ වදෙයි: 'වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො භුප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන, නො ච වතතබ්බෙ
යො සච්චිකට්ඨො පරමජො, තතො සො පුග්ගලො
භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙනා'ති මිච්ඡා.

පටිලෝමීයපනා: නො වෙ පන වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො
පරමජො, තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජෙනා'ති.

පටිලෝමපාපනා: නො ච චත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො භුපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජෙනා'ති.

පටිලෝම
ආරෝපනා: යං තත්ථ වදෙයි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන, නො ච
වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො, තතො
සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙ-
නා'ති මිච්ඡා.

පටිකම්මවතුක්කං.

8. ප. නි. තිං වෙ පන මඤ්ඤයි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙන, නො ච
වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො, තතො
සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජෙ-
නා'ති, තෙන තච තත්ථ භෙතාය පටිඤ්ඤාය
භෙවං පටිජානන්තං භෙවං තිග්ගභෙතබ්බෙ.
අථ තං තිග්ගඤ්ඤාමි. සුතිග්ගතිතො ච භොසි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨ පර-
මජෙන,

අනු. පා: තෙන චත රෙ වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො
පරමජො, තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජෙනා'ති.

- අනුලොමධපනා: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනුලොමපාපනා: භවත, එහෙයින් (භවත්හු විසින්) යම් සත්‍යානී-යෙක් පරමානීයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියැවුණු මැ යැ.
- අනුලොම ආරොපනා: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියැවුණු යැ යි ද, යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් එ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටිලොමධපනා: යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් ඇද්ද එයින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි ඉදින් නො කියැවුණු වේ නම්,
- පටිලොමපාපනා: භවත, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු මැ යැ,
- පටිලොම ආරොපනා: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි ද යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො ද කියැ වුණු යැ යි ද එහි ලා යම් බසක් කියෙහි නම් එ (තොපගේ) මිථ්‍යායෙකි.

පටිඝමිම චතුක්ක යි.

3. ප. නි: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගලයෙක් නො දන්නා ලැබේ යැ යි ද, යම් සත්‍යානීයෙක් පරමානීයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැ වුණු යැ යි ද (යනුවෙන්) ඉදින් භවත් හඟනේ නම් එ හෙයින් එ ප්‍රතිඥයෙන් එසේ ප්‍රතිඥ කරන භවත් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුතු වෙයි. එ බැවින් මෙසේ භවත්හු (මතුයෙහි එන සැරියෙන්) නිග්‍රහ කරමහ. තවද (අප විසින්) මැනවින් නිග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එ හෙයින් (භවත්හු විසින්) යම් සත්‍යානී-යෙක් පරමානීයෙක් වේ ද එ සත්‍යානී පරමානී බව වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි කිය වුණු මැ යැ.

අනු. ආ: යං තත්ථ විදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ: තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ: තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ විදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ: තතො සො පුග්ගලො භුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ ඕච්ඡා.

නිග්ගහ වතුග්ගහං.

4. ප. උ: එසෙ චෙ දුන්නිග්ගහිතෙ හෙවමෙවං තත්ථ දක්ඛ: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ: තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති. නො ච මයං තයා තත්ථ හෙතාය පටිඤ්ඤාය හෙවං පටිජානන්තා හෙවං නිග්ගහෙතබ්බා. අථ මං නිග්ගහංගාසි, දුන්නිග්ගහිතා ච හොමි.

අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ: තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් ප්‍රභලයෙක් නො දන්නා ලැබේ යැ යි කියා යුතු යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් එ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවත්නු ගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ හේතු- වින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු වෙ නම්,

පටි. පා: හවත, (හවත්නු විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශ- යෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු මැ යි.

පටි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගලයෙක් නො දන්නා ලැබේ යැ යි කියායුතු යැ යි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ හේතුවින් සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියායුතු යැ යි ද යන යම් බසක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

නිග්ගහ වතුකත යි.

4. ප. උ: ඉදින් තෙල වැරැදි සේ කළ නිග්‍රහයෙක් වේ නම් (හවත්නු විසින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියායුතු යැ යි ද, 'යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියායුතු යැ'යි (යනුවෙන් අනුලෝම පඤ්චකයෙහි ලා) අපට කළ නිග්‍රහයෙහි දීත් එ පරිදි මැ දක්නේ මැනවැ. එහි ලා තෙල ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ ප්‍රතිඥ කරන අපි හවත්නු විසින් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුත්තමෝ නො වමිහ. එයින් අපට මෙසේ (මතු සඳහන් වන පරිදි) නිග්‍රහ කරන්නෙහි නම් වැරැදි සේ නිග්‍රහ කරන ලද්දමෝ වමිහ.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගලයෙක් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යා- නුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියායුතු යැ.

අනු ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජො-නා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ඔ: නො ච පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-ජොනා'ති ඉදං තෙ ඕච්ඡා.

උපනිසන්චතුකකං.

ඪ ප. නිග: න භෙවං තිග්ගභෙනබ්බෙ, තෙන හි යං තිග්ගණ්ඨාසි.

අනු. ඔ: භඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො, තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්ත-බ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති¹ සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ඔ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති.

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උප-ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජොනා'ති.

- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යයි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එය හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි. ඔ: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පරි. පා: හවත, එහෙයින් (හවත්නු වියින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ.
- පරි ආ. සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් මෙය හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

උපනිස වතුකක සි.

6. ප. නිග: මෙතේ මම නිග්‍රහ කටයුතුයෙමි නො වෙමි. ඒ දුර්නිග්‍රහ හේතුවෙන් යම් හෙයකින් නිගන්වෙති.
- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් (හවත්නු වියින්) යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි කියනු ලැබේ ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එය හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි ඔ: යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද ඒ සත්‍යානු පරමානු බව වශයෙන් ඒ ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පරි. පා: හවත, එහෙයින් (හවත්නු වියින්) සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්නකරු දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියනු ලැබේ.

පටි. ආ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ මිච්ඡා.

නිගමනං: තෙන හි සෙ කතෙ නිග්ගහෙ සෙ නිග්ගහෙ දුක්ඛට්ඨෙ, සුක්ඛතෙ පටිකමෙම, සුක්ඛත පටිපාදනා'ති

නිගමන¹ වතුක්ඛං.

පඨමො නිග්ගහො.

6. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති?

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති?

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. ති: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ඨ. හඤ්චී පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති මිච්ඡා.

පටි. ඨ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජො තනො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

1. නිග්ගමන - සිමු, මජ්ඣ.

පටි. ආ: “සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් පුද්ගල දත්තා ලැබේ යයි කියනු ලබයි ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වේ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාං ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල දත්තා ලැබේ යයි නො කියනු ලබයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ භවත්ත්වයේ මිථ්‍යායෙකැ”යි යම් නිග්‍රහයක් කෙරෙහි ද එසේ නිග්‍රහ නො කලයුතු යැ.

නිගමන: එහෙයින් යම් නිග්‍රහයෙක් කරන ලද ද එය දුෂ්කාරී යැ. අප විසින් කළ ප්‍රතික්‍රියාව සුකාරී යැ. කථාමාලී ප්‍රතිපාදනය සුකාරී යි.

නිගමන වතුකත යි.

ප්‍රථම නිග්‍රහ යි.

6. ප. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?

ස පටිකුසු: එසේ යැ. (නො දත්තා ලැබේ)

ප. අනු: යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වේ ද ඒ භවත්ත්වයේ සත්‍යානුච්ඡේදනාං ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කිය යුතු යැ. (සම්මතසත්‍ය විසින් ප්‍රතික්‍ෂේප නො කට හෙන හෙයින්.)

ප. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් (භවත්ත්ව විසින්) යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වේ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාං ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි කිය යුතු ය.

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි කියනු ලබයි ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වේ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාං ධර්ම වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියනු ලබයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ භවත්ත්වයේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ස: යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වේ ද ඒ සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ඒ පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියනු නම්, භවත, එහෙයින් (භවත්ත්ව විසින්) සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ යයි නො කියනු ලබයි.

පටි. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො පුග්ගලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති. ඕච්ඡා.

පච්චිනික පඤ්චකං.

7. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු: යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ.
- ස. පටිකම්ම: ආඡානාහි පටිකම්මං.
- අනු. ථ: භඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.
- පටි ථ: නො චෙ පන වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති,
- පටි. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව වතතබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේන, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

පටිකම්මවතුකකං.

- පරි. පා: හවුන, සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො
දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පරි. ආ: සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා
ලැබේ යයි කියනු ලැබේ යයි ද, යම් සභාපතිගේ
පරමාණුගේ වේද එ සභාපති පරමාණු වශ-
යෙන් එ ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ යයි නො
කියනු ලැබේ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙයි නම්
එ හවුනුගේ මිථ්‍යායෙකි.

සමාජවාදී ප්‍රකාශන ක්‍රියාමාර්ගය.

1. ස. ප්‍ර: සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ ය.
- ස. අනු: යම් සභාපතිගේ පරමාණුගේ වේද එ
සභාපති පරමාණු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියනු ලැබේ.
- ස. පරිකල්ප: මේ ප්‍රකාශන ක්‍රියාමාර්ගය.
- අනු. ස: ඉදින් සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා
ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවුන, එහෙයින් (හවුනු වසින්) යම් සභාපති
ගේ පරමාණුගේ වේද එ හේතුවෙන් සභාපති
පරමාණු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යයි
කියනු ලැබේ.
- අනු. ආ: සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ
යයි කියනු ලැබේ ද, යම් සභාපතිගේ පරමාණු
ගේ වේද එ හේතුවෙන් සභාපති පරමාණු
වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු
ලැබේ ද යන යමක් එහි ලා කියෙයි නම් එ
හවුනුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි. ස: ඉදින් යම් සභාපතිගේ පරමාණුගේ වේද ද
එ හේතුවෙන් සභාපති පරමාණු වශයෙන් එ
ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ නම්,
- පරි. පා: හවුන, සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ
දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ.
- පරි. ආ: සභාපති පරමාණු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා
ලැබේ යයි කියනු ලැබේ ද, යම් සභාපතිගේ
පරමාණුගේ වේද එ හේතුවෙන් සභාපති
පරමාණු වශයෙන් එ ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යයි
නො කියනු ලැබේ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙයි
නම් එ හවුනුගේ මිථ්‍යායෙකි.

සමාජවාදී ප්‍රකාශන ක්‍රියාමාර්ගය.

8. ස. නි: තිං වෙ පන මඤ්ඤයි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති, තෙන නව තත්ථ භෙතාය පටිඤ්ඤාය භෙවං පටිජානනං භෙවං නිග්ගහෙනබ්බෙ, අථ තං නිග්ගණ්හාමි. සුනිග්ගහිතො ච භොසි.

අනු. ය: හඤ්චී පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති මිට්ඨා.

පටි. ය: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ 'යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ මිට්ඨා.

නිග්ගහ වතුකකං.

9. ස. උ: එසෙ වෙ දුන්නිග්ගහිතෙ භෙවමෙවං තත්ථ දකඛ: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති. නො ච මයං තයා තත්ථ භෙතාය පටිඤ්ඤාය භෙවං පටිජානනා භෙවං නිග්ගහෙනබ්බො. අථ මං නිග්ගණ්හාසි, දුන්නිග්ගහිතා ච භොමි.

- 8 ස. කි: ඉදින් භවත් “සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එ හේතුච්ඡේදනාං වශයෙන් එ ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු” යයි ද භවත් නම්, එ හැඟීමෙන් භවත්හුගේ එහි එන තෙල ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ පිළින කරන භවත් මෙසේ නිග්‍රහ කටයුතු වෙයි. දූන් තොප නිග්‍රහමය. මනා කොට නිග්‍රහනා ලද්දේ ද වෙයි.
- අනු. ධ: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත්, එ හේතුච්ඡේදනාං යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එයින් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් එ ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.
- අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එ හේතුච්ඡේදනාං වශයෙන් එ ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද එ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ධ: ඉදින් යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එ හේතුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත්, සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එ හේතුච්ඡේදනාං වශයෙන් එ ප්‍රශ්න දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් මේ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

නිග්‍රහන වතුකත යි.

9. ස උ: ඉදින් මේ වැරදිසේ කළ නිග්‍රහයෙක් වේ නම් (භවත්හු විසින්) සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේ ද එ සත්‍යානුච්ඡේදනාං වශයෙන් නො දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද (යනුවෙන් පව්වනිකපඤ්ඤායෙහි දී) අපට කළ නිග්‍රහයෙහිත් එපරිදි මැ සලකන්නේ යැ. එහි ලා මේ ප්‍රතිඥයෙන් මෙසේ පිළින කරන අපි භවත්හු විසින් නිග්‍රහ කටයුත්තමෝ නො වමහ. එබැවින් අපට මෙසේ (මතු සඳහන් වන පරිදි) නිග්‍රහ කරන්නෙහි නම් වැරදිසේ නිග්‍රහ කරන ලද්දමෝ වමහ.

- අනු. ධ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති ඕව්ඡා.
- පටි. ධ: නො චේ පන වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති,
- පටි. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති ඉදං තෙ ඕව්ඡා.

උපනිසන් වතුකතං

- 10 ස. නිග: න ගෙවං නිග්ගහෙතබ්බෙ, තෙන හි යං නිග්ග-ණ්හාසි.
- අනු. ධ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ යො සම්බිකට්ඨො පරමජේ, තතො සො පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකට්ඨපරමජේනා'ති ඕව්ඡා.

- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එ හෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යි.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි. ඔ: ඉදින් යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,
- පරි. පා: හවත, හවත්නු විසින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පරි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් මේ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

උපනිශත වතුකත යි.

10. ස. නිග: මෙසේ මම නිග්‍රහ කටයුතුයෙහි නො වෙමි, ඒ දුර්නිග්‍රහ හේතුවෙන් යම් හෙයෙකින් නිගන්වෙයි.
- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එ හෙයින් (හවත්නු විසින්) යම් සත්‍යානු-යෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් එ ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ වෙයි.
- අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෙක් පරමානුයෙක් වේ ද එ හේතුවෙන් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි.

පරි. ඔ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේඛො තනො සො පුහුණුලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති,

පරි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුහුණුලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති.

පරි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුහුණුලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො, නො ච වත්තබ්බෙ යො සච්චිකට්ඨො පරමජේඛො තනො සො පුහුණුලො ඉපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති ඉදං තෙ මිව්ණං.

නිගමනං: තෙන හි යෙ කතෙ නිගග්ගෙ සෙ නිගග්ගෙ දුක්ඛට්ඨෙ සුක්ඛතෙ පටිකමෙම. සුක්ඛතා පටිපාදනො'ති.

නිගමන වතුක්කං

දුතිසො නිගග්ගො.

11. ස. පු: පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තො.

ස අනු: සබ්බත්ථ පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති.

ප. අවිජානනා: න හෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි නිගග්ගො.

අනු. ඔ: භඤ්ඤී පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: 'වත්තබ්බෙ බො පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො, නො ච වත්තබ්බෙ සබ්බත්ථ පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති මිව්ණං.

පරි. ඔ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ 'සබ්බත්ථ පුහුණුලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේඛො'ති,

- පටි. ඔ: ඉදින් යම් සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වේ ද ඒ හේතුවෙන් සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු නම්,
- පටි. පා: භවත, සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.
- පටි. ආ: සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, යම් සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වේ ද ඒ හේතුවෙන් සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් එ ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි නොකියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ භවත්හුගේ මිථ්‍යායෙකැ'යි මේ නිග්‍රහයක් කෙරෙයි ද එසේ නිග්‍රහ නො කළ යුතු යැ.
- නිගමන: එ හෙයින් යම් නිග්‍රහයක් කරන ලද ද එ නිග්‍රහය දුෂ්කාරක යැ. අප විසින් කළ ප්‍රතික්‍රියාව සුකාරක යැ. කථාමානුප්‍රතිපාදනය සුකාරක යි.

නිගමන වගුකක යි.

දෙ වන නිග්‍රහ යි.

11. ස. ප්‍ර: සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ ද?
- ප පටිකුසුම: එසේ යැ.
- ස. අනු: සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් හැම තත්ත්ව (සකල ශරීරයෙහි) මැ ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් (තොප විසින්) සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් හැම තත්ත්ව ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් හැම තත්ත්ව ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ඔ: සත්‍යානුයෝගික පරමානුයෝගික වශයෙන් හැම තත්ත්ව ප්‍රශ්නලකථා දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු නම්,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, නො ව වතතබ්බෙ සබ්බස්ස පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

තනිසො නිග්ගහො

12. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ.

ස. ති: ආඡානාහි තිග්ගහං.

අනු. ඔ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, නො ව වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ඔ: නො චෙ පන වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේන, නො ව වතතබ්බෙ සබ්බද්ද පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති ඕච්ඡා. - පෙ -

වතුපස්සා නිග්ගහො.

පටි. පා: හවත, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් හැම තන්හි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි ...

තුන් වන නිග්‍රහ යි.

12. ස. පු: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් හැම කල්හි (පුළු පශ්චිම කාලයෙහි දු ධර්මානකාලයෙහි හා පිරිනිවි කල්හි දු) ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් 'සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ' යයි කියයුතු මැ වෙයි.

අනු. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,

පටි. පා: හවත, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් හැම කල්හි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි ද ඒ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි ...

සතරවන නිග්‍රහ යි.

13. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
 ජේනා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
 ස. නි: ආජානාති නිග්ගහං.
 අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරම-
 ජේන,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සබ්බෙසු පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.
 අනු. ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන නො ව වත්ත-
 බ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
 පරමජේනා'ති මිච්ඡා.
 පටි. ඨ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති,
 පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
 සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.
 පටි. ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
 උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන නො ව වත්ත-
 බ්බෙ සබ්බෙසු පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
 පරමජේනා'ති මිච්ඡා. -පෙ-

පඤ්චමො ගිග්ගණො.

14. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේනා'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: සබ්බත්ථ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපර-
 මජේනා'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
 ප. නි: ආජානාති නිග්ගහං.
 අනු. ඨ: හඤ්චි පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨපරමජේන,

- 13 ස. පු:** සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සත්තානි පරමානි වශයෙන් (සත්තං ආයතන ආදී) සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියුතු යැ.
- ස. නි:** මේ තිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ඔ:** ඉදින් සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, එයින් සත්තානි පරමානි වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියුතු මැ යැ.
- අනු. ආ:** ‘සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියුතු යයි ද සත්තානි පරමානි වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියුතු’ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ඔ:** ඉදින් සත්තානි පරමානි වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියුතු වේ නම්,
- පටි. පා:** භවත, සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියුතු මැ යැ.
- පටි. ආ:** සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි කියුතු යයි ද, සත්තානි පරමානි වශයෙන් සියල්ලෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ යයි නො කියුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති ද එ භවත්තූගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

සජ්චන තිග්‍රහ යි.

- 14 ප. පු:** සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** සත්තානි පරමානි වශයෙන් භෑම තත්ති පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියුතු යැ.
- ප. නි:** මේ තිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ඔ:** ඉදින් සත්තානි පරමානි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව
වතතබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

පටි. ඔ: නො චෙ පන වතතබ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ පුග්ගලො නුපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව වතත-
බ්බෙ සබ්බත්ථ පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

ජලෙඨා නිගග්ගහා.

16. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: සබ්බද පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේනා'ති.

ස. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ.

ප. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ඔ: හඤ්චී පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ සබ්බද පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ බො පුග්ගලො
නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව
වතතබ්බෙ සබ්බද පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමජේනා'ති ඕච්ඡා.

අනු. පා: හවත, එහෙයින් සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම තත්ත්ව පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියනු ලැබේ.

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියනු ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම තත්ත්ව පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති ද ඒ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ආ: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම තත්ත්ව පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ නම්,

පටි. පා: හවත, සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ.

පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියනු ලැබේ ද, සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම තත්ත්ව පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

සමන නිග්ගහ යි.

15. ප. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිකුසුම: එසේ යැ.

ප. අනු: සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියනු ලැබේ.

ප. නි: මේ නිග්ගහය පිළිගනු වේ.

අනු. ආ: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැයි කියනු ලැබේ.

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියනු ලැබේ ද, සත්‍යානුච්ඡාදනාදි වශයෙන් හැම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියනු ලැබේ යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් එ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

- පරි. ඔ: නො වේ පන වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති,
- පරි. පා: නො ව වහ රේ වහනබෙබ් ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති.
- පරි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහනබෙබ් බො ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේන, නො ව වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති ඕවත්. -පෙ-

සත්තමො නිග්ගහො.

16. ප. පු: ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.
- ප. අනු: සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති.
- ස. පරි: න හෙවං වහනබෙබ්.
- ප. නි: ආජානාති නිග්ගහො.
- අනු. ඔ: හඤ්චි ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේන,
- අනු. පා: තෙන වහ රේ වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහනබෙබ් බො ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේන, නො ව වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති ඕවත්.
- පරි. ඔ: නො වේ පන වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති,
- පරි. පා: නො ව වහ රේ වහනබෙබ් ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති.
- පරි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වහනබෙබ් බො ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේන, නො ව වහනබෙබ් සබ්බද්ධ ප්‍රශ්නලොකු පලබ්ධති සම්බන්ධපරමතේනා'ති ඕවත්. -පෙ-

අධිකරණ නිග්ගහො.

පටි. ඔ: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු වේ නම්,

පටි පා: භවත, එයින් 'සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යයි නො කියයුතු මැ වෙයි.

පටි. ආ. සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යයි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑම කල්හි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි නො කියයුතු' යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ භවත්ත්වයේ මිථ්‍යායෙකි ...

සත් වන නිග්ගහ යි.

16. ප. පු: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටි: එසේ නො කියයුතු යැ.

ප. ති: මේ නිග්ගහය පිළිගනුව.

අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් (නොප මිසින්) 'සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු මැ යැ.

අනු. ආ. සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යයි කියයුතු යැයි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැයි නො කියයුතු' යැයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ඔ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, එහෙයින් (නොප මිසින්) 'සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ' යැ යි නො කියයුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි කියයුතු යැ යි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් භෑමයෙහි පුද්ගල නො දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියයුතු' යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි....

අන්තම නිග්ගහ යි.

17. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන,
රූපඤ්ච උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා පුග්ගලොති

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ

ස. ති: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ස: හඤ්ච පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන
රූපඤ්ච උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි. "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන, රූපඤ්ච උපල-
බ්භති සම්බන්ධපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො"ති මිච්ජා.

පටි. ස: නො චෙ පන චත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්බන්ධපරමජේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සම්බ-
න්ධපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: "වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන, රූපඤ්ච උපල-
බ්භති සම්බන්ධපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ
අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා පුග්ගලො"ති මිච්ජා -පෙ-

18-21 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන, වෙදනා
ච උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේන -පෙ- සඤ්ඤා
ච උපලබ්භති -පෙ- සංඛාරා ච උපලබ්භති -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සම්බන්ධපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

17. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්තා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූප අනෙකෙක් ද, ප්‍රකාශ අනෙකෙක් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. ති: මේ තිග්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්තා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් 'රූපය අනෙකෙකැ ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ'යි කියැවුණු යැ.
- අනු. ආ: "සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද රූපය අනෙකෙකැ ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ"යි යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ස: ඉදින් 'රූපය අනෙකෙකැ ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ'යි නො කියැවුණු වේ නම්,
- පටි. පා: හවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යැ යි ද සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්තා ලැබේ යැ යි ද (තොප විසින්) නො කියැවුණු මැ යැ.
- පටි. ආ: "සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපත් දන්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද රූපය අනෙකෙකැ ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ'යි නො කියැවුණු" යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි...
- 18-21 ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාත් දන්තා ලැබේ ද? ... සංඥාත් දන්තා ලැබේ ද? ... සංස්කාරයෙන් දන්තා ලැබේ ද? ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඥානත් දන්තා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
- ස. කි: අභ්භාති තිග්ගහං.
- අනු. ස: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- අනු. ආ: යං තත්ථ විදෙසි: “වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො”ති
මිච්ඡා.
- පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ විදෙසි: “වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච
වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො”ති මිච්ඡා-පෙ-
22. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
වක්ඛායකනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන.
-පෙ- සොඛායකනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ඝානා-
යකනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ජීව්හායකනඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- කායායකනඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- රූපායකනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- සංඝායක-
නඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- භක්ඛායකනඤ්ච උපල-
බ්භති -පෙ- රසායකනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ-
ථොට්ඨබ්බායකනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- මනාය-
කනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායකනඤ්ච උපල-
බ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

- ස. අනු: විඥනය අනෙකෙක් ද? ප්‍රභල අනෙකෙක් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්‍රහ පිළිගනුවි.
- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ නම්, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දත්තා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) විඥනය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැ යි කියැයුතු යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දත්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ඔ: ඉදින් විඥනය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු නම්,
- පටි. පා: හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී විසින් විඥනත් දත්තා ලැබේ යැ යි නො කියැයුතු යැ.
- පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඥනත් දත්තා ලැබේ යැ යි කියැයුතු යැ යි ද, විඥනය අනෙකෙකැ, ප්‍රභල අනෙකෙකැයි නො කියැයුතු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

- 22-12 ස. ප්‍ර: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ ද? සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වක්‍රායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... සෞඛ්‍යායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... ඝාතායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... ජීව්‍යායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... කායායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... රූපායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... සංස්කෘතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... ගති-යතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... රසායනනත් දත්තා ලැබේ ද? ... ඵොට්ඨිකායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... මනායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ධර්මායතනත් දත්තා ලැබේ ද? ...

84-50 ස. පු:

වකුට්ඨානු ව උපලබ්ධි සම්බන්ධපරමාර්ථෙන
-පෙ- සොකමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- සොකමානු
ව උපලබ්ධි -පෙ- ජිව්හානු ව උපලබ්ධි
-පෙ- කායමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- රූපමානු ව
උපලබ්ධි -පෙ- සංඝමානු ව උපලබ්ධි -පෙ-
ගතමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- රසමානු ව උපල-
බ්ධි -පෙ- ථොට්ඨමානු ව උපලබ්ධි -පෙ-

ස. පු:

වකුට්ඨස්ස භවං ව උපලබ්ධි -පෙ- සො-
කමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- සොකමානු
ව උපලබ්ධි -පෙ- ජිව්හමානු ව උපලබ්ධි
-පෙ- කායමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- මනොමානු ව උපලබ්ධි -පෙ- ධම්මමානු
ව උපලබ්ධි -පෙ- මනොමානු ව¹
උපලබ්ධි සම්බන්ධපරමාර්ථෙන -පෙ-

51.

වකුට්ඨස්ස උපලබ්ධි සම්බන්ධපරමාර්ථෙන
-පෙ- සොකමානු උපලබ්ධි -පෙ- සොකමානු
යනු උපලබ්ධි -පෙ- කායමානු උපලබ්ධි
-පෙ- මනොමානු උපලබ්ධි -පෙ- ජිව්හමානු
උපලබ්ධි -පෙ- භූමිමානු උපලබ්ධි -පෙ-
පුරිසිමානු උපලබ්ධි -පෙ- සුඛමානු
උපලබ්ධි -පෙ- දුක්ඛමානු උපලබ්ධි -පෙ-
සොමනසමානු උපලබ්ධි -පෙ- දොමනස-
මානු උපලබ්ධි -පෙ- උපෙක්ඛමානු
උපලබ්ධි -පෙ- සංකප්පමානු උපලබ්ධි -පෙ-
විරිසිමානු උපලබ්ධි -පෙ- සංකප්පමානු
උපලබ්ධි -පෙ- සංකප්පමානු උපලබ්ධි -පෙ-
පසංකප්පමානු උපලබ්ධි -පෙ- අනුකූල-
සංකප්පමානු උපලබ්ධි -පෙ- අනුකූල-
උපලබ්ධි -පෙ- අනුකූලමානු උපලබ්ධි
සම්බන්ධපරමාර්ථෙනා'ති.

ප. පරිකල්ප:

අමනසා.

ස. අනු:

අනුකූලං අනුකූලමානුකූලං, අනුකූල පුග්ගලො'ති.

ප. පරි:

න භවං වත්තමෙව.

ස. ති:

අර්ථනාමි නිග්ගහං.

1. මනොමානුකූල උපලබ්ධි ධම්මමානු ව උපලබ්ධි සම්බන්ධපරමාර්ථෙන
-පෙ- මනො, සිද්ධි, සා.

84-50 ස. පු:

සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වක්‍රධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සොතධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ඝාතධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ජ්වනාධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... කායධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... රූපධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සංඥාධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ගන්ධධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... රසධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ථොට්ඨිකධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ...

ස. පු:

වක්‍රවිඤ්ඤාණධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සොතවිඤ්ඤාණධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ඝාතවිඤ්ඤාණධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ජ්වනා-විඤ්ඤාණධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... කාය-විඤ්ඤාණධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... මනෝ-ධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... ධම්මධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් මනෝවිඤ්ඤාණ ධ්‍යාවන් දන්තා ලැබේ ද? ...

51.

සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් වක්‍රභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සොතිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... ඝාතිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... කායිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... මතිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... ජිවිතිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... ඉඤ්ඤිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... පුරිසිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සුඛිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... දුක්ඛිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සොමනස්සිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... දොමනස්සිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... උපෙක්ඛිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සද්ධිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... විරිසිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සතිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සමාධිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... පඤ්ඤිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... අභ්‍යාසානභ්‍යාසානිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... අඤ්ඤිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද, ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් අඤ්ඤානාච්ඡිභ්‍යයන් දන්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ:

එසේ යැ.

ස. අනු:

අඤ්ඤානාච්ඡිභ්‍ය අනෙකෙක් ද? ප්‍රශ්න අනෙකෙක් ද?

ප. පටි:

එසේ නො කියැවුණුය.

ස. නි:

මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

- අනු. ස්: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේන,
අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මනේන.
- අනු. පා: තෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේන, අඤ්ඤාතා-
ච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේන, නො
ව වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.
- පටි. ස්: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- පටි. පා: නො ව පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමනේන, අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයඤ්ච උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේනා'ති.
- පටි. ආ. යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේන, අඤ්ඤාතා-
ච්ඡ්‍යයඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේන,
නො ව වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡ්‍යයං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා. -පෙ-
- 74** ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමනේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. පු: චූතනං භගවතා: අපී පුග්ගලො අත්තතිතාය
පටිපනේන, රූපඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මනේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාති පටිකම්මං.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් අඤ්ඤානා-විනිශ්චයන් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හව්න, එහෙයින් අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි (තොප විසින්) කියැවුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් අඤ්ඤානාචන්ද්‍රියන් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එය හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුතු වේ නම්,

පටි. පා: හව්න, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ යැ යි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් අඤ්ඤානාචන්ද්‍රියන් දන්නා ලැබේ යැ යි ද (තොප විසින්) නො කියැවුතු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් අඤ්ඤානාචන්ද්‍රියන් දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

74. ප. ප්‍ර: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: ආත්ම භිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් රූපන් දන්නා ලැබේ යැ යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

ප. අනු: රූපය අනෙකෙක් ද, ප්‍රශ්න අනෙකෙක් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු යැ.

ප. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතිකම්මය පිළිගනුව.

- ප. ධ: හඤ්චි වුත්තං හගච්ඤා අත්ථි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, රුපඤ්චුපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේන,
- අනු: පා: තෙන චිත රෙ චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රුපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- අනු: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: චිත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං හගච්ඤා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, රුපඤ්චු උපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේන, නො ච චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රුපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.
- පටි: ධ: නො චෙ පන චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රුපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ප: පා: නො ච චිත රෙ චිත්තබ්බෙ වුත්තං හගච්ඤා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, රුපඤ්චු උපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේනා'ති.
- ප: ආ: යං තත්ථ වදෙසි: චිත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං හගච්ඤා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, රුපඤ්චු උපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේන, නො ච චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රුපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා, -පෙ-
16. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. පු: වුත්තං හගච්ඤා: අත්ථි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, වෙදනා ච උපලබ්භති -පෙ- සඤ්ඤා ච උපලබ්භති -පෙ- සම්ඛාරා ච උපලබ්භති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සම්බිකථාපරමජේනා'ති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාති පටිකම්මං.

- ප. ඤ: ඉදින් ආත්මභිතයං පිමිපත් පුද්ගලයෙක් ආත යනු ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් රූපත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නම්,
- පා. භවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි කියැයුතු මැ යැ.
- ආ: ආත්මභිතය පිණිස පිමිපත් පුද්ගලයෙක් ආත යනු ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් රූපත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි කියැයුතු යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැයුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි ඤ: ඉදින් රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැයුතු වේනම්,
- පා: භවත, ආත්මභිතය පිණිස පිමිපත් පුද්ගලයෙක් ආත යනු ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් රූපත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි නො කියැයුතු මැ යැ.
- ආ: ආත්මභිතය පිණිස පිමිපත් පුද්ගලයෙක් ආත යනු ද, සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් රූපත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි කියැයුතු යැ යි ද, රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.

75. ප. පු: සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් පුද්ගල නො දත්තා ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. පු: ආත්මභිතය පිණිස පිමිපත් පුද්ගලයෙක් ආත යනු ද ... සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් වේදනාත් දත්තා ලැබේ යැ යි යනු ද ... සංඤත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද ... සංඝකාරයොත් දත්තා ලැබෙති යනු ද ... සත්‍යානී පරමානී වශයෙන් විඤ්ඤාණයත් දත්තා ලැබේ යැ යනු ද භගවත්හු විසින් වදාරන ලද ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: විඤ්ඤාණය අනෙකෙක් ද, පුද්ගල අනෙකෙක් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ප. පටිකමම: මේ ප්‍රතිකමය පිමිගනුව.

- අනු: ධ: හඤ්චි වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන,
- අනු: පා: තෙන චිත රෙ චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- අනු: අ: යං තස්ම විදෙසි: චිත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන, නො ච චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.
- පටි: ධ: නො චෙ පන චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ප. පා: නො ච චිත රෙ චිත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේනා'ති.
- ප. අ: යං තස්ම විදෙසි: චිත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනේනා, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන, නො ච චිත්තබ්බෙ අඤ්ඤං, විඤ්ඤාණං අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා -පෙ-
- 79-128. ප. පු: පුග්ගලො ඥාපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. පු: වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනේනා, චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන -පෙ- සොකායතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන -පෙ-
- චක්ඛුධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන -පෙ- කායධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- රූපධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ථොඨ්ඨිබ්බධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති! සච්චිකථාපරමිසේන -පෙ-

1 මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච උපලබ්භති ධම්මධාතු ච උපලබ්භති සච්චිකථාපරමිසේන, මජ්ඣිමනිකායෙ -පෙ-.

- අනු. ය: ඉදින් ආතමහිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇත යනු ද, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දත්තා ලැබෙයි යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද නම්,
- අනු. ප. හවත, එහෙයින් විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ, ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ යි (නොප විසින්) කියැවුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: ආතමහිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඤ්ඤාණය ද දත්තා ලැබේ යැ යනු හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද්දි කියැවුතු යැ යි ද, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ, ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ යි නො කියැවුතු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපගේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: ඉදින් විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ, ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ යි නො කියැවුතු වේ නම්,
- පටි. පෘ: හවත, ආතමහිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඤ්ඤාණත් ඇතැයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද්දි නො කියැවුතු මැ යි.
- පටි. ආ: ආතමහිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් විඤ්ඤාණත් දත්තා ලැබේ යැ යි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද්දි කියැවුතු යයි ද, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකැ, ප්‍රකාශ අනෙකෙකැ යි නො කියැවුතු යයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවත්නුගේ මිථ්‍යායෙකි ...
- 79-128. ප. ප්‍ර: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දත්තා ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර: ආතමහිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් චක්‍රායතනයත් දත්තා ලැබෙයි ... සොකායතනයත් දත්තා ලැබෙයි ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ධම්මායතනයත් දත්තා ලැබෙයි ... යනු හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද ...
- සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් චක්‍රායතනවත් දත්තා ලැබෙයි ... කායායතනවත් දත්තා ලැබෙයි ... රූප ධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ... ථොට්ඨමිඛධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ... චක්‍රවිඤ්ඤාණ ධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ... මනෝධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ... ධම්මධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ... සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් මනෝවිඤ්ඤාණධාතුවත් දත්තා ලැබෙයි ...

සත්‍යානුචිත වශයෙන් වකුණුයන් දන්තා
ලැබෙයි ... සත්‍යානුචිත වශයෙන් සොතිනු-
යන් දන්තා ලැබෙයි... සත්‍යානුචිත වශයෙන්
අකුණුයන් දන්තා ලැබෙයි යනු වදාරන ලද.

- 189. ප. ප්‍ර:** සත්‍යානුචිත වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්තා
ලැබේද?
- ස. පටිකුණු:** එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර:** ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇත යනු
ද, සත්‍යානුචිත වශයෙන් අකුණුයන් දන්තා ලැබෙයි යනු ද හඟවන්නු විසින් වදාරන
ලද ද?
- ස. පටිකුණු:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අකුණුයන් ද, ප්‍රශ්න අනෙ-
කෙක් ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ප. පටිකමම:** මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනුව.
- අනු. ස:** ඉදින් හඟවන්නු විසින් ආත්මිකය පිණිස
පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇත, සත්‍යානුචිත වශයෙන් අකුණුයන් දන්තා ලැබෙයි යනු
වදාරන ලද නම්,
- අනු. පා:** හවත, එහෙයින් (නොප විසින්) අකුණුයන් ද, ප්‍රශ්න අනෙකෙකැ,
ප්‍රශ්න අනෙකෙකැයි කියැවුණු මැ යැ.
- අනු. ආ:** ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇතැයි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත වශයෙන් අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද නො කියැවුණු යැ යි ද යන යම් එහි ලා කියෙහි
නම් ඒ හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ස:** ඉදින් අකුණුයන් ද, ප්‍රශ්න අනෙකෙකැ,
ප්‍රශ්න අනෙකෙකැයි නො කියැවුණු වේ නම්,
- පටි. පා:** හවත, ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇතැයි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත වශයෙන් අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද නො කියැවුණු යැ යි ද යන යම් එහි ලා කියෙහි
නම් ඒ නොපයේ මිථ්‍යායෙකි ...
- පටි. ආ:** ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇතැයි
හඟවන්නු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද, සත්‍යානුචිත වශයෙන් අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, අකුණුයන්
දන්තා ලැබෙයි යැ යි කියැවුණු යැ යි ද නො කියැවුණු යැ යි ද යන යම් එහි ලා කියෙහි
නම් ඒ නොපයේ මිථ්‍යායෙකි ...

සුඛිකසංඝයන.

180 ස පු:

රූපං උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, වේදනා
ච උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා වේදනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමිනතා.

ස. පුච්ඡ්.

පුග්ගලො උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන,
රූපඤ්ඤා උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමිනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පටි.

න භවං ව්‍යතබ්බෙ.

ස. ති:

ආජානාහි තික්ඛං.

අනු. ඔ:

භඤ්චි රූපං උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන,
වේදනා ච උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වේදනා, පුග්ගලො උපල-
බ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්‍භති
සම්බිකඛ්ඨපරමසේන,

අනු. පා:

තෙන චත රෙ ව්‍යතබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ:

යං තස්මි වදෙසි: ව්‍යතබ්බෙ ඛො රූපං උපල-
බ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, වේදනා ච උපල-
බ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා වේදනා, පුග්ගලො උපලබ්‍භති සම්බි-
කඛ්ඨපරමසේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨ-
පරමසේන, නො ච ව්‍යතබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඔ:

නො වෙ පන ව්‍යතබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

පටි. පා:

නො ච චත රෙ ව්‍යතබ්බෙ රූපං උපලබ්‍භති
සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, වේදනා ච උපලබ්‍භති
සම්බිකඛ්ඨපරමසේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා වේ-
දනා, පුග්ගලො උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේන,
රූපං ච උපලබ්‍භති සම්බිකඛ්ඨපරමසේනා'ති.

180. ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය ද දත්තා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාවත් දත්තා ලැබේ ද? රූපය අනෙකෙක් ද? වේදනාව අනෙකෙක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දත්තා ලැබේ ද? සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දත්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය අනෙකෙක් ද, ප්‍රශ්න අනෙකෙක් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දත්තා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනා-වත් දත්තා ලැබේ නම්, රූපය අනෙකෙක්, වේදනාව අනෙකෙක් වේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දත්තා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දත්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකැ ප්‍රශ්න අනෙකෙකැයි කියැවුණු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දත්තා ලැබේ යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාවත් දත්තා ලැබේ යයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, වේදනාව අනෙකෙකැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දත්තා ලැබේ යයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දත්තා ලැබේ යයි ද, රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රශ්න අනෙකෙකැයි නො කියැවුණු යැ යි ද යන යමක් කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ස: ඉදින් රූපය අනෙකෙකැ, ප්‍රශ්න අනෙකෙකැයි නො කියැවුණු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දත්තා ලැබේ ය යිද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනා-වත් දත්තා ලැබේ ය යි ද, රූපය අනෙකෙකැ, වේදනාව අනෙකෙකැ යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දත්තා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දත්තා ලැබේ ය යි ද නො කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: සං තත්ථ චදෙසී: වත්තබ්බෙ බො රූපං උපල-
බ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, වෙදනා ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ
වෙදනා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤ පුග්ග-
ලො'ති මිච්ඡා-පෙ-

181-38 ස. පු: රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, සඤ්ඤා ච
උපලබ්භති -පෙ- සංඛාරා ච උපලබ්භති -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණනාහි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
රූපඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු. අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ස නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ස: හඤ්චී රූපං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: සං තත්ථ චදෙසී: වත්තබ්බෙ බො රූපං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ඤා උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන, රූපඤ්ඤා උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පරි. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාවන් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකා, වේදනාව අනෙකෙකායි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියායුතු යැයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

181-83. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ ද, සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංයකාරකයෙන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ ද, රූපය අනෙකෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ස. පු: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු. රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියායුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය දනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ නම්, රූපය අනෙකෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා වේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි කියායුතු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැයි ද, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි ද, රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියායුතු යැයි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි . ය: නො වෙ පන ව්‍යතබ්බෙ අසුඤ්ඤා රූපං, අසුඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ව ව්‍ය රෙ ව්‍යතබ්බෙ රූපං උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, අසුඤ්ඤා රූපං, අසුඤ්ඤා විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේනා'ති.

පටි ආ: යං තත්ථ වදෙසි: ව්‍යතබ්බෙ බො රූපං උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, අසුඤ්ඤා රූපං, අසුඤ්ඤා විඤ්ඤාණං, පුග්ගලො උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, නො ව ව්‍යතබ්බෙ අසුඤ්ඤා රූපං අසුඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිව්ණ. -පෙ-

184 ස. පු:

වෙදනා උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, සසුඤ්ඤා ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- සඬ්ඛාරා ච උපලබ්‍ධානාති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන -පෙ-

සසුඤ්ඤා උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, සඬ්ඛාරා ච උපලබ්‍ධානාති -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන -පෙ-

සඬ්ඛාරා උපලබ්‍ධානාති සච්චිකථාපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- සසුඤ්ඤා ච උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන -පෙ-

ස. පු: විඤ්ඤාණං උපලබ්‍ධාති සච්චිකථාපරමජේන, රූපඤ්ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- වෙදනා ච උපලබ්‍ධාති -පෙ- සසුඤ්ඤා උපලබ්‍ධාති -පෙ- සඬ්ඛාරා ච උපලබ්‍ධානාති සච්චිකථාපරමජේන, අසුඤ්ඤා විඤ්ඤාණං, අසුඤ්ඤා සඬ්ඛාරා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

පටි. ස: ඉදින් රූපය අනෙකෙකා, ප්‍රභාල අනෙකෙකාසි
නො කියුයු වේ නම්,

පටි. පා: භවත, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් රූපය දන්නා
ලාබ්‍හි යාසි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් විඤ්ඤා-
ණයන් දන්නා ලාබ්‍හි යාසි ද, රූපය අනෙ-
කෙකා, විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා සි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී
වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලාබ්‍හි යාසි ද,
සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් රූපයන් දන්නා
ලාබ්‍හි යාසි ද නො කියුයු මා යා.

පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් රූපය දන්නා ලාබ්‍හි
යාසි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් විඤ්ඤාණයන්
දන්නා ලාබ්‍හි යාසි ද, රූපය අනෙකෙකා,
විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා සි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී
වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලාබ්‍හි යාසි ද, සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී
වශයෙන් රූපයන් දන්නා ලාබ්‍හි යාසි ද,
රූපය අනෙකෙකා, ප්‍රභාල අනෙකෙකා සි ද
කියුයු යාසි යන යමක් එහි ලාබ්‍හි යෙහි නම් ඒ
නොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

184. ස. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් වේදනාව දන්නා
ලාබ්‍හි ද ... සංඥාවන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ... සංකර්ම-
යෝග්‍ය දන්නා ලාබ්‍හි ද ... විඤ්ඤාණයන් දන්නා
ලාබ්‍හි ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් රූපයන්
දන්නා ලාබ්‍හි ද? ...

සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් සංඥාව දන්නා ලාබ්‍හි
ද ... සංකර්මයෝග්‍ය දන්නා ලාබ්‍හි ද ... විඤ්ඤා-
ණයන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ... රූපයන් දන්නා ලාබ්‍හි
ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් වේදනාවන්
දන්නා ලාබ්‍හි ද? ...

සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් සංකර්මයෝග්‍ය දන්නා
ලාබ්‍හි ද ... විඤ්ඤාණයන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ...
රූපයන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ... වේදනාවන් දන්නා
ලාබ්‍හි ද ... සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් සංඥාවන්
දන්නා ලාබ්‍හි ද? ...

ස. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් විඤ්ඤාණය දන්නා
ලාබ්‍හි ද රූපයන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ... වේදනාවන්
දන්නා ලාබ්‍හි ද ... සංඥාවන් දන්නා ලාබ්‍හි ද ...
සත්‍යානුච්ඡේදනානුසාරී වශයෙන් සංකර්මයෝග්‍ය දන්නා
ලාබ්‍හි ද? විඤ්ඤාණය අනෙකෙකා, සංකර්ම-
යෝග්‍ය අනෙකෙකා වෙත් ද?

ප පටිඤ්ඤා: එසේ යා.

- ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේ-
නා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනානා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.
- අනු. ස: හඤ්චි විඤ්ඤාණං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, සඬාරා ච උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඬාරා,
පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- අනු. ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, සඬාරා ච
උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඬාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිව්ඨා.
- පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ විඤ්ඤාණං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, සඬාරා ච උපලබ්භන්ති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා
සඬාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේනා'ති.
- පටි ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො විඤ්ඤාණං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, සඬාරා ච
උපලබ්භන්ති සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා සඬාරා, පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, විඤ්ඤාණඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං
විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිව්ඨා -පෙ-.

- ස. පු: සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ද? සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. නි: මේ නිග්ගහ පිළිගනුව.
- අනු. ඔ: ඉදින් සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ නම්, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් සංඝකාරයෝ දන්තා ලැබෙත් නම්, විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, සංඝකාරයෝ අන්‍යයෝ වෙත් නම්, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ නම්, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ නම්,
- අනු. පා: හව්න, එහෙයින් විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුණු මැ යැ.
- අනු. ආ: සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් සංඝකාරයෝ දන්තා ලැබෙත් ය යි ද, විඤ්ඤාන අන්‍ය යැ, සංඝකාරයෝ අන්‍යහ යි ද, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ ය යි ද, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ ය යි ද, විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුණු නො කියැවුණු යැ යි යන යමක් එහිලා කියෙති නම් ඒ නොපණේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ඔ: ඉදින් විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුණු වේ නම්,
- පටි. පා: හව්න, නොප විසින් සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් සංඝකාරයෝ දන්තා ලැබෙත්, විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, සංඝකාරයෝ අන්‍යහ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ ය යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- පටි. ආ: සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන දන්තා ලැබේ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් සංඝකාරයෝ ද දන්තා ලැබෙති යි කියැවුණු ය යි ද, විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, සංඝකාරයෝ අන්‍යහ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් පුද්ගල දන්තා ලැබේ, සත්‍යාචාරී පරමාචාරී වශයෙන් විඤ්ඤාන ද දන්තා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, විඤ්ඤාන අනෙකෙක්, පුද්ගල අනෙකෙක් කියැවුණු නො කියැවුණු යැ යි ද යන යමක් එහිලා කියෙති නම් ඒ නොපණේ මිථ්‍යායෙකි ...

185. ස පු:

චක්ඛායතනං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොතායතනඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායතනඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ- සොතා-
යතනං උපලබ්භති -පෙ- ධම්මායතනං උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේන, චක්ඛායතනඤ්ච උපලබ්භති
-පෙ- මනායතනඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන -පෙ-

චක්ඛුධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොතධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- ධම්මධාතු ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ- සොත-
ධාතු ච උපලබ්භති -පෙ-

ධම්මධාතු උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, චක්ඛු-
ධාතු ච උපලබ්භති -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණධාතු ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-

ස. පු:

චක්ඛුඤ්චිතං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
සොතිඤ්චිතඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාතාවිඤ්චි-
තඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන -පෙ-
සොතිඤ්චිතං උපලබ්භති -පෙ-

අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරම-
ජේන, චක්ඛුඤ්චිතඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤිඤ්චි-
තඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, අඤ්ඤං
අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතං, අඤ්ඤං අඤ්ඤිඤ්චිතං.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. පු:

පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. ති:

ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ය:

හඤ්චි අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමජේන, අඤ්ඤිඤ්චිතඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමජේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතං, අඤ්ඤං
අඤ්ඤිඤ්චිතං, පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපර-
මජේන, අඤ්ඤාතාවිඤ්චිතඤ්ච උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමජේන,

185. ස. පු:

සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් වක්‍රායතන දත්තා
ලැබේ ද, සොධායතනයන් දත්තා ලැබේ ද ...
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් බිම්මායතනයන්
දත්තා ලැබේ ද ...

සොධායතනය දත්තා ලැබේ ද ... සත්‍යාභි
පරමාභි වශයෙන් බිම්මායතනය දත්තා ලැබේ ද,
වක්‍රායතනය ද දත්තා ලැබේ ද ... සත්‍යාභි
පරමාභි වශයෙන් මනායතනයන් දත්තා
ලැබේ ද ...

සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් වක්‍රබාහු දත්තා
ලැබේ ද ... සොධබාහුන් දත්තා ලැබේ ද ...
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් බිම්බබාහුන් දත්තා
ලැබේ ද ... සොධබාහුන් දත්තා ලැබේ ද ...

සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් බිම්බබාහුන් දත්තා
ලැබේ ද, වක්‍රබාහුන් දත්තා ලැබේ ද ... සත්‍යාභි
පරමාභි වශයෙන් මනෝවිඥනබාහුන් දත්තා
ලැබේ ද ...

ස. පු:

සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් වක්‍රච්ඡිය දත්තා
ලැබේ ද, සොතිච්ඡියන් දත්තා ලැබේ ද ..
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡිය දත්තා
ලැබේ ද ... සොතිච්ඡිය දත්තා ලැබේ ද ...
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡිය
දත්තා ලැබේ ද ... වක්‍රච්ඡියන් දත්තා ලැබේ ද ...
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡියන් දත්තා
ලැබේ ද, අඤ්ඤාච්ඡිය අනෙකෙක් වේ ද,
අඤ්ඤාච්ඡිය අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. පු:

සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දත්තා ලැබේ
ද, සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡියන්
දත්තා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

අඤ්ඤාච්ඡිය අනෙකෙක් වේ ද? පුද්ගල අනෙ-
වේද?

ස. පටි.

එසේ නො කියැවුණු.

ස. ති:

මේ තිත්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ඔ:

ඉදින් සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤාච්ඡිය
ලැබේ නම්, සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන්
අඤ්ඤාච්ඡියන් ලැබේ නම්, අඤ්ඤාච්ඡිය අනෙ-
කෙක් වේ නම්, අඤ්ඤාච්ඡිය අනෙකෙක් වේ නම්,
සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් පුද්ගල දත්තා
ලැබේ නම්, සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් අඤ්ඤා-
ච්ඡියන් දත්තා ලැබේ නම්,

අනු. පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො,ති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාදිත්‍රියයඤ්ඤා
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤං
අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිත්‍රියං, පුග්ගලො
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාතාමිත්‍රි-
යඤ්ඤා උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, නො ව
වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ඔ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාදිත්‍රියයඤ්ඤා
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
තාමිත්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිත්‍රියං, පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාතාමිත්‍රියයඤ්ඤා
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාදිත්‍රියයඤ්ඤා
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
තාමිත්‍රියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිත්‍රියං, පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤාතාමිත්‍රියයඤ්ඤා
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, නො ව
වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිත්‍රියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා. -පෙ-

186. ප. පු: රූපං උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, වෙදනා ව
උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙන, අඤ්ඤං රූපං,
අඤ්ඤා වෙදනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිප-
නෙතා, රූපඤ්ඤාඋපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමජෙනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: හව්න, එහෙයින් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි කියැවුණු මැ යැ ...

අනු. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය ද දත්තාං ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං ප්‍රශ්න දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය ද දත්තාං ලැබේ යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් 'අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුණු යැ' යනු තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ආ: ඉදින් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුණු වේ නම්,

පටි. පා: හව්න, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය ද දත්තාං ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං ප්‍රශ්න දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය ද දත්තාං ලැබේ යනු නො කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය ද දත්තාං ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං ප්‍රශ්න දත්තාං ලැබේ, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය දත්තාං ලැබේ යනු කියැවුණු යැ යි ද, අඤ්ඤාතාවිජ්‍යය අනෙකෙකා, ප්‍රශ්න අනෙකෙකායි නො කියැවුණු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි ...

186 ප. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් රූපය දත්තාං ලැබේ ද, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් වේදනාවත් දත්තාං ලැබේ ද, රූපය අනෙකෙකා වේ ද වේදනා අනෙකෙකා වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: ආත්මිකතා පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇත, සත්‍යානුච්ඡේදනාං පරමානුච්ඡේදනාං වශයෙන් රූපය ද දත්තාං ලැබේ යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද්දේ නො වේ ද?

ආ. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: ආජානාහි පටිකම්මං.
- අනු. ධ: හඤ්චි රූපං උපලබ්භාහි සම්මිකඛ්ඨපරමජේන,
වේදනා ච උපලබ්භාහි සම්මිකඛ්ඨපරමජේන,
අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා වේදනා, වුත්තං භගවතා:
අත්ථි පුග්ගලො අත්තාහිතාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච
උපලබ්භාහි සම්මිකඛ්ඨපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපලබ්භාහි
සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, වේදනා ච උපලබ්භාහි
සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා
වේදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්ත-
හිතාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භාහි සම්මික-
ඛ්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාං රූපං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.
- පටි. ධ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං, උපලබ්භාහි
සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, වේදනා ච උපලබ්භාහි
සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, අඤ්ඤාං රූපං, අඤ්ඤා
වේදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථි පුග්ගලො අත්ත-
හිතාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භාහි සම්මික-
ඛ්ඨපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො රූපං උපල-
බ්භාහි සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, වේදනා ච උපලබ්භාහි
සම්මිකඛ්ඨපරමජේන, අඤ්ඤාං රූපං අඤ්ඤා
වේදනා, වුත්තං භගවතා: අත්ථිපුග්ගලො අත්ත-
හිතාය පටිපනේනා, රූපඤ්ච උපලබ්භාහි සම්මි-
කඛ්ඨපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාං
රූපං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා. -පෙ-

ප. අනු: රූපය අනෙකෙක් වේ ද, පුද්ගල අනෙකෙක් වේ ද?

ස පරි: එසේ නො, කියැවුණු යි.

ප. පරිකමම: මේ ප්‍රතිකමය පිළිගනුව.

පරි. ෧: ඉදින් සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දත්තා: ලැබේ නම්, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාත් දත්තා: ලැබේ නම්, රූපය අනෙකක් වේ නම්, වේදනා අනෙකක් වේ නම්, ආත්මහිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයද ආත්මි හාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිසින් වදාරන ලද්දේ වේ නම්,

පරි. පා: හවුත, එහෙයින් රූපය අනෙකෙකු, පුද්ගල අනෙකෙකුයි කියයුතු මි යැ.

පරි. අ: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබෙයි, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් වේදනාත් දන්නා ලැබෙයි, ආත්මිකය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් රූපයත් දන්නා ලැබේ යැයි ගතවත්හු විසින් වදාරන ලදී යනු කියයුතු වේ නම්, රූපය අනෙකෙකු, පුද්ගල අනෙකෙකුයි නො කියායුතු ය යනු තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පරි. ස: ඉදින් රූපය අනෙකෙකු පුද්ගල අනෙකෙකු සි
තො: කියැයුතු වේ නම්,

පරි. පා: හවන, “සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් වේදනාත් දන්නා ලැබේ, රූපය අනෙකෙකු, අතමගිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යයාණී පරමාණී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ යැයි හඟවන්නු විසින් වදාරන ලදී” යනු නො කියැයුණු මැ යැ.

පරි. ආ: සත්‍යාචී පරමාචී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ, සත්‍යාචී පරමාචී වශයෙන් වේදනා ද දන්නා ලැබේ, රූපය අනෙකෙකා, වේදනා අනෙකෙකා, ආතමිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාචී පරමාචී වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබෙයි භගවත්හු විසින් වදරන ලදි කියැවුතු යැයි ද රූපය අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකා යි නො කියැවුතු යැයි ද, යන යමක් එහි ලා කියෙති නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

187. ප. පු.

රූපං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- විශ්ලේෂණාදි උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

වේදනා උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- විශ්ලේෂණාදි උපලබ්ධිං -පෙ- රූපාදි උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- විශ්ලේෂණාදි උපලබ්ධිං -පෙ- රූපාදි උපලබ්ධිං -පෙ- වේදනා උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, විශ්ලේෂණාදි උපලබ්ධිං -පෙ- රූපාදි උපලබ්ධිං -පෙ- වේදනා උපලබ්ධිං -පෙ- සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

විශ්ලේෂණං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, රූපාදි උපලබ්ධිං -පෙ- වේදනා උපලබ්ධිං -පෙ- සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, සංකල්පං උපලබ්ධිං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

සංකල්පං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං, චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං -පෙ- චක්‍රාංශං උපලබ්ධිං සම්බන්ධාපරමාර්ථං -පෙ-

137 ප. ප්‍ර:

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ ද? සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් විඥානයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් වේදනා දන්නා ලැබේ ද? සංඥාවන් දන්නා ලැබේ ද ... සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද ... විඥානයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් රූපය දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංඥා දන්නා ලැබේ ද? ... සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද ... විඥානයන් දන්නා ලැබේ ද ... රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් වේදනා දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද? ... විඥානයන් දන්නා ලැබේ ද ... රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... වේදනා දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංඥා දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් විඥාන දන්නා ලැබේ ද? ... රූපයන් දන්නා ලැබේ ද ... වේදනා දන්නා ලැබේ ද ... සංඥා දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද? ... සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද? ... චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද? ... සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද? ...

සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් සංකාරයන් දන්නා ලැබේ ද? සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද ... චක්‍රාංශයන් දන්නා ලැබේ ද ... සත්‍යානුභවයේ පරමානුභවය වශයෙන් විඥානයන් දන්නා ලැබේ ද? ..

ප. පු: එකඛුද්දියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන,
සොතිද්දියඤ්ච උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාතාච්ඡි-
යඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන -පෙ-

සොතිද්දියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන,
අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං උපලබ්භති -පෙ- එකඛුද්දියඤ්ච
උපලබ්භති -පෙ- අඤ්ඤාද්දියඤ්ච උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමිකේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං,
අඤ්ඤං අඤ්ඤාද්දියයනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ප. පු: වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තතිතාය
පටිපනේනා, අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියඤ්ච උපලබ්භති සච්චි-
කට්ඨපරමිකේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ප. අනු: අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං, අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ප. පටිකම්ම: ආජානාති පටිකම්මං.

අනු. ධ: භඤ්චි අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමිකේන, අඤ්ඤාද්දියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-
පරමිකේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං, අඤ්ඤං
අඤ්ඤාද්දියං, වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො
අත්තතිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියඤ්ච උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.

අනු. ආ: යං තස්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, අඤ්ඤාද්දියඤ්ච
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
තාච්ඡිද්දියං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාද්දියං. වුත්තං භගවතා:
අපි පුග්ගලො අත්තතිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤා තා-
ච්ඡිද්දියඤ්ච උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, නො
වි වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාච්ඡිද්දියං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති මිච්ඡා.

පටි. ස්: නො වේ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිඤ්ඤං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤාතාමිඤ්ඤං උප-
ලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන, අඤ්ඤාදිඤ්ඤාදි
උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
තාමිඤ්ඤං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිඤ්ඤං, වුත්තං භගවතා:
අභි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤාතා-
මිඤ්ඤාදි උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේනා'ති.

පටි අ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො අඤ්ඤාතාමිඤ්ඤං
උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන, අඤ්ඤාදිඤ්ඤාදි
උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන, අඤ්ඤං අඤ්ඤා-
තාමිඤ්ඤං, අඤ්ඤං අඤ්ඤාදිඤ්ඤං, වුත්තං භගවතා:
අභි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපනේනා, අඤ්ඤා-
තාමිඤ්ඤාදි උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන,
නො ව වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං අඤ්ඤාතාමිඤ්ඤං,
අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා -පෙ-

ඔපමිසංසඤ්ඤා.

188. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමිත්තා.

ස. අනු: රූපං පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න භවං වත්තබ්බෙ.

ස. ති: අජාතාති තිත්තං.

අනු. ස්: භඤ්ඤි පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො'ති.

අනු. අ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සම්මකම්මපරමකේන, නො ව වත්තබ්බෙ
රූපං පුග්ගලො'ති ඕච්ඡා.

පටි. ස්: නො වේ පන වත්තබ්බෙ 'රූපං පුග්ගලො'ති,

පරි. ඩ: ඉදින් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැවුණු වේ නම්,

පරි. පා: හවත, සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ, සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, “ආත්මා භිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ යැ යි හඟවත්හු මිසින් වදාරන ලද”යි නො කියැවුණු මි. යැ.

පරි. ආ: “සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ, සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, ආත්මා භිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇත, සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අන්තරා ලැබේ යැ යි හඟවත්හු මිසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද, අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤා අනෙකෙකා, පුද්ගල අනෙකෙකායි නො කියැවුණු යැ”යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ හවත්වුණේ මිථ්‍යායෙකි -පෙ-.

බ්‍රහ්මයාගේ ස්වරූපය.

188. ස. ප්‍ර: සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් පුද්ගල අන්තරා ලැබේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපය පුද්ගලවේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ඩ: ඉදින් සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් පුද්ගල අන්තරා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් පුද්ගල අන්තරා ලැබේ යැ යි කියැවුණු මි. යැ.

අනු. ආ: සත්‍යාචාර්යවරයා වශයෙන් පුද්ගල අන්තරා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, රූපය පුද්ගලයා යි නො කියැවුණු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපණේ මිථ්‍යායෙකි.

පරි. ඩ: ඉදින් රූපය පුද්ගල යැ යි නො කියැවුණු වේ නම්,

පටි. පා: නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමිකේනා'ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, නො ව වත්තබ්බෙ
රූපං පුග්ගලො'ති මිච්ඡා -පෙ-.

139 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේනා'ති?

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

ස. අනු: රූපසමිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු රූපා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලසමිං රූපනති?

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.

ස. නි: ආජානාහි තිග්ගහං.

අනු. ය: භඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන,

අනු. පා: තෙන චත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලසමිං රූපනති.

අනු. ආ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, නො ව වත්තබ්බෙ
පුග්ගලසමිං රූපනති මිච්ඡා.

පටි. ය: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලසමිං රූපනති,

පටි. පා: නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමිකේනා'ති,

පටි. ආ: යං තත්ථ චදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේන, නො ව
වත්තබ්බෙ පුග්ගලසමිං රූපනති මිච්ඡා -පෙ-

140 ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිකේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

ස. අනු: වේදනා පුග්ගලො -පෙ- වේදනාය පුග්ගලො -පෙ-
අඤ්ඤානු වේදනාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලසමිං
වේදනා -පෙ-.

පටි. පා: හවත, (තොප විසින්) සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, රූපය ප්‍රකාශ යැ යි නො කියැවුණු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

139. ස. පු: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපයෙහි ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... රූපය භාර ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි රූපය දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ය: ඉදින් සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් (තොප විසින්) ප්‍රකාශ කෙරෙහි රූපය දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුණු මැ යැ.

අනු. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුණු යැ යි ද, ප්‍රකාශ කෙරෙහි රූපය ඇතැයි නො කියැවුණු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ය: ඉදින් ප්‍රකාශයා කෙරෙහි රූපය ඇතැ යි නො කියැවුණු නම්,

පටි. පා: හවත, සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුණු මැ යැ.

පටි. ආ: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ යැ යි ද, ප්‍රකාශයා කෙරෙහි රූපය ඇතැයි නො කියැවුණු යැ යි ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යායෙකි. ...

140 ස. පු: සත්‍යාභී පරමාභී වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වේදනා ප්‍රකාශ යැ යි කියැවුණු ද ... වේදනායෙහි ප්‍රකාශ කියැවුණු ද ... වේදනාව භාර ප්‍රකාශ කියැවුණු ද ... ප්‍රකාශයා කෙරෙහි වේදනා කියැවුණු ද? ...

සඤ්ඤා පුග්ගලො -පෙ- සඤ්ඤාය පුග්ගලො
-පෙ- අඤ්ඤානු සඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ග-
ලයම් සඤ්ඤා -පෙ-.

සංඛාරා පුග්ගලො -පෙ- සංඛාරෙසු පුග්ගලො
-පෙ- අඤ්ඤානු සංඛාරෙහි පුග්ගලො -පෙ-
පුග්ගලයම් සංඛාරා -පෙ-.

විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- විඤ්ඤාණයම්.
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු විඤ්ඤාණං පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලයම් විඤ්ඤාණෙනි.

ප. පටි: න භවං වත්තබ්බෙ.

ස. ති: ආජානාහි නිත්තභං.

අනු. ඔ: භඤ්ඤී පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලයම් විඤ්ඤා-
ණෙනි.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව
වත්තබ්බෙ පුග්ගලයම් විඤ්ඤාණෙනි මිච්ඡා.

පටි. ඔ: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලයම් විඤ්ඤා-
ණෙනි,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේන, නො ව වත්ත-
බ්බෙ පුග්ගලයම් විඤ්ඤාණෙනි මිච්ඡා. -පෙ-

141. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛායතනං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛායතනයම්.
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛායතනං පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලයම් චක්ඛායතනං -පෙ- ධම්මා-
යතනං පුග්ගලො -පෙ- ධම්මායතනයම්.
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු ධම්මායතනං පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලයම් ධම්මායතනං -පෙ-

සංඥ පුද්ගල යැයි කියැවුනු ද ... සංඥයෙහි පුද්ගල කියැවුනු ද ... සංඥව භාර පුද්ගල කියැවුනු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි සංඥව කියැවුනු ද ...

සංඝකාරයෝ පුද්ගල යැයි කියැවුනු ද ... සංඝකාරයන්හි පුද්ගල කියැවුනු ද ... සංඝකාරයන් භාර පුද්ගල කියැවුනු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි සංඝකාරයෝ කියැවුණාහු ද ...

විඤ්ඤාන පුද්ගල යැයි කියැවුනු ද ... විඤ්ඤානෙහි පුද්ගල කියැවුනු ද ... විඤ්ඤාන භාර පුද්ගල කියැවුනු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි විඤ්ඤාන කියැවුනු ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

ස. කි: මේ නිත්‍රභය පිළිගනුවි.

අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානුච්ඡිද්‍රවිඤ්ඤාන වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ නම්,

අනු. පා: භවන, එහෙයින් “පුද්ගලයා කෙරෙහි විඤ්ඤාන ඇතැ”යි කියැවුනු මැ යැ.

අනු. ආ: “සත්‍යානුච්ඡිද්‍රවිඤ්ඤාන වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුනු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි විඤ්ඤාන ඇතැ යි නො කියැවුනු යැ යි” ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ස: ඉදින් පුද්ගලයා කෙරෙහි විඤ්ඤාන ඇතැ යි නො කියැවුනු නම්,

පටි. පා: භවන, සත්‍යානුච්ඡිද්‍රවිඤ්ඤාන වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුනු මැ යැ.

පටි. ආ: “සත්‍යානුච්ඡිද්‍රවිඤ්ඤාන වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුනු යැ යි ද, පුද්ගලයා කෙරෙහි විඤ්ඤාන ඇතැ යි නො කියැවුනු යැ යි” ද එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි...

141. ස. පු: සත්‍යානුච්ඡිද්‍රවිඤ්ඤාන වශයෙන් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස අනු: වක්ඛායකතය පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... වක්ඛායකතයෙහි පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... වක්ඛායකතය භාර පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි වක්ඛායකත යැ යි කියැවුනු ද ... ධම්මායකතය පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... ධම්මායකතයෙහි පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... ධම්මායකතය භාර පුද්ගල යැ යි කියැවුනු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි ධම්මායකත යැ යි කියැවුනු ද ...

චක්ඛුමාතු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුමාතුයා
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුමාතුයා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලකම් චක්ඛුමාතු -පෙ- මනො-
විඤ්ඤාණමාතු පුග්ගලො -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණ-
මාතුයා පුග්ගලො¹ -පෙ- අඤ්ඤානු මනො-
විඤ්ඤාණමාතුයා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලකම්
මනොවිඤ්ඤාණමාතු -පෙ-

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියකම්
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුන්ද්‍රියා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලකම් චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤානු
චන්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චන්ද්‍රියකම්
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු අඤ්ඤානුචන්ද්‍රියා
පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලකම් අඤ්ඤානුචන්ද්‍රියනම්.

- ප. පටි: ත හෙවං වත්තබ්බෙ.
- ස. ති: ආජානාති තිග්ගහං.
- අනු. ස: හඤ්චි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකච්චපරමජේන,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලකම් අඤ්ඤානු-
චන්ද්‍රියනති.
- අනු. ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො උප-
ලබ්භති සච්චිකච්චපරමජේන, නො ච වත්තබ්බෙ
පුග්ගලකම් අඤ්ඤානුචන්ද්‍රියනති ඕච්ඡා.
- පටි. ස: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලකම් අඤ්ඤානු-
චන්ද්‍රියනති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකච්චපරමජේනා'ති.
- පටි. ආ: සං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පුග්ගලො
උපලබ්භති සච්චිකච්චපරමජේන, නො ච වත්ත-
බ්බෙ පුග්ගලකම් අඤ්ඤානුචන්ද්‍රියනති ඕච්ඡා -පෙ-

142. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සච්චිකච්චපරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

1. ඛම්මමාතු පුග්ගලො-ඉම්මාදිපාසො ගත්තනරෙසු දිග්ගතෙ.

චක්ඛුධාතු පුද්ගල යැ යි කියැවුතු ද ... චක්ඛුධාතු-
යෙහි පුද්ගල කියැවුතු ද ... චක්ඛුධාතුව හැර පුද්ගල
කියැවුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි චක්ඛුධාතු
කියැවුතු ද ... මනෝවිඤ්ඤාධාතු පුද්ගල යැ යි
කියැවුතු ද ... මනෝවිඤ්ඤාධාතුවෙහි පුද්ගල යැ යි
කියැවුතු ද ... මනෝවිඤ්ඤාධාතුව හැර පුද්ගල යැ යි
කියැවුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි මනෝවිඤ්ඤාධාතු
කියැවුතු ද? ...

චක්ඛුන්ද්‍රිය පුද්ගල යැ යි කියැවුතු ද ... චක්ඛුන්ද්‍රි-
යෙහි පුද්ගල කියැවුතු ද ... චක්ඛුන්ද්‍රිය හැර
පුද්ගල කියැවුතු ද ... පුද්ගලයා කෙරෙහි චක්ඛුන්ද්‍රිය
කියැවුතු ද... අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පුද්ගල යැ යි කියැ-
වුතු ද ... අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියෙහි පුද්ගල කියැවුතු ද ...
අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය හැර පුද්ගල කියැවුතු ද ... පුද්ගල
කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය කියැවුතු ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු යැ.

ස. නි: මේ නිග්‍රහය පිළිගනුව.

අනු. ස: ඉදින් සත්‍යානුචරමානුචර වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ නම්,

අනු. පා: හවත, එහෙයින් පුද්ගල කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය
දන්නා ලැබේ යැ යි කියැවුතු මැ යැ.

අනු. අ: “සත්‍යානුචරමානුචර වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි
අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුතු
යැ යි”ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ
නොපසේ මිථ්‍යායෙකි.

පටි. ස: ඉදින් පුද්ගල කෙරෙහි අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය දන්නා
ලැබේ යැ යි නො කියැවුතු වේ නම්,

පටි. පා: හවත, සත්‍යානුචරමානුචර වශයෙන් පුද්ගල
දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුතු මැ යැ.

පටි. අ: “සත්‍යානුචරමානුචර වශයෙන් පුද්ගල දන්නා
ලැබේ යැ යි කියැවුතු යැ යි ද, පුද්ගල කෙරෙහි
අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය දන්නා ලැබේ යැ යි නො කියැවුතු
යැ යි”ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ
නොපසේ මිථ්‍යායෙකි...

142. ප. පු: සත්‍යානුචරමානුචර වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා
ලැබේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ප. පු: වුත්තං භගවතා “අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: අමිත්තා.
- ප. අනු: රූපං පුග්ගලො’ති.
- ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: අභ්‍යානානි පටිකම්මං.
- අනු. ඔ: භඤ්චි වුත්තං භගවතා “අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො”ති,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ ‘රූපං පුග්ගලො’ති.
- අනු අ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො, නො ව වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො’ති ඕච්ඡා.
- පටි. ඔ: නො චෙ පන වත්තබ්බෙ ‘රූපං පුග්ගලො’ති,
- පටි. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ “වුත්තං භගවතා අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො”ති.
- පටි. අ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං භගවතා අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො, නො ව වත්තබ්බෙ රූපං පුග්ගලො’ති ඕච්ඡා -පෙ-
148. ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති සම්පිකට්ඨපරමිත්තො’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: අමිත්තා.
- ප. පු: වුත්තං භගවතා “අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය පටිපන්නො”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: අමිත්තා.
- ප. අනු: රූපස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාත්‍ර රූපා පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං රූපං -පෙ- වේදනා පුග්ගලො -පෙ- වේදනාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාත්‍ර වේදනාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා පුග්ගලො -පෙ- සඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාත්‍ර සඤ්ඤාය පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා පුග්ගලො -පෙ- සංඛාරෙසු පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාත්‍ර සංඛාරෙහි පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- විඤ්ඤාණස්මිං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤාණං පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤාණෙනි.

- ප. පු: “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැ”යි
හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ නො වෙ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රූප පුද්ගල වෙ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ප. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතිකම්මය පිළිගනුව.
- අනු. ඔ: ඉදින් “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැ”යි හඟවත්හු විසින් වදාරනලද වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, එහෙයින් රූප පුද්ගල වේ යැ යි කියැවුණු
මැ යැ.
- අනු. ආ: “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි
හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද,
රූප පුද්ගල වේ යැ යි නො කියැවුණු යැ යි ද” යන
යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපහේ
මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ඔ: ඉදින් රූප පුද්ගල වෙ යැ යි නො කියැවුණු
වේ නම්,
- පටි. පා: හවත, “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැයි” හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද යි” නො
කියැවුණු මැ යැ.
- පටි. ආ: “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක් ඇතැයි
හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුණු යැ යි ද,
‘රූප පුද්ගල වෙ යැ’යි නො කියැවුණු යැ යි” ද
යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපහේ
මිථ්‍යායෙකි...

148. ප. පු: සත්‍යානුච්ඡි පරමානුච්ඡි වශයෙන් පුද්ගල නො දන්නා
ලැබේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු. “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයෙක්
ඇතැ”යි හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද නො වෙ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රූපයෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... රූපය හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි රූපය
දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනා පුද්ගල වෙ ද ... වෙදනා
යෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... වෙදනා හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි වෙදනා
දන්නා ලැබේ ද ... සංඥ පුද්ගල වෙ ද ... සංඥ
කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... සංඥ හැර
පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි සංඥ
දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාර පුද්ගල වෙ ද ... සංඝ-
කාර කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... සංඝකාර
හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල කෙරෙහි
සංඝකාරයෝ දන්නා ලැබෙත් ද ... විඤ්ඤ පුද්ගල
වෙ ද ... විඤ්ඤ කෙරෙහි පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ...
විඤ්ඤ හැර පුද්ගල දන්නා ලැබේ ද ... පුද්ගල
කෙරෙහි විඤ්ඤ දන්නා ලැබේ ද? ...

- ස. පරි. න හෙවිං ව්‍යතබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: අජානාහි පටිකම්මං.
- අනු. ය: හඤ්චි චූතනං හගචතා අජි පුග්ගලො අත්ත-
හිතාය පටිපනේනා,
- අනු. පා: තෙන ව්‍ය රෙ ව්‍යතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤ-
ණනති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: ව්‍යතබ්බෙ ඛො චූතනං
හගචතා: අජි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපනේනා,
නො ච ව්‍යතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤණනති
ඕච්ඡා.
- පරි. ය: නො චෙ පන ව්‍යතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤණනති,
- පරි පා: නොච ව්‍ය රෙ ව්‍යතබ්බෙ චූතනං හගචතා 'අජි
පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපනේනා'ති.
- පරි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: ව්‍යතබ්බෙ ඛො චූතනං හගචතා
අජි පුග්ගලො අත්තහිතාය පටිපනේනා, නො ච
ව්‍යතබ්බෙ පුග්ගලස්මිං විඤ්ඤණනති ඕච්ඡා -පෙ-
- 144** ප. පු: පුග්ගලො භුපලබ්භති¹ සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. පු: චූතනං හගචතා අජි පුග්ගලො අත්තහිතාය
පටිපනේනාති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: චක්ඛායතනං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛායතනස්මිං
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛායතනා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛායතනං -පෙ- ධම්මා-
යතනං පුග්ගලො -පෙ- ධම්මායතනස්මිං පුග්ගලො
-පෙ- අඤ්ඤත්‍ර ධම්මායතනා පුග්ගලො -පෙ-
පුග්ගලස්මිං ධම්මායතනං -පෙ-
- චක්ඛුධාතු පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො
-පෙ- අඤ්ඤත්‍ර චක්ඛුධාතුයා පුග්ගලො -පෙ-
පුග්ගලස්මිං චක්ඛුධාතු -පෙ- මනෝවිඤ්ඤණධාතු
පුග්ගලො -පෙ- මනෝවිඤ්ඤණධාතුයා පුග්ගලො
-පෙ- අඤ්ඤත්‍ර මනෝවිඤ්ඤණධාතුයා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං මනෝවිඤ්ඤණධාතු -පෙ-

- ස. පරි: එසේ නො කියා යුතු යැ.
- ප. පරිකල්ප: මේ ප්‍රතිකල්පය පිළිගනුව.
- අනු. ස: ඉදින් “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයක් ඇතැ”යි හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද නම්,
- අනු. පා: හවත, “ප්‍රකාශ කෙරෙහි විඥන වෙ යැ”යි කියායුතු මැ යැ.
- අනු. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයක් ඇතැ යි හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද යි කියායුතු යැ යි ද, ප්‍රකාශ කෙරෙහි විඥන වෙයැ යි නො කියායුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් එය හවත්නුයේ මිථ්‍යායෙකි.
- පරි. ස: ඉදින් “ප්‍රකාශ කෙරෙහි ලා විඥන වෙ යැ”යි නො කියායුතු වෙ නම්,
- පරි. පා: හවත, “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයක් ඇතැ යි හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද”යි නො කියායුතු මැ යැ.
- පරි. ආ: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයක් ඇතැ යි හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද යි කියායුතු යැ යි ද, ප්‍රකාශ කෙරෙහි විඥනය වෙ යැ යි නො කියායුතු යැ යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපයේ මිථ්‍යායෙකි. ...

144. ප. ප්‍ර: සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රකාශ නො දන්නා ලැබේ ද?

- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර: “ආතමනිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයක් ඇතැ”යි හඟවත්නු විසින් වදාරන ලද නො වෙ ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: වක්‍රායතනය ප්‍රකාශ වෙ ද ... වක්‍රායතනයෙහි ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... වක්‍රායතනය හැර ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි වක්‍රායතනය දන්නා ලැබේ ද ... ධර්මායතනය ප්‍රකාශ වෙ ද ... ධර්මායතනයෙහි ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ධර්මායතනය හැර ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි ධර්මායතනය දන්නා ලැබේ ද? ...
- වක්‍රායතන ප්‍රකාශ වෙ ද ... වක්‍රායතනයෙහි ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද .. වක්‍රායතන හැර ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි වක්‍රායතන දන්නා ලැබේ ද ... මනෝවිඥානවාද ප්‍රකාශ වෙ ද ... මනෝවිඥානවාදයෙහි ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... මනෝවිඥානවාද හැර ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි මනෝවිඥානවාද දන්නා ලැබේ ද? ...

චක්ඛුන්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියස්මිං
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු චක්ඛුන්ද්‍රියා පුග්ගලො
-පෙ- පුග්ගලස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියං පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියස්මිං
පුග්ගලො -පෙ- අඤ්ඤානු අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියා
පුග්ගලො -පෙ- පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියන්ති.

- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං: අඤ්ඤානාං පටිකම්මං.
- අනු. ස: හඤ්චි වුත්තං භගවතා අඤ්චි පුග්ගලො අත්ත-
භිතාය පටිපකෙතා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියන්ති.
- අනු. අ: යං තස්ස වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං
භගවතා අඤ්චි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපකෙතා,
නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රි-
යන්ති ඔච්ඡා.
- පටි. ස: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානා-
වින්ද්‍රියන්ති,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ වුත්තං භගවතා අඤ්චි
පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපකෙතා,
- පටි. අ: යං තස්ස වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො වුත්තං
භගවතා අඤ්චි පුග්ගලො අත්තභිතාය පටිපකෙතා,
නො ච වත්තබ්බෙ පුග්ගලස්මිං අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියන්ති
ඔච්ඡා -පෙ-

මගුක්කන්තං සංඝඤ්ඤානං.

145. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මතච්ඡායාපරමසේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අඤ්ඤානා.
- ස. අනු: පුග්ගලො සප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො
අප්පච්චයො -පෙ- පුග්ගලො සම්භිතො -පෙ-
පුග්ගලො අසම්භිතො -පෙ- පුග්ගලො සංඝතො
-පෙ- පුග්ගලො අසංඝතො -පෙ- පුග්ගලො
සතිමිත්තො -පෙ- පුග්ගලො අතිමිත්තො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වක්‍යානුයුත ප්‍රකාශ වෙද ... වක්‍යානුයුතෙහි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබෙ ද ... වක්‍යානුයුත භාර ප්‍රකාශ දන්තා ලැබෙ ද ... ප්‍රකාශ කෙරෙහි වක්‍යානුයුත දන්තා ලැබෙ ද ... අඤ්ඤාතාමිත්‍යය ප්‍රකාශ වෙ ද ... අඤ්ඤාතාමිත්‍යයෙහි ප්‍රකාශ දන්තා ලැබෙ ද ... අඤ්ඤාතාමිත්‍යය භාර ප්‍රකාශ දන්තා ලැබෙ ද ... ප්‍රකාශයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාමිත්‍යය දන්තා ලැබෙ ද?

- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු යා.
- ප. පටිකම්ම: මේ ප්‍රතිකම්මය පිළිගනුව.
- අනු. ය: ඉදින්, “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇතැ”යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ වෙ නම්,
- අනු. පා: භවත, එහෙයින් ප්‍රකාශයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතා-මිත්‍යය දන්තා ලැබෙ යා යි කියැවුතු මා යා.
- අනු. ආ: “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුතු යා යි ද, ප්‍රකාශයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාමිත්‍යය දන්තා ලැබෙ යා යි නො කියැවුතු යා යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යායෙකි.
- පටි. ය: ඉදින් “ප්‍රකාශයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාමිත්‍යය දන්තා ලැබෙ යා”යි නො කියැවුතු වෙ නම්,
- පටි. පා: භවත, “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශ-යෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද”යි නො කියැවුතු මා යා.
- පටි. ආ: “ආත්මභිතය පිණිස පිළිපත් ප්‍රකාශයෙක් ඇතැ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද යි කියැවුතු යා යි ද, ප්‍රකාශයා කෙරෙහි අඤ්ඤාතාමිත්‍යය දන්තා ලැබෙ යා යි නො කියැවුතු යා යි” ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ නොපහේ මිථ්‍යා-යෙකි ...

වතුකකතය සංසදනා යි.

145. ස. පු. සත්‍යාභි පරමාභි වශයෙන් ප්‍රකාශ දන්තා ලැබෙ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යා.
- ස. අනු: ප්‍රකාශ සප්‍රත්‍යය (ප්‍රත්‍යය හා බැඳී සිටුවෙන්) වෙ ද ... ප්‍රකාශ අප්‍රත්‍යය (ප්‍රත්‍යය හා නො බැඳී සිටුවෙන්) වෙ ද ... ප්‍රකාශ සංඛිත (ප්‍රත්‍යයන් විසින් එක් වූ කරන ලද්දේ) වෙ ද ... ප්‍රකාශ අසංඛිත (ප්‍රත්‍යයන් විසින් එක් වූ නො කරන ලද්දේ) වෙ ද ... ප්‍රකාශ ශාඛිත (උත්පාද නිරෝධ ලක්ෂණ රහිත වූයේ) වෙ ද ... ප්‍රකාශ අශාඛිත (උත්පාද නිරෝධ ලක්ෂණ සහිත වූයේ) වෙ ද ... ප්‍රකාශ සනිඛිත (උත්පාදනි කාරණ සහිත වූයේ) වෙ ද ... ප්‍රකාශ අනිඛිත (උත්පාදනි කාරණ රහිත වූයේ) වෙ ද ...
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු යා ...

- 146. ප. පු.** පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමිතේනා'ති
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ප. පු:** චූත්තං භගවතා “අපි පුග්ගලො අනතතිතාය පටිපනේනා”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ප. අනු:** පුග්ගලො සපච්චයො -පෙ- පුග්ගලො අපච්චයො -පෙ- පුග්ගලො සඛිධිතො -පෙ- පුග්ගලො අසඛිධිතො -පෙ- පුග්ගලො සසාතො -පෙ- පුග්ගලො අසසාතො -පෙ- පුග්ගලො සනිමිතො -පෙ- පුග්ගලො අනිමිතො'ති.
- ස. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ලක්ඛණසුභතිකථා.

- 147. ස. පු:** පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති පුග්ගලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** පුග්ගලො උපලබ්භති, උපලබ්භති කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
- ස. අනු:** පුග්ගලො කෙහිවි උපලබ්භති, කෙහිවි න උපලබ්භති'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 148. ස. පු:** පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො පුග්ගලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** පුග්ගලො සච්චිකට්ඨො, සච්චිකට්ඨො කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
- ස. අනු:** පුග්ගලො කෙහිවි සච්චිකට්ඨො, කෙහිවි න සච්චිකට්ඨො'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 149. ස. පු:** පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො පුග්ගලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** පුග්ගලො විජ්ජමානො, විජ්ජමානො කෙහිවි පුග්ගලො, කෙහිවි න පුග්ගලො'ති.
- ස. අනු:** පුග්ගලො කෙහිවි විජ්ජමානො, කෙහිවි න විජ්ජමානො'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

146. ප. ප්‍ර: සත්‍යානුචිත වශයෙන් ප්‍රශ්න නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පරිකල්ප: එසේ ය.

ප. ප්‍ර: “ආත්මිකතා පිණිස පිළිපත් ප්‍රශ්නයක් ඇතැ”යි හඟවන්නා විසින් වදාරන ලද්දේ නො වේ ද?

ස. පරිකල්ප: එසේ ය.

ප. අනු: ප්‍රශ්න සත්‍යය වේ ද ... ප්‍රශ්න අසත්‍යය වේ ද ... ප්‍රශ්න සහිත වේ ද ... ප්‍රශ්න අසහිත වේ ද ... ප්‍රශ්න ශාක්‍ය වේ ද ... ප්‍රශ්න අශාක්‍ය වේ ද ... ප්‍රශ්න සනිටිත්ත වේ ද ... ප්‍රශ්න අනිභිත්ත වේ ද ...

ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු ය ...

ලක්ෂණයන්ගේ සාධක.

147. ස. ප්‍ර: ප්‍රශ්න උපලබ්ධි (ප්‍රශ්නයේ අවබෝධ නොව දන්නා ලබන) වේ ද, උපලබ්ධි ප්‍රශ්න වේ ද?

ප. පරිකල්ප: ප්‍රශ්න උපලබ්ධි වෙයි, උපලබ්ධි වනුයේ කිසිවෙක් ප්‍රශ්න වෙයි. කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නො වෙයි.

ස. අනු: ප්‍රශ්න වනුයේ කිසිවෙක් උපලබ්ධි වේ ද? කිසිවෙක් උපලබ්ධි නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ය ...

148. ස. ප්‍ර: ප්‍රශ්න සත්‍යානුචිත වේ ද, සත්‍යානුචිත ප්‍රශ්න වේ ද ...

ප. පරිකල්ප: ප්‍රශ්න සත්‍යානුචිත වෙයි. සත්‍යානුචිත වනුයේ කිසිවෙක් ප්‍රශ්න වෙයි. කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නො වෙයි.

ස. අනු: ප්‍රශ්න වනුයේ කිසිවෙක් සත්‍යානුචිත වේ ද, කිසිවෙක් සත්‍යානුචිත නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ය ...

149. ස. ප්‍ර: ප්‍රශ්න විද්‍යමාන වේ ද, විද්‍යමාන වනුයේ ප්‍රශ්න වේ ද?

ප. පරිකල්ප: ප්‍රශ්න විද්‍යමාන වෙයි. විද්‍යමාන වනුයේ කිසිවෙක් ප්‍රශ්න වෙයි. කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නො වෙයි.

ස. අනු: ප්‍රශ්න වනුයේ කිසිවෙක් විද්‍යමාන වේ ද, කිසිවෙක් විද්‍යමාන නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ය ...

- 150. ස. පු:** ප්‍රශ්නලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො ප්‍රශ්න-
ලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ප්‍රශ්නලො සංවිජ්ජමානො, සංවිජ්ජමානො කෙහිවි
ප්‍රශ්නලො, කෙහිවි න ප්‍රශ්නලො'ති.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්නලො කෙහිවි සංවිජ්ජමානො, කෙහිවි න
සංවිජ්ජමානො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 151. ස. පු:** ප්‍රශ්නලො අත්ථි, අත්ථි ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ප්‍රශ්නලො අත්ථි, අත්ථි කෙහිවි ප්‍රශ්නලො, කෙහිවි
න ප්‍රශ්නලො'ති.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්නලො කෙහිවි අත්ථි, කෙහිවි නත්ථි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 152. ස. පු:** ප්‍රශ්නලො අත්ථි, අත්ථි න සබ්බො ප්‍රශ්නලො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්නලො නත්ථි, නත්ථි න සබ්බො ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ඛණ්ඩකොට්ඨකං.**
- 153. ස. පු:** රූපධාතුයා රූපි ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** කාමධාතුයා කාමී ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 154. ස. පු:** රූපධාතුයා රූපිනො සත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** කාමධාතුයා කාමිනො සත්තා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 155. ස. පු:** අරූපධාතුයා අරූපි ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** කාමධාතුයා කාමී ප්‍රශ්නලො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 150 ස. ප්‍ර:** ප්‍රශ්න සංවිද්‍යමාන වේ ද, සංවිද්‍යමාන චක්‍රයේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** ප්‍රශ්න සංවිද්‍යමාන වෙයි. සංවිද්‍යමාන චක්‍රයේ කිසිවෙක් ප්‍රශ්න වෙයි. කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නො වෙයි.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්න චක්‍රයේ කිසිවෙක් සංවිද්‍යමාන වේ ද, කිසිවෙක් සංවිද්‍යමාන නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය ...
- 151. ස. ප්‍ර:** ප්‍රශ්න ඇත් ද, ඇතිවේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** ප්‍රශ්න ඇත. ඇතිවේ කිසිවෙක් ප්‍රශ්න වෙයි, කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නො වෙයි.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්න චක්‍රයේ කිසිවෙක් ඇත් ද, කිසිවෙක් නැත් ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය. ...
- 152. ස. ප්‍ර:** ප්‍රශ්න විද්‍යමාන වේ ද, විද්‍යමාන චක්‍රයේ හැම ප්‍රශ්න නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය. ...
- ස. අනු:** ප්‍රශ්න විද්‍යමාන නො වේ ද? විද්‍යමාන නො චක්‍රයේ හැම ප්‍රශ්න නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය. ...
- චචනශෝධන යි.**
- 153. ස. ප්‍ර:** රූපධාතූයෙහි රූපවත් වූයේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** කාමධාතූයෙහි කාමවත් වූයේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය. ...
- 154. ස. ප්‍ර:** රූපධාතූයෙහි රූපවත්නු සත්ත්වයෝ වෙත් ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** කාමධාතූයෙහි කාමවත්නු සත්ත්වයෝ වෙත් ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය. ...
- 155. ස. ප්‍ර:** අරූපධාතූයෙහි අරූපවත් වූයේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** කාමධාතූයෙහි කාමවත් වූයේ ප්‍රශ්න වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය. ...

- 156. ස. ප්‍ර:** අරුපබාදායා අරුපිනො සත්තා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: කාමබාදායා කාමිනො සත්තා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 157. ස. ප්‍ර:** රුපබාදායා රුපි පුක්කලො. අරුපබාදායා අරුපි පුක්කලො. අභි ච කොච රුපබාදායා චුතො අරුපබාදායා උපපජ්ජති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: රුපි පුක්කලො උපවජ්ජෙත්තා,¹ අරුපි පුක්කලො ජාතො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 158. ස. ප්‍ර:** රුපබාදායා රුපිනො සත්තා, අරුපබාදායා අරුපිනො සත්තා. අභි ච කොච රුපබාදායා චුතො අරුපබාදායා උපපජ්ජති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: රුපි සත්තො උපවජ්ජෙත්තා,¹ අරුපි සත්තො ජාතො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 159. ස. ප්‍ර:** කායො'ති වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'ති වා, කායං අපට්ඨං කරිත්ථි එසෙ සෙ එකට්ඨං සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. ප්‍ර: පුක්කලො'ති වා ජිවො'ති වා, ජිවො'ති වා පුක්කලො'ති වා පුක්කලං අපට්ඨං කරිත්ථි එසෙ සෙ* එකට්ඨං සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. ප්‍ර: අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුක්කලො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
ස. ති: ආජානාති නිශ්භං.

1. උච්ඡිකෙත්තා - PTS

2. එසෙ එසෙ - පු.

- 156. ස. පු:** අරුපඛාතුයෙහි අරුපවත්නු සත්තයෝ වෙත් ද?
ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
ස. අනු: කාමඛාතුයෙහි කාමවත්නු සත්තයෝ වෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු යැ ...
- 157. ස. පු:** රුපඛාතුයෙහි රුපවත් වූයේ ප්‍රභාල වෙයි. අරුපඛාතුයෙහි අරුපවත් වූයේ ප්‍රභාල වෙයි. (එසේ පිළිගත් කොප මතයෙහි දී) රුපඛාතුයෙන් ව්‍යුහ වූ අරුපඛාතුවට වදනා කිසිවෙක් ආදි ද?
ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යැ.
ස. අනු: රුපි ප්‍රභාල සිදුකේ අරුපි ප්‍රභාල වී ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු යැ ...
- 158. ස. පු:** රුපඛාතුයෙහි රුපවත්නු සත්ත වෙති. අරුප-ඛාතුයෙහි අරුපවත්නු සත්ත වෙති. (එසේ පිළිගත් කොප මතයෙහි දී) රුපඛාතුයෙන් වූත වූ අරුපඛාතුවට වදනා කිසිවෙක් ආදිද?
ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
ස. අනු: රුපි සත්ත සිදුකේ අරුපි සත්ත වී ද?
ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැ වුතු යැ ...
- 159. ස. පු.** කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි (මෙසේ) කය සිරුරින් නො වෙත් කොට ගෙන තෙල මැ හෙ වේ ද? එකාරි සම් සම්භාගතඡාතික වේ ද? (ඒ කය මැ තෙල ශරීරවේ ද? යනු පිළිවිසිම යි.)
ප. ප්‍රතිඥ: එසේයැ. (නානාකීය නොදක්නේ පිළිග කෙරෙයි.)
ස. පු: ප්‍රභාල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ ප්‍රභාල හෝ යයි ප්‍රභාල (ජීවයා කෙරෙන්) නො වෙත් කොට ගෙන තෙල ඒ ජීව මැ ප්‍රභාල වේ ද, එකාරි සම් සම්භාග තඡාතික වේ ද?
ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
ස. පු: කය අනෙකෙක් වේ ද? ප්‍රභාල අනෙකෙක් වේ ද?
ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.
ස. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
ප. ප්‍රතිකෂෙප: එසේ නො කියැවුතු යැ.
ස. තිග්‍රහ: තිග්‍රහ පිළිගනුව.

අනු. ඔ: හඤ්චි කායො'නි වා සරීරනති වා, සරීරනති වා කායො'නි වා, කායං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ. පුග්ගලො'නි වා ජීවො'නි වා, ජීවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො.

අනු. පා: නෙත වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති.

අනු. ආ: යං තථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො කායො'නි වා සරීරනති වා, සරීරනති වා කායො'නි වා කායං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'නි වා ජීවො'නි වා, ජීවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති ඕච්ඡා.

පටි. ඔ: නො චෙ පත වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ කායො'නි වා සරීරනති වා, සරීරනති වා කායො'නි වා කායං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'නි වා ජීවො'නි වා, ජීවො'නි වා, පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'නි.

පටි. ආ: යං තථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො කායො'නි වා සරීරනති වා, සරීරනති වා කායො'නි වා කායං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, පුග්ගලො'නි වා ජීවො'නි වා, ජීවො'නි වා පුග්ගලො'නි වා පුග්ගලං අපට්ඨං කරිති, එසෙ සෙ එකට්ඨි සමෙ සම්භාගෙ තජ්ජාතෙ, අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති ඕච්ඡා - පෙ -

අනු. ඔ: ඉදින් කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය (සිරුරින්) නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යයි පුද්ගල (ජීවයා කෙරෙන්) නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, කියා නම් කය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ.

අනු. පා. භවත, එයින් 'ජීව අනෙකෙකැ, ශරීර අනෙකෙකැ'යි කියැයුතු මැ යැ.

අනු. ආ: “කය හෝ ශරීරය හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හේ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යයි පුද්ගල නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හේ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, කය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ යි කියැයුතු යයි ද, ජීව අනෙකෙකැ ශරීර අනෙකෙකැ යි නො කියැයුතු යයි” ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ.

පටි. ඔ: ජීව අනෙකෙකැ, ශරීර අනෙකෙකැ යි ඉදින් නො කියැයුතු වේ නම්,

පටි. පා: කය හෝ ශරීරය හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යයි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යැ යි පුද්ගල නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යැ යි ද, කය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ යි ද, භවත, නො කියැයුතු මැ යැ.

පටි. ආ. “කය හෝ ශරීර හෝ යැ, ශරීර හෝ කය හෝ යැ යි කය නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි, එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යැ යි ද, පුද්ගල හෝ ජීව හෝ යැ, ජීව හෝ පුද්ගල හෝ යැ යි පුද්ගල නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වෙයි; එකාරි සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යැ යි ද, කය අනෙකෙකැ පුද්ගල අනෙකෙකැ යි ද, ජීව අනෙකෙකැ, ශරීර අනෙකෙකැ යි නො කියැයුතු යැ යි” (මෙසේ) යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යැ ...

- 160. ප. පු:** කායො'නි වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිනිා එසෙ සෙ එකධෙයි සමෙ සමිභාගෙ තජ්ජානෙති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** අමනනා.
- ප. පු:** වුත්තං භගවතා 'අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනෙතා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** අමනනා.
- ප. පු:** අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- ස. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ.
- ප. පටිකම්මං:** අජානාහි පටිකම්මං.
- අනු. ඔ:** භඤ්චී කායො'නි වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිනිා එසෙ සෙ එකධෙයි සමෙ සමිභාගෙ තජ්ජානෙ, වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනෙතා.
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති,
- අනු. අ:** යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායො'නි වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිනිා එසෙ සෙ එකධෙයි සමෙ සමිභාගෙ තජ්ජානෙ, වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනෙතා, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ජා.
- පටි. ඔ:** නො චෙ පන වත්තබ්බෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති.
- පටි. පා:** නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ කායො'නි වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිනිා එසෙ සෙ එකධෙයි සමෙ සමිභාගෙ තජ්ජානෙ, වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනෙතා'ති.
- පටි. අ:** යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො කායො'නි වා සරීරන්ති වා, සරීරන්ති වා කායො'නි වා කායං අප්පියං කරිනිා එසෙ සෙ එකධෙයි සමෙ සමිභාගෙ තජ්ජානෙ, වුත්තං භගවතා: අපි පුග්ගලො අත්තගිතාය පටිපනෙතා, නො ච වත්තබ්බෙ අඤ්ඤා කායො අඤ්ඤා පුග්ගලො'ති මිච්ජා -පෙ-

පඤ්ඤාභ්ගානුයෝගො.

160. ප. පු: කස හෝ ශරීර හෝ යා, ශරීර හෝ කස හෝ යයි කස නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ ද? එකාරී සම සමභාග තජ්ජාතික වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- ප. පු: ‘ආත්මභිතයට පිළිපත් පුගුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද නො?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- ප. පු: කස අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රභූත අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියුතු ය.
- ප. පටිකම්ම: ප්‍රතිකම්ම පිළිගනුව.
- අනු. ඔ: ඉදින් කස හෝ ශරීර හෝ යා, ශරීර හෝ කස හෝ යයි කස නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාරී සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිතයට පිළිපත් පුගුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද කියා නම්,
- අනු. පා: භවත, එයින් ‘කස අනෙකෙකා ප්‍රභූත අනෙකෙකා’ යි කියැයුතු මැ ය.
- අනු. ආ: කස හෝ ශරීර හෝ යා, ශරීර හෝ කස හෝ යයි කස නො වෙත් කොට ගෙන ‘තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාරී සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිතයට පිළිපත් පුගුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද, කස අනෙකෙකා ප්‍රභූත අනෙකෙකා යි නො කියැයුතු යැ යි දැයි මෙසේ කියැයුතු යැයි එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා ය.
- පටි. ඔ: ඉදින් ‘කස අනෙකෙකා ප්‍රභූත අනෙකෙකා’ යි නො කියැයුතු වේ නම්,
- පටි. පා: භවත ‘කස හෝ ශරීර හෝ යා, ශරීර හෝ කස හෝ යයි කස නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාරී සම සමභාග තජ්ජාතික වේ’ යයි ද, ‘ආත්මභිතයට පිළිපත් පුගුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද නො කියැයුතු වේ මැ ය.
- පටි. ආ: “කස හෝ ශරීර හෝ යා, ශරීර හෝ කස හෝ යයි කස නො වෙත් කොට ගෙන තෙලෙ හෙ වේ යයි ද, එකාරී සම සමභාග තජ්ජාතික වේ යයි ද, ‘ආත්මභිතයට පිළිපත් පුගුලෙක් ඇති’ යි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දි ද, කස අනෙකෙකා ප්‍රභූත අනෙකෙකා යි කියැයුතු යැයි ද මෙසේ කියැයුතු” යයි එහි ලා යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා ය ...

පඤ්ඤානානුශාසන සි.

- 161. ස. පු:** පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකං පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** සො පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකං පරං ලොකං පරඝමා ලොකං ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** අඤ්ඤා පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 162. ස. පු:** පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** සො ච අඤ්ඤා ච සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 163. ස. පු:** පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** නෙව සො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 164. ස. පු:** පුග්ගලො සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** සො පුග්ගලො සකිංචති, අඤ්ඤා පුග්ගලො සකිංචති, සො ච අඤ්ඤා ච සකිංචති, නෙව සො සකිංචති, න අඤ්ඤා සකිංචති අඝමා ලොකා පරං ලොකං පරඝමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 161. ස. ප්‍ර:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද (ගතිපරිවර්තනයෙන්) දුවනේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** (ශාඛික වශයෙන්) මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද ඒ පුද්ගල මැ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු යැ (ශාඛිකදූෂිතයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- ස. ප්‍ර:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද (ගම්නාගම්න විසින්) සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අන්‍ය පුද්ගලයෙක් මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු යැ (උචේදදූෂිතයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- 162. ස. ප්‍ර:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද දුවනේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** හේ පුද්ගල ද අනෙක් පුද්ගලවනුයෙක් ද මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු යැ (එකතාශාඛිකදූෂිතයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙයි) ...
- 163. ස. ප්‍ර:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** හේ පුද්ගල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද නො මැ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු යැ ...
- 164. ස. ප්‍ර:** පුද්ගල මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද ඒ පුද්ගල සංඛාවන කෙරේ ද? අන්‍ය පුද්ගලයෙක් සංඛාවන කෙරේ ද? ඒ පුද්ගල ද අන්‍ය පුද්ගල වනුයෙක් ද සංඛාවන කෙරේ ද? ඒ පුද්ගල නො මැ සංඛාවන කෙරේ ද? අන්‍ය පුද්ගලයෙක් සංඛාවන නො කෙරේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු යැ ...

- 165. ප. පු:** න වහනබ්බං පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. පු:** නනු වුත්තං ගගවතා:
“සත්තකම්මං පරමං සංකාමිතිනං පුග්ගලො දුක්ඛස්සන්තකරො භොති සම්මසංකොද්දර්ශනකං යා”ති. අනෙවි සුත්තනෙතා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. ති:** තෙන හි පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- 166. ප. පුච්ඡා:** න වහනබ්බං පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. පුච්ඡා:** නනු වුත්තං ගගවතා: “අනම්මසංකොසං හික්ඛවෙ සංසාරේ, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජා- නිවරණං සත්තං තණ්හාසංකොද්දර්ශනං සංකාමිති සංසරතනති.” අනෙවි සුත්තනෙතා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. ති:** තෙන හි පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති?
- 167. ස. පු:** පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අ:** කෙව පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටි:** නහෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 168. ස. පු:** කෙව පුග්ගලො සංකාමිති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකනති?
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. පු:** අභි කොටි මනුස්සො හුච්චා දෙවො භොති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** කෙව මනුස්සො සො දෙවො ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-

166. ප. පු. මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද පුද්ගල සංඛාවන කෙරේ යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: භගවත්හු විසින් තෙලෙ වදාරනලද්දේ මැ නු? “පුද්ගල සන්තයාක් පරම කොට සංඛාවන විසින් දිවැ සමීකංශොජනකයෙන් දුක් කෙලවර කරන්නේ වේ” යයි. සුත්‍රාන්ත ඇත් මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. තිග: එකරුණින් පුද්ගල මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරෙයි.
166. ස. පු. ‘පුද්ගල මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරේ’ යයි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: “මහණෙනි, මෙ සසර නො පිරිසුන් අක් ඇතිසේ යැ. අවිද්‍යායෙන් ඇවිරුණු කාමණ්‍යොජන-යෙන් බැඳුණු සංඛාවන සංසරණ කරන සත්ත්වයන්ගේ පූර්වකොටි නො පැනේ” යයි භගවත්හු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු? සුත්‍රාන්ත ඇත් මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. ති: ඒ කරුණින් පුද්ගල මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරෙයි.
167. ස. පු: පුද්ගල මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
168. ස. පු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොචින් පරලොචට ද පරලොචින් මෙලොචට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේය. (‘සො පුග්ගලො ව, න අඤ්ඤා’ යනාදි සුත්‍රාන්ත ඇතියෙන් දෙවන වට පිළිඟ කෙරෙයි.)
- ස. පු: පළමු මිනිස් මැ සිට දෙවනු දෙව් වන කිසි මිනිසෙක් ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ මිනිස් මැ ඒ දෙව් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 169. ස. පු:** සෙව මනුසො සො දෙවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. ආ:** මනුසො හුචා දෙවො හොති, දෙවො හුචා මනුසො හොති, මනුසාහුතො අඤ්ඤා, දෙවො අඤ්ඤා, මනුසාහුතො ස්වායං ස්වායං සක්ඛාවතී'ති ඕච්ඡා, -පෙ-
- ස. ති:** සචෙ හි සක්ඛාවති සෙව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකං අනඤ්ඤා, හෙවං¹ මරණං න හෙතීති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කම්මං අඤ්ඤා, කම්මවිපාකො අඤ්ඤා, කතානං කම්මානං විපාකො අඤ්ඤා, කුසලාකුසලෙ විපච්චමානෙ සෙව්වායං සක්ඛාවතීති ඕච්ඡා.
- 170. ස. පු:** සෙව පුග්ගලො සක්ඛාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකානති?
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අඤ්ඤා කොපි මනුසො හුචා යකෙඤ්ඤා හොති -පෙ- පෙතො හොති -පෙ- නෙරසිකො හොති -පෙ- තීර්ථ්ථානගතො හොති -පෙ- ඔට්ඨො හොති -පෙ- ගොඤ්ඤා හොති -පෙ- ගුහො හොති -පෙ- සුක්ඛො හොති -පෙ- මහිසො² හොතිති?
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව මනුසො සො මහිසො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** සෙව මනුසො සො මහිසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමනතා.
- ස. ආ:** මනුසො හුචා මහිසො² හොති, මහිසො හුචා මනුසො හොති, මනුසාහුතො අඤ්ඤා, මහිසො අඤ්ඤා, මනුසාහුතො සෙව්වායං සක්ඛාවතීති ඕච්ඡා, -පෙ-
- ස. තිග:** සචෙ හි සක්ඛාවති සෙව පුග්ගලො ඉතො චුතො පරං ලොකං අනඤ්ඤා, හෙවං මරණං න හෙතීති. පාණාතිපාතො'පි නුපලබ්භති. කම්මං අඤ්ඤා, කම්ම- විපාකො අඤ්ඤා, කතානං කම්මානං විපාකො අඤ්ඤා, කුසලාකුසලෙ විපච්චමානෙ සෙව්වායං සක්ඛාවතීති ඕච්ඡා.

1. හෙතං - අවිකල්පං.

2. මහිසො - මහිසං.

- 169 ස. පු:** ඒ මිනිස් මැ ඒ දෙව් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ (“අභං තෙන සමයෙන සුනෙතොනානාම සත්ථා අභොසි” යනාදි සූත්‍ර විසින් දෙවන වට පිළින කෙරෙයි.)
- ස. ආ:** මිනිස් වැ සිට දෙව් වෙයි. දෙව් වැ සිට මිනිස් වෙයි. මිනිස් වූයේ අනෙකෙකා, දෙව් වූයේ අනෙකෙකා. මිනිස් වූ ඒ මේ ප්‍රකාශ සංඛාවන කෙරේ යැ යනු මිථ්‍යා යැ ...
- ස. ති:** ඉදින් එ මැ ප්‍රකාශ මෙලොවින් ව්‍යුත් වැ පරලොව දිවෙයි. අනෙකෙක් නො දිවෙයි යනු වත් මැ මෙසේ මරණ නොවෙයි. ප්‍රාණාතිපාත ද නොලැබෙයි. කම්මයක් ඇත, කම්ම විපාකයක් ඇත, කළ කම්මයන්ගේ විපාකයක් ඇත, ‘පින් පව් පැහැන කළ ඒ මේ පුඟුල් මැ දිවේ’ යනු මිථ්‍යා යැ.
- 170. ස. පු:** ඒ ප්‍රකාශ මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** මිනිස් වැ සිට යක් වන ... ජේත වැ සිට නෙරසික වන ... නිරිසන්තිශ වන ... ඔවු වන ... ගොන් වන ... ගදුබු වන ... හුරු වන ... මහිම වන ... කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ඒ මිනිස් මැ ඒ මහිම වේ ද?
- ප. ප්‍රති:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. අනු:** ඒ මිනිස් මැ ඒ මහිම වේ ද?
- ප. ප්‍රතිඥ:** එසේ යැ.
- සක. ආ:** මිනිස් වැ සිට මහිම වෙයි, මහිම වැ සිට මිනිස් වෙයි, මිනිස් වූයේ අනෙකෙකා, මහිම වූයේ අනෙකෙකා, මිනිස් වූ ඒ මේ ප්‍රකාශ මැ සංඛාවන කෙරේ, යනු මිථ්‍යායෙකි ...
- ස. ති:** ඉදින් ඒ ප්‍රකාශ මැ මෙයින් ව්‍යුත් වැ පරලොවට සංඛාවන කෙරේ නම්, අනෙකෙක් සංඛාවන නො කෙරේ නම්, මෙසේ මරණ නො වන්නේ යැ. ප්‍රාණාතිපාත ද නො වන්නේ යැ, කම්ම ද ලැබෙයි, කම්ම විපාක ඇතියි ද, කළ කම්මයන්ගේ විපාක ඇතියි ද, පින්පව් විවස්නා කළ ඒ මේ පුඟුල් මැ සංඛාවන කෙරේ යනු මිථ්‍යායෙකි.

- 171. ස. පු:** සෙව් පුග්ගලො සකිංචනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. පු:** අපි කොච් ඛතතියො හුචා බ්‍රාහ්මණො භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව් ඛතතියො සො බ්‍රාහ්මණො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** අපි කොච් ඛතතියො හුචා වෙසෙසා භොති -පෙ- සුද්දො භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව් ඛතතියො සො සුද්දො'ති.
- ප. පටිකෙඛපො:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** අපි කොච් බ්‍රාහ්මණො හුචා වෙසෙසා භොති, සුද්දො භොති, ඛතතියො භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව් බ්‍රාහ්මණො සො ඛතතියොති.
- ප. පටිකෙඛපො:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** අපි කොච් වෙසෙසා හුචා සුද්දො භොති, ඛතතියො භොති, බ්‍රාහ්මණො භොති, වෙසෙසා භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව් වෙසෙසා සො බ්‍රාහ්මණො'ති.
- ප. පටිකෙඛපො:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** අපි කොච් සුද්දො හුචා ඛතතියො භොති, බ්‍රාහ්මණො භොති, වෙසෙසා භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** සෙව් සුද්දො සො වෙසෙසාති.
- ප. පටිකෙඛපො:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 172. ස. පු:** සෙව් පුග්ගලො සකිංචනි අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.

171. ස. ප්‍ර: ඒ ප්‍රභාල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.

ස. ප්‍ර: සෘත්‍රිය වැ සිට ඔවුණු වන කිසිවෙක් ඇද් ද?

ප. ප්‍රතිඥ. එසේ යැ.

ස. අනු. ඒ සෘත්‍රිය මැ ඒ බ්‍රාහ්මණ වෙ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: සෘත්‍රිය වැ සිට වෛශ්‍ය වන ... ශුද්‍ර වන කිසි-
වෙක් ඇද් ද?

ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ සෘත්‍රිය මැ ඒ ශුද්‍ර වෙ ද?

ප. ප්‍රතික්‍ෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

ස. ප්‍ර: බ්‍රාහ්මණ වැ සිට වෛශ්‍ය වන, ශුද්‍ර වන, සෘත්‍රිය
වන කිසිවෙක් ඇද් ද ?

ප. ප්‍රතිඥ. එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ බ්‍රාහ්මණ මැ ඒ සෘත්‍රිය වෙ ද?

ප. ප්‍රතික්‍ෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ...

ස. ප්‍ර: වෛශ්‍ය වැ සිට ශුද්‍ර වන, සෘත්‍රිය වන, බ්‍රාහ්මණ
වන කිසිවෙක් ඇද් ද?

ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ වෛශ්‍ය මැ ඒ බ්‍රාහ්මණ වෙ ද?

ප. ප්‍රතික්‍ෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ප. ප්‍ර: ශුද්‍ර වැ සිට සෘත්‍රිය වන, බ්‍රාහ්මණ වන, වෛශ්‍ය
වන කිසිවෙක් ඇද් ද ?

ප. ප්‍රතිඥ: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ශුද්‍ර මැ ඒ වෛශ්‍ය වෙ ද?

ප. ප්‍රතික්‍ෂෙප: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

172. ස. ප්‍ර: ඒ ප්‍රභාල මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පරික්‍ෂාඥ: එසේ යැ.

- ස. අනු:** හත්ච්ඡිකේතො හත්ච්ඡිකේතො'ව හොති, පාද-
ච්ඡිකේතො පාදච්ඡිකේතො'ව හොති, හත්-
පාදච්ඡිකේතො හත්පාදච්ඡිකේතො'ව හොති.
කණ්ණච්ඡිකේතො -පෙ- නාසච්ඡිකේතො -පෙ-
කණ්ණනාසච්ඡිකේතො -පෙ- අභිතුලිච්ඡිකේතො -පෙ-
අලුච්ඡිකේතො -පෙ- කණ්ණිරච්ඡිකේතො -පෙ-
කුණ්ණිහත්තකො -පෙ- එණහත්තකො -පෙ- කුට්ඨිසො
-පෙ- ගණ්ඩිසො -පෙ- කිලාසිසො -පෙ- සොසිසො
-පෙ- අපමාරිසො -පෙ- ඔට්ටිසො -පෙ- ගොණො
-පෙ- ගුහො -පෙ- සුකරො -පෙ- මිහිසො
මිහිසොව හොතිති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 178. ප. පු:** න වත්තබ්බං සෙව පුග්ගලො සක්ඛාවති අසමා
ලොකා පරං ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං
ලොකනති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. පු:** නනු සොතාපනේතො පුග්ගලො මනුස්සලොකා
වුතො දෙවලොකං උපපනේතො තත්ථි සොතා-
පනේතො'ව හොතිති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. ථ:** හඤ්චි සොතාපනේතො පුග්ගලො මනුස්සලොකා
වුතො දෙවලොකං උපපනේතො තත්ථි සොතා-
පනේතො'ව හොති,
- ප. පා:** තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ සෙව පුග්ගලො
සක්ඛාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං පරසමා
ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ස. අනු:** සොතාපනේතො පුග්ගලො මනුස්සලොකා වුතො
දෙවලොකං උපපනේතො තත්ථි සොතාපනේතො'ව
හොතිති කතා තෙන ව කාරණෙන සෙව
පුග්ගලො සක්ඛාවති අසමා ලොකා පරං ලොකං
පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. පු:** සොතාපනේතො පුග්ගලො මනුස්සලොකා වුතො
දෙවලොකං උපපනේතො තත්ථි මනුස්සො
හොතිති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 174. ස. පු:** සෙව පුග්ගලො සක්ඛාවති අසමා ලොකා පරං
ලොකං පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.

ස. අනු: හත්සුන් ප්‍රශ්න හත්සුන් මැ වේ ද? පාසුන් ප්‍රශ්න පාසුන් මැ වේ ද? අත්පාසුන් ප්‍රශ්න අත්පාසුන් මැ වේ ද? කත්සුන් ප්‍රශ්න ... නැහැසුන් ප්‍රශ්න ... කත්නැහැසුන් ප්‍රශ්න ... ඇඟිලිසුන් ප්‍රශ්න ... අළුසුන් ප්‍රශ්න ... නහර සුන් ප්‍රශ්න ... වකත් ප්‍රශ්න ... පණහත් ප්‍රශ්න ... කුණසි ප්‍රශ්න ... ගනුමත් ප්‍රශ්න ... කිලාසවත් ප්‍රශ්න ... ගොසවත් ප්‍රශ්න ... අපසාරවත් ප්‍රශ්න ... ඔටු ... ගොත් ... ගදුටු ... හුරු ... මගිස මගිස මැ වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

173. ප. ප්‍ර: ඒ ප්‍රශ්න මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ යයි නො කියැවුණු ද?

ස. පරිකුණු: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: සෝවත් පුගුල් මිනිස්ලොවින් ව්‍යුහ වැ දෙවිලොවට පැමිණියේ එහිදු සෝවත් වැ මැ සිටුනේ වේ ද?

ස. පරිකුණු: එසේ යැ.

ප. ස: ඉදින් සෝවත් පුගුල් මිනිස්ලොවින් ව්‍යුහ වැ දෙවිලොව පැමිණියේ එහිදු සෝවත් වැ මැ සිටුනේ නම්,

ප. පා: හවන, එකරුණින් 'ඒ පුගුල් මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ය'යි කියැවුණු මැ යැ.

ස. අනු: සෝවත් පුගුල් මිනිස්ලොවින් ව්‍යුහ වැ දෙවිලොව පැමිණියේ එහි දු සෝවත් වැ මැ සිටුනේ යැ' යනු කරුණු කොට ගෙන එ කරුණින් ඒ ප්‍රශ්න මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පරිකුණු: එසේ යැ.

ප. ප්‍ර: සෝවත් ප්‍රශ්න මිනිස්ලොවින් ව්‍යුහ වැ දෙවිලොව පැමිණියේ එහි දු මනුෂ්‍ය වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

174. ස. ප්‍ර: ඒ ප්‍රශ්න මැ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පරිකුණු: එසේ යැ.

- ස. පු: අනඤ්ඤා අවිගතො සකිංවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනඤ්ඤා අවිගතො සකිංවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: භත්ථව්විකේනා භත්ථව්විකේනාව භොති, පාදව්විකේනා පාදව්විකේනාව භොති, භත්ථපාදව්විකේනා භත්ථ-පාදව්විකේනාව භොති. කණ්ණව්විකේනා -පෙ- නාසව්විකේනා -පෙ- කණ්ණනාසව්විකේනා -පෙ- අභිභුලිව්විකේනා -පෙ- අලව්විකේනා -පෙ- කණ්ණිරව්විකේනා -පෙ- කුණ්ණිභත්ථකො -පෙ- ඵණ්ණභත්ථකො -පෙ- කුට්ඨියො -පෙ- ගණ්ණියො -පෙ- කිලාසියො -පෙ- සොසියො -පෙ- අපමා-රියො -පෙ- ඔට්ටියො -පෙ- ගොණො -පෙ- ගද්දහො -පෙ- සුකරො -පෙ- මග්ගිසො මග්ගිසොව භොතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 175.** ස. පු: සෙවච පුග්ගලො සකිංවති අසමා ලොකා පරං ලොකං, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: සරුපො සකිංවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සරුපො සකිංවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: තං ජීවං තං සරීරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සවෙදනො -පෙ- සසඤ්ඤා -පෙ- සසඛාරො -පෙ- සවිඤ්ඤාණො සකිංවතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සවිඤ්ඤාණො සකිංවතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: තං ජීවං තං සරීරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- ස. ප්‍ර: අනන්‍ය වෑ අවිගත වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ ...
- ස. ප්‍ර: අනන්‍ය වෑ අවිගත වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යෑ,
- ස. ප්‍ර: හත්සුත් ප්‍රකාශ හත්සුත් ප්‍රකාශ මෑ වේ ද? පාසුත් ප්‍රකාශ පාසුත් මෑ වේ ද? අත්පාසුත් ප්‍රකාශ අත්පා-සුත් මෑ වේ ද? කත්සුත් ප්‍රකාශ ... නාභාසුත් ප්‍රකාශ ... කත්නාභාසුත් ප්‍රකාශ ... ඇතිලීසුත් ප්‍රකාශ ... අලසුත් ප්‍රකාශ ... නගරසුත් ප්‍රකාශ ... වකත් ප්‍රකාශ ... පණ්හත් ප්‍රකාශ ... කුණ්ඩත් ප්‍රකාශ ... ගණ්ඩත් ප්‍රකාශ ... කිලාසත් ප්‍රකාශ... යොභත් ප්‍රකාශ ... අපසාඨත් ප්‍රකාශ ... ඔවු... ගොත් ... ගදුබු ... හුරු ... මහිම මහිම මෑ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ ...
176. ස. ප්‍ර: ඒ ප්‍රකාශ මෑ මෙලොවින් පරලොවට ද පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යෑ.
- ස. ප්‍ර: සරූප (රූපකාය සහිත) වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ.
- ස. ප්‍ර: සරූප වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට ද පිළිවිසිමයි)
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යෑ.
- ස. ප්‍ර: (රූපකාය හා සමග සංඛ්‍යාවන කරන) ජිවය හා ශරීර එකක් මෑ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ.
- ස. ප්‍ර: වේදනා සහිත වෑ ... සංඥා සහිත වෑ ... සංසකාර සහිත වෑ ... විඥන සහිත වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ. (අසංඥෙපපතනිය සිහි කොට ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙයි.)
- ස. ප්‍ර: විඥන සහිත වෑ සංඛ්‍යාවන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යෑ. (අසංඥාලයෙන් අන්‍ය උපපතති සිහි කොට පිළින කෙරෙයි.)
- ස. ප්‍ර: (වේදනාදි ශරීර හා ගමන් කරන) ජිවය හා ශරීර එකක් මෑ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යෑ.

176. ස. පු: සේව පුග්ගලො සකිංවති අසමා ලොකා පරං
ලොකං, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අරුපො සකිංවති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අරුපො සකිංවති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරීරනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අවේදනො -පෙ- අසඤ්ඤා -පෙ- අසඬ්ඛාරො
-පෙ- අට්ඨකුසලො සකිංවති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අට්ඨකුසලො සකිංවති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරීරනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

177. ස. පු: සේව පුග්ගලො සකිංවති අසමා ලොකා පරං
ලොකං, පරසමා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: රූපං සකිංවති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: රූපං සකිංවති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: තං ජිවං තං සරීරනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ. -පෙ-

ස. අනු: වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඬ්ඛාරා -පෙ-
ට්ඨකුසලො සකිංවති'ති.

- 176. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මි මෙලොවින් පරලොවට ද, පරලොවින් පරලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අරුප (රූපකාය රහිත) වෑ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ. (අනාරාභවය ගෙන ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙයි.)
- ස. පු:** අරුප වෑ සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට පිළිවිසීම යි.)
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ. (අරුතලය ගෙන පිළින කෙරෙයි.)
- ස. අනු:** (රූප සංඛාතය ශරීරය හැරපියා යන) ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ ...
- ස. පු:** වෙදනා රහිත වෑ සංඤ රහිත වෑ සංසකාර රහිත වෑ ... විඤන රහිත වෑ සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පු:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ ...
- ස. පු:** විඤන රහිත වෑ සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට පිළිවිසීම යි.)
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** (වෙදනා'දී සංඛාතය ශරීර හැරපියා යන) ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ ...
- 177. ස. පු:** ඒ පුද්ගල මි මෙලොවින් පරලොවට ද, පරලොවින් මෙලොවට ද සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** (පුද්ගල සංඛාවන කරත් මි) රූපත් සංඛාවන කෙරේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ ...
- ස. පු:** රූපත් සංඛාවන කෙරේ ද? (දෙවනවට යි.)
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** (සංඛාවන කරන) ජීව හා ශරීර හා එකෙක් මි වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මි යැ ...
- ස. අනු:** වෙදනා ... සංඤ ... සංසකාර ... විඤන සංඛාවන කෙරේ ද?

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: විඤ්ඤාණං සංකාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

178. ස. පු: සොව පුග්ගලො සංකාවතී අඤ්ඤා ලොකා පරං
ලොකං, පරඤ්ඤා ලොකා ඉමං ලොකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: රූපං න සංකාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: රූපං න සංකාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අඤ්ඤා ජීවං අඤ්ඤා සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සංකා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං න සංකාවතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: විඤ්ඤාණං න සංකාවතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අඤ්ඤා ජීවං අඤ්ඤා සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

“ඛණ්ඩස්ස භිජ්ජමානෙසු
නො වෙ භිජ්ජති පුග්ගලො,
උච්ඡේද්ද භවති දිවසී
සා බුද්ධොන විවජ්ජතා.

ඛණ්ඩස්ස භිජ්ජමානෙසු
නො වෙ භිජ්ජති පුග්ගලො,
පුග්ගලො සංසාරො භොති
තිබ්බානෙත සමසමො”ති.

ශතී අනුශාසනො.

- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: විඤ්ඤාන සංඛාතන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජිව හා ශරීර හා එකෙක් මැ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

178. ස. පු: ඒ පුද්ගල මැ මෙලොචිත් පරලොචට ද, පරලොචිත් මෙලොචට ද සංඛාතන කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: උප සංඛාතන නො කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: උප සංඛාතන නො කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජිව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: වෙදනා ... සංඤ්ඤා ... සංඝකාර ... විඤ්ඤාන සංඛාතන නො කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: විඤ්ඤාන සංඛාතන නො කෙරේ ද? (දෙවනවට සි)
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ජිව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..

“සකකියන් හිදුමානවත් මැ ඉදින් (නොප ගත් ඒ පුද්ගල) හිදුමාන වේ නම් (බිඳේ නම්), බුදුන් විසින් බැහැර වූ උච්චේද දෘෂ්ටි තොපට වේ.

සකකියන් හිදුමානවත් මැ ඉදින් තොප ගත් පුද්ගල නො බිඳේ නම්, පුද්ගල (අභිදුමානාථ-යෙන්) තිව්න හා සමසම වූයේ ශාඛිත වේ.”

භනි අනුශෝභ සි.

- 179. ස. ප්‍ර:** රූපං උපාදය ප්‍රශ්නලකථා පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. ප්‍ර:** රූපං අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්පන්නං ඛයධම්මං ව්‍යධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්නලො'පි අනිච්චො, සංඛිතො, පටිච්චසමුප්ප-
න්නො ඛයධම්මො, ව්‍යධම්මො, විරාගධම්මො,
නිරෝධධම්මො, විපරිණාමධම්මො'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 180 ස. ප්‍ර:** වේදනං උපාදය -පෙ- සඤ්ඤං උපාදය -පෙ-
සංඛාරෙ උපාදය -පෙ- විඤ්ඤාණං උපාදය
ප්‍රශ්නලකථා පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. ප්‍ර:** විඤ්ඤාණං අනිච්චං සංඛිතං පටිච්චසමුප්පන්නං
ඛයධම්මං ව්‍යධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං
විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** ප්‍රශ්නලො'පි අනිච්චො, සංඛිතො, පටිච්චසමුප්ප-
න්නො ඛයධම්මො, ව්‍යධම්මො, විරාගධම්මො,
නිරෝධධම්මො, විපරිණාමධම්මො'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- 181. ස. ප්‍ර:** රූපං උපාදය ප්‍රශ්නලකථා පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** තීරං රූපං උපාදය තීරකක ප්‍රශ්නලකථා
පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** පිතං රූපං උපාදය -පෙ- ලොභිකං රූපං
උපාදය -පෙ- ඔදනං රූපං උපාදය -පෙ-
සනිද්ධං රූපං උපාදය -පෙ- අනිද්ධං රූපං
උපාදය -පෙ- සප්පිතං රූපං උපාදය
-පෙ- අප්පිතං රූපං උපාදය අප්පිතක
ප්‍රශ්නලකථා පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

179. ස. පු: රූප නිසා පුද්ගලප්‍රඥාත්මී වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: රූප අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූයේ ක්‍ෂයස්ථතාව ඇතිසේ ව්‍යයස්ථතාව ඇතිසේ විරූගස්ථතාව ඇතිසේ නිරෝධස්ථතාව ඇතිසේ පෙරලෙන සැඟවී ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුද්ගල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූයේ ක්‍ෂයස්ථතාව ඇතිසේ ව්‍යයස්ථතාව ඇතිසේ විරූගස්ථතාව ඇතිසේ නිරෝධස්ථතාව ඇතිසේ පෙරලෙන සැඟවී ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ...
- 180 ස. පු: වේදනා නිසා ... සංඥා නිසා ... සංකාර නිසා ... විඥන නිසා පුද්ගලප්‍රඥාත්මී වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: විඥන අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූයේ ක්‍ෂයස්ථතාව ඇතිසේ ව්‍යයස්ථතාව ඇතිසේ විරූගස්ථතාව ඇතිසේ නිරෝධස්ථතාව ඇතිසේ පෙරලෙන සැඟවී ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුද්ගල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රත්‍යක්‍ෂන වූයේ ක්‍ෂයස්ථතාව ඇතිසේ ව්‍යයස්ථතාව ඇතිසේ විරූගස්ථතාව ඇතිසේ නිරෝධස්ථතාව ඇතිසේ පෙරලෙන සැඟවී ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
181. ස. පු: රූප නිසා පුද්ගලප්‍රඥාත්මී වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිරූප නිසා නිරුකපුද්ගලප්‍රඥාත්මී වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ. ...
- ස. අනු: විතරූප නිසා ... ලොකිකරූප නිසා ... ඔද්‍යරූප නිසා ... සතිදර්ශන (ප්‍රචයස්ථතාව සහිත නිදර්ශන හා පවත්නා) රූප නිසා ... අතිදර්ශන රූප නිසා ... සත්ප්‍රතික්‍ෂ (විෂය විෂයී සංකට්‍රිප්‍ත යයි කියන ලද ප්‍රතික්‍ෂන සම්භ පවත්නා) රූප නිසා ... අප්‍රතික්‍ෂ රූප නිසා අප්‍රතික්‍ෂපුද්ගලප්‍රඥාත්මී වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.

182. ස. ප්‍ර: වෙදනං උපාදය ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කුසලං වෙදනං උපාදය කුසලකා ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. ප්‍ර: කුසලං වෙදනං උපාදය කුසලකා ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. ප්‍ර: කුසලා වෙදනා සථලා සම්පාකා ඉට්ඨථලා කන්තථලා මිනුඤ්ඤථලා අසෙවනකථලා සුමුද්‍රයා සුමුච්චාකා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කුසලො'පි ප්‍රකාශො සථලො සම්පාකො ඉට්ඨ-
 ථලො කන්තථලො මිනුඤ්ඤථලො අසෙවනක-
 ථලො සුමුද්‍රයො සුමුච්චාකො'ති.
 ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 183. ස. ප්‍ර: වෙදනං උපාදය ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අකුසලං වෙදනං උපාදය අකුසලකා ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. ප්‍ර: අකුසලං වෙදනං උපාදය අකුසලකා ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. ප්‍ර: අකුසලා වෙදනා සථලා සම්පාකා අනිට්ඨථලා අකන්තථලා අමිනුඤ්ඤථලා අසෙවනකථලා දුක්ඛ-
 ද්‍රයා දුක්ඛච්චාකා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අකුසලො'පි ප්‍රකාශො සථලො සම්පාකො අනිට්ඨථලො අකන්තථලො අමිනුඤ්ඤථලො අසෙවනකථලො දුක්ඛද්‍රයො දුක්ඛච්චාකො'ති.
 ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 184 ස. ප්‍ර: වෙදනං උපාදය ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අබ්‍යාකතං වෙදනං උපාදය අබ්‍යාකතකා ප්‍රකාශකථා පඤ්ඤානති'ති.
 ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

182. ස. පු: වෙදනා නිසා ප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුසලවෙදනා නිසා කුසලප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: කුසලවෙදනා නිසා කුසලප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: කුසලවෙදනා සඵල, සම්පාක, ඉච්චල, කාන්ත-
ඵල, මනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, පුබුද්ධ, පුබ-
ච්චාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුසලප්‍රශ්නල ද සඵල, සම්පාක, ඉච්චල, කාන්ත-
ඵල, මනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, පුබුද්ධ, පුබ-
ච්චාක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ
183. ස. පු: වෙදනා නිසා ප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අකුසල වෙදනා නිසා අකුසලප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: අකුසලවෙදනා නිසා අකුසල ප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
(දෙවනවට යි)
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අකුසල වෙදනා සඵල, සම්පාක, අභිච්චල,
අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, දුක්ඛ-
ද්‍යා, දුක්ඛච්චාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අකුසල ප්‍රශ්නල ද සඵල, සම්පාක, අභිච්චල,
අකාන්තඵල, අමනෝඥඵල, අසෙවනකඵල, දුක්ඛ-
ද්‍යා දුක්ඛච්චාක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
184. ස. පු: වෙදනා නිසා ප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අව්‍යාකාතවෙදනා නිසා අව්‍යාකාතප්‍රශ්නලප්‍රඥාපත්
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. පු: අබ්‍යාකතං වේදනං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. පු: අබ්‍යාකතා වේදනා අනිච්චා සංඛිතා පටිච්ච-සමුප්පන්නා ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො තිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතො'පි පුග්ගලො අනිච්චො සංඛිතො පටිච්චසමුප්පන්නො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාග-ධම්මො තිරොධධම්මො විපරිණාමධම්මො' ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

185. ස. පු: සඤ්ඤං උපාදය -පෙ- සංඛාරෙ උපාදය -පෙ- විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: කුසලං උපාදය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය කුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. පු: කුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සම්පාකං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛම්පාකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: කුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සම්පාකො ඉට්ඨඵලො කන්තඵලො මනුඤ්ඤඵලො අසෙවනකඵලො සුමුද්‍රයො සුඛම්පාකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

186. ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං උපාදය අකුසලස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

- ස. ප්‍ර: අව්‍යාකාතවෙදනා නිසා අව්‍යාකාතප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: අව්‍යාකාතවෙදනා අනිත්‍ය, ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද, ප්‍රතිත්‍යසම්ප්‍රකාශන, ඝෛරවිභි, ව්‍යාධිමි, විරාගධිමි, නිරෝධධිමි, පෙරළෙන සැඟවි වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අව්‍යාකාතප්‍රදාන ද අනිත්‍ය වූයේ, ප්‍රත්‍යයන් විසින් කරන ලද්දේ, ප්‍රතිත්‍යසම්ප්‍රකාශන වූයේ, ඝෛරවිභිව ඇතියේ, ව්‍යාධිව ඇතියේ, විරාගව ඇතියේ, නිරෝධව ඇතියේ, පෙරළෙන සැඟවි ඇතියේ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 185 ස. ප්‍ර: සංඥ නිසා ... සංඝකාර නිසා ... විඤන නිසා ප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුශල නිසා කුශලප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: කුශලවිඤන නිසා කුශලප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කුශලවිඤන සඵල, සම්පාක, ඉච්චල, කාන්තඵල, මනෝඤ්චල, අසෙවනකඵල, සුමුද්‍රය, සුඛවිපාක වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුශලප්‍රදාන ද සඵල, සම්පාක, ඉච්චල, කාන්තඵල, මනෝඤ්චල, අසෙවනකඵල, සුමුද්‍රය, සුඛවිපාක වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 186 ස. ප්‍ර: විඤනය නිසා ප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අකුශලවිඤන නිසා අකුශලප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අකුශලවිඤන නිසා අකුශලප්‍රදානප්‍රඥාපති වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. පු: අකුසලං විඤ්ඤාණං සඵලං සවිපාකං අනිඛඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං සෙවනකඵලං දුක්ඛද්‍රව්‍යං දුක්ඛවිපාකනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලො'පි පුග්ගලො සඵලො සවිපාකො අනිඛඵලො අකන්තඵලො අමනුඤ්ඤඵලො සෙවනකඵලො දුක්ඛද්‍රව්‍යො දුක්ඛවිපාකො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

187. ස. පු: විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං උපාදය අබ්‍යාකතස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අබ්‍යාකතං විඤ්ඤාණං අනිච්චං සඞ්ඛතං පටිච්ච-පමුත්තන්තං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං විපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ආ. අනු: අබ්‍යාකතො'පි පුග්ගලො අනිච්චො සඞ්ඛතො පටිච්චපමුත්තන්තො ඛයධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

188. ස. පු: චක්ඛුං උපාදය 'චක්ඛුමා පුග්ගලො'ති වන්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චක්ඛුමිති නිරුඥො 'චක්ඛුමා පුග්ගලො නිරුඥො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

ස. පු: සොකං උපාදය -පෙ- භානං උපාදය -පෙ- ජ්ඣං උපාදය -පෙ- කායං උපාදය -පෙ- භේනං උපාදය 'මනවා පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.

- ස. පු: අකුශලවිඤ්ඤාන සඵල, සම්පාක, අනිෂ්ඨඵල, අකාන්තඵල, අමනොඥඵල, සෙවනකඵල, දුක්ඛ-
ද්‍රව්‍ය, දුක්ඛවිපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: අකුශලපුද්ගල ද සඵල, සම්පාක, අනිෂ්ඨඵල, අකාන්තඵල, අමනොඥඵල, සෙවනකඵල, දුක්ඛ-
ද්‍රව්‍ය, දුක්ඛවිපාක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
187. ස. පු: විඤ්ඤාන නිසා පුද්ගලප්‍රඥාප්ති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අව්‍යාකානවිඤ්ඤාන නිසා අව්‍යාකානපුද්ගලප්‍රඥාප්ති
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: අව්‍යාකානවිඤ්ඤාන නිසා අව්‍යාකානපුද්ගලප්‍රඥාප්ති
වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අව්‍යාකානවිඤ්ඤාන අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින්
කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යසම්මුතපත්ත වූයේ ක්‍ෂයසංඛ්‍යාව
ඇතිසේ ව්‍යයසංඛ්‍යාව ඇතිසේ විරාගසංඛ්‍යාව
ඇතිසේ නිරෝධසංඛ්‍යාව ඇතිසේ පෙරළෙන
සංඛ්‍යාව ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අව්‍යාකානපුද්ගල ද අනිත්‍ය වූයේ ප්‍රත්‍යයන් විසින්
කරන ලද්දේ ප්‍රතිත්‍යසම්මුතපත්ත වූයේ ක්‍ෂයසංඛ්‍යාව
ඇතිසේ ව්‍යයසංඛ්‍යාව ඇතිසේ විරාගසංඛ්‍යාව
ඇතිසේ නිරෝධසංඛ්‍යාව ඇතිසේ පෙරළෙන
සංඛ්‍යාව ඇතිසේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
188. ස. පු: චක්‍ෂුස නිසා 'චක්‍ෂුර්මත්ත' පුද්ගල යැ'යි කියැවුණු
වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුස නිරුඬි වත් මැ 'චක්‍ෂුර්මත්ත' පුද්ගල
නිරුඬිසංඛ්‍යාව'යි කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: ශ්‍රොත්‍රය නිසා ... භ්‍රාණය නිසා ... ජිහ්වා නිසා ...
කාය නිසා ... මනස නිසා 'මනස් ඇති පුද්ගල-
ය'යි කියැවුණු වේ ද?

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: මනමහි නිරුද්ධො 'මනවා පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
189. ස. පු: මිච්ඡාදිට්ඨිං උපාදය 'මිච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: මිච්ඡාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'මිච්ඡාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: මිච්ඡාසංකප්පං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාවාචං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාකම්මනනා උපාදය -පෙ- මිච්ඡාආජිවං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාවායාමං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාසනිං උපාදය -පෙ- මිච්ඡාසමාධිං උපාදය 'මිච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: මිච්ඡාසමාධිමහි නිරුද්ධො 'මිච්ඡාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
190. ස. පු: සම්මාදිට්ඨිං උපාදය 'සම්මාදිට්ඨියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සම්මාදිට්ඨියා නිරුද්ධාය 'සම්මාදිට්ඨියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සම්මාසංකප්පං උපාදය පෙ- සම්මාවාචං උපාදය -පෙ- සම්මාකම්මනනා උපාදය -පෙ- සම්මාආජිවං උපාදය -පෙ- සම්මාවායාමං උපාදය -පෙ- සම්මාසනිං උපාදය -පෙ- සම්මාසමාධිං උපාදය 'සම්මාසමාධියො පුග්ගලො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සම්මාසමාධිමහි නිරුද්ධො 'සම්මාසමාධියො පුග්ගලො නිරුද්ධො'ති වත්තබ්බො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: මහස නිරුඳ්‍රි වන් මැ 'මහස් ඇති ප්‍රකාර නිරුඳ්‍රිග්‍රහ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

189. ස. ප්‍ර: මිථ්‍යාදාමි නිසා මිථ්‍යාදාමික ප්‍රකාර යැ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: මිථ්‍යාදාමි නිරුඳ්‍රි වන් මැ 'මිථ්‍යාදාමික ප්‍රකාර නිරුඳ්‍රිග්‍රහ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...

ස. ප්‍ර: මිථ්‍යාසංකල්ප නිසා ... මිථ්‍යාවාක් නිසා ... මිථ්‍යාකම්පන නිසා ... මිථ්‍යාආජිව නිසා ... මිථ්‍යාව්‍යායාම නිසා ... මිථ්‍යාසමාති නිසා ... මිථ්‍යාසමාධි නිසා 'මිථ්‍යාසමාධිමත් ප්‍රකාර යැ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: මිථ්‍යාසමාධි නිරුඳ්‍රි වන් මැ 'මිථ්‍යාසමාධිමත් ප්‍රකාර නිරුඳ්‍රිග්‍රහ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

190. ස. ප්‍ර: සමන්දාමි නිසා 'සමන්දාමික ප්‍රකාර යැ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සමන්දාමි නිරුඳ්‍රි වන් මැ 'සමන්දාමික ප්‍රකාර නිරුඳ්‍රිග්‍රහ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: සමන් සංකල්ප නිසා ... සමන්වාක් නිසා ... සමන්කම්පන නිසා ... සමන්ආජිව නිසා ... සමන්ව්‍යායාම නිසා ... සමන්සමාති නිසා ... සමන්සමාධි නිසා 'සමන්සමාධිමත් ප්‍රකාර යැ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සමන්සමාධි නිරුඳ්‍රි වන් මැ 'සමන්සමාධි-මත් ප්‍රකාර නිරුඳ්‍රිග්‍රහ'යි කියැවුණු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 191 ස. පු:** රූපං උපාදය, වේදනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ද්විත්තං ඛණ්ඩානං උපාදය ද්විත්තං පුග්ගලානං පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ
- ස. පු:** රූපං උපාදය, වේදනං උපාදය, සඤ්ඤා උපාදය, සංඛාරෙ උපාදය, විඤ්ඤාණං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පඤ්චන්තං ඛණ්ඩානං උපාදය පඤ්චන්තං පුග්ගලානං පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- 192. ස. පු:** චක්ඛායතනං උපාදය, සොත්තායතනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ද්විත්තං ආයතනානං උපාදය ද්විත්තං පුග්ගලානං පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ
- ස. පු:** චක්ඛායතනං උපාදය - පෙ - සොත්තායතනං උපාදය - පෙ - ඛම්මායතනං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ද්වාදසන්තං ආයතනානං උපාදය ද්වාදසන්තං පුග්ගලානං පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- 193. ස. පු:** චක්ඛුමාත්මං උපාදය, සොත්තමාත්මං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ද්විත්තං ධාතුනං උපාදය ද්විත්තං පුග්ගලානං පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ
- ස. පු:** චක්ඛුමාත්මං උපාදය - පෙ - සොත්තමාත්මං උපාදය - පෙ - මනෝවිඤ්ඤාණධාතුං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.

- 191. ස. ප්‍ර:** රූප නිසා ... වෙදනා නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සකකියන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර:** රූප නිසා ... වෙදනා නිසා ... සංඥා නිසා ... සංකාර නිසා ... විඥාන නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පඤ්චසකකියන් නිසා 'පඤ්චප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 192. ස. ප්‍ර:** චක්‍ෂුරායතන නිසා ... ශ්‍රොත්‍රායතන නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ආයතනයන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර:** චක්‍ෂුරායතන නිසා ... ශ්‍රොත්‍රායතන නිසා ... ධර්මායතන නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** දෙළොස් ආයතනයන් නිසා 'ආදෘෂ්‍යප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 193. ස. ප්‍ර:** චක්‍ෂුර්ධාතු නිසා ... ශ්‍රොත්‍රධාතු නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ධාතුන් දෙදෙනකුන් නිසා 'ද්විප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර:** චක්‍ෂුර්ධාතු නිසා ... ශ්‍රොත්‍රධාතු නිසා ... මනෝ - විඥානධාතු නිසා 'ප්‍රශ්නලභාව' වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.

- ස. අනු: අධාරකතනං බිතුනං උපාදය අධාරකතනං ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
194. ස. පු: වකුට්ඨියං උපාදය, සොතිඤ්ඤියං උපාදය ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ආමන්තං ඉඤ්ඤානං උපාදය ආමන්තං ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: වකුට්ඨියං උපාදය -පෙ- සොතිඤ්ඤියං උපාදය -පෙ- අඤ්ඤානාමිඤ්ඤියං උපාදය ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: බාලිකතියා¹ ඉඤ්ඤානං උපාදය බාලිකතියා² ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
195. ස. පු: එකවොකාරහවං උපාදය එකස්ස ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වතුචොකාරහවං උපාදය වතුනං ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: එකවොකාරහවං උපාදය එකස්ස ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පඤ්චවොකාරහවං උපාදය පඤ්චනං ප්‍රකාශනං පඤ්ඤානති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
196. ස. පු: එකවොකාරහවෙ එකො'ව ප්‍රකාශනො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වතුචොකාරහවෙ වත්තාරො'ව ප්‍රකාශනො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: එකවොකාරහවෙ එකො'ව ප්‍රකාශනො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. බමබිසා - මජ්ඣිම, සං, සි. 1.

2. බාලිකතියා - සබ්බපට්ඨක.

- ස. අනු: අවලෝකනයෙන් නිසා 'අමාදානප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
194. ස. ප්‍ර: විකල්පයෙන් නිසා ... ශ්‍රෝතෘන්‍යෙන් නිසා 'ප්‍රශ්න ප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.
- ස. අනු: ඉන්‍යෙන් දෙදෙනෙකුත් නිසා 'ද්විප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
- ස. ප්‍ර: විකල්පයෙන් නිසා ... ශ්‍රෝතෘන්‍යෙන් නිසා අනුකූල- නාමයෙන් නිසා 'ප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.
- ස. අනු: දෙවිසි ඉන්‍යෙන් නිසා 'ආමාදානප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
195. ස. ප්‍ර: එකමාදානප්‍රශ්න නිසා 'එකප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.
- ස. අනු: විකල්පයෙන් නිසා 'විකල්පප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
- ස. ප්‍ර: එකමාදානප්‍රශ්න නිසා 'එකප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.
- ස. අනු: පඤ්චමාදානප්‍රශ්න නිසා 'පඤ්චප්‍රශ්නප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
196. ස. ප්‍ර: එකමාදානප්‍රශ්නයෙහි එක් මි ප්‍රශ්නයක් වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.
- ස. අනු: විකල්පයෙන් නිසා සහතික ප්‍රශ්න කෙතෙක් මි වේද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මි යි ...
- ස. ප්‍ර: එකමාදානප්‍රශ්නයෙහි එක් මි ප්‍රශ්නයක් වේ ද?
- ප. පරිකල්ප: එසේ යි.

ප. අනු: පඤ්චවොකාරහවෙ පඤ්චව පුග්ගලා'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

197. ස. පු: යථා රුක්ඛං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා රුක්ඛං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති,
රුක්ඛො'පි අතිවො, ඡායා'පි අතිවො, එවමෙවං
රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, රූපමපි
අතිවං, පුග්ගලො'පි අතිවො'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: යථා රුක්ඛං උපාදය ඡායාය පඤ්ඤානති, අඤ්ඤා
රුක්ඛො, අඤ්ඤා ඡායා, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

198. ස. පු: යථා භාමං උපාදය ගමිකස්ස පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා භාමං උපාදය ගමිකස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤා
භාමො, අඤ්ඤා ගමිකො, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

199. ස. පු: යථා රට්ඨං උපාදය රඤ්ඤා පඤ්ඤානති, එව-
මෙවං රූපං උපාදය පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති'ති.

යථා රට්ඨං උපාදය රඤ්ඤා පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං
රට්ඨං, අඤ්ඤා රාජා, එවමෙවං රූපං උපාදය
පුග්ගලස්ස පඤ්ඤානති, අඤ්ඤං රූපා, අඤ්ඤා
පුග්ගලො'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

200. ස. පු: යථා න නිගලො නෙගප්පිකො, යස්ස නිගලො
සො නෙගප්පිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා,
යස්ස රූපං සො රූපවා'ති.

යථා න නිගලො නෙගප්පිකො, යස්ස නිගලො
සො නෙගප්පිකො, අඤ්ඤා නිගලො, අඤ්ඤා
නෙගප්පිකො, එවමෙවං න රූපං රූපවා, යස්ස
රූපා සො රූපවා, අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤා
රූපවා'ති.

ප. පථි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පඤ්චවොකාර්තවයෙහි පඤ් ප්‍රකාශ කෙතෙක් මැ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

197. ස. ප්‍ර: යම් පරිදි වාක්‍යය නිසා 'ඡායාප්‍රඥපත්ති' වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද?

යම් පරිදි වාක්‍යය නිසා 'ඡායාප්‍රඥපත්ති' වේ ද; වාක්‍යය ද අනිත්‍ය වේ ද, ඡායාවත් අනිත්‍ය වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද, රූපත් අනිත්‍ය වේ ද, ප්‍රකාශත් අනිත්‍ය වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: යම් පරිදි වාක්‍යය නිසා ඡායාප්‍රඥපත්ති වේ ද, වාක්‍ය අනෙකෙක් වේ ද, ඡායා අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූපය නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රකාශ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

198. ස. ප්‍ර: යම් පරිදි ගම් නිසා 'ගම්කප්‍රඥපත්ති' වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද?

යම් පරිදි ගම් නිසා 'ගම්කප්‍රඥපත්ති' වේ ද, 'ගම්' අනෙකෙක් වේ ද, 'ගම්ක' අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රකාශ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

199. ස. ප්‍ර: යම් පරිදි රට නිසා 'රජප්‍රඥපත්ති' වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද, යම් පරිදි රට නිසා 'රජප්‍රඥපත්ති' වේ ද, රට අනෙකෙක් වේ ද, රජ අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප නිසා 'ප්‍රකාශප්‍රඥපත්ති' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රකාශ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

200. ස. ප්‍ර: යම් පරිදි නිගල 'නෙගමික' නො වේ ද, යම්කිසිකිසි බැකිලි ඇත් ද, හේ 'නෙගමික' වේ ද, එපරිදි මැ රූප 'රූපවත්' නො වේ ද, යම්කිසිකිසි රූප ඇත් ද හේ 'රූපවත්' වේ ද?

යම් පරිදි නිගල 'නෙගමික' නො වේ ද, යම්කිසිකිසි බැකිලි ඇත් ද, හේ 'නෙගමික' වේ ද; නිගල අනෙකෙක් වේ ද, 'නෙගමික' අනෙකෙක් වේ ද, එපරිදි මැ රූප 'රූපවත්' නො වේ ද, යම්කිසිකිසි රූප ඇත් ද, හේ 'රූපවත්' වේ ද, රූප අනෙකෙක් වේ ද, රූපවත් අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

201. ස. පු: විතෙත විතෙත පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. චක්ඛු: විතෙත විතෙත පුග්ගලො ජයති ජයති මයති චිචති උපපජ්ජති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවා වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අක්ඛු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: වතතබ්බෙ.
- ස. ති: ආජානාති තිග්ගහං.
- අක්ඛු. ස: හඤ්චී දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා,
- අක්ඛු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති,
- අක්ඛු. ආ: යං තත්ථ වදෙයි: වතතබ්බෙ බො දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා, දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වතතබ්බෙ කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති මිවජා.
- පටි. ස: හඤ්චී වා පන දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වතතබ්බෙ කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා,
- පටි. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙයි: වතතබ්බෙ බො දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා, දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත වතතබ්බෙ කුමාරකො'ති වා කුමාරිකා'ති වා'ති මිවජා.
202. ස. පු: දුතියෙ විතෙත උප්පනෙත න වතතබ්බෙ සො'ති වා අඤ්ඤා'ති වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- 201. ස. ප්‍ර:** සිතක් සිතක් වත් මැ 'ප්‍රශ්න ප්‍රශ්න' වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සිතක් සිතක් වත් මැ ප්‍රශ්න දෙකුගේ දිරනුයේ මියනුයේ සවනුයේ උපදනුයේ වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ.
- ස. ප්‍ර:** දෙවන සිත උපන් කලැ හේ යැ හෝ අනෙකෙක් හෝ යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** දෙවන සිත උපන් කලැ 'කුමාරක' යයි හෝ 'කුමාරියක' යයි හෝ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** කියැවුණු යැ.
- ස. ති:** නිග්‍රහ පිළිගනුව.
- අනු. ඔ:** ඉදින් දෙවන සිත උපන් කලැ 'හේ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැවුණු යැ යි කියැවුණු වේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, එහෙයින් තොප විසින් දෙ වැනි සිත උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ නො කියැවුණු යැ යි කියැවුණු යැ.
- අනු. ආ:** දෙ වැනි සිත උපන් කලැ 'හේ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැවුණු යැ යි ද, දෙ වැනි සිත උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැවුණු යැ යි ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යා යැ.
- පරි. ඔ:** ඉදින් දෙ වැනි සිත උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැවුණු වේ නම්,
- පරි පා:** භවත, එහෙයින් දෙ වන සිත උපන් කලැ 'හේ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි කියැවුණු යැ.
- පරි. ආ:** දෙ වන සිත උපන් කලැ 'කුමාරයෙකැ'යි හෝ 'කුමාරියකැ'යි හෝ කියැවුණු යැ යි ද යන යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ තොපගේ මිථ්‍යා යැ.
- 202. ස. ප්‍ර:** දෙවන සිත උපන් කලැ 'හේ මැ ය' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ ය නො කියැවුණු යැ යි ද, දෙ වන සිත උපන් කලැ 'හේ මැ යැ' හෝ 'අනෙකෙක් මැ යැ' හෝ යි නො කියැවුණු ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.

- ස. අනු: දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන න වතතබ්බං ඉච්ඡිති වා පුරිසොති වා ගහඨොති වා පබ්බජිතොති වා දෙවොති වා මනුස්සොති වාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: වතතබ්බං.
- ස. නි: ආජානාහි තිග්ගහං.
- අනු. ථ: හඤ්චි දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන න වතතබ්බං සොති වා අඤ්ඤාති වා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන න වතතබ්බං දෙවොති වා මනුස්සොති වාති.
- අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන න වතතබ්බං සොති වා අඤ්ඤාති වා, දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන වතතබ්බං දෙවොති වා මනුස්සොති වාති ඕච්ඡා.
- පටි. ථ: හඤ්චි වා පන දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන වතතබ්බං දෙවොති වා මනුස්සොති වා,
- පටි. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන වතතබ්බං සොති වා අඤ්ඤාති වාති.
- පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන න වතතබ්බං සොති වා අඤ්ඤාති වා, දුතියෙ විතෙන උප්පතෙන වතතබ්බං දෙවොති වා මනුස්සොති වාති ඕච්ඡා -පෙ-

203. ප. පු: න වතතබ්බං 'ප්‍රග්‍යාලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපර- මතේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. පු: නනු යො පස්සති, යං පස්සති, යෙන පස්සති, සො පස්සති, තං පස්සති, තෙන පස්සති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චි යො පස්සති යං පස්සති, යෙන පස්සති, සො පස්සති තං පස්සති තෙන පස්සති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ ප්‍රග්‍යාලො උප්පලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමතේනා'ති.

- ස. අනු: දෙවන සිත උපන් කලා 'සත්‍රියකා'යි හෝ 'පුරුෂයෙකා'යි හෝ 'ගෘහස්ථයෙකා'යි හෝ 'ප්‍රවෘත්තියෙකා'යි හෝ 'දේවයෙකා'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකා'යි හෝ නො කියා යුතු ද?
- ප. පරික්‍ෂක: කියායුතු යි.
- ස. ති: තිත්‍රහය පිළිගනුව.
- අනු. ඔ: ඉදින් දෙවන සිත උපන් කලා 'හේ මා යා' හෝ 'අනෙකෙක් මා යා' හෝයි නො කියායුතු නම්,
- අනු. පා: හවහ, එයින් දෙවන සිත උපන් කලා 'දේවයෙකා'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකා'යි නො කියායුතු යා යි කියායුතු යා.
- අනු. ආ: දෙවන සිත උපන් කලා 'හේ මා යා' හෝ 'අනෙකෙක් මා යා' හෝයි නො කියායුතු යයි ද, දෙවන සිත උපන් කලා 'දේවයෙකා'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකා'යි හෝයි කියායුතු යා යනු කියායුතු යයි ද යමක් එහි ලා කියෙහි නම්, ඒ මිථ්‍යා යා.
- පරි. ඔ: ඉදින් දෙවන සිත උපන් කලා 'දේවයෙකා'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකා'යි හෝ කියායුතු වේ නම්,
- පරි. පා: එයින් හවහ, දෙවන සිත උපන් කලා 'හේ මා යා' හෝ 'අනෙකෙක් මා යා' හෝයි කියායුතු යයි කියායුතු යා.
- පරි. ආ: දෙවන සිත උපන් කලා 'හේ මා යා' හෝ 'අනෙකෙක් මා යා' හෝයි නො කියායුතු යයි ද දෙවන සිත උපන් කලා 'දේවයෙකා'යි හෝ 'මනුෂ්‍යයෙකා'යි හෝ කියායුතු යනු කියායුතු යයි යමක් එහි ලා කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යා.
203. ප. පු: 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ' යයි නො කියායුතු ද?
- ස. පරික්‍ෂක: එසේ යා.
- ප. පු: යම් ප්‍රශ්නයක් දක්නේ වේ ද, යම් රූපයක් දක්නේ වේ ද, යම් ඇසෙකින් දක්නේ වේ ද, ඒ ප්‍රශ්න දක්නේ, ඒ රූප දක්නේ, ඒ ඇසින් දක්නේ නො වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක: එසේ යා.
- අනු. ය: ඉදින් යම් ප්‍රශ්නයක් යම් රූපයක් යම් ඇසෙකින් දක්නේ වේ ද, ඒ ප්‍රශ්න ඒ රූප ඒ ඇසින් දක්නේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවහ, එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ' යයි කියායුතු යා.

204. ප. පු: න වතඛබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමචෝදනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. පු: නනු යො සුඤ්ඤාති -පෙ- යො ඤායති -පෙ- යො සායති -පෙ- යො චුසති -පෙ- යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ථ: හඤ්චි යො විජානාති යං විජානාති යෙන විජානාති, සො විජානාති තං විජානාති තෙන විජානාති.

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතඛබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමචෝදනා'ති.

205. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමචෝදනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: නනු යො න පසස්සති, යං න පසස්සති, යෙන න පසස්සති, සො න පසස්සති, තං න පසස්සති, තෙන න පසස්සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ථ: හඤ්චි යො න පසස්සති යං න පසස්සති යෙන න පසස්සති, සො න පසස්සති තං න පසස්සති තෙන පසස්සති,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වතඛබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමචෝදනා'ති.

206. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමචෝදනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. පු: නනු යො න සුඤ්ඤාති -පෙ- යො න ඤායති -පෙ- යො න සායති -පෙ- යො න චුසති -පෙ- යො න විජානාති යං න විජානාති යෙන න විජානාති, සො න විජානාති තං න විජානාති තෙන න විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- 204. ප. පු:** 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ප. පු:** යම් ප්‍රභාලයෙක් අසන්නේ වේ නම් ... යම් ප්‍රභාලයෙක් ආශ්‍රිත කරන්නේ වේ නම් ... යම් ප්‍රභාලයෙක් ආසාද කරන්නේ වේ නම් ... යම් ප්‍රභාලයෙක් සපයී කරන්නේ වේ නම් ... යම් ප්‍රභාලයෙක් යම් ධර්මයක් යම් විභවයෙකින් විජානනා කරන්නේ වේ නම්, ඒ ප්‍රභාල ඒ ධර්මය ඒ විභවයෙන් විජානනා කරන්නේ නො වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින්, යම් ප්‍රභාලයෙක් යම් ධර්මයක් යම් විභවයෙකින් විජානනා කෙරේ ද, ඒ ප්‍රභාල ඒ ධර්මය ඒ විභවයෙන් විජානනා කරන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, එහෙයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ යැ.
- 205. ස. පු:** සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස.** (අකුණ) යමෙක් නො දක්නේ වී නම්, යම් රූපයක් නො දක්නේ වී නම්, යමෙකින් නො දක්නේ වී නම්, හේ නො දක්නේ, එය නො දක්නේ, එයින් නො දක්නේ නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින් යමෙක් නො දක්නේ යමක් නො දක්නේ යමෙකින් නො දක්නේ වේ නම්, හේ නො දක්නේ එය නො දක්නේ එයින් නො දක්නේ වෙයි.
- අනු. පා:** භවත, එයින් 'සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 206. ස. පු:** සත්‍යානු පරමානු වශයෙන් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. පු:** යමෙක් නො අසන්නේ ... යමෙක් ආශ්‍රිත නො කරන්නේ ... යමෙක් ආසාද නො කරන්නේ යමෙක් සපයී නො කරන්නේ යමෙක් විජානනා නො කරන්නේ යමක් විජානනා නො කරන්නේ යමෙකින් විජානනා නො කරන්නේ වේ ද, හේ විජානනා නො කරන්නේ ඒ ධර්ම විජානනා නො කරන්නේ ඒ විභවයෙන් විජානනා නො කරන්නේ නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.

අනු. ඔ: හඤ්චි යො න විජානාති යං න විජානාති යෙන න විජානාති, සො න විජානාති තං න විජානාති තෙන න විජානාති,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

207. ප. පු: න වත්තබ්බො, 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. පු: නනු වුත්තං භගවතා: “පසාංමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විපුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසංකෙන සතෙත චම්මානෙ උපපජ්ජමානෙ! භිනෙ පඤ්ඤෙ පුච්ඤ්ඤෙ දුඛඤ්ඤෙ පුග්ගෙන දුග්ගෙන යථාකම්මෙපගෙ සතෙත පජානාමි”ති අජේච සුත්තනේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

208. ස. පු: වුත්තං භගවතා: “පසාංමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විපුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසංකෙන සතෙත චම්මානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤෙ පුච්ඤ්ඤෙ දුඛඤ්ඤෙ පුග්ගෙන දුග්ගෙන යථාකම්මෙපගෙ සතෙත පජානාමි”ති කතා තෙනෙච්ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විපුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසංකෙන රූපං පසාංති පුග්ගලං පසාංති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: රූපං පසාංති.

ස. අනු: රූපං පුග්ගලො, රූපං චම්මි රූපං උපපජ්ජති, රූපං යථාකම්මෙපගනති.

ප. පටි: න භෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-

209. ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විපුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසංකෙන රූපං පසාංති පුග්ගලං පසාංති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: පුග්ගලං පසාංති.

- අනු. ථ: ඉදින් යමෙක් විජානනා නො කරන්නේ යම් ධර්මයක් විජානනා නො කරන්නේ යම් විඤ්ඤායෙ- කින් විජානනා නො කරන්නේ වේ නම්, හේ විජානනා නො කරන්නේ ඒ ධර්ම විජානනා නො කරන්නේ ඒ විඤ්ඤායෙන් විජානනා නො කරන්නේ වෙයි.
- අනු. පා: හව්න, එයින් 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං ච චරමානාං ච චරමානාං චරමානාං චරමානාං' යයි නො කියැවුණු මා යා.
207. ප. පු: 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං ච චරමානාං චරමානාං චරමානාං' යයි නො කියැවුණු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යා.
- ප. පු: "මහණෙනි, මම විගුණි වූ මිනිසාගේ ඉක්ම සිටි දිවැසින් ව්‍යුහ වන, උපදනා, සීන, ප්‍රණීන, පුච්ඡි, දුර්භි, පුගතිප්‍රාණ, දුර්භිප්‍රාණ, සත්‍යයන් දක්මි, දන්මි" යි හඟවත්තුව විසින් වදාරන ලද්දේ නො වේ ද? සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යා.
- ප. නිග: එයින් 'සත්‍යානුච්ඡේදනාං ච චරමානාං චරමානාං චරමානාං' යයි නො කියැවුණු මා යා.
208. ස. පු: "මහණෙනි, මම විගුණි වූ මිනිසාගේ ඉක්ම සිටි දිවැසින්: ව්‍යුහ වන, උපදනා, සීන, ප්‍රණීන, පුච්ඡි, දුර්භි, පුගතිප්‍රාණ, දුර්භිප්‍රාණ, යථා- කමොපග සත්‍යයන් දක්මි දන්මි" යි හඟවත්තුව විසින් වදාරන ලද්ද යි ගෙන එකරුණින් මා සත්‍යානුච්ඡේදනාං ච චරමානාං චරමානාං චරමානාං' යයි නො කියැවුණු මා යා.
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යා.
- ස. පු: 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු මිනිසාගේ ඉක්ම සිටි දිවැසින් රූපය දක්නාසේක් ද? ප්‍රභාල දන්නා- සේක් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: රූපය දක්නා සේක.
- ස. අනු: රූප ප්‍රභාල වේ ද, රූප ව්‍යුහ වේ ද, රූප උප- දන් ද, රූප යථා කමොපග වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මා යා ..
209. ස. පු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු වූ මිනිසාගේ ඉක්ම සිටි දිවැසින් රූප දක්නා සේක් ද? ප්‍රභාල දක්නා සේක් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: ප්‍රභාල දක්නා සේක. ('සත්‍යෙක පසාදි' යන සුත්‍රප්‍රදේශ ගෙන පිළිගත කෙරෙයි.)

- භ. අනු: පුග්ගලො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, නීලං, පිතකං, ලොහිතකං, ඔදනං, චක්ඛුච්ඤෙඤායං, චක්ඛුසම් පටිගඤ්ඤාති, චක්ඛුස්ස ආපාථං ආගච්ඡති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඤ්ඤෙන අතිකක්ඛන්ත-
මානුස්සකෙන රූපං පස්සති, පුග්ගලං පස්සති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: උභො පස්සති.
- ස. අනු: උභො රූපං, රූපායතනං, රූපධාතු, උභො නීලා, උභො පිතකා, උභො ලොහිතකා, උභො ඔදනා, උභො චක්ඛුච්ඤෙඤායා, උභො චක්ඛුසම් පටිගඤ්ඤානති, උභො චක්ඛුස්ස ආපාථං ආග-
ච්ඡනති, උභො චචනති, උභො උප්පජ්ජනති, උභො යථාකම්මපභා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

උපාදාසඤ්ඤානානුශාසනො.

210. ප. පු: කල්‍යාණපාපකාති කම්මාති උපලබ්භන්ති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා
උපලබ්භති'ති.
- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: කල්‍යාණපාපකාති කම්මාති උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා
උපලබ්භති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: තස්ස කත්තා කාරෙතා උපලබ්භති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා,
නත්ති චට්ඨපචේජ්ඤෙ, නත්ති අනුපාදාපරිතිබ්බා-
නන්ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: ප්‍රශ්න රූප වේ ද? රූපායනන, රූපධාන, තීල, පිත, ලෝහිතක, අවදන, චක්‍ෂුර්විඥය, වේ ද? ඇස්හි ගැවේ ද? ඇස් හමුවට ඒ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ...
- ස. ප්‍ර: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිසුදු වූ මිනිසාහි ඉක්ම සිටි දිවැසින් රූප දක්නා සේක් ද? ප්‍රශ්න දක්නා සේක් ද?
- ප. පරික්‍ෂා: රූප - ප්‍රශ්න දෙක මැ දක්නා සේක.
- ස. අනු: දෙක මැ රූප, රූපායනන, රූපධාන, වේ ද? දෙක මැ තීල වේ ද? දෙක මැ පිතක වේ ද? දෙක මැ ලෝහිතක වේ ද? දෙක මැ අවදන වේ ද? දෙක මැ චක්‍ෂුර්විඥය වේ ද? දෙක මැ ඇස්හි ගැවේ ද? දෙක මැ ඇස් හමුවට පැමිණේ ද? දෙක මැ චක්‍ර වේ ද? දෙක මැ උපදන් වේ ද? දෙක මැ යථාකමෝපග වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

උපාදායකයෙකුගේ ප්‍රශ්න සි.

210. ප. ප්‍ර: කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කම්මෝ දක්නා ලැබෙත්ද?
- ස. පරික්‍ෂා: එසේ යැ.
- ප. අනු: කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: 'කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කල්‍යාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (එසේ වී නම්) ඒ කම් කරන්නහු කරවන්නහු පිළිබඳ වත් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: (නැවත ද) ඒ කම් කරන්නහු කරවන්නහු පිළිබඳ වත් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: (නොප මතය අනුව කම්මය කම්මානු නො වෙ. එය කරන ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. ඒ ප්‍රශ්නය නිපදවන වෙනත් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. ඔහුද නිපදවන වෙනත් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. මෙසේ ප්‍රශ්න පරම්පරායෙක් ඇත. එසේ වත් මැ) ඒ ඒ දුඃඛයාගේ අවසන් කිරීමෙක් නැද්ද? සසර වට සිඳිලීමෙක් නැද්ද? අනුපාදා පරිනිවෘත්තියෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

211. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනතී'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති පුග්ගලස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

212. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනතී'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

213. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනතී'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාපඨවී උපලබ්භතී'ති මහාපඨවියා කතතා
කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

214. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනතී'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මහාසම්මද්දෙ උපලබ්භතී'ති මහාසම්මද්දස්ස කතතා
කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

215. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භනතී'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙතා
උපලබ්භතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සිනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති සිනෙරුස්ස
පබ්බතරඤ්ඤා කතතා කාරෙතා උපලබ්භතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

211. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ප්‍රශ්න ඇත් නු'යි ප්‍රශ්නය පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

212. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද.

ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: (එසේ වී නම්) 'නිවන දක්නා ලැබේ නු'යි නිවන පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

213. ස. ප්‍ර: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව දක්නා ලැබේ නු'යි මහපොළොව පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

214. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහමුහුද ඇත් නු'යි මහමුහුද පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

215. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමී කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: 'සිනෙරු පථිත රාජයා ඇත් නු'යි සිනෙරු පථිත රාජයා පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දක්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

216. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්‍භන්ති'ති
කල්‍යාණ පාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙන,
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: ආපො උපලබ්‍භන්ති'ති ආපසං කතතා කාරෙන
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

217. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්‍භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙන,
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: තෙජෝ උපලබ්‍භන්ති'ති තෙජස්ස කතතා කාරෙන
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

218. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්‍භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙන,
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: වායො උපලබ්‍භන්ති'ති වායස්ස කතතා කාරෙන
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

219. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්‍භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙන,
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: තිණකට්ඨවනප්පකයො¹ උපලබ්‍භන්ති'ති තිණකට්ඨ-
වනප්පකිනං කතතා කාරෙන, උපලබ්‍භන්ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

220. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්‍භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙන,
උපලබ්‍භන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤාති කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි, අඤ්ඤා
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙනාති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 216. ස. ප්‍ර:** 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'අභිධාන ඇත් නු'යි අභිධාන පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 217. ස. ප්‍ර:** 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'තේජෝධාන ඇත් නු' යි තේජෝධාන පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 218. ස. ප්‍ර:** 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'වායෝධාන ඇත් නු'යි වායෝධාන පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 219. ස. ප්‍ර:** 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නෙක් කරවන්නෙක් ඇද් ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'තෘණකාමවනස්සතිත්‍ර ඇත් නු'යි තෘණකාමවනස්සතිත් පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ.
- 220. ස. ප්‍ර:** 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් පිළිබඳ කරන්නෙක් කරවන්නෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් යෝ අන්‍ය වෙත් ද? කලාණ වූ ද පාප වූ ද කම් කරන්නේ කරවන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ....

221. ස. පු: කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසංවේදී
උපලබ්භති'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

222. ස. පු: කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උප-
ලබ්භති'ති කලාණපාපකානං කම්මානං විපාක-
පටිසංවේදී උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: තස්ස පටිසංවේදී උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

223. ස. පු: තස්ස පටිසංවේදී උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා,
නත්ති චට්ඨපච්ඡේදො, නත්ති අනුපාදාපරි-
නිබ්බානනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

224. ස. පු: කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
ති'ති කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටි-
සංවේදී උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භති'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවේදී
උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

225. ස. පු: කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
ති'ති කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසං-
වේදී උපලබ්භති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භති'ති නිබ්බානස්ස පටිසංවේදී
උපලබ්භති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 221. ස. ප්‍ර:** කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාකයක් ඇද්ද?
- ප. පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස. අනු: කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක පරිසංවේදකයෙක් (විවා විදගනුයෙක්) ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 222. ස. ප්‍ර:** 'කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක පරිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ විපාක පරිසංවේදීහු පිළිබඳ පරිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 223. ස. ප්‍ර:** ඒ විපාක පරිසංවේදකයා පිළිබඳ පරිසංවේදක-යෙක් ඇද්ද?
- ප. පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස. අනු: (තොප මතය අනුව විපාකය විපාකමාත්‍ර නොවෙයි. ඒ විද්‍යා ප්‍රකාශයක් ඇත. ඔහු පිළිබඳ වත් විද්‍යා ප්‍රකාශයක් ඇත. මෙසේ ප්‍රකාශ පරමපරායෙක් ඇත. එසේ වත් මැ) ඒ ඒ දුක් අවසන් කිරීමක් නැද්ද? සසර වට සිදුලීමක් නැද්ද? අනුපාද පරිනිමාණයක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ.
- 224. ස. ප්‍ර:** 'කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක පරිසංවේදකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රකාශ ඇත් නු'යි ප්‍රකාශය පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 225. ස. ප්‍ර:** 'කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන්ගේ විපාක ඇත් නු'යි කලාපය වූ ද පාප වූ ද කමිසන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිමාණය ඇත් නු'යි නිමාණය පිළිබඳ ප්‍රතිසං-වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

226. ස. පු:

කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
නි'ති කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටි-
සංවෙදී උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු.

මහාපට්ඨී උපලබ්භනි'ති -පෙ- මහාසම්මුඤ්ඤා උප-
ලබ්භනි'ති -පෙ- සිනෙරුපබ්බතරාජා උපලබ්භනි'ති
-පෙ- ආපො උපලබ්භනි'ති -පෙ- තෙජෝ උප-
ලබ්භනි'ති -පෙ- වායො උපලබ්භනි'ති -පෙ-
නිඤ්කට්ඨවනපපතයො උපලබ්භනි'ති නිඤ්කට්ඨ
වනපපතීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

227. ස. පු:

කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකො උපලබ්භ-
නි'ති කලාණපාපකානං කම්මානං විපාකපටිසං-
වෙදී උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අඤ්ඤා කලාණපාපකානං විපාකො, අඤ්ඤා
කලාණපාපකානං විපාකපටිසංවෙදී'ති.

ප. පටි.

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

228. ප. පු:

දිබ්බං සුඛං උපලබ්භනි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

දිබ්බස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.

ස. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

229. ස. පු:

දිබ්බං සුඛං උපලබ්භනි'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස
පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

230. ස. පු:

තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භනි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තස්ස තස්සෝ'ව නථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා;
නථි චාටුපචේෂඤ, නථි අනුපාදපරිනිබ්බා
නනති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

226. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි... 'සිනෙරු පථිත රාජයා ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාසු ඇත් නු'යි ... 'තෙරොබාසු ඇත් නු'යි ... 'වායො ධාතු ඇත් නු'යි ... 'තාණකාභවනසපතිනු ඇත් නු'යි තාණකාභවනසපතින් පිළිබඳ ප්‍රතිසං-වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

227. ස. ප්‍ර: 'කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ඇත් නු'යි කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන් පිළිබඳ විපාක ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක අනෙකෙක් මේ ද? කලාණ වූ ද පාප වූ ද කමයන්ගේ විපාක ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් මේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

228. ප. ප්‍ර: දිව්‍යසුඛ දන්නා ලැබේ ද?

ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.

ප. අනු: දිව්‍යසුඛය පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

229. ස. ප්‍ර: 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ වේදකයා පිළිබඳ වෙනත් වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

230. ස. ප්‍ර: ඒ වේදකයා පිළිබඳ වෙනත් වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඒ දෘඩයා ගේ මැ කෙලවර කිරීමෙන් නැද්ද? සසර විට සිදුලීමෙන් නැද්ද? අනුපාදපරිනිමාණ-යෙක් නැද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ

- 231. ස. පු:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පරි-
සංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතී'ති, පුග්ගලස්ස පරිසංවෙදී
උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 232. ස. පු:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පරි-
සංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතී'ති නිබ්බානස්ස පරිසංවෙදී
උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 233. ස. පු:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පරිසං-
වෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහාපඨවී උපලබ්භතී'ති -පෙ- මහාසමුද්දො උප-
ලබ්භතී'ති -පෙ- සීනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතී'ති
-පෙ- ආපො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තෙජෝ උප-
ලබ්භතී'ති -පෙ- වායො උපලබ්භතී'ති -පෙ-
තිණ්කට්ඨචන්ද්‍රපානියො උපලබ්භතී'ති තිණ්කට්ඨ-
චන්ද්‍රපානීන් පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 234. ස. පු:** දිබ්බං සුඛං උපලබ්භතී'ති දිබ්බස්ස සුඛස්ස පරිසං-
වෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්ඤා දිබ්බං සුඛං, අඤ්ඤා දිබ්බස්ස සුඛස්ස
පරිසංවෙදී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 235. ප. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: මානුසකස්ස සුඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 236. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතී'ති මානුසකස්ස සුඛස්ස
පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- 231. ස. පු:** 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභාල ඇත් නු'යි තත්ප්‍රභාල ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 232. ස. පු:** 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'කිළිණය ඇත් නු'යි කිළිණප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 233. ස. පු:** 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහා පෘථිවි ඇත් නු'යි ... මහා සමුද්‍ර ඇත් නු'යි ... සිනෙරු පථිතරාජ ඇත් නු'යි ... අබ්බාතු ඇත් නු'යි ... තේජෝබාතු ඇත් නු'යි ... වායෝ බාතු ඇත් නු'යි ... තෘණකාභවනස්පතිහු ඇත් නු'යි තෘණකාභවනස්පතින්ගේ ප්‍රතිසංවේදක-යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 234. ස. පු:** 'දිව්‍යසුඛ ඇත් නු'යි දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: දිව්‍යසුඛ අනෙකෙක් මේ ද? දිව්‍යසුඛ ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් මේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 235. ප. පු:** මානුෂසුඛ ඇත් ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 236. ස. පු:** 'මානුෂසුඛ ඇත් නු'යි මානුෂසුඛ ප්‍රතිසංවේදක-යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 237. ස. පු:** තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි චට්ඨුපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදාපරිනිබ්බානන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 238. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතීති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 239. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නිබ්බානං උපලබ්භතීති නිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 240. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මහාපඨම් උපලබ්භතීති -පෙ- මහාසමුද්දො උපලබ්භතීති -පෙ- සිනෙරු පබ්බතරාජා උපලබ්භතීති -පෙ- ආපො උපලබ්භතීති -පෙ- තෙජො උපලබ්භතීති -පෙ- වායො උපලබ්භතීති -පෙ- තිණකඨ්ඨචනාසකස්සො උපලබ්භන්ති* තිණකඨ්ඨචසානීනං පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 241. ස. පු:** මානුසකං සුඛං උපලබ්භතීති මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ස. අනු: ඒ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳ වෙනත් ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 237. ස. ප්‍ර:** (දෙවනවට) ඒ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ දූෂකයා ගේ මැ කෙළවර කිරීමෙන් නැත් ද?
වට සිදිමෙන් නැත් ද? අනුපාදාපරිනිවෘත්තයක්
නැදී ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 238. ස. ප්‍ර:** 'මානුෂයා ඇත් නු'යි මානුෂයා ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභල ඇත් නු'යි ප්‍රභලයා පිළිබඳ ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 239. ස. ප්‍ර:** 'මානුෂයා ඇත් නු'යි මානුෂයා ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිවන ඇත් නු'යි නිවෘත්ති ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 240. ස. ප්‍ර:** මානුෂයා ඇත් නු'යි මානුෂයා ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි
... 'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාස ඇත් නු'යි ...
'තෙජොධර ඇත් නු'යි ... 'වාසොධර ඇත් නු'යි
... තෘණකාශ්වතසංකප්ප ඇත් නු'යි තෘණකාශ්ව-
තසංකප්පෙන් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 241. ස. ප්‍ර:** මානුෂයා ඇත් නු'යි මානුෂයා ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.

ස. අනු: අඤ්ඤං මානුසකං සුඛං, අඤ්ඤා මානුසකස්ස සුඛස්ස පටිසංවෙදීති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

242. ප. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති?

ස. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

243. ස. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භති'ති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

244. ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ථි චට්ඨපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදපරිනිබ්බා-නනති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

245. ස. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්භතිති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

246. ස. පු: ආපායිකං දුක්ඛං උපලබ්භතිති ආපායිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිබ්බානං උපලබ්භතිති තිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්භතිති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: මානුෂයාට අනෙකෙක් වේ ද? මානුෂයාට ප්‍රතිසං-
වේදක අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...
- 242. ප. ප්‍ර:** ආපායික දුඃඛ ඇත් ද?
- ස. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: ආපායික දුඃඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇත් ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...
- 243. ස. ප්‍ර:** 'අපායිකදුඃඛ ඇත් නු'යි, අපායිකදුඃඛ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඔහු පිළිබඳවත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 244. ස. ප්‍ර:** ඒ ප්‍රතිසංවේදකයා පිළිබඳවත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ දුඃඛයාගේ මැ අවසන් කිරීමක් නැද්ද?
සසරවට සිඳීමක් නැද්ද? අනුපාදපරිනිථිණ-
යෙක් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...
- 245. ස. ප්‍ර:** 'අපායිකදුඃඛ ඇත් නු'යි අපායිකදුඃඛ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභාල ඇත් නු'යි තත්ප්‍රභාලප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...
- 246. ස. ප්‍ර:** 'අපායිකදුඃඛ ඇත් නු'යි අපායිකදුඃඛයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිවන ඇත් නු'යි නිථිණ ප්‍රතිසංවේදකයෙක්
දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

- 247. ස. පු.** ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහාපඨවී උපලබ්භතී'ති -පෙ- මහාසම්මුද්දෙ උපලබ්භතී'ති -පෙ- සිනෙරුපබ්බකරාජා උපලබ්භතී'ති -පෙ- ආපො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තෙජෝ උපලබ්භතී'ති -පෙ- වායො උපලබ්භතී'ති -පෙ- තිණකට්ඨවනපපතියො උපලබ්භතී'ති තිණකට්ඨ වනපපතීනං පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 248. ස. පු:** ආපාසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං ආපාසිකං දුක්ඛං අඤ්ඤා ආපාසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 249 ප. පු:** නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: තස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 250 ස. පු:** තස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ථි දුක්ඛස්ස අනාතිරියා, නත්ථි වට්ඨුපච්ඡේදො, නත්ථි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 251. ස. පු:** නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්භතී'ති නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පරිසංවෙදී උපලබ්භතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

247. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදුඛ ආත්ත'නු'යි ආපායිකදුඛ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'මහපොළොව ආත්ත'නු'යි ... 'මහමුහුදු ආත්ත'නු'යි...
'මහමේර ආත්ත'නු'යි ... 'අභිධාන ආත්ත'නු'යි ...
'කෙසොධාන ආත්ත'නු'යි ... 'මායොධාන ආත්ත'නු'යි ...
'තෘණකාමච්ඡානසතිත්‍ර ආත්ත'නු'යි තෘණ-
කාමච්ඡානසතිත්‍රේ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

248. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදුඛ ආත්ත'නු'යි ආපායිකදුඛ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආපායිකදුඛ අනෙකෙක් වේ ද? ආපායිකදුඛ
ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

249. ප. ප්‍ර: ආපායිකදුඛ ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: ආපායිකදුඛ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. ප්‍ර: 'ආපායිකදුඛ ආත්ත'නු'යි ආපායිකදුඛයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: උනු පිළිබඳ වෙනත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් ඇද් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

250. ස. ප්‍ර: උනු පිළිබඳ වෙනත් ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ඒ ඒ දුඃඛයාගේ මැ අවසන් කිරීමක් නැද් ද?
එට පිළිබඳ නැද් ද? අනුපාදපරිතිථාණයෙක්
නැද් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

251. ස. ප්‍ර: 'ආපායිකදුඛ ආත්ත'නු'යි ආපායිකදුඛයාගේ
ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පුග්ගලො උපලබ්ධතී'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
252. ස. පු: නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්ධතී'ති නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: තිබ්බානං උපලබ්ධතී'ති තිබ්බානස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
253. ස. පු: නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්ධතී'ති නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: මහාපථථී උපලබ්ධතී'ති -පෙ- මහාසමුද්දෙ උප-
ලබ්ධතී'ති -පෙ- සිනෙරුපබ්බතරාජා උපලබ්ධතී'ති
-පෙ- ආපො උපලබ්ධතී'ති -පෙ- නෙජ්ජා
උපලබ්ධතී'ති -පෙ- වායො උපලබ්ධතී'ති -පෙ-
තිණ්ණකට්ඨවනප්පකයො උපලබ්ධතී'ති තිණ්ණ-
කට්ඨවනප්පකිනං පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
254. ස. පු: නෙරසිකං දුක්ඛං උපලබ්ධතී'ති නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්ඤං නෙරසිකං දුක්ඛං, අඤ්ඤං නෙරසිකස්ස දුක්ඛස්ස පටිසංවෙදී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
255. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්ධතී'ති කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙතා විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්ධතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: භයං කතං සුඛදුක්ඛනති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: 'ප්‍රශ්න ඇත් නු'යි ඒ ප්‍රශ්නයෙන් ප්‍රතිසංවේදක-
යෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
252. ස. පු: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුඳු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'නිජාණය ඇත් නු'යි නිජාණයෙන් ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
253. ස. පු: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුඳු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහපොළෝ ඇත් නු'යි ... 'මහමුහුද ඇත් නු'යි ...
'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අභිධාන ඇත් නු'යි ...
'තේජෝධාන ඇත් නු'යි... 'වංශෝධාන ඇත් නු'යි...
'තෘණකාමවනසපතිනු ඇත් නු'යි තෘණකාම-
වනසපතින්ගේ ප්‍රතිසංවේදකයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
254. ස. පු: 'ආපායිකදු:බ ඇත් නු'යි ආපායිකදු:බ ප්‍රතිසං-
වේදකයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුඳු: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආපායිකදු:බ අනෙකෙක් වේ ද? ආපායිකදු:බ
ප්‍රතිසංවේදක අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
255. ස. පු: 'කලාණපාපක කමිශෝ ඇත් නු'යි කලාණ-
පාපක කමිශන් කරන්නෙක් කරවනනෙක්
විපාකවිඳිනුයෙක් දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුඳු: එසේ යැ.
- ස. අනු: හේ කෙරේ ද? හේ මැ විඳිනේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
- ස. පු: හේ කෙරේ ද? හේ මැ විඳිනේ වේ ද?
- ප. පටිකුඳු: (දෙවනවට) එසේ ය.
- ස. අනු: සුබදු:බ ස්වයංකෘත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

- 256. ස පු:** කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරං කතං සුඛදුක්ඛන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 257. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සො ච අඤ්ඤා ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤා ච
පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** සො ච අඤ්ඤා ච කරොන්ති, සො ච අඤ්ඤා ච
පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සියං කතඤ්ච පරං කතඤ්ච සුඛදුක්ඛන්ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 258. ස. පු:** කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති'ති
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කත්තා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු:** නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙති, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.

256. ස. පු: 'කලාණපාපක කමිසෝ ඇත් නු'යි කලාණ-
පාපක කමිසන්ගේ කරන්නෙක් කරවන්නෙක්
විපාක විඳිනුයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විපාක විඳිනුයේ
වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විපාක විඳිනුයේ
වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවනවට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදායක පරකාත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

257. ස. පු: 'කලාණපාපක කමිසෝ ඇත් නු'යි කලාණ-
පාපක කමිසන්ගේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක්
විපාක විඳිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හෙ ද, අනාස ද (දෙදෙන) කෙරෙත් ද, හෙ ද
අනාස ද විපාක විඳිනු වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: හෙ ද අනාස ද කෙරෙත් ද? හෙ ද අනාස ද විපාක
විඳිනු වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවනවට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදායක දෙක ස්වයංකාත හා පරකාත හා වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

258. ස. පු: 'කලාණපාපක කමිසෝ ඇත් නු'යි කලාණ-
පාපක කමිසන්ගේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක්
විපාක විඳිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හේ නො මැ කෙරේ ද, හේ නො විඳිනේ වේ ද,
අනෙකෙක් නො කෙරේ ද, අනෙකෙක් නො
විඳිනේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. පු: හේ නො මැ කෙරේ ද, හේ නො විඳිනේ වේ ද,
අනෙකෙක් නො කෙරේ ද, අනෙකෙක් නො
විඳිනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: (දෙවන වට) එසේ යැ.

ස. අනු: අසයංකාරං අපරංකාරං අභිවිච්ඡමුප්පන්නං සුඛ-
දුක්ඛනිති.

ප. පටි: න ගෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

259. ස. පු: කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි උපලබ්භන්ති',
කල්‍යාණපාපකානං කම්මානං කතතා කාරෙනා
විපාකපටිසංවෙදී උපලබ්භන්ති'.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙනි, අඤ්ඤා කරොති
අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙනි, සො ච අඤ්ඤා ච
කරොන්ති සො ච අඤ්ඤා ච පටිසංවෙදෙනි,
න අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙනි'.

ප. පටි: න ගෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සො කරොති සො පටිසංවෙදෙනි, අඤ්ඤා
කරොති අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙනි, සො ච අඤ්ඤා
ච කරොන්ති සො ච අඤ්ඤා ච පටිසංවෙදෙනි,
නෙව සො කරොති න සො පටිසංවෙදෙනි, න
අඤ්ඤා කරොති න අඤ්ඤා පටිසංවෙදෙනි'.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සයංකතං සුඛදුක්ඛං, පරංකතං සුඛදුක්ඛං,
සයංකතඤ්ඤා පරංකතඤ්ඤා සුඛදුක්ඛං, අසයං-
කාරං අපරංකාරං අභිවිච්ඡමුප්පන්නං සුඛදුක්ඛනිති.

ප. පටි: න ගෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

260. ප. පු: කම්මං අත්ථි'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ප. අනු: කම්මකාරකො අත්ථි'ති.

ස. පටි: න ගෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

261. ස. පු: කම්මං අත්ථි'ති කම්මකාරකො අත්ථි'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: තස්ස කාරකො අත්ථි'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සුඛදුඛ සංසාර නො වූ පරිකාර නො වූ
යදව්‍යාසමුත්පත්ත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

259. ස. ප්‍ර: 'කුලාණපාපක කමිසේ ඇත් නු'යි කුලාණ-
පාපක කමිසන්ගේ කරනුවෙක් කරවනුවෙක්
විපාක විඳිනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: හේ කෙරේ ද හේ විඳිනේ වේ ද (නොහොත්)
අනෙකෙක් කෙරේ ද අනෙකෙක් විඳිනේ වේ ද,
(නොහොත්) හෙ ද අනෙකෙක් දැයි (දෙදෙන)
කෙරෙත් ද හෙ ද අනෙකෙක් දැයි (දෙදෙන)
විඳිනු වෙත් ද, (නොහොත්) හේ නො මැ කෙරේ
ද හේ නො විඳිනු වේ ද, (නොහොත්) අනෙකෙක්
නො කෙරේ ද අනෙකෙක් නො විඳිනු වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

ස. ප්‍ර: හේ කෙරේ ද හේ විඳිනු වේ ද, (නොහොත්)
අනෙකෙක් කෙරේ ද අනෙකෙක් විඳිනු වේ ද,
(නොහොත්) හෙ ද අනෙකෙක් දැයි (දෙදෙන)
කෙරෙත් ද හෙ ද අනෙකෙක් දැයි (දෙදෙන)
විඳිනු වෙත් ද, (නොහොත්) හේ නො මැ කෙරේ
ද හේ නො විඳිනු වේ ද, (නොහොත්) අනෙකෙක්
නො කෙරේ ද අනෙකෙක් නො විඳිනු වේ ද?

ප. පටිකුසු: (දෙවන වට) එසේ යැ.

ස. අනු: සුඛදුඛ සංසාරක වේ ද, සුඛදුඛ පරිකාර
වේ ද, සුඛදුඛ සංසාරකත් පරිකාරත් වේ ද,
සුඛදුඛ සංසාර නො වී පරිකාර නො වී
යදව්‍යාසමුත්පත්ත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

260. ප. ප්‍ර: කමි ඇද්ද?

ස. පටිකුසු: එසේ යැ.

ප. අනු: කමි කරනුවෙක් ඇද්ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

261. ස. ප්‍ර: 'කමි ඇත් නු'යි කමි කරනුවෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: උනුට කාරකයෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ..

- 262. ස. පු:** තස්ස කාරකො අත්ථිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අන්තකිරියා, නත්ති වට්ඨපච්ඡේදො, නත්ති අනුපාදපරිතිබ්බානන්ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 263. ස. පු:** කම්මං අත්ථිති කම්මකාරකො අත්ථිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පුග්ගලො අත්ථිති පුග්ගලස්ස කාරකො අත්ථිති
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 264. ස. පු:** කම්මං අත්ථිති කම්මකාරකො අත්ථිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: නිබ්බානං අත්ථිති නිබ්බානස්ස කාරකො අත්ථිති
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 265. ස. පු:** කම්මං අත්ථිති කම්මකාරකො අත්ථිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: මහාපඨවී අත්ථිති -පෙ- මහාසමුද්දො අත්ථිති -පෙ- සිනෙරුපඛ්ඛතරාජා අත්ථිති -පෙ- ආපො අත්ථිති -පෙ- තෙජෝ අත්ථිති -පෙ- වායො අත්ථිති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතස්සො අත්ථිති තිණකට්ඨවනප්පතීනං කාරකො අත්ථිති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 266. ස. පු:** කම්මං අත්ථිති කම්මකාරකො අත්ථිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං කම්මං, අඤ්ඤා කම්මකාරකො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 267. ප. පු:** විපාකො අත්ථිති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ප. අනු: විපාකපට්ඨසංවේදී අත්ථිති.
ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

262. න. ප්‍ර: ඒ කම්කාරයාට වෙනත් කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ඒ දූෂකයාගේ මැ අවසන් කිරීමෙන් නැද්ද? වට සිදීමෙන් නැද්ද? අනුපාදපරිනිමාණයෙන් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
263. ස. ප්‍ර: 'කම් ඇත් නු'යි කම්කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ප්‍රභාල ඇත්'නු'යි ඒ ප්‍රභාලයාගේ කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
264. ස. ප්‍ර: 'කම් ඇත් නු'යි කම්කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: 'නිවන ඇත් නු'යි නිමාණකාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
265. ස. ප්‍ර: 'කම් ඇත් නු'යි කම්කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මහපොළොව ඇත් නු'යි ... මහමුහුද ඇත් නු'යි ... මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාද ඇත් නු'යි ... 'තෙජොබාද ඇත් නු'යි ... 'වායොබාද ඇත් නු'යි ... 'තාණකාභවනසපතිහ ඇත් නු'යි තාණකාභවනසපතින්ගේ කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
266. ස. ප්‍ර: 'කම් ඇත් නු'යි කම්කාරකයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: කම් අනෙකෙක් වේ ද? කම්කාරක අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
267. ප. ප්‍ර: විපාකයෙක් ඇත් ද?
- ස. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

268. ස. පු: විපාකො අත්ති'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තස්ස පටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: තස්ස පටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අත්තකිරියා,
 නත්ති විට්ඨපච්ඡේදො, නත්ති අනුපාදා පරි-
 නිබ්බානනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 269. ස. පු: විපාකො අත්ති'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පුග්ගලො අත්ති'ති පුග්ගලස්ස පටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 270. ස. පු: විපාකො අත්ති'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නිබ්බානං අත්ති'ති නිබ්බාන සට්ඨංවෙ අත්ති'ති.දී
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 271. ස. පු: විපාකො අත්ති'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මහාපඨවී අත්ති'ති -පෙ- මහාතමුද්දො අත්ති'ති
 -පෙ- සිතෙරු පබ්බතරුඡා අත්ති'ති -පෙ-
 ආපො අත්ති'ති -පෙ- තෙජෝ අත්ති'ති -පෙ-
 වායො අත්ති'ති -පෙ- තිණකට්ඨවනප්පතයො
 අත්ති'ති තිණකට්ඨවනප්පතීනං පටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 272. ස. පු: විපාකො අත්ති'ති විපාකපටිසංවෙදී අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අඤ්ඤා විපාකො, අඤ්ඤා විපාකපටිසංවෙදී'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කල්‍යාණවග්ගො පඨමො.

- 268. ස. පු:** 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** උහු පිළිබඳ වත් විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු:** උහු පිළිබඳවත් විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු:** ඒ ඒ දුට්ඨයාගේ මැ අවසන් කිරීමෙන් නැද්ද? වට සිඳීමෙන් නැද්ද? අනුපාදපරිනිමාණයෙන් නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 269. ස. පු** 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** 'ප්‍රදාන ඇත් නු'යි ප්‍රදානය පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 270. ස. පු:** 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** 'නිවන ඇත් නු'යි නිවන් පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 271. ස. පු:** 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** 'මහපොළොව ඇත් නු'යි 'මහමුහුද ඇත් නු'යි ... 'මහමෙර ඇත් නු'යි ... 'අබ්බාසු ඇත් නු'යි ... 'තෙජෝධාතු ඇත් නු'යි ... 'වායොධාතු ඇත් නු'යි ... තාණකාභට්ඨනසප්ඵල ඇත් නු'යි තාණකාභට්ඨනසප්ඵලත් පිළිබඳ විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 272. ස. පු:** 'විපාක ඇත් නු'යි විපාක විඳිනුවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** විපාක අනෙකෙක් මේ ද? විපාක විඳින්නේ අනෙකෙක් මේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

පළමු වැනි කල්‍යාණවර්ගය සි.

- 273. ප. පු:** න ව්‍යතබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමඤ්ඤා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ප. අනු:** නනු අත්ථි කොච්ඡි ඉද්ධිං විකුබ්බති¹.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- අනු. ඨ:** හඤ්චි අත්ථි කොච්ඡි ඉද්ධිං විකුබ්බති.
- අනු. පා:** තෙන චිත රෙ ව්‍යතබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමඤ්ඤා'ති.
- 274. ප. පු:** න ව්‍යතබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමඤ්ඤා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ප. අනු:** නනු අත්ථි කොච්ඡි දිබ්බාය සොතවාදායා සද්දං පුණ්ණාති -පෙ- පරචිත්තං ජානාති² -පෙ- පුබ්බෙ-නිවාසං අනුස්සරති -පෙ- දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සාති -පෙ- ආසවානං ඛයං සච්ඡිකරොති'ති
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- අනු. ඨ:** හඤ්චි අත්ථි කොච්ඡි ආසවානං ඛයං සච්ඡිකරොති.
- අනු. පා:** තෙන චිත රෙ ව්‍යතබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමඤ්ඤා'ති.
- 275. ස. පු:** අත්ථි 'කොච්ඡි ඉද්ධිං විකුබ්බති'ති කතා තෙන චිකාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨ-පරමඤ්ඤා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** යො ඉද්ධිං විකුබ්බති සේවච්ඡි පුග්ගලො, යො ඉද්ධිං න විකුබ්බති න සො පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවා ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-
- 276. ස. පු:** යො දිබ්බාය සොතවාදායා සද්දං පුණ්ණාති -පෙ- යො පරචිත්තං ජානාති -පෙ- යො පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති -පෙ- යො දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පස්සාති -පෙ- යො ආසවානං ඛයං සච්ඡිකරොති සේවච්ඡි පුග්ගලො, යො ආසවානං ඛයං න සච්ඡිකරොති න සො පුග්ගලො'ති.
- ප. පටි:** න හෙවා ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

අභිඤ්ඤානුයෝගො.

1. ඉද්ධිවිකුබ්බති'ති - PTS

2. ජිජානායි - මජ්ඣ.

273. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රභාලයෙක් ඇති'යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිකුඳු: එසේ යැ.

ප. අනු: සාද්ධිවිකුචිණ කරන යම් මැ ප්‍රභාලයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පටිකුඳු: එසේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් සාද්ධිවිකුචිණ කරන යම් මැ ප්‍රභාලයෙක් ඇත.

අනු. පා: හවත, එහෙයින් 'සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රභාලයෙක් ඇති'යි කියැවුනු යැ.

274. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රභාලයෙක් ඇති'යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස. පටිකුඳු: එසේ යැ.

ප. අනු: දිව්‍යශ්‍රෝත්‍රධානුයෙන් යබද අසන යම් මැ ප්‍රභාල-
යෙක් ඇත්තේ නො වේ ද ... පරයින් දන්නා ...
අතීත ජනමසමරණ කරන ... දිව්‍යවක්‍ෂ්‍යයින් රූප
දක්නා ... ආප්‍රවක්‍ෂය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන යම් මැ
ප්‍රභාලයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පටිකුඳු: එසේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් ආප්‍රවක්‍ෂය කරන යම් මැ ප්‍රභාලයෙක් ඇත.

අනු. පා: හවත, එහෙයින් සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රභාල-
යෙක් ඇති'යි කියැවුනු මැ යැ.

275. ස. ප්‍ර: 'සාද්ධිවිකුචිණ කරන යම් මැ කෙනෙක් ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යාභී පරමාභී විසින් ප්‍රභාලයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිකුඳු: එසේ යැ.

ස. අනු: 'යමෙක් සාද්ධිවිකුචිණ කෙරේ නම් හෙ මැ ප්‍රභාල
වේ ද? යමෙක් සාද්ධිවිකුචිණ නො කෙරේ නම්
හෙ ප්‍රභාල නො වන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

276. ස. ප්‍ර: දිව්‍යශ්‍රෝත්‍රධානුයෙන් යබද අසන ... පරයින්
දන්නා ... අතීත ජනමසමරණ කරන ... දිව්‍යයින්
රූ දක්නා ... ආප්‍රවක්‍ෂය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන යමෙක්
ඇද්ද, හෙ මැ ප්‍රභාල වේ ද? ආප්‍රවක්‍ෂය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ
නො කරන යමෙක් ඇද්ද, හේ ප්‍රභාල නො
වන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

අභිකූන්‍යයොග යි.

- 277. ප. පු:** න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධා-පරමන්වේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු මාතා අත්ථි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි මාතා අත්ථි.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති'ති.
- 278. ප. පු:** න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධා-පරමන්වේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු පිතා අත්ථි -පෙ- භාතා අත්ථි -පෙ- හඤ්චි අත්ථි -පෙ- බ්බතියො අත්ථි -පෙ- බ්බාහමණො අත්ථි -පෙ- වේසො අත්ථි -පෙ- සුඤ්ඤා අත්ථි -පෙ- ගහට්ඨො අත්ථි -පෙ- පබ්බජිතො අත්ථි -පෙ- දෙවො අත්ථි -පෙ- මනුසො අත්ථි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි මනුසො අත්ථි.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධාපරමන්වේනා'ති.
- 279. ස. පු:** 'මාතා අත්ථි'ති කතාං තෙන ටි කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධාපරමන්වේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ථි කොචි න මාතා හුච්චා මාතා ගොතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: අත්ථි කොචි න පුග්ගලො හුච්චා පුග්ගලො ගොතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 280. ස. පු:** අත්ථි කොචි න පිතා හුච්චා -පෙ- න භාතා හුච්චා -පෙ- න හඤ්චි හුච්චා -පෙ- න බ්බතියො හුච්චා -පෙ- න බ්බාහමණො හුච්චා -පෙ- න වේසො හුච්චා -පෙ- න සුඤ්ඤා හුච්චා -පෙ- න ගහට්ඨො හුච්චා -පෙ- න පබ්බජිතො හුච්චා -පෙ- න දෙවො හුච්චා -පෙ- න මනුසො හුච්චා මනුසො ගොතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- 277. ප. පු:** 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාලයෙක් දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** මැණියෝ ඇත්තාහු නො වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- අනු. එ:** එ බැවින් මැණියෝ ඇත.
- අනු. පා:** එ හෙයින් හවත, 'ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ යැ ...
- 278. ප. පු:** 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාලයෙක් දන්නා ලැබේ' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** පියා ඇත්තේ නො වේ ද ... බැයා ඇත්තේ නො වේ ද ... බුහුන ඇත්තේ නො වේ ද ... කැත් ඇත්තේ නො වේ ද ... බමුණු ඇත්තේ නො වේ ද ... වෛශ්‍ය ඇත්තේ නො වේ ද ... ශුද්ධ ඇත්තේ නො වේ ද ... ගෘහස්ථ ඇත්තේ නො වේ ද ... පැවිදි ඇත්තේ නො වේ ද ... දෙවි ඇත්තේ නො වේ ද ... මිනිස් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- අනු. එ:** එ බැවින් මිනිස් ඇත.
- අනු. පා:** එහෙයින් හවත, 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ' යයි කියැවුනු මැ යැ.
- 279. ස. පු:** 'මැණියෝ ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පළමු මට්ටම නො වී පසු වැ මට්ටම වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පළමු ප්‍රභාල නො වී පසු වැ ප්‍රභාල වන කිසිවෙක් ඇද් ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 280. ස. පු:** පළමු පිය නො වී ... පළමු බැ නො වී ... පළමු බුහුන නො වී .. පළමු කැත් නො වී ... පළමු බමුණු නො වී ... පළමු වෛශ්‍ය නො වී ... පළමු ශුද්ධ නො වී ... පළමු ගෘහස්ථ නො වී ... පළමු ප්‍රචුර්ථ නො වී ... පළමු දෙව නො වී ... පළමු මනුෂ්‍ය නො වී පසු වැ මනුෂ්‍ය වන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.

- ස. අනු: අත්ති කොටි න පුග්ගලො හුඬා පුග්ගලො හොති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
281. ස. පු: 'මාතා අත්ති'ති කඬා තෙන ව කාරණෙන 'පුග්ග-
ලො උපලබ්භති සම්මකට්ඨපරමසේනා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. පු: අත්ති කොටි මාතා හුඬා න මාතා හොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අත්ති කොටි පුග්ගලො හුඬා න පුග්ගලො හොති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
282. ස. පු: අත්ති කොටි පිතා හුඬා -පෙ- භාතා හුඬා -පෙ-
භගිනී හුඬා -පෙ- ඛතතිසො හුඬා -පෙ-
වුග්ගමණො හුඬා -පෙ- වෙසො හුඬා -පෙ-
සුඤ්ඤා හුඬා -පෙ- ගහට්ඨො හුඬා -පෙ-
පබ්බර්තො හුඬා -පෙ- දෙවො හුඬා -පෙ-
මිත්තසො හුඬා න මිත්තසො හොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අත්ති කොටි පුග්ගලො හුඬා න පුග්ගලො හොති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ඤ්ඤානිකානුමොගො.
283. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකට්ඨ-
පරමසේනා'ති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ප. අනු: නත්ත සොතාපනො අත්ති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
පටි. ඨ: ගඤ්ඤි සොතාපනො අත්ති.
පටි. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්මකට්ඨපරමසේනා'ති.
284. ප. පු: හ වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකට්ඨ-
පරමසේනා'ති
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: පළමු ප්‍රභල නො වී පසු වැ ප්‍රභල වන කිසිවෙක්
ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

281. ස. පු: 'මැණියෝ ඇති'යි කරුණු කොට එකරුණෙන්
සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභලයෙක් දන්නා
ලැබේ ද?

ප. පරිකුණු: එසේ යැ.

ස. පු: පළමු මවු වී පසු වැ මවු නො වන කිසිවෙක්
ඇද්ද?

ප. පරිකුණු: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රභල වැ පසු වැ ප්‍රභල නො වන කිසිවෙක්
ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

282. ස. පු: පළමු පිය වැ පළමු බැ වැ ... පළමු බුහුන වැ
පළමු කැත් වැ ... පළමු බමුණු වැ ... පළමු
වෛශ්‍ය වැ ... පළමු ගුරු වැ ... පළමු ගෘහස්ථ වැ
... පළමු පෘථිවි වැ ... පළමු දෙවි වැ ... පළමු
මිනිස් වැ පසු වැ මිනිස් නො වන කිසිවෙක්
ඇද්ද?

ප. පරිකුණු: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රභල වැ පසු වැ ප්‍රභල නො වන කිසිවෙක්
ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

ඥාතිකානුශාසන සි.

283. ප. පු: 'සත්‍යානු, පරමානු විසින් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ'
යයි, නො කියැවුණු වේ ද?

ස. පරිකුණු: එසේ යැ.

ප. අනු: ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ ප්‍රභල ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පරිකුණු: එසේ යැ.

ප. ස: එබැවින් ශ්‍රෝතෘපක්‍ෂ ප්‍රභල ඇත.

පරි. පා: එහෙයින් භවත, සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභල
දන්නා ලැබේ යයි කියැවුණු මැ යැ ...

284. ප. පු: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභල දන්නා ලැබේ' යයි
නො කියැවුණු වේ ද?

ස. පරිකුණු: එසේ යැ.

- ප. අනු: නනු සකදගාමී අඤ්චි -පෙ- අනාගාමී අඤ්චි -පෙ- අරහා අඤ්චි -පෙ- උභතොභාගවිමුතො අඤ්චි -පෙ- පඤ්ඤවිමුතො අඤ්චි -පෙ- කායසකඤ්චි අඤ්චි -පෙ- දිට්ඨිප්පකො අඤ්චි -පෙ- සංඛාතිමුතො අඤ්චි -පෙ- ධම්මානුසාරී අඤ්චි -පෙ- සංඛානුසාරී අඤ්චි'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- පටි. ථ: හඤ්චි සංඛානුසාරී අඤ්චි.
- පටි. පා: කෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
285. ස. පු. 'සොතාපනො අඤ්චි'ති කතා තෙන ව කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්චි කොචි න සොතාපනො හුතා සොතා-පනො භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්චි කොචි න පුග්ගලො හුතා පුග්ගලො-භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
286. ස. පු. අඤ්චි කොචි න සකදගාමී හුතා -පෙ- න අනාගාමී හුතා -පෙ- න අරහා හුතා -පෙ- න උභතොභාග විමුතො හුතා -පෙ- න පඤ්ඤවිමුතො හුතා -පෙ- න කායසකඤ්චි හුතා -පෙ- න දිට්ඨිප්පකො හුතා -පෙ- න සංඛාතිමුතො හුතා -පෙ- න ධම්මානුසාරී හුතා -පෙ- න සංඛානුසාරී හුතා භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අඤ්චි කොචි න පුග්ගලො හුතා පුග්ගලො භොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
287. ස. පු. 'සොතාපනො අඤ්චි'ති කතා තෙන ව කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සකාදගාමී ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... අනාගාමී ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... අතීත් පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද ... උභයොභාවිමුක්ත ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... ප්‍රඥවිමුක්ත ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... කායසාක්ෂි ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... දෂට්‍රායාන ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... ශ්‍රද්ධාවිමුක්ත ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... ධර්මානුසාරී ප්‍රකාශ ඇත්තේ නො වේ ද ... ශ්‍රද්ධානුසාරී පුද්ගල ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පරික්‍ෂකයා: එසේ යැ.

පටි. ධ: එ බැවින් ශ්‍රද්ධානුසාරී ප්‍රකාශ ඇත.

පටි. පා: එ බැවින් පින්වත, 'සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ' යයි කියැයුතු මැ යැ.

285. ස. ප්‍ර: 'ශ්‍රොතාපන්න ප්‍රකාශ ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂකයා: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ශ්‍රොතාපන්න නො වී පසු වැ ශ්‍රොතාපන්න වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරික්‍ෂකයා: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රකාශ නො වී පසු වැ ප්‍රකාශ වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

286. ස. ප්‍ර: පළමු සකාදගාමී නො වී ... පළමු අනාගාමී නො වී ... පළමු අතීත් නො වී ... පළමු උභයොභාවිමුක්ත නො වී ... පළමු ප්‍රඥවිමුක්ත නො වී ... පළමු කායසාක්ෂි නො වී ... පළමු දෂට්‍රායාන නො වී ... පළමු ශ්‍රද්ධාවිමුක්ත නො වී ... පළමු ධර්මානුසාරී නො වී ... පළමු ශ්‍රද්ධානුසාරී නො වී පසු වැ ශ්‍රද්ධානුසාරී වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරික්‍ෂකයා: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රකාශ නො වී පසු වැ ප්‍රකාශ වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

287. ස. ප්‍ර: 'ශ්‍රොතාපන්න ප්‍රකාශ ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් 'සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රකාශ දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂකයා: එසේ යැ.

- ආ. අනු: අත්ති කොචි සොකාපනො හුඤ්ඤා න සොකාපනො
හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති කොචි පුග්ගලො හුඤ්ඤා න පුග්ගලො හොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
288. ස. පු: අත්ති කොචි සකදගාමී හුඤ්ඤා -පෙ- අනාගාමී හුඤ්ඤා
න අනාගාමී හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති කොචි පුග්ගලො හුඤ්ඤා න පුග්ගලො හොති'ති
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

පටිච්චේධානුසොගො.

289. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකථා-
පරමජේනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නත්ත චත්තාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා
අත්ති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඨ: හඤ්ඤි චත්තාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා
අත්ති.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්මකථාපරමජේනා'ති.
290. ස. පු: 'චත්තාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා අත්ති'ති'
කඤ්ඤා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති
සම්මකථාපරමජේනා'ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: චත්තාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා බුද්ධි-
පාතුභාවා පාතුභවන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුග්ගලො බුද්ධිපාතුභාවා පාතුභවන්ති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පළමු ශ්‍රෝතෘපත්ත වී පසු වැ ශ්‍රෝතෘපත්ත නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රදාල වී පසු වැ ප්‍රදාල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

288. ස. පු: පළමු සකාදගාමී වී ... පළමු අනාගාමී වී පසු වැ අනාගාමී නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පළමු ප්‍රදාල වී පසු වැ ප්‍රදාල නො වන කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ප්‍රතිවේදානුශාසන සි.

289. ප. පු: 'සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රදාල දත්තා ලැබේ' යයි නො කියැවුණු වේ ද?

ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: අභ්‍යායාප්‍රරූපප්‍රදාල සංඛ්‍යාත පුරුෂසුගයෝ සතර දෙනෙක් ඇත්තාහු නො වේ ද?

ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් අභ්‍යායාප්‍රරූපප්‍රදාල සංඛ්‍යාත පුරුෂ-සුගයෝ සතර දෙනෙක් ඇත.

අනු. පා: එහෙයින් භවත 'සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රදාල දත්තා ලැබේ' යයි කියැවුණු මැ යැ.

290. ස. පු: 'අභ්‍යායාප්‍රරූපප්‍රදාල සංඛ්‍යාත පුරුෂසුගයෝ සතර දෙනෙක් ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රදාල දත්තා ලැබේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'අභ්‍යායාප්‍රරූපප්‍රදාල සංඛ්‍යාත පුරුෂසුගයෝ සතර දෙන බුදුන් පහළ වීම හෙතෙයින් පහළ වෙත් ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රදාල ද බුද්ධිප්‍රාදුර්භාවයේතුයෙන් පහළ වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 291 ස. පු:** පුග්ගලො බුද්ධිපාතුභාවා පාතුභවති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: බුද්ධිසා භගවතො පරිනිබ්බුතො උච්ඡින්නො
 පුග්ගලො, නතී පුග්ගලො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සංඛග්ගානුයොගො.

- 292. ස. පු:** පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මතථාපරමන්තො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පුග්ගලො සංඛිතො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: පුග්ගලො අසංඛිතො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 293. ස. පු:** පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු. සංඛිතඤ්ඤා අසංඛිතඤ්ඤා ධපෙඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා තතිසා
 කොටී'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 294. ස. පු:** සංඛිතඤ්ඤා අසංඛිතඤ්ඤා ධපෙඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා
 තතිසා කොටී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා “ඥොමා භික්ඛවෙ ධාතුයො.
 කතමා ඥො: සංඛිතා ව ධාතු අසංඛිතා ව ධාතු.
 ඉමා ඛො භික්ඛවෙ ඥො ධාතුයො”ති. අත්ථෙව
 ඥාතනන්තො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. නිග: තෙන භි න වත්තබ්බං “සංඛිතඤ්ඤා අසංඛිතඤ්ඤා
 ධපෙඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා තතිසා කොටී”ති.

- 291. ස. ප්‍ර:** ප්‍රභාල බ්‍රිදන් පහළ වීම් හේතුයෙන් පහළ වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** හඟවත් සම්බුද්ධත්වයෙන් පරිනිවෘත්තියෙහි දී ප්‍රභාල උසුන් වේ ද? ප්‍රභාල නැද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

සම්බුද්ධත්වයෙහි යි.

- 292. ස. ප්‍ර:** සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දත්තා ලැබේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ප්‍රභාල සංඛිත වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු:** ප්‍රභාල අසංඛිත වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු:** ප්‍රභාල නෙවසංඛිත නාසංඛිත වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 293. ස. ප්‍ර:** ප්‍රභාල නෙවසංඛිත නාසංඛිත වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** (දෙවන වට) එසේ යැ.
- ස. අනු:** සංඛිතය හා අසංඛිතය තමා එයින් අන්‍ය තුන් වන කොට්ඨාසය (රාශි) යෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ... (තද්‍රැවණයානු නැතිකෙරී.)

- 294. ස. ප්‍ර:** සංඛිතය හා අසංඛිතය තමා එයින් අන්‍ය තුන් වන රාශියෙක් ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** (දෙවන වට) එසේ යැ. (ප්‍රභාල සදහා ප්‍රතිශ්‍ය යි.)
- ස. අනු:** හඟවත්හු විසින් වදාරන ලද මැ නො: “මහණෙනි මේ ධාතුහු දෙදෙනෙකි. කවර දෙදෙනෙක යත්: සංඛිතධාතු යැ අසංඛිතධාතු යි. මහණෙනි, මේ ධාතුහු දෙදෙන යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ යැ.
- ස. නිග:** එ කරුණින් “සංඛිතය හා අසංඛිතය තමා එයින් අන්‍ය තුන් වන රාශියෙක් ඇති”යි නො කියැවුනු යැ.

- 295. ස. පු:** පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං සංඛිතං, අඤ්ඤං අසංඛිතං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 296. ස. පු:** ඛන්ධා සංඛිතා, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං ඛන්ධා, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 297. ස. පු:** රූපං සංඛිතා, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං රූපං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 298. ස. පු:** වේදනා -පෙ- සංඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛිතං, නිබ්බානං අසංඛිතං, පුග්ගලො නෙව සංඛිතො නාසංඛිතො'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: අඤ්ඤං විඤ්ඤාණං, අඤ්ඤං නිබ්බානං, අඤ්ඤං පුග්ගලො'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 299. ස. පු:** පුග්ගලස්ස උප්පාදෙ පඤ්ඤායති, වසො පඤ්ඤායති, ධීතස්ස අඤ්ඤාථතනං පඤ්ඤායති'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: පුග්ගලො සංඛිතො'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 295. ස. ප්‍ර:** ප්‍රදාල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඹිත අනෙකෙක් වේ ද? අසඹිත අනෙකෙක් වේ ද? ප්‍රදාල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ... (සඹිත වූ පඤ්ච-සකකියෙන් අන්‍යථානිය නො ඉස්මිත් කල ප්‍රතික්‍ෂෙප යි).
- 296. ස. ප්‍ර:** සකකියෝ සඹිතයහ, නිජ්ඣණය අසඹිත යැ, ප්‍රදාල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකකියෝ අන්‍යයහ, නිජ්ඣණය අන්‍යයැ, ප්‍රදාල අන්‍ය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 297. ස. ප්‍ර:** රූපය සඹිත යැ, නිජ්ඣණය අසඹිත යැ, ප්‍රදාල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ:
- ස. අනු: රූප අනෙකෙකැ, නිවන අනෙකෙකැ, ප්‍රගුල් අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 298. ස. ප්‍ර:** වේදනා ... සංඥ ... සංඤාර ... විඤ්ඤාන සඹිත යැ, නිවන අසඹිත යැ, ප්‍රදාල නෙවසඹිත නාසඹිත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: විඤ්ඤාන අනෙකෙකැ, නිජ්ඣණ අනෙකෙකැ, ප්‍රදාල අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ. නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 299. ස. ප්‍ර:** ප්‍රදාලයාගේ උත්තංදය පැනේ ද? ව්‍යය පැනේ ද? සිටියහුගේ අන්‍යථානිය පැනේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රදාල සඹිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- ස. නිග: චූතනං භගවතා “නිඡේමාති භික්ඛවෙ සංඛිතස්ස සංඛිතලක්ඛණාති: සංඛිතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, වයො පඤ්ඤයති, ඩීතානා¹ අඤ්ඤථතනං පඤ්ඤයති”ති. පුග්ගලස්ස උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, වයො පඤ්ඤයති, ඩීතස්ස අඤ්ඤථතනං පඤ්ඤයති. තෙන හි පුග්ගලො සංඛිතො’ති.
800. ස. පු: පුග්ගලස්ස න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න ඩීතස්ස අඤ්ඤථතනං පඤ්ඤයති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: පුග්ගලො අසංඛිතො’ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. නිග. චූතනං භගවතා “නිඡේමාති භික්ඛවෙ අසංඛිතස්ස අසංඛිතලක්ඛණාති: අසංඛිතානං භික්ඛවෙ ධම්මානං න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න ඩීතානං අඤ්ඤථතනං පඤ්ඤයති”ති. පුග්ගලස්ස න උප්පාදෙ පඤ්ඤයති, න වයො පඤ්ඤයති, න ඩීතස්ස අඤ්ඤථතනං පඤ්ඤයති. තෙන හි පුග්ගලො අසංඛිතො’ති.
801. ස. පු: පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො අත්ථත්ථි නත්ථත්ථි’ති. අත්ථත්ථි’ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො සංඝතො’ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නත්ථත්ථි’ති පරිනිබ්බුතො පුග්ගලො උච්ඡ්-
නෙතා’ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සච්ඡිකට්ඨසංඝාතානුයොගො.

802. ස. පු: පුග්ගලො කිං නිස්සාය තිට්ඨතී’ති? භවං නිස්සාය තිට්ඨතී’ති. භවො අතිවෙවා සංඛිතො පටිච්ච-
සමුප්පනො ඛයධම්මො, වයධම්මො, විරාගධම්මො,
නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො’ති?
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. නිහ: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සංඛිතයාගේ මේ සංඛිත ලක්ෂණයෝ තුන් දෙනෙකි: මහණෙනි, සංඛිත ධර්මයන්ගේ උත්පාදය පැනෙයි, ව්‍යය පැනෙයි, සිටියවුන්ගේ අන්‍යථාතිය පැනේ යැ”යි මෙසේ ප්‍රශ්නලයාගේ උත්පාදය පැනෙයි, ව්‍යය පැනෙයි, සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය පැනෙයි. එකරැණින් ප්‍රශ්නල සංඛිත වෙයි.

300. ස. ප්‍ර: ප්‍රශ්නලයාගේ උත්පාදය නො පැනේ ද? ව්‍යය නො පැනේ ද? සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය නො පැනේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ (දු:ඛමාත්‍ර වත් මුත් අනෙකක් නො වදල හෙයින්).

ස. අනු: ප්‍රශ්නල අසංඛිත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

ස. නිහ: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, අසංඛිතයාගේ අසංඛිත ලක්ෂණයෝ තුන් දෙනෙකි: මහණෙනි, අසංඛිත ධර්මයන්ගේ උත්පාදය නො පැනෙයි, ව්‍යය නො පැනෙයි, සිටියවුන්ගේ අන්‍යථාතිය නො පැනේ යැ”යි ප්‍රශ්නලයාගේ උත්පාදය නො පැනෙයි, ව්‍යය නො පැනෙයි, සිටියහුගේ අන්‍යථාතිය නො පැනෙයි. එකරැණින් ප්‍රශ්නල අසංඛිත වෙයි.

301. ස. ප්‍ර: පරිනිවෘත ප්‍රශ්නල නිවනෙහි ඇත් ද? නොහොත් නිවනෙහි නැද්ද? ‘නිවනෙහි ඇත’ යන හෙතෙයෙන් පිරිනිවි ප්‍රශ්නල ශාස්වත වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

ස. අනු: ‘නිවනෙහි තැන’ යන හෙතෙයෙන් පිරිනිවි ප්‍රශ්නල උච්ඡින්න වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ. ...

සත්‍යානුකූලතාවයානුකූලයෙහි යි.

302. ස. ප්‍ර: ප්‍රශ්නල කුමක් ඇසිරි කොට සිටුවනේ වේ ද? යි ඇසුව. ‘භවය ඇසිරි කොට සිටුවනේ වේ යැ’ යි කිව. භවය අතීතය වේ ද, සංඛිත වේ ද, ප්‍රතීතය-සමුත්පන්න වේ ද, ස්‍යයස්වභාව වේ ද, ව්‍යයස්වභාව වේ ද, විරාගස්වභාව වේ ද, නිරෝධස්වභාව වේ ද, විපරිණාමස්වභාව වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පුග්ගලෝපි අතිවො සභිකො පටිච්ඡක්ඛාසනො
ඛයධම්මො, වයධම්මො, විරාගධම්මො, නිරෝධ-
ධම්මො, විපරිණාමධම්මො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
303. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමඤ්ඤා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා:
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදියමානො
සුඛං වෙදනං වෙදියාමි'ති පජානාති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අත්ථි කොචි 'සුඛං වෙදනං වෙදියමානො
සුඛං වෙදනං වෙදියාමි'ති පජානාති.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමඤ්ඤා'ති.
304. ප. පු: න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමඤ්ඤා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු අත්ථි කොචි 'දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො
-පෙ- අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො
අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමි'ති පජානාති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අත්ථි කොචි 'අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදිය-
මානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමි'ති
පජානාති.
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්ඡිකට්ඨපරමඤ්ඤා'ති.
305. ස. පු: "අත්ථි කොචි සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං
වෙදනං වෙදියාමි'ති පජානාති'ති කත්ථා තෙන ච
කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්ඡිකට්ඨ-
පරමඤ්ඤා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යො සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං
වෙදියාමි'ති පජානාති ඤ්ඤා පුග්ගලො, යො
සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛං වෙදනං වෙදියා-
මි'ති න පජානාති න සො පුග්ගලෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

- ස. අනු: ප්‍රභාලත් අනිත්‍ය, සංඛිත, ප්‍රතිත්‍යසම්ප්‍රතිපත්ත, සංඝසංඝාත, ව්‍යාසංඝාත, විරාගසංඝාත, නිරෝධ සංඝාත, විපරිණාමසංඝාත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
303. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: 'සුඛවේදනා විදුනේ සුඛවේදනා විඳිමි'යි දන්නා කිසිවෙක් (වේදනාපරිශ්‍රය කළ යොගාවචරයෙක්) ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ථ: එ බැවින් 'සුඛවේදනාව විදුනේ සුඛවේදනාව විඳිමි'යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැ'යි කියැවුනු මැ යැ.
304. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: දුඃඛවේදනා විදුනේ ... උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවේදනා විඳිමි' යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ථ: එබැවින් උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවේදනා විඳිමි'යි දන්නා කිසිවෙක් ඇත.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැ'යි කියැවුනු මැ යැ.
305. ස. ප්‍ර: සුඛවේදනා විදුනේ "සුඛවේදනා විදුනෙමි යි නුවණින් දන්නා කිසිවෙක් ඇති" යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සුඛවේදනා විදුනේ 'සුඛවේදනා විදුනෙමි' යි නුවණින් දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හෙ මැ ප්‍රභාල වේ ද? සුඛවේදනා විදුනේ 'සුඛවේදනා විදුනෙමි' යි නුවණින් නො දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හේ ප්‍රභාල නො වේද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: යො දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො -පෙ- යො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමි'ති පජානාති සෙව ච පුග්ගලො, යො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමි'ති න පජානාති න සො පුග්ගලො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

806. ස. පු: අභි කොචි සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියමි'ති පජානාති'ති කතා තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-පරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා සුඛා වෙදනා, අඤ්ඤා සුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'සුඛං වෙදනං වෙදියමි'ති පජානාති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්ඤා දුක්ඛා වෙදනා, -පෙ- අඤ්ඤා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා, අඤ්ඤා අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො 'අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමි'ති පජානාති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

807. ප. පු: න චත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-පරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අභි කොචි කායෙ කායානුපස්සි විහරති'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි අභි කොචි කායෙ කායානුපස්සි විහරති.

අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථාපරමජේනා'ති.

808. ප. පු: න චත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකථා-පරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අභි කොචි වෙදනාසු -පෙ- විනේන -පෙ- ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

- ස. අනු: දූඛවේදනා විදුනේ ... උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හේ මැ ප්‍රශ්න වේ ද? උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ 'උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් නො දන්නා යමෙක් ඇද්ද, හෙ ප්‍රශ්න නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 806 ස. ප්‍ර: සුඛවේදනා විදුනේ සුඛවේදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නා කිසිවෙක් ඇති'යි කරුණු කොට එ කරුණින් සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සුඛවේදනා අනෙකක් වූ ද? සුඛවේදනා විදුනේ 'සුඛවේදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: දූඛවේදනා අනෙකක් වූ ද ... උපෙක්‍ෂාවේදනා අනෙකක් වූ ද? උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනේ උපෙක්‍ෂාවේදනා විදුනෙමි'යි නුවණින් දන්නේ අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
807. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යාථී පරමාථී විසින් පුද්ගල දන්නා ලැබේ ය'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වැ විහර කරන කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වැ විහරණ කරන කිසිවෙක් ඇත.
- අනු. පා: එබැවින් භවන, සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ යැයි කියැවුනු මැ යැ.
808. ප. ප්‍ර: 'සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රශ්න දන්නා ලැබේ යැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: වේදනායෙහි ... විතතයෙහි ... ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වැ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ඔ: හඤ්චි අභි කොචි ධම්මානුපසයි විහරති.
 අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

809. ස. පු: අභි කොචි කායෙ කායානුපසයි විහරති'ති කථා,
 තෙන ච කාරණෙන පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චි-
 කට්ඨ පරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: යො කායෙ කායානුපසයි විහරති සේව පුග්ගලො,
 යො න කායෙ කායානුපසයි විහරති න සො
 පුග්ගලොති.

ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

810. ස. පු: යො වෙදනාසු -පෙ- විනේන -පෙ- ධම්මෙසු
 ධම්මානුපසයි විහරති සේව පුග්ගලො, යො න
 ධම්මෙසු ධම්මානුපසයි විහරති න සො පුග්ගලොති.

ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

811. ස. පු: අභි කොචි කායෙ කායානුපසයි විහරති'ති කථා,
 තෙන ච කාරණෙන 'පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චි-
 කට්ඨපරමජේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා කායො, අඤ්ඤා කායෙ කායානුපසයි
 විහරතිති.

ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්ඤා වෙදනා -පෙ- අඤ්ඤාං විනාං -පෙ-
 අඤ්ඤා ධම්මා, අඤ්ඤා ධම්මෙසු ධම්මානුපසයි
 විහරති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

812 ප. පු: පුග්ගලො නුපලබ්භති¹ සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1. උපලබ්භති - සිමු, ඡෙය්, ස්වා, PTS.

අනු ස: එබැවින් ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇත.

අනු. පා: එහෙයින් භවත, සත්‍යානුච්ඡේද පරමානුච්ඡේද විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යැයි කියායුතු මැ යැ.

809. ස. ප්‍ර: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ ඉරියව් කරන කිසිවෙක් ඇතිසි කරණු කොට එකරුණින් සත්‍යානුච්ඡේද පරමානුච්ඡේද විසින් ප්‍රභාලයෙක් දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්කුණු: එසේ යැ.

ස. අනු: කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ විහරණ කරන යමෙක් ඇද්ද හෙමැ ප්‍රභාල වේ ද? කයෙහි කය නුවණින් නො දක්නාසුලු වෑ විහරණ කරන යමෙක් ඇද්ද හේ ප්‍රභාල නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

810. ස. ප්‍ර: වෙදනායෙහි ... විතතයෙහි ... ධර්මයෙහි ධර්මය අනුව දක්නාසුලු වෑ ඉරියව් පවත්වන යමෙක් ඇද්ද හෙමැ ප්‍රද්ගල වේ ද? ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් නො දක්නාසුලු වෑ ඉරියව් පවත්වන යමෙක් ඇද්ද හේ ප්‍රද්ගල නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

811. ස. ප්‍ර: 'කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ වාස කරන කිසිවෙක් ඇති' යි කරුණු කොට එකරුණිනු ද සත්‍යානුච්ඡේද පරමානුච්ඡේද විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පරික්කුණු: එසේ යැ.

ස. අනු: කය අනෙකෙක් වේද? කයෙහි කය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ වාස කරනුයේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

ස. අනු: වෙදනා අනෙකක් වූ ද ... විතතය අනෙකෙක් වේ ද ... ධර්මයෝ අත්ත වෙන් ද ... ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නාසුලු වෑ වාස කරනුයේ අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියායුතු මැ යැ ...

812. ප. ප්‍ර: සත්‍යානුච්ඡේද පරමානුච්ඡේද වශයෙන් ප්‍රභාල නො දන්නා ලැබේ ද?

ස. පරික්කුණු: එසේ යැ.

- ප. අනු: නනු වුතතං භගවතා:
- “සුඤ්ඤතො ලොකං අවෙකකස්ස
මොඝරාජා¹ සද්ද සතො.
අත්තානුද්ධිං උභවච්ච²
එවං මච්චුතරො සියා.
එවං ලොකං අවෙකකන්තං
මච්චුරාජා න පස්සති”ති
අනේව සුත්තන්තො’ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. තිග: තෙන හි³ පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨං
පරමනේනා’ති.
- 813. ස. පු:** පුග්ගලො අවෙකකතිති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙකකති⁴, විනා රූපෙන
අවෙකකතිති.
- ප. පටිඤ්ඤ: සහ රූපෙන අවෙකකති.
- ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.
- ප. පටි: න භවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: සහ රූපෙන අවෙකකති, විනා රූපෙන
අවෙකකති’ති*.
- ප. පටිඤ්ඤ: විනා රූපෙන අවෙකකති.
- ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති.
- ප. පටි: න භවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 814. ස. පු:** පුග්ගලො අවෙකකතිති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අබ්භන්තරගතො අවෙකකති, බහිද්ධා
තිකඛම්ඤා අවෙකකතිති.
- ප. පටිඤ්ඤ: අබ්භන්තරගතො අවෙකකති.
- ස. අනු: තං ජීවං තං සරීරන්ති.
- ප. පටි: න භවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 මොඝරාජ - මජ්ඣ.

2 ඔභවච්ච - සා.

3 තෙන හි න වත්තබ්බං - සිමු, මජ්ඣ., සා., PTS.

4 අවෙකකතිති - සා.,

* අසං පාඨං - සිමු, මජ්ඣ., PTS. පොඤ්ඤාසු න දිස්සන්තෙ.

ප. අනු: වදාළේ මැ නො? බුදුන් විසින් “මොඝරාජය, හැමදා සමානිමත් වැ සකකිලොකය සතච්ඡානාසනා විසින් බල. මෙසේ සතකායදුෂ්ටය බිඳ මාරතරණය වෙයි. මෙසේ සකකිලොකය දක්නු මාතෘරාජ නො දක්නේ යැ’යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එ කරුණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රදාන දන්නා ලැබෙයි.

813. ස. පු: ප්‍රදාන බලන්නේ වේද? (සුඤ්ඤානො ලොකං අවෙකඛසු යනාදි ගාථායෙහි දී පරවාදියා කෙරෙහි ‘බලනුයේ ප්‍රදාන යැ’ යන ලබ්ධි ඇති-යෙන් තෙල ප්‍රශ්න නැගිණි).

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රූපකාය සහිත වැ බලන්නේ වේ ද? රූපකාය රහිත වැ බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රූපකාය සහිත වැ බලන්නේ යැ.

ස. අනු: ජීවත් එ මැ ශරීර ත් එ මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. අනු: රූප සහිත වැ බලන්නේ වේ ද? රූප රහිත ව බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: රූප රහිත වැ බලන්නේ යැ.

ස. අනු: ජීවය අනෙකෙක් ශරීරය අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

814. ස. පු: ප්‍රදාන බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අභ්‍යන්තරගත වැ බලන්නේ වේ ද? අභ්‍යන්තර-යෙන් බැස බලන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: අභ්‍යන්තරගත වැ බලන්නේ යැ.

ස. අනු: ජීව එ මැ ශරීර එ මැ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. අනු: අබ්‍යන්තරගතො අවෙකකති, ඛග්ගිං නිකමිනා,
අවෙකකතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ඛග්ගිං නිකමිනා අවෙකකති.

ස. අනු: අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

815. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨං-
පරමජේනාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: නනු භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අච්ඡත්ථවාදී අනඤ්ඤත්ථවාදීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: චූතං භගවතා: “අපි පුග්ගලො අත්තනිකාය
පටිපන්නො”ති අජේව සුත්තනෙතාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨං
පරමජේනා’ති.

816. ප. පු: න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨං-
පරමජේනා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: නනු භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
අච්ඡත්ථවාදී අනඤ්ඤත්ථවාදීති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: චූතං භගවතා: “එකපුග්ගලො භික්ඛවේ, ලොකෙ
උපපජ්ජමානො උපපජ්ජති ඛනුජනනිකාය ඛනු-
ජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය භිකාය සුඛාය
දෙවමනුස්සාන”නති අජේව සුත්තනෙතා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන හි පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨංපර-
මජේනාති.

817. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මකඨංපරමජේනා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ස. අනු: අන්‍යන්තරගත වූ බලන්නේ වේ ද? බැහැර නික්ම
බලන්නේ වේ ද?
- ප. පරික්ෂක: බැහැර නික්මා බලන්නේ යැ.
- ප. අනු: ජීව අනෙකෙක් වේ ද? ශරීර අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 815. ප. ප්‍ර:** සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ
යැ' යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: බුදුහු සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවි-
තථවාදී අනන්‍යතාවාදී මැ නො?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: ආතමහිත පිණිස
පිළිපත් ප්‍රභාලයෙක් ඇතැයි වදල සුත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. නිග: එ කැරැණින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල
දන්නා ලැබෙයි.
- 816. ප. ප්‍ර:** 'සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ
ය' යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: බුදුහු සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවි-
තථවාදී අනන්‍යතාවාදී මැ නො?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: "මහණෙනි, එක
ප්‍රභාලයෙක් ලොකයෙහි උපදනේ බොහෝ දෙනාට
හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට
අනුකම්පා පිණිස දෙව්මිනිස්තට අනු පිණිස
හිත පිණිස සුව පිණිස උපදනේ යැ"යි වදල
සුත්‍ර යෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?
- ස. පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප. නිග: එ බැවින් සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා
ලැබේ.
- 817. ස. ප්‍ර:** සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා
ලැබේ ද?
- ප. පරික්ෂක: එසේ යැ.

- ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අභිතථවාදී අනඤ්ඤාථවාදී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චුත්තං භගවතා: “සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා”ති අත්ථෙ සුත්තනේතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

818. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අභිතථවාදී අනඤ්ඤාථවාදී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චුත්තං භගවතා: “දුක්ඛමෙව උපපජ්ජමානං උපපජ්ජති, දුක්ඛමෙව නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣති”ති න කඛිති, න විචිතිවජ්ජති, අපරපච්චයඤ්ඤා-මෙවසං එත්ථ භොති. එත්තාවතා බො කම්මාන, සම්මාදිට්ඨී භොති”ති අත්ථෙව සුත්තනේතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

819. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු චජ්ජරා භික්ඛුනී මාරං පාපිමනතං එතදදොචා:
 “කීනනු ‘සත්තො’ති පච්චෙසී
 මාර දිට්ඨිගතනනු තෙ,
 සුභිසංඛාරපුඤ්ජොසං
 නයිධ සත්තුපලබ්භති.
 යථා හි අභිග්ගසම්භාරා
 භොති සද්දො රථො ඉති,
 එවං ඛකුසු සනෙතසු
 භොති ‘සත්තො’ති සමුමුති¹.
 දුක්ඛමෙව හි සමෙහාති
 දුක්ඛං තිට්ඨති වෙති ච,
 නාඤ්ඤානු දුක්ඛා සමෙහාති
 නාඤ්ඤං දුක්ඛා නිරුජ්ඣති”ති
 අත්ථෙව සුත්තනේතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමජේනා'ති.

- ස. අනු: හාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යථාවාදී නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “සච්චම්‍යෝ අනාත්මියහ” යි මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. නිග: එ කරුණින් ‘සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ’ යයි නො කියැවුණු වෙයි.
- 818. ස. ප්‍ර:** සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යථාවාදී නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “උපදනුයේ දුක් මැ උපදනේ යැ. නිරුඬ වනුයේ දුක් මැ නිරුඬ වෙති යි ගෙන සැක නො කෙරෙයි. විචිකිත්තා නො කෙරෙයි. ඒ ආයාසිලාවකහට මෙහි ලා පරප්‍රත්‍යය රහිත ඥානය මැ උපදනේ යැ. ඛානිසායනිය, මෙතෙකින් සමාන්ද්‍යව වෙයි” යනු මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. නිග: එ කරුණින් “සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ” යයි නො කියැවුණු වෙයි.
- 819. ස. ප්‍ර:** සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චජිරා මෙහෙණ පවිටු මරහට මෙසේ කියුවා නො වේද?
- “මාරය, කිම ‘සත්‍යාථී’ යි ගන්තෙහි යැ. තෙල තාගේ දූෂ්ට නො වේ ද? මේ ශුඛ සංයකාර පුඤ්ඤයෙකි. මෙහි සත්‍යයෙක් නො ලැබෙයි.
- යම්සේ අභිග්‍රහණාර ගේණුයෙන් රථ සබ්බාසාන ශබ්දයෙක් වේ ද, එ පරිදි විද්‍යමාන වූ පඤ්ඤාසංකතයෙහි ‘සත්‍යාථී’ යි සම්මුත වෙයි.
- පඤ්ඤාසංකත දුෂ්ටය මැ පවත්නේ යැ. දුක මැ සිටුවනේ ද නිරුඬවනුයේ ද වෙයි. දුක හැර අනෙකෙක් නැත. දුක හැර අනෙකෙක් නිරුඬ නො වෙයි” යනු මෙ වන් සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. නිග: එ කරුණින් සත්‍යාථී පරමාථී විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ යයි නො කියැවුණු වෙයි.

320. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා ආනිජෙදා භගවන්තං එතද්වොච:

“පුඤ්ඤා ලොකො පුඤ්ඤා ලොකොති භනෙන්, වුච්චති. කිත්තාවතා නු බො භනෙන්, පුඤ්ඤා ලොකොති වුච්චති'ති. 'යස්මා බො ආනිජෙදා, පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා, තස්මා පුඤ්ඤා ලොකො'ති වුච්චති. කිඤ්චානදා, පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා? චක්ඛුං¹ බො ආනිජෙදා, පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. රූපා පුඤ්ඤා -පෙ- චක්ඛුම්ඤ්ඤාණං පුඤ්ඤාං -පෙ- චක්ඛුසම්ඵස්සො පුඤ්ඤා -පෙ- යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උපපජ්ඣති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම්සුඛං වා, තම්පි පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. සොතං පුඤ්ඤාං -පෙ- ශිල්පා පුඤ්ඤාං -පෙ- සොතසම්ඵස්සො පුඤ්ඤාං -පෙ- ඝානං පුඤ්ඤාං -පෙ- ගන්ධා පුඤ්ඤාං -පෙ- ජීව්හා පුඤ්ඤාං -පෙ- රසා පුඤ්ඤාං -පෙ- කායො පුඤ්ඤාං -පෙ- ථොට්ඨබ්බා පුඤ්ඤාං -පෙ- මනො පුඤ්ඤාං -පෙ- ධම්මා පුඤ්ඤාං -පෙ- මනොම්ඤ්ඤාණං පුඤ්ඤාං -පෙ- මනොසම්ඵස්සො පුඤ්ඤාං -පෙ- යම්පිදං මනොසම්ඵස්සපච්චයා උපපජ්ඣති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම්සුඛං වා, තම්පි පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා. යස්මා බො ආනිජෙදා, පුඤ්ඤාං අත්තෙන වා අත්තනියෙන වා, තස්මා පුඤ්ඤා ලොකො'ති වුච්චති”ති අසේව සුත්තන්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති, සම්බන්ධපරමසේනා'ති.

321. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සම්බන්ධපරමසේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සම්චවාදි කාලවාදි ගුනවාදි තථවාදි අභිතථවාදි අනඤ්ඤාථවාදි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චුතතං භගවතා: “අතනනි වා භික්ඛවෙ සති අතනනියං මෙ’ති අසසාති? එවං භනෙත අතනනියෙ වා භික්ඛවෙ සති අතනා මෙ’ති අසසාති? එවං භනෙත. අතනනි ව භික්ඛවෙ අතනනියෙ ව සච්චතො ථෙතතො අනුපලබ්භිය-මානෙ යම්පිදං¹ දිට්ඨිට්ඨානා: සො ලොකො සො අතනා, සො පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චො, ධුවො සස්සතො අවිපරිනාමධම්මො, සස්සතිස්සමං තථෙව ඡස්සාමි’ති, නන්ධායං භික්ඛවෙ, කෙවලො පටිපුරො බාලධම්මො’ති? කිඤ්ච² නො සියා භනෙත, කෙවලො හි භනෙත, පටිපුරො බාලධම්මො”ති අත්ථෙව සුත්තතෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග. තෙන හි න වත්තබ්බං ‘පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙතා’ති.

322. ස. පු: පුග්ගලො උපලබ්භති සච්චිකට්ඨපරමත්ථෙතාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු භගවා සච්චවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනඤ්ඤාථවාදීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චුතතං භගවතා: “තයොමෙ සෙනිය, සත්ථාරො සනෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ තයො: ඉධ සෙනිය, එකච්චො, සත්ථා දිට්ඨෙව ධම්මෙ අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, අභි-සම්පරායඤ්ච අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො, අත්ථා දිට්ඨෙව හි බො ධම්මෙ අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, නො ච බො අභිසම්ප-රායං අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති. ඉධ පන සෙනිය, එකච්චො, සත්ථා දිට්ඨෙව චෙව ධම්මෙ අතනානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤ-පෙති. අභිසම්පරායඤ්ච අතනානං සච්චතො ථෙතතො න පඤ්ඤපෙති. තත්ථ සෙනිය, යායං සත්ථා දිට්ඨෙවෙව ධම්මෙ අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති අභිසම්පරායඤ්ච අතනානං සච්චතො ථෙතතො පඤ්ඤපෙති, අයං චුච්චති සෙනිය, සත්ථා සස්සභවාදො. තත්ථ සෙනිය,

1. යම්පිදං - සතා.
2. කිංඤ්ච - මජ්ඣං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින් “මහණෙනි, ආත්මය (අධ්‍යාත්මසකක කෙරෙහි ‘මම’ යන දෑට) ඇති වත් මැ, මාගේ අත්තනිය (බාහිරපරිභ්‍යාස කෙරෙහි තමා සතු දෙය යි දෑට) වන්නේ ද? වහන්ස, එසේ යැ. මහණෙනි, අත්තනිය හෝ ඇති වත් මැ, මාගේ ආත්මය (යන දෑට) වන්නේ ද? වහන්ස, එසේ යැ. මහණෙනි, ආත්මය හා ආත්මය (යන දෙක) සත්‍ය වශයෙන් ස්ථිර වශයෙන් නො ලැබෙන කල, ‘ඒ ලෝක’ යැ, ‘ඒ ආත්ම’ යැ යි ද, මම පරලොව ගොස් නිත්‍ය, ධ්‍රැව - ස්ථිර, ශාශ්වත, අවිපරිණාමධර්ම (නො නස්නා සැඟවි ඇත්තෙමි) වෙමි. ශශ්වතයන් (චක්‍රසුය්‍යාදිවස්තුන්) සෙයින් එසේ මැ සිටිමි යි යම් මැ දෑට විකල්පයක් වේ ද, මහණෙනි, මෙය හුදු පිරිපුන් බාලධර්මයක් නො? වහන්ස, කිම නො වන්නේ වේ ද? වහන්ස, හුදු පිරිපුන් අභ්‍යධර්මයක් මැ යයි” වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එ කරුණින් ‘සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ’ යයි නො කියැවුනු වෙයි.

822. ස. පු: සත්‍යානු පරමානු විසින් ප්‍රභාල දන්නා ලැබේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී අවිතථවාදී අනන්‍යවාදී නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: වදලේ මැ නො? බුදුන් විසින්: “සේනියෙනි, මේ ශාක්‍යානු තුන් දෙනෙක් ලෝකයෙහි විද්‍යමාන වැ ඇත. කවර තුන් දෙනෙක යත්: සෙනියෙනි, මේ ලොව කිසි ශාක්‍යායෙක් මෙලොව මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. පරලොව ද ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. වැලින් සෙනියෙනි, මෙලොවැ කිසි ශාක්‍යායෙක් ඉහාතම - යෙහි ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවයි. එතෙකුදු වුව, පරලොව ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. සෙනියෙනි, මෙලො වැ කිසි ශාක්‍යායෙක් ඉහාතමයෙහි මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. පරලොවින් ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් නො පනවයි. සෙනිය, එහි යම් ශාක්‍යායෙක් ඉහාතමයෙහි මැ ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින් පනවා ද, පරලොවිනි ද ආත්මය සත්‍ය විසින් ස්ථිර විසින්

ඥායං සත්ථා දිට්ඨෙවි හි ඛො ධම්මෙ අත්තානං
 සම්මතො ථෙවතො පඤ්ඤපෙනි, නො ච ඛො
 අභිසම්පරායං අත්තානං සම්මතො ථෙවතො
 පඤ්ඤපෙනි, අයං වුච්චති සෙතිය, සත්ථා උච්ඡේද-
 වාදෙ. තත්ත සෙතිය, ඥායං සත්ථා දිට්ඨෙවි චෙව
 ධම්මෙ අත්තානං සම්මතො ථෙවතො න පඤ්ඤ-
 පෙනි, අභිසම්පරායඤ්ච අත්තානං සම්මතො
 ථෙවතො න පඤ්ඤපෙනි, අයං වුච්චති සෙතිය,
 සත්ථා සම්මාසම්මුඤ්ඤො. ඉමෙ ඛො සෙතිය, තයො
 සත්ථාරො සනෙතො සංවිජ්ජමානා ලොකසම්''නති
 අතේව සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. නිග:

තෙන හි න වත්තබ්බං 'පුග්ගලො උපලබ්භති
 සම්මිකට්ඨපරමතේනා'ති.

823. ස. පු:

පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නත්ත භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
 අච්ඡත්ථවාදී අනඤ්ඤත්ථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

වුත්තං ගෙතං භගවතා: 'සප්පිකුමො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අත්ථි කොචි සප්පියං කුමො කරොති'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග:

තෙන හි න වත්තබ්බං: 'පුග්ගලො උපලබ්භති
 සම්මිකට්ඨපරමතේනා'ති.

824. ස. පු:

පුග්ගලො උපලබ්භති සම්මිකට්ඨපරමතේනා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නත්ත භගවා සම්මවාදී කාලවාදී භූතවාදී තථවාදී
 අච්ඡත්ථවාදී අනඤ්ඤත්ථවාදී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

පනවා ද, සේනියෙකි, මේ ශාසනා 'ශාසන-
වාදය'යි කියනු ලැබේ. සේනියෙකි, එහි යම්
ඒ ශාසනයෙක් ඉහතමයෙහි ආත්මය සත්‍ය
විසින් සර්ව විසින් පනවා ද, එතෙකුදු
වුව පරලොච්ඡි ආත්මය සත්‍ය විසින් සර්ව විසින්
නො පනවා ද, සේනියෙකි, මේ ශාසනා 'උචේද-
වාදය'යි කියනු ලැබේ. සේනියෙකි, එහි යම්
ඒ ශාසනයෙක් ඉහතමයෙහි ආත්මය සත්‍ය
විසින් සර්ව විසින් නො පනවා ද, පරලොච්ඡ
ආත්මය සත්‍ය විසින් සර්ව විසින් නො පනවාද,
සේනියෙකි, මේ ශාසනා සමස්තසම්ප්‍රදායය
කියනු ලැබේ. සේනියෙකි, මේ ශාසනාහු තුන්
දෙනෙක් ලෝකයෙහි විද්‍යමාන වූ ඇතැ'යි විද්‍ය
සූත්‍රානතයෙක් ඇත් මැ නු?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. නිග: එකරුණින් 'සත්‍යාචාරී පරමාචාරී විසින් ප්‍රභල
දත්තා ලැබේ' යයි නො කියැවුණු වෙයි.

828. ස. ප්‍ර: සත්‍යාචාරී පරමාචාරී විසින් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී
තථවාදී අභිතථවාදී අනන්‍යථවාදී නො වේ ද?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් 'සප්පිකුමා' යයි තෙල
වද්‍යේ මැ නු?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. අනු: සප්පියෙන් (හිතෙලින්) කුමන (කළ) කරන
කිසිවෙක් ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. නිග: එකරුණින් 'සත්‍යාචාරී පරමාචාරී විසින් ප්‍රභල
දත්තා ලැබේ' යයි නො කියැවුණු යැ.

824. ස. ප්‍ර: සත්‍යාචාරී පරමාචාරී විසින් ප්‍රභල දත්තා ලැබේ ද?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්‍යවාදී කාලවාදී භූතවාදී
තථවාදී අභිතථවාදී අනන්‍යථවාදී නො වේ ද?

ප. පරික්‍ෂකු: එසේ යැ.

ස. අනු: වුත්තං හෙතං භගවතා: තෙලකුලො -පෙ-
මධුකුලො -පෙ- ඵාණීතකුලො -පෙ- බීරකුලො
-පෙ- උදකකුලො -පෙ- පානීයථාලකං -පෙ-
පානීයකොසකා -පෙ- පානීයසරාවකා -පෙ-
නිව්වහනං -පෙ-ධුවසාගු'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අසී කොච්ඡ¹ යාගු නිච්චා ධුවා සස්සකා අච්චරි-
නාමධම්මා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වර්තබ්බෙ -පෙ-

ස. නිග: තෙන හි න වත්තබ්බං "පුග්ගලො උපලබ්භති
සච්චිකට්ඨපරමසේනා'"ති.

(සඛබ්බනං)

අට්ඨක නිග්ගහ පෙය්‍යාලා²
සංඛාවනියා උපාදය විතෙතන
පඤ්චමං කල්‍යාණං
ඉද්ධි සුත්තාභරණෙන³ අට්ඨමනති.

පුග්ගලකථා නිවසිතා.

1. කොච් - PTS.
2. පෙය්‍යාල - PTS.
3. සුත්තාභරණ - PTS.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් “තෙල්කුඹ ... මිහිකුඹ ... පැණිකුඹ ... කිරිකුඹ ... දියකුඹ ... පැන්තලු ... පැන්කොසු ... පැන්මලා ... නිතිබත් ... ට්‍රාවයාඟු” යයි තෙල වදලේ ඇත් මැ නු.

ප. පවිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නිත්‍ය ට්‍රාව ශාශ්වත අවිපරිණාම ස්වභාව ඇති කිසි යාගුවක් ඇත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

ස. නිග: එ කරුණින් “සත්‍යානී පරමානී විසින් ප්‍රදාල දන්නා ලැබේ” යයි නො කියැයුතු යැ.
(සංක්ෂිප්ත යි)

නිග්‍රහ-අභ්‍යවක යැ, පෙය්‍යාල යැ, (පුග්ගලො සංකි-
වති යනාදීන් කි) භවසංකිවන (ගති) යැ, (රූපං
උපාදය යනාදීන් කි) උපාදපඤ්ඤාතී යැ, (විතෙත
විතෙත පුග්ගලස්ස පඤ්ඤාතී යනාදීන් කි) පස් වැනි
විතතපඤ්ඤාතී යැ, (කල්‍යාණපාපකානි කම්මානි
යනාදීන් කි) කල්‍යාණවතී යැ, (අත්ථි කොච්ඡ ඉද්ධිං
විකුබ්බති යනාදීන් කි) සංද්ධි (අභිඤ්ඤා) යැ, අට
වැනි වූ සුත්‍රාගරණ යැ යි ප්‍රදාලකථායෙහි අනුයෝග
ස්ථාන අටෙකි.

ප්‍රදාලකථා නිම.

1. 2.

පරිභානිකථා

1. ස. පු: පරිභායති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්ස අරභා අරභතතා පරිභායති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: සබ්බස්ස අරභා අරභතතා පරිභායති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බස්ස අරභතො පරිභානි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: පරිභායති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද අරභා අරභතතා පරිභායති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: සබ්බද්ද අරභා අරභතතා පරිභායති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද අරභතො පරිභානි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: පරිභායති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බෙව අරභතො අරභතතා පරිභායනති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 2.

පරිභානිකථා

[“පඤ්චමෙ හික්කවෙ බමම, සමයවිමුත්තස්ස හික්කුන්තො පරිභානාය සංවත්තනති.” යනාදී සුත්‍රප්‍රදේශ වරදවා ගත් සමමිනිස වජ්ජීපුත්තක සබ්බපට්ඨාදී යන නිකායානතරවාසීහුත් ඇතැම් මහාසබ්බිකයෝත් රහත්භව ද පරිභානි කැමැති වෙති. එහෙයින් ඔහු වෙන්වයි තදනායෝ වෙන්වයි යම් කෙනකුන්ට මේ ලබ්ධි ඇද්ද, උන්ගේ ලබ්ධි බිඳුනා සදහා දැන් ‘පරිභායනි අරහා අරහත්තා’ යනාදීන් පරිභානිකථා අරඹත්.]

1. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: (සථිප්‍රාමණ්‍යථලාදී) හැම තැනෙක දී රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: හැම තැනෙක දී රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (කාමභවය පිණිස කියයි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම තැනෙක දී රහත්භව පරිභාණ්ඩම් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නොකියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම කලා රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: (සොනිසො මනසිකාර කාලයෙහි පරිභානි නැති-යෙන් කියයි.) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. පු: හැම කලා රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: (නුක්‍රමවශීන් මෙතෙහි කරනුවහට කාලයෙහි නැති වූ පරිභානි ඇතියෙන් කියයි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම කලා රහත්භව පරිභානි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම රහත්හු මැ රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: (තීක්‍ෂණස්වුයයන් සදහා කියයි.) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- ස. පු: සබ්බෙ'ව අරහතො අරහත්තා පරිභායන්ති'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සබ්බසංඝෙඤ්ඤව අරහන්තානං පරිභානී'ති.
 ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිභායමානො චතුති ඵලෙති පරිභායන්ති'ති.
 ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු: චතුති සත්තසංඝෙසති සෙට්ඨි සෙට්ඨිත්තං කාරෙතො සත්තසංඝෙස පරිඨිනෙ සෙට්ඨිත්තං පරිඨිනො'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: සබ්බසංඝපතෙය්සා පරිඨිනො භොති'ති.
 ස. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: චතුති සත්තසංඝෙසති සෙට්ඨි සෙට්ඨිත්තං කාරෙතො සත්තසංඝෙස පරිඨිනෙ භබ්බෙ සබ්බසංඝපතෙය්සා පරිභායිතුන්ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: අරහා අරහත්තා පරිභායමානො භබ්බෙ චතුති ඵලෙති පරිභායිතුන්ති.
 ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ව්‍යාකූලතා නිවසිතා.

7. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභායති සොකාපතො සොකාපතථිථ්ලා'ති
 ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථ්ලා'ති.
 ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. ප්‍ර: හැම රහත්හු මැ රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: (මෘද්වන්ත්‍රයෙන් සඳහා කියයි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම රහත්හට මැ පරිහානි දැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු සතර ඵලයෙන් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ප. ප්‍ර: සිටු සිව්ප්‍රවහසෙකින් සිටු බව කරනුයේ ප්‍රවහසක් පිරිහිණිය කල සිටු බැවින් පරිහින වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: (එකදෙසපරිහානිය ගෙන කියයි.) එසේ යැ.
- ප. අනු: හැම සැපයින් පරිහින වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
6. ස. ප්‍ර. සිටු සිප්‍රවහසෙකින් සිටු බව කරනුයේ ප්‍රවහසක් පිරිහිණිය කල හැම සැපයින් පිරිහෙන්නට හව්‍ය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු සතර ඵලයෙන් පිරිහෙන්නට හව්‍ය වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- වෘද්ධකති නිමි.
7. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: සෝවන් පුද්ගල සෝවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභාසති සොකාපනේනා සොකාපතතිථලා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභාසති සකදාගාමී සකදාගාමිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභාසති සොකාපනේනා සොකාපතතිථලා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: න පරිභාසති සොකාපනේනා සොකාපතතිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: න පරිභාසති සකදාගාමී සකදාගාමිථලා'ති
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: න පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: න පරිභාසති සොකාපනේනා සොකාපතතිථලා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: න පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමිඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
10. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමිඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝචන් පුද්ගල සෝචන්ඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමිඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමිඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝචන් පුද්ගල සෝචන්ඵලයෙන් පිරිසේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: සෝචන් පුද්ගල සෝචන්ඵලයෙන් නො පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමිඵලයෙන් නො පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමිඵලයෙන් නො පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: සෝචන් පුද්ගල සෝචන්ඵලයෙන් නො පිරිසේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමිඵලයෙන් නො පිරිසේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

16. ස. පු: න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.
 ස. අනු: න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙබ්බ -පෙ-
17. ස. පු: න පරිභායති සොතාපනෙතා සොතාපතතිථලා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.
 ස. අනු: න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙබ්බ -පෙ-
18. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.
 ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිභායමානො කථා සණ්ඨාති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිථලො'ති.
 ස. අනු: අනාගාමී අනාගාමිථලා පරිභායමානො කථා සණ්ඨාති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: සකදගාමිථලො'ති.
 ස. අනු: සකදගාමී සකදගාමිථලා පරිභායමානො කථා සණ්ඨාති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: සොතාපතතිථලො'ති.
 ස. අනු: සොතාපනෙතා සොතාපතතිථලා පරිභායමානො පුට්ඨජ්ඣනභූමියං සණ්ඨාති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙබ්බ -පෙ-
 ස. ති: ආජානාහි තිශ්ශතං.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අරහා අරහත්තා පරිභායමානො අනාගාමි ථලෙ සණ්ඨාති අනාගාමී අනාගාමිථලා පරිභායමානො සකදගාමිථලෙ සණ්ඨාති, සකදගාමී සකදගාමිථලා පරිභායමානො සොතාපතතිථලෙ සණ්ඨාති,
 අනු. පා: තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙබ්බ සොතාපනෙතා සොතාපතතිථලා පරිභායමානො පුට්ඨජ්ඣනභූමියං සණ්ඨාති'ති.

- 16. ස. ප්‍ර:** සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් නොපිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් නොපිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 17. ස. ප්‍ර:** සෝවන් පුද්ගල සෝවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් නොපිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 18. ස. ප්‍ර:** රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කොහි සිටිත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤා:** අනාගාමීඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු:** අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ කොහි සිටි ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** සකාදගාමීඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු:** සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ කොහි සිටි ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** සෝවන්ඵලයෙහි යැ.
- ස. අනු:** සෝවන් පුද්ගල සෝවන්ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ පාඨන්ජනභූමියෙහි සිටි ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. නි:** තිග්‍රහය දනුව.
- අනු. ඔ:** ඉදින් රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු අනාගාමීඵලයෙහි සිටිත් නම්, අනාගාමී පුද්ගල අනාගාමීඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ සකාදගාමී ඵලයෙහි සිටි නම්, සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමී ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ සෝවන්ඵලයෙහි සිටි නම්,
- අනු පා:** එ කරුණින් සෝවන් පුද්ගල සෝවන්ඵලයෙන් පිරිහෙනුයේ පාඨන්ජන භූමියෙහි සිටි යයි කියැයුතු මැ යැ.

- 19. ස. පු:** අරභා අරභතතා පරිභාසමානො සොභාපතති-
ඵලෙ සණ්ඨාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** සොභාපතතිඵලස්ස අනන්තරා අරභතතඤ්ඤා'ව
සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** පරිභාසති සොභාපනො සොභාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** කස්ස ඛුත්තරා කිලෙසා පභිනා අරභතො වා
සොභාපත්තස්ස වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** අරභතො.
- අනු. ධ:** හඤ්චි අරභතො ඛුත්තරා කිලෙසා පභිනා,
පරිභාසති අරභා අරභතතා,
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිභාසති සොභා-
පනො සොභාපතතිඵලා'ති.
- 21. ස. පු:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** කස්ස ඛුත්තරා කිලෙසා පභිනා අරභතො වා
සකදගාමිස්ස වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** අරභතො.
- අනු. ධ:** හඤ්චි අරභතො ඛුත්තරා කිලෙසා පභිනා,
පරිභාසති අරභා අරභතතා,
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිභාසති සකදගාමි
සකදගාමිඵලා'ති.
- 22. ස. පු:** පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමිනතා.
- ස. අනු:** පරිභාසති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. ප්‍ර: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු සොවන් පෙලෙහි සිටිත් ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් ඵලයට අනතුරු වූ අතීතය මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

20. ස. ප්‍ර: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවන් ප්‍රභල සොවන් ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

ස. අනු: රහත්හුගේ හෝ සොවන් ප්‍රභලයාගේ හෝ කවරක්හුගේ බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වූවාහු ද?

ප. පරිකුසු: රහත්හුගේ යැ.

අනු. ස: එ බැවින් රහත්හුගේ බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණයහ. රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙති.

අනු. පා: එහෙයින් හවත, සොවන් පුද්ගල සොවන්-ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැවුණු මැ යැ.

21. ස. ප්‍ර: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද.

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල සකාදගාමී ඵලයෙන් පිරිහේ ද.

ප. පරි: එසේ නො කියැ වුණු මැ යැ ...

ස. අනු: කවරක්හට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද? රහත්හට හෝ යැ? සෙදගාමීහට හෝ යැ? සි.

ප. පරිකුසු: රහත්හට යැ.

අනු. ස: එ බැවින් රහත්හට බහුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති. රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත්.

අනු. පා: එහෙයින් හවත, සෙදගාමී පුගුල් සෙදගාමී ඵල-යෙන් පිරිහෙති කියැවුණු මැ යැ.

22. ස. ප්‍ර: රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු. අනගාමී පුගුල් අනගාමී ඵලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- ස අනු: කසා බහුතරා කිලෙසා පහිනා අරහතො වා
අනාගාමිසා වා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: අරහතො.
- අනු. ධ: හඤ්චි අරහතො බහුතරා කිලෙසා පහිනා,
පරිභාසති අරහා අරහතතා,
- අනු: පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිභාසති අනාගාමී
අනාගාමිථලා'ති.
23. ස. පු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභාසති සොකාපනො සොකාපනතිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කසා බහුතරා කිලෙසා පහිනා අනාගාමිසා වා
සොකාපනසා වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිසා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අනාගාමිසා බහුතරා කිලෙසා පහිනා,
පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා,
- අනු: පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිභාසති සොකා-
පනො සොකාපනතිථලා'ති.
24. ස. පු: පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කසා බහුතරා කිලෙසා පහිනා අනාගාමිසා වා
සකදගාමිසා වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමිසා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අනාගාමිසා බහුතරා කිලෙසා පහිනා,
පරිභාසති අනාගාමී අනාගාමිථලා,
- අනු: පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ පරිභාසති සකදගාමී
සකදගාමිථලා'ති.
25. ස. පු: පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභාසති සොකාපනො සොකාපනතිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: කවරක්භව ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
රහත්භව හෝ යැ? අනගමිභව හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: රහත්භව යැ.
- අනු. ඔ: එහෙයින් රහත්භව ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති. රහත්භු රහත් බැවින් පිරිහෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, අනගමි පුතුල් අනගමි බැවින් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
23. ස. ප්‍ර: අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්භව ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
අනගමිභව හෝ යැ? සොවන්භව හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: අනගමිභව යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් අනගමිභව ඛනුතර කෙලයයෝ, ප්‍රතිණ වෙති. අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
24. ස. ප්‍ර: අනගමිපුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්භව ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙත් ද?
අනගමිභව හෝ යැ? සෙදගමිභව හෝ යැ?
- ප. පටිඤ්ඤා: අනගමිභව යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් අනගමිභව ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතිණ වෙති.
- අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, සෙදගමි පුතුල් සෙදගමි ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
25. ස. ප්‍ර: සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- ස අනු: කසා ඛත්තරා කිලෙසා පභිනා සකදගාමිසා වා සොභාපත්තසා වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: සකදගාමිසා.
- අනු. ථ: හඤ්චි සකදගාමිසා ඛත්තරා කිලෙසා පභිනා පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ පරිභායති සොභා-පනො සොභාපත්තිඵලා'ති.
26. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභායති, සොභාපනො සොභාපත්තිඵලා'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කසා අභිමත්තා මග්ගභාවනා අරහතො වා සොභාපත්තසා වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
- අනු. ථ: හඤ්චි අරහතො අභිමත්තා මග්ගභාවනා, පරිභායති අරහා අරහත්තා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිභායති සොභා-පනො සොභාපත්තිඵලා'ති.
27. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිභායති සොභාපනො සොභාපත්තිඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කසා අභිමත්තා සතිපට්ඨානභාවනා-පෙ-සම්මප්ප-ධානභාවනා -පෙ- ඉද්ධිපාදභාවනා -පෙ- ඉද්ධියභාවනා-පෙ- බලභාවනා -පෙ- බොඤ්ඤාභාවනා අරහතො වා සොභාපත්තසා වා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
- අනු. ථ: හඤ්චි අරහතො අභිමත්තා බොඤ්ඤාභාවනා, පරිභායති අරහා අරහත්තා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභායති සොභා-පනො සොභාපත්තිඵලා'ති."
28. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. අනු: කවරක්භට ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතීණ වෙත් ද?
සෙදගැමිහට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?
- ප. පරිඤ්ඤා: සෙදගැමිහට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් සෙදගැමිහට ඛනුතර කෙලයයෝ ප්‍රතීණ වෙති. සෙදගැමි පුතුල් සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
26. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්භට අභිමානු මාගීභාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?
- ප. පරිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට අභිමානු මාගීභාවනා වෙයි, රහත් රහත් බැවින් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
27. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- ස. අනු: කවරක්භට අභිමානු සතිපට්ඨානභාවනා ... සම්මප්‍රධානභාවනා ... ඉද්ධිපාදභාවනා ... ඉන්ද්‍රිය-භාවනා ... බලභාවනා ... බොජ්ඣංගභාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? සොවන්හට හෝ යැ?
- ප. පරිඤ්ඤා: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට අභිමානු බොජ්ඣංගභාවනා වෙයි. රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
28. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කස්ස අභිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා -පෙ- අරහතො වා සකදගාමීස්ස වා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
 අනු. ධ: හඤ්චී අරහතො අභිමත්තා බොජ්ඣංගභාවනා,
 පරිභායති අරහා අරහත්තා,
 අනු. පා: තෙන වතරෙ වත්තබ්බෙ "පරිභායති සකදගාමී
 සකදගාමිථලා'ති."
29. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කස්ස අභිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා, අරහතො වා අනාගාමීස්සවා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අරහතො.
 අනු. ධ: හඤ්චී අභිමත්තා අරහතො බොජ්ඣංගභාවනා,
 පරිභායති අරහා අරහත්තා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභායති අනාගාමී
 අනාගාමිථලා'ති."
30. ස. පු: පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිභායති සොකාපන්නො සොකාපන්නිථලා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: කස්ස අභිමත්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංග-
 භාවනා අනාගාමීස්ස වා සොකාපන්නස්ස වා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: අනාගාමීස්ස.
 අනු. ධ: හඤ්චී අනාගාමීස්ස අභිමත්තා බොජ්ඣංගභාවනා
 පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභායති සොකා-
 පන්නො සොකාපන්නිථලා'ති."

- ස. අනු: සෙදගාමිපුතුල් සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අධිමාත්‍ර මග්ගභාවනා ... බොජ්ඣංග-
භාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? සෙදගාමිහට
හෝ යැ?
- ප. පටිකුසු: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට අධිමාත්‍ර බොජ්ඣංගභාවනා
වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, සෙදගාමිපුතුල් සෙදගාමිඵලයෙන්
පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.

29. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගාමි පුතුල් අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යංග-
භාවනා වේ ද? රහත්හට හෝ යැ? අනගාමිහට
හෝ යැ?
- ප. පටිකුසු: රහත්හට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් රහත්හට බොධ්‍යංගභාවනා අධිමාත්‍ර
වෙයි. රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'අනගාමිපුතුල් අනගාමිඵලයෙන්
පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.

30. ස. පු: අනගාමිපුතුල් අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවත්පුතුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යංග-
භාවනා වේ ද? අනගාමිහට හෝ යැ? සොවත්හට
හෝ යැ?
- ප. පටිකුසු: අනගාමිහට යැ.
- අනු. ස: එබැවින් අනගාමිහට අධිමාත්‍ර බොධ්‍යංගභාවනා
වෙයි. අනගාමිපුතුල් අනගාමිඵලයෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'සොවත්පුතුල් සොවත්ඵලයෙන්
පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.

- 81. ස. පු:** පරිභාෂිතී අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිභාෂිතී සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: කස්ස අධිමන්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංගභාවනා, අනාගාමීස්ස වා සකදගාමීස්ස වා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: අනාගාමීස්ස.
අනු. ස: හඤ්චී අනාගාමීස්ස අධිමන්තා බොජ්ඣංගභාවනා, පරිභාෂිතී අනාගාමී අනාගාමිථලා,
අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභාෂිතී සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති."
- 82. ස. පු:** පරිභාෂිතී සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිභාෂිතී සොඤ්ඤාපනේන සොඤ්ඤාපනිථලා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: කස්ස අධිමන්තා මග්ගභාවනා -පෙ- බොජ්ඣංගභාවනා, සකදගාමීස්ස වා අනාගාමීස්ස වා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: සකදගාමීස්ස.
අනු. ස: හඤ්චී සකදගාමීස්ස අධිමන්තා බොජ්ඣංගභාවනා, පරිභාෂිතී සකදගාමී සකදගාමිථලා,
අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරිභාෂිතී සොඤ්ඤාපනේන සොඤ්ඤාපනිථලා'ති - පෙ-
- 83. ස. පු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාෂිතී අරහා අරහත්තාති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: සොඤ්ඤාපනේන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාෂිතී සොඤ්ඤාපනේන සොඤ්ඤාපනිථලා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 84. ස. පු:** අරහතා සමුදයො දිට්ඨං, පරිභාෂිතී අරහා අරහත්තා'ති.
ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ස. අනු: සොඤ්ඤාපනේන සමුදයො දිට්ඨං, පරිභාෂිතී සොඤ්ඤාපනේන සොඤ්ඤාපනිථලා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 81. ස. ප්‍ර:** අනගමිපුතුල් අනගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු:** කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යභි-
භාවනා වේ ද? අනගමිහට හෝ යැ? සෙදගමිහට
හෝ යැ?
- ප්‍ර. ප්‍රති:** අනගමිහට යැ.
- අනු. ඔ:** එබැවින් අනගමිහට අධිමාත්‍ර බොධ්‍යභිභාවනා
වෙයි. අනගමිපුතුල් අනගමිපෙලෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් භවන, 'සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන්
පිරිහෙති' කියැයුතු මැ යැ.
- 82. ස. ප්‍ර:** සෙදගමි පුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෝචන්පුතුල් සෝචන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු:** කවරක්හට අධිමාත්‍ර මාහිභාවනා ... බොධ්‍යභි-
භාවනා වේ ද? සෙදගමිහට හෝ යැ? අනගමිහට
හෝ යැ?
- ප. පටිකුකු:** සෙදගමිහට යැ.
- අනු. ඔ:** එ බැවින් සෙදගමිහට අධිමාත්‍ර බොධ්‍යභිභාවනා
වෙයි. සෙදගමිපුතුල් සෙදගමිපෙලෙන් පිරිහෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් භවන, සෝචන්පුතුල් සෝචන්පෙලෙන්
පිරිහෙති කියැයුතු මැ යැ.
- 83. ස. ප්‍ර:** රහත්හු විසින් දුක් දක්නාලද යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෝචන්පුතුල්හු විසින් දුක් දක්නාලද යැ,
සෝචන්පුතුල් සෝචන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 84. ස. ප්‍ර:** රහත්හු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ, රහත්හු
රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෝචන්පුතුල්හු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ,
සෝචන්පුතුල් සෝචන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 85. ස. පු:** අරහතා නිරෝධො දිට්ඨො, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොතාපනේන නිරෝධො දිට්ඨො, පරිභායති සොතාපනේන සොතාපතතිථලා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 86. ස. පු:** අරහතා මග්ගො දිට්ඨො, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොතාපනේන මග්ගො දිට්ඨො, පරිභායති සොතාපනේන සොතාපතතිථලා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 87. ස. පු:** අරහතා චත්තාරි සච්චාති දිට්ඨාති, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොතාපනේන චත්තාරි සච්චාති දිට්ඨාති, පරිභායති සොතාපනේන සොතාපතතිථලා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 88. ස. පු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 89. ස. පු:** අරහතා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරෝධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සච්චාති දිට්ඨාති, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිනා චත්තාරි සච්චාති දිට්ඨාති, පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 40 ස. පු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 85 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් නිරෝධය දක්නාලද යැ, රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්පුගුල්ලු විසින් නිරෝධය දක්නාලද යැ, සොවන්පුගුල්ලු සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 86 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් මාභීය දක්නාලද යැ, රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්පුගුල්ලු විසින් මාභීය දක්නාලද යැ, සොවන්පුගුල්ලු සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 87 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් සතර සත්‍යයෝ දක්නා ලදහ, රහත්තු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්පුගුල්ලු විසින් සිද්ධසස් දක්නාලද යැ, සොවන්පුගුල්ලු සොවන්පෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 88 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් දුක් දන්නාලද යැ, රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගාමිත්‍ර විසින් දුක් දන්නාලද යැ, සෙදගාමි-පුගුල්ලු සෙදගාමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 89 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් සමුදය දක්නාලද යැ ... නිරෝධය දක්නාලද යැ ... මාභීය දක්නාලද යැ ... සිද්ධසස් දක්නාලද යැ, රහත්තු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගාමිත්‍ර විසින් සිද්ධසස් දක්නාලද යැ, සෙදගාමි-පුගුල්ලු සෙදගාමිපෙලෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 40 ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් දුඛසත්‍යය දක්නාලදී, රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනගාමිත්‍ර විසින් දුඛසත්‍යය දක්නා ලදී, අනගාමි-පුගුල්ලු අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

41. ස. ප්‍ර: අරභනා සමුදයෝ දිවෙයා -පෙ- නිරොධො දිවෙයා -පෙ- මග්ගො දිවෙයා -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි අරභා අරභතතා'නි.

ප. පරිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.

ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

42. ස. ප්‍ර: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිවෙයං, පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.

ප. පරිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභාපනෙන දුක්ඛං දිවෙයං, පරිභාසනි සොභා-පනෙනා සොභාපනිථලා'නි.

ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. ප්‍ර: අනාගාමිනා සමුදයො දිවෙයා -පෙ- නිරොධො දිවෙයා -පෙ- මග්ගො දිවෙයා -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි සොභාපනෙනා සොභාපනිථලා'නි.

ප. පරිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභාපනෙන චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි සොභාපනෙනා සොභාපනිථලා'නි.

ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

44 ස. ප්‍ර: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිවෙයං, පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමිථලා'නි.

ප. පරිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිනා දුක්ඛං දිවෙයං, පරිභාසනි සකදගාමී සකදගාමිථලා'නි.

ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. ප්‍ර: අනාගාමිනා සමුදයො දිවෙයා -පෙ- නිරොධො දිවෙයා -පෙ- මග්ගො දිවෙයා -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි අනාගාමී අනාගාමි-ථලා'නි.

ප. පරිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිනා චත්තාරි සම්මානි දිවෙයානි, පරිභාසනි සකදගාමී සකදගාමිථලා'නි.

ප. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 41. ස. ප්‍ර:** රහත්තු විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදී ... නිරෝධ සත්‍යය දක්නාලදී ... මාභිසත්‍යය දක්නාලදී ... චතුරායභිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ. රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනගමිත්‍ර විසින් චතුරායභිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගමිපුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 42. ස. ප්‍ර:** අනගමිත්‍ර විසින් දුඛසත්‍යය දක්නා ලදී, අනගමි පුතුල් අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන් පුතුල් විසින් දුඛසත්‍යය දක්නා ලදී, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 43. ස. ප්‍ර:** අනගමිත්‍ර විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නා ලදී ... නිරෝධසත්‍යය දක්නා ලදී ... මාභිසත්‍යය දක්නා ලදී ... චතුරායභිසත්‍යයෝ දක්නා ලදහ. සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන් විසින් චතුරායභිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 44. ස. ප්‍ර:** අනගමිත්‍ර විසින් දුඛසත්‍යය දක්නාලදී, අනගමි අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගමිත්‍ර විසින් දුඛසත්‍යය දක්නාලදී, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 45. ස. ප්‍ර:** අනගමිත්‍ර විසින් සමුදයසත්‍යය දක්නාලදී ... නිරෝධසත්‍යය දක්නාලදී ... මාභිසත්‍යය දක්නා ලදී ... චතුරායභිසත්‍යය දක්නාලදහ. අනගමි අනගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගමිත්‍ර විසින් චතුරායභිසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 46 ස. ප්‍ර:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොභාපනෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, පරිභාසති සොභා-පනෙන සොභාපතීථලා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 47. ස. ප්‍ර:** සකදගාමිනා සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරෝධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමී-ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොභාපනෙන චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, පරිභාසති සොභාපනෙන සොභාපතීථලා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 48. ස. ප්‍ර:** සොභාපනෙන දුක්ඛං දිට්ඨං, න පරිභාසති සොභාපනෙන සොභාපතීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අරහතා දුක්ඛං දිට්ඨං න පරිභාසති අරහා අරහතා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 49. ස. ප්‍ර:** සොභාපනෙන සමුදයො දිට්ඨො -පෙ- නිරෝධො දිට්ඨො -පෙ- මග්ගො දිට්ඨො -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සොභාපනෙන සොභාපතීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අරහතා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අරහා අරහතා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 50. ස. ප්‍ර:** සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අරහතා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභාසති අරහා අරහතා'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ස. ප්‍ර: සෙදගැමිහු විසින් දූෂිතභාවය දක්නාලදී, සෙද-
ගැමි සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හු විසින් දූෂිතභාවය දක්නාලදී, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
47. ස. ප්‍ර: සෙදගැමිහු විසින් සමුදයභාවය දක්නාලදී ...
නිරෝධිභාවය දක්නාලදී ... මාභිභාවය දක්නා
ලදී ... චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ, සෙදගැමි
සෙදගැමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හු විසින් චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ,
සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
48. ස. ප්‍ර: සොවන්හු විසින් දූෂිතභාවය දක්නාලදී, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් දූෂිතභාවය දක්නාලදී. රහන්හු
රහන් බැවින් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
49. ස. ප්‍ර: සොවන්හු විසින් සමුදයභාවය දක්නාලදී ...
නිරෝධිභාවය දක්නාලදී ... මාභිභාවය දක්නා
ලදී ... චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ, සොවන්
පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ.
රහන්හු රහන් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
50. ස. ප්‍ර: සෙදගැමිහු විසින් දූෂිතභාවය දක්නාලදී ...
චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ, සෙදගැමි සෙද-
ගැමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහන්හු විසින් චතුරායනිභාවයෝ දක්නාලදහ.
රහන්හු රහන් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

51. ස. පු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතා චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

52. ස. පු: සොකාපනේන දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති සොකාපනේන සොකාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

53. ස. පු: සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති අනාගාමි අනාගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

54. ස. පු: සොකාපනේන දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති සොකාපනේන සොකාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිනා දුක්ඛං දිට්ඨං -පෙ- චත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි, න පරිභායති සකදගාමි සකදගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

55. ස. පු: අරහතො රාගො පභිනෝ, පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොකාපනේන සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සොකාපනේන සොකාපත්තිඵලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 61. ස. පු:** අනගමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගමි අන-
ගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්හු විසින් චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ,
රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 62. ස. පු:** සොවත්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝී සත්‍යයෝ දක්නාලදහ. සොවත් පුතුල්
සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනගමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝී සත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගමි
පුතුල් අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 63. ස. පු:** සෙදගමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී. ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගමි
සෙදගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනගමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, අනගමි
අනගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 64. ස. පු:** සොවත්හු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සොවත්පුතුල්
සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගමිහු විසින් දුඃඛසත්‍යය දක්නාලදී ...
චතුරායඝීසත්‍යයෝ දක්නාලදහ, සෙදගමි
සෙදගමි ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 65. ස. පු:** රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවත්භට සත්‍යායද්‍යමි ප්‍රතිණ යැ, සොවත්
පුතුල් සොවත්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..

56. ස. පු: අරභතො රාගො පභිනො පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සිලබ්බන පරාමාසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො දෙසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිභාසති සොභාපන්නො සොභාපතතිඵලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

57. ස. පු: අරභතො දෙසො පභිනො -පෙ- අරභතො මොහො පභිනො -පෙ- මානො පභිනො -පෙ- දිට්ඨි පභිනා -පෙ- විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- පීනං පභිනං -පෙ- උඤ්චිවං පභිනං -පෙ- අභිරිකං පභිනං -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභාපන්නස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති සොභාපන්නො සොභාපතතිඵලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

58. ස. පු: අරභතො අනොත්තපං පභිනං, පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභාපන්නස්ස විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සිලබ්බන-පරාමාසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො රාගො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො දෙසො පභිනො -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිභාසති සොභාපන්නො සොභාපතතිඵලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

59. ස. පු: අරභතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති සකදගාමී සකදගාමිඵලා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

60. ස. පු: අරභතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරභා අරභතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

56. ස. පු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවත්භට විචිකිත්‍යා ප්‍රතිණ යැ. ... ශීලව්‍යාපරා-
මයී ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය රාගය ප්‍රතිණ යැ ..
අපායගමනිය ද්වේෂය ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය
මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවත් පුතුල් සොවත්-
එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

57. ස. පු: රහත්භට ද්වේෂය ප්‍රතිණ යැ ... රහත්භට මොහය
ප්‍රතිණ යැ ... මානස ප්‍රතිණ යැ දූෂටි ප්‍රතිණ යැ...
විචිකිත්‍යා ප්‍රතිණ යැ ... සත්‍යානස ප්‍රතිණ යැ ..
මෘද්‍රාසය ප්‍රතිණ යැ ... අභිකස ප්‍රතිණ යැ ...
අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවත්භට සත්‍යාසදූෂටි ප්‍රතිණ යැ, සොවත්-
පුතුල් සොවත්එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

58. ස. පු: රහත්භට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සොවත්භට විචිකිත්‍යා ප්‍රතිණ යැ ... ශීලව්‍යාපරා
මයී ප්‍රතිණ යැ. ... අපායගමනිය රාගය ප්‍රතිණ
යැ ... අපායගමනිය ද්වේෂය ප්‍රතිණ යැ ... අපාය-
ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවත් පුතුල්
සොවත්එලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

59. ස. පු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සෙදගැඹිභට සත්‍යාසදූෂටි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගැඹි
සෙදගැඹිඑලයෙන් පිරිහේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

60. ස. පු: රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

- ස. අනු:** සකදගාමිණී විවිකිව්ඡ, පභිනා -පෙ- සිලබ්බත-
පරාමාසො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො කාමරාගො
පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො ව්‍යාපාදො පභිනො,
පරිභාසති සකදගාමි සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 61. ස. පු:** අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං
පභිනං, පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤ:** ආමිත්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිණී සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- ඔලා-
රිකො ව්‍යාපාදො පභිනො, පරිභාසති සකදගාමි
සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 62. ස. පු:** අරහතො රාගො පභිනො, පරිභාසති අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤ:** ආමිත්තා.
- ස. අනු:** අනාගාමිණී සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති
අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 63. ස. පු:** අරහතො රාගො පභිනො පරිභාසති අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤ:** ආමිත්තා.
- ස. අනු:** අනාගාමිණී විවිකිව්ඡ, පභිනා -පෙ- සිලබ්බතපරා-
මාසො පභිනො -පෙ- අණුසහගතො කාමරාගො
පභිනො -පෙ- අණුසහගතො ව්‍යාපාදො පභිනො,
පරිභාසති අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 64. ස. පු:** අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං
පභිනං, පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පරි:** ආමිත්තා.
- ස. අනු:** අනාගාමිණී සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-
සහගතො ව්‍යාපාදො පභිනො, පරිභාසති අනාගාමි
අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 65. ස. පු:** අනාගාමිණී සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති
අනාගාමි අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤ:** ආමිත්තා.
- ස. අනු:** සොවාපන්නා සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභාසති
සොවාපන්නො සොවාපන්නිථලා'ති.
- ප. පරි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: සෙදගාමිහට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යෑ ... ශිලවුත-
පරාමි ප්‍රතිණ යෑ ... ඔලාරික කාමරාග ප්‍රතිණ
යෑ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ සෙදගාමි
සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
- 61 ස. පු: රහත්හට ද්‍රෝණිය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා
ප්‍රතිණ යෑ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යෑ.
- ස. අනු: සෙදගාමිහට සත්තායද්‍රව්‍ය ප්‍රතිණ යෑ ... ඔලාරික
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ, සෙදගාමි සෙදගාමිඵලයෙන්
පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
- 62 ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යෑ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යෑ.
- ස. අනු: අනගාමිහට සත්තායද්‍රව්‍ය ප්‍රතිණ යෑ, අනගාමි
අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
- 63 ස. පු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යෑ, රහත්හු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යෑ.
- ස. අනු: අනගාමිහට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යෑ ... ශිලවුතපරා-
මි ප්‍රතිණ යෑ ... අණුසහගත කාමරාගය ප්‍රතිණ
යෑ ... අණුසහගත ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යෑ,
අනගාමි අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
- 64 ස. පු: රහත්හට ද්‍රෝණිය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ
යෑ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යෑ.
- ස. අනු: අනගාමිහට සත්තායද්‍රව්‍ය ප්‍රතිණ යෑ ... අණු-
සහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ, අනගාමි, අනගාමි
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
- 65 ස. පු: අනගාමිහට සත්තායද්‍රව්‍ය ප්‍රතිණ යෑ, අනගාමි
අනගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යෑ.
- ස. අනු: සොවන්හට සත්තායද්‍රව්‍ය ප්‍රතිණ යෑ සොවන්-
ප්‍රතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...

- 66. ස. පු:** අනාගාමිඤ්ඤ සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොකාපන්නාං විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අපාය ගමනියො මොහො පභිනො, පරිහායති සොකා-පනො සොකාපත්තිථලා'ති.
- ප. පඤ්ඤ:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 67. ස. පු:** අනාගාමිඤ්ඤ විචිකිච්ඡා පභිනා, -පෙ- අණ්ණසග-ගතො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොකාපන්නාං සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අපායගමනියො මොහො පභිනො, පරිහායති සොකාපනො සොකාපත්තිථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 68. ස. පු.** අනාගාමිඤ්ඤ සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමීථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිඤ්ඤ සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති සකදගාමී සකදගාමීථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 69. ස. පු:** අනාගාමිඤ්ඤ සක්කායදිට්ඨි පභිනා, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමීථලා'ති.
- ප. පටි:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිඤ්ඤ විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- සීලබ්බත-පරාමාසො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො කාමරාගො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති සකදගාමී සකදගාමීථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 70. ස. පු:** අනාගාමිඤ්ඤ විචිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අණ්ණසගතො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති අනාගාමී අනාගාමී-ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සකදගාමිඤ්ඤ සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- ඔලා-රිකො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, පරිහායති සකදගාමී සකදගාමීථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 66. ස. ප්‍ර:** අනගෑමිහට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, අනගෑමි
අනගෑමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්හට විච්ඡිව්ණා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය
මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන් පුතුල් සොවන්
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 67. ස. ප්‍ර:** අනගෑමිහට විච්ඡිව්ණා ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගෑමි අනගෑමිඵලයෙන්
පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සොවන්හට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ ... ආපාය-
ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ ය, සොවන් පුතුල් සොවන්
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 68. ස. ප්‍ර:** අනගෑමිහට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ. ... අනගෑමි
අනගෑමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගෑමිහට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගෑමි
සෙදගෑමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 69. ස. ප්‍ර:** අනගෑමිහට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, අනගෑමි
අනගෑමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගෑමිහට විච්ඡිව්ණා ප්‍රතිණ යැ ... ශීලව්‍රතප-
රාමිහි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික කාමරාග ප්‍රතිණ යැ ...
ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගෑමි සෙදගෑමි-
ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 70. ස. ප්‍ර:** අනගෑමිහට විච්ඡිකිණා ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගෑමි අනගෑමිඵලයෙන්
පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෙදගෑමිහට සත්කායදූඨි ප්‍රතිණ යැ ඔලාරික
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගෑමි සෙදගෑමිඵලයෙන්
පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 71. ස. පු:** සකදගාමිඤ්ඤ සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොකාපන්නස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සොකාපන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 72. ස. පු:** සකදගාමිඤ්ඤ සකකායදිට්ඨි පභිනා, පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොකාපන්නස්ස විචිකිච්ඡ, පභිනා, -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, පරිභායති සොකා-පන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 73. ස. පු:** සකදගාමිඤ්ඤ විචිකිච්ඡ, පභිනා -පෙ- ඔලාරිකො කාමරාගො පභිනො -පෙ- ඔලාරිකො බ්‍යාපාදො පභිනො, පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සොකාපන්නස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, පරිභායති සොකා-පන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 74. ස. පු:** සොකාපන්නස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොකාපන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අරහතො රාගො පභිනො, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 75. ප. පටි:** සොකාපන්නස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොකාපන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- අනොත්තත්ථං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 76. ස. පු:** සොකාපන්නස්ස විචිකිච්ඡ, පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනියො මොහො පභිනො, න පරිභායති සොකාපන්නො සොකාපතතිථ්ථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.

- 71. ස. ප්‍ර:** සෙදගාමිහට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගාමි සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, සොවන්-පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 72. ස. ප්‍ර:** සෙදගාමිහට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ සෙදගාමි පුතුල් සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්පුතුල් සොවන්-ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 73. ස. ප්‍ර:** සෙදගාමිහට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික කාමරග ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, සෙදගාමි සෙදගාමිඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවන්හට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ ... අපාය-ගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 74. ස. ප්‍ර:** සොවන්හට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ. සොවන් පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 75. ස. ප්‍ර:** සොවන්හට සතකායදූඨි ප්‍රතිණ යැ, සොවන්-පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ද්‍රෝණිය ප්‍රතිණ යැ ... අතපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 76. ස. ප්‍ර:** සොවන්හට විචිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන්පුතුල් සොවන්-ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිකුසුදු: එසේ යැ.

- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 77. ස. පු:** සකදගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 78. ස. පු:** සකදගාමිස්ස චිච්ඡිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- ඔලාරකො ව්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 79. ස. පු:** අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 80. ස. පු:** අනාගාමිස්ස චිච්ඡිකිච්ඡා පභිනා -පෙ- අණ්ණසහගතො ඛ්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො රාගො පභිනො -පෙ- අනොත්තපං පභිනං, න පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 81. ස. පු:** සොඛාපත්තස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොඛාපත්තො සොඛාපත්තිථලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සක්කායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණ්ණසහගතො ඛ්‍යාපාදෙ පභිනො, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමිථලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යෑ,
රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
77. ස. පු: සෙදගෑමිභව සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යෑ ... සෙදගෑමි
සෙදගෑමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යෑ.
- ස. අනු: රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යෑ,
රහත්හු රහත්බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
78. ස. පු: සෙදගෑමිභව විචිකිත්සා ප්‍රතිණ යෑ ... ඔලාරික
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ. සෙදගෑමි සෙදගෑමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යෑ.
- ස. අනු: රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යෑ,
රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
79. ස. පු: අනගෑමිභව සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යෑ, අනගෑමි
අනගෑමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යෑ.
- ස. අනු: රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා
ප්‍රතිණ යෑ, රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
80. ස. පු: අනගෑමිභව විචිකිත්සා ප්‍රතිණ යෑ ... අණුසහගත
ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ, අනගෑමි අනගෑමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යෑ.
- ස. අනු: රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යෑ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යෑ,
රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...
81. ස. පු: සොවත්භව සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යෑ. සොවත්-
පුතුල් සොවත්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ: එසේ යෑ.
- ස. අනු: අනගෑමිභව සත්කායදූෂි ප්‍රතිණ යෑ ... අණුසහ-
ගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යෑ. අනගෑමි අනගෑමිඵලයෙන්
නො පිරිහේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැයුතු මෑ යෑ ...

82. ස. පු: සොතාපන්නාස්ස විවිකිව්ථා පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනීයො මොහො පභිනො, න පරිභායති සොතාපන්නො සොතාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා පෙ- අණුසහ-ගතො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමීඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
83. ස. පු: සකදගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-සහගතො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමීඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
84. ස. පු: සකදගාමිස්ස විවිකිව්ථා පභිනා -පෙ- ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- අණු-සහගතො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති අනාගාමී අනාගාමීඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
85. ස. පු: සොතාපන්නාස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, න පරිභායති සොතාපන්නො සොතාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා, -පෙ- ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
86. ස. පු: සොතාපන්නාස්ස විවිකිව්ථා පභිනා -පෙ- අපාය-ගමනීයො මොහො පභිනො, න පරිභායති සොතාපන්නො සොතාපතතිඵලා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිස්ස සකකායදිට්ඨි පභිනා -පෙ- ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදො පභිනො, න පරිභායති සකදගාමී සකදගාමීඵලා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

82. ස. ප්‍ර: සොවන්හට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ, සොවන්පුතුල් සොවන් ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහ-ගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
83. ස. ප්‍ර: සෙදගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහ-ගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
84. ස. ප්‍ර: සෙදගමිහට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... අණුසහගත ව්‍යාපාද ප්‍රතිණ යැ, අනගමි අනගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
85. ස. ප්‍ර: සෝවන්හට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... සොවන්-පුතුල් සොවන්ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... ඔදාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ, සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
86. ස. ප්‍ර: සොවන්හට විවිකිත්තා ප්‍රතිණ යැ ... අපායගමනිය මොහය ප්‍රතිණ යැ. සොවන්පුතුල් සොවන්-ඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: සෙදගමිහට සත්තායදුභවි ප්‍රතිණ යැ ... ඔලාරික ව්‍යාපාදය ප්‍රතිණ යැ. සෙදගමි සෙදගමිඵලයෙන් නො පිරිහේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

87. ස. පු: පරිභාෂික අරභා අරභනනා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නනු අරභනො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො නාලාවක්ඛකනො අනභාවකනො ආයතිං අනුප්පාද-
 ධම්මො'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ධ: හඤ්චි අරභනො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො නාලාවක්ඛකනො අනභාවකනො ආයතිං අනුප්පාද-
 ධම්මො,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ 'පරිභාෂික අරභා
 අරභනනා'ති.
88. ස. පු: පරිභාෂික අරභා අරභනනා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නනු අරභනො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
 පභිනො -ප- මානො පභිනො -පෙ- දිට්ඨි
 පභිනා -පෙ- විචිකිච්ඡ, පභිනා -පෙ- පිනං
 පභිනං -පෙ- උභිද්ධං පභිනං -පෙ- අභිරිකං
 පභිනං -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
 මුලං නාලාවක්ඛකනං අනභාවකනං ආයතිං
 අනුප්පාදධම්මනති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ධ: හඤ්චි අරභනො අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
 මුලං නාලාවක්ඛකනං අනභාවකනං ආයතිං
 අනුප්පාදධම්මො,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ 'පරිභාෂික අරභා
 අරභනනා'ති.
89. ස. පු: පරිභාෂික අරභා අරභනනා'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නනු අරභනො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො'ති.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ධ: හඤ්චි අරභනො රාගප්පභානාය මග්ගො
 භාවිතො,
 අනු. පා: නො ච චත¹ රෙ චතතඛෙඛ, 'පරිභාෂික අරභා
 අරභනනා'ති

87. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට රහය ප්‍රතිණ නො වේ ද? උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් තලක් සේ අවසතුක වූයේ කළ අභාව ඇතියේ මතුයෙහි නුපදනා සැඟවී ඇතියේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් රහත්හට රහය ප්‍රතිණ යැ, උසුන්මුල් ඇතියේ මුදුන්සුන් තලක් සේ අවසතුක කරන ලද, අනුඅභාවය කරන ලද, මතුයෙහි නුපදනා සැඟවී ඇතියේ යැ.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, 'රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති'යි නො කියැවුතු යැ.
88. ස. පු: රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද? .. මානය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... දූෂ්ටිය ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... විචිකිත්තා ප්‍රතිණ නො වේ ද? ... ඥානානාස ප්‍රතිණ නො වේ ද ... ඔෆ්ඛිත්තය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අත්‍රිකාස ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් ඇතියේ මුදුන්සුන් තලක් සේ අවසතුක කරන ලද්දේ අනුඅභාවය කරන ලද්දේ මතුයෙහි නුපදනා සැඟවී ඇතියේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වෙයි, උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් තලක් සේ කළ අවසතුකභාව ඇතියේ කළ අනභාව ඇතියේ මතුයෙහි නුපදනා සැඟවී ඇතියේ වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, 'රහත්හු රහත්බැවින් පිරිහෙති' නො කියැවුතු මැ යැ.
89. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත මැ නො ?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: එබැවින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැවුතු මැ යැ.

90. ස. පු: පරිභාෂති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරභතො රාගප්පභානාය සතිපට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ- ඉද්ධිපාද භාවිතා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා භාවිතා -පෙ- බ්‍රා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අරභතො රාගප්පභානාය බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාෂති අරභා අරභතතා'ති.
91. ස. පු: පරිභාෂති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරභතො දෙසප්පභානාය, -පෙ- අනොතතප්පභානාය මය්‍යො භාවිතො, -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අරභතො අනොතතප්පභානාය බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාෂති අරභා අරභතතා'ති.
92. ස. පු: පරිභාෂති අරභා අරභතතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අරභා චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොගො කතකරණීයො ඔතිතභාරො අනුප්පත්තසද්දේථො පරිකම්භනවසඤ්ඤාද්දන්තො සම්මදඤ්ඤවිමුත්තො උකම්භතපලිසො සංකිණ්ණපරිබො අබ්බුලොස- සිකො නිර්භ්‍යාලො අරියො පනාඤ්ඤා පනා- භාරො විසඤ්ඤාතො සුච්ඡිතච්ඡයො, දුක්ඛං තස්ස පටිඤ්ඤාතා, සමුදයො පතීනො, නිරොධො සච්ඡිකතො, මය්‍යො භාවිතො, අභිඤ්ඤායාං අභිඤ්ඤාතං, පටිඤ්ඤායාං පටිඤ්ඤාතං, පභාතබ්බං පතීනං, භාවෙතබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

90. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස සතර සිව්වත්තු භාවිත නො වේ ද? ... සමාන්ත්‍රප්‍රධානායෝ භාවිත නො වේ ද? ... සංඛ්‍යාදයෝ භාවිත නො වේ ද? ... ඉන්ද්‍රියයෝ භාවිත නො වේ ද? ... බලයෝ භාවිත නො වේ ද? . බොධ්‍යායාසයෝ භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- අනු. එ: එබැවින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යායාසයෝ භාවිත වෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්' නො කියැවුතු මැ ය.
91. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් ඥානප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත නො වේ ද? ... බොධ්‍යායාසයෝ භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- අනු. එ: එබැවින් රහත්හු විසින් අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යායාසයෝ භාවිත වෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්' නො කියැවුතු මැ ය.
92. ස. පු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.
- ස. අනු: රහත්හු චිත්තරාග චිත්තදෝෂ චිත්තමොහ වූවාහු කළ කර්මණී ඇතියාහු බහාතැන් කෙලෙස්බර ඇතියාහු පැමිණි කාළී ඇතියාහු සෞඛ්‍ය කළ හවසංයෝජන ඇතියාහු සමන්තසංකෘතීන් දැන විමුක්ත වූවාහු නිකාමල කෙලෙස්කණ්ණම ඇතියාහු විසුළු පරිබා ඇතියාහු උපුළු ඉන්ද්‍රිය ඇතියාහු අනුච්ඡේද රහිත වූවාහු නිකාමල වූවාහු පතිත වූ මානසික ඇතියාහු පතිත වූ (සන්ධිකාදි) බර ඇතියාහු (සතර යෝග--යෙන්) විසංසුත වූවාහු මොනොවට දිනනලද (මාර) විජය ඇතියාහු නො වෙත් ද? ඔබ විසින් දෘඩය පරිඤ්ඤා නො වේ ද? සමුදය ප්‍රතික්ෂේප නො වේ ද? නිරෝධය සංකාන්තාත නො වේ ද? මාගීය භාවිත නො වේ ද? ස්වරූපය විසින් දහස්සත්ත ස්වරූපය විසින් දත්තා ලද නො වේද? සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විසින් දහස්සත්ත සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විසින් දත්තා ලද නො වේ ද? ප්‍රතික්ෂේප කළස්සත්ත ප්‍රතික්ෂේප නො වේ ද? භාවනා කළස්සත්ත භාවනා නො වේ ද? ප්‍රත්‍යක්ෂ කළස්සත්ත ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

- අනු: ස: හඤ්චි අරහා චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහො
-පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිභාසති අරහා
අරහත්තා'ති.
93. ස. පු: පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිභාසති, අසමය
විමුත්තො අරහා අරහත්තා න පරිභාසති'ති.
- ස. පු: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා පරිභාසති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
94. ස. පු: සමයවිමුත්තං අරහතො රාගො පභිනො,
පරිභාසති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයවිමුත්තං අරහතො රාගො පභිනො,
පරිභාසති අසමයවිමුත්තො අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
95. ස. පු: සමයවිමුත්තං අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ-
අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති සමයවිමුත්තො
අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයවිමුත්තං අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ-
අනොත්තප්පං පභිනං, පරිභාසති අසමයවිමුත්තො
අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
96. ස. පු: සමයවිමුත්තං අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො
භාවිතො, පරිභාසති සමයවිමුත්තො අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අසමයවිමුත්තං අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො
භාවිතො, පරිභාසති අසමයවිමුත්තො අරහා
අරහත්තා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

අනු. ඔ: එබැවින් රහත්හු විතරාගයහ විතරාදොමයහ විතරා-
මොහයහ ... සාක්‍ෂාත්කර්මය සාක්‍ෂාත්කාරය යැ.
අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති'
නො කියැවුතු මැ යැ.

93. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: සමයවිමුක්ත රහත්හු (මාද්විජ්ජිත හෙයින්,) රහත් බැවින් පිරිහෙති, අසමයවිමුක්ත රහත්හු (නිකුණු ජ්ජිත හෙයින්,) රහත් බැවින් නො පිරිහෙති.¹

ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

94. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

95. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හට දොමය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හට දොමය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

96. ස. ප්‍ර: සමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රහාණයට මාගීය භාවිත යැ. සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රහාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

1. සමය - අසමය විමුක්ත පිළිබඳ සථාපිතවිමුක්ත පිණිස, ජෙනිමනිකාය - මහාසංඝරාජම සුත්‍ර අට්ඨකපා - පිටුව 193, අභිකුසුමාර - එකාදිසම්මපාය 2 වග්ග - කන්දිසුත්‍ර - අට්ඨකපා - පිටුව 884 ද බලන්න

97. ස. පු:

සමයවිමුක්තකාං අරහතො රාගපපභානාය සති-
පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සමමපපට්ඨානා භාවිතා -පෙ-
ඉද්ධිපාද භාවිතා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා භාවිතා -පෙ- ඔලා
භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා, පරිභායති
සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අසමයවිමුක්තකාං අරහතො රාගපපභානාය සති-
පට්ඨානා භාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

98. ස. පු:

සමයවිමුක්තකාං අරහතො ද්‍රෝසපපභානාය -පෙ-
අනොත්තපපපභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
බොජ්ඣංගිනා භාවිතා, පරිභායති සමයවිමුක්තො
අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අසමයවිමුක්තකාං අරහතො අනොත්තපපපභා-
නාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගිනා භාවිතා,
පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

99. ස. පු:

සමයවිමුක්තො අරහා විතරුගො විතද්දසො
විතමොගො කතකරණීයො ඔභිතභාරො
අනුපපත්තසද්ධෝ පරිකම්භ්භවසංකොප්පනො
සමිද්දඤ්ඤාවිමුක්තො උකම්භතපලිකො සංකම්භ්භ
පරිබො අභිඤ්ඤාසිකො නිර්ග්ගලො අරියො
පත්තභාගිපො පත්තභාරො විසංකොප්පනො පුච්ඡිත-
විජ්ජො. දුකං තස්ස පරිඤ්ඤානං, සමුදයො
පභිනො, නිරෝධො සචර්කතො, මග්ගො
භාවිතො, අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං, පරිඤ්ඤායං
පරිඤ්ඤානා, පභාතබ්බං පභිනං, භාවෙනබ්බං
භාවිතං, සචර්කාතබ්බං සචර්කතං. පරිභායති
සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

97 ස. පු: සමයවිමුක්ත රහත්තු විසින් රාගප්‍රභාණයට සනී-
පට්ඨානයෝ භාවිතයහ. ... සමයක්ප්‍රධානයෝ
භාවිතයහ ... සංඤ්චාදයෝ භාවිතයහ. ...
බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ. සමයවිමුක්ත රහත්තු
රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්තු විසින් රාගප්‍රභාණය
පිණිස බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ. අසමයවිමුක්ත
රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..

98. ස. පු: සමයවිමුක්ත අතීත්තු විසින් ඥේෂප්‍රභාණය
පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය
භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යඛනයෝ භාවිත වෙති.
සමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්තු විසින් අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය
පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යඛනයෝ
භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්තු රහත්
බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

99. ස. පු: සමයවිමුක්ත රහත්තු විතර්කයහ, විතද්දෙසයහ,
විතමොහයහ, කළු කර්ණී ඇතියහ, බහාතාමු
කෙලෙස්බර ඇතියහ, ලැබු සොඵ ඇතියහ,
කෂය වූ භවසංයෝජන ඇතියහ, මොනොවට
දූන මිදුණහ, ඔසවාලූ කෙලෙස් පරිඝ ඇතියහ,
විසුරුවා හළු කම්මානිසංසාර සංඛ්‍යාත පරිබා
ඇතියහ, බිඳහළ තාපණා සංඛ්‍යාත එසිකා
ඇතියහ, බිඳලූ ඔරමාගිතසංයෝජන සංඛ්‍යාත
අගුළු ඇත්තාහ, කෙලෙස් රහිතයහ, හෙළු
මානවිජ ඇතියහ, පතිත සකකිහාරදි හාර
ඇතියහ, සම්කෙලයත් කෙරෙත් විසංයුක්තයහ,
මොනොවට දිනූ කෙලයවිජය ඇතියහ. ඔහු
විසින් දෑබය පරිඤ්ඤ යැ, සමුදය ප්‍රතිණ යැ,
නිරුධය සාක්ෂාත්කාරක යැ, මාගීය භාවිත යැ,
අභිඤ්ඤාමි අභිඤ්ඤ යැ, පරිඤ්ඤාමි පරිඤ්ඤ යැ,
ප්‍රභාතව්‍යාමි ප්‍රතිණ යැ, භාවිතව්‍යාමි භාවිත යැ,
සාක්ෂාත්කාරිකව්‍යාමි සාක්ෂාත්කාරක යැ. සමය-
විමුක්ත ඒ රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: අසමයවිමුක්තො අරහා විතරුගො විතදෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකතං. පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

100. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගො පභිනො, න පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො රුගො පභිනො, න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

101. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති අසමය විමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං, න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

102. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බ්බෙඤ්ඤා භාවිතා, න පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බ්බෙඤ්ඤා භාවිතා, න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

103. ස. පු: අසමයවිමුක්තස්ස අරහතො දෙසප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බ්බෙඤ්ඤා භාවිතා, න පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විතරුගයහ, විතදෙසයහ, විතමොහයහ ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යධම්මී සාක්ෂාත්-කාත යැ. අසමයවිමුක්ත වූ ඒ රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

100. ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හට රුගය ප්‍රතිණ යැ, අසමය-විමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හට රුගය ප්‍රතිණ ය, සමය-විමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

101. ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හට දොමය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ, සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

102. ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. සමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

103. ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්හු විසින් දොමප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධ්‍යභිගයෝ භාවිත වෙති. අසමයවිමුක්ත රහත්හු රහත් බැවින් නො පිරිහෙත් ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්තාං අරහතො අනොත්තපපපභා -
නාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොඤ්ඤාභා විතා,
න පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

104. ස. පු: අසමයවිමුක්තො අරහා විහරාගො විතදෙසො විත-
මොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,
න පරිභායති අසමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡිකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්තො අරහා විහරාගො විතදෙසො විත -
මොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, න
පරිභායති සමයවිමුක්තො අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

105. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡිකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො පරිභායිත් අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: මොග්ගලානො ථෙරො -පෙ- මහාකස්සපො
ථෙරො -පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො -පෙ-
මහාකොට්ඨිනො ථෙරො -පෙ- මහාපඤ්ඤානො
ථෙරො පරිභායිත් අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිභායිත් අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡිකු: ආමන්තා.

අනු. ඔ: භද්ද්ථි සාරිපුත්තො ථෙරො න පරිභායිත්
අරහත්තා,

අනු පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “පරිභායති අරහා
අරහත්තා”ති.

ස. අනු: මහාමොග්ගලානො ථෙරො -පෙ- මහාකස්සපො
ථෙරො -පෙ- මහාකච්චායනො ථෙරො -පෙ-
මහාකොට්ඨිනො ථෙරො -පෙ- මහාපඤ්ඤානො
ථෙරො න පරිභායිත් අරහත්තා'ති.

ප. පච්ඡිකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්තු මිසිත් අනපත්‍රපා ප්‍රභාණ-
යට මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධිසත්‍යයෝ භාවිත
වෙති. සමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින් නො
පිරිහෙත් ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

104. ස. ප්‍ර: අසමයවිමුක්ත රහත්තු විතරාගයහ, විතර්කයහ,
විතමොගයහ .. සංඝාත්තච්ඡිද්‍රය සංඝාත්ත-
කාත යැ. අසමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින්
නො පිරිහෙත් ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සමයවිමුක්ත රහත්තු විතරාගයහ, විතර්කයහ,
විතමොගයහ ... සංඝාත්තච්ඡිද්‍රය සංඝාත්තකාත
යැ. සමයවිමුක්ත රහත්තු රහත් බැවින් නො
පිරිහෙත් ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

104. ස. ප්‍ර: රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: සාරිසුත්තේ තෙරණුවෝ රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: මුහුලන් තෙරණුවෝ .. මහසුත්තේ තෙරණුවෝ ...
මහසුත්තේ තෙරණුවෝ ... මහාසංඝාතයේ තෙර-
ණුවෝ ... මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
පිරිහෙත් ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: සාරිසුත්තේ තෙරණුවෝ රහත් බැවින් නො පිරිහෙත්
ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ථ: එබැවින් සාරිසුත්තේ තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
නො පිරිහෙත්.

අනු. පා: එහෙයින් භවන, “රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත්”
නො කියැවුනු මැ යැ.

ස. අනු: මහමුලන් තෙරණුවෝ ... මහසුත්තේ තෙරණුවෝ ...
මහසුත්තේ තෙරණුවෝ ... මහාසංඝාතයේ තෙර-
ණුවෝ ... මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ රහත් බැවින්
නො පිරිහෙත් ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ථ: හඤ්චි මහාපඤ්ඤාං පෙරො න පරිභානිකං
අරහත්තා.

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ “පරිභායති අරහා
අරහත්තා”ති.

අනිසංසුතභූතසංසංඤ්ඤා.

106. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

“උච්චාච්චා¹ හි පටිපදා²
සමඤ්ඤා පකාසිතා,
න පාරං දිගුණං³ යනති
නයිදං එකගුණං මුත්තනති”^a

අනේව සුත්තනෙත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. තිග: තෙන හි න චත්තබ්බං පරිභායති අරහා
අරහත්තා’ති

107. ස. පු: පරිභායති අරහා අරහත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනු ජිනනස්ස ඡේදියනති

ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බං -පෙ-

ස. පු: අනු ජිනනස්ස ඡේදියනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:

“චිත්තඤ්ඤා අනාදානො
කිම්බං යස්ස න චිත්තති,
ජිනනස්ස ඡේදියං නති
ඔසපාසො සමුත්තනති”ති.

අනේව සුත්තනෙත්තා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. තිග: තෙන හි න චත්තබ්බං ‘අනු ජිනනස්ස ඡේදියනති.’

1 උච්චා - සිඛු

2 පටිපදා - කප්ථි.

3 දිගුණං - පු

a. සුත්තනිපාත - කාලකප්පක

- අනු. ස: එබැවින් මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ රහත් බැවින් නො පිරිහෙති.
- අනු. පා: එහෙයින් හවන, “රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති” නො කියැවුණු මැ යි.

ආයාසිප්පදානුසංසද්ධා යි.

106. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හගවත්හු විසින් වදාරන ලද මැ නො?
- “බුද්ධිමත්තයෙන් වහන්සේ විසින් උත්තමනිනිනෙද වශයෙන් උච්චාවච ප්‍රතිපදාවෝ ප්‍රකාශිතයහ. නිව්‍යාණපාරයට දව්‍යුණ කොට නො යෙති. (එක් මගින් දෙවරක් නො යෙති.) මේ පාරය එකතුණ කොට සංඝිකී යයි ද නො දන්නා ලදි. (කෙලය-ප්‍රභාණ මාභී සතරක් ඇති හෙයින් එකමාභීයෙන් මැ ස කෙලයප්‍රභාණය නො වන හෙයින්. අභිකිය සිද්ධිවන්නේ එක් මාභීයකිති)” යි වදාළ සුත්‍රාන්ත යෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. නිග: එයින් ‘රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති’ යි නො කියැවුණු මැ යැ.
107. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සුත් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවැත සිද්ධියැවු කිසිත් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: සුත් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවැත සිද්ධියැවු කිසිත් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (පුන පුච්චස්නා ලද්ද වැ මාභීච්ඡිය පුද්ගලයා සදහා පිළින කෙරෙයි.)
- ස. අනු: හගවත්හු විසින් වදාරන ලද මැ නො?
- “යම් රහතක්හට (කළ කරණි ඇතියෙන්) සතර මග කිසි නැද්ද, එහෙයින් තාමණා නැතියේ වේ ද, කෙලෙස් විසින් ආදාන (ගැනුම) නැතියේ වේ ද, කෙලයෙහි හා කෙලයපාන සමූහය වේ ද, එබැවින් සුත් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවැත සිද්ධියැවු කිසිත් ඔහුට නැති” යි වදාළ සුත්‍රාන්ත යෙක් ඇත් මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. නිග: එයින් සුත් කෙලෙස්වට පිළිබඳ නැවැත සිද්ධියැවු කිසිත් ඇති යි නො කියැවුණු මැ යැ.

108. ස. පු: පරිභාෂති අරභා අරභනතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අපථි කතස්ස පතිවයො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ - පෙ -

ස. පු: අපථි කතස්ස පතිවයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා:

“තස්ස සම්මං විමුක්තස්ස
සන්තප්පිතස්ස භික්ඛුනො,
කතස්ස පතිවයො¹ නපථි
කරණීයං න විජ්ජති”

සෙලො යථා එකකතො,
වාතෙන න සමීරති,
එවං රූපා රසා සඤ්ඤා
ගතො එස්සා ව කෙවලා

ඉට්ඨා ධම්මං අනිට්ඨා ව
නප්පවෙධනති තාදිනො,
සීතං විතතං විපපමුහතං
වයං විස්සා'නු පස්සති”²ති_a

අතේව සුත්තනො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං අපථි කතස්ස පතිවයො'ති

109. ප. පු: න. වතතබ්බං පරිභාෂති 'අරභා අරභනතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු චුතතං භගවතා: “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ධම්මං,
සම්මං විමුක්තස්ස භික්ඛුනො පරිභාෂාය සංවතන-
නති. කතමෙ පඤ්ච: කම්මාරාමතා, භස්සාරාමතා,
නිඤ්ජාරාමතා, සංඛ්ඤ්ඤාරාමතා, යථා විමුක්තං
විතතං න පථිවෙකති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ,
පඤ්ච ධම්මං සම්මං විමුක්තස්ස භික්ඛුනො පරිභාෂාය
සංවතනනති”^b අතේව සුත්තනො'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. නිග: තෙන හි පරිභාෂති අරභා අරභනතා'ති.

1. පටිච්ඡෙදා - ට.

a. අභිභුග්ගාර - ජ්ඣාන - මහාවග්ග.

b. අභිභුග්ගාර - පඤ්චික - භික්ඛුනිවග්ග.

108. ස. ප්‍ර: රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?

ප. පි: එසේ යැ.

ස. අනු: කළ හෙවත් භාවිත මාගීයාගේ නැවැත ප්‍රතිවි-
භාවනායෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: භාවිත මාගීයා ගේ නැවැත භවනායෙක් ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. අනු: හඟවත්තු විසින් වදාරන ලද මැ නු?

සමස්ත විමුක්ත වූ ශාන්ත වූ සිත්ඇති ඒ අතීන්
මහණහට භාවිත මාගීයාගේ නැවැත භවනායෙක්
නැත. එයින් කරණී නැත.

යම්සේ එකඟන ශෛලපථිතයෙක් වසින් නො
සැලේ ද, එසේ ඉෂට වූ ත් අනිෂට වූ ත් රූප රස
ශබ්ද ගති ස්පර්ශ යන හැම අරමුණුහු ද ධර්ම-
ලක්ෂණයෝ ද උතු නො සලත්. ඒ තාදිහුගේ
විතතය සවිත වෙයි. විප්‍රමුක්ත වෙයි. ව්‍යය ද
නුවණින් දක්නේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත් මැ නො?

ප. පටි: එසේ යැ.

ස. නිග: එයින් භාවිතමාගීයාගේ නැවැත භවනායෙක්
ඇතැ යි නො කියැවුතු මැ යැ.

109. ප. ප්‍ර: රහත්තු ‘රහත් බැවින් පිරිහෙති’යි නො කියැවුතු
වේ ද?

ස. පටි: එසේ යැ.

ප. අනු: හඟවත්තු විසින් තෙල වදාරන ලද මැ නො?

“මහණෙනි, සමයවිමුක්ත මහණහුගේ පරිභාෂී
පිණිස මේ දහම්හු පස්දෙනෙක් ඇත. කවර
පස්දෙනෙක යත්: කම්මාරාමනා යැ, භස්සාරාම-
නා යැ, නිද්දාරාමනා යැ, සංඛණිකාරාමනා යැ,
යථා විමුක්තවිතතය ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නො කරන්නේ
යැ යි. මහණෙනි, සමයවිමුක්ත මහණහුගේ
පරිභාෂී පිණිස මේ දහම්හු පස්දෙනෙක් ඇති”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. නිග: එයින් රහත්තු රහත් බැවින් පිරිහෙත් මැ යැ.

- 110. ස. ප්‍ර:** අපි අරභනො කම්මාරමතා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. ප්‍ර: අපි අරභනො කම්මාරමතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අපි අරභනො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංයොජනං කාමොඤ්ඤා
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අපි අරභනො භස්සාරාමතා, අපි අරභනො
 නිද්දරාමතා, අපි අරභනො සංඛගණිකාරාම-
 තා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 111. ස. ප්‍ර:** අපි අරභනො සංඛගණිකාරාමතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අපි අරභනො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසංයොජනං කාමොඤ්ඤා
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 112. ස. ප්‍ර:** පරිභාෂති අරභා අරභන්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරභා අරභන්තා පරිභාෂමානො කිං පරිසුට්ඨිතො
 පරිභාෂති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: රාගපරිසුට්ඨිතො පරිභාෂති'ති.
 ස. අනු: පරිසුට්ඨානං කිං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: අනුසයං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති.
 ස. අනු: අපි අරභනො අනුසයා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 110. ස. ප්‍ර:** රහත්භට කම්මාරාමතා ඇද්ද? (පරවාදියා අළු සූත්‍රයෙහි එන පඤ්චබ්‍රමයෝ අප්‍රාජා පරිහාණිය පිණිසත් ලෞකිකසමාපතනී පරිහාණිය පිණිසත් වැටෙති. ඒ වතාහි ප්‍රාජා අතීන් ඵලයාගේ පරිහාණිය පිණිස යයි සලකයි. එයින් තෙල ප්‍රශනය නගයි.)
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ... (අසමයවිමුක්තයා සදහා ප්‍රතික්‍ෂෙප යි.)
- ස. ප්‍ර:** රහත්භට කම්මාරාමතා ඇද්ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ. (සමයවිමුක්තයා සදහා පිළින යි.)
- ස. අනු:** රහත්භට රාගයෙක් කාමරාගයෙක් කාමරාග-පයඤ්චිකායෙක් කාමරාගසංයෝජනයෙක් කාමෛෂයෙක් කාමයෝගයෙක් කාමච්ඡද-නිවරණයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු:** රහත්භට භස්සාරාමතා ඇද්ද? රහත්භට නිද්ද-රාමතා ඇද්ද? රහත්භට සඞ්ඛණිකාරාමතා ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 111. ස. ප්‍ර:** රහත්භට සඞ්ඛණිකාරාමතා ඇද්ද ?.
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු.** රහත්භට රාගයෙක් කාමරාගයෙක් කාම-රාගපයඤ්චිකායෙක් කාමරාගසංයෝජනයෙක් කාමෛෂයෙක් කාමයෝගයෙක් කාමච්ඡදනි-වරණයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 112. ස. ප්‍ර:** රහත්භු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්භු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කිමෙකින් පයඤ්චික වැ පිරිහෙත් ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** රාගපයඤ්චික වැ පිරිහෙත්.
- ස. අනු:** පයඤ්චිකාය කුමක් නිසා උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ:** අනුශය නිසා උපදනේ වෙයි.
- ස. අනු:** රහත්භට අනුශය ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- ස. පු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො කාමරාගානුසයො පරිඝානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අභිජ්ජානුසයොති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අරහා අරහත්තා පරිභායමානො කිං පරිසුට්ඨිතො පරිභායතිති.
- ප. පරිඤ්ඤා: දෙසපරිසුට්ඨිතො පරිභායති -පෙ- මොහපරි-සුට්ඨිතො පරිභායති'ති.
- ස. අනු: පරිසුට්ඨානං කිං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති
- ප. පරිඤ්ඤා: අනුසයං පටිච්ච උපපජ්ජති'ති.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අත්ති අරහතො අනුසයා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො කාමරාගානුසයො -පෙ- අභිජ්ජානු-සයො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 113. ස. පු:** පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො අරහත්තා පරිභායමානස්ස කිං උපවයං ගව්ඡති'ති, රාගො උපවයං ගව්ඡති'ති, සක්කාය-දිට්ඨි උපවයං ගව්ඡති'ති, විචිකිච්ඡා උපවයං ගව්ඡති'ති, සිලබ්බතපරාමාසො උපවයං ගව්ඡති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: දෙසො උපවයං ගව්ඡති'ති -පෙ- මොහො උප-වයං ගව්ඡති'ති, සක්කායදිට්ඨි උපවයං ගව්ඡති'ති, විචිකිච්ඡා උපවයං ගව්ඡති'ති, සිලබ්බතපරාමාසො උපවයං ගව්ඡති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 114. ස. පු:** පරිභායති අරහා අරහත්තා'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා අවිනති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. ප්‍ර: රහත්හට අනුයය ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ. (භික්ෂුන්‍යය මුදිත්‍යය විසින් පිළිකෙම්භා පිළින යි.)
- ස. අනු: රහත්හට කාමරාගානුයය පරිභානුයය මානානුයය දිට්ඨානුයය විචිකිච්ඡානුයය භවරාගානුයය අවිජ්ජානුයය ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙන්නාහු කිමෙකින් පයඤ්චිත ව පිරිහෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: දොෂපයඤ්චිත වැ පිරිහෙත් ... මොහපයඤ්චිත වැ පිරිහෙත්.
- ස. අනු: පයඤ්චිතය කුමක් නිසා උපදනේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: අනුයය නිසා උපදනේ වෙයි.
- ස. අනු: රහත්හට අනුයය ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හට අනුයය ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට කාමරාගානුයය ... අවිද්‍යානුයය ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
113. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් බැවින් පිරිහී යන රහත්හට කිමෙක් නම් උපවයට යේ ද? රාගය උපවයට යේ ද? ඝකකායදිට්ඨි උපවයට යේ ද? විචිකිච්ඡා උපවයට යේ ද? සීලබ්බතපරාමාස උපවයට යේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: දොෂය උපවයට යේ ද? ... මොහය උපවයට යේ ද? ඝකකායදිට්ඨි උපවයට යේ ද? විචිකිච්ඡා උපවයට යේ ද? සීලබ්බතපරාමාස උපවයට යේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
114. ස. ප්‍ර: රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු (කුශලාකුශල විපාක) රුක් කෙරෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- ස. අනු: අරභා අපචිනති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරභා පජ්ඣති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරභා උපාදියති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරභා විසිනෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරභා උසිනෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අරභා විඤ්ඤෙති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

115. ස. අනු: නනු අරභා නෙවාචිනති න අපචිනති අපචිතිකා,
 සිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ස: හඤ්චී අරභා නෙවාචිනති න අපචිනති
 අපචිතිකා සිකො,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිභායති අරභා
 අරභතතා'ති.

116. ස. අනු: නනු අරභා නෙව පජ්ඣති න උපාදියති පජ්ඣතිකා,
 සිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ස: හඤ්චී අරභා නෙව පජ්ඣති න උපාදියති
 පජ්ඣතිකා සිකො,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිභායති අරභා
 අරභතතා'ති.

- ස. අනු: රහත්හු (එලයෙහි සිටි වන බැවින් විපාක) නෙරන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු කෙලෙසයන් හැරපියන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෘෂණදීන්) ගනිත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෘෂණ සාසිවන වශයෙන්) බැඳෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (මාන වශයෙන්) හුවාගනිත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත්හු (කෙලෙසාගතිය) නිවාපියන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

115. ස. අනු: රහත්හු (කුසලාකුසලයන් ප්‍රතිණ බැවින් උන්ගේ විපාක) වළඳ නො කරන්නාහු, (එලයෙහි සිටි වන බැවින්) නො නස්නාහු (ප්‍රතිප්‍රශ්නිප්‍රභාණයෙහි සිටි වන බැවින් කෙලෙස නසා සිටියාහු නො වේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

අනු. ස: එසේ වන බැවින් රහත්හු (කුසලාකුසලයන් ප්‍රතිණ බැවින් උන්ගේ විපාක) වළඳ නො කරන්නාහු, (එලයෙහි සිටි වන බැවින් නො නස්නාහුද, (ප්‍රති-ප්‍රශ්නිප්‍රභාණයෙහි සිටි වන බැවින්) කෙලෙස් නසා සිටියාහු වෙති.

අනු. පා: භවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්'යි නො කියැවුනු මැ යැ.

116. ස. අනු: රහත්හු (ප්‍රභාතව්‍යාභාවයෙන් කෙලෙසයන්) නො හරනාහු, (කෘෂණ මාන දූෂිත ගෘහිතව්‍යාභාව-යෙන්) නො ගන්නාහු, හැරපියා සිටියාහු නොවේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

අනු. ස: එබැවින් රහත්හු නො හරනාහු නො ගන්නාහු හැරපියා සිටියාහු වෙති.

අනු. පා: භවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙත්' නො කියැවුනු මැ යැ.

117. ස. අනු: නනු අරහා නෙව විසිනෙති න උසසිනෙති
විසිතිනා, සීතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.

අනු. ය: හඤ්චී අරහා නෙව විසිනෙති, න උසසිනෙති,
විසිතිනා, සීතො,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිභාෂති අරහා
අරහත්තා'ති.

118. ස. අනු: නනු අරහා නෙව විදුපෙති, න සන්ඤ්ඤාපෙති,
විදුපෙති, සීතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.

අනු. ය: හඤ්චී අරහා නෙව විදුපෙති න සන්ඤ්ඤාපෙති
විදුපෙති, සීතො,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'පරිභාෂති අරහා
අරහත්තා'ති.

පරිභාෂිකථා නිවසිතා.

- 117. ස. අනු:** රහත්හු තෘෂණෝ විසින් නො හිවන්නාහු, මාන විසින් නො හුවන්නාහු, විසිවන කොට සිටියාහු නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ය:** එබැවින් රහත්හු නො හිවන්නාහු නො හුවන්නාහු විසිවන කොට සිටියාහු වෙති.
- අනු. පා:** භවත, 'රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' සි නො කියැයුණු මැ යැ.
-
- 118. ස. අනු:** රහත්හු කෙලෙස් ගිනි නො නිවන්නාහු, කෙලෙස් ගිනි නො දල්වන්නාහු, කෙලෙස් ගිනි නිවාපියා සිටියාහු නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ය:** එබැවින් රහත්හු නො නිවන්නාහු, නො දල්වන්නාහු, නිවාපියා සිටියාහු වෙති.
- අනු. පා:** භවත, රහත්හු රහත් බැවින් පිරිහෙති' නො කියැයුණු මැ යැ.

පරිභාෂිකථා නිමි.

1. 3.

බ්‍රහ්මවරියකථා

1. ස. පු: නාසී දෙවෙසු බ්‍රහ්මවරියවාසො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සබ්බෙ දෙවා ජලා ඵලමුගා අවිඤ්ඤා හත්ථසංවාචිකා, න පටිබලා සුභාසිතදුබ්බාසිතානං අභමඤ්ඤානුං, සබ්බෙ දෙවා න බුද්ධො පසන්නා න ධම්මො පසන්නා න සංඝො පසන්නා, න බුද්ධං භගවතං පසිරුපාසනති, න බුද්ධං භගවතං පඤ්ඤං පුච්ඡන්ති, න බුද්ධො භගවතා පඤ්ඤා විසංය්ථි-තො අත්තමනා, සබ්බෙ දෙවා කම්මාවරණෙන සමන්නාගතා කිලෙසාවරණෙන සමන්නාගතා විපාකාවරණෙන සමන්නාගතා අසසඳා අච්ඡේදිකා දුප්පඤ්ඤා අභබ්බා නියාමං ඔක්කමිත්තං ඤාසලෙසු ධම්මෙසු සම්මතං, සබ්බෙ දෙවා මාතුකාතකා පිතුකාතකා අරහත්තකාතකා රුහිරුපපාදකා සංඝභෙදකා, සබ්බෙ දෙවා පාණානිපාතිතො අදින්නාදුසිනො කාමෙසු මිච්ඡාවාරිනො මුසාවා-දිනො පිසුනාවාවා ඵරුසාවාවා සම්ඵසලාපිනො අභිජ්ඣාලුනො බ්‍යාපන්නවින්නා මිච්ඡාදිට්ඨිකා'නි.

ප. පටි: න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-

1. 3.

බ්‍රහ්මවර්යකථා

[මාභිභාවනා යෑ ප්‍රව්ජනා යෑ සි බ්‍රහ්මවය්ථාසයෝ දෙදෙනෙකි. එහි ප්‍රව්ජනාව දෙවියන් කෙරෙහි නැත. මාභිභාවනාව අසංඥසත්ථා යන් තබා තෙසු දෙවියන් කෙරෙහි ප්‍රතිපෙධ නොවෙයි. එතෙකුදු වුව සම්මතිය නිකායවාසිහු පරනිර්ථිතවගවර්ති දෙවියන් පමන් මතු මතු දෙවියන් කෙරෙහි මාභිභාවනා බ්‍රහ්මවය්ථාසය කැමැති නොවෙති. උන්ගේ වාද බිඳුනට බ්‍රහ්මවය්ථාස ඵසි.]

1. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවය්ථාස නැද් ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම දෙවියෝ ජඩ වෙත් ද? වහනොලු වෙත් ද? අවිඤ්ඤ වෙත් ද? හඤ්ඤායෙන් බණනාහු වෙත් ද? සුභාසිතදුර්භාසිතයන්ගේ අභි දන්තට ප්‍රතිබල නොවෙත් ද? හැම දෙවියෝ බුදුන් කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙත් ද? ධර්මය කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙත් ද? සම්මසා කෙරෙහි අප්‍රසන්න වෙත් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ පයඝ්ථිපාසනා නොකෙරෙත් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ අතින් පැන නොපුළුවුයින් ද? භාග්‍යවත් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පැන විසඳු කල සියමන් නොවෙත් ද? හැම දෙවියෝ කම්මවරණයෙන් සම්මාන වෙත් ද? කෙලකාවරණයෙන් සම්මාන වෙත් ද? විපාකාවරණයෙන් සම්මාන වෙත් ද? අසුඛ වෙත් ද? අච්ඡේදක වෙත් ද? දුෂ්ප්‍රාඥ වෙත් ද? කුලලධර්මයෙහි සම්මත්ති සම්භ්‍යාස මාභිතියාමයට බැසගන්නට අහව්‍ය වෙත් ද? හැම දෙවියෝ මාතෘඝාතක පිතෘඝාතක අභිත්ඝාතක රුධිරොත්පාදක සම්ඝ නෙදක වෙත් ද? හැම දෙවියෝ පණ්ඩිත කරන්තාහු අධිකාදන් ගන්තාහු කාමයෙහි මිසභසර ඇතියාහු මුසවා බණන්තාහු පෙහෙසුන් වචන ඇතියාහු පරොස්ඛස් ඇතියාහු පලප් බණන්තාහු ලොබ බිහිලු වුවාහු ව්‍යාපන්නසින් ඇතියාහු මිසද්වු ඇතියාහු වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නොකියැවු මැ යැ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ස. අනු:

නනු අභි දෙවා අභ්‍යන්තරා අනෙලමුගා විශ්‍යස්ස න
 හන්තංවාචිකා පටිබලා සුභාසිතදුභාසිතානං
 අත්මස්සදුගුං, අභි දෙවා බුද්ධො පසන්නා ධම්මො
 පසන්නා සම්මානං පසන්නා, බුද්ධං හගවන්තං පටිබලං
 පාසනති, බුද්ධං හගවන්තං පසන්නං පුච්ඡති,
 බුද්ධො හගවතා පසන්නා විසංඝරිතො අත්තමනා
 භොනති, අභි දෙවා න කම්මාවරණෙන සම්මන්තා-
 ගතා, න කිලෙසාවරණෙන සම්මන්තාගතා,
 න විපාකාවරණෙන සම්මන්තාගතා, සද්ධා
 ජන්තං පසන්නාගතො හබ්බා නිසාමං ධම්මං
 ඔක්කම්භුං භුසලෙස්ස ධම්මෙස්ස සම්මන්තං, අභි
 දෙවා න මාභුසානකා න පිභුසානකා න අරහන්තා-
 සානකා න රුහිරුපාදකා න සම්මානෙදකා. අභි
 දෙවා න පාණාතිපාතිනො න අදින්නාදසිගො
 න කාමෙස්ස මිච්ඡාචාරිනො න මුසාවාදිනො න
 පිසුනාවාචා න ඵරුසාවාචා න සම්මානපිනො
 න අභිජ්ඣාප්පනො න අව්‍යාපන්නවිත්තා සම්මා-
 දිට්ඨිකා'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

අනු. ධ:

හස්සෙ අභි දෙවා අභ්‍යන්තරා අනෙලමුගා විශ්‍යස්ස න
 හන්තංවාචිකා පටිබලා සුභාසිතදුභාසිතානං
 අත්මස්සදුගුං -පෙ- අභි දෙවා බුද්ධො පසන්නා
 -පෙ- සම්මාදිට්ඨිකා,

අනු. පා:

හො වී වත රෙ වත්තබ්බෙ “නභි දෙවෙස්ස
 බ්‍රහ්මවර්ගවාසො”ති.

2. ප. පු:

අභි දෙවෙස්ස බ්‍රහ්මවර්ගවාසො'ති.

ස. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ප. අනු:

අභි තත් පබ්බජ්ජා මුණ්ඩං කාසාව-
 ධාරණා පත්තධාරණා. දෙවෙස්ස සම්මාසම්බුද්ධා
 උප්පජ්ජති, පබ්බකාසම්බුද්ධා උප්පජ්ජති,
 සාවකස්ස උප්පජ්ජති

ස. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු:

දෙවෙස්ස පබ්බජ්ජා නභි'ති නභි දෙවෙස්ස
 බ්‍රහ්මවර්ගවාසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමන්තා.

ස. අනු:

ජඛ නො වූ වහනොලු නො වූ විඤ්ඤ වූ හස්සමුද්‍රා-
යෙන් නො බණන්නා වූ සුභාෂිතදුර්භාෂිතයන්ගේ
අථ දන්නට ප්‍රතිබල වූ දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
වේ ද? බුදුරුවන්හි පසන්, ධම්මරුවන්හි පසන්,
සතුරුවන්හි පසන්, හගවත් සම්බුද්ධයන් පසණ්ඨි-
පාසනා කරන, හගවත් සම්බුද්ධයන් පාන
ප්‍රථවුස්නා, හගවත් සම්බුද්ධයන් විසින් පාන,
විසදු කල සතුටු වන දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
වේ ද? කම්මවරණයෙන් සමනාගත නො වූ
කෙලයාවරණයෙන් සමනාගත නො වූ විපාකා-
වරණයෙන් සමනාගත නො වූ සාදුහා ඇති,
කුසලවර්ණ ඇති, ප්‍රඤ ඇති, කුසලධර්මයෙහි
සමාස්ත සම්බන්ධ මානිනියාමධර්මයට බැසගත්-
නට හව්‍ය වූ දෙවියෝ ඇත්තාහු නො වේ ද?
මානාසාතක නො වූ, පිතාසාතක නො වූ,
අභිජාතක නො වූ, රුධිරොත්පාදක නො වූ,
සමසහෙදක නො වූ, දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
වේ ද? පණ්ණාස නො කරන, අසිනාදන් නො
ගන්නා, කාමයෙහි මිසභසර නැති, මුසවා නො
බණන, පිසුනුබස් නැති, පරොස්බස් නැති,
පලස් නො බණන, ලොබ බිහිලී නො වූ
ව්‍යාපනනසින් නැති දෙවියෝ ඇත්තාහු නො
වේ ද?

ප. පටිකුද්දු:

එසේ යැ.

අනු. ඔ:

එ බැවින් ජඛ නො වූ වහනොලු නො වූ නුවණැති,
හස්සමුද්‍රායෙන් නො බණන, සුභාෂිතදුර්භාෂිත-
යන්ගේ අථ දන්නට ප්‍රතිබල වූ ... දෙවියෝ ඇත.
බුදුරුවන්හි පහන් ... සම්පිදු ඇති දෙවියෝ ඇත.

අනු. පා:

හව්‍ය, දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාවාස නැති'යි
නො කියැවුණු මැ යැ ...

2. ප. ප්‍ර:

දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාවාස ඇත් ද?

ස. පටිකුද්දු:

එසේ යැ.

ප. අනු:

එහි පැවිද්ද, හිසමුඛ කිරිමි, කහවත් බැරිමි,
පාත්‍ර බැරිමි ඇත් ද? දෙවියන් කෙරෙහි සමාස්ත
සම්බුද්ධයෝ උපදනාහු වෙත් ද? පසේබුදුහු
උපදනාහු වෙත් ද? ශ්‍රාවකයන්ම උපදනේ වේ ද?

ස. පටි:

එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

3. ස. ප්‍ර:

දෙවියන් කෙරෙහි පැවිද්ද නැති'යි යන හේතු-
යෙන් දෙවියන් කෙරෙහි' බ්‍රහ්මචරියාවාස නැත් ද?

ප. පටිකුද්දු:

එසේ යැ.

- ස. අනු: යත් අත්ථි පබ්බජ්ජා තජ්ඣෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත් නත්ථි පබ්බජ්ජා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරිය-වාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් අත්ථි පබ්බජ්ජා තජ්ඣෙව බ්‍රහ්මචරිය-වාසො, යත් නත්ථි පබ්බජ්ජා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
- ප. පටිකුද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යො පබ්බජ්ජති¹ තස්සෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො න පබ්බජ්ජති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: 'දෙවෙසු මුණ්ඩියං නත්ථි'ති නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
- ප. පටිකුද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යත් අත්ථි මුණ්ඩියං තජ්ඣෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත් නත්ථි මුණ්ඩියං නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරිය-වාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් අත්ථි මුණ්ඩියං තජ්ඣෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යත් නත්ථි මුණ්ඩියං නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරිය-වාසො'ති.
- ප. පටිකුද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යො මුණ්ඩියා ගොති තස්සෙව බ්‍රහ්මචරියවාසො, යො මුණ්ඩියා න ගොති නත්ථි තස්ස බ්‍රහ්මචරිය-වාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: "දෙවෙසු කසාවධාරණා නත්ථි'ති" නත්ථි දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
- ප. පටිකුද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යත් අත්ථි කසාවධාරණා තජ්ඣෙව බ්‍රහ්මචරිය-වාසො, යත් නත්ථි කසාවධාරණා නත්ථි තත්ථ බ්‍රහ්මචරියවාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. පබ්බජ්ජති - සිවු, PTS, සා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ස. අනු: යම් තැනෙක පැවිද්ද ඇත් ද එහි මැ බ්‍රහ්මවය්‍යී-
වාස වේ ද? යම් තැනෙක පැවිද්ද නැත් ද එහි
බ්‍රහ්මවය්‍යීවාස නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: යම් තැනෙක පැවිද්ද ඇද්ද එහි මැ බ්‍රහ්මවය්‍යී
වාස වේ ද? යම් තැනෙක පැවිද්ද නැත් ද එහි
බ්‍රහ්මවය්‍යීවාස නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ. (පසල්වැස්සන් හා අසංඥානාමයන්
සඳහා ප්‍රතිඥා යි.)
- ස. අනු: යමෙක් පැවිදි වේ නම් ඔහුට මැ බ්‍රහ්මවය්‍යීවාස
වේ ද? යමෙක් පැවිදි නො වේ නම් ඔහුට
බ්‍රහ්මවය්‍යීවාස නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
4. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි හිස මුඛ කිරීම නැතිසි
යන හේතුයෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස්
නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් තැනෙක හිස මුඛ කිරීම ඇත් නම් එහි මැ
බලසරවස් ඇද්ද? යම් තැනෙක හිස මුඛ කිරීම
නැත් නම් එහි බලසරවස් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: යම් තැනෙක හිස මුඛ කිරීම ඇති නම් එහි මැ
බලසරවස් ඇද්ද? යම් තැනෙක හිස මුඛ කිරීම
නැති නම් එහි බලසරවස් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යමෙක් මුණෙහි වේ නම් ඔහුට මැ බලසරවස් වේ ද?
යමෙක් මුණෙහි නො වේ නම් ඔහුට බලසරවස්
නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
5. ස. පු: දෙවියන් කෙරෙහි කසාවත් බැරීම නැතිසි යන
හේතුවෙන් දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් තැනෙක කසාවත් බැරීම ඇති නම් එහි මැ
බලසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක කසාවත් බැරීම
නැති නම් එහි බලසරවස් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..

- ස. අනු: යත් අභි කාසාවධාරණා තඤ්ච බ්‍රහ්මවිරිය-
වාසො, යත් නභි කාසාවධාරණා නභි තත්
බ්‍රහ්මවිරිය වාසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යො කාසාවං ධාරෙති තස්සෙව බ්‍රහ්මවිරියවාසො,
යො කාසාවං න ධාරෙති නභි තස්ස බ්‍රහ්මවිරිය-
වාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: 'දෙවෙසු පත්තධාරණා නභි'ති නභි දෙවෙසු
බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යත් අභි පත්තධාරණා තඤ්ච බ්‍රහ්මවිරිය-
වාසො, යත් නභි පත්තධාරණා නභි තත්
බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යො පත්තං ධාරෙති තස්සෙව බ්‍රහ්මවිරියවාසො,
යො පත්තං න ධාරෙති නභි තස්ස බ්‍රහ්මවිරිය-
වාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: දෙවෙසු සම්මාසම්බුද්ධා නුපපජ්ජන්ති'ති නභි
දෙවෙසු බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යත් සම්මාසම්බුද්ධා උපපජ්ජන්ති තඤ්ච බ්‍රහ්ම-
විරියවාසො, යත් සම්මාසම්බුද්ධා නුපපජ්ජන්ති
නභි තත් බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් සම්මාසම්බුද්ධා උපපජ්ජන්ති තඤ්ච බ්‍රහ්ම-
විරියවාසො, යත් සම්මාසම්බුද්ධා නුපපජ්ජන්ති
නභි තත් බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පුම්බිතියා භගවා ජාතො, බොධියා මූලෙ අභි
සම්බුද්ධො, ඛාරාණ්ඩියා භගවතා ධම්මවක්කං
පවත්තිතං, තඤ්ච බ්‍රහ්මවිරියවාසො, තත්ඤ්ඤානු
බ්‍රහ්මවිරියවාසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: යම් තැනෙක කහවත් බැරීම ඇති නම් එහි මැ බහිසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක කහවත් බැරීම නැති නම් එහි බහිසරවස් නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂාය: එසේ යැ.
- ස. අනු: යමෙක් කහවත් බැර, නම් ඔහුට මැ බහිසරවස් වේ ද? යමෙක් කහවත් නො, බැර, නම් ඔහුට බහිසරවස් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
6. ස. ප්‍ර: 'දෙවියන් කෙරෙහි පාත්‍ර බැරීම නැති'යි යන හෙතෙමින් දෙවියන් කෙරෙහි බහිසරවස් නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂාය: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් තැනෙක පාත්‍ර බැරීම ඇති නම් එහි මැ බහිසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක පාත්‍ර බැරීම නැති නම් එහි බහිසරවස් නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂාය: එසේ යැ.
- ස. අනු: යමෙක් පාත්‍රබැර, නම් ඔහුට මැ බහිසරවස් වේ ද? යමෙක් පාත්‍ර නො, බැර, නම් ඔහුට බහිසරවස් නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: 'දෙවියන් කෙරෙහි සමාස්තවූකියෝ නූපදිති'යි යන හෙතෙමින් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවර්ෂවාස නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂාය: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් තැනෙක සමාස්තවූකියෝ උපදිත් ද, එහි මැ බ්‍රහ්මවර්ෂවාස ඇද් ද? යම් තැනෙක සමාස්තවූකියෝ නූපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මවර්ෂවාස නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: යම් තැනෙක සමාස්තවූකියෝ උපදිත් ද, එහි මැ බ්‍රහ්මවර්ෂවාස වේ ද? යම් තැනෙක සමාස්තවූකියෝ නූපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මවර්ෂවාස නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂාය: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුරිභිතිසෙහි භාග්‍යවත්ත උපත්ත. බොධිමුලයෙහි අභිසම්බුද්ධි වුහ. බරණැස්හි දී භාග්‍යවත්ත විසින් ධම්මස්ස පවත්වනලදි. එහි මැ බ්‍රහ්මවර්ෂවාස වේ ද? අන්තර්ගත බ්‍රහ්මවර්ෂවාස නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියයුතු මැ යැ ...

8. ස. පු: “දෙවෙසු පච්චෙකසමුද්ධා නුපපජ්ඣති”ති නඤ්ඤෙවෙසු බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යත් පච්චෙකසමුද්ධා උපපජ්ඣති, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, යත් පච්චෙකසමුද්ධා නුපපජ්ඣති, නඤ්ඤි තත් බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් පච්චෙකසමුද්ධා උපපජ්ඣති, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, යත් පච්චෙකසමුද්ධා නුපපජ්ඣති, නඤ්ඤි තත් බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු පච්චෙකසමුද්ධා උපපජ්ඣති, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, නත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: දෙවෙසු සාවකසුගං නුපපජ්ඣති නඤ්ඤෙවෙසු බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යත් සාවකසුගං උපපජ්ඣති, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, යත් සාවකසුගං නුපපජ්ඣති, නඤ්ඤි තත් බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: යත් සාවකසුගං උපපජ්ඣති, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, යත් සාවකසුගං නුපපජ්ඣති, නඤ්ඤි තත් බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මහවෙසු සාවකසුගං උපපන්නං, තත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො, නත්තෙ’ව බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ප. පු: අඤ්ඤි දෙවෙසු බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: සබ්බදෙවෙසු අඤ්ඤි බ්‍රහ්මවරියවාසො’ති.
- ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස පු: “දෙවියන් කෙරෙහි පසේබුදුවරු ඉපදිත්” නු සි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස අශ්ව: යම් තැනෙක පසේබුදුවරු උපදිත් නම් එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක පසේබුදුවරු නුපදිත් නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. අශ්ව: යම් තැනෙක පසේබුදුවරු උපදිත් ද, එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක පසේබුදුවරු නුපදිත් ද, එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අශ්ව: මධ්‍යමජ්ඣිමනිකායෙහි පසේබුදුවරු උපදිති. එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? අන් තන්හි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: ‘දෙවියන් කෙරෙහි ශ්‍රාවකසුගම් පහළ නො වේ’ නු සි දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අශ්ව: යම් තැනෙක ශ්‍රාවකසුගම් පහළ වේ නම් එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක ශ්‍රාවකසුගම් පහළ නො වේ නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. අශ්ව: යම් තැනෙක ශ්‍රාවකසුගම් පහළ වේ නම් එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් වේ ද? යම් තැනෙක ශ්‍රාවකසුගම් පහළ නො වේ නම් එහි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අශ්ව: මහධ්‍යෙහි ශ්‍රාවකසුගම් පහළ විය. එහි මැ බ්‍රහ්මසරවස් ඇද්ද? අන් තන්හි බ්‍රහ්මසරවස් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
9. ප. පු: දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් ඇද්ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අශ්ව: හැම දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මසරවස් ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- ප. පු: අතී මනුසේසසු බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: සබ්බමනුසේසසු අතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ප. පු: අතී දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අසඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු අතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතී මනුසේසසු බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චිනතිමෙසු ජනපදෙසු අතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ මිලකෙඤ්ඤා¹ අභිඤ්ඤානාරොසු යත් නතී ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානන්ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ප. පු: අතී දෙවෙසු බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. චි: අතී යත් අතී, අතී යත් නතී'ති.
- ප. අනු: අසඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු අතී යත් අතී, අතී යත් නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ, සඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු අතී යත් අතී, අතී යත් නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ප. පු: දෙවෙසු අතී යත් අතී, අතී යත් නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. පු: කත් අතී කත් නතී'ති.
- ස. චි: අසඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ, සඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු අතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ප. පු: අසඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: සඤ්ඤාසහෙතසු දෙවෙසු නතී බ්‍රහ්මචරියාවාසෝ'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ප. ප්‍ර: මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: හැම මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 10. ප. ප්‍ර:** දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අසංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: මිනිසුන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති පසුදනවියෙහි මෙලවස් වූ අවිඥාන කෙරෙහි බලසරවස් ඇද් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 11. ප. ප්‍ර:** දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරියවාස ඇද් ද?
- ස. වි: යම් තැනක ඇද් ද, එබඳු තැන් ඇත. යම් තැනක නැද් ද, එබඳු තැන් ඇති.
- ප. අනු: අසංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති තැන් ඇද් ද? නැති තැන් ඇද් ද? සංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති තැන් ඇද් ද? නැති තැන් ඇද් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 12. ප. ප්‍ර:** දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇති තැන් ඇද් ද? නැති තැන් ඇද් ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. ප්‍ර: කොතැන්හි ඇද් ද? කොතැන්හි නැද් ද?
- ස. වි: අසංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැත. සංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් ඇත.
- ප. ප්‍ර: අසංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැද් ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: සංඥාසත්‍ව දෙවියන් කෙරෙහි බලසරවස් නැද් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

- 13. ප. පු:** සඤ්ඤාසනෙනසු දෙවෙසු අපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ප. අනු: අසඤ්ඤාසනෙනසු දෙවෙසු අපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ප. පු:** අපි මනුසොසු බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. චි: අපි යත් අපි, අපි යත් නපි'ති.
ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු අපි යත් අපි, අපි යත් නපි බ්‍රහ්මවරියවාසො, මිලකෙඛසු අභිඤ්ඤාතාරෙසු යත් නපි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අපි යත් අපි, අපි යත් නපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ප. පු:** මනුසොසු අපි යත් අපි, අපි යත් නපි බ්‍රහ්මවරිය වාසො'ති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ප. පු: කත් අපි, කත් නපි'ති.
ස. චි: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු නපි බ්‍රහ්මවරියවාසො, මිලකෙඛසු අභිඤ්ඤාතාරෙසු යත් නපි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානං, මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු නපි බ්‍රහ්මවරියවාසො, මිලකෙඛසු අභිඤ්ඤාතාරෙසු යත් නපි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානනති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ප. පු: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු නපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ප. පු:** මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අපි බ්‍රහ්මවරියවාසො'ති.
ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
ප. අනු: පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු අපි බ්‍රහ්මවරියවාසො, මිලකෙඛසු අභිඤ්ඤාතාරෙසු යත් නපි ගති භික්ඛුනං භික්ඛුනීනං උපාසකානං උපාසිකානනති.
ස. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: සංඥාසන්නිද්‍රව්‍යයන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරියව්‍යාප්තිය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අසංඥාසන්නිද්‍රව්‍යයන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරියව්‍යාප්තිය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
14. ප. පු: මිනිසුන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇද්ද?
- ස. වි: යම් තැනෙක ඇද්ද, එබඳු තැන් ඇත. යම් තැනෙක නැද්ද, එබඳු තැන් ඇත.
- ප. අනු: මහණ-මෙහෙණ උච්ඡ-උච්ඡයන්ගේ ගමන් නැති පසල්දැනවියෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤා කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද? මධ්‍යමච්ඡාපදයෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
15. ප. පු: මිනිසුන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇති තැන් ඇද්ද? නැති තැන් ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: කොතැන්හි ඇද්ද? කොතැන්හි නැද්ද?
- ස. වි: භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති ප්‍රත්‍යක්ෂපදයෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤා කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය නැත. මධ්‍යමච්ඡාපදයෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇත.
- ප. අනු: භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති ප්‍රත්‍යක්ෂපදයෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤා කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. පු: මධ්‍යමච්ඡාපදයෙහි බ්‍රහ්මවිරිය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
16. ප. පු: මධ්‍යමච්ඡාපදයෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ගමන් නැති පසල්දැනවියෙහි මෙලව් අවිඤ්ඤා කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිරිය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 17. ප. ප්‍ර:** අනුඤ්ඤා භ්‍රමචරියාසංගා'ති.
ස. පරිඤ්ඤා: අමනසා.
ප. අනු: නනු චුතතං භගවතා: “නිගි භික්ඛවෙ ථානෙහි ජම්බුදීපකා මනුස්සා උත්තරකුරුකෙ ව මනුස්සෙ අභිගණනති දෙවෙ ව තාවතියං සෙ. කතමෙගි තිගි? සුරු, සතිමනෙතා, ඉධ බ්‍රහ්මචරියාසංගා'ති a
ස. පරිඤ්ඤා: අමනසා.
ප. අනු: සාවතියසෙද්දෙව බ්‍රහ්මචරියාසංගා, නනු අඤ්ඤානු බ්‍රහ්මචරියාසංගා'ති.
ස. පරි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. ප්‍ර:** අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්චාගියාති සංයොජනාති අපභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස කුභිං ඵලප්පතති'ති,
ප. වි: තත්ථෙව.
අනු. ථ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්චාගියාති සංයොජනාති අපභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තභිං ඵලප්පතති.
අනු. පා: නො ව චත රෙ චතතබ්බෙ “නනු අනුඤ්ඤා බ්‍රහ්මචරියාසංගා'ති.
- 19. ස. ප්‍ර:** අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්චාගියාති සංයොජනාති අපභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස කුභිං භාරොගරණං, කුභිං දුක්ඛ-පරිඤ්ඤානා, කුභිං කිලෙසප්පහානං, කුභිං නිරෝධසච්ඡිකිරියා, කුභිං අකුප්පපට්ඨෙධො'ති.
ප. වි: තත්ථෙව.
අනු. ථ: හඤ්චි අනාගාමිස්ස පුග්ගලස්ස පඤ්චාරම්භාගියාති සංයොජනාති පභිනාති, පඤ්චුඤ්චාගියාති සංයොජනාති අපභිනාති, ඉතො චුතස්ස තත්ථ උප්පන්නස්ස තභිං අකුප්පපට්ඨෙධො.
අනු. පා: නො ව චත රෙ චතතබ්බෙ “නනු අනුඤ්ඤා බ්‍රහ්මචරියාසංගා'ති.

- 17. ප. පු:** දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිවිචයන් නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** හඟවත්ත වසින් “මහණෙනි, දඹදිව්වැසි මිනිස්සු තුන් කරුණෙකින් උතුරුකුරුදිවසින් වැසි මිනිස්සුන් ද තව්නිසා වැසි දෙවියන් ද ඉක්මවා සිටිති. කවර තුන් කරුණෙකින් යත්: ශුරයෝයැ, සමාතිමත්ත යැ, මෙහි බ්‍රහ්මවිවිචයන් ඇත්තේ යැ යන තුන් කරුණෙනි” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙන් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** සැවැත්නුවර මැ බ්‍රහ්මවිවිචය වෙයි, අන් තන්හි බ්‍රහ්මවිවිචය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 18. ස. පු:** අනගමි පුගුල්හට පඤ්ඤා ඔරමානියසංයෝජන-යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ඤා උභිමානියසංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුත වූ එ ශුද්ධාවාසයෙහි උපන් අනගමිහට (අභිත්) එලොඤ්ඤා කොහි වේ ද?
- ප. වි:** එ ශුද්ධාවාසයෙහි මැ යැ.
- අනු. ධ:** එබැවින් අනගමි පුගුල්හට පඤ්ඤා ඔරමානිය සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ඤා උභිමානිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුත වැ එ ශුද්ධාවාසයෙහි උපන් අනගමිහට එහි දී අභිත්එලොඤ්ඤා වෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් හවත, ‘දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිවිචය නැතැ’ යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 19. ස. පු:** අනගමි පුගුල්හට පඤ්ඤා ඔරමානිය සංයෝජන-යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ඤා උභිමානිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙලොවින් ව්‍යුත වැ එ ශුද්ධාවාස-යෙහි උපන් අනගමිහට කෙලෙස්බර බහාතැබීම කොහි යැ? දුෂ්පරිඤ්ඤා කොහි යැ? කෙලහ ප්‍රභාණ කොහි යැ? නිරෝධසාක්ෂාත්ත්වයා කොහි යැ? අකොපප්‍රතිවේධ කොහි යැ?
- ප. වි:** එහි මැ යැ.
- අනු. ධ:** එබැවින් අනගමි පුගුල්හට පඤ්ඤා ඔරමානිය සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ඤා උභිමානිය සංයෝජනයෝ අප්‍රතිණයහ. මෙයින් ව්‍යුත වැ එහි උපන් අනගමිහට අකොපප්‍රතිවේධ එහි වෙයි.
- අනු. පා:** එහෙයින් හවත, ‘දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මවිවිචය-වාස නැතැ’ යි නො කියැවුණු මැ යැ.

- ස. පු: අනාගාමිණ පුග්ගලො පඤ්චාරම්භායාති සංයෝජනාති පභිනාති, පඤ්චුඛම්භායාති සඤ්ඤාජනාති අපාඨිනාති, ඉතො වුතස්ස තත්ථ උප්පත්තස්ස තභිං ඵලපතති, තභිං භාරොගරණං, තභිං දුක්ඛපරිඤ්ඤානං, තභිං කිලෙසප්පභානං, තභිං නිරෝධසච්ඡිකිරියා, තභිං අකුප්පපටිවේධො, කෙනවෙඨන වදෙයි “නත්ති දෙවෙසු බ්‍රහ්මවරිය- වාසො”ති.
- ප. වි: හදි හි අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති.
20. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොභාපනොතො පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: අනාගාමී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදාගාමී පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සොභාපනොතො පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: සකදාගාමී පුග්ගලො ඉධ පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන ඉධ ඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. පු: අනගාමී පුතුල්හට පඤ්චාරම්භාහිංසා සංයෝජන-
යෝ ප්‍රතිණයහ, පඤ්ච උද්ධමාහිංසා සංයෝජනයෝ
අප්‍රතිණයහ, මෙයින් ව්‍යුත වූ එහි උපන් අනගාමී
හට එලොභාභාවය එහි යයි, කෙලශභාවය එහි යයි,
දුෂ්පරිඤ්ඤා එහි යයි, කෙලශප්‍රභාණ
එහි යයි, තිරෝධ සාක්‍ෂාත් ක්‍රියා එහි යයි,
අකෝපාසප්‍රතිවේධ එහි යයි ගන්හි නම් “දෙවියන්
කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාභිමාන නැති”යි කවර අභියෝගීන්
කියයි.
- ප. වි: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාග්ගියෙන්
ඒ ශුද්ධාචාර්යයෙහි දී එල සාක්‍ෂාත් කෙරේ ද,
(අනාගාමියෙක් නො වේ ද) එකරුණි. (එබැ-
වින් දෙවියන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචරියාභිමාන නැති’යි
සේයි.)
20. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාග්ගියෙන්
ඒ ශුද්ධාචාර්යයෙහි දී එල සාක්‍ෂාත් කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොචන් පුතුල් එහි භාවිත මගින් මෙහි දී එල
ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
21. ස. පු: අනාගාමී පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාග්ගියෙන්
එ බබ්ලොව දී එල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ:
- ස. අනු: සකාදගාමී පුද්ගල මෙලොව පිරිනිවන්පානා
පුද්ගල වේ නම් එහි දී භාවිත මාග්ගියෙන් මෙහි දී
එල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: ශ්‍රෝතෘපනත පුද්ගල මෙලොව දී භාවිත මාග්ගියෙන්
මෙලොව දී එල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස. අනු: අනාගාමී පුද්ගල එහි දී භාවිත මාග්ගියෙන් එහි දී
එල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: සකාදගාමී පුද්ගල මෙලොව පිරිනිවන්පානා පුද්ගල
වේ නම් මෙලොව භාවිත මාග්ගියෙන් මෙලොව
එල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අනාගාමී පුග්ගලො තත්ථ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්ථ ඵලං සව්ඡිකරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ස. පු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවියති, න ච කිලෙසා පභියන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපතතිඵලසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවියති, න ච කිලෙසා පභියන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
23. ස. පු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවියති, න ච කිලෙසා පභියන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදාගාමිඵලසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අරහත්තසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස මග්ගො ච භාවියති, න ච කිලෙසා පභියන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
24. ස. පු: සොකාපතතිඵලසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අවරිමං මග්ගො ච භාවියති, කිලෙසා ච පභියන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අවරිමං මග්ගො ච භාවියති, කිලෙසා ච පභියන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
25. ස. පු: සකදාගාමිඵලසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අරහත්තසව්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අවරිමං මග්ගො ච භාවියති, කිලෙසා ච පභියන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: ඉධ විභාය නිට්ඨස්ස පුග්ගලස්ස අපුබ්බං අවරිමං මග්ගො ච භාවියති, කිලෙසා ච පභියන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. පු: අනාගාමි පුද්ගල එහි භාවිත මාගියෙන් එහි ඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 22 ස. පු: 'ඉධිභායනිට්ඨ (මෙහි වැස කෙලෙස් නසන)' පුද්ගලයා විසින් මාගිය ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?
- ප. පරික්කු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොවත්ඵල පසක් කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයා විසින් මාගිය ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 23 ස. පු: 'ඉධිභායනිට්ඨ' පුද්ගලයාහට මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?
- ප. පරික්කු: එසේ යැ. (රූපාවචරමාගියෙන් ගේ 'ඉධිභායනිට්ඨ' වූයෙන් කෙලෙසප්‍රභාණ නැති)
- ස. අනු: සකාදගාමිඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට ... අතීත සංස්ථාත් කරණය පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 24 ස. පු: සොවත්ඵල පසක් කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයා විසින් මාගිය ද වඩනු ලැබේ. කෙලෙසයෝ ප්‍රතිණ නො වෙත් ද?
- ප. පරික්කු: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඉධිභායනිට්ඨ පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 25 ස. පු: සකාදගාමිඵල ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට ... අතීතය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනු පිණිස පිළිපත් පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?
- ප. පරික්කු: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ඉධිභායනිට්ඨ' පුද්ගලයාහට පෙරපසු නො වී මාගියත් වැඩේ ද, කෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 26. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො තත් උපපජ්ජති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහා උපපජ්ජති'ති.
- ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 27. ස. ප්‍ර:** අරහා උපපජ්ජති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අති අරහතො පුනබ්බවො'ති.
- ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 28. ස. ප්‍ර:** අති අරහතො පුනබ්බවො'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහා භවෙන භවං ගච්ඡති, ගතිං ගතිං ගච්ඡති, සංසාරෙන සංසාරං ගච්ඡති, උපපතියා උප-පතියං ගච්ඡති'ති.
- ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 29. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිතභාවනො අනොභිතභාරො' තත් උපපජ්ජති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: භාරොහරණාය පුන මග්ගං භාවෙති'ති.
- ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 30. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුග්ගලො කතකරණීයො භාවිත-භාවනො අපරිඤ්ඤානුකූලො අපට්ඨිනකිලෙසො අසච්ඡිකතතිරොධො අපට්ඨිභිද්ධාකූපෙස, තත් උපපජ්ජති'ති.
- ප. පරිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අකූපපට්ඨෙධාය පුන මග්ගං භාවෙති'ති.
- ප. පරි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 26. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුද්ගල කළ කරණේ ඇතියේ හැඩු බවින් ඇතියේ එ බහලොව උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් උපදනේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...
- 27. ස. ප්‍ර:** රහත් උපදනේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (එහි පිරිනිවන්පානනු සදහා පිළින සි.)
- ස. අනු: රහත්හට පුනභීව ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 28. ස. ප්‍ර:** රහත්හට පුනභීව ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ගවයෙන් හවයට යෙන් ද, ගතියෙන් ගතියට යෙන් ද, සංසාරයෙන් සංසාරයට යෙන් ද, උපප්‍රාප්තියෙන් උපප්‍රාප්තියට යෙන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 29. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුද්ගල කළ කරණේ ඇති වැ වැඩු බවින් ඇති වැ නො බහාලු (කෙලස්) බර ඇති වැ එහි උපදනේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (කෙලස්) බර බහාලන පිණිස වටාලා මාගීය වඩා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 30. ස. ප්‍ර:** අනාගාමී පුද්ගල කළ කරණේ ඇති වැ වැඩු බවින් ඇති වැ අවබෝධ නො කළ දුක් ඇති වැ නුපුනුත් කෙලස් ඇති වැ ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කළ නිරෝධය ඇති වැ ප්‍රතිවේධ නො කළ රහත් බව ඇති වැ එහි (ශුද්ධාවාසයෙහි) උපදි ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අභීතිප්‍රතිවේධය පිණිස වටාලා මාගීය වඩා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

31. ස. පු: අනාගාමී පුත්තලො කතකරණීයො භාවිත-
භාවිතො අනොභිතභාරො¹ තත් උපපජ්ජති,
න ච භාරොගරණාය පුන මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. අනු: අනොභිතභාරො¹ ච තත් පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: අනාගාමී පුත්තලො කතකරණීයො භාවිත-
භාවිතො අපට්ඨකදුකුසෙධො අපට්ඨකදුකුසෙධො
අසච්ඡිකතතිරොධො අපට්ඨකදුකුසෙධො තත්
උපපජ්ජති, න ච අකුප්පපට්ඨෙධාය පුන මග්ගං
භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. අනු: අපට්ඨකදුකුසෙධො ච තත් පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. උද්භරණං: යථා මිගො සලලෙන පිඤ්ඤා දුරමපි ගතත්වා
කාලං කරොති, එවමෙවං² අනාගාමී පුත්තලො
ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත් එලං සච්ඡික-
රොතීති.

ස. උද්: යථා මිගො සලලෙන පිඤ්ඤා දුරමපි ගතත්වා
සසලලො'ව කාලං කරොති, එවමෙවං¹ අනාගාමී
පුත්තලො ඉධ භාවිතෙන මග්ගෙන තත්
සසලලො'ව පරිනිබ්බායතී'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බ්‍රහ්මචරියකපා නිවසිතා.

1. අනොභිතභාරො - මජ්ඣිම, සංයා, සීඝ්‍ර.

2. එවං එවං - P.T.S.

31. ස. ප්‍ර: අනගම් ප්‍රභූල් කළ කරණී ඇති වෑ වැඩු බවුන්
ඇති වෑ නො බහාලු (කෙලෙස්) බර ඇති වෑ එහි
(ශුද්ධාවාසයෙහි) උපදී, භාරාවහරණ පිණිස
වටාලා මාගීය නො වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: නො බහාලු (කෙලෙස්) බර ඇති වන් එහි
පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

32. ස. ප්‍ර: අනගම් ප්‍රභූල් කළ කරණී ඇති වෑ බැඩු බවුන්
ඇති වෑ අවබෝධ නො කළ දුක් ඇති වෑ නුපුහුන්
කෙලෙස් ඇති වෑ ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කළ නිරෝධය
ඇති වෑ ප්‍රතිවේධ නො කළ අතීතය ඇති වෑ එ
ශුද්ධාවාසයෙහි උපදී. අතීතප්‍රතිවේධය පිණිස
වටාලා මාගීභාවනා නො කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ප්‍රතිවේධ නො කළ අතීතය ඇති වන් එහි
පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ප. උද: යම්සේ මාග තෙම ශල්‍යයෙන් විදුනාලද්දේ දුරටත්
ගොස් කල්පිත කෙරේ ද? එසෙයින් මැ අනාගාමී
පුද්ගල මෙහි දී භාවිතමාගීයෙන් එහි (ශුද්ධාවාස-
යෙහි) දී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි.

ස. උද: යම්සේ මාග තෙම ශල්‍යයෙන් විදුනාලද්දේ දුරටත්
ගොස් ශල්‍ය සහිත වෑ මැ කල්පිත කෙරේ ද?
එසෙයින් මැ අනාගාමී පුද්ගල මෙ මිනිස්ලොව දී
භාවිත මාගීයෙන් එ ශුද්ධාවාසයෙහි දී (රාගාදි)
ශල්‍ය සහිත වෑ මැ පිරිනිවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

බ්‍රහ්මවේදයකථා නිමි.

1. 4.

ඔධිසොකථා

1. ස. පු: ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොතාපතතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනේනා පුග්ගලො
දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. චි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සිලබ්බතපරමාසං
තදෙකටෙඨ ච කිලෙසෙ ඵකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: ඵකදෙසං සොතාපනේනා ඵකදෙසං න සොතා-
පනේනා ඵකදෙසං සොතාපතතිඵලපනේනා
පටිලඤ්ඤා අධිගමනා සච්ඡිකමනා උපසම්පජ්ජ
විහරති. [ඵකදෙසං] කායෙන චුසිත්වා විහරති,
ඵකදෙසං න කායෙන චුසිත්වා විහරති. ඵකදෙසං
සත්තකම්මාපරමො, කොලංකොලො, ඵකබ්ඪී.
[ඵකදෙසං] බුද්ධො අවෙච්චපසංදෙන සමන්තා-
ගතො, ධම්ම -පෙ- සබ්බෙස -පෙ- අරියකතොගි
සිලෙහි සමන්තාගතො, ඵකදෙසං අරියකතොගි
සිලෙහි න සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. චි: සක්කායදිට්ඨිං ජහති, විචිකිච්ඡං සිලබ්බතපරමාසං
තදෙකටෙඨ ච කිලෙසෙ ඵකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: ඵකදෙසං සොතාපනේනා, ඵකදෙසං න සොතා-
පනේනා -පෙ- ඵකදෙසං අරියකතොගි සිලෙහි
සමන්තාගතො, ඵකදෙසං අරියකතොගි සිලෙහි
න සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 4.

ඔධිසෝකථා

[සම්මතියනිකාවාසියෙන් ආදි කිසි කෙනෙක් නානාභියමය විසින් දුඃඛ දැනාදින් එක් එක් දෙසකින් ශ්‍රෝතෘපහනාදින්ගේ කෙලග- ප්‍රභාණය කැමැති වෙත් ද, උන්ගේ ලබ්ධි බිදුනට ඔධිසෝකථා එයි.]

1. ස. පු: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ මේ ද?

ප. පටිකුසු: එසේ යැ.

ස. පු: සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුඃඛදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ මේ ද?

ප. වි: සත්කායදූෂටි විචිකිත්තා ශීලව්‍රතපරාමයී හා තදෙකසථ වැ සිවුනා එකදෙය කෙලය කෙනකුත් හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයකින් සෝවන් නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සොවන්-ඵලයටපැමිණියේප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්ෂාත්-කාත වැ එයට එළඹ වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී කොට ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් සත්තකඛතපුරම, කොලංකොල, එකකීඡී වූයේ ද? එකදෙයකින් බුදුන් කෙරෙහි ... ධර්මය කෙරෙහි ... සංඝයා කෙරෙහි ... අවේනප්‍රසාදයෙන් සමඛාගත වූයේ ද? [එකදෙයකින්] ආයතීකාන්තශීලයෙන් සමඛාගත මේ ද? එකදෙයකින් ආයතීකාන්තශීලයෙන් සමඛාගත නො මේ ද?

ප. පටි: (එකදෙයකින් සොවන් ආදි බව නො ලැබෙනුයෙන්) එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

2. ස. පු: සමුදයදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ මේ ද?

ප. වි: සත්කායදූෂටි විචිකිත්තා ශීලව්‍රතපරාමයී හැර-පියයි. තදෙකසථ වැ සිවුනා කෙලයෙකදෙයකනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයකින් සෝවන් නො වූයේ ද? ... එකදෙයකින් ආයතී-කාන්තශීලයෙන් සමඛාගත වූයේ ද? එකදෙයකින් ආයතීකාන්තශීලයෙන් සමඛාගත නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

3. ස. පු: නිරෝධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. වි: විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකථෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං සොතාපනේනා, එකදෙසං න සොතා-පනේනා -පෙ- එකදෙසං අරියකතේනෙති සීලෙහි සම්මනාගතො, එකදෙසං අරියකතේනෙති සීලෙහි න සම්මනාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති?
- ප. වි: සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකථෙයි ච කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං සොතාපනේනා, එකදෙසං න සොතා-පනේනා, එකදෙසං සොතාපනනිඵලප්පනේනා පටිලඤ්ඤා අභිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ-විහරති, කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං සත්තකඛින්නතු-පරමො, කොලංකොලො, එකඛිජ්, [එකදෙසං] බුඤ්ඤා අවෙච්චප්පසාදෙන සම්මනාගතො, ධම්මෙ -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- [එකදෙසං] අරියකතේනෙති සීලෙහි සම්මනාගතො, එකදෙසං අරියකතේනෙති සීලෙහි න සම්මනාගතො'ති?
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනේනා පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. වි: ඔලාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔලාරිකං ඛ්‍යාපාදං තදෙකථෙයි ච කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමී ඵලප්පනේනා පටිලඤ්ඤා අභිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ-විහරති, එකදෙසං කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. ප්‍ර: නිරෝධ දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
 ප. වි: විවික්තසා ගිලවුනපරාමිභී හා තදෙකසථ වෑ සිවුනා කෙලයෙකදෙයෙන් හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයෙකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයෙකින් සෝවන් නො වූයේ ද? .. එකදෙයෙකින් ආයතී-
 කානාගිලයෙන් සමකාගත වූයේ ද එකදෙයෙ-
 කින් ආයතීකානාගිලයෙන් සමකාගත නො
 වූයේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...

4. ස. ප්‍ර: මාභීදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ගිලවුනපරාමිභී හා තදෙකසථ වෑ සිවුනා කෙලය-
 යනුද හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයෙකින් සෝවන් වූයේ ද? එකදෙයෙකින් සෝවන් නො වූයේ ද? එකදෙයෙකින් ශ්‍රෝතා-
 පහර්ඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධ වෑ අභිගත වෑ
 සාක්ෂාත්කෘත වෑ උපයාගෙන වෙසේ ද? එකදෙය-
 යකින් නාමකයින් පැහැසිගෙන වෙසේ ද,
 එකදෙයෙකින් නාමකයින් පැහැසි නො ගෙන
 වෙසේ ද? එකදෙයෙකින් සත්තකවිතතු පරම,
 කොලංකොල, එකතීර් වූයේ ද? [එකදෙයෙකින්]
 බුදුන් කෙරෙහි ... ධර්ම කෙරෙහි ... සංකයා
 කෙරෙහි ... අවේතසප්‍රසාදයෙන් සමන්තාගත
 වූයේ ද? [එකදෙයෙකින්] ආයතීකානාගිලයෙන්
 සමකාගත වූයේ ද? එකදෙයෙකින් ආයතීකානා-
 ගිලයෙන් සමකාගත නො වූයේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...

5. ස. ප්‍ර: සකාදගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන පිණිස පිළිපත්
 ප්‍රභූර් දූඛදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ඔලාරික කාමරාගය හැරපියයි, ඔලාරික ව්‍යාපාදය
 හා තදෙකසථ වෑ සිවුනා කෙලයෙකුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයෙකින් සකාදගාමි වූයේ ද? එකදෙයෙකින් සකාද-
 ගාමිඵලප්‍රාප්ත වූයේ පිළිවිදිනා ලද වෑ පිළිලද වෑ
 දන්තා ලදුවෑ පසක් කරන ලද වෑ උපයාගෙන
 වාස කෙරේ ද? [එකදෙයෙකින්] කයින් සපඨි කොට
 ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයෙකින් කයින් සපඨි
 නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...

6. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහතිති?

ප. වි: ඔලාරිකං කාමරාගං ජහති, ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලප්පතො පටිලද්ධො අභිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුඤ්චා විහරති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ, -පෙ-

7. ස. පු: නිරොබ්දස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.

ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලප්පතො පටිලද්ධො අභිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුඤ්චා විහරති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: මහදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ ජහති'ති.

ප. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඵලප්පතො පටිලද්ධො අභිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුඤ්චා විහරති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපතො පුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. වි: අනුසහගතං කාමරාගං ජහති, අනුසහගතං බ්‍යාපාදං තදෙකටෙයි ච කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති

6. ස. ප්‍ර: සමුදය දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
ප. වි: ඔලාරික කාමරාගය හැරපියයි, ඔලාරික ව්‍යාපාදය හා තදෙකසථ වැ සිවුනා කෙලකෙකදෙයයනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

7. ස. ප්‍ර: නිරෝධදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ඔලාරික ව්‍යාපාද හැරපියයි. තදෙකසථ වැ සිවුනා කෙලකෙකදෙයයනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලප්‍රාප්ත වූයේ ද? ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී නො ගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

8. ස. ප්‍ර: මාග්දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: ඔලාරික ව්‍යාපාද හැරපියයි. තදෙකසථ වැ සිවුනා කෙලකෙකදෙයයනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් සකාදගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් සකාදගාමීඵලසථ වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්‍ෂාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී නො කොට ගෙන වාස කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

9. ස. ප්‍ර: අනාගාමීඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් දුබ්බදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: අඤ්ඤානගත කාමරාගය හැරපියයි. අඤ්ඤානගත ව්‍යාපාදය හා තදෙකසථ වැ සිවුනා එකදෙකෙලකෙයනුදු හැරපියයි.

- ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී, එකදෙසං අනාගාමීඵලප්පතො පටිලඤ්ඤා අධි-ගතො සම්මිකතො උපසම්පජ්ජී විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුඨිකා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුඨිකා විහරති, එකදෙසං අනාරාපරිතිබ්බාසී -පෙ- උපහව්වපරිතිබ්බාසී -පෙ- අසංඛාරපරිතිබ්බාසී -පෙ- සංඛාරපරිතිබ්බාසී -පෙ- උඤ්ඤානො අකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උඤ්ඤා සොනො-අකතිට්ඨගාමී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--
10. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. ටි: අණුසහගතං කාමරාගං ජහති, අණුසහගතං බ්‍යාපාදං, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙනෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ- එකදෙසං උඤ්ඤානොඅකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උඤ්ඤානොඅකතිට්ඨගාමී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--
11. ස. පු: නිරෝධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. ටි: අණුසහගතං බ්‍යාපාදං ජහති, තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ එකදෙනෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී -පෙ- එකදෙසං උඤ්ඤානො අකතිට්ඨගාමී, එකදෙසං න උඤ්ඤානො අකතිට්ඨගාමී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--
12. ස. පු: මඤ්ඤානෙන කිං ජහති'ති.
- ප. ටි: තදෙකට්ඨෙ ච කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී, එකදෙසං අනාගාමීඵලප්පතො පටිලඤ්ඤා අධි-ගතො සම්මිකතො උපසම්පජ්ජී විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුඨිකා විහරති, එකදෙසං න කායෙන පුඨිකා විහරති. එකදෙසං අනාරාපරිතිබ්බාසී -පෙ- උපහව්වපරිතිබ්බාසී -පෙ- අසංඛාරපරිතිබ්බාසී -පෙ- සංඛාරපරිතිබ්බාසී -පෙ- උඤ්ඤානො-අකතිට්ඨගාමී -පෙ- එකදෙසං න උඤ්ඤානො අකතිට්ඨගාමී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

ස. අනු: එකදෙයකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී-ඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධ වූ අධිගත වූ සාක්ෂාත්-කාත වූ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද, එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී කොට නො ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් අන්තරාපරිනිබ්බාසී ... උපහව්වපරිනිබ්බාසී ... අසංඛාරපරිනිබ්බාසී ... සසංඛාරපරිනිබ්බාසී ... උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී වේ ද? එකදෙයකින් උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී නොවේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

10. ස. ප්‍ර: සමුදය දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. චි: අණුසහගත කාමරාගය හැරපියයි. අණුසහගත ව්‍යාපාදය හා තදෙකසථ වූ සිවුනා එකදෙයකෙලයෙනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? ... එකදෙයකින් උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී නො වූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

11. ස. ප්‍ර: නිරෝධදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. චි: අණුසහගත ව්‍යාපාදය හැරපියයි, තදෙකසථ කෙලයෙනෙකදෙයෙනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? ... එකදෙයකින් උභංසොත අකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී නොවූයේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

12. ස. ප්‍ර: මාභීදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. චි: තදෙකසථ කෙලයෙනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙයකින් අනාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී නො වූයේ ද? එකදෙයකින් අනාගාමී-ඵලප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධ වූ අධිගත වූ සාක්ෂාත්-කාත වූ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙයකින්] නාමකයින් සපයී කොට ගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් සපයී නො කොටගෙන වාස කෙරේද? එකදෙයකින් අන්තරාපරිනිබ්බාසී වූයේ ද? එකදෙයකින් උපහව්ව පරිනිබ්බාසී ... අසංඛාර පරිනිබ්බාසී ... සසංඛාර පරිනිබ්බාසී ... උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී වූයේ ද? එකදෙයකින් උභංසොතඅකතිට්ඨාගාමී නො වූයේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. පු:

අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො

දුක්ඛදසානෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි.

රූපරාගං අරූපරාගං මානං උඤ්චිවං අවිජ්ජං
තදෙකධෙවි වී කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහතී'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං
අරහත්තපනො පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො
උපසප්පජ්ජි විහරති. [එකදෙසං] කායෙන පුසිඤ්ඤා
විහරති. එකදෙසං චිතරාගො චිතදෙසො චිත-
මොහො කතකරණියො ඔත්තිතහාරො අනුප්පත්ත-
සද්දෙවං පරික්ඛිණ්ණවසංඤ්ඤාජනො සම්මද්දංඤ්ඤා
විමුත්තො උක්ඛිත්තපලිසො සංකිණ්ණපරිබො
අබ්බුලොසිකො තීරග්ගලො අරියො පනාඤ්ඤා
පනාහාරො විසංඤ්ඤාතො සුචිත්තවිජයො, දුක්ඛං
තස්ස පරිඤ්ඤාතං, සමුදයො පභිනො, තිරොධො
සච්ඡිකතො, මග්ගොභාවිතො අභිඤ්ඤායං
අභිඤ්ඤාතං, පරිඤ්ඤායං පරිඤ්ඤාතං, පහාතබ්බං
පභිනං, භාවේතබ්බං භාවිතං, සච්ඡිකාතබ්බං
සච්ඡිකතං, (එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,)
එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු:

සමුදයදසානෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි:

රූපරාගං අරූපරාගං ජහතී, මානං උඤ්චිවං
අවිජ්ජං තදෙකධෙවි වී කිලෙසෙ එකදෙසෙ
ජහතී'ති.

ස. අනු:

එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා -පෙ-
එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, එකදෙසං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි:

න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අභිභව සාක්‍ෂාත් කරන පිණිස පිළිපත් පුගුල් දු:බ දැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: රූපරාග යැ අරූපරාග යැ මාන යැ උභව්ව යැ අවිජ්ජා හා තදෙකාථි වූ කෙලසෙකදෙශයනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙශයකින් අභිත් වූයේ ද? එකදෙශයකින් අභිත් නො වූයේ ද? එකදෙශයකින් අභිත්ඵල-ප්‍රාප්ත වූයේ ප්‍රතිලබ්ධි වැ අධිගත වැ සාක්‍ෂාත්කාර වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? [එකදෙශයකින්] නාමකයින් සපයී කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙශයකින් නාමකයින් සපයී නො කොටගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙශයකින් විතරාග, විතදෙස විතමොහ වේ ද? එකදෙශයකින් කළකරණී ඇතිගේ බහා තැවූ කෙලෙස් බර ඇතිගේ පැමිණි සාථි ඇතිගේ ඤාය කළ භවසායොජන ඇතිගේ සමයන්-ඥනයෙන් දූන කෙලෙසුන් කෙරෙන් විමුක්ත වූයේ නහා හළ අවිඤ්ඤාපරිඤා (අගුළු) ඇතිගේ විසුළු (කමාභිසංසකාර සංකිංචන) ඉන්ද්‍රිය ඇතිගේ ඔරමනායිය සංයොජන සංකිංචන අගුළු රහිත වූයේ ආයතී වූයේ හෙළු මානව්වජ ඇතිගේ බහාලු (සකකාදි) බර ඇතිගේ (යොගයෙන් හා කෙලස-යෙන්) විසංයුක්ත වූයේ මොනොවට දිනු කෙලසවිජය ඇතිගේ වේ ද? ඔහු විසින් දු:බය පරිඤ්ඤා යැ, සමුදය ප්‍රතිණ යැ, තිරොධය සාක්‍ෂාත්-කාරක යැ, මාගී භාවිතද, අභිඤ්ඤා අභිඤ්ඤා යැ, පරිඤ්ඤා පරිඤ්ඤා යැ, ප්‍රභාතව්‍යය ප්‍රතිණ යැ භාවිතව්‍යය භාවිත ද සාක්‍ෂාත්කාරීව්‍යය සාක්‍ෂාත්-කාරක යැ (සාක්‍ෂාත්කාරීව්‍යය එකදෙශයකින් සාක්‍ෂාත්කාරක වේ ද,) සාක්‍ෂාත්කාරීව්‍යය එකදෙ-ශයෙකින් සාක්‍ෂාත්කාරක නො වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

14. ස. පු: සමුදයදැනියෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?

ප. වි: රූපරාගය අරූපරාගය හැරපියයි. මාන යැ උභව්ව යැ අවිඤ්ඤා හා තදෙකාථිකෙලසෙකදෙශ-යනුදු හැරපියයි.

ස. අනු: එකදෙශයකින් රහත් වූයේ ද? එකදෙශයකින් රහත් නො වූයේ ... පසක් කළ යුතු දෑ එකදෙශයකින් පසක් කෙළේ ද? පසක් කළයුතු දෑ එකදෙශයකින් පසක් නො කෙළේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- 15. ස. පු:** නිරොධදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. වි:** මානං ජහති උද්ධමං අවිජ්ජං තදෙකටෙයි ව කිලෙසෙ එකදෙසෙ ජහති'ති.
- ස. අනු:** එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා -පෙ-
එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, එකදෙසං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.
- ප. පටි:** න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
- 16. ස. පු:** මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති.
- ප. වි:** උද්ධමං ජහති, අවිජ්ජං තදෙකටෙයි ව කිලෙසෙ
ජහති'ති.
- ස. අනු:** එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං
අරහත්තපත්තො පටිලද්ධො අසිගතො සච්ඡි-
කතො උපසම්පජ්ජ විහරති. [එකදෙසං] කායෙන
චුඤ්ඤා විහරති එකදෙසං, න කායෙන චුඤ්ඤා විහ-
රති. එකදෙසං චිතරාගො විතද්දෙසො චිතමොභො
කතකරණීයො ඔග්ගිතභාරො අනුප්පත්තසද්ධො
පරිකම්භිතභවසංකොද්ධජනො සම්මද්දොද්ධවිමුත්තො
උකම්භිතපලිකො සංකිණ්ණපරිබො දබ්බුලො-
සිකො නිරග්ගලො අරියො පනතඤ්ඤො පනත-
භාරො විසංකොද්ධො සුචිත්තවිජයො, දුක්ඛං තස්ස
පරිසංකොද්ධං සමුදයො පභිනො නිරොධො සච්ඡි-
කතො මග්ගො භාවිතො, අභිසංකොද්ධො අභිසංකොද්ධං
පරිසංකොද්ධො පරිසංකොද්ධං පභාතබ්බං පභිනං
භාවිතබ්බං භාවිතං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,
(එකදෙසං සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං,) එකදෙසං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.
- ප. පටි:** න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
- 17. ප. පු:** න වතතබ්බං ඔධිසො'ධිසො කිලෙසෙ ජහති'ති.
- ස. පටිසංකොද්ධො:** ආමිත්තො.

- 15. ස. ප්‍ර:** නිරෝධදශීනසෙන් කුමක් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප. වි:** මානස හැරපියයි උඬුවම අවිඤ්ඤ දෙක හා තදෙකසථ වැ සිවුනා එකදෙයකෙලයයනුද හැරපියයි.
- ස. අනු:** එකදෙයකින් රහත් වූයේ ද? එකදෙයකින් රහත් නො වූයේ ද ... පසක් කළයුතු දෑ එකදෙයකින් පසක් කළේ ද, පසක් කළයුතු දෑ එකදෙයකින් පසක් නො කෙළේ ද?
- ප. පවි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 16 ස. ප්‍ර:** මාග්ධදශීනසෙන් කුමක්, හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප. වි:** උඬුවම හැරපියයි අවිඤ්ඤ හා තදෙකසථ වැ සිවුනා කෙලයයනුද හැරපියයි.
- ස. අනු:** එකදෙයකින් රහත් වූයේ ද? එකදෙයකින් රහත් නො වූයේ ද? එකදෙයකින්. රහත් බවට පැමිණියේ ප්‍රතිලබ්ධ වැ අධිගත වැ සංඝාත්කෘත වැ උපයාගෙන වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් නාමකයින් ඝපඨී කොටගෙන වාස කෙරේ ද, [එක-දෙයකින්] නාමකයින් ඝපඨී නො කොට වාස කෙරේ ද? එකදෙයකින් පුත්‍රත් රාග ඇතියේ පුත්‍රත් දොෂ ඇතියේ පුත්‍රත් මොහ ඇතියේ කළ කර්ම ඇතියේ බහා නැඹු කෙලෙස් බර ඇතියේ පැමිණි ඥාන ඇතියේ ඝෘය කළ භවසංයෝජන ඇතියේ මොනොවට දෑන මිදුණේ නසාල අවිඤ්ඤ පරිඝ ඇතියේ විසුළු කමාභිසංඝකාර පරිබා ඇතියේ උපුළු තෘෂ්ණ සම්බන්ධ ඉන්ද්‍රිය ඇතියේ නෙරැලු ඔරමානසිසංයෝජන නමැති අභූත ඇතියේ නිෂේකලය වූයේ හෙළු මානධර්ම ඇතියේ හෙළු (සකකාදි) බර ඇතියේ (යොගයෙන් හා කෙලය-යෙන්) විසංයුක්ත වූයේ මොනොවට දිනු කෙලය-විජය ඇතියේ වේ ද? ඔහු විසින් දුෂ්ඨ පරිඤ්ඤ යැ, සමුදය ප්‍රභිණ යැ, නිරෝධය සංඝාත්කරන ලද යැ, මාගීය භාවිත යැ, අභිඤ්ඤය අභිඤ්ඤ යැ, පරිඤ්ඤය පරිඤ්ඤ යැ, ප්‍රභාතව්‍යය ප්‍රභිණ යැ, භාවිතව්‍යය භාවිත යැ, සංඝාත්කතීව්‍යය සංඝාත්කෘත යැ, (සංඝාත්කතීව්‍යය එකදෙය-යෙකින් සංඝාත්කෘත වේ ද,) සංඝාත්කතීව්‍යය එකදෙයකින් සංඝාත්කෘත නො වේ ද?
- ප. ප්‍ර:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 17. ප. ප්‍ර:** 'එක් එක් දෙයෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.

ප. අනු: නනු වුතතං හගවතා:
 “අනුපුබ්බෙන මෙධාථි ථොක ථොකං
 බණේ බණේ
 කම්මාරො රජතසෙසො’ව නිඤ්ඤාමෙ
 මලමහනනො’ති. a
 අපේව සුතතනො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. නිග: තෙන හි වතතබ්බං.¹ ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති”ති.

18. ස. පු: ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා:

ස. අනු: නනු වුතතං හගවතා:
 “සභාවස්ස දස්සනසමපදාය
 තයස්ස ධම්මං ජහිතා හවතති:
 සකකායදිට්ඨි විවිකිවජ්ජනඤ්ඤා
 සීලබ්බතං වා’පි යදපි කිඤ්ඤි.
 චතුහපායෙහි ච පිපාමුතො
 ඡ වාභිඤ්ඤානි අභබ්බො කාතුනති”b

අපේව සුතතනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං “ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති”ති.

19. ස. පු: ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතතං හගවතා: “යසම් භික්ඛවෙ සමයෙ
 අරියසාවකස්ස විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛං උදපාදි:
 ‘යං කිඤ්ඤි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ-
 ධම්ම’නති. සභ දස්සනුපපාදා භික්ඛවෙ අරියසාව-
 කස්ස තිණි සඤ්ඤාජනාති පභිසනති: සකකාය-
 දිට්ඨි, විවිකිවජ්, සීලබ්බතපරාමාසො”ති අපේව
 සුතතනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බං ඔධිසො’ධිසො කිලෙසෙ ජහති’ති.

ඔධිසො කථා නිවසිතා.

1. න වතතබ්බං - සිමු, මජ්ඣං, PTS, සං.

a. ධම්මපද

b. රතනසුත්තං.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදලේ නො වේ ද?
 “නුවණැත්තේ ඊදියෙහි මලහරනා තරහල්-
 ප්‍රතක්හු සෙයින් නමාගේ (රාගාදී කෙලෙස්)
 මල අනුක්‍රමයෙන් සන්තොසයෙහි වික වික
 බැහැර කරන්නේ යයි”

වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. තිහ: එයින් එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ වේ” යයි කියැයුතු මැ යැ.

18. ස. ප්‍ර: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ
 වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද නො වේ ද?

“එ සොවන් එල පසක් කරනුවට පිළිපත්
 පුතුල්ලු විසින් ශ්‍රොතාපතතිමාගීසම්පතති ය, සමග මැ සතකායදූපටි ද විචිකිත්තා ද යම් කිසි
 ශීලව්‍රතයෙක් හෝ ඇත් නම් එ දෑ යි තුන් ධර්ම
 කෙනෙක් හැරපියන ලද්දහු වෙති. සතර
 අපායෙන් ද මිදුණේ ඔලාරික කරුණු සසක් ද
 කරන්නට නො නිසි වේ” යයි

වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. තිහ: එයින් “එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ වේ” යයි නො කියැයුතු මැ යැ.

19. ස. ප්‍ර: එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ
 වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදලේ නො වේ ද?

“මහණෙනි, යම් කලෙකැ ආයතීශ්‍රාවකහට ‘සමුදය
 භවතා වය ඇති යම් කිසිවක් ඇත් නම් එ හැම
 නිරෝධභවතා වය ඇතැ’ යි විරජ වූ විතමල වූ දහම්
 ඇස උපන්නේ වේ ද, මහණෙනි, මාගේතපාදය
 හා සමග ආයතීශ්‍රාවකහට සකකායදූපටි යැ
 විචිකිත්තා යැ ශීලව්‍රතපරාමාගී යැ යන තුන්
 සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වෙති” යි වදල සුත්‍රාන්ත-
 යෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. තිහ: එයින් “එක් එක් දෙසෙකින් කෙලෙසුන් හැර-
 පියන්නේ වේ” යයි නො කියැයුතු මැ යි.

ඔබ්බෙහි කථා නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 5.

ජහති කථා.

1. ස. පු: ජහති පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු: අව්වින්නං ජහති, අනවසෙසං ජහති, අපාරිසක්ඛියං ජහති, සමුලං ජහති, සතණං ජහති, සානුසයං ජහති, අරියෙන ඤ්ඤාණෙන ජහති, අරියෙන මය්‍යෙන ජහති, අකුප්පං පටිච්ඡකිනො ජහති, අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො ජහති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: විකම්මෙහි පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදනති
- ප. පටි: ආමනතා.
- ස අනු: අව්වින්නං විකම්මෙහි, අනවසෙසං විකම්මෙහි, අපාරිසක්ඛියං විකම්මෙහි, සමුලං විකම්මෙහි, සතණං විකම්මෙහි, සානුසයං විකම්මෙහි, අරියෙන ඤ්ඤාණෙන විකම්මෙහි, අරියෙන මය්‍යෙන විකම්මෙහි, අකුප්පං පටිච්ඡකිනො විකම්මෙහි, අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො විකම්මෙහි'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො උත්තරො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අව්වින්නං ජහති, අනවසෙසං ජහති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු: ජහති පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදං, සො ච අව්වින්නං ජහති, අනවසෙසං ජහති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො ජහති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 5.

ජහති කපා.

[දහැන් ලද පුහුදන් පුගුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද? අනවශ්‍ය නම් වෙයි. 'පුහුදන් කල්හි මැ දුග්‍රහේ කාමරාගව්‍යාපාදයෝ ප්‍රතිශ්ශත'යි ලබ්බි ගත් සම්මතියතිකායවාසීන්ගේ විවාද බිඳුනට ජහතිකපා එයි.]

- 1. ස. පු: පුහුදන් පුගුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: (ඛ්‍යාතයෙන් විෂකම්මිත ඒ කෙලයෙන්ගේ පයඤ්ඤානාය නො දක්මින් කරන පිළින-) එසේ යැ.
- ස. අනු: (ඛ්‍යාතවිෂකම්මිත ඒ කෙලයෙන්ගේ අනාගාමිමාගී-යෙන් මැ අත්‍යන්තප්‍රභාණ වේ ද, එහෙයින් නහන අනුයෝග-) අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද? අනව-ශ්‍යෙෂ කොට හැරපියා ද? අප්‍රතිසංඝික කොට හැර-පියා ද? මූල සහිත කොට හැරපියා ද? තාමණා සහිත කොට හැරපියා ද? අනුයය සහිත කොට හැරපියා ද? ආයතීඤ්ඤායෙන් හැරපියා ද? ආයතීමාගීයෙන් හැරපියා ද? අකොපන කොට පිළිවිදුමින් හැරපි-යා ද? අනාගාමිඵලය පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- 2. ස. පු: පුහුදන් පුගුල් කාමරාග ව්‍යාපාද (අත්‍යන්ත-විෂකම්මාණයෙන්) විෂකම්මාණ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්‍යන්ත කොට විෂකම්මාණය කෙරේද? අනවශ්‍යෙෂ කොට විෂකම්මාණ කෙරේ ද? අප්‍රතිසංඝික කොට විෂකම්මාණ කෙරේ ද? මූල සහිත කොට විෂකම්මාණ කෙරේ ද? තාමණා සහිත කොට විෂකම්මාණ කෙරේ ද? අනුයය සහිත කොට විෂකම්මාණ කෙරේ ද? ආයතීඤ්ඤායෙන් විෂකම්මාණ කෙරේ ද? ආයතීමාගීයෙන් විෂකම්මාණය කෙරේ ද? අකොපන කොට පිළිවිදුනේ විෂකම්මාණ කෙරේ ද? අනගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකම්මාණ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ...

- 3. ස. පු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුගුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද, අනවශ්‍යෙෂ කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදන් පුගුල් කාමරාග ව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට හැරපියා ද, අනවශ්‍යෙෂ කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුනු මැ යැ ..

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4 ස. පු: විකබ්බොති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච අච්චන්තං විකබ්බොති අනවසෙසං විකබ්බොති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො විකබ්බොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: විකබ්බොති පුට්ඨජ්ඣනො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච අච්චන්තං විකබ්බොති, අනවසෙසං විකබ්බොති -පෙ- අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො විකබ්බොති'ති

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5 ස. පු: ජහති පුට්ඨජ්ඣනො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච න අච්චන්තං ජහති, න අනවසෙසං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච න අච්චන්තං ජහති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො ජහති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6 ස. පු: විකබ්බොති පුට්ඨජ්ඣනො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච න අච්චන්තං විකබ්බොති, න අනවසෙසං විකබ්බොති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො විකබ්බොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: විකබ්බොති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච න අච්චන්තං විකබ්බොති න අනවසෙසං විකබ්බොති -පෙ- න අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොනො විකබ්බොති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමාණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමාණ කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමාණ කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකමාණ කෙරේ ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමාණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමාණ කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමාණ කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් කරනුයේ විෂකමාණ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

5. ස. පු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත නො කොට හැරපියා ද? අනවශෙෂ නො කොට හැරපියා ද ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ හැරපියා ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද? හෙ ද අත්‍යන්ත නො කොට හැරපියා ද? ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ හැරපියා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

6. ස. පු: පුහුදන් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද විෂකමාණ කෙරේ ද, හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමාණ නො කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමාණ නො කෙරේ ද? ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ විෂකමාණ කෙරේ ද?

ප. පටිකුකු: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුහුල් කාමරාග ව්‍යාපාද විෂකමාණ කෙරේ ද? හෙ ද අත්‍යන්ත කොට විෂකමාණ නො කෙරේ ද? අනවශෙෂ කොට විෂකමාණ නො කෙරේ ද ... අනාගාමිඵල පසක් නො කරනුයේ විෂකමාණ කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

7. ස. පු: ජහති පුට්ඨජනො කාමරාගව්‍යාපාදනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. පු: කතමෙන මග්ගොනා'ති.
 ප. චි: රූපාවචරෙන මග්ගොනා'ති.
 ස. අනු: රූපාවචරො, මග්ගො නිශ්‍යානිකො ඛයගාමී බොධගාමී අපචයගාමී අනාසවො අසංකුඤ්ඤජ-
 නියො අගඤ්ඤියො¹ අනොසනියො² අසොග-
 නියො³ අනිවරණියො⁴ අපරාමවේදා අනුපාද-
 නියො අසංකිලෙසියො'ති.
 ප. පටි: න ගෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: නනු රූපාවචරො, මග්ගො අනිශ්‍යානිකො න
 ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො
 සංකුඤ්ඤජනියො -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හඤ්චී රූපාවචරො, මග්ගො අනිශ්‍යානිකො න
 ඛයගාමී -පෙ- සංකිලෙසියො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “ජහති පුට්ඨජනො
 රූපාවචරෙන මග්ගොන කාමරාගව්‍යාපාදනති.”
8. ස. පු: ජහති අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො
 පුග්ගලො අනාගාමිමග්ගොන කාමරාගව්‍යාපාදො,
 සො ච මග්ගො නිශ්‍යානිකො ඛයගාමී බොධගාමී
 අපචයගාමී අනාසවො -පෙ- අසංකිලෙසියො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: ජහති පුට්ඨජනො රූපාවචරෙන මග්ගොන
 කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච මග්ගො නිශ්‍යානිකො
 ඛයගාමී බොධගාමී අපචයගාමී අනාසවො -පෙ-
 අසංකිලෙසියො'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 9. ස. පු: ජහති පුට්ඨජනො රූපාවචරෙන මග්ගොන
 කාමරාගව්‍යාපාදො, සො ච මග්ගො අනිශ්‍යානිකො
 න ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො
 -පෙ- සංකිලෙසියො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1. අගඤ්ඤියො - සිමු, මජ්ඣ, ඥා.

2. අනොසනියො - සිමු, මජ්ඣ, ඥා.

3. අසොගනියො - සිමු, මජ්ඣ, ඥා.

4. අනිවරණියො P.T.S

7. ස. ප්‍ර: පුහුණත් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කවර මනෙකින්?
- ප. වි: රූපාවචර මිතිති.
- ස අනු: රූපාවචර මාගීය නොයෝගීන්ක වේ ද, ඝෛයගාමී වේ ද, බොධිගාමී වේ ද, අපචයගාමී වේ ද, අනාසුව වේ ද, අසංකල්පනීය වේ ද, අතෙතනීය වේ ද, අනොක්ඛනීය වේ ද, අයොගනීය වේ ද, අනිවරණීය වේ ද, අපරාමයී වේ ද, අනුපාදනීය වේ ද, අසංකල්පෙනීය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: රූපාවචර මාගීය අනෙයෝගීන්ක නො වේ ද, ඝෛයගාමී නො වනු නො වේ ද, බොධිගාමී නො වනු නො වේ ද, අපචයගාමී නො වනු නො වේ ද, අනාසුව, අසංකල්පනීය ... අසංකල්පෙනීය නො වේ ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රූපාවචර මාගීය අනෙයෝගීන්ක වේ නම්, ඝෛයගාමී නො වනු වේ නම් ... අසංකල්පෙනීය වේ නම්,
- අනු. පා: හවන, 'පුහුණත් පුතුල් රූපාවචර මාගීයෙන් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
8. ස. ප්‍ර: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුතුල් අනාගාමි මාගීයෙන් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද, එ මග ද නෙයෝගීන්ක වේ ද, ඝෛයගාමී වේ ද, බොධිගාමී වේ ද, අපචයගාමී වේ ද, අනාසුව වේ ද ... අසංකල්පෙනීය වේ ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුණත් පුතුල් රූපාවචරමාගීයෙන් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද, ඒ මාගීයන් අනෙයෝගීන්ක වේ ද, ඝෛයගාමී වේ ද, බොධිගාමී වේ ද, අපචයගාමී වේ ද, අනාසුව වේ ද ... අසංකල්පෙනීය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: පුහුණත් රූපාවචරමාගීයෙන් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද, ඒ මගත් අනෙයෝගීන්ක වේ ද, ඝෛයගාමී නො වනු වේ ද, බොධිගාමී නො වනු වේ ද, අපචයගාමී නො වනු වේ ද, අනාසුව වේ ද ... අසංකල්පෙනීය වේ ද?
- ප. පටිකුඤ්ඤ: එසේ යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ස. අනු: ජහති අනාගාමිඵලසව්විකිරියාය පටිපනේනා පුග්ගලො අනාගාමිමග්ගෙන කාමරාගව්‍යාපාදං, සොච මග්ගො අනියායාතිකො න ඛයගාමී න බොධගාමී න අපචයගාමී සාසවො -පෙ-සංකිලෙසියො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: පුටුඡ්ඡනො කාමෙසු විතරුගො සහ ඛමමාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහතෙන සණ්ඨාති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: පුටුඡ්ඡනො කාමෙසු විතරුගො සහ ඛමමාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අපුබ්බං අචරිමං තයො මග්ගෙ භාවෙති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං තයො මග්ගෙ භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අපුබ්බං අචරිමං තිණි සාමඤ්ඤඵලාති සච්ඡි-කරොති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අපුබ්බං අචරිමං තිණි සාමඤ්ඤඵලාති සච්ඡි-කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: තිණණං ඵසානං තිසානං¹ වෙදනානං තිසානං¹ සඤ්ඤානං තිසානං¹ චේතනානං තිණණං චතතානං තිසානං¹ අභ්‍යානං තිණණං විරියානං තිසානං සතීනං තිණණං සමාධීනං තිසානං¹ පඤ්ඤානං සමොධානං භොති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: පුටුඡ්ඡනො කාමෙසු විතරුගො සහ ඛමමාති-සමයා අනාගාමිඵලෙ සණ්ඨාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1 තිණණං - සිඬු, මජ්ඣ., PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ස. අනු: අනාගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුගුල් අනගාමි මගින් කාමරාගවාපාද හැරපියා ද, එ මගින් අනෙකෙහි භික්ෂුක වේ ද, ක්ෂයගාමි නො වනු වේ ද, බොධගාමි නො වනු වේ ද, අපවයගාමි නො වේ ද, සාසුච වේ ද ... සංක්ඛ්‍යාට වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
10. ස. පු: පුනුදන් පුගුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමි ඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: (ධ්‍යානානාගාමිකය සදහා පිළින සි.) එසේ යැ.
- ස. අනු: අභිනිවේශය පිහිටා ද?
- ප. පරි: (දඤ්ඤ මාග්ගිකයන් උද්ධමානික සංයෝජනසත්තේ ප්‍රභාණ නැතිවෙත් කරන පිළිකෙව්-) එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
11. ස. පු: පුනුදන් පුගුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමිඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පෙර පසු නො කොට තුන්මග වඩා ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
12. ස. පු: පෙර පසු නො කොට තුන්මග වඩා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: (මාග්ගියාගේ කාන්තාසම්පාදය සදහා පිළින-) එසේ යැ.
- ස. අනු: පෙර පසු නො කොට ත්‍රිවිධ ශ්‍රාමණ්ඩල පසක් කෙරේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
13. ස. පු: පෙර පසු නො කොට ත්‍රිවිධ ශ්‍රාමණ්ඩල පසක් කෙරේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ත්‍රිවිධ සංකීර්ණයන්ගේ ත්‍රිවිධ වේදනාවන්ගේ ත්‍රිවිධ සංඥාවන්ගේ ත්‍රිවිධ වේදනාවන්ගේ ත්‍රිවිධ විකා- යන්ගේ ත්‍රිවිධ ශ්‍රද්ධාවන්ගේ ත්‍රිවිධ විශ්වාසයන්ගේ ත්‍රිවිධ සමාපිත්තයන්ගේ ත්‍රිවිධ ප්‍රඥාවන්ගේ සමෝධාන වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
14. ස. පු: පුනුදන් පුගුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානි- සමය කරන්නා හා මැ අනාගාමිඵලයෙහි පිහිටා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: සොතාපතතිමග්ගොනා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: සකදගාමිමග්ගොනා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: කතමෙන මග්ගොනා'ති.
 ප. පි: අනාගාමිමග්ගොනා'ති.
 ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන සකකායද්ධිං විවික්ච්ඡං
 සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
16. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන සකකායද්ධිං විවික්ච්ඡං
 සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානා සොතා-
 පතතිඵලං වුත්තං භගවතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානා සොතා-
 පතතිඵලං වුත්තං භගවතා,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගාමිමග්ගෙන
 සකකායද්ධිං විවික්ච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං
 ජහති'ති.
17. ස. පු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං
 බ්‍යාපාදං ජහති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අනාගාමිමග්ගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං
 බ්‍යාපාදං ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු කාමරාගබ්‍යාපාදනං තනුභාවා සකදගාමිඵලං
 වුත්තං භගවතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි කාමරාගබ්‍යාපාදනං තනුභාවා සකදගාමි-
 ඵලං වුත්තං භගවතා,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනාගාමිමග්ගෙන
 ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං ජහති”ති.

- ස. අනු: ශ්‍රෝතෘපතතිමාගීයෙන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු. සකාදගාමි මාගීයෙන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: කවර මාගීයෙකින?
- ප. පි: අනාගාමි මාගීයෙකි.
- ස. අනු: අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විචිකිත්තාව
සිලවුත පරාමගීය ගැරපියන්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...;
16. ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විචිකිත්තාව
සිලවුත පරාමගීය ගැරපියන්තේ වේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: තුන් සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණයෙන් ශ්‍රෝතෘපතති
ඵලය භාග්‍යවතුන් විසින් වදරන ලද නො වේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් 'තුන් සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණයෙන්
ශ්‍රෝතෘපතතිඵලය' භාග්‍යවතුන් විසින් වදරනලද
වෙ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'අනාගාමිමාගීයෙන් සතකායදූෂටිය විචි-
කිත්තාව සිලවුතපරාමගීය ගැරපියන්තේ වේ' යයි
නො කියැවුතු මැ යැ.
17. ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය ඔලාරික
ව්‍යාපාදය ගැරපියන්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය ඔලාරික
ව්‍යාපාදය ගැරපියන්තේ වේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනී
විමෙත් සකාදගාමිඵලය' වදරන ලද නො වේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් භාග්‍යවතුන් විසින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ
තුනී විමෙත් සකාදගාමිඵලය' වදරනලද වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'අනාගාමිමාගීයෙන් ඔලාරික කාමරාගය
ඔලාරික ව්‍යාපාදය ගැරපියන්තේ වේ' යයි නො
කියැවුතු මැ යැ.

18. ස. ප්‍ර: පුද්ගලයා කාමෙසු විතරාගො සහ බම්බාභිසමයා අනාගාමිථලෙ සංකප්පාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: යෙ කෙවි බම්බං අභිසමෙතති සබ්බෙ තෙ සහ බම්බාභිසමයා අනාගාමිථලෙ සංකප්පාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

19. ප. ප්‍ර: න විතතබ්බං 'ජ්‍යෙෂ්ඨ පුද්ගලයා කාමරාග- ව්‍යාපාදනති'.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනුයෝගො: නනු චුතතං භගවතා:

“අභිංසෙ තෙ¹ අතිතංසෙ
ජ්‍යෙෂ්ඨායො යසංසිනො,
තිරාමගකිං කරුණෙ
විමුතතා² කාමසඤ්ඤාජනාතිගා.³

කාමරාගං විරාජෙතා
බ්‍රහ්මලොකපතා අනු,
අහෙසුං සාවකා තෙසං
සාවකාති සතාති'පි.

තිරාමගකිං කරුණෙ
විමුතතා² කාමසඤ්ඤාජනාතිගා³
කාමරාගං විරාජෙතා
බ්‍රහ්මලොකපතා අනු'ති”^a

අනෙවි සුතතනොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. නිග: තෙන හි 'ජ්‍යෙෂ්ඨ පුද්ගලයා කාමරාගව්‍යාපාදනති'.

20. ස. ප්‍ර: ජ්‍යෙෂ්ඨ පුද්ගලයා කාමරාගව්‍යාපාදනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා:

“සො හි නාම හික්ඛවෙ සුතොතොසො සත්ථා ඵලං
දිසාසුකො සමානො ඵලං විරව්ඪිතිකො අපරි-
මිතො අහොසි ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි
පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායස්සෙහි,
අපරිමිතො දුක්ඛස්මාති වදාමි. තං කිස්ස හෙතු?”

1. අහෙසුං තෙ - සිඤ්ඤා, මජ්ඣිම, PTS, සං අභිංසකා - අභිභුතාර.

2. කරුණෙහි විමුතතා - සිඤ්ඤා, කරුණෙහි විමුතතා - PTS

3. කාමසඤ්ඤාජනා-සං, කාමසඤ්ඤාජනාති - PTS.

a. අභිභුතාර ජ්‍යෙෂ්ඨකථා - බම්බාභිසමයා.

18. ස. ප්‍ර: පුහුදුන් පුහුල් කාමයෙහි විතරාග වූයේ ධර්මානිසමය හා සමග අනාගාමී ඵලයෙහි පිහිටා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: යම් කෙනෙක් ධර්ම අනිසමය කෙරෙත් ද, එ හැම ධර්මානිසමය කරන්නා හා මැ අනාගාමී-ඵලයෙහි පිහිටත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ

19. ප. ප්‍ර: ‘පුහුදුන්, පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියති’යි නො කියැයුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: හඟවන්හු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු:

“අතීතාංසයෙහි දී ක්‍රොධාමගනියෙන් තීරාම-ගක වූ, කරුණාධ්‍යාන නිමිත්තෙහි විමුක්ත වූ, කාමසංයෝජන ඉක්ම සිටි, යශස්වී වූ, අභිංසක වූ තෙල අවශාසා: කෙනෙක් වූහ ද,

ඔහු කාමරාග හැරපියා ඔහමලොකුපග වූහ. උන්ගේ ශතසංඛ්‍යාත ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූහ ද, තීරාමගක වූ කරුණාධ්‍යානයෙහි විමුක්ත වූ කාම-සංයෝජන ඉක්ම සිටි ඔහු ද කාමරාග හැරපියා ඔහමලොකොපග වූහ”යි.

වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එහෙයින් මැ ‘පුහුදුන් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියයි.

20. ස. ප්‍ර: පුහුදුන් පුහුල් කාමරාගව්‍යාපාද හැරපියා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හඟවන්හු විසින් වදාරන ලද්දේ මැ නු:

“මහණෙනි, ඒ සුගෝත්‍ර නම් ශාසනා: මේ බදු දිසාසුඡ ඇතිසේ මැ මේ බදු විරසිති ඇතිසේ මැ ජාති ජරා මරණ ශොක- පරිදෙව- දු:ඛ-දොමුනසස උපායාසයෙන් අපරිමුක්ත වී ‘දුකින්’ අපරිමුක්තයහ’යි කියමි. ඒ කවර හෙයින් යත්:

චතුර්තං ධම්මානං අනුබ්බොධා අප්පට්ඨොධා.
 කතමෙසං චතුර්තං? අරියස්ස සීලස්ස අනුබ්බොධා
 අප්පට්ඨොධා. අරියස්ස සමාධිස්ස අරියාය පඤ්ඤාය
 අරියාය විමුක්තියා අනුබ්බොධා අප්පට්ඨොධා.
 තයිදං භික්ඛවෙ අරියා සීලං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං.
 අරියො සමාධි අනුබුද්ධො පටිවිද්ධො. අරියා
 පඤ්ඤා අනුබුද්ධා පටිවිද්ධා. අරියා විමුක්ති අනුබුද්ධා
 පටිවිද්ධා. උච්ඡින්නා භවතණ්හා බිණ්හා භවතෙතති.
 නත්ති දුග්ගි පුනබ්බවො”ති.

“සීලං සමාධි පඤ්ඤා ච
 විමුක්ති ච අනුත්තරා,
 අනුබුද්ධා ඉමෙ ධම්මා
 ගොතමෙන යසස්සිනා.

ඉති බුද්ධො අභිඤ්ඤාය
 ධම්මමක්ඛාසි භික්ඛනං,
 දුක්ඛස්සන්තකරො සත්ථා
 චක්ඛුමා පරිනිබ්බුතො”ති.

අපේව පුත්තනෙතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනනා.

ස. තිග:

තෙන හි න වත්තබ්බං “ජ්‍යෙෂ්ඨ පුජ්‍යඤා
 කාමරාග්‍යබ්බාපාදනති”.

ජ්‍යෙෂ්ඨකළාව නිවසිනා

සතර දහමුත් පිළිබඳ අනනුබෝධ හෙතුයෙන,
අප්‍රතිවේධ හෙතුයෙන. කවර සතර දෙනකුත්
පිළිබඳ වෑ යත්: ආයතීඝිලය පිළිබඳ අනනුබෝධ-
යෙන, අප්‍රතිවේධයෙන. ආයතීසමාධි යෑ ආයතීප්‍රඥ
යෑ ආයතීවිමුක්ති යෑ යන දහමුත් පිළිබඳ අනනු-
බෝධයෙන, අප්‍රතිවේධයෙන. මහණෙනි, ඒ
ආයතීඝිලය අනුබුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. ආයතී-
සමාධිය අනුබුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි. ආයතී-
ප්‍රඥව අනුබුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි.
ආයතීවිමුක්තිය අනුබුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිවිදිත වෙයි.
භවතෘණෝ උසුන් විය. භවනෙතතිය ඝෂිණ විය.
දූත් පුනර්භවය නැති”යි.

“ඝිලයෑ සමාධි යෑ ප්‍රඥ යෑ අනුතතරවිමුක්ති
යෑ යි මෙ සතර දහමිහු යශස්වි ගෞතමයන්
වහන්සේ විසින් අනුබුද්ධියහ.

මෙසේ ගෞතම සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විශිෂ්ට-
ඥානයෙන් අවබෝධ කොටගෙන මහණුන්ට
සිව්සත් දහම් දෙසුසේක. දූඛයාගේ අන්තකර වූ
පසැසින් වක්කුර්මත් වූ ඒ ශාසනයන් වහන්සේ
පිරිනිවිසේකැයි” වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මෑ නො?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යෑ.

ස. නිග:

ඒ හෙතුවත් ‘පුහුදුන් පුතුල් කාමරාගව්‍යාපාද
හැරපියති’යි නො කියැවුණු යෑ.

ජහතිකථා නිම.

1. 6.

සබ්බමඤ්චිකථා

1. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බථ සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙත සබ්බං සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙසු සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අසොගනනි කථවා සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: සබ්බමඤ්චි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1. 6.

සබ්බමජ්ඣිකථා

[සඵාසනිවාදිත්‍ර අනිතාදි හෙද හිනන හැම දහම්හු සකඩාසනිභාවය නො හටින් ද, ඒ හෙතුමින් 'හැම ඇත් මැ' යයි ලබ්බි හත්හ. උන්ගේ ලබ්බි විශොධනය පිණිස සබ්බමජ්ඣිකථා එයි.]

1. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඵ්ඤ්ඤායෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඵ්ඤ්ඤායෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඵ්ඤ්ඤායෙන් හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සඵ්ඤ්ඤායෙහි හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: (යොග නම් නානාසනිභාව ධර්මයන් සතු වෙයි. එක සනිභාවධර්මයන් සතු නො වෙයි. එයින් මේ ප්‍රශ්නයෙහි ලා 'රූපය වෙදනා හාත් වෙදනාව හෝ රූපය හාත් නානාසනිභාව නැත්තේ නු යි' එකලක්ඛණ මැ නු යි කොටගෙන, අසංසුක්ඛ නු යි කොටගෙන) හැම ඇත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
6. ස. පු: හැම ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ස. අනු: යමපි නඤ්චි කමපඤ්චිති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: සබ්බමඤ්චිති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බමඤ්චිති යා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි මිච්ඡාදිට්ඨිති යා දිට්ඨි, සා දිට්ඨි සම්මාදිට්ඨිති හෙවමඤ්චිති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

වංදසුකති.

8. ස. පු: අතීතං අඤ්චිති
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථංගතං අබ්භත්ථංගතනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං අත්ථංගතං අබ්භත්ථංගතං,
 අනු. පා: නො ව චත රෙ වතතබ්බෙ “අතීතං අඤ්චි”ති.
9. ස. පු: අනාගතං අඤ්චිති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අනාගතං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතුභූතනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අනාගතං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතුභූතං,
 අනු. පා: නො ව චත රෙ වතතබ්බෙ “අනාගතං අඤ්චි”ති.
10. ස. පු: පච්චුප්පත්තං අඤ්චි, පච්චුප්පත්තං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථංගතං න අබ්භත්ථංගතනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: (සචන සකකාදියෙක් හෝ යැ, ගගච්ඡාණාදියෙක් හෝ) යම් කිසි දෑයෙක් නැති වී සිඳි ද, එ ද තොපට ඇත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

7. ස. පු: හැම ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: 'හැම ඇත්'යි තොපගේ යම් සමාසනිදූෂටියෙක් ඇත් ද, ඒ සමාසනිදූෂටිය යාථාවක නො වනුයෙන් 'මිහදිවුහ'යි මෙසේ ගත් යම් අපගේ දූෂටියෙක් ඇත් ද, ඒ අපගේ දූෂටිය යාථාවක වනුයෙන් 'සමිදිවුහ'යි මෙසේ තොප සමයෙහි ඇත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

වෘදයුක්ත.

8. ස. පු: අතීතයෙක් ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අතීතය නිරුඳි වූයේ පහවගියේ විපරිණාම වූයේ අත්තයට ගියේ අභ්‍යන්තරයට ගියේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ථ: ඉදින් අතීතය නිරුඳි වූයේ පහවගියේ විපරිණත වූයේ අත්තයට ගියේ අභ්‍යන්තරයට ගියේ වී නම්,

අනු. පා: භවත, 'අතීතය ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

9. ස. පු: අනාගතයෙක් ඇත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අනාගතය නුපත්තේ, නො වූයේ, නො හට-ගත්තේ, නො නිපත්තේ, අභිනිවිත නො වූයේ, නො පහල වූයේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ථ: ඉදින් අනාගතය නුපත්තේ නො වූයේ නො හටගත්තේ නො නිපත්තේ අභිනිවිත නො වූයේ නො පහල වූයේ වී නම්,

අනු. පා: භවත, 'අනාගතය ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

10. ස. පු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නයෙක් ඇත් ද? ප්‍රත්‍යුත්පන්නය අනිරුඳි වූයේ අවිගත වූයේ අවිපරිණත වූයේ අත්තයට නො ගියේ අභ්‍යන්තරයට නො ගියේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අතීතං අපී, අතීතං අනිරුද්ධං අවිගතං අවිපරිණ-
තං න අත්ථංගතං න අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: පච්චුප්පනතං අපී, පච්චුප්පනතං ජාතං භූතං
සංඤ්ජාතං නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාතුභූතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාගතං අපී, අනාගතං ජාතං භූතං සංඤ්ජාතං
නිබ්බතතං අභිනිබ්බතතං පාතුභූතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: අතීතං අපී, අතීතං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං
අත්ථංගතං අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පනතං අපී, පච්චුප්පනතං නිරුද්ධං විගතං
විපරිණතං අත්ථංගතං අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: අනාගතං අපී, අනාගතං අජාතං අභූතං
අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං
අපාතුභූතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පනතං අපී, පච්චුප්පනතං අජාතං අභූතං
අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතතං අනභිනිබ්බතතං අපාතු-
භූතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: අතීතං රූපං අපජීති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: නත්තු අතීතං රූපං නිරුද්ධං විගතං විපරිණතං
අත්ථංගතං අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- අනු. ඔ: භඤ්චි අතීතං රූපං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බත්ථංගතං,
අනු. පා: නො චි චත රෙ වත්තබ්බෙ “අතීතං රූපං අපී”ති

- ස. අනු: අතීතයෙක් ඇත් ද? අතීතය අතිරුඬු වූයේ අවිභව වූයේ අවිපරිණත වූයේ අසායනට නො ගියේ අභ්‍යාසායනට නො ගියේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වයෙක් ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ජාත භූත සඤ්ජාත නිව්භත අභිනිව්භත ප්‍රාදුර්භූත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතයෙක් ඇද්ද? අනාගතය ජාත භූත සඤ්ජාත නිව්භත අභිනිව්භත ප්‍රාදුර්භූත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය තිරුඬු වේ ද? විභව වේ ද? පෙරලි යේ ද? අසායනික වේ ද? නිශ්ශයමයෙන් අසායනික වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය තිරුඬු වේ ද? විභව වේ ද? පෙරලි යේ ද? අසායනික වේ ද? නිශ්ශයමයෙන් අසායනික වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය නො දිනි ද? නොවී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පහල වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය නො දිනි ද? නොවී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පහල වී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: අතීත වූ රූප ඇත් ද?
- ප. පු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත රූප තිරුඬු වූයේ නො වේ ද? විභව වූයේ විපරිණත වූයේ අසායනික වූයේ සාකල්‍යයෙන් අසායනික වූයේ නො වේද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් අතීතරූපය තිරුඬු වේ නම් ... සාකල්‍යයෙන් අසායනික වේ නම්,
- අනු. පා: භවත, 'අතීතරූප ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.

- 15. ස. පු:** අනාගතං රූපං අපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං
 අතිබ්බත්තං අනභිතිබ්බත්තං අපාදුභූතන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අනාගතං රූපං අජාතා -පෙ- අපාදුභූතං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "අනාගතං රූපං
 අපි"ති.
- 16. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අපි, පච්චුප්පන්නං රූපං
 අතිරුඤ්ඤං අවිගතං අවිපරිණතං න අත්ථිගතං
 න අබ්බත්ථිගතන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතිරුඤ්ඤං අවිගතං
 අවිපරිණතං න අත්ථිගතං න අබ්බත්ථිගතන්ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අපි, පච්චුප්පන්නං රූපං
 ජාතං භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිතිබ්බත්තං
 පාදුභූතන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතං රූපං අපි, අනාගතං රූපං ජාතං
 භූතං සඤ්ජාතං නිබ්බත්තං අභිතිබ්බත්තං
 පාදුභූතන්ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං නිරුඤ්ඤං විගතං
 විපරිණතං අත්ථිගතං අබ්බත්ථිගතන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං අපි, පච්චුප්පන්නං රූපං
 නිරුඤ්ඤං විගතං විපරිණතං අත්ථිගතං
 අබ්බත්ථිගතන්ති.
 ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 15. ස. ප්‍ර:** අනාගතරූප ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතරූපය, අජාත වූයේ අභූත වූයේ අසංඤ්ජාත වූයේ නිච්ඡිත නො වූයේ සංකල්පයෙන් නිච්ඡිත නො වූයේ ප්‍රාදුර්භූත නො වූයේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ඔ:** ඉදින් අනාගතරූපය, අජාත වූයේ ... ප්‍රාදුර්භූත නො වූයේ වේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, 'අනාගතරූප ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 16. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නිරුද්ධ නො වී ද? විභත නො වී ද? නො පෙරු-
ලිණි ද? අසාධකත නො වී ද? සංකල්පයෙන් අසාධකත නො වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීතරූපය ඇත් ද? අතීතරූපය නිරුද්ධ නො වී ද? විභත නො වී ද? විපරිණත නො වී ද? අසාධකත නො වී ද? සංකල්පයෙන් අසාධකත නො වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 17. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය දිනි ද? වී ද? භට්ඨනි ද? නිපති ද? සංකල්පයෙන් නිපති ද? පාල වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය දිනි ද? වී ද? භට්ඨනි ද? නිපති ද? සංකල්පයෙන් නිපති ද? පහල වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 18. ස. ප්‍ර:** අතීතරූපය ඇත් ද? අතීතරූපය නිරුද්ධ වී ද? විභත වී ද? පෙරුලිණි ද? අසාධකත වී ද? සංකල්පයෙන් අසාධකත වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය නිරුද්ධ වී ද? විභත වී ද? විපරිණත වී ද? අසාධකත භිමේ ද? සංකල්පයෙන් අසාධකත භිමේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 19. ස. පු:** අනාගතං රූපං අපි, අනාගතං රූපං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතං අනභිනිබ්බතං අපාතුභුතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පන්තං රූපං අපි, පච්චුප්පන්තං රූපං අජාතං අභූතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතං අනභිනිබ්බතං අපාතුභුතනති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** අතීතා වේදනා අපි -පෙ- සඤ්ඤා අපි -පෙ- සඞ්ඛාරා අපි -පෙ- විඤ්ඤාණං අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** නනු අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං විගතං විපරිණ- තං අත්ථංගතං අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- අනු. ඔ:** හඤ්චි අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බත්ථංගතං,
- අනු. පා:** නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අතීතං විඤ්ඤාණං අපි”ති.
- 21. ස. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** නනු අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං අභූතං අසංඤ්ජාතං අනිබ්බතං අනභිනිබ්බතං අපාතුභුතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- අනු. ඔ:** හඤ්චි අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං -පෙ- අපාතුභුතං,
- „ පා:** නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි”ති.
- 22. ස. පු:** පච්චුප්පන්තං විඤ්ඤාණං අපි, පච්චුප්පන්තං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං, -පෙ- න අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අපි, අතීතං විඤ්ඤාණං අනිරුද්ධං -පෙ- න අබ්බත්ථංගතනති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 19. ස. පු:** අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය නො දිනි ද? නො වී ද? නො හටගැනි ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පහළ වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- ස. අනු:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂානාගරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂානාගරූපය නො දිනි ද? නො වී ද? නො හැටී ද? නො නිපති ද? සාකල්‍යයෙන් නො නිපති ද? නො පහළ වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...
- 20. ස. පු:** අතීතවේදනා ඇත් ද? ... සංඥ ඇත් ද? ... සංසකාරයෝ ඇත් ද? ... විඥනය ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- ස. අනු:** අතීතවිඥනය නිරුඳ්‍ධ වී නො? විගත වී නො? විපරිණත වී නො? අස්‍යාඛගත වී නො? නිශ්ශෙෂයෙන් අස්‍යාඛගත වී නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- අනු. ඔ:** ඉදින් අතීත විඥනය නිරුඳ්‍ධ වී නම් ... නිශ්ශෙෂයෙන් අස්‍යාඛගත වී නම්,
- අනු. පා:** භවත, අතීතවිඥනය ඇතියි නො කියැවුනු ය.
- 21. ස. පු:** අනාගතවිඥනය ඇත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- ස. අනු:** අනාගතවිඥනය නො දිනි නො? නො වී නො? නො හටගැනි නො? නො නිපති නො? නිශ්ශෙෂයෙන් නො නිපති නො? නො පහළ වී නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- අනු. ඔ:** ඉදින් අනාගතවිඥනය නො දිනි නම් ... නො පහළ වී නම්,
- අනු. පා:** භවත, අනාගතවිඥනය ඇතියි නො කියැවුනු ය.
- 22. ස. පු:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂානාවිඥනය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂානා--විඥනය නිරුඳ්‍ධ නො වී ද? ... සාකල්‍යයෙන් අස්‍යාඛගත නො වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ ය.
- ස. අනු:** අතීතවිඥනය ඇත් ද? අතීතවිඥනය නිරුඳ්‍ධ නො වී ද? ... නිශ්ශෙෂයෙන් අස්‍යාඛගත නො වී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුනු මැ යි ...

- 23. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ජාතං -පෙ- පාතුභුතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං ජාතං -පෙ- පාතුභුතනති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අතීතං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බන්ධගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නිරුද්ධං -පෙ- අබ්බන්ධගතනති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ස. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං අත්ථි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අජාතං -පෙ- අභුතං අපාතුභුතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං අත්ථි, පච්චුප්පන්නං අජාතං -පෙ- අපාතුභුතනති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 26. ස. පු:** පච්චුප්පන්නනති වා රූපනති වා, රූපනති වා පච්චුප්පන්නනති වා, පච්චුප්පන්නං රූපං අප්පියං කරිච්ඡා එසෙසෙ එකධෙය් සමෙ සමභාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං නිරුජ්ඣමානං පච්චුප්පන්නං භාවං ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපභාවං ජහතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 27. ස. පු:** පච්චුප්පන්නනති වා රූපනති වා, රූපනති වා පච්චුප්පන්නනති වා පච්චුප්පන්නං රූපං අප්පියං කරිච්ඡා එසෙසෙ එකධෙය් සමෙ සමභාගෙ නජ්ජානෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- 23. ස. පු:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තවිඤ්ඤානං ආත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත-
විඤ්ඤානං දිති ද? ... පහල වී ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතවිඤ්ඤානං ආත් ද? අනාගතවිඤ්ඤානං
දිති ද? ... පහල වී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 24. ස. පු:** අනිතවිඤ්ඤානං ආත් ද? අනිතවිඤ්ඤානං නිරුද්ධ වී ද ...
නිශ්ශෙෂයෙන් අසාධන වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තවිඤ්ඤානං ආත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තවිඤ්ඤානං
නිරුද්ධ වී ද? ... නිශ්ශෙෂයෙන් අසාධනවී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ..
- 25. ස. පු:** අනාගතවිඤ්ඤානං ආත් ද? අනාගතවිඤ්ඤානං
නො දිති ද? ... නො වී ද? නො පහල වී ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තවිඤ්ඤානං ආත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තවිඤ්ඤානං
නො දිති ද? ... නො පහල වී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ.
- 26. ස. පු:** 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත' යයි හෝ 'රූප' යයි හෝ, 'රූප' යයි
හෝ 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත' යයි හෝ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත වූ රූපය
අපිණ් කළයුතු (නො බෙදියයුතු) කොට තෙල
හෙ මැ වේ ද? එකාරී සම සමනාග තජ්ජාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තරූපය නිරුද්ධ වනුයේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත-
භාවය හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපභාවය හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 27. ස. පු:** 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත' යයි හෝ 'රූප' යයි හෝ, 'රූප' යයි
හෝ 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත' යයි හෝ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්ත-
රූපය අපිණ් කළයුතු කොට තෙල හෙ මැ
වේ ද? එකාරී සම සමනාග තජ්ජාන (එයින්
උපන්නේ) වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: පච්චුසානනං රූපං තිරුජ්ඣමානං රූපභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පච්චුසානනභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
28. ප. පු: ඔද්දතනති වා, වස්සනති වා, වස්සනති වා, ඔද්දතනති වා, ඔද්දතං වස්සං අපට්ඨං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: ඔද්දතං වස්සං රජමානං ඔද්දතභාවං ජහති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: වස්සභාවං ජහති'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
29. ප. පු: ඔද්දතනති වා, වස්සනති වා, වස්සනති වා, ඔද්දතනති වා, ඔද්දතං වස්සං අපට්ඨං කරිත්වා එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජානෙ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: ඔද්දතං වස්සං රජමානං වස්සභාවං න ජහති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: ඔද්දතභාවං න ජහති'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
30. ස. පු: රූපං රූපභාවං න ජහති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං නිව්චං ධූවං සසානං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු රූපං රූප භාවං න ජහති'ති. රූපං අනිව්චං අධූවං අසසානං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ස. අනු: පුතදුතපනනරූපය නිරුද්ධි වනුයේ රූපභාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුතදුතපනනභාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
28. ප. පු: 'අවදන' (සුදුපැහැ) යයි හෝ 'වසන්ත' යයි හෝ, 'වසන්ත' යයි හෝ 'අවදන' යයි හෝ අවදනවසන්තය නො බෙදියයුතු කොට තෙල හෙ මැ වේ ද? එකැති සම සමභාග තජ්ජාත වේ ද?
- ස. පු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අවදන වසන්ත රදනු ලබන්නේ අවදනභාවය හැරපියා ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: වසන්තභාවය හැරපියා ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ. ...
29. ප. පු: 'අවදන' යයි හෝ 'වසන්ත' යයි හෝ, 'වසන්ත' යයි හෝ 'අවදන' යයි හෝ අවදනවසන්තය නො බෙදිය- යුතු කොට තෙල හෙ මැ වේ ද? එකැති සම සමභාග තජ්ජාත වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අවදනවසන්තය රදනු ලබනුයේ වසන්තභාවය නො හැරපියා ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අවදන භාවය නො හැරපියා ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ. ...
30. ස. පු: රූපය රූපභාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපය තිත්ත ධ්වංශ ආකාර අපිපරිණාම ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රූපය රූපභාවය නො හැරපියන්නේ නොවේ ද? රූපය අතිත්ත අධ්වංශ අකාර අපිපරිණාම- ස්වභාව ඇත්තේ නොවේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ථ: හඤ්චී රූපං අනිච්චං අඤ්චං අස්සසතං විපරිණාම-
ධම්මං,
- අනු. පා: නොච චත රෙ චතතඤ්ඤ “රූපං රූපභාවං න
ජහති”ති.
81. ස. පු: ‘නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති’ති, නිබ්බානං
නිච්චං ධුචං සස්සතං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: ‘රූපං රූපභාවං න ජහති’ති¹ රූපං නිච්චං ධුචං
සස්සතං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
82. ස. පු: ‘රූපං රූපභාවං න ජහති’ති,² රූපං අනිච්චං
අඤ්චං අසස්සතං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති’ති. නිබ්බානං
අනිච්චං අඤ්චං අසස්සතං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
83. ස. පු: අතීතං අපී, අතීතං අතීතභාවං න ජහති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගතං අපී, අනාගතං අනාගතභාවං න
ජහති’ති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
84. ස. පු: අතීතං අපී, අතීතං අතීතභාවං න ජහති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: පච්චුල්ලසන්නං අපී, පච්චුල්ලසන්නං පච්චුල්ලසන්න-
භාවං න ජහති’ති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
85. ස. පු: අනාගතං අපී, අනාගතං අනාගතභාවං න
ජහති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1 න ජහති - සසා,

2 න ජහති - සිඤ්ඤ, මජ්ඣ.

- අනු. ස: ඉදින් රූපය අනිත්‍ය අටුව අශාඛිත විපරිණම-
සභාව ඇති වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රූපය රූපභාවය නො හැරපියා'යි නො
කියැවුණු යැ.
- 81 ස. පු: නිළිණය නිළිණසභාවය නො හැරපියා ද?
නිළිණය නිත්‍ය වූව අශාඛිත අවිපරිණමසභාව
ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපය රූපභාවය නො හැර පියා ද රූපය නිත්‍ය
වූව අශාඛිත අවිපරිණම සභාව ඇත්තේ
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 82 ස. පු: රූපය රූපභාවය නො හැරපියා ද? රූපය අනිත්‍ය
අටුව අශාඛිත විපරිණමසභාව ඇත්තේ
වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිළිණය නිළිණසභාවය නො හැරපියා ද? නිළි-
ණය අනිත්‍ය අටුව අශාඛිත විපරිණමසභාව
ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 83 ස. පු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය අනාගතභාවය
නො හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 84 ස. පු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය
ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වභාවය නො හැරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 85 ස. පු: අනාගතය ඇත් ද? අනාගතය අනාගතභාවය
නො හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

- ස. අනු: අතීතං අපථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
86. ස. පු: පච්චුසානනං අපථි, පච්චුසානනං පච්චුසානනභාවං න ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අතීතං අපථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
87. ස. පු: අතීතං අපථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අතීතං නිව්චං ධූවං සසස්සතං අවිපරිණාමධම්මනති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: නනු අතීතං අතීතචං අධූවං අසසස්සතං විපරිණාම-
 ධම්මනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි අතීතං අතීතචං අධූවං අසසස්සතං විපරිණාම-
 ධම්මං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ “අතීතං අපථි, අතීතං
 අතීතභාවං න ජහති”ති.
88. ස. පු: නිබ්බානං අපථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති'ති, නිබ්බානං නිව්චං ධූවං සසස්සතං අවිපරි-
 ණාමධම්මනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: අතීතං අපථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං
 නිව්චං ධූවං සසස්සතං අවිපරිණාමධම්මනති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
89. ස. පු: අතීතං අපථි, අතීතං අතීතභාවං න ජහති'ති.
 අතීතං අතීතචං අධූවං අසසස්සතං විපරිණාම-
 ධම්මනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
 ස. අනු: නිබ්බානං අපථි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති,
 නිබ්බානං අතීතචං අධූවං අසසස්සතං විපරිණාම-
 ධම්මනති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...
86. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව-
තත්‍වය නො හැරපියා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...
87. ස. පු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතය නිත්‍ය වුව ශාඛිත අවිපරිණාමස්වභාව
ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...
- ස. අනු: අතීතය අනිත්‍ය අවුච්ඡාදි අශාඛිත විපරිණාම
ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් අතීතය අනිත්‍ය අවුච්ඡාදි අශාඛිත විපරිණාම
ස්වභාව ඇත්තේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'අතීතය ඇත, අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා'යි නො කියැවුතු යැ.
88. ස. පු: නිවිණය ඇත් ද? නිවිණය නිවිණභාවය නො
හැරපියා ද? නිවිණය නිත්‍ය වුව ශාඛිත අවිපරි-
ණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද? අතීතය නිත්‍ය වුව ශාඛිත අවිපරි-
ණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...
89. ස. පු: අතීතය ඇත් ද? අතීතය අතීතභාවය නො
හැරපියා ද? අතීතය අනිත්‍ය අවුච්ඡාදි අශාඛිත
විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිවිණය ඇත් ද? නිවිණය නිවිණභාවය නො
හැරපියා ද? නිවිණය අනිත්‍ය අවුච්ඡාදි අශාඛිත
විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මි යැ ...

- 40. ස. පු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අනාගතං රූපං අපි, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 41. ස. පු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අපි, පච්චුප්පන්නරූපං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 42. ස. පු:** අනාගතං රූපං අපි, අනාගතං රූපං අනාගතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 43. ස. පු:** පච්චුප්පන්නං රූපං අපි, පච්චුප්පන්නං රූපං පච්චුප්පන්නභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 44. ස. පු:** අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අතීතං රූපං නිව්චං ධූවං සස්සතං අපිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** නනු අතීතං රූපං අනිව්චං අධූවං අසස්සතං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- අනු. ධ:** හඤ්චි අතීතං රූපං අනිව්චං -පෙ- විපරිණාමධම්මං,
- අනු. පා:** නො වී වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතීතං රූපං අපි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහතී'ති.

40. ස. පු: අනිත රූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො භාරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගතරූපය ඇත් ද? අනාගතරූපය අනාගත භාවය නො භාරපියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
41. ස. පු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ප්‍රත්‍යක්ෂකතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
42. ස. පු: අනාගතරූප ඇත් ද? අනාගතරූපය අනාගත-භාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
43. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ඇත් ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතරූපය ප්‍රත්‍යක්ෂකතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
44. ස. පු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය නිත්‍ය මූල ආශ්වාස අවපරිණාම-සංභාව ඇත්තේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
- ස. අනු: අනිතරූපය අනිත්‍ය අමූල අශ්වාස අවපරිණාම-සංභාව ඇත්තේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් අනිතරූපය අනිත්‍ය ... විපරිණාමසංභාව වේ නම්,
- අනු. පා: භවත, 'අනිතරූපය ඇති, අනිතරූපය අනිත-භාවය නො පියා'යි නො කියැයුතු යැ.

45. ස. පු: නිබ්බානං අපච්ඡි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං නිව්චං ධූවං සසසනං අපිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අතීතං රූපං අපච්ඡි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං රූපං නිව්චං ධූවං සසසනං අපිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ස. පු: අතීතං රූපං අපච්ඡි, අතීතං රූපං අතීතභාවං න ජහති, අතීතං රූපං අනිව්චං අධූවං අසසසනං පිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නිබ්බානං අපච්ඡි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජහති, නිබ්බානං අනිව්චං අධූවං අසසසනං පිපරිණාමධම්මනති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

47. ස. පු: අතීතා වෙදනා අපච්ඡි -පෙ- අතීතා සඤ්ඤා අපච්ඡි -පෙ-අතීතා සංකාරා අපච්ඡි -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

48. ස. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පච්චුප්පත්තං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, පච්චුප්පත්තං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනභාවං න ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

49. ස. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, අනාගතං විඤ්ඤාණං අනාගතභාවං න ජහති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අපච්ඡි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජහති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: නිජිණය ඇත් ද? නිජිණය නිජිණභාවය නො
පියා ද? නිජිණය නිත්‍ය, ධ්‍රැව ශාඛිත අවිපරිණාම-
ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය අනිතභාවය
නො පියා ද? අනිත රූපය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාඛිත
අවිපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
46. ස. පු: අනිතරූපය ඇත් ද? අනිතරූපය, අනිතභාවය
නො පියා ද? අනිතරූපය අනිත්‍ය අධ්‍රැව
අශාඛිත විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිජිණය ඇත් ද? නිජිණය නිජිණභාවය නො
පියා ද? නිජිණය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාඛිත
විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
47. ස. පු: අනිත වේදනා ඇත් ද ... අනිත සංඥා ඇත් ද ...
අනිත සංඝකාරයෝ ඇත් ද, ... අනිත විඤ්ඤාන
ඇත් ද, අනිත විඤ්ඤාන අනිතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත විඤ්ඤාන ඇත් ද, අනාගතවිඤ්ඤාන
අනාගතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ..
48. ස. පු: අනිත විඤ්ඤාන ඇත් ද, අනිතවිඤ්ඤාන අනිත-
භාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රතික්‍ෂ්‍යතපක්‍ෂා විඤ්ඤාන ඇත් ද, ප්‍රතික්‍ෂ්‍යතපක්‍ෂා-
විඤ්ඤාන ප්‍රතික්‍ෂ්‍යතපක්‍ෂාභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
49. ස. පු: අනාගතවිඤ්ඤාන ඇත් ද, අනාගතවිඤ්ඤාන
අනාගතභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත විඤ්ඤාන ඇත් ද, අනිතවිඤ්ඤාන අනිත-
භාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

- 50. ස. පු:** පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අප්පි, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනතභාවං න ජ්හතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අප්පි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජ්හතී'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 51. ස. පු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අප්පි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජ්හතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අතීතං විඤ්ඤාණං නිව්චං ධූවං සසසතං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු:** නනු අතීතං විඤ්ඤාණං අනිව්චං අධූවං අසසසතං විපරිණාමධම්මනති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- අනු. ථ:** හඤ්චි අතීතං විඤ්ඤාණං අනිව්චං අධූවං අසසසතං විපරිණාමධම්මං,
- අනු. පා.** නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අතීතං විඤ්ඤාණං අප්පි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජ්හතී'ති.
- 52. ස. පු:** නිබ්බානං අප්පි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජ්හතී, නිබ්බානං නිව්චං ධූවං සසසතං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** ආමනතා.
- ස. අනු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අප්පි, අතීතං විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජ්හතී, අතීතං විඤ්ඤාණං නිව්චං ධූවං සසසතං අවිපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 53. ස. පු:** අතීතං විඤ්ඤාණං අප්පි, අතීතං - විඤ්ඤාණං අතීතභාවං න ජ්හතී, අතීතං විඤ්ඤාණං අනිව්චං අධූවං අසසසතං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමනතා.
- ස. අනු:** නිබ්බානං අප්පි, නිබ්බානං නිබ්බානභාවං න ජ්හතී, නිබ්බානං අනිව්චං අධූවං අසසසතං විපරිණාමධම්මනති.
- ප. පටි:** න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කාලසංසඤ්ඤා.

50. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානුමානවිඥානය ඇත් ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානුමාන විඥානය ප්‍රත්‍යක්‍ෂානුමානභාවය නො පියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත්‍යවිඥානය ඇත් ද, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍යභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- 51 ස. පු: අනිත්‍යවිඥානය ඇත් ද, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍යභාවය නො පියා ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත්‍යවිඥානය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාඛාවක අවිපරිණාමිකභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. අනු: අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාඛාවක විපරිණාමිකභාව ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින්, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාඛාවක විපරිණාමිකභාව, ඇත්තේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, “අනිත්‍යවිඥානය ඇත, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍යභාවය නො පියති” නො කියැවුනු මැ යැ.
52. ස. පු: නිජාණය ඇත් ද, නිජාණය නිජාණභාවය නො පියා ද, නිජාණය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාඛාවක අවිපරිණාමිකභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනිත්‍යවිඥානය ඇත් ද, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍යභාවය නො පියා ද, අනිත්‍යවිඥානය නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාඛාවක අවිපරිණාමිකභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
53. ස. පු: අනිත්‍යවිඥානය ඇත් ද, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍යභාවය නො පියා ද, අනිත්‍යවිඥානය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාඛාවක විපරිණාමිකභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිජාණය ඇත් ද, නිජාණය නිජාණභාවය නො පියා ද? නිජාණය අනිත්‍ය අධ්‍රැව අශාඛාවක විපරිණාමිකභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

කාල භංගඥානය යි.

54. ස. පු: අතිතං නිසී'ති.¹
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ආ: හඤ්චි අතිතං නිසී, 'අතිතං අපී'ති මිච්ඡා. හඤ්චි වා පන අපී නිතිතං, 'අපී අතිතතති' මිච්ඡා.
55. ස. පු: අනාගතං නිසී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ආ: හඤ්චි අනාගතං නිසී, 'අනාගතං අපී'ති මිච්ඡා. හඤ්චි වා පන අපී නිනාගතං, 'අපී අනාගතතති' මිච්ඡා.
56. ස. පු: අනාගතං හුඤ්චා පච්චුප්පනනං භොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං තං පච්චුප්පනනතති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: තඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං තං පච්චුප්පනනතති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. පු: හුඤ්චා භොති, හුඤ්චා භොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: හුඤ්චා භොති, හුඤ්චා භොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. පු: න හුඤ්චා න භොති, න හුඤ්චා න භොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: පච්චුප්පනනං හුඤ්චා අතිතං භොති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තඤ්ඤෙඤ්ච පච්චුප්පනනං තං අතිතතති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

54. ස. ප්‍ර: අතීතය 'නාස්ති' වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ආ: ඉදින් 'අතීතය නාස්ති' වේ නම් 'අතීතය අස්ති වෙයි' යනු මිථ්‍යා යැ. නොහොත් ඉදින් 'අස්ති' අතීත නො වේ නම් 'අස්ති' 'අතීත වෙයි' යනු මිථ්‍යා යි.
55. ස. ප්‍ර: අනාගතය 'නාස්ති' වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ආ: ඉදින් අනාගතය 'නාස්ති' වේ නම් 'අනාගතය අස්ති' වෙයි යනු මිථ්‍යා යැ. නොහොත් ඉදින් 'අස්ති' අනාගත නො වේ නම් 'අස්ති අනාගත වෙයි' යනු මිථ්‍යා යි
56. ස. ප්‍ර: අනාගත වැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: (උත්තරානන්තයට පෙර අනාගත වී උත්තරානන්ත-කාලයෙහි ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වේ යැයි හෙතෙකරන පිළින) එසේ යැ.
 ස. අනු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
 ස. ප්‍ර: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: (උපතට පෙර අනාගතයන් උපන් කල්හි ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්තයන් හෙතෙකරන පිළින) එසේ යැ.
 ස. ප්‍ර: (අනාගත) වී (ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත) වෙයි, (එ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත-ය ද අනාගත) වී (ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත) වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ... (වූවහු වටාලා නො වන බැවින් ප්‍රතික්‍ෂේප්‍යා යි.)
 ස. ප්‍ර: අනාගත වැ තිබී ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. ('අනාගත වැ සිටියහු ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්තයෙහි වේ' යන ලබ්ධි විසින් පිළින යි)
 ස. ප්‍ර: (ශශ්වශාණ් හෙයින්) අවිද්‍යමාන වැ තිබී අවිද්‍යමාන වේ ද? (එ ද යළි) අවිද්‍යමාන වැ තිබී අවිද්‍යමාන නො වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
 ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත වැ අතීත වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතානන්ත එ මැ අතීත වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- ස. පු: තඤ්ඤෙඤ්ච පච්චුප්පන්නං තං අතීතනති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: හුඤ්ඤා හොති, හුඤ්ඤා හොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: හුඤ්ඤා හොති, හුඤ්ඤා හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: න හුඤ්ඤා න හොති, න හුඤ්ඤා න හොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනාගතං හුඤ්ඤා පච්චුප්පන්නං හොති, පච්චුප්පන්නං හුඤ්ඤා අතීතං හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අතීතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: තඤ්ඤෙඤ්ච අනාගතං තං පච්චුප්පන්නං තං අතීතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: හුඤ්ඤා හොති, හුඤ්ඤා හොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: හුඤ්ඤා හොති, හුඤ්ඤා හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: න හුඤ්ඤා න හොති, න හුඤ්ඤා න හොති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වචනසොධනා නිවසිතා.

- ස. පු: එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත එ මැ අතීත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ අතීත වේ ද, (එ ද යමි) ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ අතීත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..
- ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ අතීත වෙයි. එ ද ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත ව අතීත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ ('ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ සිටියහු අතීත වෙයි' යන ලඛ්‍ය විසින් කළ පිළින යි).
- ස. පු: (ශබ්දමාණ සෙසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්තයෙහි) අවිද්‍යා- මාන වැ තිබී (අතීතයෙහි) අවිද්‍යාමාන වේ ද? (එ ද යමි) අවිද්‍යාමාන වැ තිබී අවිද්‍යාමාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: අනාගත වැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වේ ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ අතීත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත එ මැ අතීත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: එ මැ අනාගත එ මැ ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත එ මැ අතීත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ සිට අතීත වේ ද, එ ද අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ සිට අතීත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. පු: අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ සිට අතීත වේ ද? එ ද යමි අනාගත ප්‍රත්‍යක්‍ෂත්‍යන්ත වැ සිට අතීත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අවිද්‍යාමාන වැ සිට අවිද්‍යාමාන වේ ද? (එ ද යමි) අවිද්‍යාමාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

වචනසොධනා නිමි.

57. ස. පු: අතීතං චක්ඛුං¹ අප්පි, රූපා² අප්පි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අප්පි, ආලෝකො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පසාහි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
58. ස. පු: අතීතං සොතං අප්පි, සද්දා අප්පි, සොතවිඤ්ඤාණං අප්පි, ආකාසො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතෙන සොතෙන අතීතං සද්දං පුණ්හි'ති
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
59. ස. පු: අතීතං ඝාතං අප්පි, ගඤ්ඤා අප්පි, ඝාතවිඤ්ඤාණං අප්පි, වායො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතෙන ඝාතෙන අතීතං ගඤ්ඤා සායහි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
60. ස. පු: අතීතං ජීව්හා අප්පි, රසා අප්පි, ජීව්හාවිඤ්ඤාණං අප්පි, ආපො අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතාය ජීව්හාය අතීතං රසං සායහි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
61. ස. පු: අතීතො කායො අප්පි, ථොට්ඨබ්බො අප්පි, කායවිඤ්ඤාණං අප්පි, පඨවි අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතෙන කායෙන අතීතං ථොට්ඨබ්බං පුසහි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
62. ස. පු: අතීතො මනො අප්පි, ධම්මො අප්පි, මනොවිඤ්ඤාණං අප්පි, චක්ඛුං අප්පි, මනසිකාරො අප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතීතෙන මනෙන අතීතං ධම්මං විජානාහි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. චක්ඛු - ප.අ

2. රූපා - සිඞ්.

57. ස. පු: අතීත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-
විඤ්ඤාන ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද? මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතචක්‍ෂුසින් අතීතරූපය දකි ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
58. ස. පු: අතීත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද, ශබ්දයෝ ඇද්ද, ශ්‍රෝත්‍ර-
විඤ්ඤාන ඇද්ද, ආකාශය ඇද්ද, මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතශ්‍රෝත්‍රයෙන් අතීතශබ්දය අසා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
59. ස. පු: අතීත වූ ශ්‍රාණය ඇද්ද, ගතකියෝ ඇද්ද, ශ්‍රාණ-
විඤ්ඤාන ඇද්ද, වායුව ඇද්ද, මනසිකාරය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතශ්‍රාණයෙන් අතීත ගතකිය ආශ්‍රාණ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
60. ස. පු: අතීත වූ ජිහ්වා ව ඇත් ද, රසයෝ ඇත් ද,
ජිහ්වාවිඤ්ඤාන ඇද්ද, අප් ඇද්ද, මනසිකාරය
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීතජිහ්වාවෙන් අතීතරසය විඳිනේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
61. ස. පු: අතීත වූ කාය ඇද්ද, ස්පර්ශයෝ ඇද්ද, කාය
විඤ්ඤාන ඇද්ද, පෘථිවි ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත කසින් අතීත ස්ප්‍රෂ්ටව්‍ය ස්පර්ශ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
62. ස. පු: අතීත වූ මනස ඇද්ද, ඛණ්ඩයෝ ඇද්ද, මනෝ-
විඤ්ඤාන ඇද්ද, හෘදයචක්‍යු ඇද්ද, මනසිකාර
ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත මනසින් අතීත ඛණ්ඩ දැනගනී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

63. ස. පු: අනාගතං චක්ඛුං අපථි, රූපා අපථි, චක්ඛුච්ඡාදාණං අපථි, ආලොකො අපථි, මනසිකාරො අපථි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පස්සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

64. ස. පු: අනාගතං සොවා අපථි, -පෙ- ඝානං අපථි -පෙ- ජීව්‍යා අපථි -පෙ- කායො අපථි -පෙ- මනෝ අපථි, ඛම්මො අපථි, මනෝච්ඡාදාණං අපථි, චජ්ඣං අපථි, මනසිකාරො අපථි'ති.

පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ඛම්මං විජානාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

65. ස. පු: පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අපථි, රූපා අපථි, චක්ඛු ච්ඡාදාණං අපථි, ආලොකො අපථි, මනසිකාරො අපථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතං චක්ඛුං අපථි, රූපා අපථි, චක්ඛුච්ඡාදාණං අපථි, ආලොකො අපථි, මනසිකාරො අපථි, අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පස්සති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

66. ස. පු: පච්චුප්පන්නං සොවා අපථි -පෙ- ඝානං අපථි -පෙ- ජීව්‍යා අපථි -පෙ- කායො අපථි -පෙ- මනෝ අපථි, ඛම්මො අපථි, මනෝච්ඡාදාණං අපථි, මනසිකාරො අපථි, පච්චුප්පන්නෙන මනෙන පච්චුප්පන්නං ඛම්මං විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අතීතො මනෝ අපථි, ඛම්මො අපථි, මනෝ ච්ඡාදාණං අපථි, චජ්ඣං අපථි, මනසිකාරො අපථි, අතීතෙන මනෙන අතීතං ඛම්මං විජානාති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

67. ස. පු: පච්චුප්පන්නං චක්ඛුං අපථි, රූපා අපථි, චක්ඛු ච්ඡාදාණං අපථි, ආලොකො අපථි, මනසිකාරො අපථි, පච්චුප්පන්නෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පන්නං රූපං පස්සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- 63. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥනය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය දක්නේ මේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
- 64. ස. ප්‍ර:** අනාගත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ස්‍රාණය ඇද්ද ... ජීව්‍යාව ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මලබ්ධියෝ ඇද්ද, මනෝවිඥනය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතමනසින් අනාගත ධර්මලබ්ධිය දැනගනී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
- 65. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥනය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත රූපය දකී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥනය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීතචක්‍ෂුසින් අතීතරූපය දකී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
- 66. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ස්‍රාණය ඇද්ද ... ජීව්‍යාව ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද ධර්මයෝ ඇද්ද මනෝවිඥනය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත මනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත ධර්මය දැනගනී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද මනෝවිඥනය ඇද්ද, භාදයවස්තු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීත මනසින් අතීත ධර්මය දැනගනී ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යි ...
- 67. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඥනය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තචක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය දකී ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.

- ස. අනු: අනාගතං චක්ඛුං අපච්චි, රූපා අපච්චි, චක්ඛුච්ඤාසුඤ්ඤාණං අපච්චි, ආලොකො අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
68. ස. පු: පච්චුපපනනං සොතං අපච්චි, -පෙ- ඝානං අපච්චි -පෙ- ජීව්හා අපච්චි -පෙ- කායො අපච්චි -පෙ- මනො අපච්චි, ධම්මා අපච්චි, මනොවිඤ්ඤාණං අපච්චි, වච්චුං අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, පච්චුපපනෙන මනෙන පච්චුපපනනං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගතො මනො අපච්චි ධම්මා අපච්චි, මනො-විඤ්ඤාණං අපච්චි, වච්චුං අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, අනාගතෙන මනෙන අනාගතං ධම්මං විජානා-ති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
69. ස. පු: අතීතං චක්ඛුං අපච්චි, රූපා අපච්චි, චක්ඛුච්ඤාසුඤ්ඤාණං අපච්චි, ආලොකො අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, න ච අතීතෙන චක්ඛුනා අතීතං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු. පච්චුපපනනං චක්ඛුං අපච්චි, රූපා අපච්චි, චක්ඛු-විඤ්ඤාණං අපච්චි, ආලොකො අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, න ච පච්චුපපනෙන චක්ඛුනා පච්චුපපනනං රූපං පසස්සති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
70. ස. පු: අතීතං සොතා අපච්චි -පෙ- ඝානං අපච්චි -පෙ- ජීව්හා අපච්චි -පෙ- කායො අපච්චි -පෙ- මනො අපච්චි, ධම්මා අපච්චි, මනොවිඤ්ඤාණං අපච්චි, වච්චුං අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි, න ච අතීතෙන මනෙන අතීතං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පච්චුපපනො මනො අපච්චි, ධම්මා අපච්චි, මනො-විඤ්ඤාණං අපච්චි, වච්චුං අපච්චි, මනසිකාරො අපච්චි න ච පච්චුපපනෙන මනෙන පච්චුපපනනං ධම්මං විජානාති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: අනාගත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඤ්ඤානස ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය දකි ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
68. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ශ්‍රාණය ඇද්ද ... ජ්ඣවා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද, මනෝවිඤ්ඤානස ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත මනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත ධර්මය දැනගනී ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වූ මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද, මනෝ-විඤ්ඤානස ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත මනසින් අනාගත ධර්මය දැනගනී ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
69. ස. පු: අතීත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-විඤ්ඤානස ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීත චක්‍ෂුසින් රූපය නො දක්නේත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත වූ චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්විඤ්ඤානස ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත රූපය නො දක්නේත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
70. ස. පු: අතීත වූ ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ශ්‍රාණය ඇද්ද ... ජ්ඣවා ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද, මනෝවිඤ්ඤානස ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීත මනසින් අතීත ධර්මය නො දක්නේත් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු' ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද, මනෝවිඤ්ඤානස ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසිකාර ඇද්ද, අතීත මනසින් අතීත ධර්මය නො දක්නේත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

71. ස. පු:

අනාගතං චක්ඛුං අපි, රූපා අපි, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං අපි, අලොකො අපි, මනසිකාරො අපි, න ච අනාගතෙන චක්ඛුනා අනාගතං රූපං පසස්සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පච්චුප්පත්තං චක්ඛුං අපි, රූපා අපි, චක්ඛු-
විඤ්ඤාණං අපි, අලොකො අපි, මනසිකාරො අපි, න ච පච්චුප්පත්තෙන චක්ඛුනා පච්චුප්පත්තං රූපං පසස්සති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

72. ස. පු:

අනාගතං සොභං අපි, -පෙ- ඝාතං අපි -පෙ-
ජීව්හා අපි -පෙ- කායො අපි -පෙ- මනෝ අපි,
ධම්මා අපි, මනෝවිඤ්ඤාණං අපි, වජ්ඣං අපි,
මනසිකාරො අපි, න ච අනාගතෙන මනෙන
අනාගතං ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පච්චුප්පත්තො මනෝ අපි, ධම්මා අපි, මනෝ-
විඤ්ඤාණං අපි, වජ්ඣං අපි, මනසිකාරො අපි,
න ච පච්චුප්පත්තෙන මනෙන පච්චුප්පත්තං
ධම්මං විජානාති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

73. ස. පු:

අතීතං ඤාණං අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු:

තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං
පජ්ඣති, නිරෝධං සම්මාදානාති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

74. ස. පු:

පච්චුප්පත්තං ඤාණං අපි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-
කරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

අතීතං ඤාණං අපි, තෙන ඤාණෙන ඤාණ-
කරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

71. ස. ප්‍ර: අනාගත වු චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද, චක්‍ෂුර්-
විඥාන ය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද, මනසිකාර
ඇද්ද, අනාගත චක්‍ෂුසින් අනාගත රූපය
නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත වු චක්‍ෂුස ඇද්ද, රූපයෝ ඇද්ද,
චක්‍ෂුර්විඥාන ය ඇද්ද, ආලෝකය ඇද්ද,
ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත චක්‍ෂුසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත රූපය
නො දක්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

72. ස. ප්‍ර: අනාගත ශ්‍රෝත්‍රය ඇද්ද ... ශ්‍රාණය ඇද්ද ... ජිහ්වා
ඇද්ද ... කාය ඇද්ද ... මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ
ඇද්ද, මනෝවිඥාන ය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද,
මනසිකාර ඇද්ද, අනාගත මනසින් අනාගත
ධර්මය නො දැනගන්නේන් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත වු මනස ඇද්ද, ධර්මයෝ ඇද්ද,
මනෝවිඥාන ය ඇද්ද, භාදයවස්සු ඇද්ද, මනසි-
කාර ඇද්ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තමනසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත-
ධර්මය නො දැනගන්නේන් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

73. ස. ප්‍ර: අතීත ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

ස. ප්‍ර: ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: ඒ ඥානයෙන් දුක දැනගනී ද, සමුදය දුරු කෙරේ
ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

74 ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් ඥාන-
කරණී කෙරේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ ය.

ස. අනු: අතීතඥානය ඇද්ද? ඒ ඥානයෙන් ඥාන කරණී
කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

75. ස. පු: පච්චුප්පනනං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

76. ස. පු: පච්චුප්පනනං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

77. ස. පු: පච්චුප්පනනං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: ආමිනතා.

ස. අනු: අනාගතං ඤාණං අත්ථි, තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

78. ස. පු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: පච්චුප්පනනං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

79. ස. පු: අතීතං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා.

ස. අනු: පච්චුප්පනනං ඤාණං අත්ථි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජනාති, සමුදයං පජ්ඣති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

75. ස. පු: පුත්ථුසංඝායනං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, තිරොධිය පුත්ථාසා කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ස. අනු: අතිතඥානං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, තිරොධිය පුත්ථාසා කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

76. ස. පු: පුත්ථුසංඝායනං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් ඥාන-කරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ ය.

ස. අනු: අනාගතඥානං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් ඥානකරණී කෙරේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

77. ස. පු: පුත්ථුසංඝායනං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, තිරොධිය පුත්ථාසා කෙරේ ද? මාගීය වඩා ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ස. අනු: අනාගතඥානං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, මාගීය වඩා ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

78. ස. පු: අතිතඥානං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් ඥානකරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: න භවං වතඛෙබ්බ -පෙ-

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ස. අනු: පුත්ථුසංඝායනං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් ඥාන-කරණී නො කරන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

79. ස. පු: අතිතඥානං ආද්ද, ඒ, ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා නො කරන්නේත් සමුදය දුරු නො කරන්නේත් තිරොධිය පුත්ථාසා නො කරන්නේත් මාගීය නො වඩන්නේත් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

ස. අනු: පුත්ථුසංඝායනං ඥානං ආද්ද, ඒ ඥානසෙන් දුඛං පරිඥා නො කරන්නේත් සමුදය දුරු නො කරන්නේත් තිරොධිය පුත්ථාසා නො කරන්නේත් මාගීය නො වඩන්නේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

80. ස. පු: අනාගතං ඤාණං අපි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අපි, න ච තෙන ඤාණෙන ඤාණකරණීයං කරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
81. ස. පු: අනාගතං ඤාණං අපි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදය පඡහති, නිරෝධං සම්මිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පච්චුප්පන්නං ඤාණං අපි, න ච තෙන ඤාණෙන දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පඡහති, නිරෝධං සම්මිකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
82. ස. පු: අරහතො අතීතො රාගො අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා තෙන රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
83. ස. පු: අරහතො අතීතො දෙසො අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා තෙන දෙසෙන සදෙසො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
84. ස. පු: අරහතො¹ අතීතො මොහො අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා තෙන මොහෙන සමොහො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
85. ස. පු: අරහතො අතීතො මානො අපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා තෙන මානෙන සමානො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

80. ස. ප්‍ර: අනාගතඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් ඥානකරණී
නො කරන්නේත් වේ ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් ඥාන-
කරණී නො කරන්නේත් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
81. ස. ප්‍ර: අනාගතඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් දුෂ්පරිඥ
නො කරන්නේත් සමුදයප්‍රභාණ නො කරන්නේත්
නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කරන්නේත් මායීය
භාවනා නො කරන්නේත් වේ ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂඥානය ඇද්ද, ඒ ඥානයෙන් දුෂ්පරිඥ
පරිඥ නො කරන්නේත් සමුදයප්‍රභාණ නො
කරන්නේත් නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කරන්නේත්
මායීය නො වඩන්නේත් වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
82. ස. ප්‍ර: රහත්භව අතීතරාගය ඇද්ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භු ඒ රාගයෙන් සරාග වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
83. ස. ප්‍ර: රහත්භව අතීතදොෂය ඇද්ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භු ඒ දොෂයෙන් සදොෂ වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
84. ස. ප්‍ර: රහත්භව අතීතමොහය ඇද්ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භු ඒ මොහයෙන් සමොහ වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
85. ස. ප්‍ර: රහත්භව අතීතමානස ඇද්ද?
- ප. පරිකුලා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භු ඒ මානසෙන් මානසහිත වෙත් ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

86. ස. පු: අරහතො අනිතා දිට්ඨි අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
87. ස. පු: අරහතො අනිතා විචිකිච්ඡා අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තාය විචිකිච්ඡාය සවිචිකිච්ඡො'ති.¹
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
88. ස. පු: අරහතො අනිතං පිනං අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන පිනෙන සපිනො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
89. ස. පු: අරහතො අනිතං උඤ්චං අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන උඤ්චෙවන සඋඤ්චො'ති.²
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
90. ස. පු: අරහතො අනිතං අභිරිකං අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන අභිරිකො සඅභිරිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
91. ස. පු: අරහතො අනිතං අනොත්තප්පං අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අරහා තෙන අනොත්තප්පො සඅනොත්තප්පි'ති.³
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
92. ස. පු: අනාගාමිකා අනිතා සකකායදිට්ඨි අඤ්ඤි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. ඔවිච්ඡිකිච්ඡා'ති - PTS.

2. සඋඤ්චො - සිඞ්ඞි, මජ්ඣ. සඋඤ්චොකො - PTS.

3. අනොත්තප්පි - PTS.

86. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීත දූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ දූෂටියෙන් සදූෂටික වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
87. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීතච්චිකිත්තා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ ච්චිකිත්තායෙන් සච්චිකිත්තා වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
88. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීත ඵිනස ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ ඵිනයෙන් සඵින වෙත් ද?
- ප. ප්‍ර: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
89. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීත උඤ්චවස ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ උඤ්චවසෙන් සඋඤ්චව වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
90. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීත අත්‍රිකස ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ අත්‍රිකසෙන් අත්‍රික සහිත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
91. ස. ප්‍ර: රහත්භට අතීත අනපත්‍රපා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු ඒ අනපත්‍රපායෙන් අනපත්‍රපා සහිත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
92. ස. ප්‍ර: අනගෑමිභට අතීත සත්තායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගෑමි ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

93. ස. පු: අනාගාමිණං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ති -පෙ-
අතීතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ති -පෙ- අතීතො
අනුසභගතො කාමරාගො අත්ති -පෙ- අතීතො
අනුසභගතො ඛ්‍යාපාදො අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමී තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්තවිතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
94. ස. පු: සකදගාමිණං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
95. ස. පු: සකදගාමිණං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ති -පෙ-
අතීතො සීලබ්බතපරාමාසො අත්ති -පෙ- අතීතො
ඔමාරිකො කාමරාගො අත්ති -පෙ- අතීතො
ඔමාරිකො ඛ්‍යාපාදො අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමී තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්තවිතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
96. ස. පු: සොතාපන්නං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොතාපන්නො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
97. ස. පු: සොතාපන්නං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ති -පෙ-
අතීතො සීලබ්බතපරාමසො අත්ති -පෙ- අතීතො
අපායගමනීයො රාගො අත්ති -පෙ- අතීතො
අපායගමනීයො දොසො අත්ති -පෙ- අතීතො
අපායගමනීයො මොහො අත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
98. ස. පු: පුට්ඨ්ඤ්ඤා අතීතො රාගො අත්ති, පුට්ඨ්ඤ්ඤො
තෙන රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො අතීතො රාගො අත්ති, අරහා තෙන
රාගෙන සරාගො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

93. ස. පු: අනගමිහට අතීත විචිකිත්තා ඇද්ද? ... අතීත ශීලව්‍රතපරාමසී ඇද්ද ... අතීත අනුසහගිය කාමරාග ඇද්ද ... අතීත අනුසහගිය ව්‍යාපාද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනගමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
94. ස. පු: සෙදගමිහට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමි ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
95. ස. පු: සෙදගමිහට අතීත විචිකිත්තා ඇද්ද ... අතීත ශීලව්‍රතපරාමසී ඇද්ද ... අතීත ඔලාරික කාමරාග ඇද්ද ... අතීත ඔලාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදගමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
96. ස. පු: සෝවත් පුගුල්හට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවත් පුගුල් ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
97. ස. පු: සෝවත්පුගුල්හට අතීත විචිකිත්තා ඇද්ද ... අතීත ශීලව්‍රතපරාමසී ඇද්ද ... අතීත වූ අපායගමනීය රාගය ඇද්ද ... අතීත වූ අපායගමනීය දොෂය ඇද්ද ... අතීත වූ අපායගමනීය වූ මොහය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෝවත් පුගුල් ඒ මොහයෙන් සමොහ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
98. ස. පු: පුත්‍රදුන් පුගුල්හට අතීත රාගය ඇද්ද? පුත්‍රදුන්-පුගුල් ඒ රුගයෙන් සරුග වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට අතීත රුගය ඇද්ද, රහත්හු ඒ රුගයෙන් සරුග වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

99. ස. පු: පුට්ඨජනස්ස අතීතො දෙසො අති, -පෙ- අතීතං අනොත්තප්පං අති, පුට්ඨජනො තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතො අතීතං අනොත්තප්පං අති, අරහා තෙන අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
100. ස. පු: පුට්ඨජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අති, පුට්ඨජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අති, අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
101. ස. පු: පුට්ඨජනස්ස අතීතා විචිකිල්ලා අති -පෙ- අතීතො අනුසගගතො ඛ්‍යාපාදෙ අති, පුට්ඨජනො තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිස්ස අතීතො අනුසගගතො ඛ්‍යාපාදෙ අති, අනාගාමී තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්ත-විත්තො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
102. ස. පු: පුට්ඨජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අති, පුට්ඨජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අති, සකදගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
103. ස. පු: පුට්ඨජනස්ස අතීතා විචිකිල්ලා අති -පෙ- අතීතො ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදෙ අති, පුට්ඨජනො තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමී තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්තවිත්තො'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

99. ස. ප්‍ර: පුහුණුන් පුගුල්හට අතීත දේශය ඇද්ද ... අතීත අනපත්‍රපා ඇද්ද, පුහුණුන් පුගුල් ඒ අනපත්‍රපායෙන් අපත්‍රපා නැත්තේ මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට අතීත අනපත්‍රපා ඇද්ද, රහත්හු ඒ අනපත්‍රපායෙන් අපත්‍රපා නැත්තේ මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
100. ස. ප්‍ර: පුහුණුන් පුගුල්හට අතීත සත්‍යායද්‍යමි ඇද්ද, පුහුණුන් පුගුල් ඒ ද්‍යමියෙන් ද්‍යමි සහිත මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනග්‍රාමිහට අතීත සත්‍යායද්‍යමි ඇද්ද, අනග්‍රාමි ඒ ද්‍යමියෙන් ද්‍යමි සහිත මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
101. ස. ප්‍ර: පුහුණුන් පුගුල්හට අතීත විවිකිත්‍යා ඇද්ද .. අතීත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුණුන් පුගුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපනන සිත් ඇත්තේ මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනග්‍රාමිහට අතීත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, අනග්‍රාමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපනන සිත් ඇත්තේ මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
102. ස. ප්‍ර: පුහුණුන් පුගුල්හට අතීත සත්‍යායද්‍යමි ඇද්ද, පුහුණුන් පුගුල් ඒ ද්‍යමියෙන් ද්‍යමි සහිත මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදග්‍රාමිහට අතීත සත්‍යායද්‍යමි ඇද්ද, සෙදග්‍රාමි ඒ ද්‍යමියෙන් ද්‍යමි සහිත මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
103. ස. ප්‍ර: පුහුණුන් පුගුල්හට අතීත විවිකිත්‍යා ඇද්ද, ... අතීත වූ ඕලාරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුණුන් පුගුල් ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපනන සිත් ඇත්තේ මේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සෙදග්‍රාමි ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපනන සිත් ඇත්තේ මේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

104. ස. පු:

පුට්ඨජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, පුට්ඨජනො
තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සොතාපන්නස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි,
සොතාපන්නො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

105. ස. පු:

පුට්ඨජනස්ස අතීතා විචිකිච්ඡා අත්ථි -පෙ-
අතීතො අපායගමනීයො මොභො අත්ථි,
පුට්ඨජනො තෙන මොභෙන සමොභො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

සොතාපන්නස්ස අතීතො අපායගමනීයො
මොභො අත්ථි, සොතාපන්නො තෙන මොභෙන
සමොභො'ති

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

106. ස. පු:

අරහතො අතීතො රාගො අත්ථි, න ච අරහා
තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතීතො රාගො අත්ථි, න ච
පුට්ඨජනො තෙන රාගෙන සරාගො'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

107. ස. පු:

අරහතො අතීතො ඥෙසසා අත්ථි -පෙ- අතීතං
අනොත්තප්පං අත්ථි, න ච අරහා තෙන
අනොත්තප්පෙන අනොත්තප්පි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතීතං අනොත්තප්පං අත්ථි,
න ච පුට්ඨජනො තෙන අනොත්තප්පෙන
අනොත්තප්පි'ති.¹

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

108. ස. පු:

අනාගාමිස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
අනාගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුට්ඨජනස්ස අතීතා සක්කායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
පුට්ඨජනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 104. ස. ප්‍ර:** පුහුණත් පුගුල්හට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද,
පුහුණත්පුගුල් ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෝචත් පුගුල්හට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද,
සෝචත් පුගුල් ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 105. ස. ප්‍ර:** පුහුණත්පුගුල්හට අතීත විවිකිත්තා ඇද්ද, ... අතීත
වූ අපායගමනීය මොහය ඇද්ද, පුහුණත් පුගුල්
ඒ මොහයෙන් සමොහ වේ ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සෝචත්පුගුල්හට අතීත වූ අපායගමනීය මොහය
ඇද්ද, සෝචත්පුගුල් ඒ මෝහයෙන් සමොහ
වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 106. ස. ප්‍ර:** රහත්හට අතීත රාගය ඇද්ද, රහත්හු ඒ
රාගයෙන් සරාග නො වෙත් ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුණත්පුගුල්හට අතීතරාගය ඇද්ද, පුහුණත්පුගුල්
ඒ රාගයෙන් සරාග නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 107 ස. ප්‍ර:** රහත්හට අතීතදෝෂය ඇද්ද, ... අතීත අනපත්‍රපා
ඇද්ද, රහත්හු ඒ අනපත්‍රපායෙන් අනපත්‍රප
නො වෙත් ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුණත්පුගුල්හට අතීත අනපත්‍රපා ඇද්ද,
පුහුණත්පුගුල් ඒ අනපත්‍රපායෙන් අනපත්‍රප
නො වෙත් ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 108. ස. ප්‍ර:** අනගමිහට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද, අනගමි
ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටිකුකු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පුහුණත්පුගුල්හට අතීත සත්කායදූෂටි ඇද්ද,
පුහුණත්පුගුල් ඒ දූෂටියෙන් දූෂටි සහිත නො වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

109. ස. පු.

අනාගාමිකං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ථි -පෙ- අතීතො
අනුසභගතො ඛ්‍යාපාදෙ අත්ථි, න ච අනාගාමී
තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්නවිත්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුටුජ්ඣනකං අතීතො අනුසභගතො ඛ්‍යාපාදෙ
අත්ථි, න ච පුටුජ්ඣනො තෙන ඛ්‍යාපාදෙන
ඛ්‍යාපන්නවිත්තො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

110. ස. පු:

සකදගාමිකං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
සකදගාමී තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුටුජ්ඣනකං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
පුටුජ්ඣනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

111. ස. පු:

සකදගාමිකං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ථි -පෙ-
අතීතො ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදෙ අත්ථි, න ච සකදගාමී
තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන්නවිත්තො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුටුජ්ඣනකං අතීතො ඔලාරිකො ඛ්‍යාපාදෙ අත්ථි,
න ච පුටුජ්ඣනො තෙන ඛ්‍යාපාදෙන ඛ්‍යාපන-
නවිත්තො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

112. ස. පු:

සොතාපන්නකං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
සොතාපන්නකං තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුටුජ්ඣනකං අතීතා සකකායදිට්ඨි අත්ථි, න ච
පුටුජ්ඣනො තාය දිට්ඨියා සදිට්ඨිකො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

113. ස. පු:

සොතාපන්නකං අතීතා විවික්ච්ඡා අත්ථි -පෙ-
අතීතො අපායගමනීයො මොහො අත්ථි, න ච
සොතාපන්නො තෙන මොහෙන සමොහො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

පුටුජ්ඣනකං අතීතො අපායගමනීයො මොහො
අත්ථි, න ච පුටුජ්ඣනො තෙන මොහෙන
සමොහො'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 109. ස. ප්‍ර:** අනග්‍රහිත අතීත විවික්තයා ඇද්ද ... අතීත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, අනග්‍රහිත ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ ය.
- ස. අනු:** පුහුණුප්පුල්ලහට අතීත වූ අනුසහගත ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුණුප්පුල්ල ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 110. ස. ප්‍ර:** සෙදග්‍රහිත අතීත සත්කායදූපි ඇද්ද, සෙදග්‍රහිත ඒ දූපියෙන් දූපි සහිත නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ ය.
- ස. අනු:** පුහුණුප්පුල්ලහට අතීත සත්කායදූපි ඇද්ද, පුහුණුප්පුල්ල ඒ දූපියෙන් දූපි සහිත නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 111. ස. ප්‍ර:** සෙදග්‍රහිත අතීත විවික්තයා ඇද්ද ... අතීත වූ ඔෆදරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, සෙදග්‍රහිත ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ ය.
- ස. අනු:** පුහුණුප්පුල්ලහට අතීත වූ ඔෆදරික ව්‍යාපාද ඇද්ද, පුහුණුප්පුල්ල ඒ ව්‍යාපාදයෙන් ව්‍යාපන්න සිත් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 112. ස. ප්‍ර:** සෝචත්පුල්ලහට අතීත සත්කායදූපි ඇද්ද, සෝචත්පුල්ල ඒ දූපියෙන් දූපි සහිත නො වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ ය.
- ස. අනු:** පුහුණුප්පුල්ලහට අතීත සත්කායදූපි ඇද්ද, පුහුණුප්පුල්ල ඒ දූපියෙන් දූපි සහිත නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 113. ස. ප්‍ර:** සෝචත්පුල්ලහට අතීත විවික්තයා ඇද්ද ... අතීත වූ අපායගමනීය මොහය ඇද්ද, සෝචත්පුල්ල ඒ මොහයෙන් සමොහ නොවේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා:** එසේ ය.
- ස. අනු:** පුහුණුප්පුල්ලහට අතීත වූ අපායගමනීය මොහය ඇද්ද, පුහුණුප්පුල්ල ඒ මොහයෙන් සමොහ නො වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 114. ස. පු:** අතීතා හත්ථා අත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අතීතෙසු හත්ථෙසු සති ආදානනිකෙබ්බපනං පඤ්ඤායතී'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 115. ස. පු:** අතීතා පාදා අත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අතීතෙසු පාදෙසු සති අභික්ඛමපටික්ඛමො පඤ්ඤායතී'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 116. ස. පු:** අතීතා පබ්බා අත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අතීතෙසු පබ්බෙසු සති සමමඤ්ඤානපසාරණං පඤ්ඤායතී'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 117. ස. පු:** අතීතො කුච්ඡි අත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අතීතස්මිං කුච්ඡස්මිං සති ජ්ඣව්ඡා පිපාසා පඤ්ඤායතී'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 118. ස. පු:** අතීතො කායො අත්ථි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අතීතො කායො පග්ගහනිග්ගහුපගො, ඡේදන-
හෙදනුපගො, කාකෙග්ගි ගිජ්ඣෙග්ගි කුලලෙග්ගි
සාධාරණො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: අතීතෙ කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සත්ථං කමෙය්‍ය,
අග්ගි කමෙය්‍යා'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු: ලබ්භා අතීතො කායො අනුබ්බතෙන¹ බ්බිද්දං,
රජ්ජුබ්බතෙන බ්බිද්දං, සංඛලිකබ්බතෙන
බ්බිද්දං, ගාමබ්බතෙන බ්බිද්දං, නිගමබ්බතෙන
බ්බිද්දං, නගරබ්බතෙන බ්බිද්දං, ජනපද
බ්බිද්දෙන බ්බිද්දං, කණ්ණබ්බතෙන බ්බිද්දනති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 114. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ හත්තයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ හත්තයන් ඇති කල නභාගැනුම් හා බහාතැනුම් හා පැනේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 115. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ පාදයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ පාදයන් ඇති කල ඉදිරියට යෑම් හා පෙරලා ඊම් හා පැනේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 116. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ පථියෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ පථියන් ඇති කල හැකිවීම දිගුකිරීම පැනේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 117. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ කුක්කි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ කුක්කිය ඇති කල බබ්භා හා පට්ඨ පැනේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 118. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ කයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අතීත වූ කය ප්‍රභූත නිග්‍රහ දෙකට පැමිණීමේ, ඡේදනභෙදනුපගත වූයේ, කවුඩු ගිජ්ජිහිණි කුරුර පක්ෂීන් හා සාධාරණ වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු:** අතීත වූ කයෙහි විෂ වැදගති ද? ශක්‍ර වැදගති ද? ගිහි වැදගති ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු:** අතීත වූ කය අනුබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, රජ්ජු-බ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, ශාඛිලබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, ප්‍රාමබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, නිගමබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, නගරබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, ජනපද බ්බන්ධයෙන් බඳින්නට, කණ්ඩබ්බන්ධයෙන් බඳින්නට ලැබේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 119. ස. පු:** අතිතො ආපො අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තෙන ආපෙත ආපකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අතිතො තෙජො අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තෙන තෙජෙන තෙජකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අතිතො වායො අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තෙන වායෙන වායකරණීයං කරොති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
120. ස. පු: අතිතො රූපකකිකො අත්ථි, අනාගතො රූපකකිකො අත්ථි, පච්චුප්පන්නා රූපකකිකො අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තයො රූපකකිකා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු: අතිතා පඤ්චකකිකා අත්ථි, අනාගතා පඤ්චකකිකා අත්ථි, පච්චුප්පන්නා පඤ්චකකිකා අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පණ්ණරසකකිකා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
121. ස. පු: අතිතං චක්ඛායතනං අත්ථි, අනාගතං චක්ඛා-
 යතනං අත්ථි, පච්චුප්පන්නා චක්ඛායතනං අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තිණි චක්ඛායතනාති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
122. ස. පු: අතිතාති ආදසායතනාති අත්ථි, අනාගතාති ආදසායතනාති අත්ථි, පච්චුප්පන්නාති ආදසා-
 යතනාති අත්ථිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ජතතිංසායතනාති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 119. ස. පු:** අතීත වූ ආපය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ ආපයෙන් අප්පකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: අතීත වූ තෙජස් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ තෙජසින් තෙදකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: අතීත වූ වායු ඇද් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඒ වායුවෙන් වායුකරණී කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 120. ස. පු:** අතීත වූ රූපසකකි ඇද්ද, අනාගත වූ රූපසකකි ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනන වූ රූපසකකි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපසකකියෝ තිදෙනෙක් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: අතීත වූ පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද, අනාගත වූ පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනන වූ පඤ්චසකකියෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පසලොස් සකකි කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 121. ස. පු:** අතීත වූ චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද, අනාගත වූ චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනන වූ චක්‍ෂුරායතනය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුරායතනයෝ තිදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 122. ස. පු:** අතීත වූ ආදශායතනයෝ ඇද්ද, අනාගත වූ ආදශායතනයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතපනන වූ ආදශායතනයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආයතනයෝ සතීත්දෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

123. ස. පු: අතීතා චක්ඛුධාතු අපි, අනාගතා චක්ඛුධාතු අපි, පච්චුප්පන්නා චක්ඛුධාතු අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: තිස්සො චක්ඛුධාතුයො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

124. ස. පු: අතීතා අට්ඨාරසධාතුයො අපි, අනාගතා අට්ඨාරසධාතුයො අපි, පච්චුප්පන්නා අට්ඨාරසධාතුයො අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: චතුපණ්ණාසධාතුයො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

125. ස. පු: අතීතං චක්ඛුඤ්ඤිකං අපි, අනාගතං චක්ඛුඤ්ඤිකං අපි, පච්චුප්පන්නං චක්ඛුඤ්ඤිකං අපි'ති.

ප. පටි: ආමනනා.

ස. අනු: තිණි චක්ඛුඤ්ඤිකාති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

126. ස. පු: අතීතාති බාවිසතිඤ්ඤිකාති අපි, අනාගතාති බාවිසතිඤ්ඤිකාති අපි, පච්චුප්පන්නාති බාවිසතිඤ්ඤිකාති අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: ජසට්ඨිඤ්ඤිකාති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

127. ස. පු: අතීතො රාජා චක්ඛවත්ති අපි, අනාගතො රාජා චක්ඛවත්ති අපි, පච්චුප්පන්නො රාජා චක්ඛවත්ති අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: තිණ්ණො¹ රාජ්ඣං² චක්ඛවත්තිනං සමමුඛිභාවො හොති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1. තිණ්ණකං - මජ්ඣිම, P.T.S.

2. රාජානං - P.T.S.

- 123. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද, අනාගත වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ චක්ඛුධාතු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්ඛුධාතුහු තිදෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
-
- 124. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද, අනාගත වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ අට්ඨොස්ඛාතුහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සිඵ්පනස් ඛාතු කෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
-
- 125. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ චක්ඡුරිනිද්‍රිය ඇද්ද, අනාගත වූ චක්ඡුරිනිද්‍රිය ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ චක්ඡුරිනිද්‍රිය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්ඡුරිනිද්‍රියයෝ තිදෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
-
- 126. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද, අනාගත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සසාට ඉන්ද්‍රිය කෙනෙක් වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
-
- 127. ස. ප්‍ර:** අතීත වූ සක්චිති රජ ඇද්ද, අනාගත වූ සක්චිති රජ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ සක්චිති රජ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: තුන් සක්චිති රජුන්ගේ හමුවීමෙක් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

128. ස. පු:

අතීතො සම්මාසම්මුද්ධො අපි, අනාගතො
සම්මාසම්මුද්ධො අපි, පච්චුප්පනො සම්මා-
සම්මුද්ධො අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

තිණ්ණං¹ සම්මාසම්මුද්ධානං සම්මුඛිහාවො
භොති'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

129. ස. පු:

අතීතං අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අපි අතීතනති.

ප. චි:

අපි සියා අතීතං සියා ආතීතනති

ස. ති:

ආජානාති තිග්ගහං.

අනු. ඔ:

හඤ්චි අතීතං අපි, අපි සියා අතීතං සියා
ආතීතං,

අනු. පා:

තෙනාතීතං ආතීතං, ආතීතං අතීතනති.

අනු. ආ:

යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො අතීතං අපි,
අපි සියා අතීතං සියා ආතීතං, තෙනාතීතං
ආතීතං, ආතීතං අතීතනති මිච්ඡා.

පටි. ඔ:

නො වෙ පනාතීතං ආතීතං, ආතීතං අතීතනති,

පටි. පා:

නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අතීතා අපි, අපි
සියා අතීතං සියා ආතීතනති''.

පටි: ආ:

යං තත්ථ වදෙසි: වතතබ්බෙ ඛො අතීතං
අපි, අපි සියා අතීතං සියා ආතීතං,
තෙනාතීතං ආතීතං, ආතීතං අතීතනති මිච්ඡා.

130. ස. පු:

අනාගතං අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අපි අනාගතනති.

ප. චි:

අපි සියා අනාගතං සියා ආනාගතනති

ස. ති:

ආජානාති තිග්ගහං.

අනු. ඔ:

හඤ්චි අනාගතං අපි, අපි සියා අනාගතං සියා
ආනාගතං,

අනු. පා:

තෙනානාගතං ආනාගතං, ආනාගතං අනාග-
තනති.

- 128. ස. පු:** අතීත වූ සමාස්සමුද්ධයෝ ඇද්ද, අනාගත වූ සමාස්සමුද්ධයෝ ඇද්ද, ප්‍රත්‍යතානන වූ සමාස්සමුද්ධයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** තුන් සමාස්සමුද්ධයන්ගේ හමුවීමෙක් වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 129. ස. පු:** අතීතය ඇත්තේ (අසති) වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ‘අසති’ අතීත වේ ද?
- ප. චි:** ‘අසති’ අතීත ද වන්නේ යැ, අනතීත ද වන්නේ යැ.
- ස. ති:** තිත්‍රහය දැනගනුව.
- අනු. ථ:** ඉදින් අතීතය අසති වේ නම්, අසති අතීතත් වන්නේ නම්, අනතීතත් වන්නේ නම්,
- අනු. පා:** එයින් අතීතය අනතීත වෙයි, අනතීතය අතීත වෙයි.
- අනු. ආ:** එහි ලා: “අතීතය අසති යැ. අසති අතීතත් වන්නේ යැ, අනතීතත් වන්නේ යැ. එයින් අතීතය අනතීත ද, අනතීතය අතීත ද වේ යැ යි කියැවුතු යැ” යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මථයා යැ.
- පටි. ථ:** තවද, ඉදින් අතීතය අනතීතත්, අනතීතය අතීතත් නො වේ නම්,
- පටි. පා:** හවත, ‘අතීතය අසති යැ. අසති අතීතත් වන්නේ යැ, අනතීතත් වන්නේ යැ’ යි නො කියැවුතු මැ යැ.
- පටි. ආ:** එහි ලා: “අතීතය අසති යැ, අසති අතීතත් වන්නේ යැ, අනතීතත් වන්නේ යැ. එයින් අතීතය අනතීත වෙයි, අනතීතය අතීත වේ යයි කියැවුතු යැ” යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මථයා යි.
- 130. ස. පු:** අනාගතය අසති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අසති අනාගත වේ ද?
- ප. චි:** අසති අනාගතත වන්නේ යැ, අනාගත නො වන්නේත් වන්නේ ය.
- ස. ති:** තිත්‍රහය දනුව.
- අනු. ථ:** ඉදින් අනාගතය අසති වේ නම්, අසති අනාගතත් වී නම්, අනාගත නො වන්නේත් වී නම්,
- අනු. පා:** එයින් අනාගතය නාගත වෙයි, නානාගතය අනාගත වෙයි.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අනාගතං අපි, අපි සියා අනාගතං සියා නිනාගතං, තෙනානාගතං නිනාගතං, නිනාගතං අනාගතනති ඕච්ඡ.

පටි. ඔ: නො වෙ පනානාගතං නිනාගතං, නිනාගතං අනාගතනති,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ: අනාගතං අපි, අපි සියා අනාගතං සියා නිනාගතනති.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අනාගතං අපි, අපි සියා අනාගතං සියා නිනාගතං, තෙනානාගතං නිනාගතං නිනාගතං, අනාගතනති ඕච්ඡ.

131. ස. පු: පච්චුප්පන්නං අපි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අපි පච්චුප්පන්නනති.

ප. මි: අපි සියා සච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නනති.

ස. නි: ආජානාති නිග්ගහං.

අනු. ඔ: හඤ්චි පච්චුප්පන්නං අපි, අපි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං,

අනු. පා: තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො පච්චුප්පන්නං අපි, අපි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං, තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති ඕච්ඡ.

පටි. ඔ: නො වෙ පන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති,

පටි. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ: පච්චුප්පන්නං අපි, අපි සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නනති.

- අනු. ආ: එහි ලා: “අනාගතය අසති වෙයි, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිසාගතත් වන්නේ යැ, එයින් අනාගතය නිසාගත වෙයි, නිසාගතය අනාගත වේයයි කියැවුණු යැ”යි. යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.
- පටි. ථ: ඉදින් අනාගතය නිසාගත ද, නිසාගතය අනාගත ද නො වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, “අනාගතය අසති යැ, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිසාගතත් වන්නේ යැ”යි නො ද කියැවුණු මැ යැ.
- පටි. ආ: එහි ලා: “අනාගතය අසති යැ, අසති අනාගතත් වන්නේ යැ, නිසාගතත් වන්නේ යැ, එයින් අනාගතය නිසාගත වෙයි, නිසාගතය අනාගත වේ යයි කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.
131. ස. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය අසති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වේ ද?
- ප. වි: අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ යැ.
- ස. ති: නිශ්චය දක්ව.
- අනු. ථ: ඉදින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය අසති වී නම්, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වී නම්, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ වී නම්,
- අනු. පා: එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වෙයි.
- අනු. ආ: එහි ලා: “ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය අසති යැ, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ යැ, එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වේ යයි කියැවුණු යැ” යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මිථ්‍යා යි.
- පටි. ථ: ඉදින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වන්නේ නො වේ නම්,
- පටි. පා: භවත, “ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය අසති යැයි ද, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය වන්නේ යැයි ද, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතාත්‍යය නො වන්නේ වන්නේ යැ”යි ද නො කියැවුණු යැ.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: “වත්තබ්බෙ ඛො පච්චුප්පන්නං අඤ්ඤා, අඤ්ඤා සියා පච්චුප්පන්නං සියා නො පච්චුප්පන්නං, තෙන පච්චුප්පන්නං නො පච්චුප්පන්නං, නො පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නානි ඕච්ඡා.

182. ස. පු: නිබ්බානං අඤ්ඤා.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අඤ්ඤා නිබ්බානානි¹.

ප. චි: අඤ්ඤා සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානානි.

ස. නි: ආජානාහි නිග්ගහං.

අනු. ධ: භඤ්ඤා නිබ්බානං අඤ්ඤා, අඤ්ඤා සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං,

අනු. පා: තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානි.

අනු. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො නිබ්බානං අඤ්ඤා, අඤ්ඤා සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානි ඕච්ඡා.

පටි. ධ: නො චේ පන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානි,

පටි. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “නිබ්බානං අඤ්ඤා, අඤ්ඤා සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානානි”.

පටි. ආ: යං තත්ථ වදෙසි: වත්තබ්බෙ ඛො නිබ්බානං අඤ්ඤා, අඤ්ඤා සියා නිබ්බානං සියා නො නිබ්බානං, තෙන නිබ්බානං නො නිබ්බානං, නො නිබ්බානං නිබ්බානානි ඕච්ඡා.

183. ප. පු: න වත්තබ්බෙ “අඤ්ඤා අඤ්ඤා, අනාගතං අඤ්ඤා”ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- පරි. ආ: එහි ලා: “ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය අසති යැයි ද, අසති ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය වන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය නො වන්නේත් වන්නේ යැ, එයින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය නො වෙයි, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය නො වන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වය වේ යැයි ද කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මථසා යි.
- 182. ස. පු:** තිථිණය අසති වේ ද?
- ප. පරි: එසේ යැ.
- ස. අනු: අසති තිථිණ වේ ද?
- ප. මි: අසති තිථිණත් වන්නේ ය, තිථිණ නො වන්නේත් වන්නේ යැ.
- ස. ති: තිග්‍රහය දූනගනුව.
- අනු. ය: ඉදින් තිථිණය අසති වී නම්, අසති තිථිණත් වී නම්, තිථිණ නො වන්නේත් වී නම්,
- අනු. පා: එයින් තිථිණය තිථිණ නො වන්නේත් තිථිණ නො වන්නේ තිථිණත් වෙයි.
- අනු. ආ: එහි ලා: “තිථිණ අසති යැයි ද, අසති තිථිණත් වන්නේ යැ, තිථිණ නො වන්නේත් වන්නේ යැ, එයින් තිථිණය තිථිණ නො වෙයි, තිථිණ නො වන්නේ තිථිණ වේ යැයි ද කියැවුණු යැ”යි යමක් කියෙහි නම් ඒ මථසා යි.
- පරි. ය: ඉදින් තිථිණය තිථිණ නො වේ නම්, තිථිණ නො වනුයේත් තිථිණ නො වේ නම්,
- පරි. පා: භවත, “තිථිණය අසති යැ යි ද, අසති තිථිණත් වන්නේ යැ, තිථිණ නො වනුයේත් වන්නේ යැ”යි ද නො කියැවුණු මැ යැ.
- පරි. ආ: එහි ලා: “තිථිණය අසති යැ යි ද, අසති තිථිණත් වන්නේ යැ, තිථිණ නො වනුයේත් වන්නේ යැ, එයින් තිථිණය තිථිණ නො වෙයි, තිථිණ නො වන්නේ තිථිණ වේ යැයි කියැවුණු යැ”යි ද යමක් කියෙහි නම් ඒ මථසා යි.
- 183. ප. පු:** “අතිතය ඇත, අනාගතය ඇතැ”යි නො කියැවුණු ද?
- ස. පරි: එසේ යැ.

ප. අනු: නනු වුතතං භගවතා: “යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ රූපං අතීතානගතපච්චුප්පනතං අජ්ඣතතං වා ඛිඤ්ඤා වා ඔලාරිකං වා සුඛමං වා හිනං වා පණීතං වා, යං දුරෙ සනතිකෙ වා, අයං වුච්චති රූපකඤ්ඤා. යා කාවි වෙදනා -පෙ- යා කාවි සඤ්ඤා -පෙ- යෙ කෙවි සඤ්ඤා -පෙ- යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානගතපච්චුප්පනතං අජ්ඣතතං වා ඛිඤ්ඤා වා ඔලාරිකං වා සුඛමං වා හිනං වා පණීතං වා, යං දුරෙ සනතිකෙ වා, අයං වුච්චති විඤ්ඤාණකඤ්ඤා’ති”^a අතෙව සුත්තනෙතා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. තිග: තෙන හි අතීතං අතී, අනාගතං අතීති.

184. ස පු: අතීතං අතී, අනාගතං අතී’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුතතං භගවතා: “තයො මෙ භික්ඛවෙ, නිරුත්තිප්පා අභිවච්චනප්පා පඤ්ඤාතතිප්පා අසඬ්ඤාණො අසඬ්ඤාණප්පබ්බා න සඬ්ඤාණනි න සඬ්ඤාණිසංසනති¹ අප්පතිකුට්ඨා² සමනෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤාහි. කතමෙ තයො: යං භික්ඛවෙ රූපං අතීතං නිරුත්ති පිගතං විපරිණතං, ‘අහොසී’ති තස්ස සඬ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස පඤ්ඤාතති. න තස්ස සඬ්ඤා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඤා ‘භවිස්සතී’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සඬ්ඤාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අතීතං නිරුත්ති පිගතං විපරිණතං, ‘අහොසී’ති තස්ස සඬ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අහොසී’ති තස්ස පඤ්ඤාතති. න තස්ස සඬ්ඤා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඤා ‘භවිස්සතී’ති.

යං භික්ඛවෙ රූපං අජාතං අපාකුභුතං, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සඬ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස පඤ්ඤාතති. න තස්ස සඬ්ඤා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඤා ‘අහොසී’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සඬ්ඤාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං අජාතං අපාකුභුතං, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සඬ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘භවිස්සතී’ති තස්ස පඤ්ඤාතති. න තස්ස සඬ්ඤා ‘අතී’ති, න තස්ස සඬ්ඤා ‘අහොසී’ති.

1. න සඬ්ඤාණනි න සඬ්ඤාණිසංසනති - සිමු, මජ්ඣ.

2. අප්පතිකුට්ඨා - මජ්ඣ.

බහි සංසුත්ත - බහි සුත්ත.

ප. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: “මහණෙනි, අතිතානාගත-
ප්‍රත්‍යතපනන වූ අධ්‍යාතම චේවසි බාග්‍ය චේවසි
ඔෆදරික චේවසි සුක්ඛ චේවසි භින චේවසි
ප්‍රණීත චේවසි යම් කිසි රූපයෙක් ඇද්ද, දුරු
චේවසි ලග චේවසි යම් රූපයෙකුත් ඇද්ද,
මේ ‘රූපසකකි’ යයි කියනු ලැබේ. ... යම් කිසි
වේදනාවක් ... යම් කිසි සංඥාවක් ... යම් කිසි
සංස්කාර කෙනෙක් ... අතිතානාගතප්‍රත්‍යතපනන
වූ අධ්‍යාතම චේවසි බාග්‍ය චේවසි ඔෆදරික චේවසි
සුක්ඛ චේවසි භින චේවසි ප්‍රණීත චේවසි යම් කිසි
විඤ්ඤායෙක් ඇද්ද, දුරු වූ හෝ ලග වූ හෝ යම්
විඤ්ඤායෙකුත් ඇද්ද, මේ ‘විඤ්ඤාසකකි’ යයි කියනු
ලැබේ” යයි වදාළ සුත්‍රානාගයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?

ස. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ප. නිග:

එසේ වී නම් අතීතය ඇත, අනාගතය ඇති.

134. ස. ප්‍ර:

අතීතය ඇද්ද, අනාගතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ: “මහණෙනි සංකිණී නො වූ,
සංකිණී නො වූ විරු මේ නිරුක්තිපථයෝ
අභිවචනපථයෝ ප්‍රඥප්තිපථයෝ තිදෙනෙක්
නුවණැති මහණබමුණන් වහන්සේ සැක නො කරනු
ලැබෙත්, සැක නො කරනු ලබන්නාහ, බැහැර
නො කරනු ලබන්නාහ. කවර තුන් දෙනෙක
ගත්: මහණෙනි, යම් රූපයෙක් අතීත වී ද,
නිරුක්ති වී ද, විගත වී ද, විපරිණාම වී ද, ‘වූයේ’ යැ
යනු එයට නමෙකි, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට සංඥ ය,
‘වූයේ’ යැ යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’යි එයට
නමෙක් නො වෙයි. ‘වත්තේ’ යැයි එයට නමෙක්
නො වෙයි. යම් වේදනාවක් ... යම් සංඥාවක්
... යම් සංස්කාර කෙනෙක් ... යම් විඤ්ඤායෙක්
අතීත වී නම් නිරුක්ති වී නම් විගත වී නම්
විපරිණාම වී නම්, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට නමෙකි,
‘වූයේ’ යැ යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වූයේ’ යැ යනු
එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’යි එයට නමෙක් නො
වෙයි. ‘වත්තේ’ යැයි එයට නමෙක් නො වෙයි.

මහණෙනි, යම් රූපයෙක් නො උපති ද, නො
පහළ වී ද, ‘වත්තේ’ යැ යනු එයට නමෙකි,
‘වත්තේ’ යැ යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වත්තේ’ යැ
යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’ යනු එයට
නමෙක් නො වෙයි. ‘වූයේ’ යැ යනු එයට
නමෙක් නො වෙයි. යම් වේදනාවක් ... යම්
සංඥාවක් ... යම් සංස්කාර කෙනෙක් ... යම්
විඤ්ඤායෙක් නො උපති ද නො පහළ වී ද,
‘වත්තේ’ යැ යනු එයට නමෙකි, ‘වත්තේ’ යැ
යනු එයට සංඥයෙකි, ‘වත්තේ’ යැ යනු එයට
ප්‍රඥප්තියෙකි. ‘ඇතැ’ යනු එයට නමෙක් නො
වෙයි, ‘වූයේ’ යැ යනු එයට නමෙක් නො වෙයි.

යං භික්ඛවෙ රූපං ජාතං පාචුභුතං, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස සංඛ්‍යා, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සංඛ්‍යා ‘අභොසි’ති, න තස්ස සංඛ්‍යා ‘භවිස්සති’ති. යා වෙදනා -පෙ- යා සඤ්ඤා -පෙ- යෙ සංඛ්‍යාරා -පෙ- යං විඤ්ඤාණං ජාතං පාචුභුතං, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස සංඛ්‍යා, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස සමඤ්ඤා, ‘අඤ්ඤි’ති තස්ස පඤ්ඤානති. න තස්ස සංඛ්‍යා ‘අභොසි’ති, න තස්ස සංඛ්‍යා ‘භවිස්සති’ති.

ඉමෙ ඛො භික්ඛවො තයො නිරුතතිපථා අභිච්චනපථා පඤ්ඤානතිපථා අසංඛිණ්ණො අසංඛිණ්ණපුබ්බො න සංඛිණ්ණනති න සංඛිණ්ණිස්සනති අපපතිකුට්ඨා සමභේති ඩ්‍රාගමභේති විඤ්ඤාති. යෙ’පි තෙ භික්ඛවො, අග්‍රෙයං උක්ඛලා මස්ස -භඤ්ඤා¹ අග්‍රෙයුකවාදා අකිරියවාදා² නඤ්ඤවාදා, තෙ’පි මෙ තයො නිරුතතිපථෙ අභිච්චනපථෙ පඤ්ඤානතිපථෙ න ගරහිතබ්බං න පටිකෙකාසි-තබ්බං අමඤ්ඤිංසු. තං කිස්ස ගෙතු: නිජා ඛ්‍යාතොසනා උපාරමනභයා’ති³ අඤ්ඤා’ව පුත්තනොත්තා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. නිග: තෙන හි “න චත්තබ්බං අනිතං අඤ්ඤි, අනාගතං අඤ්ඤි”ති.

185. ස. පු: අනිතං අඤ්ඤි’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. අනු: නනු ආයස්මා එගගුණො භගවතං එතදවොච: “අඤ්ඤි නු ඛො තං භනෙත, චක්ඛුං යෙන චක්ඛුනා අතීතෙ බුඤ්ඤා පරිනිබ්බුතෙ ජිත්තපපඤ්ඤෙ ජිත්ත-ච්චුමෙ පරියාදිත්තවට්ඨො³ සබ්බදුක්ඛචීතිවතොත පඤ්ඤාපයමානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා’ති. [අඤ්ඤි නු ඛො තං භනෙත, සොතං -පෙ- අඤ්ඤි නු ඛො තං භනෙත, සාණං -පෙ-] අඤ්ඤි නු ඛො සා භනෙත ජිත්තා -පෙ- [අඤ්ඤි නු ඛො සො භනෙත, කායො -පෙ-] අඤ්ඤි නු ඛො සො භනෙත, මනො යෙන මනෙන අතීතෙ බුඤ්ඤා පරිනිබ්බුතෙ ජිත්තපපඤ්ඤෙ ජිත්තච්චුමෙ පරියාදිත්තවට්ඨො³ සබ්බදුක්ඛචීතිවතොත පඤ්ඤා-පයමානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා’ති. නඤ්ඤි ඛො තං එගගුණ,

1. උක්ඛලා මස්සඤ්ඤා - සිමු, උක්ඛලමස්සඤ්ඤා - P.T.S

2. අකිරියවාදා - සිමු.

3. පරියාදිත්තවට්ඨො - සිමු, P.T.S.

4. චත්තබ්බං - සිමු.

a බිඤ්ඤා භංගුතා - උපයමිතා - නිරුතතිපථපුත්තා.

මහණෙනි, යම් රූපයෙක් ඉපදෙයි සිටුවේ ද, පහළ වැ සිටුවේ ද, 'ඇත' යනු එයට නමෙකි. 'ඇත' යනු එයට සංඥයෙකි. 'ඇත' යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. 'වූයේ' යැ යනු එයට නමෙක් නො වෙයි. 'වන්නේ' යැ යනු එයට නමෙක් නො වෙයි. යම් වේදනාවක් ... යම් සංඥාවක් ... යම් සංසකාර කෙනෙක් ... යම් විඥනයෙක් ඉපදෙයි සිටුවේ ද, පහළ වැ සිටුවේ ද, 'ඇත' යනු එයට නමෙකි. 'ඇත' යනු එයට සංඥයෙකි. 'ඇත' යනු එයට ප්‍රඥප්තියෙකි. 'වූයේ' ය යනු එයට නමෙක් නො වෙයි. 'වන්නේ' යැ යනු එයට නමෙක් නො වෙයි.

මහණෙනි, සංකීර්ණ නො වූ, සංකීර්ණ නො වූ විරූ මේ තුන් තිරිකතිපථයෝ අධිවචනපථයෝ ප්‍රඥප්තිපථයෝ ත්‍රවණිති මහණබමුණන් විසින් සාක නො කරනු ලැබෙත්, සාක නො කරනු ලබන්නාහ, බාහාර නො කරනු ලබන්නාහ. මහණෙනි, උක්කල දනව්වාසි අහෙතුකවාද ඇති අත්‍රියවාද ඇති නාස්තිකවාද ඇති 'වස්සය' යැ 'භස්සකු' යැ යන යම් (ශාක්‍ය) කෙනෙක් වූහ නම් ඔහු දු මේ තුන් තිරිකතිපථයන් අධිවචනපථයන් ප්‍රඥප්තිපථයන් නො ගැරඟිය යුතු කොට නො පිළි-කෙවී කටයුතු කොට සිතුහ. ඒ කවර හෙයින් යත්: (තමනට) තිසු-සට්ඨන-උපවාද බියෙනාසි" වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. තිග: එසේ වී නම් 'අතීතය ඇත, අනාගතය ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

185. ස. ප්‍ර: අතීතය ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු:

ආයුෂමත් එහෙත්ත තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැලකළාහු නො: "වහන්ස, සිද්ධල (තෘණො මාන දුෂ්ඨ සංඛ්‍යාත) ප්‍රසංඤායන් ඇති, සිද්ධ (කුශලාකුශලකම්) වර්ගත් ඇති, මාඛගත් (සංසාර) වර්ගත් ඇති, සියලු (විපාකවර්ග සංඛ්‍යාත) දුඛය ඉක්මැ වූ, පිරිනිවි අතීත බුදු-වරයන් යම් චක්ඛුසෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු චක්ඛුසෙකින් ඇද්ද? වහන්ස ... යම් ශ්‍රෝත්‍රයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ශ්‍රෝත්‍රයෙකින් ඇද්ද ... යම් ස්‍රාණයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ස්‍රාණයෙකින් ඇද්ද ... යම් ජීව්‍යායෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු ජීව්‍යායෙකින් ඇද්ද ... යම් කයෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු කයෙකින් ඇද්ද ... යම් මනසෙකින් පනවන්නේ නම් එබඳු මනසෙකින් ඇද්ද? එහෙත්ත, සිද්ධල ප්‍රසංඤායන් ඇති,

චක්ඛුං යෙන චක්ඛුනා අතීතෙ බුද්ධො පරිනිබ්බුතෙ ජිත්තපපඤ්ඤා ජිත්තවට්ඨමෙ පරියාදිත්තවට්ඨො³ සබ්බදුක්ඛචීතිවතෙන පඤ්ඤාපයමානො පඤ්ඤා-පෙය්‍ය. [නජී බො තං එගගුණ, සොතං -පෙ- නජී බො තං එගගුණ, සාණං -පෙ-] නජී බො සා එගගුණ, ජීව්‍යා -පෙ- [නජී බො සො එගගුණ, කායො -පෙ-] නජී බො සො එගගුණ මනො යෙන මනෙන අතීතෙ බුද්ධො පරිනිබ්බුතෙ ජිත්තපපඤ්ඤා ජිත්තවට්ඨමෙ පරියා-දිත්තවට්ඨො සබ්බදුක්ඛචීතිවතෙන පඤ්ඤාපය-මානො පඤ්ඤාපෙය්‍යා”තී² අතේ’ව සුත්තනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ස. තිග: තෙන හි න වත්තබ්බං¹ ‘අතීතං අජී’ති.

136. ප: පු: අතීතං අජීති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ස. අනු: නනු අයසමා නිඤ්ඤා එතදවොච: අනු පුබ්බෙ ලොභො. තදනු අකුසලං. සො එතරගි නජී. ඉච්චිතං කුසලං. අනු පුබ්බෙ දොසො -පෙ- අනු පුබ්බෙ මොහො. තදනු අකුසලං. සො එතරගි නජී. ඉච්චිතං කුසල”නති.^b අතේව සුත්තනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ස. තිග: තෙන හි න වත්තබ්බං අතීතං අජීති.

137. ප: පු: න වත්තබ්බං අනාගතං අජීති.

ස. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං ගගවතා: “කඛ්භිකාරො² චෙ භික්ඛවෙ, අභාරෙ අජී රුගො, අජී නජ්ඣි, අජී තණ්හා. පනිට්ඨිතං තත්ථ විඤ්ඤාණං විරුද්ධං. යත්ථ පනිට්ඨිතං විඤ්ඤාණං විරුද්ධං, අජී තත්ථ නාම-රුපස්ස අවක්කන්ති. යත්ථ අජී නාමරුපස්ස අවක්කන්ති, අජී තත්ථ සංඛාරානං වුද්ධි.³ යත්ථ අජී සංඛාරානං වුද්ධි, අජී තත්ථ අයතීං පුනබ්බවාහිනිබ්බත්ති. යත්ථ අජී අයතීං පුනබ්බවාහිනිබ්බත්ති, අජී තත්ථ අයතීං ජාති-ජරාමරණං. යත්ථ අජී අයතීං ජාතිජරාමරණං, සසොකං තං භික්ඛවෙ සදරං⁴ සලපායාසන්ති

1. වත්තබ්බං - සිඬු.

2. කඛ්භිකාරො PTS

3. සංඛාරානං බුද්ධි - PTS

4. සරජං - සිඬු, මජ්ඣිමනිකාය, PTS

a. සලායතන සංසුත්ත - එගගුණ පඤ්ඤා සුත්ත.

b. නිකඛඤ්ජනර - මහාවග්ග - 16 සුත්ත

සිදලු කම්මවතීයන් ඇති, මැඩලු සංසාරවතීයන් ඇති, සියලු වතීදුඛය ඉක්මැ වූ, පිරිනිවි අතීත බුදුවරයන් යම් ඇසෙකින් පනවන්නේ නම් එවන් ඇසෙක් නැත. එගුණය, ... එවන් ප්‍රොත්‍රයෙක් නැත ... එවන් ස්‍රාණයෙක් නැත ... එගුණය, ... එවන් ජීව්‍යයෙක් නැත ... එවන් කයෙක් නැත ... එගුණය, සිදහල ප්‍රපඤ්චයන් ඇති, සිදලු කම්මවතීයන් ඇති, මැඩලු සංසාරවතීයන් ඇති, සියලු වතීදුඛය ඉක්මැ වූ, පිරිනිවි අතීත බුදුවරයන් යම් මනෙසෙකින් පනවන්නේ නම් එවන් මනසෙක් නැතැ”යි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එසේ වී නම් ‘අතීතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

186. ස. පු: අතීතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආයුෂ්මත් නිශ්ඤා තෙරණුවෝ තෙල වදාලාහු නො: “පෙර ලොහ වී. එ අකුසල් වී. එ ලොහ දෑන් නැති. මෙසේ මේ මැනැවි. පෙර දොෂ වී . . පෙර මොහ වී. එ අකුසල් වී. එ මොහය දෑන් නැති. මෙසේ මේ මැනැවැ”යි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එහෙයින් ‘අතීතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

187. ප. පු: ‘අනාගතය ඇතැ’යි නො කියැයුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො: “මහණෙනි, ඉදින් කවලිකාරාගාරයෙහි රාගය ඇද්ද, නන්දිය ඇද්ද, තෘණොව ඇද්ද, එහි විශ්‍යනය විරුද්ධ වැ (මුල්බැස) පිහිටියේ වෙයි. යම් තැනෙක විශ්‍යනය විරුද්ධ වැ පිහිටියේ වේ ද, එහි නාමරූපයාගේ බැසගැනීම ඇත. යම් තැනෙක නාමරූපයාගේ බැසගැනීම ඇද්ද, එහි සංඝකාරයන්ගේ වෘද්ධිය ඇත. යම් තැනෙක සංඝකාරයන්ගේ වෘද්ධිය ඇද්ද, එහි ආයතිපුනභීවාහිනිථිථි ඇත. යම් තැනෙක ආයතිපුනභීවාහිනිථිථි ඇද්ද, එහි ආයතිජාතිජරාමරණ ඇත. යම් තැනෙක ආයති ජාතිජරාමරණ ඇද්ද, මහණෙනි, එය ශොක

වදාමි. එසේ වෙ තිකඩවෙ ආහාරෙ -පෙ-
මනොසංකල්පනාය වෙ තිකඩවෙ ආහාරෙ -පෙ-
විකල්පණෙ වෙ තිකඩවෙ ආහාරෙ අපි රාගො,
අපි නන්දි අපි තණ්හා -පෙ- සංසාරය නං
තිකඩවෙ සදරං සද්ධාරණයනි වදාමි”^a ති අපේව
සුභතනොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. නිග: තෙන හි අනාගතං අපිති.

188. ස. පු: අනාගතං අපිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතං ගතවතා: “කම්මකාරෙ වෙ තිකඩවෙ
ආහාරෙ නපි රාගො, නපි නන්දි, නපි තණ්හා,
අප්පතිට්ඨිතං තප් විකල්පණං අපිරුද්ධං. යප්
විකල්පණං අප්පතිට්ඨිතං අපිරුද්ධං, නපි තප්
නාමරුපස්ස අවකක්කති. යප් නපි නාම-
රුපස්ස අවකක්කති, නපි තප් සංඛාරානං
වුද්ධි. යප් නපි සංඛාරානං වුද්ධි, නපි තප්
ආයතිං පුනඛගවාහිතිබ්බතති. යප් නපි ආයතිං
පුනඛගවාහිතිබ්බතති, නපි තප් ආයතිං ජනි-
ජරාමරණං. යප් නපි ආයතිං ජනිජරාමරණං,
අසොකං තං කඩවෙ අජරං අනුපායාසනති
වදාමි. එසේ වෙ තිකඩවෙ ආහාරෙ -පෙ-
මනොසංකල්පනාය වෙ තිකඩවෙ ආහාරෙ -පෙ-
විකල්පණෙ වෙ තිකඩවෙ, ආහාරෙ නපි රාගො,
නපි නන්දි, නපි තණ්හා, අසොකං තං
තිකඩවෙ අජරං අනුපායාසනති වදාමි”^a ති අපේව
සුභතනොති?”

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතඛබ්බං “අනාගතං අපිති”ති.

සම්මතවිකල්ප නිවේදනා.

^a නිදහස සංසාරය - මහාවිහාර - අපිරුද්ධතා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සහිත යැ දරථ සහිත යැ උපායාස සහිත යැ යි කියමි. මහණෙනි, ඉදින් සංඝාභාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් මනෝ සංකල්පනාභාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් විඤ්ඤාභාරයෙහි රුහය ඇද්ද, නන්දිය ඇද්ද, තාමණ්ණව ඇද්ද ... මහණෙනි, එය ශෝක සහිත යැ දරථ සහිත යැ උපායාස සහිත යැ යි කියමි” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. නිග: එහෙයින් අනාගතය ඇත.

188. ස. පු: අනාගතය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: බුදුන් විසින් වදාළේ මැ නො: “මහණෙනි, ඉදින් කච්ඡිකාරාභාරයෙහි රාග නැද්ද, නන්දි නැද්ද, තාමණ්ණ නැද්ද, එහි විඤ්ඤා නොපිහිටියේ විරූප නො වූයේ වේ යි. යම් තැනෙක විඤ්ඤා නො පිහිටියේ විරූප නො වූයේ වේ ද, එහි නාම-රූපයාගේ අවක්‍රාන්ති නැත. යම් තැනෙක නාමරූප දෙදෙනාගේ අවක්‍රාන්ති නැද්ද, එහි සංස්කාරයන්ගේ වාද්ධි නැත. යම් තැනෙක සංස්කාරයන්ගේ වාද්ධි නැද්ද, එහි ආයතිප්‍රතභි-වාහිනිච්ඡාති නැත. යම් තැනෙක ආයති-ප්‍රතභිවාහිනිච්ඡාති නැද්ද, එහි ආයති ජාතිජරා-මරණ නැත. යම් තැනෙක ආයති ජාතිජරාමරණ නැද්ද, මහණෙනි, එය අශෝක යැ අජර යැ අනුපායාස යැ යි කියමි. මහණෙනි, ඉදින් සංඝාභාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් මනෝ සංකල්පනාභාරයෙහි ... මහණෙනි, ඉදින් විඤ්ඤාභාරයෙහි රුහය නැද්ද, නන්දිය නැද්ද, තාමණ්ණ නැද්ද, මහණෙනි, එය අශෝක යැ අජර යැ අනුපායාස යැ යි කියමි” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග: එහෙයින් අනාගතය ඇතැයි නො කියැවුණු මැ යැ

සබ්බමසීකථා නිමි.

1. 7.

අතීතබ්බාදිකථා

1. ප. පු: අතීතං බ්බා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං ආයතනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං ධාතු'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං බ්බා ධාතු ආයතනනති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ප. පු: අනාගතං බ්බා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අනාගතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං ආයතනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අනාගතං අප්පි'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං ධාතු'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අනාගතං අප්පි'ති
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 7.

අතීතබ්‍රහ්මදිකථා

[සකභ්‍රහ්මදිකථාං භො භරතෙන් අතීතානාගතයන් ඇති සේ කැමැති වන පරමාදිත්‍යයේ පාච්ඡා වශයෙන් 'අතීතං බ්‍රහ්මාති' ආදි කථා එසි]

1. ප. පු: අතීතය සකභ්‍රහ්මදිකථාදි
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අතීතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
ප. පු: අතීතය ආයතන ද?
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අතීතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
ප. පු: අතීතය බ්‍රහ්මදිකථාදි ද?
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අතීතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
ප. පු: අතීතය සකභ්‍රහ්මදිකථා බ්‍රහ්මදිකථාදි ද?
ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අතීතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

2. ප. පු: අනාගතය සකභ්‍රහ්මදිකථාදි
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ . .
ප. පු: අනාගතය ආයතන ද?
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
ප. පු: අනාගතය බ්‍රහ්මදිකථාදි ද?
ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ . .

- ප. පු: අනාගතං බ්බා ඛාතු ආයතනනි.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ප. පු: පච්චුප්පනනං බ්බා, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං බ්බා, අතීතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
 ප. පු: පච්චුප්පනනං ආයතනං, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං ආයතනං, අතීතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
 ප. පු: පච්චුප්පනනං ඛාතු, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං ඛාතු, අතීතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
 ප. පු: පච්චුප්පනනං බ්බා ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං බ්බා ඛාතු ආයතනං, අතීතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
4. ප. පු: පච්චුප්පනනං බ්බා, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බා, අනාගතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
 ප. පු: පච්චුප්පනනං ආයතනං, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බා, අනාගතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
 ප. පු: පච්චුප්පනනං ඛාතු, පච්චුප්පනනං අපි'ති.
 ස. පරිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං බ්බා, අනාගතං අපි'ති.
 ස. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

- ප. පු: අනාගතය සකකි බාතු ආයතන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය ඇත් ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
3. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතය සකකි යැ, අතීතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතය ආයතන යැ, අතීතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය බාතු යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතය බාතු යැ, අතීතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය සකකි බාතු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතය සකකි බාතු ආයතන වෙයි. අතීතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය බාතු යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්තය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- ප. පු: පච්චුප්පන්නං බ්බා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං
අත්ථි'ති.
- ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: අනාගතං බ්බා ධාතු ආයතනං, අනාගතං අත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු: අතීතං බ්බා, අතීතං නත්ථි'ති.
- ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බා, පච්චුප්පන්නං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං ආයතනං, අතීතං නත්ථි'ති.
- ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං ධාතු, අතීතං නත්ථි'ති.
- ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං ආයතනං, පච්චුප්පන්නං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං බ්බා ධාතු ආයතනං, අතීතං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බා ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං
නත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ප. පු: අනාගතං බ්බා, අනාගතං නත්ථි'ති.
- ස. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං බ්බා, පච්චුප්පන්නං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: න භෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- ප. පු: අනාගතං ආයතනං, අනාගතං නත්ථි'ති.
- ස. පරි: ආමන්තා.

- ප. පු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය සකකි ධාතු ආයතන යැ.
ප්‍රත්‍යුත්පන්නය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. අනාගතය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ප. පු: අතීතය සකකි යැ, අතීතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්නය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: අතීතය ආයතන යැ, අතීතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්නය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: අතීතය ධාතු යැ, අතීතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්නය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: අතීතය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. අතීතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය සකකි ධාතු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යුත්පන්නය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
6. ප. පු: අනාගතය සකකි යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යුත්පන්නය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්නය නැද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු: අනාගතය ආයතන යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: පච්චුපසනතං ඛකා, පච්චුපසනතං නපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනාගතං ඛාතු, අනාගතං නපී'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු. පච්චුපසනතං ඛකා, පච්චුපසනතං නපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනාගතං ඛකා ඛාතු ආයතනං, අනාගතං නපී'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: පච්චුපසනතං ඛකා ඛාතු ආයතනං, පච්චුපසනතං නපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 7. ප. පු: අනිතං රූපං ඛකො'ති?
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං රූපං අපී'ති?
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනිතං රූපං ආයතනනති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං රූපං අපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනිතං රූපං ඛාතු'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං රූපං අපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනිතං රූපං ඛකා ඛාතු ආයතනනති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අනිතං රූපං අපී'ති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 8. ප. පු: අනාගතං රූපං ඛකො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අනාගතය බාහු යැ, අනාගතය නැද්ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අනාගතය සකකි බාහු අයතන වෙයි. අනාගතය නැද්ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද සකකි බාහු අයතන වෙයි ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ද නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
7. ප. ප්‍ර: අතීත රූපය සකකි වේ ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීත රූපය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අතීතරූපය අයතන වේ ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතරූපය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අතීතරූපය බාහු වේ ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතරූපය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අතීතරූපය සකකි බාහු අයතන වේද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතරූපය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
8. ප. ප්‍ර: අනාගතරූපය සකකි වේ ද?
- ස. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: අනාගතං රූපං අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං -පෙ- අනාගතං රූපං
 ඛාතු -පෙ- අනාගතං රූපං ඛනා ඛාතු
 ආයතනනි.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං රූපං අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 9. ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ඛනො, පච්චුප්පනං රූපං
 අපීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං රූපං ඛනො, අතීතං රූපං අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනං
 රූපං ඛාතු -පෙ- පච්චුප්පනං රූපං ඛනා ඛාතු
 ආයතනං, පච්චුප්පනං රූපං අපීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අතීතං රූපං ඛනා ඛාතු ආයතනං, අතීතං රූපං
 අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 10. ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ඛනො, පච්චුප්පනං රූපං
 අපීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛනො, අනාගතං රූපං අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප. පු: පච්චුප්පනං රූපං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනං
 රූපං ඛාතු -පෙ- පච්චුප්පනං රූපං ඛනා
 ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පනං රූපං අපීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ප. අනු: අනාගතං රූපං ඛනා ඛාතු ආයතනං, අනාගතං
 රූපං අපීති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 11. ප. පු: අතීතං රූපං ඛනො, අතීතං රූපං නාපීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ප. අනු: අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අනාගතරූපය ආයතන ... අනාගතරූපය බාහු ... අනාගතරූපය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත රූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ප. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතරූපය සකකි යැ, අතීතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අතීතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
10. ප. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතරූපය සකකි යැ, අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තරූපය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අනාගතරූපය ඇද්ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
11. ප. ප්‍ර: අතීතරූපය සකකි යැ, අතීතරූපය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො, පච්චුප්පන්නං රූපං නපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං රූපං ආයතනං -පෙ- අතීතං රූපං ඛාතු -පෙ- අතීතං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, අතීතං රූපං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ප. පු:** අනාගතං රූපං බ්බො, අනාගතං රූපං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො, පච්චුප්පන්නං රූපං නපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අනාගතං රූපං ආයතනං, -පෙ- අනාගතං රූපං ඛාතු -පෙ- අනාගතං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, අනගතං රූපං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. අනු: පච්චුප්පන්නං රූපං බ්බො ඛාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං රූපං නපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13. ප. පු:** අතීතා වෙදනා -පෙ- අතීතා සිඤ්ඤා -පෙ- අතීතා සම්මාරා -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං බ්බො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: අතීතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ඛාතු -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං බ්බො ඛාතු ආයතනනති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං අපී'ති.
- ස. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ප. අනු: ප්‍රකෘතපනතරූපය සකකි යැ, ප්‍රකෘතපනතරූපය නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අතීතරූපය ආයතන යැ ... අතීතරූපය බාහු යැ ... අතීතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි. අතීතරූපය නැද්ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රකෘතපනතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රකෘතපනතරූපය නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 12. ප. ප්‍ර:** අනාගතරූපය සකකි යැ, අනාගතරූපය නැද්ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රකෘතපනතරූපය සකකි යැ, ප්‍රකෘතපනතරූපය නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අනාගතරූපය ආයතන යැ, ... අනාගතරූපය බාහු යැ .. අනාගතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි, අනාගතරූපය නැද්ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: ප්‍රකෘතපනතරූපය සකකි බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රකෘතපනතරූපය නැද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 13. ප. ප්‍ර:** අතීත වේදනාව ... අතීත සංඥාව ... අතීත සංයකාරයෝ ... අතීත විඥනය සකකි වේ ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ප. ප්‍ර: අතීත විඥනය ආයතන යැ ... අතීත විඥනය බාහු යැ ... අතීත විඥනය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?
- ස. පරිඥාය: එසේ යැ.
- ප. අනු: අතීත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 14. ප. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති ආයතනනි.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ප. පු:** පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති, අතීතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ඛාතු -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති ආයතනං, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අතීතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති ආයතනං, අතීතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ප. පු:** පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති, අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පු: පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං ඛාතු -පෙ- පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති ආයතනං, පච්චුප්පනතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ප. අනු: අනාගතං විඤ්ඤාණං බ්බොදිති ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං අපි'ති.
ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 14. ප. පු:** අනාගත විඥනය සකකි වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු:** අනාගත විඥනය ආයතන යැ ... අනාගත විඥනය බාහු යැ ... අනාගත විඥනය සකකි බාහු ආයතන වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 15. ප. පු:** ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යුත්තර-
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අතීත විඥනය සකකි යැ, අතීත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු:** ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යුත්තර-
විඥනය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය සකකි
බාහු ආයතන වෙයි, ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අතීත විඥනය සකකි බාහු ආයතන යැ, අතීත
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 16. ප. පු:** ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යුත්තර-
විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අනාගතවිඥනය සකකි යැ, අනාගතවිඥනය
ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ප. පු:** ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය ආයතන යැ ... ප්‍රත්‍යුත්තර-
විඥනය බාහු යැ ... ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය සකකි
බාහු ආයතන යැ, ප්‍රත්‍යුත්තරභවිඥනය ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අනාගතවිඥනය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
අනාගත විඥනය ඇද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 17. ප. පු:** අතීතං විඤ්ඤාණං ඛකො, අතීතං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛකො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු:** අතීතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අතීතං විඤ්ඤාණං ඛකො ධාතු ආයතනං, අතීතං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛකො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18 ප. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛකො, අනාගතං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛකො, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු:** අනාගතං විඤ්ඤාණං ආයතනං -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ධාතු -පෙ- අනාගතං විඤ්ඤාණං ඛකො ධාතු ආයතනං, අනාගතං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං ඛකො ධාතු ආයතනං, පච්චුප්පන්නං විඤ්ඤාණං නපී'ති.
- ස. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** න වත්තබ්බං “අතීතානාගතා ඛකො ධාතු ආයතනං, නපී වේතෙ”ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** නනු චුත්තං භගවතා: “තයො මේ භික්ඛවෙ නිරුපිපථා අභිවචිතපථා පඤ්ඤාතතිපථා -පෙ- විඤ්ඤාති'ති -පෙ-”^a අපො'ව සුත්තනෙතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- අනු. පා:** තෙන හි වත්තබ්බං¹ “අතීතානාගතා ඛකො ධාතු ආයතනං නපී වේතෙ”ති.

1. න වත්තබ්බං - සිමු, මජ්ඣ, සා, PTS.

a බබ්බසංසුතා - නිරුපිපථ සුතා.

- 17. ප. පු:** අතීතවිඥනය සකකි යැ, අතීතවිඥනය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යතපත්ත-
විඥනය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ප. පු:** අතීතවිඥනය ආයතන යැ ... අතීතවිඥනය
බාහු යැ ... අතීතවිඥනය සකකි බාහු ආයතන
යැ, අතීතවිඥනය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 18. ප. පු:** අනාගතවිඥනය සකකි යැ, අනාගතවිඥනය
නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය සකකි යැ, ප්‍රත්‍යතපත්ත-
විඥනය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ප. පු:** අනාගතවිඥනය ආයතන යැ ... අනාගතවිඥනය
බාහු යැ ... අනාගතවිඥනය සකකි බාහු
ආයතන යැ, අනාගත විඥනය නැද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය සකකි බාහු ආයතන වෙයි,
ප්‍රත්‍යතපත්තවිඥනය නැද්ද?
- ස. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 19. ස. පු:** “අතීතානාගතයෝ සකකිබාහු ආයතන වෙති”යි ද,
තුලුහු නැතැ”යි ද නො කියැයුතු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** භාග්‍යවතුන් විසින්: “මහණෙනි, නුවණැති (මහණ
බ්‍රහ්මණන්) විසින් බැහැර නො කළ ... මේ තුන්
තීරුකතිපථ කෙනෙක් අභිවචනපථ කෙනෙක්
ප්‍රඥප්තිපථ කෙනෙක් ඇතැ”යි වදාළ සූත්‍රානන-
යෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු පා:** එයින් “අතීතානාගතයෝ සකකි බාහු ආයතන
වෙති”යි ද, තුලුහු නැතැ”යි ද කියැයුතු යැ.

20. ප. ප්‍ර: අතීතානුගතයා බැකියා වාතු අයෙකු, නවී වෛතෙ'ති.

ස. පරීක්ෂකයා: ආමන්තා.

ප. අනු: නමු වුත්තං ගභවතා: “යං කිසුචි භික්ඛවෙ,
රූපං අභිකානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣන්තං වා,
බහිඤ්ඤා වා ඕලාරිකං වා සුචුම්භං වා භිනං වා
පණ්ණිකං වා, යං දුරෙ සතතිකෙ වා, අයං චුච්චති
රූපකඛකො. යා කාචි වෙදනා -පෙ- යා කාචි
සකුකු -පෙ- යෙ කෙචි සඛිංරා -පෙ- යං
කිසුචි විසුකුණං අභිකානාගතපච්චුප්පන්නං
-පෙ- අයං චුච්චති විසුකුණකකො”ති; අතෙ’ච
සුත්තනෙතා:ති.

ස. පරිච්ඡේදය: ආමිතයා.

අනු. පා: තෙත හි න චිත්තමිම: “අතීතානාගතා ඛනිකා
බාහු ආයතනං, නපි චේතෙ’ති.

අතිතවිකිලිකයා නිවසිනා.

8. **විකේත-සූතන - විකේසූතන.**

20. ප. ප්‍ර: අතීතානාගත සකකි ඛාතු ආයතන සන තුලුහු නැද්ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො: “මහණෙනි, ආර්‍යාසංකප්ප චේතසි බාහිර චේතසි ඔලාරික චේතසි සුක්ඛ චේතසි හිත චේතසි ප්‍රණීත චේතසි අතීතානාගතප්‍රත්‍යක්ෂතප්පකාම සම් රූපයෙක් ඇද්ද, දුරු චේතසි ලඟ චේතසි සම් රූපයෙක් වේ ද, මේ රූපසකකි කියනු ලැබේ. සම්කිසි වේදනායෙක් ... සම්කිසි සංඥායෙක් ... සම්කිසි සංසාර කෙනෙක් ... අතීතානාගත-ප්‍රත්‍යක්ෂතප්ප වූ ... සම්කිසි විඤ්ඤායෙක් ඇද්ද, මේ විඤ්ඤාසකකි කියනුලැබේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: ‘එකරුණින් අතීතානාගත සකකි - ඛාතු - ආයතන සන තුලුහු නැති’යි නො කියැවුණු මැ යැ.

අතීතබ්‍රහ්මදිව්‍ය නිමි.

1. 8.

එකවිමං අත්ථිකපා

1. ස. පු: අත්ථිකං අත්ථි'ති.
 ප. වි: එකවිමං අත්ථි එකවිමං නත්ථි'ති.
 ස. අනු: එකවිමං තීරුඤ්ඤං, එකවිමං න තීරුඤ්ඤං, එකවිමං විගතං, එකවිමං අවිගතං, එකවිමං අත්ථිකතං, එකවිමං න අත්ථිකතං, එකවිමං අබ්බත්ථිකතං, එකවිමං න අබ්බත්ථිකතනති.
- ප. පථි: න භෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: අත්ථිකං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පථිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථිකා අවිපක්ඛවිපාකා ධම්මා එකවෙව අත්ථි, එකවෙව නත්ථි'ති.
 ප. පථි: න භෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: අත්ථිකං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පථිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථිකා විපක්ඛවිපාකා ධම්මා එකවෙව අත්ථි, එකවෙව නත්ථි'ති.
 ප. පථි: න භෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අත්ථිකං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පථිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථිකා අවිපාකා ධම්මා එකවෙව අත්ථි, එකවෙව නත්ථි'ති.
 ප. පථි: න භෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: අත්ථිකං එකවිමං අත්ථි, එකවිමං නත්ථි'ති.
 ප. පථිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කිං අත්ථි, කිං නත්ථි'ති.
 ප. වි: අත්ථිකා අවිපක්ඛවිපාකා ධම්මා තෙ අත්ථි, අත්ථිකා විපක්ඛවිපාකා ධම්මා තෙ නත්ථි'ති.

1. 8.

එකවම අතීතිකථා

[කාශ්‍යපියනිකායවාසීහු ‘කිසි අතීතයෙක් ඇති’යි ලබ්‍ධි ගත්හ. උන්ගේ ලබ්‍ධි විදුනව ‘එකවම අතීති කථා එයි.’]

- 1. ස. පු: අතීතය ඇද්ද?
- ප. වි: කිසි අතීතයෙක් ඇත, කිසි අතීතයෙක් නැත.
- ස. අනු: කිසි අතීතයෙක් නිරුඳු ද? කිසි අතීතයෙක් අනිරුඳු ද? කිසි අතීතයෙක් මගන ද? කිසි අතීතයෙක් අමගන ද? කිසි අතීතයෙක් අඤ්ඤාන ද? කිසි අතීතයෙක් අනඤ්ඤාන ද? කිසි අතීතයෙක් වෙසෙසින් අඤ්ඤාන ද? කිසි අතීතයෙක් වෙසෙසින් අඤ්ඤාන නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 2. ස. පු: කිසි අතීතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතීතයෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ කිසි අවිපක (නො පැසුණු) විපාක වම් කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි (අවිපකවිපාක) වම් කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 3. ස. පු: කිසි අතීතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතීතයෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ කිසි විපක (පැසුණු) විපාකවම් කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි වම් කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 4. ස. පු: කිසි අතීතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතීතයෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ කිසි අවිපාකවම් කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි වම් කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 5. ස. පු: කිසි අතීතයෙක් ඇද්ද? කිසි අතීතයෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: කුමක් ඇද්ද? කුමක් නැද්ද?
- ප. වි: අතීත වූ අවිපකවිපාකවම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු ඇත. අතීත වූ විපකවිපාකවම් කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු නැත.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

- ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අපි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපාකා¹ ධම්මා තෙ අපි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අතීතා විපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නපි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා තෙ නපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ නපි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා තෙ අපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා,
 අනු. පා: නොච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අතීතා අවිපක්ක-
 විපාකා ධම්මා තෙ අපි'ති.

- ස. අනු: අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ විපකෂිපාකධම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
6. ස. පු: අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම් කෙනෙක් ඇත් නම් ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ අවිපාකධම්යෝ ඇත් නම් ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
7. ස. පු: අතීත වූ විපකෂිපාකධම්යෝ ඇත් නම් ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම්යෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
8. ස. පු: අතීත වූ අවිපාකධම්යෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම්යෝ වෙත් නම් ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
9. ස. පු: අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම්යෝ වෙත් නම් ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අතීත වූ අවිපකෂිපාක ධම්යෝ තිරුඬු වූවාහු නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ං: ඉදින් අතීත වූ අවිපකෂිපාකධම්යෝ තිරුඬු වූවාහු නම්,
- අනු. පා: එකරුණින් භවත, 'අතීත අවිපකෂිපාක-
ධම්යෝ වෙත් නම් ඔහු ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

10. ස. පු: අතීතා අවිපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා විපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: අතීතා අවිපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: අතීතා විපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: අතීතා විපක්‍කවිපාකා¹ ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අතීතා අවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: අතීතා අවිපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ අත්ති'ති.
 ප. පටි: ආමන්තා.
 ස. පු: අතීතා විපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ නත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: අතීතා එකදෙසං විපක්‍කවිපාකා ධම්මා, නිරුද්ධා, එකදෙසං අවිපක්‍කවිපාකා ධම්මා නිරුද්ධා, තෙ එකච්චෙ අත්ති එකච්චෙ නත්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 10. ස. ප:** අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනික විපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 11. ස. පු:** අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 12. ස. පු:** අනික විපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 13. ස. පු:** අනික විපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 14. ස. පු:** අනික අවිපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනික විපකච්ඡාකංගමියෝ නිරුඤ්ඤාය. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: අනික වූ විපකච්ඡාකංගමියෝ එකදෙන වශයෙන් නිරුඤ්ඤාය, අවිපකච්ඡාකංගමියෝ එකදෙන වශයෙන් නිරුඤ්ඤාය. එහි කිසි කෙනෙක් ඇද්ද? කිසි කෙනෙක් නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 15. ප. පු:** න ව්‍යතබ්බො: අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා, තෙ අප්පිති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** නනු අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්තීති.
- ස. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- අනු. ස:** භඤ්ඤි අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්තී,
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ ව්‍යතබ්බො: අතීතා අවිපක්ක-
විපාකා ධම්මා, තෙ අප්පිති.
- 16 ස. පු:** අතීතා අවිපක්කවිපාකා ධම්මා, විපච්චිස්සන්තී'ති
කත්වා, තෙ අප්පිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** විපච්චිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්තා'ති.
- ප. පටි:** න භෙවං ව්‍යතබ්බො -පෙ-
- ස. පු:** විපච්චිස්සන්තී'ති කත්වා පච්චුප්පන්තා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පච්චුප්පන්තා ධම්මා නිරුප්පිස්සන්තී'ති කත්වා,
තෙ නප්පිති.
- ප. පටි:** න භෙවං ව්‍යතබ්බො -උප-
- 17. ස. පු:** අනාගතං අප්පිති.
- ප. වි:** එකවිමං අප්පි, එකවිමං නප්පිති.
- ස. අනු.** එකවිමං ජාතං එකවිමං අජාතං, එකවිමං
සඤ්ජාතං එකවිමං අසඤ්ජාතං, එකවිමං නිබ්බෑනං
එකවිමං අනිබ්බන්තං, එකවිමං පානුභුතං එකවිමං
අපානුභුතන්ති.
- ප. පටි:** න භෙවං ව්‍යතබ්බො -පෙ-
- 18. ස. පු:** අනාගතං එකවිමං අප්පි, එකවිමං නප්පිති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** අනාගත උප්පාදිනො ධම්මා, එකවේ අප්පි
එකවේ නප්පිති.
- ප. පටි:** න භෙවං ව්‍යතබ්බො -පෙ-

- 15. ප. පු:** 'අතීත වූ අවිපකම්පාකම්මයහ. ඔහු ඇති'යි නො කියැවුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අතීත වූ අවිපකම්පාකම්මයෝ විපාක දෙන්නාහු නො ?
- ස. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින් අතීත වූ අවිපකම්පාකම්මයෝ විපාක දෙත් ද?
- අනු. පා:** එයින් භවත, 'අතීත වූ අවිපකම්පාකම්මයහ. ඔහු ඇති'යි කියැවුතු මැ යැ ...
- 16. ස. පු:** 'අතීත අවිපකම්පාකම්මයෝ විපාක දෙති'යි කොට ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** 'විපාක දෙති'යි කොට ප්‍රත්‍යක්‍ෂපන්න වෙත් ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු:** 'විපාක දෙති'යි කොට ප්‍රත්‍යක්‍ෂපන්න වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂපන්නම්මයෝ නිරුද්ධ වෙති'යි කොට ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- 17. ස. පු:** අනාගතය ඇද්ද?
- ප. වි:** කිසිවෙක් ඇත. කිසිවෙක් නැත.
- ස. අනු:** කිසිවෙක් ජාත යැ කිසිවෙක් අජාත යැ? කිසිවෙක් සඤ්ජාත යැ කිසිවෙක් අසඤ්ජාත යැ? කිසිවෙක් භට්ඨානිණ කිසිවෙක් නො භට්ඨානිණ? කිසිවෙක් පහළ වී කිසිවෙක් නො පහළ වී?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..
- 18. ස. පු:** අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතයෙහි උපදනාසුලු ධර්මයහ. එහි කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 19. ස. පු:** අනාගතං එකච්චං අප්පි, එකච්චං නප්පි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, එකච්චං අප්පි එකච්චං නප්පි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** අනාගතං එකච්චං අප්පි, එකච්චං නප්පි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: කිම්පි කිං නප්පි'ති.
ප. චි: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා තෙ අප්පි, අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නප්පි'ති.
ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 21. ස. පු:** අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නප්පිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ නප්පි'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 22. ස. පු:** අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පි'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: නනු අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
අනු. ඔ: හඤ්චි අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජාතාති,
අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පි'ති.

- 19. ස. පු:** අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගතයෙහි නූපදනා සැඟවී වමිසග. එහි කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 20. ස. පු:** අනාගත වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? කිසිවෙක් නැද්ද?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** කිමෙක් ඇද්ද? කිමෙක් නැද්ද?
- ප. වි:** අනාගත වූ උපදනා සැඟවී වමිසග. ඔහු ඇත. අනාගත වූ නූපදනා සැඟවී වමිසග. ඔහු නැත.
- ස. අනු:** අනාගත වූ උපදනා සැඟවී වමිසග. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගත වූ නූපදනා සැඟවී වමිසග. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 21. ස. පු:** අනාගත වූ උත්පාදකභාව රහිත වමිසග. ඔහු නැද්ද?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගත වූ උත්පාදකභාව ඇති වමිසග. ඔහු නැද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 22. ස. පු:** අනාගත වූ උත්පාදකභාව ඇති වමිසග. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අනාගත වූ උත්පාදකභාව ඇති වමිසෝ නූපත්තානු නො ?
- ප. පරිකුඤා:** එසේ යැ.
- අනු. ස:** ඉදින් අනාගත වූ උත්පාදකභාව ඇති වමිසෝ අරාත වෙත් නම්,
- අනු. පා:** හවිත, 'අනාගත වූ උත්පාදකභාව ඇති වමිසග. ඔහු ඇති'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

- 23. ස. පු:** අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජානා, තෙ අප්පිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජානා, තෙ අප්පිති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු:** අනාගතා අනුප්පාදිනො ධම්මා අජානා, තෙ නප්පිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා අජානා, තෙ නප්පිති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ප. පු:** න වත්තබ්බං 'අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පිති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ප. අනු: නනු අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ඣන්ති- නතිති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
අනු. ථ: හඤ්චි අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ඣන්ති,
අනු. පා: නෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා, තෙ අප්පිති.
- 26. ස. පු:** අනාගතා උප්පාදිනො ධම්මා උප්පජ්ඣන්ති'ති කථා තෙ අප්පිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: උප්පජ්ඣන්ති'ති කථා පච්චුප්පන්නා'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. පු: උප්පජ්ඣන්ති'ති කථා පච්චුප්පන්නා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පච්චුප්පන්නා ධම්මා තිරුජ්ඣන්ති'ති කථා තෙ නප්පිති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

එකවං අප්පිකථා නිවසිතා.

23. ස. පු: අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව රහිත ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
24. ස. පු: අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව රහිත ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයෝ අජාතයහ. ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
25. ප. පු: 'අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයහ. ඔහු ඇති'යි නො කියැවුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයෝ උපද-නාහු නො ?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයෝ උපදනාහු නම්,
- අනු: පා: හවත, එකරුණින් 'අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයහ. ඔහු ඇති'යි කියැවුතු මැ යැ.
26. ස. පු: 'අනාගත වු උත්පාදස්ථිතාව ඇති ධර්මයෝ උපද-නාහ'යි කොට ගෙන ඔහු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මතු උපදිති'යි කොටගෙන මෙ වත්මනුයෙහි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: 'මතු උපදිති' යි කොටගෙන මෙ වත්මනුයෙහි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රත්‍යක්ෂතප්පන වු ධර්මයෝ මතු නිරුඳි වෙති'යි කොටගෙන ඔහු නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

එකවිමං අප්පිතිකපාං නිමි.

1. 9.

සතිපට්ඨානකථා

1. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා - සති, සතිඤ්ඤා, සතිබලං, සම්මාසති-සතිසම්මොජ්ඣම්භූතා, එකායනමග්ගො ඛයගාමි බොධගාමි¹ අපචයගාමි² අනාසවං අසඤ්ඤාජනියා³ අග්ඤ්ඤා⁴ අනොසනියා⁵ අයොගනියා⁶ අනිවරණියා⁷ අපරාමට්ඨා අනුපාදනියා, අසඬ්ඤාලෙසිකා? සබ්බෙ ධම්මා-බුද්ධානුස්සති, ධම්මානුස්සති, සම්මානුස්සති, සීලානුස්සති, වාගානුස්සති, දේවතානුස්සති, ආනාපානසති,⁸ මරණානුස්සති, කායගතාසති, උපසමානුස්සති'ති?
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: වික්ඛායතනං සතිපට්ඨානනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: වික්ඛායතනං සතිපට්ඨානනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: වික්ඛායතනං-සති, සතිඤ්ඤා, සතිබලං, සම්මාසති, සතිසම්මොජ්ඣම්භූතා, එකායනමග්ගො ඛයගාමි බොධගාමි අපචයගාමි අනාසවං අසඤ්ඤාජනියං -පෙ- අසඬ්ඤාලෙසිකා? වික්ඛායතනං-බුද්ධානුස්සති, ධම්මානුස්සති, සම්මානුස්සති, සීලානුස්සති වාගානුස්සති, දේවතානුස්සති, ආනාපානසති⁸ මරණානුස්සති, කායගතාසති, උපසමානුස්සති'ති?
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. බොධගාමි - සිමු.
2. අපචයගාමි - සිමු.
3. අසඤ්ඤාජනියා - සිමු, PTS.
4. අග්ඤ්ඤා - සිමු, මජ්ඣ., සෘ.
5. අනොසනියා - සිමු, මජ්ඣ., සෘ.
6. අයොගනියා - සිමු, මජ්ඣ., සෘ.
7. අනිවරණියා - සිමු, PTS.
8. ආනාපානසති - මජ්ඣ.

1. 9.

සතිපට්ඨානකථා

[සමාතිගොචරය ද ‘සතිපට්ඨාන’ නම් වෙයි. සමාතිහුද සතිපට්ඨාන නම් වෙති. එසේ වතුද අකිකාදි නිකායභ්‍යන්තරවෘත්ති කිසි කෙනෙක් හැම දහම්හු ‘සතිපට්ඨානසත්’යි නිශ්චය කොට කියත්. උන්ගේ වෘද්ධි තිදුනට සතිපට්ඨාන කථා එයි.]

1. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ස. අනු: සථි ධර්මයෝ - සමාති, සමාතිඤ්ඤා, සමාතිබලා, සමාතිසමාති, සමාතිසමොධායා, එකායනමාති වෙන් ද? ස්වයංගාමී වෙන් ද, බොධගාමී වෙන් ද, අපචයගාමී වෙන් ද, අනාසුච වෙන් ද, සංගො-ඡනයනට ගිතකර නො වෙන් ද, සංසාරසට්ඨාන, නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, සසරවට්ඨි අවශාහ නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, සසරෙහි යුඤ්ඤ නො කළ යුත්තෝ වෙන් ද, නිවර්ණයට ගිතයෝ නො වෙන් ද, පරාමාස රහිත වෙන් ද, උපාදන රහිත වෙන් ද, සංකෙලය රහිත වෙන් ද? හැම දහම්හු-වුද්ධානුසාරී, ධර්මානුසාරී, සමානානුසාරී, සීලානුසාරී, ධර්මානුසාරී, දෙවනානුසාරී, අනාපානසාරී, මරණානුසාරී, කායගතසාරී, උපගමානුසාරී වෙන් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
2. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙන් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ස. අනු: චක්ඛායතනය සතිපට්ඨාන වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
3. ස. පු: චක්ඛායතනය සතිපට්ඨාන වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ස. අනු: චක්ඛායතනය - සමාති, සමාතිඤ්ඤා, සමාතිබලා, සමාතිසමාති, සමාතිසමොධායා, එකායනමාති වේ ද? ස්වයංගාමී වේ ද, බොධගාමී වේ ද, අපචයගාමී වේ ද, අනාසුච වේ ද, සංගොඡනයනට ගිත නො වේ ද? සංසාරසට්ඨාන නො කළ යුතු වේ ද, සසරවට්ඨි අවශාහ නො කළ යුතු වේ ද, සසරෙහි යුඤ්ඤ නො කළ යුතු වේ ද, නිවර්ණයට ගිත නො වේ ද, පරාමාස රහිත වේ ද, උපාදන රහිත වේ ද, සංකෙලය රහිත වේ ද? චක්ඛායතනය-වුද්ධානුසාරී, ධර්මානුසාරී, සමානානුසාරී, සීලානුසාරී, ධර්මානුසාරී, දෙවනානුසාරී, අනාපානසාරී, මරණානුසාරී, කායගතසාරී, උපගමානුසාරී වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. ස. පු: සොභායතනං -පෙ- ඝානායතනං -පෙ- ජීව්හා-
යතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං
-පෙ- ස්ප්ඤ්ඤායතනං -පෙ- භව්සංසාරයතනං -පෙ-
රසායතනං -පෙ- ඵෙට්ඨිමිඤ්ඤායතනං -පෙ- රාගො
-පෙ- දෝසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානෝ -පෙ-
දිට්ඨි -පෙ- විචික්ඛිත්ථා -පෙ- පිනං -පෙ- උද්භවං
-පෙ- අභිජිකං -පෙ- අනොත්තප්පං සතිපට්ඨා-
නනති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චික්ඛායතනං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සොභායතනං -පෙ- ඝානායතනං -පෙ- ජීව්හා-
යතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපායතනං
-පෙ- ඵෙට්ඨිමිඤ්ඤායතනං -පෙ- රාගො -පෙ-
දෝසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං
සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: චික්ඛායතනං සතිපට්ඨානං, තඤ්ච සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සොභායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපා-
යතනං -පෙ- ඵෙට්ඨිමිඤ්ඤායතනං -පෙ- රාගො
-පෙ- දෝසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං
සතිපට්ඨානං, තඤ්ච න සති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සති සතිපට්ඨානා, සා ච න සති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. ප්‍ර: ශ්‍රෝත්‍රායතනස ... ඡ්‍යාණායතනස ... ජිහ්වායතනස ...
කායායතනස ... රූපායතනස ... ශබ්දායතනස
... ගන්ධායතනස ... රසායතනස .. සප්තව්‍යාය-
තනස ... රාගස ... දෝෂස ... මොහස ...
මානස ... දූෂ්ටිස ... විචිකිත්තංච ... ඤාණානස
... ඔෆ්ඛායස ... අභිකස ... අනපත්‍රපාච
සතිපට්ඨාන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ස. ප්‍ර: සමාතිස සතිපට්ඨාන වේ ද? හො ද සමාති වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: චික්ඛායතනස සතිපට්ඨාන වේ ද? එ ද සමාති
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
6. ස. ප්‍ර: සමාතිස සතිපට්ඨානා වේ ද? එ (සමාති) ද සමාති
වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සොභායතන ... ඝානායතන ... ජිහ්වායතන ...
කායායතන ... රූපායතන ... ඵොට්ඨබ්බායතන
... රාගස ... දෝසස ... මොහස ... අනොතතප්පස
සතිපට්ඨාන වේ ද? එ ද සමාති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: චික්ඛායතන සතිපට්ඨාන වේ ද? එ ද සමාති
වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමාතිස සතිපට්ඨාන වේ ද? හො ද සමාති
නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: සොභායතනස ... කායායතනස ... රූපායතනස
... ඵොට්ඨබ්බායතනස ... රාගස ... දෝසස ...
මොහස ... අනොතතප්පස සතිපට්ඨාන වේ ද?
එ ද සමාති නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමාතිස සතිපට්ඨාන වේ ද? හො ද සමාති
නො වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

9. ප. පු: න වත්තබ්බං “සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා”ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: නත්‍ර සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨති¹
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හඤ්චි සබ්බෙ ධම්මෙ ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨති,¹
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා”ති.
10. ස. පු: “සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨති”ති
 සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ ඵස්සෙ සන්තිට්ඨති²
 සබ්බෙ ධම්මා ඵස්සපට්ඨානා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ සති සන්තිට්ඨති² සබ්බෙ
 ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: “සබ්බං ධම්මං ආරබ්භ වෙදනා සන්තිට්ඨති
 -පෙ- සඤ්ඤා සන්තිට්ඨති -පෙ- වේතනා
 සන්තිට්ඨති -පෙ- විතතං සන්තිට්ඨති”ති සබ්බෙ
 ධම්මා විතතපට්ඨානා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා උපට්ඨිතසතිනො සතිසා සමන්තා-
 ගතා සතිසා සමාහිතා³ සබ්බෙසං සත්තානං
 සති පච්චුපට්ඨිතා’ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. සන්තිට්ඨති - සිඬ්ඪි, මජ්ඣ.

2. සමාහිතා - මජ්ඣ, PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, 89 අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. ප. පු: 'හැම දහම්නු සතිපට්ඨානහ'යි නො කියැවුතු ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ප. අනු: හැම දහමින් අරහයා සමානිය පිහිටා සිටුනි නො වේ ද?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 අනු. ඔ: ඉදින් හැම දහම් අරහයා සමානිය එළඹසිටුනි නම්,
 අනු. පා: එයින් භවත, 'හැම දහම්නු සතිපට්ඨානහ'යි කියැවුතු මැ යැ.
10. ස. පු: 'හැම දහම් අරහයා සිහි එළඹසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොට ගෙන හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: 'හැම දහම් අරහයා පහස පැහැස සිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොට ගෙන හැම දහම්නු එක්සපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: 'හැම දහම් අරහයා සිහි එළඹසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොටගෙන හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ යැ.
 ස. අනු: 'හැම දහම් අරහයා වෙදනා වැදසිටුනි යැ ... සංඥ වැදසිටුනි යැ ... චෙතනා වැදසිටුනි යැ ... විත්තය වැදසිටුනේ යැ'යි ප්‍රමාණ කොටගෙන හැම දහම්නු විත්තපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ස. අනු: හැම සත්ත්වයෝ එළඹසිටි සති ඇත්තානු සතිසෙන් සමනානත වූවානු සතිසෙන් සමානිත වූවානු යැ. හැම සත්තනට සතිය එළඹසිටියා වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: හැම දහම්නු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
 ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “අමතනො භික්ඛවෙ න පරිභුඤ්ජනති යෙ කායගතං¹සතිං න පරිභුඤ්ජනති, අමතනො භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජනති යෙ කායගතං සතිං පරිභුඤ්ජනති”^a අතෙ’ව සුත්තනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා කායගතං සතිං පරිභුඤ්ජනති, පටිලභන්ති ආසෙවන්ති භාවෙන්ති බහුලී - කරොන්තිති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා “එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිද්දුවානං² සමත්තිකකම්මාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ඨකම්මාය ඤායස්ස අභිගමාය තිබ්බානස්ස සවුච්ඡිතිරියාය යද්දං වත්තාරො සතිපට්ඨානා’ති”^b අතෙ’ව සුත්තනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මා එකායනමග්ගො’ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මා සතිපට්ඨානා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “රඤ්ඤා භික්ඛවෙ වක්ඛවත්තිස්ස පාතුභාවා සත්තන්තං රතනානං පාතුභාවො භොති. කතමෙසං සත්තන්තං: වක්ඛරතනස්ස පාතුභාවො භොති, හත්ථිරතනස්ස පාතුභාවො භොති, අස්සරතනස්ස -පෙ- මණි-රතනස්ස -පෙ- ඉත්ථිරතනස්ස -පෙ- ගහපති-රතනස්ස -පෙ- පරිනායකරතනස්ස පාතුභාවො භොති. රඤ්ඤා භික්ඛවෙ වක්ඛවත්තිස්ස පාතුභාවා ඉමෙසං සත්තන්තං රතනානං පාතුභාවො භොති.

1. කායගතාසතිං - සිමු, මජ්ඣං.

2. සොකපරිද්දුවානං - මජ්ඣං, PTS

a අභිකුත්තර - එකසතිපාන.

b දීඝතිකාය - මජ්ඣිමනිකාය - සතිපට්ඨානසූත්තං.

- ස. අනු: වදරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, යම් කෙනෙක් කායගතාසනිය වළඳ නොකෙරෙත් ද, ඔහු අමාතය වළඳ නොකෙරෙති. මහණෙනි, යම් කෙනෙක් කායගතාසනිය වළඳ කෙරෙත් ද, ඔහු අමාතය වළඳ කෙරෙති”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො.
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සත්ත්වයෝ කායගතාසනිය වළඳ කෙරෙත් ද, ලබන් ද, ආහෙවනා කෙරෙත් ද, භාවනා කෙරෙත් ද, බිහිලී කෙරෙත් ද?
- ප. පු: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: වදරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සත්ත්වයන්ගේ විශුද්ධියට ශෝකපරිදෙවයන්ගේ සමතික්‍රමණයට දුෂ්ඨදෝෂීනසායන්ගේ අසාධාරණ-මයට න්‍යායධර්මයාගේ අධිගමයට නිව්‍යාණයාගේ සංඝාත්කරණයට මේ එකායනමාගී යි, ඒ කීමෙක: සතරසිවටති”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම දහම්හු එකායනමාගී වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: වදරන ලද්දේ මැ නු බුදුන් විසින්: “මහණෙනි, සක්විති රජක්හු පහල වීමෙන් රතනයන් සත් දෙනකුත්ගේ පහලවීම් වෙයි කවර සත් දෙන-කුත්ගේ යැ යත්: චක්‍රරතන පහල වෙයි, හස්තිරතන පහල වෙයි, අශ්වරතන...මණ්ඩරතන...සත්‍රරතන...ගෘහපතිරතන...පරිනායකරතන පහල වෙයි. මහණෙනි, සක්විති රජක්හුගේ පහල වීමෙන් මේ සත්රුවන් පහල වෙයි.

තථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවා අරහතො සමමාසමුද්ධස්ස සත්තන්තං බොජ්ඣංගරතනානං පාතුභාවො හොති. කතමෙසං සත්තන්තං: සතිසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, ධම්මවිපස්සොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, විරියසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, පිතිසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, පස්සද්ධිසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, සමාධිසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති, උපෙක්ඛාසමොජ්ඣංගරතනස්ස පාතුභාවො හොති. තථාගතස්ස භික්ඛවෙ පාතුභාවා අරහතො සමමාසමුද්ධස්ස ඉමෙසං සත්තන්තං බොජ්ඣංගරතනානං පාතුභාවො හොති^෧ ති^෨ අතෙථ ව සුත්තන්තො^෩ ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ස. අනු: තථාගතස්ස පාතුභාවා අරහතො සමමාසමුද්ධස්ස සබ්බෙ ධම්මො සතිසමොජ්ඣංගරතනා^෪ ව හොන්ති^෫ ති.¹

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සබ්බෙ ධම්මො සතිපට්ඨානා^෬ ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමන්තා.

ස. අනු: සබ්බෙ ධම්මො සමමප්පධානා, ඉද්ධිපාදා, ඉන්ද්‍රියා, බලා, බොජ්ඣංගා^෭ ති.

ප. පටි: න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

සතිපට්ඨානකථා නිමිතා.

෧ බොජ්ඣංග සංග්‍රහය - මහකව්ගභිසුත්ත.

1. සබ්බෙ සතිසමොජ්ඣංගරතනා^෪ ව හොන්ති - සිමු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මහණෙනි, අර්ථිත් සමාස් සමුද්ධි තථාගතයන් වහන්සේගේ පහළ විමෙත් බොධිසංකරතනයන් සත් දෙනකුත්ගේ පහළවිම වෙයි. කවර සත් දෙනකුත්ගේ යැ යත්: සමාතිසංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි, ධර්මිවය සංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි, විශ්විසංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි, ප්‍රිති-සංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි, ප්‍රසුඛිසංකො-ධිසංකරතන පහළ වෙයි, සමාධිසංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි, උපෙක්ඛාසංකොධිසංකරතන පහළ වෙයි. මහණෙනි, අර්ථිත් සමාස් සමුද්ධියන් වහන්සේගේ පහළ විමෙන් මේ සත් බොධිසංකරතනයන්ගේ පහළවිම වේය” යි විදුල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: අර්ථිත් සමාස් සමුද්ධි තථාගතයන් වහන්සේ ගේ පහළ විමෙන් හැම දහම්හු සමාතිසංකොධිසංකරතනයෝ මැ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

16. ස. ප්‍ර: හැම දහම්හු සතිපට්ඨාන වෙත් ද?

ප. පටිකුඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: හැම දහම්හු සමාස්ප්‍රධාන - සාද්ධිපාද - ඉන්ද්‍රිය - බල - බොධිසංකරතනයෝ වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

සතිපට්ඨානකථා නිමි.

1. 10.

ගෙවත්ති කථා

1. ස. පු: අතිතං අත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ගෙවත්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටි: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො,
 අත්තිභාවො නත්තිභාවො, නත්තිභාවො අත්තිභාවො,
 අත්ති'ති වා නත්ති'ති වා, නත්ති'ති වා අත්ති'ති වා,
 එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: අනාගතං අත්ති'ති.
 ප. චි: ගෙවත්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: සෙවත්ති, සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො,
 අත්තිභාවො නත්තිභාවො, නත්තිභාවො අත්තිභාවො,
 අත්ති'ති වා නත්ති'ති වා, නත්ති'ති වා අත්ති'ති වා,
 එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. 10

හෙවත්තිකපා.

[අතිතාදි හෙදතිනන චූ හෑම දහමිත්‍ර රූපාදි වශයෙන් ඇත. අනාගත පුත්‍රත්‍වපනන වශයෙන් අතිතයන්, අතිතාදි වශයෙන් අනාගත පුත්‍රත්‍වපනනයෝත් නැත. එකරූණින් මෙ හෑම ‘මෙසේ’ ඇත. මෙසේ නැතැ’යි විවිධ කරන අකුසලයන්ගේ විවිධ විද්‍රව්‍ය හෙවත්ති කපා එයි]

1. ස. පු. අතිතය ඇද්ද?
- ප. වි: මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.
- ස. අනු: (ඉදින් අතිතය මැ ‘මෙසේ ඇත, මෙසේ නැතැ’යි ලඹි ඇත් නම් එසේ වත් මැ) එය මැ ඇද්ද? එය මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: එය මැ ඇද්ද, එය මැ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්තාසනික නාත්තාසනික වේ ද? නාත්තාසනික අත්තාසනික වේ ද? අත්තිකතාචය නාත්තිකතාච වේ ද? නාත්තිකතාචය අත්තිකතාච වේ ද? අත්තිකතාච හෝ නාත්තිකතාච හෝ වේ ද, නාත්ති-කතාච හෝ අත්තිකතාච හෝ වේ ද, තෙලෙ මැ හෙ වේ ද? (එසින් මැ) එකානි වේ ද, සම වේ ද, සමහාන වේ ද, එසින් මැ උපනු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: අනාගතය ඇද්ද?
- ප. වි: මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.
- ස. අනු: එය මැ ඇද්ද, එය මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: එය මැ ඇද්ද, එය මැ නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්තාසනික නාත්තාසනික වේ ද? නාත්තාසනික අත්තාසනික වේ ද? අත්තිකතාචය නාත්තිකතාච වේ ද? නාත්තිකතාචය අත්තිකතාච වේ ද? අත්තිකතාච හෝ වේ ද? නාත්තිකතාච හෝ අත්තිකතාච හෝ වේ ද? තෙලෙ මැ හෙ වේ ද? (එසින් මැ) එකානි වේ ද, සම වේ ද, සමහාන වේ ද, එසින් මැ උපනු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

5. ස. පු: පවුළුපනතං අත්ථි'ති.
 ප. ඩි. ගෙවත්ති ගෙව නත්ථි'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙවනත්ථි'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අත්තිතං ගෙවත්ති ගෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ථි'ති.
 ප. ඩි: අත්තිතං අත්තිතන්ති ගෙවත්ති, අත්තිතං අනාගතන්ති ගෙව නත්ති, අත්තිතං පවුළුපනතන්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො, අත්තිභාවො නත්තිභාවො, නත්තිභාවො අත්තිභාවො, අත්ති'ති වා නත්ති'ති වා, නත්ති'ති වා අත්ති'ති වා, එසෙසෙ එකට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: අනාගතං ගෙවත්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ති'ති.
 ප. ඩි: අනාගතං අනාගතන්ති ගෙවත්ති, අනාගතං අත්තිතන්ති ගෙව නත්ති, අනාගතං පවුළුපනතන්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. ප්‍ර: ප්‍රත්‍යක්ෂතත්‍වය ඇද්ද?
- ප. වි: මෙසේ ඇත., මෙසේ නැත.
- ස. අනු: එය මැ ඇද්ද, එය මැ නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ..
6. ස. ප්‍ර: එය මැ ඇද්ද? එය මැ නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂකය: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්‍යන්‍යතාවය නොත්‍යන්‍යතාවය වේ ද ... සම වේ ද? සමහර වේ ද? එයින් මැ උපතුව වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: අත්‍යන්‍යතාවය මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂකය: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. වි: අත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය කොට ගෙන මෙසේයින් ඇත. අත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය කොට ගෙන මෙසේයින් නැත. අත්‍යන්‍යතාවය ප්‍රත්‍යක්ෂතත්‍වය කොට ගෙන මෙසේයින් නැත.
- ස. අනු: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂකය: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්‍යන්‍යතාවය නොත්‍යන්‍යතාවය වේ ද, නොත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය වේ ද, අත්‍යන්‍යතාවය නොත්‍යන්‍යතාවය වේ ද, නොත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය වේ ද, අත්‍යන්‍යතාවය හෝ නොත්‍යන්‍යතාවය හෝ වේ ද, නොත්‍යන්‍යතාවය හෝ අත්‍යන්‍යතාවය හෝ වේ ද, කෙලෙ මැ හෙ වේ ද, (එයින් මැ) එකතුව වේ ද, සම වේ ද, සමහර වේ ද, එයින් මැ උපතුව වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: අත්‍යන්‍යතාවය මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?
- ප. පරික්‍ෂකය: එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. වි: අත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය කොටගෙන මෙසේයින් ඇත. අත්‍යන්‍යතාවය අත්‍යන්‍යතාවය කොටගෙන මෙසේයින් නැත. අත්‍යන්‍යතාවය ප්‍රත්‍යක්ෂතත්‍වය කොටගෙන මෙසේ නැත.
- ස. අනු: හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

10. ස පු: සෙවති සෙව නත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථෙඨා නත්ථෙඨා, නත්ථෙඨා අත්ථෙඨා -පෙ- සමෙ සම්භාගෙ තඤ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: පච්චුප්පන්නං හෙවති හෙව නත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ති.
 ප. පි: පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නානි හෙවති, පච්චුප්ප-
 න්නං අතීතනි හෙව නත්ති, පච්චුප්පන්නං
 අනාගතනි හෙව නත්ති.
 ස. අනු: සෙවති සෙව නත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සෙවති සෙව නත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථෙඨා නත්ථෙඨා -පෙ- සමෙ සම්භාගෙ තඤ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ප. පු: න වත්තබ්බං අතීතං හෙවති හෙව නත්ති,
 අනාගතං හෙවති හෙව නත්ති, පච්චුප්පන්නං
 හෙවති හෙව නත්ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: අතීතං අනාගතනි හෙවති, අතීතං
 පච්චුප්පන්නානි හෙවති, අනාගතං අතීතනි
 හෙවති, අනාගතං පච්චුප්පන්නානි හෙවති,
 පච්චුප්පන්නං අතීතනි හෙවති, පච්චුප්පන්නං
 අනාගතනි හෙවති.
 ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 අනු. පා: තෙන හි අතීතං හෙවති හෙව නත්ති, අනාගතං
 හෙවති හෙව නත්ති, පච්චුප්පන්නං හෙවති හෙව
 නත්ති.

- 10. ස. ප්‍ර:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරිකුණු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අත්‍යන්තර නාත්‍යන්තර වේ ද, නාත්‍යන්තර අත්‍යන්තර වේ ද ... සම වේ ද, සමහර වේ ද, එයින් මැ උපත වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 11. ස. ප්‍ර:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව මෙසේ ඇද්ද? මෙසේ නැද්ද?
- ප. පරිකුණු:** එසේ යැ.
- ස. ප්‍ර:** කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. පරි:** ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව කොටගෙන මෙසේසිත් ඇත. ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව අතීත කොටගෙන මෙසේසිත් නැත. ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව අනාගත කොටගෙන මෙසේසිත් නැත.
- ස. අනු:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 12. ස. ප්‍ර:** හෙ මැ ඇද්ද, හෙ මැ නැද්ද?
- ප. පරිකුණු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අත්‍යන්තර නාත්‍යන්තර වේ ද? .. සම වේ ද, සමහර වේ ද, එයින් උපත වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 13. ප. ප්‍ර:** 'අතීතය මෙසේසිත් ඇත, මෙසේසිත් නැතැයි ද, අනාගතය මෙසේසිත් ඇත, මෙසේසිත් නැතැයි ද, ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව මෙසේසිත් ඇත, මෙසේසිත් නැතැයි'ද යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පරිකුණු:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** අතීතය අනාගත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අතීතය ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අනාගතය අතීත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? අනාගතය ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව අතීත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද? ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව අනාගත කොටගෙන මෙසේ ඇද්ද?
- ස. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..
- අනු. පා:** එයින් අතීතය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. අනාගතය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. ප්‍රත්‍යක්ෂකතාව මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

14. ස. පු: රූපං අත්ථි'ති.
 ප. මි: ගෙවත්ති ගෙව නත්ථි'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො, නත්ථට්ඨො අත්ථට්ඨො,
 අත්ථිභාවො නත්ථිභාවො, නත්ථිභාවො අත්ථිභාවො,
 අත්ථිත්ථි'වා නත්ථිත්ථි'වා, නත්ථිත්ථි'වා අත්ථිත්ථි'වා,
 එසෙසෙ එතට්ඨෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
16. ස. පු: වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ .
 මිඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.
 ප. මි: ගෙවත්ති ගෙව නත්ථි'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
17. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථට්ඨො නත්ථට්ඨො -පෙ- සමෙ සමභාගෙ
 තජ්ජාතෙ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
18. ස. පු: රූපං ගෙවත්ති ගෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ථි'ති.
 ප. මි: රූපං රූපත්ති ගෙවත්ති, රූපං වේදනා'ති ගෙව
 නත්ති -පෙ- රූපං සඤ්ඤා'ති ගෙව නත්ති -පෙ-
 රූපං සංඛාරා'ති ගෙව නත්ති -පෙ- රූපං
 මිඤ්ඤාණත්ති ගෙව නත්ති'ති.
 ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
19. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ථි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

- ස. අනු: අත්ථෙසා නත්ථෙසා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තත්ථානෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: කිත්තත්ති කිත්ති නත්ති'ති.
- ප. වි: විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණනති හෙවත්ති, විඤ්ඤාණං රූපනති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සඤ්ඤා'ති හෙව නත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛාරා'ති හෙව නත්ති'ති.
- ස. අනු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: සෙවත්ති සෙව නත්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ථෙසා නත්ථෙසා -පෙ- සමෙ සමභාගෙ තත්ථානෙ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ප. පු: න වත්තබ්බො: "රූපං හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති, වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං හෙවත්ති හෙව නත්ති"ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: රූපං වෙදනා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං සඤ්ඤා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං සංඛාරා'ති හෙවත්ති -පෙ- රූපං විඤ්ඤාණනති හෙවත්ති -පෙ- වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං රූපනති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං වෙදනා'ති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සඤ්ඤා'ති හෙවත්ති -පෙ- විඤ්ඤාණං සංඛාරා'ති හෙවත්ති'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- අනු. පා: තෙන හි රූපං හෙවත්ති හෙව නත්ති, වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා - සංඛාරා - විඤ්ඤාණං හෙවත්ති, හෙව නත්ති'ති.

හෙවත්තිකථා නිවසිතා.

මහාවග්ගො.

තස්ස උද්දානං:

උපලබ්ධො පරිභානං බ්‍රහ්මවර්ගචාරිකාං ඔබ්බසො
පරිඤ්ඤා කාමරාගප්පභානං සබ්බත්තිචාරෙදො ආයතනං
අත්තිකානාගතො දුභච්ඡිකා සබ්බෙ ධුම්මා සතිපට්ඨානා
හෙවත්ති හෙව නත්ති'ති.

- ස. අනු: අත්තාසනීය නාත්තාසනී වේ ද? ... සම වේ ද, සමභාග වේ ද, එයින් උපනු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
20. ස. පු: වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඤන මෙසේ ඇද්ද, මෙසේ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. පු: කෙසේ නම් ඇද්ද, කෙසේ නම් නැද්ද?
- ප. පි: 'විඤනය විඤන යැ'යි මෙසේ ඇත. 'විඤනය රූප යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඤනය වෙදනා යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඤනය සංඥ යැ'යි මෙසේ නැත ... 'විඤනය සංසකාර යැ'යි මෙසේ නැත.
- ස. අනු: එ මැ ඇද්ද, එ මැ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
21. ස. පු: එ මැ ඇද්ද, එ මැ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අත්තාසනීය නාත්තාසනී වේ ද? ... සම වේ ද සමභාග වේ ද, එයින් උපනු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
22. ප. පු: 'රූපය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැති'යි, වෙදනා... සංඥ ... සංසකාර ... 'විඤන මෙසේ ඇත, මෙසේ නැති'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: 'රූපය වෙදනා යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය සංඥ යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය සංසකාර යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'රූපය විඤන යැ'යි මෙසේ ඇත... වෙදනා... සංඥ ... සංසකාර ... 'විඤනය රූප යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඤනය වෙදනා යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඤනය සංඥ යැ'යි මෙසේ ඇත ... 'විඤනය සංසකාර යැ'යි මෙසේ ඇති'යි කියැවුනු ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ
- අනු. පා. එකරුණින් 'රූපය මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත. වෙදනා ... සංඥ ... සංසකාර ... විඤන මෙසේ ඇත, මෙසේ නැත.

භෙව්ච්ඡිකථා නිමි.

මහාමඬි සි.

එහි උද්දාය:

'පුත්තලො උපලබ්භති' යනාදීන් ඇරැඹූ පුද්ගලකථා යැ, පරිභානිකථා යැ, බ්‍රහ්මවස්ථිචාසකථා යැ, ඔධිසොකථා යැ, 'ජහති පුප්ප්ථනො කාමරාග-ව්‍යාපාදා'යි දැක්වූ ජහතිකථා යැ, සබ්බමච්ඡිකථා යැ, 'අතීතං ඛතං ඛාතු ආයතනං' ආදීන් සදහන් කළ අතීතඛතාදිකථා යැ, 'අතීතං අත්ති'යි යනාදීන් අතීතානාගතයන් ගැන විභාග කළ එකච්චං අත්තිකථා යැ, සතිපට්ඨානකථා යැ, භෙව්ච්ඡි භෙව් නත්ති කථා යි.

2. 1.

පරුපහාරකථා.

1. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡවසි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤාජනං කාමොසො
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නනි අරහතො රාගො කාමරාගො කාමරාග-
 පරිසුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤාජනං කාමොසො
 කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ය: හඤ්චි නනි අරහතො රාගො කාමරාගො
 කාමරාගපරිසුට්ඨානං කාමරාගසඤ්ඤාජනං
 කාමොසො කාමයොගො කාමච්ඡදනීවරණං,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: “අනි අරහතො
 අසුචි සුක්කච්ඡවසි”ති.
3. ස. පු: අනි පුච්ඡ්ඤ්ඤා අසුචි සුක්කච්ඡවසි, අනි
 තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං
 කාමරාගසඤ්ඤාජනං කාමොසො කාමයොගො
 කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡවසි, අනි තස්ස
 රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං -පෙ-
 කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අනි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡවසි, නනි තස්ස
 රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං -පෙ-
 කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනි පුච්ඡ්ඤ්ඤා අසුචි සුක්කච්ඡවසි, නනි
 තස්ස රාගො කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං
 -පෙ- කාමච්ඡදනීවරණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

2. 1.

පරුපහාරකථා.

[අභිත්ඵලයට අප්‍රාප්ත වූ අභිත්ඵලාරූපය පානවුන් වෙත ගුහු මොවුන් දැක මාරකාසික දෙවියන් රහත්තම සමගමය එළවලනිසි සිතන පුළුල්ලොදි නිකායවාසීන්ගේ වාද බිඳුනට පරුපහාරකථා එයි.]

1. ස. පු: රහත්තම ගුහුමිසාපි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්තම රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය කාමරාගසංයෝජනය කාමොඝය කාමයොගය කාමච්ඡදනීවරණය ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
2. ස. පු: රහත්තම රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය කාමරාගසංයෝජනය කාමොඝය කාමයොගය කාමච්ඡදනීවරණය නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් රහත්තම රාගය කාමරාගය කාමරාග-පයඤ්ඤානාය කාමරාගසංයෝජනය කාමොඝය කාමයොගය කාමච්ඡදනීවරණය නැත් නම්,
- අනු. පා: හවන, 'රහත්තම ගුහුමිසාපි ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
3. ස. පු: පුහුදුන් පුහුල්තම ගුහුමිසාපි ඇද්ද? ඔහට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය කාමරාග සංයෝජනය කාමොඝය කාමයොගය කාමච්ඡද-නීවරණය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්තම ගුහුමිසාපි ඇද්ද? ඔබට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය ... කාමච්ඡද-නීවරණය ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
4. ස. පු: රහත්තම ගුහුමිසාපි ඇද්ද? ඔබට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය ... කාමච්ඡද-නීවරණය නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුන්තම ගුහුමිසාපි ඇද්ද? ඔහුට රාගය කාමරාගය කාමරාගපයඤ්ඤානාය ... කාමච්ඡද-නීවරණය නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

6. ස. ප්‍ර: අති අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. ප්‍ර: කෙනටෙඨිනා'ති.
 ප. චි: හදු හි මාරකාසිකා දෙවතා අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි උපසංහරන්ති'ති.
 ස. ප්‍ර: මාරකාසිකා දෙවතා අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අති මාරකාසිකානං දෙවතානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. ප්‍ර: නති මාරකාසිකානං දෙවතානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හදුච්චි නති මාරකාසිකානං දෙවතානං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි,
 අනු. පා: නො ව වත¹ රෙ වත්තබ්බෙ: 'මාරකාසිකා, දෙවතා² අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි උපසංහරන්ති'ති.
6. ස. ප්‍ර: මාරකාසිකා දෙවතා අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මාරකාසිකා දෙවතා අත්තනො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි. උපසංහරන්ති, අඤ්ඤාසං අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි. උපසංහරන්ති, නස්ස අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි. උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 7. ස. ප්‍ර: මාරකාසිකා දෙවතා නෙව අත්තනො න අඤ්ඤාසං න නස්ස අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි. උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හදුච්චි මාරකාසිකා දෙවතා නෙව අත්තනො න අඤ්ඤාසං න නස්ස අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි. උපසංහරන්ති,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ: "මාරකාසිකා දෙවතා අරභතො අසුචි සුකකච්ඡට්ඨි උපසංහරන්ති"ති.

1. නො වත - PTS.

2. මාරකාසිකානං දෙවතානං PTS

6. ස. පු: රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: කිනම් අපියෙකින?
- ප. වි: මාරකායික දෙවියෝ රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවා ලැබී.
- ස. පු: මාරකායික දෙවියෝ රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාරකායික දෙවියනට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
- ස. පු: මාරකායික දෙවියනට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් මාරකායික දෙවියනට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'මාරකායික දෙවියෝ රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත්' යනු නො කියැවුනු මැ යැ.
6. ස. පු: මාරකායික දෙවියෝ රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාරකායික දෙවියෝ තමන්ගේ අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත් ද? මෙරමාගේ අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත් ද? ඔහුගේ අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. පු: මාරකායික දෙවියෝ තමන්ගේ අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවාලත් ද? මෙරමාගේ අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවාලත් ද? ඔහුගේ අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවාලත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (නිමිණ කොට එළවති යනු සිත තබා පිළින කෙරෙති.)
- අනු. ය: ඉදින් මාරකායික දෙවියෝ තමන්ගේ අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවත් නම් මෙරමාගේ අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවත් නම් ඔහුගේ අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි නො එළවත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'මාරකායික දෙවියෝ රහත්භට අග්‍රච්ඡෙදි අග්‍රච්ඡෙදි එළවාලත්' යනු නො කියැවුනු මැ යැ.

8. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ලොමකුපෙති උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: මාරකාසිකා දෙවතා අරහතො අසුචිං සුක්කච්ඡට්ඨිං උපසංහරන්ති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: කිං කාරණා'ති.
 ප. චි: හද්ද භි විමතිං ගාහසිසාමා'ති.
 ස. අනු: අත්ථි අරහතො විමති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: අත්ථි අරහතො විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ථි අරහතො සන්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සබ්බෙ විමති, සික්ඛාස විමති, පුබ්බනො විමති, අපරනො විමති, පුබ්බන්තාපරනො විමති, ඉද්දප්පච්චයනා-පටිච්චසම්මුප්පනොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: නත්ථි අරහතො සන්ථරි විමති, ධම්මෙ විමති, සබ්බෙ විමති, සික්ඛාස විමති, පුබ්බනො විමති, අපරනො විමති, පුබ්බන්තාපරනො විමති, ඉද්දප්පච්චයනා-පටිච්චසම්මුප්පනොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හද්දච්චි නත්ථි අරහතො සන්ථරි විමති -පෙ-ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්චසම්මුප්පනොසු ධම්මෙසු විමති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: "අත්ථි අරහතො විමති"ති.
12. ස. පු: අත්ථි පුපුර්ජනස්ස විමති, අත්ථි තස්ස සන්ථරි විමති -පෙ- ඉද්දප්පච්චයනාපටිච්චසම්මුප්පනොසු ධම්මෙසු විමති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

8. ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහත්හට අඟුළු භූමිවිසාභව
එළවාලත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොමකුපයෙන් එළවාලත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
9. ස. පු: මාරකාසික දෙවියෝ රහත්හට අඟුළු භූමිවිසාභව
එළවාලත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. පු: කවර කරුණින.
- ප. පි: 'විමති ගත්වම්හ'යි.
- ස. අනු: රහත්හට විමති ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
10. ස. පු: රහත්හට විමති ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති ඇද්ද?
දහමෙහි විමති ඇද්ද? සතුන් කෙරෙහි විමති
ඇද්ද? ශික්ෂායෙහි විමති ඇද්ද? පුළුන්කායෙහි
විමති ඇද්ද? අපරාන්තයෙහි විමති ඇද්ද?
පුළුන්කායපරාන්තයෙහි විමති ඇද්ද? ඉදමුත්ත-
යතාප්‍රතිත්තසමුත්තපත්තධම්මෙහි විමති ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
11. ස. පු: රහත්හට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති නැද්ද?
දහමෙහි විමති නැද්ද? සතුන් කෙරෙහි විමති
නැද්ද? ශික්ෂායෙහි විමති නැද්ද? පුළුන්කායෙහි
විමති නැද්ද? අපරාන්තයෙහි විමති නැද්ද?
පුළුන්කායපරාන්තයෙහි විමති නැද්ද? ඉදමුත්ත-
යතාප්‍රතිත්තසමුත්තපත්තධම්මෙහි විමති නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්හට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති නැත්
නම් ... ඉදමුත්තයතාප්‍රතිත්තසමුත්තපත්තධම්මෙහි
විමති නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට විමති ඇත' යනු නො කියැවුනු
මැ යැ.
12. ස. පු: පුහුණුවට විමති ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘන් කෙරෙහි
විමති ඇද්ද? ... ඉදමුත්තයතාප්‍රතිත්තසමුත්තපත්ත
ධම්මෙහි විමති ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අත්ති අරහතො විමති, අත්ති තස්ස සත්ථි විමති
-පෙ- ඉදප්පච්චයතාපට්ඨවසමුප්පනොසු ධම්මෙසු
විමති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: අත්ති අරහතො විමති, නත්ති තස්ස සත්ථි විමති
-පෙ- ඉදප්පච්චයතාපට්ඨවසමුප්පනොසු ධම්මෙසු
විමති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති පුට්ඨත්තස්ස විමති, නත්ති තස්ස සත්ථි
විමති -පෙ- ඉදප්පච්චයතාපට්ඨවසමුප්පනොසු
ධම්මෙසු විමති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ.
14. ස. පු: අත්ති අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි නිස්ස නිස්සඤ්ඤා'ති.
- ප. චි: අසිත්තච්ඡායාසාධනස්ස නිස්සඤ්ඤා'ති.
- ස. පු: අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි අසිත්තච්ඡායාසාධන-
සාධනස්ස නිස්සඤ්ඤා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යෙ කෙචි අසනති පිට්ඨනති බාදනති සායනති,
සබ්බෙසඤ්ඤාදව අත්ති අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: යෙ කෙචි අසනති පිට්ඨනති බාදනති සායනති,
සබ්බෙසඤ්ඤාදව අත්ති අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දුරකා අසනති පිට්ඨනති බාදනති සායනති, අත්ති
දුරකානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: පණ්ඩකා අසනති පිට්ඨනති බාදනති සායනති,
අත්ති පණ්ඩකානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: දෙව්වා අසනති පිට්ඨනති බාදනති සායනති, අත්ති
දෙව්වානං අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: රහත්භට විමති ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති ඇද්ද? ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න ධර්මයෙහි විමති ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: රහත්භට විමති ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති නැද්ද? ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍ය සමුත්පන්න- ධර්මයෙහි විමති නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදනට විමති ඇද්ද? ඔහුට ශාස්තෘන් කෙරෙහි විමති නැද්ද? .. ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්න- ධර්මයෙහි විමති නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: රහත්භට අශුචි ශුක්‍රවිසාභි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. පු: රහත්භට අශුචි ශුක්‍රවිසාභි කුමක්කුණේ විපාක- යෙක් වේ ද?
- ප. පි: අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක යැ.
- ස. පු: රහත්භට වන අශුචි ශුක්‍රවිසාභි අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වේ ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් කෙනෙක් භෝජ්‍ය විසින් වළඳන් ද, පෙය විසින් බොන් ද, බාද්‍ය විසින් කන් ද, ලෙය විසින් ආඥාද කෙරෙත් ද, එ හැමට මැ අශුචි ශුක්‍ර- විසාභි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: යම් කෙනෙක් අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙත් ද, එ හැමට මැ අශුචි ශුක්‍රවිසාභි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: දරුවෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙති, ඒ දරුවනට අශුචි ශුක්‍රවිසාභි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: පණ්ඩිතයෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙති, ඒ පණ්ඩිතයනට අශුචි ශුක්‍රවිසාභි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: දෙවියෝ අසන පිවන බාදන සායන කෙරෙත්. ඒ දෙවියනට අශුචි ශුක්‍රවිසාභි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- 16. ස. පු.** අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී අසිතපිතබාසිත-
සාසිතස්ස නිස්සන්දො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනුචි තස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිතපිතබාසිතසාසි-
තස්ස නිස්සන්දො, අනුචි තස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී අසිතපිතබාසිත-
සාසිතස්ස නිස්සන්දො, අනුචි තස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී අසිතපිතබාසිතසාසි-
තස්ස නිස්සන්දො, නනුචි තස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහතො උච්චාරපස්සාවො අසිතපිතබාසිතසාසි-
තස්ස නිස්සන්දො, නනුචි තස්ස ආසයො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** අනුචි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහං මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං
උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය,
කාසිකච්ඡදනං පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගකුච්ඡලෙ-
පනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** අනුචි පුච්ඡජනස්ස අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී, පුච්ඡජනො
මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං
උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය,
කාසිකච්ඡදනං පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගකුච්ඡලෙ-
පනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අනුචි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨී, අරහං මෙථුනං
ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, මෙථුනං ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය,
පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාචසෙය්‍ය, කාසිකච්ඡදනං
පච්චනුහවෙය්‍ය, මාලාගකුච්ඡලෙපනං ධාරෙය්‍ය,
ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 16. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අඟුළු ගුහාවකට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ඒ ගුහයාගේ ආශයස්ථාන ඇද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
- 17. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අස්පස් වෙයි. ඒ මලමුත්‍ර දෙදෙනාගේ ආශයස්ථාන ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අඟුළු ගුහාවකට වෙයි. ඒ ගුහයාගේ ආශයස්ථාන ඇද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
- 18. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අඟුළු ගුහාවකට වෙයි. ඒ ගුහයාගේ ආශයස්ථාන නැද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්භට අසිත පිත බාසිත සාසිතයන්ගේ විපාක වූ අස්පස් වෙයි. ඒ මලමුත්‍ර දෙදෙනාගේ ආශයස්ථාන නැද්ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
- 19. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අඟුළු ගුහාවකට ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත් මෙවුන්දම් සෙවුනේ වේ ද? මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධයනසෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලඳ කෙරේ ද, මල්ගඳ-විලෙවුන් දරා ද, රත්තිදි ඉවසා ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...
- 20. ස. ප්‍ර:** පුත්‍රදුතට අඟුළු ගුහාවකට ඇත, පුත්‍රදුන් මෙවුන්-දම් සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධයනසෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලඳ කෙරේ ද, මල්ගඳවිලෙවුන් දරා ද, රත්තිදි පිළිගනී ද?
- ප. පරිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත්භට අඟුළු ගුහාවකට ඇත. රහත් මෙවුන්-දම් සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධයනසෙහි වාස කෙරේ ද, කසිසදුන් වලඳ කෙරේ ද, මල්ගඳවිලෙවුන් දරා ද, රත්තිදි පිළිගනීද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

21. ස. පු:

අභි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිකං, න ච අරහං
මේථුනං ධම්මං පරිසෙවෙය්‍ය, මේථුනං ධම්මං
උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්මාධිසයනං අඤ්ඤාචරෙය්‍ය,
කාසිකච්ඡිකං පච්චිත්තචරෙය්‍ය, මාලාගඤ්ඤා-
පනං ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදිසෙය්‍යා'ති.

ප. පරිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

අභි පුත්තචරෙය්‍ය අසුචි සුක්කච්ඡිකං, න ච
පුත්තචරෙය්‍ය මේථුනං ධම්මං පරිසෙවෙය්‍ය, මේථුනං
ධම්මං උප්පාදෙය්‍ය, පුත්තසම්මාධිසයනං අඤ්ඤාච-
රෙය්‍ය, කාසිකච්ඡිකං පච්චිත්තචරෙය්‍ය, මාලාගඤ්ඤා
චරෙය්‍ය ධාරෙය්‍ය, ජාතරූපරජනං සාදි-
සෙය්‍යා'ති.

ප. පරි:

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

22. ස. පු:

අභි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිකං'ති.

ප. පරිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්චිත්තමුලො
තාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාද-
ධම්මො'ති.

ප. පරිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. ඔ:

හඤ්චි අරහතො රාගො පභිනො උච්චිත්තමුලො
තාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතීං අනුප්පාද-
ධම්මො,

අනු පා:

නො ච වත රො වත්තබ්බං: අභි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡිකං'ති.

23. ස. පු:

අභි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිකං'ති.

ප. පරිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු.

නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
පභිනො -පෙ- මානො පභිනො -පෙ- දිට්ඨි පභිනො
-පෙ- විචිතිච්ඡි, පභිනො -පෙ- පිනං පභිනං -පෙ-
මිඤ්ඤා පභිනං පෙ- උභිද්ධං පභිනං -පෙ-
අභිජිකං පභිනං -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං
උච්චිත්තමුලං තාලාවච්ඡිකතං අනභාවකතං
ආයතීං අනුප්පාදධම්මොති.

ප. පරිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

21. ස. පු:

රහත්තට අගුළු ගුහ්‍යභිසාමි ඇත, රහත් මෙවුන්දම් නො සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් නො උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධයන්ගෙහි වාස නො කරනු වේ ද, කසිසදුන් වලද නො කරනු වේ ද, මල්ගඳවිලෙවුන් නො බරනු වේ ද, රත්රිදි නො පිළිගනු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

පුත්‍රදුනට අගුළු ගුහ්‍යභිසාමි ඇත, පුත්‍රදුන් මෙවුන්දම් නො සෙවුනේ වේ ද, මෙවුන්දම් නො උපදවනු වේ ද, පුත්‍රසම්බාධයන්ගෙහි වාස නො කෙරේ ද, කසිසදුන් වලද නො කරනු වේ ද, මල්ගඳවිලෙවුන් නො දරනු වේ ද, රත්රිදි නො පිළිගනු වේ ද?

ප. පරි:

එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

22. ස. පු:

රහත්තට අගුළු ගුහ්‍යභිසාමි ඇද්ද?

ස. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

රහත්තට රාගය ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, මුදුන්සුන් තලක් සෙයින් කළ අවසානකථාව ඇති නො වේ ද, කළ අභාව ඇති නො වේ ද, මතු නුපදනා සැඟව ඇති නො වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු ධ:

ඉදින් රහත්තට රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, තාලාවසතු කාත වේ නම්, අභාවකාත වේ නම්, මතුයෙහි අනුතපාදබ්බි වේ නම්,

අනු. පා:

හවත, රහත්තට අගුළු ගුහ්‍යභිසාමි ඇති' යනු නො කියැවුණු මැ යැ ...

23. ස. පු:

රහත්තට අගුළු ගුහ්‍යභිසාමි ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

රහත්තට දොමය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මානස ප්‍රතිණ නො වේ ද ... දම් ප්‍රතිණ නො වේ ද ... විවිකිත්තා ප්‍රතිණ නො වේ ද ... ස්ත්‍රියාන ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මිඛිය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මෘදුක ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අභිස ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද උසුන්මුල් නො වේ ද, තාලාවසතුකාත නො වේ ද, අභාවකාත නො වේ ද, මතුයෙහි අනුතපාදබ්බි නො වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

- අනු. ධ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
මූලං තාලාවිච්ඡුකතං අනභාවකතං අයතිං
අනුප්පාදාමිමං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- 24 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො
භාවිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය මග්ගො භාවිතො,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- 25 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පහානාය සතිපට්ඨානා
භාවිතා -පෙ- සම්මප්පධානා භාවිතා -පෙ-
ඉද්ධිපාදා භාවිතා -පෙ- ඉත්ථිතා භාවිතා -පෙ-
බ්බලා භාවිතා -පෙ- බ්බෙඤ්ඤා භාවිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අරහතො රාගප්පහානාය බ්බෙඤ්ඤා
භාවිතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- 26 ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො දෙසප්පහානාය -පෙ- මොහප්පහා-
නාය -පෙ- අනොත්තප්පහානාය -පෙ- මග්ගො
භාවිතො -පෙ- බ්බෙඤ්ඤා භාවිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අරහතො අනොත්තප්පහානාය බ්බෙඤ්ඤා
භාවිතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අත්ථි අරහතො
අසුචි සුක්කච්ඡිසංඝි'ති.

- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, මුදුන්සුන් තලක් සෙසින් කළ අවසානභාව ඇත් නම්, පුනපුනා කළ අභාව ඇත් නම්, මතුයෙහි නුපදනා සැහැවි ඇත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇති'යි නො කියැවුතු යැ.
24. ස. පු: රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇති' යනු නො කියැවුතු මැ යැ.
25. ස. පු: රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස සිව්වන්හු භාවිත නො? ... සම්පත්ප්‍රධානියෝ භාවිත නො? ... සාද්ධි පාදයෝ භාවිත නො? ... ඉන්ද්‍රියයෝ භාවිත නො? බල භාවිත නො? ... බොධ්‍යාධ්‍යයෝ භාවිත නො?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාධ්‍යයෝ භාවිත වෙත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇති' යනු නො කියැවුතු මැ යැ.
26. ස. පු: රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ද්වේශප්‍රභාණය පිණිස ... මොහප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යාධ්‍ය භාවිත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාධ්‍යයෝ භාවිත වෙත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අගුවි ශුක්‍රවිසාමිදි ඇති' යනු නො කියැවුතු මැ යැ.

27. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො කතකරණීයො ඔතිතභාරො අනුප්පත්තසද්දේවා පරික්ඛණ්ණච්ඡාසඤ්ඤාප්තො සම්මදඤ්ඤා විමුක්තො උක්ඛිත්තපලිසො සංකිණ්ණපරිබො අබ්බුලො-
 සිකො නිර්ගහලො අරියො පත්තධරො පත්තභාරො විසඤ්ඤායෙනා සුචර්තව්ජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤානං සමුදයො පටිතො නිරොධො සචර්තතො මහො භාවිතො, අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං පරිඤ්ඤායං පරිඤ්ඤානං පහාතබ්බං පටිතං භාවෙතබ්බං භාවිතං සචර්තාතබ්බං සචර්තතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු: ථ: හඤ්චි අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො කතකරණීයො -පෙ- සචර්තාතබ්බං සචර්තනං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
28. ස. පු: අත්ථි අරහතො අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. වි: සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි, පරිඛම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ස. පු: සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරිඛම්මකුසලස්ස අරහතො අත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති
 ස. පටි: න ගෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
29. ස. පු: පරිඛම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො නත්ථි අසුචි සුක්කච්ඡට්ඨි'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-

27. ස. ප්‍ර: රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් වනාහි විතරාහ වූයේ විතලෝභ වූයේ විතමෝහ වූයේ කළු කරණී ඇතියේ බහාලු කෙලෙස්බර ඇතියේ පැමිණී රහත්ඵල ඇතියේ පරික්ෂිණහවසංයෝජන ඇතියේ මොනොවට දූන මිදී සිටියේ පෙරළ කෙලෙස් කනසම ඇතියේ විසුරුවාලූ කෙලෙස් පිරි ඇතියේ උගුළුවාලූ කෙලෙස් නමැති ඉසුකිල ඇතියේ අපහත කෙලසාහීල ඇතියේ ආයඝී වූයේ හෙළ මානඩව් ඇතියේ ගිලිහුණු කෙලෙස්බර ඇතියේ විසංයුක්ත වූයේ මොනවට දුනු කෙලෙස්විජය ඇතියේ නො වේ ද? ඔහු විසින් දෘඩය පරිඥන නො වේ ද? සමුදය ප්‍රතිණ නො වේද? නිරෝධය සාක්ෂාත්කෘත නො වේ ද? මාගිය භාවිත නො වේ ද? අභිඥෙයධම් අභිඥන නො වේ ද? පරිඥෙයධම් පරිඥන නො වේ ද? ප්‍රභාතව්‍ය ධම් ප්‍රතිණ නො වේ ද? භාවිතව්‍යධම් භාවිත නො නො වේ ද? සාක්ෂාත්කර්මව්‍යධම් සාක්ෂාත්කෘත නො වේ ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
- අනු: ස: ඉදින් රහත් විතරාහ විතලෝභ විතමෝහ කෘත-කරණීය වේ නම් ... (ඔහු විසින්) සාක්ෂාත්-කර්මව්‍යධම් සාක්ෂාත්කෘත වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇති' යනු නො කියැවුණු මැ යැ.
28. ස. ප්‍ර: රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇද්ද?
- ප. පි: ස්වධම්මකුසල (ප්‍රඥවිමුක්ත) වූ රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇත. පරධම්මකුසල (උභයොභාග-විමුක්ත) වූ රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි නැත.
- ස. ප්‍ර: ස්වධම්මකුසල (තමා සතු රහත්දහම මතුයෙහි දක්‍ෂ) වූ රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරධම්මකුසල (සිය දහමින් අන්‍ය වූ අපටසමාපතති ධම්මෙහි දක්‍ෂ) රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
29. ස. ප්‍ර: පරධම්මකුසල රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි නැද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: ස්වධම්මකුසල රහත්හට අගුළු ගුක්‍රමසාමි නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 80. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 81. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 82. ස. පු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොඤ්ඤාභිතා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොඤ්ඤාභිතා භාවිතා, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පභානාය බොඤ්ඤාභිතා භාවිතා, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 83. ස. පු:** සධම්මකුසලො අරහා චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරධම්මකුසලො අරහා චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, අභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 84. ස. පු:** පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, නාභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො, නාභි තස්ස අසුචි සුක්කච්ඡයි'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු: සබ්බමනුසං රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බමනුසං රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
31. ස. පු: සබ්බමනුසං රහත්භව දොම ප්‍රතිණ් වෙයි ... මොහ ප්‍රතිණ් වෙයි ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බමනුසං රහත්භව අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ් වෙයි, ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
32. ස. පු. සබ්බමනුසං රහත්භව රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධිඛයෙත් භාවිතයහ ... දොමප්‍රභාණය පිණිස ... මොහප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත වෙයි ... බොධිඛයෙත් භාවිතයහ, ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බමනුසං රහත්භව අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධිඛයෙත් භාවිතයහ. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
33. ස. පු: සබ්බමනුසං රහත් විතරාග විතදොම විතමොහ වෙයි ... සංකෘත්කතීව්‍යධම්මී සංකෘත්කාත වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බමනුසං රහත් විතරාග විතදොම විතමොහ වෙයි ... සංකෘත්කතීව්‍යධම්මී සංකෘත්කාත වෙයි ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
34. ස. පු: පරබ්බමනුසං රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි නැද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සබ්බමනුසං රහත්භව රාගප්‍රතිණ් වෙයි. ඔහුට අග්‍රච්ඡෙදිකාමි නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

85. ස. ප්‍ර: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් දෙසො පනිනො -පෙ- මොහො පනිනො -පෙ- අනෙකුත් පනිනො, නැති නොව අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරිකල්ප: ආමන්ත.

ස. අනු: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් අනෙකුත් පනිනො, නැති නොව අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

86. ස. ප්‍ර: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් රාගපාදානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතො -පෙ- දෙසප්පාදානාය -පෙ- මොහප්පාදානාය -පෙ- අනෙකුත් පනිනො මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතො, නැති නොව අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරිකල්ප: ආමන්ත.

ස. අනු: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් අනෙකුත් පනිනො බොජ්ඣංගො භාවිතො, නැති නොව අසුචි සුකක-විසි'ති.

ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

87. ස. ප්‍ර: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් විතර්කො විතර්කො විතර්කො -පෙ- සම්මතානුකූලං සම්මතං, නැති නොව අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරිකල්ප: ආමන්ත.

ස. අනු: පරිමිතකාලයේදී අර්ථයෙන් විතර්කො විතර්කො විතර්කො -පෙ- සම්මතානුකූලං සම්මතං, නැති නොව අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

88. ස. ප්‍ර: අනු අර්ථයෙන් අසුචි සුකකවිසි'ති.

ප. පරිකල්ප: ආමන්ත.

ස. අනු: නු චුතං භවතා “යෙ කෙව භික්ඛවෙ භික්ඛු පුත්ථෙතා සිලසම්පන්නා සතා සම්පජානා තිද්ධං භික්ඛමනති, කෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙ’පි තෙ භික්ඛවෙ, බාහිරිකා ඉසයො කාමේසු විතර්කා, කෙසම්පි අසුචි න මුච්චති. අධ්මාන-මේතං භික්ඛවෙ, අනවසායො යං අර්ථයෙන් අසුචි මුච්චෙය්‍යා’ති”^a අනෙ’ව සුතතනොති.

^a මහාවග්ගපාලියං විවරකම්මකො නිසිද්ධානුකූලකර්ම සම්මතානුකූලකර්මකො.

86. ස. ප්‍ර: පරබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ ප්‍රතිඵලය වෙයි ...
මොහය ප්‍රතිඵලය වෙයි ... අනප්‍රාප්තිය ප්‍රතිඵලය වෙයි.
ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: කප්‍රබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ අනප්‍රාප්තිය ප්‍රතිඵලය වෙයි.
ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. ප්‍ර: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

86. ස. ප්‍ර: පරබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ රාගප්‍රභාණය පිණිස
මාගිය භාවිතය වෙයි ... බොධිසත්‍යයේ භාවිතය ...
දේවප්‍රභාණය පිණිස .. මොහප්‍රභාණය පිණිස ...
අනප්‍රාප්තිය ප්‍රභාණය පිණිස මාගිය භාවිතය වෙයි...
බොධිසත්‍යයේ භාවිතය. ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: කප්‍රබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ අනප්‍රාප්තිය පිණිස
බොධිසත්‍යයේ භාවිතය. ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

87. ස. ප්‍ර: පරබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ විතරාග විතරාග විතරාග
වෙයි ... සංකෘත්‍යවිතරාග විතරාග විතරාග
වෙයි. ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: කප්‍රබ්‍රහ්මයාගේ රහස්‍යවේදයේ විතරාග විතරාග විතරාග
වෙයි ... සංකෘත්‍යවිතරාග විතරාග විතරාග
වෙයි. ඔහුට අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

88. ස. ප්‍ර: රහස්‍යවේදයේ අශ්වයෙකුගෙන්ම නැද්ද?

ප. පරිකුසු: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු:
“මහණෙනි, යම් මැ මහණ කෙනෙක් පුත්‍රයන්
වූවාහු සිල් සපත් වූවාහු සිහි ඇතිවාහු සමප්‍රසන්න
ඇත්තාහු තිද්වංස ඛණ්ඩයෙන් ද, උනට අසුර
නො මිදේ. මහණෙනි, කාමයෙහි විතරාග වූ
කාමවිෂයෙහි පාහු රාග ඇති යම් ඒ ඛණ්ඩ
සංහිත වෙත් ද, උනට ද අසුර නො මිදේ.
මහණෙනි, ‘රහස්‍යවේදයේ අසුර මිදේ’ යන යම්
කරුණක් ඇද්ද, තෙල කරුණ අසන්න යැ.
වත්තට අවකාශ ද නැතැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්ත
ඇත්තේ මැ නො වේ ද?

- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- අනු. පා: තෙත ගි න වතතබ්බං: අපි අරහතො අසුචි
සුක්කච්ඡිකිති.
89. ප. පු: න වතතබ්බං අපි අරහතො පරිපාටිකතා'ති.
- ස. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ප. අනු: නනු අරහතො විවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගිලාන-
පච්චිසංගෙසස්පරිකතාරං පරෙ උපසංගරෙය්‍යනති.
- ස. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- අනු. ස: හඤ්චි අරහතො විවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගිලාන-
පච්චිසංගෙසස්පරිකතාරං පරෙ උපසංගරෙය්‍යං,
අනු. පා: තෙත වත රෙ වතතබ්බං "අපි අරහතො
පරිපාටිකතො'ති.
40. ස. පු: "අරහතො විවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගිලාන-
පච්චිසංගෙසස්පරිකතාරං පරෙ උපසං-
ගරෙය්‍යනති" අපි අරහතො පරිපාටිකතො'ති.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අරහතො සොනාපතතිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා
අනාගාමිඵලං වා අරහතං වා පරෙ උපසං-
ගරෙය්‍යනති.
- ප. පරි: න ගෙවං වතතබ්බං --පෙ-

පරිපාටිකතා නිවේදන.

- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ප. එකරුණින් 'රහත්තට අග්‍රවි ගුත්‍රවිසාමි ඇති, යනු නො කියැයුතු යැ.
39. ප. පු: 'රහත්තට පරොපහාර ඇති'යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත්තට සිවුරු පිඹුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර අන්ත්‍ර එළවාලන්නාහු නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්තට විවර පිණිපාත ශයනාසන ගලානප්‍රත්‍යය භෙග්ගපරිඤ්ඤා අන්ත්‍ර එළවා-ලන්නාහු නම්,
- අනු. පා: භවත, එකරුණින් 'රහත්තට පරොපහාර ඇති'යි කියැයුතු මැ යැ.
40. ස. පු: 'රහත්තට සිවුරු පිඹුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර අනුත් එළවති'යි රහත්තට පරොපහාර ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'රහත්තට සොවන්ඵල වේවයි සෙදහැමිඵල වේවයි අනගැමිඵල වේවයි රහත්තට වේවයි පරත්‍ර එළවාලන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

පරොපහාරකථා නිමි.

2. 2.

අක්කුණකථා.

1. ස. පු: අත්ති අරහතො අක්කුණකති.
 ප. පටික්කු: අමනතා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡාසො අච්ඡා-
 යොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරිසුට්ඨානං
 අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡානිවරණකති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡාසො අච්ඡා-
 යොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරිසුට්ඨානං
 අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡානිවරණකති.
 ප. පටික්කු: අමනතා.
 අනු. ඔ: හක්ඛි නත්ති අරහතො අච්ඡා අච්ඡාසො
 අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො අච්ඡාපරි-
 සුට්ඨානං අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡානිවරණං,
 අනු. පා. නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අත්ති අරහතො
 අක්කුණකති”.
3. ස. පු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අක්කුණං, අත්ති තස්ස අච්ඡා
 අච්ඡාසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡා පරිසුට්ඨානං අච්ඡාසංකුද්දාජනං
 අච්ඡානිවරණකති.
 ප. පටික්කු: අමනතා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො අක්කුණං, අත්ති තස්ස අච්ඡා
 අච්ඡාසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡා-
 නිවරණකති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අත්ති අරහතො අක්කුණං, නත්ති තස්ස අච්ඡා
 අච්ඡාසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡා-
 නිවරණකති.
 ප. පටික්කු: අමනතා.
 ස. අනු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අක්කුණං, නත්ති තස්ස අච්ඡා
 අච්ඡාසො අච්ඡායොගො අච්ඡානුසයො
 අච්ඡාපරිසුට්ඨානං අච්ඡාසංකුද්දාජනං අච්ඡා-
 නිවරණකති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 2.

අකුණුකථා.

[සත්‍රිපුරුෂාදිත්තේ නාමගොත්‍රාදියෙහි ඥානප්‍රමාතවි නැතිගෙන් 'රහත්තම අඤ්ඤා ඇති'යි ගත් පුළුගෙලියාදි නිකායානතරවාසීන්ගේ ලබ්ධි විද්‍යාව අකුණුකථා එයි.]

1. ස. ප්‍ර: රහත්තම අඤ්ඤා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
2. ස. ප්‍ර: රහත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග, අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, 'රහත්තම අඤ්ඤා ඇති' යනු නො කියැවුතු මැ යැ.
3. ස. ප්‍ර: පුත්‍රපුත්තම අඤ්ඤා ඇත. උත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්තම (තොප මතයෙහි) අඤ්ඤා ඇත. උත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. ප්‍ර: රහත්තම (තොප මතයෙහි) අඤ්ඤා ඇත. ඔත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුත්‍රපුත්තම අඤ්ඤා ඇත. ඔත්තම අවිඤ්ඤා අවිඤ්ඤාසංයෝග අවිඤ්ඤානුයය අවිඤ්ඤාපයඤ්ඤාන අවිඤ්ඤාසංයෝජන අවිඤ්ඤානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

5. ස. පු: අත්ති අරහතො අකුසලානුකම්මං.
- ප. පටිකුසලා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා “අකුසලානුකම්මං පාණං භවෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භවෙය්‍ය, පිටුනං භවෙය්‍ය, එරුසං භවෙය්‍ය, සම්මං පලපෙය්‍ය¹ සකිං ච්ඡෙදෙය්‍ය, නිලොපං භරෙය්‍ය, එකාගාරිකං කරෙය්‍ය, පටිපඤ්චිකම්මෙය්‍ය, පරදාරං ගච්ඡෙය්‍ය, ගාමිකානං කරෙය්‍ය, නිගමිකානං කරෙය්‍ය”ති.
- ප. පටි: හ භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අකුසලානුකම්මං, පුට්ඨජනො අකුසලානුකම්මං පාණං, භවෙය්‍ය අදින්නං ආදියෙය්‍ය, මුසා භවෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකානං කරෙය්‍ය, නිගමිකානං කරෙය්‍ය”ති.
- ප. පටිකුසලා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො අකුසලානුකම්මං, අරහා අකුසලානුකම්මං පාණං භවෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකානං කරෙය්‍ය, නිගමිකානං කරෙය්‍ය”ති.
- ප. පටි: හ භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අත්ති අරහතො අකුසලානුකම්මං, න ච අරහා අකුසලානුකම්මං පාණං භවෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකානං කරෙය්‍ය, නිගමිකානං කරෙය්‍ය”ති.
- ප. පටිකුසලා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස අකුසලානුකම්මං, න ච පුට්ඨජනො අකුසලානුකම්මං පාණං භවෙය්‍ය, අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- ගාමිකානං කරෙය්‍ය, නිගමිකානං කරෙය්‍ය”ති.
- ප. පටි: හ භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: අත්ති අරහතො අකුසලානුකම්මං.
- ප. පටිකුසලා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො සත්ථරි අකුසලානුකම්මං ධම්මෙ අකුසලානුකම්මං සංඛ්‍යා අකුසලානුකම්මං සිත්තං අකුසලානුකම්මං පුබ්බන්තො අකුසලානුකම්මං අපරන්තො අකුසලානුකම්මං පුබ්බන්තාපරන්තො අකුසලානුකම්මං ඉදං පටිපඤ්චිකම්මං පටිපඤ්චිකම්මෙය්‍ය ධම්මෙය්‍ය අකුසලානුකම්මං.
- ප. පටි: හ භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. ප්‍ර: රහත්භටි අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රවන වූයේ පණ නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් ගන්නේ වේ ද, මුසවා බණන්නේ වේ ද, පෙහෙයුන් බණන්නේ වේ ද, පරොස්බස් බණන්නේ වේ ද, පලස් බණන්නේ වේ ද, භාහසකි සිදුනේ වේ ද, ගම් වොලො-ගන්නේ වේ ද, එකාභාරික කම් කරන්නේ වේ ද, කඛපලාසොරකම්හි සිටුවනේ වේ ද, පරදරයට යේ ද, භාමසාත කෙරේ ද, නිගමසාත කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
6. ස. ප්‍ර: පුහුදනට අඤ්ඤාණ ඇත. පුහුදන් අඤ්ඤාණෙන් මඛනා ලද්දේ පණ නසා ද, අසිනාදන් කෙරේ ද, මුසවා බෙණේ ද ... භාමසාත කම් කෙරේ ද, නිගමසාත කම් කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භටි (නොප මිත්‍යෙහි) අඤ්ඤාණ ඇත. රහත් අඤ්ඤාණෙන් මඛනා ලද්දේ පණ නසා ද, අසිනාදන් ගනී ද. ගම්පැහැරීම් කෙරේ ද, නියමගම් පැහැරීම් කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
7. ස. ප්‍ර: රහත්භටි (නොප මිත්‍යෙහි) අඤ්ඤාණ ඇත. රහත් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රවන වූයේ පණ නො නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් නො ගන්නේ වේ ද, ... ගම්-පැහැරීම් නො කරන්නේ වේ ද, නියමගම් පැහැරීම් නො කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදනට අඤ්ඤාණ ඇත. පුහුදන් අඤ්ඤාණෙන් උපද්‍රවන වූයේ පණ නො නසන්නේ වේ ද, අසිනාදන් නො ගන්නේ වේ ද, ... භාමසාතකම් නො කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...
8. ස. ප්‍ර: රහත්භටි අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භටි ශාක්‍යාන් කෙරෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද? දහමෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, ශික්‍ෂායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, පුළුන්කායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, අපරානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, පුළුන්කාපරානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද, ඉදම්ප්‍රධාන-යතාප්‍රතිධානසමුත්තරානායෙහි අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යි ...

9. ස. පු: නතථි අරහතො සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං, සිත්තං අකුසල්ලං, පුබ්බන්තො අකුසල්ලං, අපරන්තො අකුසල්ලං, පුබ්බන්තොපරන්තො අකුසල්ලං, ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටිකුසල්ල: ආමන්තා.
- අනු. ථ: හඤ්චී නතථි අරහතො සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඤ්ඤ: අතථි අරහතො අකුසල්ලන්තති.
10. ස. පු: අතථි පුට්ඨජ්ඣන්තස්ස අකුසල්ලං, අතථි තස්ස සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටිකුසල්ල: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතථි අරහතො අකුසල්ලං, අතථි තස්ස සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
11. ස. පු: අතථි අරහතො අකුසල්ලං, නතථි තස්ස සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටිකුසල්ල: ආමන්තා.
- ස. අනු: අතථි පුට්ඨජ්ඣන්තස්ස අකුසල්ලං, නතථි තස්ස සන්ථරි අකුසල්ලං, ධම්මෙ අකුසල්ලං, සංවේස අකුසල්ලං, -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පන්නොසු ධම්මෙසු අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතඤ්ඤ -පෙ-
12. ස. පු: අතථි අරහතො අකුසල්ලන්තති.
- ප. පටිකුසල්ල: ආමන්තා.
- ස. අනු: නත්තු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නාමුලො තාලාවිච්ඡිකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුපාදං- ධම්මො, ති.

9. 8. 99:

රහත්වට යාහොන්නේ කෙරෙහි අඥන නැද්ද? දහමෙහි අඥන නැද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඥන නැද්ද, ශික්ෂායෙහි අඥන නැද්ද, පුළුන්තයෙහි අඥන නැද්ද, අපරාතයෙහි අඥන නැද්ද, පුළුන්තාපරාතයෙහි අඥන නැද්ද, ඉදමුත්තය-යනාදියනාසමුත්තනාධිමයෙහි අඥන නැද්ද?

පි. පටි කැසය:

එබැවින් යි.

අනු. ෧:

ඉදින් රහත්ගට ශාස්තෘන් කෙරෙහි අඥන නැත්
නම්, දහමෙහි අඥන නැත් නම්, සඟුන් කෙරෙහි
අඥන නැත් නම් ... ඉදමුත්තයයනාථුත්තය-
සමුත්තනනාධම්මෙහි අඥන නැත් නම්,

မုန့်. ပါး

භවත, 'රහත්හට අඤ්ඤා ඇති'යි නො කියැවුණු මි. යි.

10 **ස. ප්‍ර:**

ප්‍රසිද්ධව අඥන ඇත. උහුට ශාක්‍යයන් කෙරෙහි අඥන ඇද්ද, දහමෙහි අඥන ඇද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඥන ඇද්ද ... ඉදමුඛයායනාප්‍රතික්‍ය-සමුත්පත්ත බලියෙහි අඥන ඇද්ද?

පි. පිටියෙහි:

එසේ යි.

ස. අනු:

රහත්භට් (කොළ මතසෙහි) අඥන ඇත. ඔහුට
කාණ්ඩාන් කෙරෙහි අඥන ඇද්ද, දහමෙහි අඥන
ඇද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඥන ඇද්ද ...
ඉදමුත්තාසකාප්‍රතිකසමුත්තාසකධර්මසෙහි අඥන
ඇද්ද?

ප්‍ර. ප්‍රවි:

එසේ නො; කියැවුණු මි; යි ...

11. ခ. ဂ:

රහස්‍යව (තොප මතයෙහි) අඤන ඇත. ඔහුව
 ශාස්තෘන් කෙරෙහි අඤන නැද්ද, දහමෙහි අඤන
 නැද්ද, සතුන් කෙරෙහි අඤන නැද්ද
 ඉදමප්‍රත්‍යයකාප්‍රතික්‍ෂයමුක්තනාධිමයෙහි අඤන
 නැද්ද?

පි. පටිඤ්ඤා:

එබැවින් යි.

ස. අනු:

පුහුණුවට අදාළ අය. ඔහුට ශාස්ත්‍රානුකූල කෙරෙහි අදාළ නැද්ද, දහමෙහි අදාළ නැද්ද, සතුන් කෙරෙහි අදාළ නැද්ද ... ඉදමුඛයෙහි ප්‍රතික්ෂේප-සම්පන්නතාවයෙහි අදාළ නැද්ද?

ප්‍ර. ප්‍රති:

එසේ නො; කියැවුණු මි; යි ...

12. ဆ. ပြီး

රහස්‍යව අලුත් ඇද්ද?

ဗ. ဗိသုဒ္ဓိ:

එසේ යැ.

ස. අනු:

රහත්ව රාශය ප්‍රතිණ නො වේ ද? උසුන්මුල් ඇතිගේ මුදුන්සුන් තලක් මෙන් අවසානක කරන ලද්දේ අනුභවය කරන ලද්දේ මතුයෙහි නාපදනාසැඟුම් ඇතිගේ නො වේ ද?

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චී අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමූලො
තාලාවඤ්ඤානො අනභාවකතො ආයතිං අනුප්පාද-
ධම්මො,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බො: අපි අරහතො
අඤ්ඤාණන්ති.
13. ස. පු: අපි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
පභිනො-පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්නමූලං
තාලාවඤ්ඤානං අනභාවකතං ආයතිං අනුප්පාද-
ධම්මන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චී අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං උච්ඡින්න-
මූලං තාලාවඤ්ඤානං අනභාවකතං ආයතිං
අනුප්පාදධම්මං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බො: අපි අරහතො
අඤ්ඤාණන්ති.
14. ස. පු: අපි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිනො
-පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චී අරහතො රාගප්පභානාය බොජ්ඣංගා
භාවිතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බො: අපි අරහතො
අඤ්ඤාණන්ති.
15. ස. පු: අපි අරහතො අඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අරහතො දෙසප්පභානාය -පෙ- මොහප්පභා-
නාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො
භාවිනො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ථ: හඤ්චී අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය
බොජ්ඣංගා භාවිතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බො: අපි අරහතො
අඤ්ඤාණන්ති.

- ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වී නම් උසුන්වුල් ඇතිසේ නම් මුදුන්සුන් තලක් සෙයින් අවක්‍රමිකතාව නම් අනුඅභාවය කරනලද නම් මතුයෙහි නුපදනා-සැඟවී ඇති වී නම්,
 අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අභූත ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
13. ස. ප්‍ර: රහත්හට අභූත ඇද්ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හට ජෛෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්වුල් ඇතිසේ තාලාවක්‍රමිකතාව අනභාවකත මතුයෙහි නුපදනා සැඟවී ඇතිසේ නො වේ ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වී නම් උසුන්වුල් ඇති වී නම් තාලාවක්‍රමිකතාව වී නම් අනුඅභාවය කරනලද වී නම් මතුයෙහි නුපදනා-සැඟවී ඇති වී නම්,
 අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අභූත ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
14. ස. ප්‍ර: රහත්හට අභූත ඇද්ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාහීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යාභිකයෝ භාවිත නො වේ ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හු විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාභිකයෝ භාවිත වූවාහු නම්,
 අනු. පා: හවත, 'රහත්හට අභූත ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
15. ස. ප්‍ර: රහත්හට අභූත ඇද්ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 ස. අනු: රහත්හු විසින් ජෛෂප්‍රභාණය පිණිස ... මොහ-ප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාහීය භාවිත නො වේ ද ... බොධ්‍යාභිකයෝ භාවිත නො වේ ද?
 ප. පරික්‍රමය: එසේ යැ.
 අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හු විසින් අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාභිකයෝ භාවිත වූවාහු නම්,
 අනු. ඔ: හවත, 'රහත්හට අභූත ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.

16. ස. පු: අපි අරහතො අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොහො
 -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චී අරහා විතරාගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං
 සච්ඡිකතං,
 අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: අපි අරහතො
 අඤ්ඤාණනති.
17. ස. පු: අපි අරහතො අඤ්ඤාණනති.
 ප. පි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි අඤ්ඤාණං,
 පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නපි අඤ්ඤාණනති.
 ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි අඤ්ඤාණනති
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
18. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අපි
 තස්ස අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අපි
 තස්ස අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
19. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො. -පෙ-
 මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං.
 අපි තස්ස අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං.
 අපි තස්ස අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො
 භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගා භාවිතා. අපි තස්ස
 අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය
 බොජ්ඣංගා භාවිතා. අපි තස්ස අඤ්ඤාණනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 16. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත් විතරාග විතඥෙඝ විතමොග නො වේ ද ... සාක්ෂාත් කතීව්‍යය සාක්ෂාත්කාත නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- අනු. එ:** ඉදින් රහත් විතරාග ... සාක්ෂාත්කතීව්‍ය සාක්ෂාත්කාත වී නම්,
- අනු. පා:** භවත, 'රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 17. ස. ප්‍ර:** රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. වි:** ඤානිකුල රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇත, පරධිකුල රහත්භට අඤ්ඤාණ නැත.
- ස. ප්‍ර:** ඤානිකුල රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරධිකුල රහත්භට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 18. ස. ප්‍ර:** ඤානිකුල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරධිකුල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 19. ස. ප්‍ර:** ඤානිකුල රහත්භට ඥානෙය ප්‍රතිණ යැ මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරධිකුල රහත්භට අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 20. ස. ප්‍ර:** ඤානිකුල රහත්භට විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාභීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යාධ්‍යයෝ භාවිතය. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරධිකුල රහත්භට විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාධ්‍යයෝ භාවිතය. ඔහට අඤ්ඤාණ ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

21. ස. පු: සංවිමලකුසලස්ස අරහතො දෙසප්පභානාය -පෙ- මොගප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඛිතා භාවිතා. අත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරංවිමලකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣඛිතා භාවිතා. අත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ස. පු: සංවිමලකුසලො අරහා විතරංගො විතද්දෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරංවිමලකුසලො අරහා විතරංගො විතද්දෙසො විතමොගො පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
23. ස. පු: පරංවිමලකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සංවිමලකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
24. ස. පු: පරංවිමලකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොගො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සංවිමලකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
25. ස. පු: පරංවිමලකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඛිතා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- මොගප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඛිතා භාවිතා. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සංවිමලකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣඛිතා භාවිතා. නත්ති තස්ස අඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 21. ස. ප්‍ර:** සංවිමුක්ඛාදි රහත්භව ඥාණප්‍රභාණය පිණිස ... මොහප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධිසංඝයෝ භාවිතයහ. ඔහට අඤ්ඤා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරිමුක්ඛාදි රහත්භව අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධිසංඝයෝ භාවිතයහ. ඔහට අඤ්ඤා ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 22. ස. ප්‍ර:** සංවිමුක්ඛාදි රහත් විතරාග යැ, විතඥාණ යැ, විතමොහ යැ ... සංඝාත්තනීයය සංඝාත්තනීය යි. ඔහට අඤ්ඤා ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** පරිමුක්ඛාදි රහත් විතරාග විතඥාණ විතමොහ වෙයි ... සංඝාත්තනීයය සංඝාත්තනීය වෙයි. ඔහට අඤ්ඤා ඇද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 23. ස. ප්‍ර:** පරිමුක්ඛාදි රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සංවිමුක්ඛාදි රහත්භව රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 24. ස. ප්‍ර:** පරිමුක්ඛාදි රහත්භව ඥාණය ප්‍රතිණ යැ ... මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සංවිමුක්ඛාදි රහත්භව අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ. ඔහට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- 25. ස. ප්‍ර:** පරිමුක්ඛාදි රහත්භව විසින් රාගප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධිසංඝයෝ භාවිතයහ ... ඥාණප්‍රභාණය පිණිස ... මොහප්‍රභාණය පිණිස අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත යැ ... බොධිසංඝයෝ භාවිතයහ. ඔහුට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** සංවිමුක්ඛාදි රහත්භව විසින් අනපත්‍රපාප්‍රභාණය පිණිස බොධිසංඝයෝ භාවිතයහ. ඔහට අඤ්ඤා නැද්ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

26. ස. පු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ති තස්ස අකුසලානන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො විතමොගො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ති තස්ස අකුසලානන්ති.

ප. පටි: න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: අත්ති අරහතො අකුසලානන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ, පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ, ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති: “ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස සමුදයො, ඉති රූපස්ස අත්ථිභ්මො, ඉති වෙදනා -පෙ- ඉති සකුසා -පෙ- ඉති සංඛාරා -පෙ- ඉති විකුසලානං, ඉති විකුසලානස්ස සමුදයො, ඉති විකුසලානස්ස අත්ථිභ්මො’ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති”ති.² අතො’ව සුත්තනෙතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි නවිතතබ්බං: අත්ති අරහතො අකුසලානන්ති.

28. ස. පු: අත්ති අරහතො අකුසලානන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි. නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති: ඉදං දුක්ඛන්ති භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති. අයං දුක්ඛසමුදයො’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති. අයං දුක්ඛ- නිරෝධො’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො භොති.

¹ ජානතො - සිඳු. ජානතො - PTS
² ඛෙසංසුත්ත - පුපථවිත්ත - වාසිපථසුත්ත.

26. ස. පු: පරබ්බිකුශල රහත් විතරාග විතදොම විතමොග වෙයි ... සංඝාත්තච්චාරය සංඝාත්තාන යැ. ඔහට අඤන නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සබ්බිකුශල රහත් විතරාග විතදොම විතමොග වෙයි ... සංඝාත්තච්චාරය සංඝාත්තාන යැ. ඔහට අඤන නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

27. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: “මහණෙනි, මම නුවණින් දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය කියමි. නො දන්නාහට නො දක්නා- හට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්නාහට කුමක් දක්නාහට ආසුච්ඡාය වේ ද යත්: රූප මෙසේ යැ, රූපසමුදය මෙසේ යැ, රූපයාගේ අත්තඛණ්ඩ මෙසේ යැ, වෙදනා මෙසේ යැ ... සංඤ මෙසේ යැ ... සංයකාර මෙසේ යැ ... විඤන මෙසේ යැ, විඤනසමුදය මෙසේ යැ, විඤනයාගේ අත්තඛණ්ඩ මෙසේ ය යි, මහණෙනි, මෙසේ දන්නාහට මෙසේ දක්නාහට ආසුච්ඡාය වෙයි”යි වදාළ පුත්‍රාත්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො කියැවුතු මැ යැ.

28. ස. පු: රහත්හට අඤන ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො: “මහණෙනි, මම දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය කියමි. නො දන්නාහට නො දක්නාහට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්නාහට කුමක් දක්නාහට ආසුච්ඡාය වේ ද යත්: මහණෙනි, දුක් මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය වෙයි. දුඛසමුදය මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය වෙයි. දුඛනිරෝධ මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය වෙයි. දුඛනිරෝධානමනි- ප්‍රතිපත් මේ යයි දන්නාහට දක්නාහට ආසුච්ඡාය වෙයි.

එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පසානො ආස-
වානං ඛයො භොති'ති^a අපේච සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: අපි අරහතො
අකුසලාණනි.

29. ස. පු:

අපි අරහතො අකුසලාණනි.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නනු වුත්තං භගවතා: “ඝබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-
ජානං අපරිජානං අවිරාජයං අපජහං අභබ්බො
දුක්ඛක්ඛයායං -පෙ- ඉදං ඛො භික්ඛවෙ.¹
අභිජානං පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො
දුක්ඛක්ඛයායං'ති^b අපේච සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: අපි අරහරතො
අකුසලාණනි.

30. ස. පු:

අපි අරහතො අකුසලාණනි.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

ස. අනු:

නනු වුත්තං භගවතා:

“ඝභාවස්ස දස්සනසම්පදාය
තයස්ස ධම්මා ජභිතා භවන්ති:
සක්කායදිට්ඨි විවිකිච්ඡිතඤ්ච
සීලබ්බතං වා'පි යදපි කිඤ්චි,
චතුහපායෙහි ව විපජ්ඣතො,
ජ්ඣාභිඤානාති අභබ්බො කාතුන්ති.”^c

අපේච සුත්තනෙතො'ති.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: අපි අරහතො
අකුසලාණනි.

31. ස. පු:

අපි අරහතො අකුසලාණනි.

ප. පටිකුසලා:

ආමනතා.

1. ඝබ්බං ච ඛො භික්ඛවෙ - මජ්ඣිමං.

a ඝම්මසංසුත්ත - ආගම්මසංසුත්ත.

b සමුදායනසංසුත්ත - අපරිජානනසංසුත්ත.

c සුත්තනීපාය - රතනසුත්ත.

මහණෙනි, මෙසේ දන්තාභට මෙසේ දක්තා-
භට ආභ්‍රවික්‍ෂය වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්භට අභ්‍යන ඇති’ යි නො
කියැවුනු මෑ යැ.

29. ස. පු: රහත්භට අභ්‍යන ඇද්ද?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු:
“මහණෙනි, හැම නුවණින් නො දන්නේ
වෙසෙසින් නො දන්නේ විරාග විසින් නො
පියන්නේ නුවණින් නො දුරු කරන්නේ දු:ඛක්‍ෂය
පිණිස අභව්‍ය වෙයි. මහණෙනි, මේ හැම නුව-
ණින් දන්නේ වෙසෙසින් දන්නේ විරාග විසින්
පියන්නේ දුරුකරන්නේ දු:ඛක්‍ෂය පිණිස භව්‍ය
වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්භට අභ්‍යන ඇති’ යි නො
කියැවුනු මෑ යැ.

30. ස. පු: රහත්භට අභ්‍යන ඇද්ද?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වරදනලද මෑ නු
“ඒ ආයතීශ්‍රාවකයානේ දභිනසමපත් (සොවත්
මගනුවණ) පහළ වන්නා හා මෑ ධම්මෝ තුන්
දෙනෙක් ප්‍රතිණ වූවාහු වෙත්: සත්‍යායද්ධමය,
විචිකිත්තාය, යම් මෑ ශීලව්‍රතයෙක් හෝ ඇද්ද,
මොහු යි. සතර අපායයෙන්ද විප්‍රමුක්ත වූයේ,
(පකුච්චානන්තයතී, මිථ්‍යාද්ධමය යන) ඔව් අභිසංඝ-
(මහාසංචද්ධකමී) යනුද කරන්නට අභව්‍ය වෙති”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්භට අභ්‍යන ඇති’ යි නො
කියැවුනු මෑ යැ.

31. ස. පු: රහත්භට අභ්‍යන ඇද්ද?

ප. පටිකුසලා: එසේ යැ.

- ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “යසම් භික්ඛවෙ සමසෙ අරියසාවකස්ස විරජං විතමලං ධම්මවකචුං උදපාදි: යං කිසුචි සමුදයධම්මං සබ්බං තා නිරොධ- ධම්මනති, සහ දස්සනුපපාදු භික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස තිණි සක්කෙසුජනාති පටිසන්ති: සකකායදිට්ඨි විවිකිච්ඡා, සීලබ්බතපරාමාසො”ති. අපේථ ව සුත්තනෙතා’ති.
- ප. පටිකුසු: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අපි අරහතො අක්කසාදනති.
82. ප. පු: න වත්තබ්බං: අපි අරහතො අක්කසාදනති.
- ස. පටිකුසු: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨ- වනප්පතිනං නාමං න ජානෙය්‍යා’ති.
- ස. පටිකුසු: ආමන්තා.
- අනු. ඨ: හසුචි අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨ- වනප්පතිනං නාමං න ජානෙය්‍ය,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බං: අපි අරහතො අක්කසාදනති.
83. ස. පු: “අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතනං න ජානෙය්‍ය, මග්ගාමග්ගං න ජානෙය්‍ය, තිණ්කට්ඨවනප්පතිනං නාමං න ජානෙය්‍යා”ති අපි අරහතො අක්කසා- දනති.
- ප. පටිකුසු: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා සොභාපතිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා අනාගාමිඵලං වා අරහතං වා න ජානෙය්‍යා’ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

අක්කසාදනකථා නිවසිතා.

- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මෑ නු: “මහණෙනි, යම් කලෙකැ ආයතීශ්‍රාවකයාහට රාගාදි රජස් රහිත පෑහු මල ඇති බව විකෂේප පහල වී ද: ‘යම් මෑ සමුදයබවයෙක් වේ නම් එ හැම නිරෝධස්‍යභාව වෙති’යි. මහණෙනි, ඒ දැනෙනාතප්‍යකර්ම හා මෑ ආයතීශ්‍රාවකයාහට සත්‍යකාය- දූෂිත, විවික්කතා, සීලව්‍යාපරාමයී යන ත්‍රිවිධ සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වෙති”යි වදල සුත්‍රාන්ත- යෙක් ඇත්තේ මෑ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො කියැවුණු මෑ යැ.
82. ප. ප්‍ර: ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි නො කියැවුණු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත් වනාහි සත්‍යපුරුෂයන්ගේ නාමගෝත්‍ර නො දන්නේ නො? මාභී, මාභී නො දන්නේ නො? තාණකාභවනස්‍යභවත්තේ නම් නො දන්නේ නො?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ථ: ඉදින් රහත් වනාහි සත්‍යපුරුෂයන්ගේ නම්ගෝත් නො දන්නේ වේ නම්, මහ නො මහ නො දන්නේ වේ නම්, තාණකාභවනස්‍යභවත්තේ නම් නො දන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා: හව්න, එකරුණින් ‘රහත්හට අඤන ඇති’යි කියැවුණු මෑ යැ.
83. ස. ප්‍ර: රහත් වනාහි සත්‍යපුරුෂයන්ගේ නම්ගෝත් නො දන්නේ යැ, මහ නො මහ නො දන්නේ යැ, තාණකාභවනස්‍යභවත්තේ නම් නො දන්නේ යැයි ගෙන රහත්හට අඤන ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් සොවත්ඵල හෝ සෙදගාමිඵල හෝ අන- ගාමිඵල හෝ රහත්ඵල හෝ නො දන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මෑ යැ ...

අඤ්ඤාණකථා නිමි.

2. 8

කඛ්ඛාකථා

1. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථි අරහතො විච්ඡිව්ඡා, විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං,
 විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං, විච්ඡිව්ඡානිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නත්ථි අරහතො විච්ඡිව්ඡා, විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං,
 විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං, විච්ඡිව්ඡානිව. භ්නති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ථ: හඤ්චි නත්ථි අරහතො විච්ඡිව්ඡා, විච්ඡිව්ඡාපරි-
 සුට්ඨානං, විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං, විච්ඡිව්ඡා-
 නිවරණං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ “අත්ථි අරහතො
 කඛ්ඛා’ති.
3. ස. පු: අත්ථි පුපුප්පනස්ස කඛ්ඛා, අත්ථි තස්ස විච්ඡිව්ඡා,
 විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං, විච්ඡිව්ඡා සඤ්ඤාප්පනං,
 විච්ඡිව්ඡානිවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා, අත්ථි තස්ස විච්ඡිව්ඡා,
 විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං, විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං,
 විච්ඡිව්ඡානිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අත්ථි අරහතො කඛ්ඛා. නත්ථි තස්ස විච්ඡිව්ඡා,
 විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං, විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං,
 විච්ඡිව්ඡානිවරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථි පුපුප්පනස්ස කඛ්ඛා. නත්ථි තස්ස විච්ඡිව්ඡා,
 විච්ඡිව්ඡාපරිසුට්ඨානං, විච්ඡිව්ඡාසඤ්ඤාප්පනං,
 විච්ඡිව්ඡානිවරණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 3.

කඩිබා කථා

[අඟුණුණ කථායෙහි නිදහස මෙහි.]

1. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට විවිකිත්තා ඇද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන විවිකිත්තා සංයෝජන විවිකිත්තානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
2. ස. ප්‍ර: රහත්හට විවිකිත්තා නැද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන විවිකිත්තා සංයෝජන විවිකිත්තානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්හට විවිකිත්තා නැත්නම් විවිකිත්තා-පයඤ්ඤාන විවිකිත්තාසංයෝජන විවිකිත්තානිවරණ නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට සැක ඇති'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
3. ස. ප්‍ර: පුහුදුන්හට සැක ඇද්ද? ඔහුට විවිකිත්තා ඇද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන විවිකිත්තාසංයෝජන විවිකිත්තානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට සැක (නොප මතයෙහි) ඇත. ඔහුට විවිකිත්තා ඇද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන විවිකිත්තා-සංයෝජන විවිකිත්තානිවරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
4. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද? ඔහුට විවිකිත්තා නැද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන, විවිකිත්තාසංයෝජන, විවිකිත්තානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: පුහුදුන්හට සැක ඇද්ද? ඔහුට විවිකිත්තා නැද්ද? විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන විවිකිත්තාසංයෝජන, විවිකිත්තානිවරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

5. ස. පු: අත්ති අරහතො කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා සඤ්ඤා කඛ්ඛා, ස්වකාය කඛ්ඛා පුබ්බතොත කඛ්ඛා අපරනොත කඛ්ඛා පුබ්බාපරනොත කඛ්ඛා ඉද්දප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: නත්ති අරහතො සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ථ: හඤ්ඤි නත්ති අරහතො සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ති අරහතො කඛ්ඛා'ති.
6. ස. පු: අත්ති පුත්ථ්ඤ්ඤා කඛ්ඛා. අත්ති තස්ස සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ති අරහතො කඛ්ඛා. අත්ති තස්ස සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: අත්ති අරහතො කඛ්ඛා. නත්ති තස්ස සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අත්ති පුත්ථ්ඤ්ඤා කඛ්ඛා. නත්ති තස්ස සත්ථරි කඛ්ඛා ධම්මෙ කඛ්ඛා -පෙ- ඉද්දප්පච්චයතා, පටිච්චසමුප්පනොතසු ධම්මෙසු කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. ප්‍ර: රහත්භට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ඛමිසෙහි සැක ඇද්ද, සඛ්ඤා කෙරෙහි සැක ඇද්ද, ශික්‍ෂායෙහි සැක ඇද්ද, පුච්ඡානායෙහි සැක ඇද්ද, අපරානායෙහි සැක ඇද්ද, පුච්ඡානා-පරානායෙහි සැක ඇද්ද, ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: රහත්භට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක නැද්ද, ඛමිසෙහි සැක ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්භට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක නැත් නම්, ඛමිසෙහි සැක නැත්නම් ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, 'රහත්භට සැක ඇතැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
6. ස. ප්‍ර: පුහුදුන්භට සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ඛමිසෙහි සැක ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට (නොප මතයෙහි) සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක ඇද්ද? ඛමිසෙහි සැක ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: රහත්භට (නොප මතයෙහි) සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක නැද්ද? ඛමිසෙහි සැක ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුන්භට සැක ඇත. ඔහුට ශාක්‍යෑන් කෙරෙහි සැක නැද්ද? ඛමිසෙහි සැක ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතා-ප්‍රතිත්‍යසමුත්‍යානනාඛමිසෙහි සැක නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

8. ස. පු: අපි අරහතො කඛිං'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො
 තාලාවිද්‍යකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුපාදංගමො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චී අරහතො රාගො පභිනො උච්ඡින්නමුලො
 තාලාවිද්‍යකතො අනභාවකතො ආයතිං අනුපාදං-
 ගමො,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අපි අරහතො
 කඛිං'ති.

9. ස. පු: අපි අරහතො කඛිං'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ- මොහො
 පභිනො -පෙ- අනොතප්පං පභිනං -පෙ-
 රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
 බොජ්ඣංගො භාවිතො -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ-
 අනොතප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
 බොජ්ඣංගො භාවිතො, නනු අරහො චිතරාගො
 චිතදෙසො චිතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං
 සච්ඡිකාතනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චී අරහො චිතරාගො චිතදෙසො චිතමොහො
 -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකාතං,
 අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අපි අරහතො
 කඛිං'ති.

10. ස. පු: අපි අරහතො කඛිං'ති.
 ප. ඩි: සංගම්මකුසලස්ස අරහතො අපි කඛිං, පරධම්ම-
 කුසලස්ස අරහතො නපි කඛිං'ති.
 ස. අනු: සංගම්මකුසලස්ස අරහතො අපි කඛිං'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි කඛිං'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වූයේ උසුන්මුල් වූයේ මුදුන්සුන් තලක් සේ කළ අවස්ථාකථාව ඇතියේ නුවණින් කළ අභාව ඇතියේ මතුයෙහි නූපදනා සැහැවි ඇතියේ නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත්හට රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, මුදුන්සුන් තලක් සේ කළ අවස්ථාකථාව ඇතියේ වේ නම්, නුවණින් කළ අභාව ඇතියේ වේ නම්, මතුයෙහි නූපදනා සැහැවි ඇතියේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට සැක ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
9. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට ද්වේෂය ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ වූයේ නො වේ ද ... රාගප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධිසත්ව භාවිත නො වේ ද ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණයට මාගීය භාවිත නො වේ ද ... බොධිසත්ව භාවිත නො වේ ද? රහත් ප්‍රතිණරාග ප්‍රතිණද්වේෂ ප්‍රතිණමොහ නො වේ ද ... (රහත්හු විසින්) පසක් කළයුතු දෑ පසක් කරන ලද නො වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් රහත් ප්‍රහතරාග වේ නම්, ප්‍රහතද්වේෂ වේ නම් ... සාක්ෂාත් කථිව්‍යය සාක්ෂාත්කාරක වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට සැක ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
10. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. වි: ප්‍රඥවිමුක්ත රහත්හට සැක ඇත. උභයොභාග විමුක්ත රහත්හට සැක නැත.
- ස. අනු: ආරම්භකරු රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරික්‍ෂක: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරමවිමුක්ත රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නඤ්ඤි කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො නඤ්ඤි කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අඤ්ඤි
 තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අඤ්ඤි
 තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ-
 මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං
 -පෙ- රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
 බොජ්ඣඛිතො භාවිතො -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ-
 මොහප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය
 මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඛිතො භාවිතො -පෙ-
13. ස. පු: සධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො
 විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අඤ්ඤි
 තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො
 විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අඤ්ඤි
 තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො.
 නඤ්ඤි තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නඤ්ඤි
 තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො -පෙ-
 මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං
 -පෙ- රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ-
 බොජ්ඣඛිතො භාවිතො -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ-
 මොහප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය
 මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣඛිතො භාවිතො -පෙ-
 පරධම්මකුසලො අරහා විතරාගො විතදෙසො
 විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං
 නඤ්ඤි තස්ස කඛ්ඛා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

- ස. අනු: පරබ්බිකුශල රහත්භට සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සබ්බිකුශල රහත්භට සැක නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: සබ්බිකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බිකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: සබ්බිකුශල රහත්භට ද්වේෂය ප්‍රතිණ යැ ... මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ ... රාගප්‍රභාණයට මාභීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... මොහ-ප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණයට මාභීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ ...
13. ස. පු: සබ්බිකුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කර්මයය සාක්‍ෂාත්කාරය යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පරබ්බිකුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කර්මයය සාක්‍ෂාත්කාරය යැ. ඔහුට සැක ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: පරබ්බිකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සබ්බිකුශල රහත්භට රාගය ප්‍රතිණ යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. පු: පරබ්බිකුශල රහත්භට ද්වේෂය ප්‍රතිණ යැ ... මොහය ප්‍රතිණ යැ ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ යැ ... රාගප්‍රභාණයට මාභීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ ... ද්වේෂප්‍රභාණයට ... මොහ-ප්‍රභාණයට ... අනපත්‍රපාප්‍රභාණයට මාභීය භාවිත යැ ... බොධ්‍යඛනයෝ භාවිතයහ ... පරබ්බිකුශල රහත් විතරාග වෙයි, විතද්වේෂ වෙයි, විතමොහ වෙයි ... සාක්‍ෂාත්කර්මයය සාක්‍ෂාත්කාරය යැ. ඔහුට සැක නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: සධම්මකුසලො අරහා විතරාහො විතද්දෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතඛිකා සච්ඡිකතං. නඤ්ඤිතං කඛිකා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතඛිකා -පෙ-
15. ස. පු: අඤ්ඤි අරහතො කඛිකා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වුත්තං හගවතා: “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො, කිඤ්ඤ භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති: ‘ඉතිරූපං -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථිගමො’ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති^a අත්ථෙව සුත්තතෙතො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වතතඛිකා ‘අඤ්ඤි අරහතො කඛිකා’ති.
16. ස. පු: අඤ්ඤි අරහතො කඛිකා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වුත්තං හගවතා: “ජානතො’හං” භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො නො අපස්සතො, කිඤ්ඤ භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. “ඉදං දුක්ඛනති භික්ඛවෙ -පෙ- අයං දුක්ඛනිරෝධ-ගාමිනී පටිපදාති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති.^b අත්ථෙව සුත්තතෙතො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
- අනු. ථ: තෙන හි න වතතං “අඤ්ඤි අරහතො කඛිකා’ති.
17. ස. පු: අඤ්ඤි අරහතො කඛිකා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1. ඡායාපිටකං - සිමු, සෘ PTS

a. ඛිකාසංයුත - වාසිජසුත.

b. සම්මසංයුත - අසම්මසංයුත.

- ස. අනු: සචරිකාශල රහත් විතරාග වෙයි, විතරාග වෙයි, විතරාග වෙයි .. සාක්ෂාත්කර්මය සාක්ෂාත්කර්මය ය. ඔහුට සැක නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ ය. ..
15. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ ය.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු. “මහණෙනි, මම දන්තාගට දක්තාගට ආසුරාසනය කියමි. නො දන්තාගට නො කියමි. නොදක්තාගට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාගට කුමක් දක්තාගට ආසුරාසනය වේ ද? රූපය මෙසේ ය. ... විභවයාගේ අත්‍යවශ්‍යය මෙසේ යැයි. මහණෙනි, මෙසේ දන්තාගට මෙසේ දක්තාගට ආසුරාසනය වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පරිකුසු: එසේ ය.
- අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුණු මැ ය.
16. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ ය.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: “මහණෙනි, මම දන්තාගට දක්තාගට ආසුරාසනය කියමි. නො දන්තාගට නො කියමි. නො දක්තාගට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තාගට කුමක් දක්තාගට ආසුරාසනය වේ ද? මහණෙනි ‘මේ දුකැ’යි ... ‘මේ දුකින් රෝගාමිති පිළිවෙතැ’යි දන්තාගට දක්තාගට ආසුරාසනය කියමි. මහණෙනි, මෙසේ දන්තාගට මෙසේ දක්තාගට ආසුරාසනය වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පරිකුසු: එසේ ය.
- අනු. පා: එකරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නො කියැවුණු මැ ය.
17. ස. ප්‍ර: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පරිකුසු: එසේ ය.

- ස. අනු. නනු වුතතං හගචතා: “සබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-
ජානං අපරිජනං අවිරාජයං අපාජහං අහබ්බො
දුක්ඛකකියං -පෙ- ඉදං බො භික්ඛවෙ¹ අභිජානං
පරිජනං විරාජයං පාජහං හබ්බො දුක්ඛකකියං
යා’ති.^a අපේච සුත්තනේනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. පා: තෙන ගි න වත්තබ්බං “අපි අරහතො කඛ්ඛා”ති.
18. ස. පු: අපි අරහතො කඛ්ඛා’ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු වුතතං හගචතා:
“සභාවස්ස දස්සනසම්පදා -පෙ-
ජ වාභිජානාති අහබ්බො කාභුනති”
අපේච සුත්තනේනා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. පා: තෙන ගි න වත්තබ්බං “අපි අරහතො කඛ්ඛා”ති.
19. ස. පු: අපි අරහතො කඛ්ඛා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු වුතතං හගචතා: “යස්මිං භික්ඛවෙ සම්මෙ
අරියසාවකස්ස විරජං විතමුං ධම්මවික්ඛං
උදපාදි: ‘යං කි.ඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං
තිරොධධම්මනති’ සහදස්සනුපපාදා භික්ඛවෙ
අරියසාවකස්ස තිණි සඤ්ඤාජනාති පභිසන්ති:
‘සකකායදිට්ඨි විවිකිච්ජා පිලබ්බතපරාමාසො’ති”
අපේච සුත්තනේනා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. පා: තෙන ගි න වත්තබ්බං “අපි අරහතො කඛ්ඛා”ති.
20. ස. පු: අපි අරහතො කඛ්ඛා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. සබ්බඤ්චි බො භික්ඛවෙ - මජ්ඣ.

a සමුදයකසංජාතා - අපරිජානසුත්ත

- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු: “මහණෙනි, හැම සකසා අභිඤ්ඤා වශයෙන් නොදන්නේ පරිඤ්ඤා වශයෙන් නොදන්නේ විරාග වශයෙන් නොදන්නේ ප්‍රභාණ වශයෙන් නොදන්නේ දුෂ්කරයට අභව්‍ය වෙයි ... මහණෙනි, මෙ හැම අභිඤ්ඤා වශයෙන් දන්නේ පරිඤ්ඤා වශයෙන් දන්නේ විරාග වශයෙන් හරහන් ප්‍රභාණ වශයෙන් හරහන් දුෂ්කරයට භව්‍ය වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නොකියැවුණු මෑ යැ.
18. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු: “ඒ ආයුධ්‍යාචකයාගේ දැනීමට පහළ වන්නා හා මෑ ... අභිසංඝාත සද්දෙනතුළු කරන්නට අභව්‍ය වෙයි”යි (වදාළ) සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නොකියැවුණු මෑ යැ.
19. ස. පටි. රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු: “මහණෙනි, යම් සම්මයෙක ආයුධ්‍යාචකයාට ‘යම් කිසි සමුදයට මේකේ ඇද්ද, එ හැම නිරෝධ-සංඝාත යැ’යි විරජ විකමල ධර්මවික්ෂිප්‍ය පහළ වි ද; මහණෙනි, ඒ දැනීමට පහළ වන්නා හා මෑ ත්‍රිවිධ සංකොපන කෙරෙහි ප්‍රතික්ෂේප: (එනම්) සත්‍යායද්‍යවෙ යැ විවික්ෂිතා යැ සිලප්‍රිත-පරාමිති යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නොකියැවුණු මෑ යැ.
20. ස. පු: රහත්හට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු:

නනු වුතතං භගවතා:

“යද්‍ය භවෙ පාතුභවනති ධම්මා,
ආතාපිනො ක්කායනො වුභමණස්ස,
අථස්ස කඛ්ඛා වපයනති සබ්බා
යතො පජානාති සභෙතුධම්මනති.

යද්‍ය භවෙ පාතු භවනති ධම්මා,
ආතාපිනො ක්කායනො වුභමණස්ස,
අථස්ස කඛ්ඛා වපයනති සබ්බා
යතො ධ්‍යං පච්චයානං අවෙදි¹ති.

යද්‍ය භවෙ පාතුභවනති ධම්මා,
ආතාපිනො ක්කායනො වුභමණස්ස,
විච්ඡපයං තිව්ඨති මාරසෙනං
සුරියො²ව ඕහාසයමනනාලිකකතති. a.

යා කාපි කඛ්ඛා ඉධ වා සුරං වා
සකච්චෙදියා වා පරවෙදියා වා,
ක්කායිනො තා පජහනති සබ්බා
ආතාපිනො වුභමචරියං වරන්තා³ති. b

යෙ කඛ්ඛා සමතිකකන්තා,
කඛ්ඛා භුතෙසු පාණීසු,
අසංසයා විසංසුත්තා,
තෙසු දින්නං මහපථලනති.

ඵතාදිසි ධම්මපකාසනෙත්ථ
න තත්ථ කිං¹ කඛ්ඛති කොපි සාවකො,
තිත්තිණ්ණමසං² විවිකිච්ඡජින්නං
බුද්ධං නමස්සාම ජිනං ජනිඤ්ඤනති.³ c

අතෙ²ව සුත්තනෙතා³ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා:

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං “අඤ්ඤා අරහතො කඛ්ඛා”ති.

a. මහාමහනපාලි, උදහපාලි - බොධිසුත්ත.

b. උදහ පාලි - රෙවතසුත්ත.

1. කිනනු තත්ථ කඛ්ඛති PTS, සෘ.

2. තිණ්ණමසං - සිමු, PTS

3. ජනිඤ්ඤා - සිමු, PTS, මජ්ඣ.

c. දික්ඛිකාය - සකකපඤ්ඤාසුත්ත.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නො:

“යම් කලෙකැ කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව්‍යාන කරන බාහිතපාපි වූ රහත්හට (අනුලොම ප්‍රත්‍යයාකාරප්‍රතිවේධක වූ) බෝපෑකි දහම්හු උපදිත් ද, එකල ඔහුට හැම සැකයෝ පහව යෙති. යම් හෙයෙකින් සහෙතුක වූ දුඃඛසකති-විමේය දන්නේ වේ ද, එහෙයිති.

යම් කලෙකැ කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව්‍යාන කරන බාහිතපාපි වූ සම්භ්‍යාසවයාහට එකැතින් බොධිපාසකිකවිමේයෝ උපදිත් ද එසේද ඔහුට හැම සැකයෝ නිරුද්ධ වෙති. යම්-හෙයෙකින් අවිද්‍යාදි විමේයන්ගේ (අනුත්‍යාදනිරෝධ සම්භ්‍යාස වූ) සත්‍ය දන්නේ වේ ද, එහෙයිති.

යම් කලෙකැ කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව්‍යාන කරන බාහිතපාප සම්භ්‍යාසවයාහට එකැතින් බෝපෑකිදහම්හු උපදිත් ද, (ඒ බොධි-පාසකිකවිමේයන්ගේ) මරසෙන් නස්මින් හිරු අහස බවුළුවන්නාක් හෙයින් සිටුවනේ යැ.”

සාධකය ආත්මභාවයෙහි ලා (ආලම්බන වශයෙන්) දහසුතු වූ හෝ පරාත්මභාවයෙහි ලා දහසුතු වූ හෝ මේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂාත්මක ආත්මභාවයෙහි වැටෙන හෝ අතීතානාගත ආත්මභාවයෙහි වැටෙන හෝ යම් කිසි විවිකිත්‍යා කෙනෙක් ඇද්ද, කෙලෙස් තවන වැර ඇති බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යය පුරන ව්‍යාධිහු එ හැම සැක හැරවෙත්.

උපන් සැක ඇති ප්‍රාණීන් කෙරෙහි යම් කෙනෙක් සැක ඉක්මැසිවියානු ද, එහෙයින් සංශය රහිත වූවානු රාහැදිත් හා විසංයුක්ත වූවානු වෙත් ද, ඔවුන් විෂයෙහි දුන් දෑය මහත්ඵල යි.

මෙහි මේ බදු විමුක්තියා වෙයි. එහිලා කිසිදු ආයතීශ්‍රාවකයෙක් කිමැයි සැක නොකෙරෙයි. තරණය කළ ඔහු ඇති, සිදැසු විවිකිත්‍යා ඇති, ජනෙත්‍යු වූ ජිවපඤ්චමාර බුදුන් වදනම්හ.

වදාළ ප්‍රත්‍යාත්‍යයෙක් ඇත් මෑ නු?

ප පටිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එ කරුණින් ‘රහත්හට සැක ඇති’යි නොකියැසුතු මෑ යැ.

- 21. ප. පු:** න වතතබ්බං අපි අරහතො කඛ්ඛා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ:** අමනතා.
- ප. අනු:** නනු අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතෙත කඛ්ඛියා, මග්ගාමග්ගෙ කඛ්ඛියා, තිණ්කට්ඨ-වනප්පතීනං නාමෙ කඛ්ඛියා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ:** අමනතා.
- අනු. ස:** හඤ්චි අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතෙත කඛ්ඛියා, මග්ගාමග්ගෙ කඛ්ඛියා, තිණ්කට්ඨ-වනප්පතීනං නාමෙ කඛ්ඛියා,
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අපි අරහතො කඛ්ඛා”ති.
- 22. ස. පු:** අරහා ඉපිපුරිසානං නාමගොතෙත කඛ්ඛියා, මග්ගාමග්ගෙ කඛ්ඛියා, තිණ්කට්ඨවනප්පතීනං නාමෙ කඛ්ඛියා'ති අපි අරහතො කඛ්ඛියා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** අමනතා.
- ස. අනු:** අරහා සොනාපතතිඵලෙ වා සකදගාමිඵලෙ වා අනාගාමි ඵලෙ වා අරහතෙත වා කඛ්ඛියා'ති
- ප. පටි:** න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

කඛ්ඛාකථා නිව්ඞිතා.

- 21. ප. පු:** 'රහත්භට සැක ඇති'යි නො කියැවුතු වේ ද?
- ස. පටිකුසු:** එසේ යැ.
- ප. අනු:** රහත් වනාහි සුත්‍රපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ නො වේ ද? මාඨිමාඨියෙහි සැක කරන්නේ නො වේ ද? තෘණකාභටවනසප්තීන්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ නො වේ ද?
- ස. පටිකුසු:** එසේ යැ.
- අනු. ඩ:** ඉදින් රහත් සුත්‍රපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ වේ නම්, මාඨිමාඨියෙහි සැක කරන්නේ වේ නම්, තෘණකාභටවනසප්තීන්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා:** භවත, එකරුණින් 'රහත්භට සැක ඇති'යි කියැවුතු මැ යැ.
- 22. ස. පු:** රහත් සුත්‍රපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත්ති සැක කරන්නේ යැ, මාඨිමාඨියෙහි සැක කරන්නේ යැ, තෘණකාභටවනසප්තීන්ගේ නම්හි සැක කරන්නේ යැ'යි ගෙන රහත්භට සැක ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** රහත් වනාහි සොචත්ඵලයෙහි හෝ සෙදගැමි-ඵලයෙහි හෝ අනගැමිඵලයෙහි හෝ අභිනාමයෙහි හෝ සැක කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැවුතු මැ යැ.

කතෘකථා නිමි

2. 4.

පරමිතරණකපා¹

1. ස. පු: අත්ති අරහතො පරමිතරණා'ති.²
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අරහා පරනෙය්‍යො පරපතතියො පරපච්චයො පරපට්ඨිකානු න ජානාති න පසාති සම්මුලො අසම්පජානො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අරහා න පරනෙය්‍යො න පරපතතියො න පරපච්චයො ජානාති පසාති අසම්මුලො සම්පජනො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- අනු. ථ: හඤ්චි අරහා න පරනෙය්‍යො න පරපතතියො න පරපච්චයො න පරපට්ඨිකානු ජානාති පසාති අසම්මුලො සම්පජනො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ති අරහතො පරමිතරණා'ති.
2. ස. පු: අත්ති පුට්ඨජනස්ස පරමිතරණා, සො ච පරනෙය්‍යො පරපතතියො පරපච්චයො පරපට්ඨිකානු, න ජානාති න පසාති සම්මුලො අසම්පජනො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා.
- ස. අනු: අත්ති අරහතො පරමිතරණා, සො ච පරනෙය්‍යො පරපතතියො පරපච්චයො පරපට්ඨිකානු න ජානාති න පසාති සම්මුලො අසම්පජනො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. පරමිතරණකපා - සිමු, මජ්ඣ, PTS, සා.

2. පරමිතරණාති - සිමු, මජ්ඣ, PTS, සා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 4.

පරිවරණකථා.

[මෙ ද අක්කණකථායෙහි නිදහස මෙහි]

1. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරිවරණය (පරා බසින් දැන් මැ) ඇද්ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් වනාහි පරතෙය වූයේ මෙරම, නිසා ප්‍රාඨමය (දහසුතු) වූයේ පරප්‍රත්‍යය (අනුත්තර) පිහිටි කොට ඇති වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍රි වූයේ සමමුඛ වූයේ සමප්‍රකෘත නැතිමේ නො දන්නේ වේ ද, නො දන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: රහත් වනාහි පරතෙය නො වූයේ මෙරම, නිසා ප්‍රාඨමය නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍රි නො වූයේ සමමුඛ නො වූයේ සමප්‍රකෘත ඇතිමේ දන්නේ වේ ද, දන්නේ වේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් රහත් වනාහි පරතෙය නො වූයේ මෙරම, නිසා ප්‍රාඨමය නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍රි නො වූයේ සමමුඛ නො වූයේ සමප්‍රකෘත ඇතිමේ දන්නේ වේ නම්, දන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා: හමත, රහත්හට පරිවරණය ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
2. ස. ප්‍ර: පාඨන්ජනකාහට පරිවරණය ඇත. ඒ පාඨන්-ජනන් පරතෙය වූයේ පරා නිසා ප්‍රාඨමය වූයේ පරා හෙතු කොට ඇතිමේ පරා අයත් කොට ඇතිමේ සමමුඛ වූයේ සමප්‍රකෘත නැතිමේ නො-දන්නේ වේ ද, නො දන්නේ වේ ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: (නොප මතයෙහි) රහත්හට පරිවරණය ඇත. ඒ රහත් ද පරතෙය වූයේ පරා මහින් ප්‍රාඨමය වූයේ පරප්‍රත්‍යය වූයේ පරප්‍රතිබඳ්‍රි වූයේ සමමුඛ වූයේ සමප්‍රකෘත නැතිමේ නො දන්නේ වේ ද, නො දන්නේ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

8. ස. ප්‍ර: අපි අරභතො පරිච්ඡේදකථා. සො ච න පර-
තෙයො න පරපතියො න පරපච්චියො න
පරපට්ඨිකා ජානාති පසාති අසමුද්‍රේහා
සමපජානො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපි පුට්ඨජනස්ස පරිච්ඡේදකථා සො ච න
පරතෙයො න පරපතියො න පරපට්ඨිකා
ජානාති පසාති අසමුද්‍රේහා සමපජානො'ති.

ප. පටි: න හෙවං විත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. ප්‍ර: අපි අරභතො පරිච්ඡේදකථා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපි අරභතො සත්ථි පරිච්ඡේදකථා. ඛමෙම පර-
ච්ඡේදකථා සබ්බෙ පරිච්ඡේදකථා සිත්ඛාය පරිච්ඡේදකථා
පුබ්බතො පරිච්ඡේදකථා අපරතො පරිච්ඡේදකථා
පුබ්බතො පරිච්ඡේදකථා ඉදප්පච්චියතො-
පට්ඨිකාසමුද්‍රේහස්ස ඛමෙමස්ස පරිච්ඡේදකථා'ති.

ප. පටි: න හෙවං විත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නපි අරභතො සත්ථි පරිච්ඡේදකථා ඛමෙම පර-
ච්ඡේදකථා -පෙ- ඉදප්පච්චියතො පට්ඨිකාසමුද්‍රේහස්ස
ඛමෙමස්ස පරිච්ඡේදකථා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි නපි අරභතො සත්ථි පරිච්ඡේදකථා
ඛමෙම පරිච්ඡේදකථා -පෙ- ඉදප්පච්චියතො පට්ඨිකා-
සමුද්‍රේහස්ස ඛමෙමස්ස පරිච්ඡේදකථා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ විත්තබ්බෙ 'අපි අරභතො
පරිච්ඡේදකථා'ති.

6. ස. ප්‍ර: අපි පුට්ඨජනස්ස පරිච්ඡේදකථා. අපි නස්ස සත්ථි
පරිච්ඡේදකථා ඛමෙම පරිච්ඡේදකථා -පෙ- ඉදප්පච්චි-
යතො පට්ඨිකාසමුද්‍රේහස්ස ඛමෙමස්ස පරිච්ඡේදකථා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

8. ස. ප්‍ර: (නොප මතයෙහි) රහත්භට පරිච්ඡරණා ඇත. ඒ රහත් ද පරනෙය නො වූයේ පරා මහින් ප්‍රාජාචාරි නො වූයේ පරප්‍රත්‍යය නො වූයේ පරප්‍රතිබ්ධ නො වූයේ සමමුස නො වූයේ සමප්‍රඥා ඇතියේ දත්තේ වේ ද, දත්තේ වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: පාචන්ද්‍රිකාභට පරිච්ඡරණා ඇත. ඒ පුහුදුකුත් පරනෙය නො වූයේ පරා මහින් ප්‍රාජාචාරි නො වූයේ පරහෙතු නැතියේ පරප්‍රතිබ්ධ නො වූයේ සමමුස නො වූයේ සමප්‍රඥා ඇතියේ දත්තේ වේ ද, දත්තේ වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

4. ස. ප්‍ර: රහත්භට පරිච්ඡරණා ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: රහත්භට ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේ කෙරෙහි පර-
ච්ඡරණ ඇද්ද, ධර්මයෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද,
සඟුත් කෙරෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද, ශික්ෂායෙහි
පරිච්ඡරණ ඇද්ද, පූජිතයෙහි පරිච්ඡරණ
ඇද්ද, අපරානාමයෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද,
පූජිතාපරානාමයෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද,
ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්තරාධර්මයෙහි පර-
ච්ඡරණ ඇද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. අනු: රහත්භට ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේ කෙරෙහි පර-
ච්ඡරණ නැද්ද, ධර්මයෙහි පරිච්ඡරණ නැද්ද ...
ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්තරාධර්මයෙහි පර-
ච්ඡරණ නැද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ඔ: ඉදින් රහත්භට ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේ කෙරෙහි
පරිච්ඡරණ නැත් නම්, ධර්මයෙහි පරිච්ඡරණ
නැත් නම් ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යසමුත්තරා-
ධර්මයෙහි පරිච්ඡරණ නැත් නම්,

අනු. පා: හව්වා, 'රහත්භට පරිච්ඡරණා ඇති'යි නො
කියැවුනු මැ යැ.

5. ස. ප්‍ර: පුහුදුකුත් පරිච්ඡරණ ඇත. ඔහුට ශාස්ත්‍රාන්
වහන්සේ කෙරෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද, ධර්මයෙහි
පරිච්ඡරණ ඇද්ද ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යස-
මුත්තරාධර්මයෙහි පරිච්ඡරණ ඇද්ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: අපි අරහතො පරිවරණා. අපි තස්ස සන්ධි පරිවරණා, ධම්ම පරිවරණා පෙ- ඉදපච්ච- යතාපච්චසමුප්පනොසු ධම්මසු පරිවරණා'ති.
- ප. පටි. න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
6. ස. පු: අපි අරහතො පරිවරණා. නපි තස්ස සන්ධි පරිවරණා, ධම්ම පරිවරණා -පෙ- ඉදපච්ච- යතාපච්චසමුප්පනොසු ධම්මසු පරිවරණා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ: අමනනා.
- ස. අනු: අපි පුච්ඡ්ඤානස්ස පරිවරණා. නපි තස්ස සන්ධි පරිවරණා ධම්ම පරිවරණා -පෙ- ඉදපච්චයතාපච්චසමුප්පනොසු ධම්මසු පරිවරණා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
7. ස. පු: අපි අරහතො පරිවරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: අමනනා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගො පඨිනො උච්ඡින්න- මූලො තාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො අයතිං අනුපාදබ්බමො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: අමනනා.
- අනු. ස: හඤ්චි අරහතො රාගො පඨිනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවච්ඡිකතො අනභාවකතො අයතිං අනුපාද- බ්බමො,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බං “අපි අරහතො පරිවරණා”ති.
8. ස. පු: අපි අරහතො පරිවරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: අමනනා.
- ස. අනු: නනු අරහතො දෛසො පඨිනො -පෙ- මොහො පඨිනො -පෙ- අනොත්තපං පඨිනං උච්ඡින්න- මූලං තාලාවච්ඡිකතං අනභාවකතං අයතිං අනුපාදබ්බමනති.
- ප. පටිඤ්ඤ: අමනනා.

- ස. අනු: රහත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් විභන්ඨේ කෙරෙහි පරමිතරණ ඇද්ද, ධර්මයෙහි පරමිතරණ ඇද්ද ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යාසමුත්පත්තධර්මයෙහි පරමිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
6. ස. පු: රහත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් විභන්ඨේ කෙරෙහි පරමිතරණ නැද්ද, ධර්ම කෙරෙහි පරමිතරණ නැද්ද ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතා - ප්‍රතිත්‍යාසමුත්පත්තධර්මයෙහි පරමිතරණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පුහුදුත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇත. ඔහුට ශාස්තෘන් විභන්ඨේ කෙරෙහි පරමිතරණ නැද්ද, ධර්මයෙහි පරමිතරණ නැද්ද ... ඉදම්ප්‍රත්‍යයතාප්‍රතිත්‍යාසමුත්පත්තධර්මයෙහි පරමිතරණ නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...
7. ස. පු: රහත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට්‍ය රාගය පුහුන් නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, මුදුන්පුන් තලන් සෙයින් කළ අවිඤ්ඤාකභාව ඇතිසේ නො වේ ද, ප්‍රඥයෙන් කළ අභාව ඇතිසේ නො වේ ද, මතුයෙහි නුපදනා සැඟවි ඇතිසේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් රහත්භට්‍ය රාගය ප්‍රතිණ වේ නම්, උසුන්- මුල් වේ නම්, තාලාවිඤ්ඤාකාත වේ නම්, කළ අභාව ඇතිසේ වේ නම්, මතු නුපදනා සැඟවි ඇතිසේ වේ නම්,
- අනු. පා: භවිත, 'රහත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇති' යි නො කියැවුනු මැ යැ.
8. ස. පු: රහත්භට්‍ය පරමිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්භට්‍ය ද්වේෂය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... මොහය ප්‍රතිණ නො වේ ද ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිණ නො වේ ද, උසුන්මුල් නො වේ ද, තාලාවිඤ්ඤාකාත නො වේ ද, කළ අභාව ඇතිසේ නො වේ ද, මතුයෙහි නුපදනා සැඟවි ඇතිසේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ඔ. හඤ්චි අරහතො අනොත්තරං පසිනං උච්ඡින්න-
මූලං තාලාවිච්ඡිකතං අනභාවකතං ආයතිං
අනුපාදාමමං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අපි අරහතො
පරමිතරණා'ති.
9. ස. පු: අපි අරහතො පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහතො රාගපපභානාය මග්ගො භාවිතො
-පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතා -පෙ- ද්වෙසපපභානාය
-පෙ- අනොත්තරපපභානාය මග්ගො භාවිතො
-පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අරහතො රාගපපභානාය බොජ්ඣංගො
භාවිතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අපි අරහතො
පරමිතරණා'ති.
10. ස. පු: අපි අරහතො පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අරහා විතරාගො විතද්දෙසො විතමොගො
-පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අරහා විතරාගො විතද්දෙසො විතමොගො
-පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතා,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ: අපි අරහතො
පරමිතරණා'ති.
11. ස. පු: අපි අරහතො පරමිතරණා'ති.
- ප. පි: සධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි පරමිතරණා.
පරධම්මකුසලස්ස අරහතො නපි පරමිතරණා'ති.
- ස. අනු: පරධම්මකුසලස්ස අරහතො අපි පරමිතරණා'ති.
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- අනු. ක: ඉදින් රහත්හට අනපත්‍රපා ප්‍රතිභ වේ නම්, උසුන්මුල් වේ නම්, තාලාවසුකාත වේ නම්, කළ අභාව ඇතිකේ වේ නම්, මතු නුපදනා සැඟව ඇතිකේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට පරිච්ඡේද ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
9. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස මායික භාවත නො වේ ද ... බොධිගත භාවත නො වේ ද ... ද්වේෂප්‍රභාණය පිණිස .. අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මායික භාවත නො වේ ද ... බොධිගත භාවත නො වේ ද?
- ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.
- අනු. ක: ඉදින් රහත්හට රාගප්‍රභාණය පිණිස බොධිගත භාවත වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට පරිච්ඡේද ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
10. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත් වනාහි විතරාග විතද්වේෂ විතමොහ නො වේ ද ... සංකෘත්කතීව්‍යය සංකෘත්කාත නො වේ ද?
- ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.
- අනු. ක: ඉදින් රහත් විතරාග විතද්වේෂ විතමොහ වේ නම් ... සංකෘත්කතීව්‍යය සංකෘත්කාත වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'රහත්හට පරිච්ඡේද ඇති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
11. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. වි: ස්වමිඤ්ඤාල රහත්හට පරිච්ඡේද ඇත. පරමමි- ඤ්ඤාල රහත්හට පරිච්ඡේද නැත.
- ස. අනු: පරමමිඤ්ඤාල රහත්හට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..

- ස. අනු. පරිමිකුසලස්ස අරහතො නපි පරමිතරණා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු. සධම්මකුසලස්ස අරහතො නපි පරමිතරණා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිමිකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෛසො පභිනො, මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිමිකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පං පභිනං. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිමිකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: සධම්මකුසලස්ස අරහතො දෛසප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගො භාවිතො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පරිමිකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පභානාය බොජ්ඣංගො භාවිතො. අපි තස්ස පරමිතරණා'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: පරධම්මකුල රහත්භට්‍ය පරිච්ඡේද?
- ප. පටිකුලය: එසේ ය.
- ස. අනු: සධම්මකුල රහත්භට්‍ය පරිච්ඡේද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...
12. ස. පු: සධම්මකුල රහත්භට්‍ය රාගය ප්‍රතිභා ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටිකුලය: එසේ ය.
- ස. අනු: පරධම්මකුල රහත්භට්‍ය රාගය ප්‍රතිභා ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...
13. ස. පු: සධම්මකුල රහත්භට්‍ය ද්වේෂය ප්‍රතිභා ය, මොහය ප්‍රතිභා ය ... අනපත්‍රපා ප්‍රතිභා ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටිකුලය: එසේ ය.
- ස. අනු: පරධම්මකුල රහත්භට්‍ය අනපත්‍රපා ප්‍රතිභා ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...
14. ස. පු: සධම්මකුල රහත්භට්‍ය රුහප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත ය ... බොධ්‍යාභිසං භාවිත ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටිකුලය: එසේ ය.
- ස. අනු: පරධම්මකුල රහත්භට්‍ය රුහප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත ය ... බොධ්‍යාභිසං භාවිත ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...
15. ස. පු: සධම්මකුල රහත්භට්‍ය ද්වේෂප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස මාගීය භාවිත ය ... බොධ්‍යාභිසං භාවිත ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටිකුලය: එසේ ය.
- ස. අනු: පරධම්මකුල රහත්භට්‍ය අනපත්‍රපා ප්‍රභාණය පිණිස බොධ්‍යාභිසං භාවිත ය. ඔහුට පරිච්ඡේද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මි ය ...

- 16. ස. පු:** සංඛම්මකුසලො අරහා විතරංගො විතදෙසො විතමොහො -ප- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. අභි තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** පරමම්මකුසලො අරහා විතරංගො විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
- 17. ස. පු:** පරමම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො රාගො පභිනො. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු:** පරමම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො, -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො දෙසො පභිනො, මොහො පභිනො -පෙ- අනොත්තප්පං පභිනං. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු:** පරමම්මකුසලස්ස අරහතො රාගප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගිතා භාවිතා -පෙ- දෙසප්පභානාය -පෙ- අනොත්තප්පප්පභානාය මග්ගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගිතා භාවිතා. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** සංඛම්මකුසලස්ස අරහතො අනොත්තප්පප්පභානාය බොජ්ඣංගිතා භාවිතා. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටි:** න හෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු:** පරමම්මකුසලො අරහා විතරංගො, විතදෙසො විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ති තස්ස පරමිතරණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා:** ආමන්තා.

16. ස. ප්‍ර: සබ්බකුසල රහත් විහරාග ය, විතඥෙය්‍ය ය,
විතමොහ ය ... සංකාන්තභාවය සංකාන්තක
ය. ඔහුට පරිච්ඡේදය ඇද්ද?
- ප. පරිච්ඡේදය: එසේ ය.
- ස. අනු: පරිච්ඡේදය රහත් විහරාග ය, විතඥෙය්‍ය ය,
විතමොහ ය ... සංකාන්තභාවය සංකාන්තක
ය. ඔහුට පරිච්ඡේදය ඇද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ම ය ...
17. ස. ප්‍ර: පරිච්ඡේදය රහත්ව රාගය ප්‍රතිණ ය. ඔහුට
පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ ය.
- ස. අනු: සබ්බකුසල රහත්ව රාගය ප්‍රතිණ ය. ඔහුට
පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ම ය ...
18. ස. ප්‍ර: පරිච්ඡේදය රහත්ව ඥාණය ප්‍රතිණ ය,
මොහය ප්‍රතිණ ය ... අනපත්ත ප්‍රතිණ ය.
ඔහුට පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ ය.
- ස. අනු: සබ්බකුසල රහත්ව ඥාණය ප්‍රතිණ ය මොහය
ප්‍රතිණ ය ... අනපත්ත ප්‍රතිණ ය. ඔහුට පරි-
ච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ම ය ...
19. ස. ප්‍ර: පරිච්ඡේදය රහත්ව රාගප්‍රභාණය පිණිස
මායීය භාවය ය ... බොධිසත්වයෝ භාවයහ ...
ඥාණප්‍රභාණය පිණිස ... අනපත්ත ප්‍රභාණය
පිණිස මායීය භාවය ය ... බොධිසත්වයෝ
භාවයහ. ඔහුට පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරිච්ඡේදය: එසේ ය.
- ස. අනු: සබ්බකුසල රහත්ව අනපත්ත ප්‍රභාණය
පිණිස බොධිසත්වයෝ භාවයහ. ඔහුට
පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු ම ය ...
20. ස. ප්‍ර: පරිච්ඡේදය රහත් විහරාග ය, විතඥෙය්‍ය ය,
විතමොහ ය ... සංකාන්තභාවය සංකාන්-
තක ය. ඔහුට පරිච්ඡේදය නැද්ද?
- ප. පරිච්ඡේදය: එසේ ය.

- ස. අනු: සබ්බමකුසලො අරහා විතරාහො, විතදෙසො, විතමොහො -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං. නත්ති තස්ස පරමිතරණෝ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
21. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරමිතරණෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමිනතා.
- ස. අනු: නත්තු චුත්තං භගවතා “ජානතො’හං¹ භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදමි, නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති ‘ඉති රූපං -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථංගමො’ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති.² අතොව සුත්තනෙත්තා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමිනතා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘අත්ථි අරහතො පරමිතරණෝ’ති.
22. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරමිතරණෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමිනතා.
- ස. අනු: නත්තු චුත්තං භගවතා “ජානතො’හං භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදමි, නො අජානතො නො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති ‘ඉදං දුක්ඛනති භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති, අයං දුක්ඛසමුදයො’ති -පෙ- අයං දුක්ඛ- නිරොධො’ති -පෙ- අයං දුක්ඛනිරෝධොමිති පටිපද’ති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති”ති.^b අතොව සුත්තනෙත්තා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමිනතා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං “අත්ථි අරහතො පරමිතරණෝ”ති.
23. ස. පු: අත්ථි අරහතො පරමිතරණෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමිනතා.

1 ජානතො - සිමු.

a. ඛෙසංගුත්ත - වාසිජවසුත්ත.

b. සම්මසංගුත්ත - ආසවකම්මසුත්ත.

ස. අනු: සංඛ්‍යාතය රහත් විචාරය යැ, විචාරය යැ, විචාරය යැ ... සංඛ්‍යාතයකිත් සංඛ්‍යාතයකිත් කියා යැ. ඔහුට පරිච්ඡේද නැද්ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

21. ස. ප්‍ර: රහත්ව පරිච්ඡේද ඇද්ද?

ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.

ස. අනු: භාෂාවකින් විසින් වදාරනු ලැබූ “මහණෙනි, මම (නුවණින්) දන්තානට දක්නානට ආප්‍රවණය කියමි. නො දන්තානට නො දක්නානට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තානට කුමක් දක්නානට ආප්‍රවණය වේ ද යත්: මහණෙනි, ‘රූපය මෙසේ යැ ... විශ්‍යයාගේ අත්‍යවශ්‍යය මෙසේ යැ’යි මෙසේ දන්තානට මෙසේ දක්නානට ආප්‍රවණය වේ” යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කාරුණීන් ‘රහත්ව පරිච්ඡේද ඇති’යි නො කියැවුණු මැ යැ.

22. ස. ප්‍ර: රහත්ව පරිච්ඡේද ඇද්ද?

ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.

ස. අනු: භාෂාවකින් විසින් වදාරනු ලැබූ “මහණෙනි, මම දන්තානට දක්නානට ආප්‍රවණය කියමි. නො දන්තානට නො දක්නානට නො කියමි. මහණෙනි, කුමක් දන්තානට කුමක් දක්නානට ආප්‍රවණය වේ ද යත්: මහණෙනි, ‘මේ දුඛයැ’යි දන්තානට දක්නානට ආප්‍රවණය වෙයි. ‘මේ දුඛසමුදයැ’යි ... ‘මේ දුඛනිරෝධයැ’යි ... ‘මේ දුඛනිරෝධානාමිති ප්‍රතිපදා යැ’යි දන්තානට දක්නානට ආප්‍රවණය වේ” යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කාරුණීන් ‘රහත්ව පරිච්ඡේද ඇති’යි නො කියැවුණු යැ.

23. ස. ප්‍ර: රහත්ව පරිච්ඡේද ඇද්ද?

ප. පරිච්ඡේද: එසේ යැ.

- ස. අනු: නනු වුතනං හගචතා “සබ්බං භික්ඛවෙ අනභි-
ජානං අපරිජානං අවිරාජයං අපපජහං අභබ්බො
දුක්ඛක්ඛයාය -පෙ- ඉදං බො භික්ඛවෙ¹ අභිජානං
පරිජානං විරාජයං පජහං භබ්බො දුක්ඛක්ඛයා-
යා”ති.^a අපේථ වුසුත්තනේතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අප්පි අරහතො පර-
විතරණා’ති.
24. ස. පු: අප්පි අරහතො පරවිතරණා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වුතනං හගචතා
“සභාවස්ස දස්සනසම්පදාය -පෙ-
ජ වාභිදානාති අභබ්බො කාතුනති”.
අපේථ වුසුත්තනේතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අප්පි අරහතො පර-
විතරණා’ති.
25. ස. පු: අප්පි අරහතො පරවිතරණා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වුතනං හගචතා “යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ
අරියසාවකස්ස විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි
යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරෝධ-
ධම්මනති. සහදස්සනුපපාදා භික්ඛවෙ අරිය-
සාවකස්ස නිණ්ණි සඤ්ඤාජනාති පභියනාති:
සකකායදිට්ඨි විචිකිච්ජා සීලබ්බතපරාමාසොති
අපේථ වුසුත්තනේතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං: අප්පි අරහතො පර-
විතරණා’ති.

1 සබ්බඤ්චි බො භික්ඛවෙ - මජ්ඣිම.
සමුදයනසංග්ගා - අපරිජානසංග්ගා.

- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදරනලද මැ නො: “මහණෙනි, සියල්ල අභිඤ්ඤා නො: කරනුයේ පරිඤ්ඤා නො: කරනුයේ විරාග වශයෙන් දුරු නො: කරනුයේ නො: භාරපියනුයේ දු:ඛක්‍ෂයට අභව්‍ය වෙයි ... මහණෙනි, මෙසියල්ල අභිඤ්ඤා කරනුයේ පරිඤ්ඤා කරනුයේ විරාග වශයෙන් දුරු කරනුයේ භාරපියනුයේ දු:ඛක්‍ෂයට භව්‍ය වේ ය”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො:”
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරිච්ඡරණ ඇති’යි නො: කියැයුතු යැ.
24. ස. ප්‍ර: රහත්භට පරිච්ඡරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු “ඒ ආයතීශ්‍රාවකයාට දැනෙනසම්පත් පහළ වන්නා හා මැ ... අභිසංඝාත සද්දෙන කරන්නට අභව්‍ය වෙයි” වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරිච්ඡරණ ඇති’යි නො: කියැයුතු මැ යැ.
25. ස. ප්‍ර: රහත්භට පරිච්ඡරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු “මහණෙනි, යම් කලෙක ආයතීශ්‍රාවකයාට ‘යම් කිසිවක් සමුදයසම්භාවය ඇද්ද, එ හැම නිරෝධ-සම්භාවය ඇති’යි විතර්ජක වූ විතමල වූ ධර්මවක්‍ෂක පහළ වේ ද, මහණෙනි, ඒ දැනෙනොපපත්තිය පහළ වන්නා හා මැ ආයතී-ශ්‍රාවකයාට තුන් වැදෑරුම් සංයෝජන කෙනෙක් ප්‍රතිණ වෙති: සත්තායද්‍යමි යැ, විචිකිත්තා යැ, ශීලව්‍රිතපරාමසී යැ”යි මෙසේ වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් ‘රහත්භට පරිච්ඡරණ ඇති’යි නො: කියැයුතු මැ යැ.

26. ස. පු: අපි අරභතො පරචිතරණා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. අනු: නනු වුත්තං හභවතා

“නාහං සතිස්සාමි¹ පමොවනාය
කථංකපිං² ඛොතක කඤ්චි ලොකෙ,
ධම්මඤ්ච සෙට්ඨං අභිජනමානො
ඵලං තුලං ඔක්ඛිමං තරෙසි”ති.³

අපේ'ව සුත්තනො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං ‘අපි අරභතො පර-
චිතරණා’ති.

27. ප. පු: න වත්තබ්බං ‘අපි අරභතො පරචිතරණා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ප. අනු: නනු අරභතො ඉපිපුරිසානං නාමගොත්තං පරෙ
චිතරෙය්සං³, මග්ගාමග්ගං පරෙ චිතරෙය්සං,³
තිණ්කට්ඨවනපපතීනං නාම පරෙ චිතරෙය්සනති.³

ස. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

අනු. ථ: හඤ්චි අරභතො ඉපි පුරිසානං නාමගොත්තං
පරෙ චිතරෙය්සං, මග්ගාමග්ගං පරෙ චිතරෙය්සං,
තිණ්කට්ඨවනපපතීනං නාම පරෙ චිතරෙය්සං,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බං ‘අපි අරභතො
පරචිතරණා’ති.

28. ස. පු: ‘අරභතො ඉපිපුරිසානං නාමගොත්තං පරෙ
චිතරෙය්සං, මග්ගාමග්ගං පරෙ චිතරෙය්සං,
තිණ්කට්ඨවනපපතීනං නාම පරෙ චිතරෙය්සනති’
අපි අරභතො පරචිතරණා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනතා.

ස. අනු: අරභතො සොනාපතතිඵලං වා සකදගාමිඵලං වා
අනාගාමිඵලං වා අරභතං⁴ වා පරෙ චිත-
රෙය්සනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

පරචිතරණකථා නිට්ඨානා.

1. ගම්ඤ්ඤාමි - සිමු, PTS.

2. කථංකපි - සිමු.

3. චිතරෙය්සං - සිමු, මජ්ඣං, සෘ, PTS.

4. අරභතාඵලං වා - සිමු.

a සුත්තභීජානෙ - ඛොතකසුත්තං.

26. ස. ප්‍ර: රහත්හට පරමිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු:
- “ඛොතකිය, ලොකයෙහි කෙසේ කෙසේදැ”යි සැක සහගිය යම් මැ පුද්ගලයකු මුදන්තට මම අසම්මතෙමි. උතුම් දහම නුවණින් දන්මින් තෝ මෙසේ මේ ඔහය තරණය කරව”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. පා: එ කරුණින් රහත්හට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැයුතු මැ යැ.
27. ප. ප්‍ර: ‘රහත්හට පරමිතරණ ඇති’යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත්හට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියන්නාහු නො වෙත් ද, අන්‍යයෝ මායිමායී කියන්නාහු නො වෙත් ද, අන්‍යයෝ තෘණ-කාෂ්ටවනස්පතීන්ගේ නම් කියන්නාහු නො වෙත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් රහත්හට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියත් නම්, අන්‍යයෝ මායිමායී කියත් නම්, අන්‍යයෝ තෘණකාෂ්ටවනස්පතීන්ගේ නම් කියත් නම්,
- අනු. පා: භවත, එ කරුණින් ‘රහත්හට පරමිතරණ ඇති’යි කියැයුතු මැ යැ.
28. ස. ප්‍ර: “රහත්හට අන්‍යයෝ සත්‍රිපුරුෂයන්ගේ නම්ගොත් කියති. අන්‍යයෝ මායිමායී කියති. අන්‍යයෝ තෘණකාෂ්ටවනස්පතීන්ගේ නම් කියති” යනු ප්‍රමාණ කොට රහත්හට පරමිතරණ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රහත්හට අන්‍යයෝ කොවත්ඵල හෝ සෙදගැම්ඵල හෝ අනගැම්ඵල හෝ රහත්ඵල හෝ කියත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

2. 5.

වච්ඡෙදකථා.

1. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බත්ථ සමාපන්නානං අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බද්ද සමාපන්නානං අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බෙසං සමාපන්නානං අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බසමාපන්නීසු අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අත්ථි කායභෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 5.

වච්ඡෙදකථා.

[ප්‍රොතාපතනිමාභික්‍ෂණයෙහි දී පළමු දහැන් සමවන් අට්ඨකුල් 'දුකැයි කිසා වාග්භෙද භෙරෙති'යි පුච්ඡෙය්‍යෙය්‍ය නිකායාදීන් සෙසින් ලබිමින් වාදී කෙනෙකුන්ගේ විරුද්ධවාද නිදුනට වච්ඡෙදකථා එයි.]

1. ස. පු: දහැන් සමවන්නහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම හවයෙහි මැ සමවන්නවුනට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (අරුපහවය පියනු පිණිස පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමාපතතිකාලයෙහි මැ සමවන්නවුනට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ප්‍රථමමාභික්‍ෂණයෙහි ප්‍රථමධ්‍යානිකසමාපතති-කාලය තබා තදන්‍ය සමාපතතිකාල සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමවන් සමවන්නවුනට මැ වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ලොච්ඡමවන් සමවන්නවුන් සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: සමවන්නවුනට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: හැම සමවන් වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: (ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යානාදිය හා හැම ලොච්ඡමවන් සදහා පිළිතුරු දෙයි:) එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
5. ස. පු: සමවන්නහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමවන්නහුට කායභෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. ස. පු: සමාපන්නස්ස නඤ්ච කායභෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස නඤ්ච වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: සමාපන්නස්ස අඤ්ච වාචා, අඤ්ච වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අඤ්ච කායො, අඤ්ච කායභෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: සමාපන්නස්ස අඤ්ච කායො, නඤ්ච කායභෙදෙ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමාපන්නස්ස අඤ්ච වාචා, නඤ්ච වච්ඡෙදෙ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: දුක්ඛනති ජානනො දුක්ඛනති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමුදයො'ති ජානනො සමුදයො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු: දුක්ඛනති ජානනො දුක්ඛනති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: නිරෝධො'ති ජානනො නිරෝධො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: දුක්ඛනති ජානනො දුක්ඛනති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: මග්ගො'ති ජානනො මග්ගො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු: සමුදයො'ති ජානනො න ච සමුදයො'ති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: දුක්ඛනති ජානනො න ච දුක්ඛනති වාචං භාසති'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සමචන්තනුටි කායහෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමචන්තනුටි වාඤ්ඤාද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
7. ස. පු: සමචන්තනුටි වාචා ඇත. වාඤ්ඤාද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමචන්තනුටි කාය ඇත. කායහෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
8. ස. පු: සමචන්තනුටි කාය ඇත. කායහෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමචන්තනුටි වාචා ඇත. වාඤ්ඤාද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
9. ස. පු: (ඉදින් යේ දුඛා යැ'යි බෙණේ නම් 'සමුදය' ආදියද බණන්තේ යැ. එ ද නො බෙණේ නම්, අනෙකක් ද නො බණන්තේ යැ'යි වොදනා කරන පිණිස) 'දුකැ' යි දන්තේ දුක යන බස බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'සමුදය' යි දන්මින් 'සමුදය' යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
10. ස. පු: 'දුකැ' යි දන්මින් 'දුකැ' යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'තිරොධි යැ'යි දන්මින් 'තිරොධි යැ'යි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
11. ස. පු: 'දුඛ' යැයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'මාගී' යයි දන්මින් 'මාගී' යයි බස් බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
12. ස. පු: 'සමුදය' යි දන්මින් 'සමුදය' යි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඛ' යයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

13. ස. පු: නිරෝධෝ'ති ජානනො න ච නිරෝධෝ'ති වාචං
භාසතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දුක්ඛනති ජානනො න ච දුක්ඛනති වාචං
භාසතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස. පු: මග්ගෝ'ති ජානනො න ච මග්ගෝ'ති වාචං
භාසතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දුක්ඛනති ජානනො න ච දුක්ඛනති වාචං
භාසතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡේදෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ඤාණං කිං ගොචරනති.
- ප. වි: ඤාණං සම්මගොචරනති.
- ස. අනු: සොතං සම්මගොචරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
16. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡේදෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සොතං කිං ගොචරනති.
- ප. වි: සොතං සද්දගොචරනති.
- ස. අනු: ඤාණං සද්දගොචරනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
17. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡේදො, ඤාණං සම්ම-
ගොචරං, සොතං සද්දගොචරනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ස: භද්ද්ථි ඤාණං සම්මගොචරං, සොතං සද්දගොචරං,
අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි
වච්ඡේදෝ'ති.

13. ස. පු: 'නිරෝධ' යයි දන්මින් 'නිරෝධ' යයි බස් නො
බෙණේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඛ' යයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
14. ස. පු: 'මාගී' යයි දන්මින් 'මාගී' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'දුඛ' යයි දන්මින් 'දුඛ' යයි බස් නො බෙණේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු. ඥානය කුමක් ගොවර කොට ඇද්ද?
- ප. පි: ඥානය සත්‍යගොවර වෙයි.
- ස. අනු: ප්‍රොත්‍රපිඥානය සත්‍යගොවර වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
16. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රොත්‍රය කුමක් ගොවර කොට ඇද්ද?
- ප. පි: ප්‍රොත්‍රය ශබ්දගොවර වෙයි.
- ස. අනු: ඥානය ශබ්දගොවර වේ ද?
- ප. පරි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
17. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇත. ඥානය සත්‍ය-
ගොවර වේ. ප්‍රොත්‍රපිඥානය ශබ්දගොවර වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. එ: ඉදින් ඥානය සත්‍යගොවර වේ නම්, ප්‍රොත්‍ර-
පිඥානය ශබ්දගොවර වේ නම්,
- අනු. පා: භවත, 'සමචන්තනුට වාග්හෙද ඇති'යි නො
කියැවුතු මැ යැ.

18. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදෙ, සද්දණං සච්ච-
ශෝචරං, සොභං සද්දගොචරනාති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ද්විත්තං එස්සානං ද්විත්තං වෙදනානං ද්විත්තං
සඤ්ඤානං ද්විත්තං වෙතනානං ද්විත්තං චිත්තානං
සමොධානං ගොතී'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
19. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: පඨවිකසිණං¹ සමාපතතිං සමාපන්නස්ස අත්ථි
වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජෝකසිණං -පෙ-
වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිත-
කසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදුතකසිණං
-පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං -පෙ-
නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස අත්ථි
වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: පඨවිකසිණං සමාපතතිං සමාපන්නස්ස නත්ථි
වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
අනු: ථ: හඤ්චි පඨවිකසිණං¹ සමාපතතිං සමාපන්නස්ස
නත්ථි වව්භෙදෙ,
අනු. පා: නො ව චිත රෙ වත්තබ්බෙ “සමාපන්නස්ස අත්ථි
වව්භෙදෙ”ති.
22. ස. පු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙජෝකසිණං -පෙ-
වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිත-
කසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔදුත-
කසිණං -පෙ- ආකාසානඤ්චායතනං -පෙ-
විඤ්ඤාණඤ්චායතනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං
-පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස
නත්ථි වව්භෙදෙ'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

18. ස. ප්‍ර: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇත. ඥානය සත්‍ය-
ගොවර වේ. ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤානය ශබ්දගොවර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: සප්ඨි දෙදෙනකුත්ගේ, වෙදනා දෙදෙනකුත්ගේ,
සංඥා දෙදෙනකුත්ගේ, චේතනා දෙදෙනකුත්ගේ,
චිත්ත දෙදෙනකුත්ගේ සමොධානය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
19. ස. ප්‍ර: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පඨවිකසිණ සමාපත්ති සමවන්නහුට වාග්හෙද
ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
20. ස. ප්‍ර: සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ආපොකසිණයට ... තෙජෝකසිණයට ... වායොක-
සිණයට ... නිලකසිණයට ... පිතකසිණයට ...
ලොහිතකසිණයට ... ඔද්දතකසිණයට ... ආකාස-
නඤ්චායතනයට ... විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට ...
ආකිඤ්චායතනයට ... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-
යතනයට සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
21. ස. ප්‍ර: පඨවිකසිණසමාපත්තියට සමවන්නහුට වාග්හෙද
නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ධ: ඉදින් පඨවිකසිණසමාපත්තියට සමවන්නහුට
වාග්හෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමවන්නහුට වාග්හෙද ඇති' සි නො
කියැවුණු මැ යැ.
22. ස. ප්‍ර: අපොකසිණ ... තෙජෝකසිණ ... වායොකසිණ ...
නිලකසිණ ... පිතකසිණ ... ලොහිතකසිණ ...
ඔද්දතකසිණ ... ආකාසනඤ්චායතන ... විඤ්ඤා-
ණඤ්චායතන ... ආකිඤ්චායතන ... නෙව-
සඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමවන්නහුට වාග්හෙද
නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ඔ: හඤ්චි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස නත්ථි වච්ඡෙදො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
23. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ලොකීයසමාපතතිං සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
24. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ලොකීයං පඨමං කානං සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
25. ස. පු: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ලොකීයං දුතීයං කානං¹ -පෙ- තතීයං කානං² -පෙ- චතුත්ථං කානං³ සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
26. ස. පු: ලොකීයං සමාපතතිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි ලොකීයං සමාපතතිං සමාපන්නස්ස නත්ථි වච්ඡෙදො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
27. ස. පු: ලොකීයං පඨමං කානං⁴ සමාපන්නස්ස නත්ථි වච්ඡෙදො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි ලොකීයං පඨමං කානං සමාපන්නස්ස නත්ථි වච්ඡෙදො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වච්ඡෙදො'ති

1. දුතීයජ්ඣානං - සිමු.

2. තතීයජ්ඣානං - සිමු.

3. චතුත්ථජ්ඣානං - සිමු.

4. පඨමජ්ඣානං - සිමු.

- අනු. ථ: ඉදින් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමචන්තනුට වාග්භෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
23. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොචී සමචන් සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
24. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
25. ස. පු: සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකික ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්-ධ්‍යාන සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
26. ස. පු: ලොචී සමචන් සමචන්තනුට වාග්භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ථ: ඉදින් ලොචී සමචන් සමචන්තනුට වාග්භෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
27. ස. පු: ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාග්භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ථ: ඉදින් ලොකික ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාග්භෙද නැත් නම්,
- අනු. පා: හවත, 'සමචන්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි නො කියැවුතු මැ යැ.

28. ස. පු: ලොකියං දුතියං කුතං -පෙ- තතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හඤ්චි ලොකියං චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙබ්බ: සමාපන්නස්ස අත්ති වර්ගෙදො'ති.

29. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

30. ස. පු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං දුතියං කුතං -පෙ- තතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස අත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

31. ස. පු: ලොකියං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

32. ස. පු: ලොකියං දුතියං කුතං -පෙ- තතියං කුතං -පෙ- චතුත්තං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකුත්තරං පඨමං කුතං සමාපන්නස්ස නත්ති වර්ගෙදො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

28. ස. ප්‍ර: ලොකික ද්විතීයධර්ම ... තෘතීයධර්ම ...
චතුර්ධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ධ: ඉදින් ලොකික චතුර්ධර්ම සමවන්නුට
වාග්ගෙද නැත් නම්,

අනු. පා: භවත, 'සමවන්නුට වාග්ගෙද ඇති'යි නො
කියැවුණු මැ යැ.

29. ස. ප්‍ර: ලොකොත්තර ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්-
ගෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකික ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද
ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

30. ස. ප්‍ර: ලොකොත්තර ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්-
ගෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකික ද්විතීයධර්ම ... තෘතීයධර්ම ... චතුර්-
ධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

31. ස. ප්‍ර: ලොකික ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්-
ගෙද නැද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

32. ස. ප්‍ර: ලොකික ද්විතීයධර්ම ... තෘතීයධර්ම ... චතුර්-
ධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධර්ම සමවන්නුට වාග්ගෙද
නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

- 83. ස. පු:** ලොකුතතරං පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ලොකුතතරං දුතියං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 84. ස. පු:** ලොකුතතරං පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ලොකුතතරං තතියං කුචං -පෙ- චතුස්සං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 85. ස. පු:** ලොකුතතරං දුතියං කුචං සමාපන්නස්ස නපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ලොකුතතරං පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස නපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 86. ස. පු:** ලොකුතතරං දුතියං කුචං -පෙ- තතියං කුචං -පෙ- චතුස්සං කුචං සමාපන්නස්ස නපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ස. අනු:** ලොකුතතරං පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස නපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ප. පටි:** න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 87. ප. පු:** න වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- ප. අනු:** නනු විතක්කච්චාරා, වච්ඡිකාරා, වුත්තා, හගච්චා, පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි විතක්කච්චාරා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ:** ආමන්තා.
- අනු. ථ:** හඤ්චි විතක්කච්චාරා, වච්ඡිකාරා, වුත්තා, හගච්චා, පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස අපථි විතක්කච්චාරා,
- අනු. පා:** තෙන වත රෙ වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අපථි වව්භෙදෙ'ති.

83. ස. පු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
84. ස. පු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්ථධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
85. ස. පු: ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
86. ස. පු: ලොකොත්තර ද්විතීයධ්‍යාන ... තෘතීයධ්‍යාන ... චතුර්ථධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට වාණ්භෙද නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
87. ප. පු: 'සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇති'යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් "විතකිම්මාරයෝ වාක්ඝංඝකාරයහ (=චචනොත්තතති හෙදු)" යි වදාරනලද නො වේ ද? ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට විතකිම්මාර ඇත්තේ මැ නු?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් "විතකිම්මාරයෝ වාක්ඝංඝකාරයහ" යි වදාරනලද නම් ප්‍රථමධ්‍යාන සමචන්තනුට විතකිම්මාරයෝ ඇත් නම්,
- අනු. පා: එහෙයින් හවිත, 'සමචන්තනුට වාණ්භෙද ඇති'යි කියැයුතු මැ යැ.

38. ස. පු: 'විතක්කවිචාරා වවිසඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති අත්ථි තස්ස වවිභෙදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පඨවිකසිණං පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා, අත්ථි තස්ස වවිභෙදෙ'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

39 ස. පු: 'විතක්කවිචාරා වවිසඛාරා වුත්තා භගවතා, පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති අත්ථි තස්ස වවිභෙදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ආපොකසිණං -පෙ- තෙරො කසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නිලකසිණං -පෙ- පිතකසිණං -පෙ- ලොභිතකසිණං -පෙ- ඔදුතකසිණං පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා, අත්ථි තස්ස වවිභෙදෙ'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

40. ප පු: න වත්තබ්බං: සමාපන්නස්ස අත්ථි වවිභෙදෙ'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා, පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්ක-විචාරා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ථ: හඤ්චි විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා, පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්ක-විචාරා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: සමාපන්නස්ස අත්ථි වවිභෙදෙ'ති.

41. ස. පු: විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා. පඨමං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි විතක්කවිචාරා'ති. අත්ථි තස්ස වවිභෙදෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා භගවතා. දුතියං කුඛානං සමාපන්නස්ස අත්ථි සඤ්ඤා. අත්ථි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

88. ස. පු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'විතකිච්චාරයෝ වාක්ඝංසකාරයහ'යි වදාරනලදී. 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිච්චාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: පඨවිකසිණ ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකි-
ච්චාරයෝ ඇත. ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
89. ස. පු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විතකිච්චාරයෝ වාක්ඝංසකාරයහ'යි වදාරනලදී. 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිච්චාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: 'ආපොකසිණ ... තෙජෝකසිණ ... වායොකසිණ ... නිලකසිණ ... පිතකසිණ ... ලොහිතකසිණ... ඔද්‍යානකසිණ ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකි-
ච්චාරයෝ ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
40. ප. පු: 'සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි නො කියැයුතු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වාක් තොමෝ විතකිසමුත්ථානස'යි වදාරන ලද නො වේ ද? ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිච්චාරයෝ ඇත.
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඩ: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වාක් තොමෝ විතකිසමුත්ථාන සයි වදාරනලද නම්, ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිච්චාරයෝ ඇත් නම්,
- අනු. පා: එහෙයින් භවත, 'සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි කියැයුතු මැ යැ.
41. ස. පු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වාක් තොමෝ විතකිසමුත්ථානසයි වදාරන ලදී. 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිච්චාර ඇති'යි ගෙන ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වාක් තොමෝ සංඤ්‍යසමුත්ථානස'යි වදාරන ලදී. 'ද්විතීයධ්‍යාන සමවත්තනුට සංඤ්‍ය ඇත, ඔහුට විතකිච්චාරයෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

42. ස. පු: විතක්කසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා හගච්ඡා, පඨමං කුංචං සමාපන්නස්ස අපච්ඡි විතක්කවිචාරා'ති අපච්ඡි තස්ස වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

ස. අනු: සඤ්ඤාසමුට්ඨානා වාචා වුත්තා හගච්ඡා. තතිසං කුංචං -පෙ- චතුස්සං කුංචං -පෙ- ආකාසානඤ්චායනනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චා-යනනං -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායනනං සමාපන්නස්ස අපච්ඡි සඤ්ඤා. අපච්ඡි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු: සමාපන්නස්ස අපච්ඡි වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

ස. අනු: නනු "පඨමං කුංචං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අපෙථ'ව සුත්තනෙතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

අනු. ඔ: හඤ්චි "පඨමං කුංචං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අපෙථ'ව සුත්තනෙතා,

අනු. පා: නො ව චිත රෙ වත්තබ්බෙ "සමාපන්නස්ස අපච්ඡි වච්ඡෙදො"ති.

44. ස. පු: "පඨමං කුංචං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අපෙථ'ව සුත්තනෙතා'ති අපච්ඡි තස්ස වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

ස. අනු: "දුතියං කුංචං සමාපන්නස්ස විතක්කවිචාරා නිරුද්ධා හොති"ති අපෙථ'ව සුත්තනෙතා'ති අපච්ඡි තස්ස විතක්කවිචාරා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: "පඨමං කුංචං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා හොති"ති අපෙථ'ව සුත්තනෙතා'ති අපච්ඡි තස්ස වච්ඡෙදො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා. ආමිත්තා.

42. ස. ප්‍ර: හාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වචනය විතකි-
සමුත්ථානය'යි වදාරන ලදි. 'ප්‍රථමධ්‍යාන
සමවත්තනුට විතකිවිචාරයෝ ඇති'යි ගෙන
ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: හාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වචනය සංඥ
සමුත්ථානය'යි වදාරන ලදි. තාභිග්‍යධ්‍යාන ...
චතුර්ධ්‍යාන ... ආකාශානඤ්චායතන ... විඤ්ඤ-
ණඤ්චායතන...ආකිඤ්චායතන සමවත්තනුට
සංඥ ඇත. ඔහුට විතකිවිචාරයෝ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

43. ස. ප්‍ර: සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වචන තිරුඬු
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ඔ: ඉදින් 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වචන තිරුඬු
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත් නම්,

අනු. ප: හවත, සමවත්තනුට වාග්භෙද ඇති'යි නො
කියැවුතු මැ යැ.

44. ස. ප්‍ර: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වචන තිරුඬු වෙති'යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි ගෙන
ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: 'ඤ්ඤාධ්‍යාන සමවත්තනුට විතකිවිචාර තිරුඬු-
යහ'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි
ගෙන ඔහුට විතකිවිචාරයෝ ඇද්ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

45. ස. ප්‍ර: 'ප්‍රථමධ්‍යාන සමවත්තනුට වචන තිරුඬු
වෙති'යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු'යි
ගෙන ඔහුට වාග්භෙද ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: “තතියං කුචං සමාපන්නස්ස පිති තිරුඬාං ගොති -පෙ- චතුර්ථං කුචං සමාපන්නස්ස අස්සාස- පස්සාසා තිරුඬාං ගොති -පෙ- අකාසානඤ්චා- යතනං සමාපන්නස්ස රූපසඤ්ඤා තිරුඬාං ගොති -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණඤ්චායතනසඤ්ඤා තිරුඬාං ගොති -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා තිරුඬාං ගොති -පෙ- සඤ්ඤාවේදයිතතිරොධං සමාපන්නස්ස සඤ්ඤා ච වේදනා ච තිරුඬාං ගොති”ති අපේ’ව සුත්තනෙතා’ති අපි තස්ස සඤ්ඤා ච වේදනා වාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

46. ප. පු: න වත්තබ්බං සමාපන්නස්ස අපි වච්ඡෙදෙ’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නහු පඨමස්ස කුචස්ස සද්දෙ කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ධ: හඤ්චි පඨමස්ස කුචස්ස සද්දෙ කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සමාපන්නස්ස අපි වච්ඡෙදෙ’ති.

47. ස. පු: “පඨමස්ස කුචස්ස සද්දෙ කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා”ති සමාපන්නස්ස අපි වච්ඡෙදෙ’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුතියස්ස කුචස්ස විතකකම්මාරා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- තතියස්ස කුචස්ස පිති කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- චතුර්ථස්ස කුචස්ස අස්සාසපස්සාසා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- අකාසානඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස රූපසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමාපන්නස්ස ආකාසානඤ්චායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස විඤ්ඤාණඤ්චායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපන්නස්ස ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසඤ්ඤා කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා -පෙ- සඤ්ඤාවේදයිතතිරොධං සමාපන්නස්ස සඤ්ඤා ච වේදනා ච කණ්ටකො වුත්තො හගච්ඡා,^a අපි තස්ස සඤ්ඤා ච වේදනා වා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

^a දගකම්මානතරෙ කණ්ටකසුත්තං සමන්තාහරිතබ්බං.

- ස. අනු: “තෘතීයධර්මාන සමචන්තනුට ප්‍රති තීරුඛ
වෙති’යි ... චතුර්ධර්මාන සමචන්තනුට ආචාරාස-
ප්‍රචාරාස තීරුඛ වෙති’යි ... ‘ආකාශානඤ්චායතන
සමචන්තනුට රූපසංඥා තීරුඛ වෙති’යි ...
‘ආකිඤ්ඤායතන සමචන්තනුට විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනසංඥා තීරුඛ වෙති’යි ... නෙවසඤ්ඤා-
නාසඤ්ඤායතන සමචන්තනුට ආකිඤ්ඤා-
යතනසංඥා තීරුඛ වෙති’යි ... සඤ්ඤාවේදයිත-
නිරෝධ සමචන්තනුට සංඥාවේදනා දෙදෙන
තීරුඛ වෙති”යි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ කු’යි ගෙන ඔහුට සංඥාත් වේදනාත් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
46. ප. පු: ‘සමචන්තනුට වාග්ගොද ඇති’යි නො කියැවුණු ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධර්මානසට
ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද්දේ නො වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධර්මානසට
ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද නම්,
- අනු. පා: එහෙයින් භවිත, සමචන්තනුට වාග්ගොද ඇති’යි
කියැවුණු මැ යැ.
47. ස. පු: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ප්‍රථමධර්මානසට
ශබ්දය කණ්ටකය’යි වදාරනලද්දේ”යි ගෙන සමචන්-
තනුට වාග්ගොද ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ද්විතීයධර්මානසට
චිත්තකීර්මාර කණ්ටකය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ විසින් තෘතීයධර්මානසට ප්‍රතීය
කණ්ටකය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
විසින් චතුර්ධර්මානසට ආචාරාස ප්‍රචාරාස දෙක
කණ්ටකය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
විසින් ආකාශානඤ්චායතන සමචන්තනුට
රූපසංඥා කණ්ටකය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ විසින් විඤ්ඤාණඤ්චායතන
සමචන්තනුට ආකාශානඤ්චායතන-
සංඥා කණ්ටකය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ විසින් ආකිඤ්ඤායතන සමචන්තනුට
සමචන්තනුට විඤ්ඤාණඤ්චායතනසංඥා කණ්ටක
ය’යි වදාරනලදී ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්
නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමචන්තනුට
ආකිඤ්ඤායතනසංඥා කණ්ටකය’යි වදාරන
ලදී ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සඤ්ඤා-
වේදයිතනිරෝධ සමචන්තනුට සංඥා
වේදනා දෙක කණ්ටකය’යි වදාරන ලදී. ඔහුට
සංඥාත් වේදනාත් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

48. ප. පු: න වතඛබ්බං “සමාපන්නස්ස අපථි වම්භෙදො”ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං භගවතා “සිඛිස්ස ආනන්ද භගවතො අරහතො සම්මාසම්පුද්ධස්ස! අභිභු නාම සාවකො බ්‍රහ්මලොකෙ ධීතො දසසහස්සිලොකධාතුං සරෙන විඤ්ඤාපෙසි.^a -

“ආරහථ තික්කම්ථ සුඤ්ඤථ බුද්ධසාසනෙ
ධුතාථ මච්චුතො සෙනං නලාගාරං
ව කුඤ්ඤරො

යො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අපමනො
විභෙසස්සති²
පහාය ජාතිසංසාරං දුක්ඛස්සන්තං
කරිස්සති’ ති.b

අධෝ’ව සුත්තනොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි “සමාපන්නස්ස අපථි වම්භෙදො”ති.

වම්භෙදකථා නිවසිතා.

1. භගවතො ආනන්ද සිඛිස්ස - අ.හි.

2. විභෙසස්සති - මජ්ඣ.

a. තික්කම්භෙදකර - ආනන්දවග්ග

b. බ්‍රහ්මලොකෙ - අරුණමාසිසුත්ත.

48. ප. ප්‍ර: 'සම්මන්තනුට වාග්භෙද ආති'සි නො කියැසුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'ආනන්දය, සීඨි නම් වූ භාග්‍යවත් අතින් සමයක්සම්බුද්ධියන් වහන්සේගේ අශිභු නම් ශ්‍රාවකතෙම බබ්ලොව සිටියේ දහසහස්‍රිලොකබාතුච ස්වරයෙන් විඤ්ඤාපනය කෙළේ -

“ආරම්භවීයභීය කරව, තිත්‍රොමණවීයභීය කරව, බුද්ධිසංඝනයෙහි (සතතප්‍රවෘත්තීන්) යෙදෙව. ආතඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤාත් කළ ගෙයක් වනසන්තාක් මෙන් කෙලෙස් මරසෙන් නසව.

යමෙක් මේසස්සෙහි නො පමාව වෙසේ ද, හේ ජාතිය හා සංසාරය දුරු කොට දුක් කෙළවර කරන්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් සම්මන්තනුට වාග්භෙද ආත. (සීඨිසං ආනන්ද - යනාදීන් එළවූ සාධකසුත්‍රයෙහි යම් සමාපත්තිවිභක්තියෙකින් ඒ වාග්භෙද උපන්නේ නම්, එයින් කායභෙදත් උපදනේ මැ යැ. එයින් ලොකොත්තර ප්‍රථමධ්‍යාන විභක්තිය නො වෙයි. එයින් මැ සාධකත් නො වේ.)

වච්ඡෙදකථා නිමි.

2. 6.

දුක්ඛාභාරකථා.

1. ස. පු: දුක්ඛාභාරො මග්ගඛිනං මග්ගපට්ඨයාපනනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: යෙ කෙච්චි දුක්ඛනති වාචං භාසනති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්නි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: යෙ කෙච්චි දුක්ඛනති වාචං භාසනති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්නි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: බාලපුට්ඨජ්ඣා දුක්ඛනති වාචං භාසනති, බාල-
පුට්ඨජ්ඣා මග්ගං භාවෙන්නි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: මාභුෂාතකො-පෙ- පිභුෂාතකො -පෙ- අරහනන-
ඝාතකො -පෙ- ලොභිතුප්පාදකො -පෙ- සබ්බ-
හෙදකො දුක්ඛනති වාචං භාසනති, සබ්බහෙදකො
මග්ගං භාවෙන්නි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

දුක්ඛාභාරකථා නිවසිතා.

2. 6.

දුක්ඛාභාරකථා.

[‘දුඛං ඤා’ දුඛං ඤා’සි ඛස් ඛණ්ණස්ස දුඛයෙහි ඥානය ඵලවාලසි. ඒ දුඛාභාර නමි. තෙල දුඛාභාරය ‘මාග්ගිකයෙකැයි, මාග්ගිකාපන්න ඤා’සි ලබති භන් වාදිහු ඇත. සුඵලෙහෙලියගන් සෙසිති. උන්ගේ වාද බිඳුනට දුඛාභාරකථා එයි.]

1. ස. පු: දුඛාභාරය මාග්ගික, මාග්ගිකාපන්න වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් කෙනෙක් ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙත් නම්, ඔහු හැම මාග්ගික වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
(අවිදග්ගියන් සදහා ප්‍රතික්ෂෙප යි.)
2. ස. පු: (නැවතත්) යම් කෙනෙක් ‘දුඛං’ යයි ඛස් බෙණෙත් නම් ඔහු හැම මාග්ගික වඩන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. (විදග්ගියන් සදහා ප්‍රතිශ්‍ය යි.)
- ස. අනු: බාල පාරිභේදනයෝ ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙති. බාල පාරිභේදනයෝ මාග්ගික වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: මාතුසාතක ... පිඬුසාතක ... අරහත්තසාතක ... ලොහිතුපාදක ... සබ්බසෙදක ‘දුඛං’ යයි වචන බෙණෙයි. සබ්බසෙදක මාග්ගික වඩා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

දුඛාභාරකථා නිමි.

2. 7.

විතතට්ඨිතිකථා.

1. ස. පු: එකං විතතං දිවසං නිව්ඨති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: උපඝ්ඨදිවසො උපපාදකකණො, උපඝ්ඨදිවසො වයකකණො'ති.
 ප. පටි: හ ගෙවං විතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: එකං විතතං දො දිවසෙ නිව්ඨති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: දිවසො උපපාදකකණො, දිවසො වයකකණො'ති.
 ප. පටි: හ ගෙවං විතතබ්බෙ -ප-
3. ස. පු: එකං විතතං විතතාරො දිවසෙ නිව්ඨති -පෙ-
 අට්ඨ දිවසෙ නිව්ඨති -පෙ- දස දිවසෙ නිව්ඨති
 -පෙ- චීසති දිවසාති නිව්ඨති -පෙ- මාසං නිව්ඨති
 -පෙ- දො මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- චතතාරො මාසෙ
 නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- දස
 මාසෙ නිව්ඨති -පෙ- සංවත්ථරං නිව්ඨති -පෙ-
 දො වසාති නිව්ඨති -පෙ- චතතාරි වසාති
 නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ වසාති නිව්ඨති -පෙ- දස
 වසාති නිව්ඨති -පෙ- චීසති වසාති නිව්ඨති
 -පෙ- නිංස වසාති නිව්ඨති -පෙ- චතතාරිස
 වසාති නිව්ඨති -පෙ- පඤ්ඤාස වසාති නිව්ඨති
 -පෙ- වසාසතං නිව්ඨති -පෙ- දො වසාසතාති
 නිව්ඨති -පෙ- චතතාරි වසාසතාති නිව්ඨති -පෙ-
 පඤ්ඤා වසාසතාති නිව්ඨති -පෙ- වසාසතසං
 නිව්ඨති -පෙ- දො වසාසතසං නිව්ඨති -පෙ-
 චතතාරි වසාසතසං නිව්ඨති -පෙ- අට්ඨ වසා-
 සතසං නිව්ඨති -පෙ- සොලස වසාසතසං නිව්ඨති
 -පෙ- කපපං නිව්ඨති -පෙ- දො කපපෙ
 නිව්ඨති -පෙ- චතතාරො කපපෙ නිව්ඨති -පෙ-
 අට්ඨ කපපෙ නිව්ඨති -පෙ- සොලස කපපෙ
 නිව්ඨති -පෙ- ඛතතිංස කපපෙ නිව්ඨති -පෙ-
 චතුසරිස කපපාති නිව්ඨති -පෙ- පඤ්ඤාකපසතාති
 නිව්ඨති -පෙ- කපසතසං නිව්ඨති -පෙ-

2. 7.

විතනට්ඨිතිකථා.

[සමාසනච්ඡිත්ත හා හවාඛගවිතනය හා දෙදෙන අනුප්‍රබක විසින් වැටෙනු දක එක් මැ සිතෙක බොහෝකල් සිටිතිසි ලබයි ගත් මාදිග්‍ර ඇත. අනුකයන් සෙසිති. උන්ගේ මාද බිදුනට විතනට්ඨිතිකථා එයි.]

1. ස. පු: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: අඛ දිනක් උත්පාදකණයෙහිත් අඛදිනක් ව්‍යයකණයෙහිත් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: එක් සිතෙක් දෙදිනක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: දවසක් උත්පාදකණයෙහිත් දවසක් ව්‍යයකණයෙහිත් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: එක් සිතෙක් සතර දිනක් සිටුවන් වේ ද? ... අටදිනක් සිටුවන් වේ ද ... දස දිනක් සිටුවන් වේ ද ... විසිදිනක් සිටුවන් වේ ද ... මසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙමසක් සිටුවන් වේ ද ... සාරමසක් සිටුවන් වේ ද ... අටමසක් සිටුවන් වේ ද ... දසමසක් සිටුවන් වේ ද ... හවුරුද්දක් සිටුවන් වේ ද ... ද්වුරුද්දක් සිටුවන් වේ ද ... සාරවසක් සිටුවන් වේ ද ... අට වසක් සිටුවන් වේ ද ... දසවසක් සිටුවන් වේ ද ... විසිවසක් සිටුවන් වේ ද ... තිස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සතලිස් වසක් සිටුවන් වේ ද ... පනස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සියක් වසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙසියවසක් සිටුවන් වේ ද ... සිව්සියවසක් සිටුවන් වේ ද ... පන්සියවසක් සිටුවන් වේ ද ... දහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... දෙදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සාරදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... අටදහස්වසක් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස්දහස් වසක් සිටුවන් වේ ද ... කපක් සිටුවන් වේ ද ... දෙකපක් සිටුවන් වේ ද ... සාරකපක් සිටුවන් වේ ද ... අටකපක් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස් කපක් සිටුවන් වේ ද ... දෙතිස්කපක් සිටුවන් වේ ද ... සූසාට කපක් සිටුවන් වේ ද ... පන්සියකපක් සිටුවන් වේ ද ... දහසක් කප් සිටුවන් වේ ද ...

කථාචක්‍යුප්‍රකරණයෙහි විතතට්ඨිතිකථා-[2. 7.]

- ඥේ කප්පසහසාංගි නිට්ඨති -පෙ- විතතාරි කප්ප-
සහසාංගි නිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පසහසාංගි
නිට්ඨති -පෙ- සොළස කප්පසහසාංගි නිට්ඨති
-පෙ- විසති කප්පසහසාංගි නිට්ඨති-පෙ-විතතාරිස
කප්පසහසාංගි නිට්ඨති -පෙ- සට්ඨ කප්පසහසාංගි
නිට්ඨති-පෙ-විතුරාසිති කප්පසහසාංගි නිට්ඨති¹ති.
ආමනතා.
- ප. පටිඤ්ඤා: ඥේ විතතාරිස කප්පසහසාංගි උපපාදකඤ්ඤා,
ඥේ විතතාරිස කප්පසහසාංගි වසනකඤ්ඤාති.
ස. අනු: න හෙවං විතතබ්බේ -පෙ-
ප. පටි: එකං විතතං දිවසං නිට්ඨතිති.
4. ස. පු: ආමනතා.
ප. පටිඤ්ඤා: අත්ඤ්ඤා ධම්මා, එකාභං බහුමපි උපපජ්ඣති,
ස. පු: නිරුජ්ඣන්තිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: තෙ ධම්මා, විතෙතන ලුහුපරිවත්තාති.
ප. පටි: න හෙවං විතතබ්බේ -පෙ-
5. ස. පු: තෙ ධම්මා, විතෙතන ලුහුපරිවත්තාති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: නනු වුත්තං හගගිතා: “නාභං හික්කවෙ, අඤ්ඤං
එකධම්මපි සමනුපසාංගි යං එවං ලුහුපරිවත්තං,
යථසිදං විතතං. යාවඤ්ඤාදං හික්කවෙ, උපමාපි
න සුකරා යාව ලුහුපරිවත්තං විතතන්ති”² අත්ථෙව
සුත්තනෙතාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
අනු. පා: තෙන ගි න විතතබ්බං ‘තෙ ධම්මා, විතෙතන
ලුහුපරිවත්තා’ති.
ස. පු: තෙ ධම්මා, විතෙතන ලුහුපරිවත්තාති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: නනු වුත්තං හගගිතා: “සෙය්‍යථාපි හික්කවෙ
මකකවෙ, අරඤ්ඤා පච්ඤෙ වරමානො සාඛං
ගණ්ඨාති, තං මුඤ්ඤාති, අඤ්ඤං ගණ්ඨාති, තං
මුඤ්ඤාති, අඤ්ඤං ගණ්ඨාති, එවමෙවං ඛො
හික්කවෙ යද්දං වුච්චති විතතං ඉතිපි මනො
ඉතිපි විඤ්ඤාණං ඉතිපි තං රත්ඨියා ව දිවසසං ව
අඤ්ඤාදෙව උපපජ්ඣති අඤ්ඤං නිරුජ්ඣන්ති³ති
අත්ථෙව සුත්තනෙතාති.”⁴
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. තිග: තෙන ගි න විතතබ්බං: තෙ ධම්මා, විතෙතන
ලුහුපරිවත්තාති.
6. ස. පු: එකං විතතං දිවසං නිට්ඨතිති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
ස. අනු: විකුඤ්ඤාණං දිවසං නිට්ඨතිති.
ප. පටි: න හෙවං විතතබ්බේ -පෙ-

1. එකක අභිභුක්තර - පඤ්ඤාවිසය.

දෙදහස් කප් සිටුවන් වේ ද ... සාරදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... අටදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සොළොස්දහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... විසිදහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සතලිස්දහස්කප් සිටුවන් වේ ද ... සැටදහස්කප් සිටුවන් වේ ද .. සුවාසූදහස්කප් සිටුවන් වේ ද?

- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ස. අනු: දෙසැලිස් දහස්කප් උත්පාදකණයෙහින් දෙසැලිස් දහස්කප් ව්‍යයකණයෙහින් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: එක් සිතෙක් දවසක් කල් සිටුවන් වේද?
ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ස. පු: එක් දින බොහෝ වර ඉපිද තීරුඬු වන අභ්‍යා ධර්මයෝ ඇද්ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ස. අනු: ඒ ධර්මයෝ සිතට වඩා වහා පෙරළෙනසුලු වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ස. පු: ඒ ධර්මයෝ සිතට වඩා වහා පෙරළෙනසුලු වෙත් ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ. (විතතයාගේ දිසිසට්ඨිය විණිස ප්‍රතිඥා යි.)
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “මහණෙනි, යමෙක් මෙසේ වහා ඉපැද නස්නාසුලු වේ නම්, සිත බඳු අත් එක ධර්මයකුදු මම නො දක්මි. මහණෙනි, සිත කෙතරම් වහා පෙරළෙනසුලු වේ ද යත්: (එයට) උපමාවකුදු අතිශය දුෂ්කර වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
අනු. පා. එයින් මැ “ඒ දහම්හු සිතට වඩා වහා පෙරළෙන සුල්ල”යි නො කියැවුතු.
6. ස. පු: ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ප. පටි. ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු: “මහණෙනි, යම් පරිදි මකුළුයෙක් අරනැ මහවල්හි ඇවිදුනේ ශාඛාවක් ගත්තේ වේ ද, එ පියා අනෙකක් ගත්තේ වේ ද, එ පියා අනෙකක් ගත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එ පරිදි මැ ‘විතත’ යයි ද ‘මහ’ යයි ද ‘විඤ්ඤාණ’ යයි ද යම් දෑයෙක් කියන ලද ද, එය රැය ද දහවල ද අනෙකෙක්ව මැ උපදනේ යැ, අනෙකෙක්ව මැ තීරුඬු වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ස. තිහ: එ කරුණින් ‘ඒ දහම්හු සිතට වඩා වහා පෙරළෙන සුල්ල’යි නො කියැවුතු මැ යැ.
6. ස. පු: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?
ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.
ස. අනු: වසුර්වඥනය දවසක් සිටුවන් වේ ද?
ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

- ස අනු: සොනවිඤ්ඤාණං -පෙ- ඝානවිඤ්ඤාණං -පෙ- ජ්වහාවිඤ්ඤාණං -පෙ- කායවිඤ්ඤාණං -පෙ- අකුසල්විතතං -පෙ- රාගසහගතං -පෙ- දොස-සහගතං -පෙ- මොහසහගතං -පෙ- මානසහගතං -පෙ- දිට්ඨිසහගතං -පෙ- විචිකිච්ඡාසහගතං -පෙ- පිනසහගතං -පෙ- උද්භව්වසහගතං -පෙ- අතිරික-සහගතං -පෙ- අනොත්තප්පසහගතං විතතං දිවසං කිට්ඨිති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: එකං විතතං දිවසං කිට්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යෙනෙව විතෙතන චක්ඛුනා රූපං පසස්සි, තෙනෙව විතෙතන සොතෙන සද්දං සුණොති, -පෙ- ඝාතෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුස්සති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති පෙ- යෙනෙව විතෙතන මනසා ධම්මං විජානාති, තෙනෙව විතෙතන චක්ඛුනා රූපං පසස්සති -පෙ- සොතෙන සද්දං සුණොති -පෙ- ඝාතෙන ගන්ධං ඝායති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුස්සති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: එකං විතතං දිවසං කිට්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යෙනෙව විතෙතන අභික්කමති, තෙනෙව විතෙතන පටික්කමති. යෙනෙව විතෙතන පටික්කමති, තෙනෙව විතෙතන අභික්කමති. යෙනෙව විතෙතන ආලොකෙති, තෙනෙව විතෙතන විලොකෙති. යෙනෙව විතෙතන විලොකෙති, තෙනෙව විතෙතන ආලොකෙති. යෙනෙව විතෙතන සම්මිඤ්ජති¹ තෙනෙව විතෙතන පසාරෙති. යෙනෙව විතෙතන පසාරෙති තෙනෙව විතෙතන සම්මිඤ්ජති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙවානං එකං විතතං යාවතායුකං කිට්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මනුස්සානං එකං විතතං යාවතායුකං කිට්ඨිති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. සම්මෙඤ්ජති - මජ්ඣං.

- ස. අනු: ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤානං ... සුඤ්ඤානං ... ඒඤ්ඤානං ...
කායවිඤ්ඤානං ... අනුකූලවිත්තං ... රාගසහගත
විත්තං ... දොෂසහගතවිත්තං ... මොහසහගත
විත්තං ... මානසහගතවිත්තං ... දූෂිතසහගත
විත්තං ... විවික්ඛිතසහගතවිත්තං ... ඥානාන
සහගතවිත්තං ... ඔආදානාසහගතවිත්තං ...
අක්‍රීඩසහගතවිත්තං ... අනපත්‍රපාසහගතවිත්තං
දවසක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් මැ සිතෙකින් ඇසින් රු දක්නේ ද, එයින් මැ
කනින් ශබ්ද අසා ද? ... සුඤ්ඤානේ ගඳ අසා ද? ...
දිවින් රස ආඤ්ඤා ද කෙරේ ද? ... කසින් පහස
සප්පි කෙරේ ද? ... මනසින් දහම් දන්නේ ද? ...
යම් මැ සිතෙකින් මනසින් දහම් දන්නේ නම්
එ මැ සිතින් ඇසින් රු දක්නේ ද? ... කනින් ශබ්ද
අසා ද? ... නැගැසෙත් ගඳ අසා ද? ... දිවින් රස
ආඤ්ඤා ද කෙරේ ද? ... කසින් පහස සප්පි කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: එක් සිතෙක් දවසක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: යම් මැ සිතෙකින් ඉදිරි බලා යේ නම්, එයින් මැ
පසුබැස ඒ ද? යම් මැ සිතෙකින් පසුබැස ඒ නම්
එයින් මැ ඉදිරි බලා යේ ද? යම් මැ සිතෙකින්
ඉදිරි බලා නම්, එයින් මැ ඔබ්බෙබ බලා ද?
යම් මැ සිතෙකින් ඔබ්බෙබ බලා නම් එයින්
මැ ඉදිරි බලා ද? යම් මැ සිතෙකින් සම්ඤ්ඤාන
කෙරේ නම් එයින් මැ ප්‍රසාරණ කෙරේ ද? යම්
මැ සිතෙකින් ප්‍රසාරණ කෙරේ නම්, එයින් මැ
සම්ඤ්ඤාන කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: ආකාශානඤ්ඤායතනොපග දෙවියන්ගේ එක්
සිතෙක් ආයු ඇති තාක් සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: මනුෂ්‍යයන්ගේ එක් සිතෙක් ආයු ඇති තාක්
සිටුවන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

10. ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායතනුපගානං දෙවානං එකං විතතං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං -පෙ- තාවනිංසානං දෙවානං -පෙ- යාමානං දෙවානං -පෙ- තුසිතානං දෙවානං -පෙ- නිමමානරතීනං දෙවානං -පෙ- පරතිමුඛවසවතීනං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපාරි-සඤ්ජානං දෙවානං -පෙ- බ්‍රහ්මපුරොභිතානං දෙවානං -පෙ- මහාබ්‍රහ්මානං දෙවානං -පෙ- පරිතතානං දෙවානං -පෙ- අපමාණානං දෙවානං -පෙ- ආහසාරානං දෙවානං -පෙ- පරිතතසුභානං දෙවානං -පෙ- අපමාණසුභානං දෙවානං -පෙ- සුභතිණ්ණානං දෙවානං -පෙ- වෙගපථලානං දෙවානං -පෙ- අවිහානං දෙවානං -පෙ- අතප්පානං දෙවානං -පෙ- සුදස්සානං දෙවානං -පෙ- සුදස්සිනං දෙවානං -පෙ- අකණ්ඨිකානං දෙවානං එකං විතතං යාවතායුකං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. ප: ආකාසානඤ්චායතනුපගානං දෙවානං විසති කප්පසහස්සාති ආයුප්පමාණං. ආකාසානඤ්චායතනුපගානං දෙවානං එකං විතතං විසති කප්පසහස්සාති තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුස්සානං වස්සසතං ආයුප්පමාණං. මනුස්සානං එකං විතතං වස්සසතං තිට්ඨතීති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12 ස. ප්‍ර: ආකාසානඤ්චායතනුපගානං දෙවානං විසති කප්පසහස්සාති ආයුප්පමාණං. ආකාසානඤ්චායතනුපගානං දෙවානං එකං විතතං විසති කප්පසහස්සාති තිට්ඨතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං පඤ්ච වස්සසතාති ආයුප්පමාණං. වාතූමමහාරාජිකානං දෙවානං එකං විතතං පඤ්ච වස්සසතාති තිට්ඨති -පෙ- [තාවනිංසානං දෙවානං එකං විතතං] වස්සසහස්සං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ වස්සසහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- චතතාරි වස්සසහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ වස්සසහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- සොලස වස්සසහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- කප්පස්ස නභියහාගං තිට්ඨති -පෙ- අසික්කප්පං තිට්ඨති -පෙ- එකං කප්පං තිට්ඨති -පෙ- ද්වෙ කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ-

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් ආසු ඇති තාක් සිටුවනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චාතුම්මහාරාජික දෙවියන්ගේ ... තාවතිංස දෙවියන්ගේ ... යාම දෙවියන්ගේ ... තුසිත දෙවියන්ගේ ... නිම්මානරති දෙවියන්ගේ ... පරනිම්මිතවසවතති දෙවියන්ගේ ... බ්‍රහමපාරිසත්ථ දෙවියන්ගේ ... බ්‍රහමපුරොහිත දෙවියන්ගේ ... මහාබ්‍රහම දෙවියන්ගේ ... පරිත්තාහ දෙවියන්ගේ ... අප්පමාණාහ දෙවියන්ගේ ... ආභස්සර දෙවියන්ගේ ... පරිත්තසුහ දෙවියන්ගේ ... අප්පමාණසුහ දෙවියන්ගේ ... සුභකිණ්ඨ දෙවියන්ගේ ... වෙහපඵල දෙවියන්ගේ ... අවිහ දෙවියන්ගේ ... අනපා දෙවියන්ගේ ... සුදස්ස දෙවියන්ගේ ... සුදස්සි දෙවියන්ගේ ... අකණ්ඨි දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් ආසු ඇති තාක් සිටුවනේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

11. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනුපග දෙවියනට විසිකප්දහසක් ආසු පමණ වෙයි. ආකාසානඤ්චායතනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් විසිකප්දහසක් සිටුවනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: මනුෂ්‍යයනට සියක් හවුරුද්දක් ආසුමුණ වෙයි. මිනිසුන්ගේ එක් සිතෙක් සියක් හවුරුද්දක් කල් සිටුවනේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

12. ස. පු: ආකාසානඤ්චායතනුපග දෙවියනට විසිකප්දහසක් ආසු පමණ වෙයි. ආකාසානඤ්චායතනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් විසිකප්දහසක් කල් සිටුවනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: චාතුම්මහාරාජික දෙවියනට පන්සියක් හවුරුදු ආසුමුණ වෙයි. චාතුම්මහාරාජික දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් පන්සියක් හවුරුදු සිටුවනේ වේ ද ... තාවතිංස දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක් දහසක් හවුරුදු සිටුවනේ ද ... දෙදහසක් හවුරුදු සිටුවනේ ද ... සිව්දහසක් හවුරුදු සිටුවනේ ද ... අටදහසක් හවුරුදු සිටුවනේ ද ... ඡසාලොස් දහසක් හවුරුදු සිටුවනේ ද ... කලාප පිළිබඳ තුන්වන භාගය සිටුවනේ ද ... අභිකලාපක් සිටුවනේ ද ... එක්කපක් සිටුවනේ ද ... දෙකපක් සිටුවනේ ද ..

චිත්තාරො කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පෙ
තිට්ඨති -පෙ- සොළස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ-
ඛතංස කප්පෙ තිට්ඨති -පෙ- චතුසව්ඨී කප්පෙ
තිට්ඨති -පෙ- පඤ්ච කප්පසතාති තිට්ඨති
-පෙ- කප්පසහස්සං තිට්ඨති -පෙ- දො
කප්පසහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- චතතාරිකප-
සහස්සාති තිට්ඨති -පෙ- අට්ඨ කප්පසහස්සාති
තිට්ඨති -පෙ- අකණ්ඩයානං¹ දෙව්‍යානං සොළස
කප්පසහස්සාති ආයුප්පමාණං. අකණ්ඩයානං
දෙව්‍යානං එකං චිත්තං සොළස කප්පසහස්සාති
තිට්ඨතිති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙව්‍යානං චිත්තං
මුහුත්තං මුහුත්තං උප්පජ්ජති, මුහුත්තං මුහුත්තං
නිරුජ්ජතිති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ආකාසානඤ්චායනනුපගා දෙව්‍යා මුහුත්තං මුහුත්තං
චචනති, මුහුත්තං මුහුත්තං උප්පජ්ජනති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපගානං දෙව්‍යානං එකං චිත්තං
යාවතාසුකං තිට්ඨතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ආකාසානඤ්චායනනුපගා දෙව්‍යා යෙනෙව චිත්තෙන
උප්පජ්ජනති, තෙනෙව චිත්තෙන චචනති.

ප. පටි: න ගෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

චිත්තවිච්ඡිකාවං නිවසිතා.

1. අකතිට්ඨකාතං - සිමු, අකතිට්ඨකාතං - PTS

සුකපක් සිටුනේ ද ... අටකපක් සිටුනේ ද ...
සොළොස්කපක් සිටුනේ ද ... දෙතිස්කපක්
සිටුනේ ද ... සුසාරකපක් සිටුනේ ද ... පන්සිය
කපක් සිටුනේ ද ... කප්දහසක් සිටුනේ ද ...
දෙකප්දහසක් සිටුනේ ද ... සාරකප්දහසක්
සිටුනේ ද ... අටකප්දහසක් සිටුනේ ද ...
අකණ්ඨික දෙවියනට සොළොස්කප්දහසක් ආයු
පමණ වෙයි. අකණ්ඨික දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක්
සොළොස්කප්දහසක් සිටුනේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ..

13. ප. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ සිත
මොහොතක් පාසා උපදි ද? මොහොතක් පාසා
නිරුද්ධ වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියෝ මොහොතක්
පාසා චක්ඛු වෙත් ද? මොහොතක් පාසා උපදිත් ද?

ස. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

14 ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියන්ගේ එක් සිතෙක්
ආයු ඇති තාක් සිටුනේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආකාසානඤ්චායනනුපග දෙවියෝ යම් මැ සිතෙ-
කින් උපදිත් ද? එසිතින් මැ චක්ඛු වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

විභවච්ඡිකපා නිමි.

2. 8.

කුක්කුලකපා.

1. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොසිං කභ්භා¹ කුක්කුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අඤ්ඤා පුබ්බං වෙදනා: කායිකං පුබ්බං චේතසිකං පුබ්බං දිබ්බං පුබ්බං මාත්ස්යකං පුබ්බං ලාභපුබ්බං² සක්කාරපුබ්බං යානපුබ්බං සංකප්පපුබ්බං ඉක්ඛානිකපුබ්බං ආභිජායමිකපුබ්බං³ භික්ෂිකපුබ්බං සාමිකපුබ්බං සංසාරං පුබ්බං අනාසවං පුබ්බං උපධිපුබ්බං නිරුපධිපුබ්බං සාමිකං පුබ්බං නිරාමිකං පුබ්බං සප්පිනිකං පුබ්බං නිප්පිනිකං පුබ්බං කුසලපුබ්බං විබ්බකපුබ්බං කාමපුබ්බං නෙකකම්මපුබ්බං පච්චේතපුබ්බං⁴ උපසම්පුබ්බං සම්මොඛපුබ්බකං.⁵
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ස: හඤ්චි අඤ්ඤා පුබ්බං වෙදනා කායිකං පුබ්බං -පෙ- සම්මොඛපුබ්බං,⁵
- අනු. පා: නොච චත රෙ චතතබ්බෙ සබ්බෙ සංඛාරා අනොසිං කභ්භා කුක්කුලාති.
2. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොසිං කභ්භා¹ කුක්කුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බෙ සංඛාරා දුක්ඛා වෙදනා කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං සොකපරිදේවදුක්ඛදෙමනස්සු-පායාසාති.
 ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: න චතතබ්බෙ සබ්බෙ සංඛාරා අනොසිං කභ්භා කුක්කුලාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. අනොසිකභ්භා - PTS.

2. ලාභං පුබ්බං - සිමු.

3. අභිජායමිකපුබ්බං - සිමු, PTS.

4. විචේතපුබ්බං - ථෙප්පං.

5. සම්මොඛපුබ්බං - PTS.

6. ආදිකා - සිමු.

2. 8.

කුකුළුකථා.

[“සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, සබ්බං සබ්බාරා දුක්ඛං”යි - මහණෙනි, හැම ආදිත්ත යැ, සඵ සංසාරයෝ දුඛයහසි වදලු මේ ආදි සුත්‍රයන් නුනුවණින් ගෙන තිසසය්‍යාවයෙයෙන් “සඵසංසාරයෝ සාලගුරුමුසු හුණුඅළු වැනියහ”යි ලබයි ගත් වාදිහු ඇත. නොකුලිකයන් සෙසිනි. උන්ගේ වාද විවේචන කරන්නට කුකුළු කථා එයි.]

1. ස. ප්‍ර: සඵසංසාරයෝ කොටස් විසින් බෙදුම් නො කොට සුණුහළු වැනි වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සුවච්ඡේදනා ඇත්තේ මැ නු: කායිකසුව යැ චේතසිකසුව යැ දිව්‍යසුව යැ මානුෂසුව යැ ලාභ- සුව යැ සත්කාරසුව යැ යානසුව යැ ශයනසුව යැ ඵෙය්‍යය්‍යසුව යැ ආභිජන්‍යසුව යැ ගාමිසුව යැ ප්‍රාමණ්‍යසුව යැ සාසුවසුව යැ අනාසුවසුව යැ උපතිසුව යැ නිරුපතිසුව යැ සාමිෂසුව යැ නිරා- මිෂසුව යැ සප්‍රීතිසුව යැ නිෂප්‍රීතිසුව යැ ධ්‍යානසුව යැ විමුක්තිසුව යැ කාමසුව යැ නේෂ්‍යමයසුව යැ ප්‍රච්චේකසුව යැ උපහමසුව යැ සම්මොඛසුව යැ කියා යි.

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

අනු. ස: ඉදින් කායිකසුව යැ ... සම්මොඛසුව යැ’යි සුවච්ඡේදනා ඇත් නම්,

අනු. පා: හවත, එකරුණින් සඵසංසාරයෝ අවධි නො කොට උමණහමෙසදායසයි නො කියැයුතු.

2. ස. ප්‍ර: සඵසංසාරයෝ අනවධි කොට උමණහමෙසදාය වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: ‘කායිකදුඃඛ යැ චේතසිකදුඃඛ යැ ශොක- පරිදේවදුඃඛදොෂිනසාරිපායාසයහ’යි මෙසේ සඵසංසාරයෝ දුඃඛච්ඡේදනා සහගත වෙත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

3. ප. ප්‍ර: ‘සඵසංසාරයෝ අවධි නො කොට කුකුළු සදායහ’යි නො කියැයුතු ද?

ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ප. අනු:

නනු වුතතං භගවතා “සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං. කිංචලි භික්ඛවෙ, සබ්බං ආදිත්තං: චක්ඛුං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තං, චක්ඛුච්ඡාද්දාණං ආදිත්තං, චක්ඛුසම්ඝෙය්‍යා ආදිත්තං, යම්පිදං චක්ඛුසම්ඝපච්චයා උපපජ්ජති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගභිනා දෝසභිනා මොහභිනා ආදිත්තං. ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙති පරිදෙවෙති දුක්ඛෙති දොමනස්සෙති උපායාසෙති ආදිත්තනති වදාමි. සොතං ආදිත්තං, සඤ්ඤා ආදිත්තං -පෙ- ඝානං ආදිත්තං, ගඤ්ඤා ආදිත්තං -පෙ- ජ්ඣා ආදිත්තං. රසා ආදිත්තං -පෙ- කායො ආදිත්තං, ථොට්ඨබ්බා ආදිත්තං -පෙ- මනො ආදිත්තං, ඛම්මා ආදිත්තං -පෙ- මනො-විඤ්ඤාණං ආදිත්තං, මනොසම්ඝෙය්‍යා ආදිත්තං, යම්පිදං¹ මනොසම්ඝපච්චයා උපපජ්ජති වෙදසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං: රාගභිනා දෝසභිනා මොහභිනා ආදිත්තං, ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙති පරිදෙවෙති දුක්ඛෙති දොමනස්සෙති උපායාසෙති ආදිත්තනති වදාමි”²ති අපේ’ව සුත්තනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. පා:

තෙන හි ‘සබ්බෙ සබ්බාරා අනොධිං කථා කුක්කුලා’ති.

4. ස. පු:

සබ්බෙ සබ්බාරා අනොධිං කථා කුක්කුලා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

නනු වුතතං භගවතා “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා. කතමෙ පඤ්ච: චක්ඛු විඤ්ඤායා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුප-සංභිතා රජනීයා, සොත විඤ්ඤායා සඤ්ඤා -පෙ- ඝානවිඤ්ඤායා ගඤ්ඤා -පෙ- ජ්ඣාවිඤ්ඤායා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤායා ථොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංභිතා රජනීයා. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චකාමගුණා”³ති අපේ’ව සුත්තනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. පා:

තෙන හි න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සබ්බාරා අනොධිං කථා කුක්කුලා’ති.

1 යම්පිදං - මජ්ඣං.

a. සමාසනසංසුත්ත - සබ්බවිග්ග - ආදිත්තසුත්ත.

b. මජ්ඣිමනිකාය - මහාදුක්ඛකනිසුත්ත.

ප. අනු:

“මහණෙනි, හැම ආදිපා යැ. මහණෙනි, කිනම් හැම ආදිපා ද? මහණෙනි, චක්‍ෂුස ආදිපා යැ. රූපයෝ ආදිපායහ. චක්‍ෂුර්විඥානය ආදිපා යැ. චක්‍ෂුසංස්පෘතිය ආදිපා යැ. චක්‍ෂුසංස්පෘති-
භෙදායෙන් සුඛ වේවයි දුඃඛ වේවයි අදුඃඛාසුඛ වේවයි යම් මැ වෙදයිතයෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආදිපා යැ. කුමකින් ආදිපා වේ ද? රාගාගතී-
යෙන් ඥේෂාගතීයෙන් මොහාගතීයෙන් ආදිපා යැ. ජාති ජරා මරණ ශොකපරිදේවදුඃඛදෝෂීනසා උපායාසයෙන් ආදිපා යැ යි කියමි. ශ්‍රෝත්‍රාස ආදිපා යැ ශබ්දයෝ ආදිපායහ ... ස්‍රාණය ආදිපා යැ ගතියෝ ආදිපායහ ... ජීහවා ආදිපා යැ රසයෝ ආදිපායහ ... කාය ආදිපා යැ ස්පර්ශයෝ ආදිපායහ ... මනස ආදිපා යැ ධර්මයෝ ආදිපායහ ... මනෝවිඥාන ආදිපා යැ මනා-
සංස්පෘතිය ආදිපා යි. මනාසංස්පෘතිය භෙදායෙන් සුඛ වේවයි දුඃඛ වේවයි අදුඃඛාසුඛ වේවයි යම් මැ වෙදයිතයෙක් උපදනේ වේ ද, එ ද ආදිපා යි. කුමකින් ආදිපා වේ ද, රාගාගතීයෙන් ඥේෂාගතී-
යෙන් මොහාගතීයෙන් ආදිපා යැ. ජාති ජරා මරණ ශොකපරිදේවදුඃඛදෝෂීනසා උපායාසයෙන් ආදිපා යැ යි කියමි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එකරුණින් ‘සථිසංස්කාරයෝ අනවධි කොට හුණුවහස්ම වැනියහ’ යි කියමි.

4. ස. පු:

සථිසංස්කාරයෝ අනවධි කොට උපණ්හසම සදාශ වෙත් ද?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

ස. අනු:

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද මැ නො: “මහණෙනි, කාමගුණයෝ මොහු පස්දෙනෙකි. කවර පස්දෙනෙක යත්: ඉෂට වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ප්‍රියඤ්ඤා රූප වූ කාමොපසංගිත වූ රජනීය වූ චක්‍ෂුර්විඥාය රූපයෝ යැ, ශ්‍රෝත්‍රවිඥාය ශබ්දයෝ යැ ... ස්‍රාණවිඥාය ගතියෝ යැ ... ජීහාවිඥාය රසයෝ යැ ... ඉෂට වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ප්‍රියඤ්ඤා රූප වූ කාමොපසංගිත වූ රජනීය වූ කායවිඥාය ස්පර්ශයෝ යි. මහණෙනි, මුහු පඤ්චකාමගුණයහ” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පරිඤ්ඤා:

එසේ යැ.

අනු. පා:

එකරුණින් “සථිසංස්කාරයෝ අවධි රහිත කොට උපණ්හසම සදාශයහ යි නො කියැවුතු යැ.

6. ප. පු:

න වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඛ්ඛාරා අනොධිං කථා කුක්කුලාති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ප. අනු:

නනු වුත්තං භගවතා “ලාභා වො භික්ඛවෙ සුලභං වො භික්ඛවෙ, ඛණො වො පටිලඤ්ඤා¹ බ්‍රහ්මචරියවාසාය. දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡ එස්සාය-තතිකා නාම නිරයා. තථ යං කිඤ්චි චිත්තවුනා රූපං පස්සති අතිට්ඨරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො ඉට්ඨරූපං, අකන්තරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො කන්තරූපං, අමනාපරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො මනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- සාතෙන ගනිං සායති -පෙ- ජීව්හාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසති -පෙ- මනසා ධම්මං විජානාති, අතිට්ඨ-රූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො ඉට්ඨරූපං, අකන්ත-රූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො කන්තරූපං, අමනාප-රූපඤ්ඤා’ව විජානාති නො මනාපරූපනති”² අපේ’ව සුත්තනෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

අනු. පා:

තෙන හි වත්තබ්බං: සබ්බෙ සඛ්ඛාරා අනොධිං කථා කුක්කුලාති.

6. ස. පු:

සබ්බෙ සඛ්ඛාරා අනොධිං කථා කුක්කුලාති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ස. අනු:

නනු වුත්තං භගවතා “ලාභා වො භික්ඛවෙ, සුලභං වො භික්ඛවෙ, ඛණො වො පටිලඤ්ඤා බ්‍රහ්මචරියවාසාය, දිට්ඨා මයා භික්ඛවෙ ඡ එස්සාය-තතිකා නාම සංඝා. තථ යං කිඤ්චි චිත්තවුනා රූපං පස්සති ඉට්ඨරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො අතිට්ඨරූපං, කන්තරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො අකන්තරූපං, මනාපරූපඤ්ඤා’ව පස්සති නො අමනාපරූපං. යං කිඤ්චි සොතෙන සද්දං සුණාති -පෙ- සාතෙන ගනිං සායති -පෙ- ජීව්හාය රසං සායති -පෙ-

1 පටිලඤ්ඤා - PTS.

2. සමුදයනසංයුතන - දෙවදහම්මය - බණ්ඩුක.

5. ප. පු: 'සථිසංසකාරයෝ මය්‍යාද රහිත කොටු හුණුභව වැනියහ'යි නො කියැවුණු ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: "මහණෙනි, තොපට ලාභයෙක. මහණෙනි, තොපට මනා ලැබීමෙක. බ්‍රහ්මචරික පිණිස තොපට ආර්ථිකයක් ලැබිණ. මහණෙනි, මා විසින් එකාසනික නිරයයෝ සදෙනෙක් දක්නා ලදහ. එහි ඇසින් යම් මැ රූපයක් දක්නේ ද, අනිමි රූපයක් (සංඛාරයක්) මැ දක්නේ යැ. ඉමි-රූපයක් නො දක්නේ යැ. අකාන්තරූපයක් මැ දක්නේ යැ. කාන්තරූපයක් නො දක්නේ යැ. අමනාපරූපයක් මැ දක්නේ යැ. මනාපරූපයක් නො දක්නේ යැ. කතින් යම් මැ ශබ්දයක් අසා ද ... නැහැයෙන් යම් මැ ගතියක් අසා ද ... දිවින් යම් මැ රසයක් ආභාද කෙරේ ද .. කසින් යම් මැ භවයක් සපයී කෙරේ ද ... සිතින් යම් මැ දන්තේ ද, අරමුණ අනිමි රූපයක් මැ දන්තේ යැ, ඉමි රූපයක් නො දන්තේ යැ. අකාන්තරූපයක් මැ දන්තේ යැ, කාන්තරූපයක් නො දන්තේ යැ. අමනාපරූපයක් මැ දන්තේ යැ, මනාපරූපයක් නො දන්තේ යැ"යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කැරැණින් 'සථිසංසකාරයෝ නිපපය්‍යාය කොටු හුණුභව වැනියහ'යි කියැවුණු යැ.

6 ස. පු: සථිසංසකාරයෝ අවිශේෂ කොට කුකුළු සදා වෙත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු: "මහණෙනි, තොපට ලාභයෙක. මහණෙනි, තොපට මනා ලැබීමෙක. තොප විසින් බ්‍රහ්මචරික-වාසය සදහා ආර්ථිකයක් ලැබිණ. මහණෙනි, මා විසින් එකාසනික නම් වූ ස්වයං සදෙනෙක් දක්නා ලදහ. එහි දී ඇසින් යම් මැ රූපයක් දක්නේ නම් ඉමි රූපයක් (සංඛාරයක්) මැ දක්නේ යැ, අනිමි රූපයක් නො දක්නේ යැ. කාන්තරූපයක් මැ දක්නේ යැ, අකාන්තරූපයක් නො දක්නේ යැ. මනාපරූපයක් මැ දක්නේ යැ, අමනාපරූපයක් නො දක්නේ යැ. කතින් යම් මැ ශබ්දයක් අසා නම් ... නැහැයෙන් යම් මැ ගතියක් අසා නම් ... දිවින් යම් මැ රසයක් ආභාද කෙරේ නම් ...

කායෙන චොට්ඨබ්බං චූසති -පෙ- මනසා ධම්මං
 විජානාති, ඉට්ඨරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අතිට්ඨරූපං, කන්තරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අකන්තරූපං, මනාපරූපඤ්ඤා'ව විජානාති නො
 අමනාපරූපනති,"¹ අතේව සුත්තනොත්ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. පා:

තෙන හි න චත්තබ්බං: සබ්බෙ සංඛාරා අනොගිං
 කම්මා කුක්කුලාති.

7. ප. පු:

න චත්තබ්බං: සබ්බෙ සංඛාරා අනොගිං කම්මා
 කුක්කුලාති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

නනු "යදතිච්චං තං දුක්ඛං" චුත්තං භගවතා. සබ්බෙ
 සංඛාරා අතිච්චාති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ථ:

හඤ්චි "යදතිච්චං තං දුක්ඛං" චුත්තං භගවතා,
 සබ්බෙ සංඛාරා අතිච්චාති,

අනු. පා:

තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සංඛාරා
 අනොගිං කම්මා කුක්කුලාති.

8. ස. පු:

සබ්බෙ සංඛාරා අනොගිං කම්මා කුක්කුලාති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

දුනං අතිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤඵලං
 සෙච්චනකඵලං දුක්ඛද්‍රව්‍යං¹ දුක්ඛවිපාකනති.

ප. පටි:

න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

සීලං -පෙ- උපොසථො. -පෙ- භාවනා -ඥප-
 බ්‍රහ්මචරියං අතිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමනුඤ්ඤ-
 ඵලං සෙච්චනකඵලං දුක්ඛද්‍රව්‍යනති.

ප. පටි:

න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

නනු දුනං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
 අසෙච්චනකඵලං සුච්ඡ්‍රව්‍යං² සුඛවිපාකනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

1. දුක්ඛද්‍රව්‍යං - PTS.

2. සුඛද්‍රව්‍යං - PTS.

3. සලාභතසා සංසුත්තා - ජෙඵදහවග්ග - බණ්ඩුත්ත

කසින් යම් මෑ සපයියක් සපයී කෙරේ නම්... සිතීන් යම් මෑ දහමක් දන්නේ නම්, ඉච්චරූපයක් මෑ දන්නේ යැ, අනිච්චරූපයක් නො දන්නේ යැ. කාන්තාරූපයක් මෑ දන්නේ යැ, අකාන්තාරූපයක් නො දන්නේ යැ. මනාපරූපයක් මෑ දන්නේ යැ, අමනාපරූපයක් නො දන්නේ යැ” යි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ කරුණින් සපීසංසකාරයෝ අවිශේෂ කොට හුණුහළු වැනියහයි නො කියැවුතු යැ.

7. ප. පු: ‘සපීසංසකාරයෝ අනවධි කොට හුණුහළු, වැනියහ’යි නො කියැවුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: ‘යමක් අතිතය වේ නම් ඒ දුඃඛ’ යයි භාෂ්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නො? සපීසංසකාරයෝ අතිතය වෙත් ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ස: භාෂ්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “යමක් අතිතය වේ නම් එය දුඃඛ යැ” යි වදාරන ලද වේ නම්, සපීසංසකාරයෝ අතිතය වෙත් නම්,

අනු. පා: භවත, සපීසංසකාරයෝ අනවධි කොට උණුහළු වැනියහ’යි කියැවුතු මෑ යැ.

8. ස. පු: සපීසංසකාරයෝ මයතීද්‍ය හෙද කොට කුකකුල වැනි වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දුතය අනිච්චල් වේ ද, අකාන්තාච්චල් වේ ද, අමනොඤ්චල් වේ ද, සෙවනකච්චල් වේ ද, දුක් වඩන්නේ වේ ද, දුඃඛවිපාක වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යැ ...

ස. අනු: සීලය ... උපොභවය ... භාවනාව ... මුහව්වයීය අනිච්චල් වේ ද, අකාන්තාච්චල් වේ ද, අමනොඤ්චල් වේ ද, සෙවනකච්චල් වේ ද; දුක් වඩන්නේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මෑ යැ ...

ස. අනු: දුතය ඉච්චල් කාන්තාච්චල් මනොඤ්චල් අසෙවනකච්චල් ඇත්තේ වේ ද, සුව වඩන්නේ වේ ද, සුඛවිපාක වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- අනු. ථ: හඤ්චි දුනං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සංඛාරා
අනොධිං කම්මා කුකකුලාති.
- ස අනු: නනු සීලං -පෙ- උපොසථො -පෙ- භාවනා -පෙ-
බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං
අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකන්ති..
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ථ: හඤ්චි බ්‍රහ්මචරියං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤ-
ඵලං අසෙවනකඵලං සුමුද්‍රයං සුඛවිපාකං.
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සංඛාරා
අනොධිං කම්මා කුකකුලාති.
9. ස. පු: සබ්බෙ සංඛාරා අනොධිං කම්මා කුකකුලාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා:
- “සුඛො විචේතො තුට්ඨස්ස
සුතධම්මස්ස පස්සනො,
අඛ්‍යාපජ්ජං සුඛං ලොකෙ
පාණභුතෙසු සංයමො.
- සුඛා විරාගතා ලොකෙ
කාමානං සමතික්කමො,
අසම්මානස්ස යො විනායො
ඵතං වෙ පරමං සුඛං”^a
- “තං සුඛෙන සුඛං පත්තං
අභිචන්තසුඛමෙවි තං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තං
ඵතං වෙ පරමං සුඛන්ති”
- අතේචි. සුත්තනේතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බෙ: සබ්බෙ සංඛාරා
අනොධිං කම්මා කුකකුලාති.

කුකකුලකපා නිවර්තනං.

1. සඛම්පාකත්ති - සිඤ්ඤා.

a. උද්භවාදි - මුම්භිඤ්ඤා, පඨමසුත්තං.

- අනු. ඔ: ඉදින් දනස ඉඟට්ඵල කානනඵල මනොඥඵල අසෙවනකඵල ඇත්තේ වේ නම්, සුව වඩන්නේ වේ නම්, සුවවිපාක වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, සියලු සංසකාරයෝ මය්‍යාද නො කොට උණුභථ වැන්නහ' යි නො කියැයුතු යැ.
- ස. අනු: ඕලය ... උපොසථය ... භාවනාව ... බ්‍රහ්මවය්‍යීය ඉඟට්ඵල කානනඵල මනොඥඵල අසෙවනකඵල ඇත්තේ වේ ද, සුව වඩන්නේ වේ ද, සුවවිපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් බ්‍රහ්මවය්‍යීය ඉඟට්ඵල කානනඵල මනොඥඵල අසෙවනකඵල ඇති නම්, සුව වඩන්නේ නම්, සුවවිපාක වේ නම්,
- අනු. ඔ: හවත, 'සථිසංසකාරයෝ මය්‍යාද නො කොට උණුභථ වැන්නහ' යි නො කියැයුතු යැ.
9. ස. පු: සථිසංසකාරයෝ අනවධි. කොට කුකුල සදාශ වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නො:
- “(වතුමාගේඤ්ඤාසංකොපයෙන්) තුඟ්‍යවු ප්‍රකාශිත ධර්ම ඇති (විශ්විකල්පාධිපතඤ්ඤා වක්‍රාසිත්) බලන්න- හුට නිව්‍යාණ සංකාරානු උපධිවිවේකය සුව වෙයි. ලොකයෙහි ප්‍රාණීන් කෙරෙහි සංයම යයි කියන ලද නො කිපෙන බව සුව වෙයි.
- කාමයන්ගේ සමතික්‍රම සංකාරානු විරාගනාව ලොකයෙහි සුව වෙයි. අසම්මානසාගේ යම් ප්‍රතිප්‍රසිද්ධිවිනාශයක් ඇද්ද, තෙල එකානාශයෙන් පරමසුව වෙයි”
- “එහෙයින් සුවයෙන් සුවයට පැමිණීමෙන් ඇද්ද, ඒ අන්‍යානසුව මැ වෙයි. ත්‍රිවිධ විද්‍යාවේ ලබන ලදහු ද තෙල එකානාශයෙන් පරමසුව වෙති” යි සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. පා: එකරුණින් 'සථිසංසකාරයෝ අනවධි කොට උණුභව සදාශයහ' යි නො කියැයුතු යැ.

කුකුලකථා නිමි.

2. 9.

අනුප්පබ්බාතිසමයකථා.

1. ස. පු: අනුප්පබ්බාතිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන සොතාපතතිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්පබ්බෙන සොතාපතතිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන සොතාපතතිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: අනුප්පබ්බාතිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන සකදගාමිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්පබ්බෙන සකදගාමිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන සකදගාමිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: අනුප්පබ්බාතිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන අනාගාමිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්පබ්බෙන අනාගාමිමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන අනාගාමිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 9.

අනුප්‍රබන්ධිකමයකථා.

[‘සොවන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුගුල්හට දුෂ්ඨයාගෙන් ද, සමුදය නිරෝධ මාග්දශීයාගෙන් ද සි මෙසේ සොළොස් කොටසෙකින් අනුක්‍රමයෙන් කෙලකප්පාණ කොට අග්ගිත්ථප්පනිලාභ ඇති¹යි නානාති-සමය ලබයි හත් වාදිත්‍ර ඇත. අකුසල සම්බන්ධිත සම්මතිය හඳුනාගෙන යන් සෙසිති. උන්ගේ ලබයි විවේචනයට අනුප්‍රබන්ධිකමයකථා එයි.]

1. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචිතමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් ප්‍රොතාපතතිමාගීය හවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචි වශයෙන් ප්‍රොතාපතතිමාගීය හවා ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් ප්‍රොතාපතතිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ
2. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචිතමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් සකාදගාමිමාගීය හවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචි වශයෙන් සකාදගාමිමාගීය හවා ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් සකාදගාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
3. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචිතමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් අනාභාමිමාගීය හවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචි වශයෙන් අනාභාමිමාගීය හවා ද?
- ප. පටිකුකු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචි වශයෙන් අනාභාමිඵලය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. ස. පු: අනුප්පබ්බාතිසමයෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: අනුප්පබ්බෙන අරහත්තමග්ගං භාවෙතී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනුප්පබ්බෙන අරහත්තඵලං සච්ඡිකරෝතී'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: සොඛාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාපටිපනො පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.
 ප. චි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨං ව කීලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.
 ස. අනු: චතුභාගං සොඛාපනො, චතුභාගං න සොඛා-පනො, චතුභාගං සොඛාපත්තිඵලපනො පටිලඤ්ඤා අසිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරතී, කායෙහ පුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙහ පුසිත්වා විහරති. චතුභාගං සත්තකඛන්දුපරමො කොලංකොලො ඵකඛිජී, බුද්ධො අවෙච්චපසාදෙන සමන්තාගතො ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙ -පෙ- අරියකතොගි සීලෙහි සමන්තා-ගතො, චතුභාගං න අරියකතොගි සීලෙහි සමන්තාගතෝ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරෝධදස්සනෙන -පෙ- මඤ්ඤාදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.
 ප. චි: සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං තදෙකට්ඨං ව කීලෙසෙ චතුභාගං ජහතී'ති.
 ස. අනු: චතුභාගං සොඛාපනො, චතුභාගං න සොඛා-පනො, චතුභාගං සොඛාපත්තිඵලපනො පටිලඤ්ඤා අසිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරතී, කායෙහ පුසිත්වා විහරති, චතුභාගං න කායෙහ පුසිත්වා විහරති. චතුභාගං සත්තකඛන්දුපරමො කොලංකොලො ඵකඛිජී, බුද්ධො අවෙච්චපසාදෙන සමන්තාගතො ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙ -පෙ- අරියකතොගි සීලෙහි සමන්තාගතො. චතුභාගං න අරියකතොගි සීලෙහි සමන්තාගතෝ'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචාරිකමයයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචාරිකමයෙන් අභිත්මාගීය හවා ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. ප්‍ර: අනුප්‍රචාරිකමයෙන් අභිත්මාගීය හවා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: අනුප්‍රචාරිකමයෙන් අභිත්මාගීය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
5. ස. ප්‍ර: සොචන්ද්‍ර පසක් කරනු පිණිස පිළිපත් පුහුල් දෘඩ දැනගෙනත් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. පි: සත්‍යායද්‍යවි විවිකිත්‍යා ශිලව්‍රතපරාමගී තදෙකසා කෙලය දෑ යි (මෙහි) චතුර්භාසයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාසයක් සෝචන් වූයේත් චතුර්භාසයක් සෝචන් නො වූයේත් චතුර්භාසයක් සොචන්ද්‍රපරාමගී ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අභිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කාරය වූයේත් උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, නාම කයිත් සපයී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාසයක් නාමකයිත් සපයී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාසයක් සත්‍යායද්‍යවි පරාම සොචන්ද්‍රපරාමගී සොචන්ද්‍රපරාමගී සොචන්ද්‍රපරාමගී වූයේත් එකඟීථි සොචන්ද්‍රපරාමගී වූයේත්, බුද්ධිත්‍යාගයෙහි අවේක්ෂාප්‍රසාදයෙන් සමකාලීන වූයේත්, ධර්මත්‍යාගයෙහි ... සම්මතත්‍යාගයෙහි ... ආයතීකාරණා ශිලයෙන් සමකාලීන වූයේත්, චතුර්භාසයක් ආයතීකාරණා ශිලයෙන් සමකාලීන නො වූයේත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
6. ස. ප්‍ර: සමුදයදැනගෙනත් ... නිරෝධදැනගෙනත් ... මාගීදැනගෙනත් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. පි: සත්‍යායද්‍යවි විවිකිත්‍යා ශිලව්‍රතපරාමගී තදෙකසා කෙලය දෑ යි මෙහි චතුර්භාසයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භාසයක් සෝචන් වූයේ ද චතුර්භාසයක් සෝචන් නො වූයේ ද චතුර්භාසයක් සොචන්ද්‍රපරාමගී ප්‍රතිලබ්ධි වූයේ ද ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අභිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කාරය වූයේත් උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, නාම කයිත් සපයී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාසයක් නාමකයිත් සපයී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාසයක් සත්‍යායද්‍යවි පරාම සොචන්ද්‍රපරාමගී සොචන්ද්‍රපරාමගී සොචන්ද්‍රපරාමගී වූයේත් එකඟීථි සොචන්ද්‍රපරාමගී වූයේත්, බුද්ධිත්‍යාගයෙහි අවේක්ෂාප්‍රසාදයෙන් සුක්‍රමයෙන් වූයේත්, ධර්මත්‍යාගයෙහි ... සම්මතත්‍යාගයෙහි ... ආයතීකාරණා ශිලයෙන් සමකාලීන වූයේත් චතුර්භාසයක් ආයතීකාරණා ශිලයෙන් සමකාලීන නො වූයේත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. ස. පු:

සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනේනා පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි:

ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං තදේකධෙයි ව කිලෙසෙ චතුහාගං ජහතී'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං සකදගාමී චතුහාගං න සකදගාමී, චතුහාගං සකදගාමීඵලපනේනා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ඣ විහරති, කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, චතුහාගං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරතී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු:

සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරෝධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි:

ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං තදේකධෙයි ව කිලෙසෙ චතුහාගං ජහතී'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං සකදගාමී, චතුහාගං න සකදගාමී, චතුහාගං සකදගාමීඵලපනේනා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ඣ විහරති, කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, චතුහාගං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරතී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු:

අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනේනා පුග්ගලො දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. වි:

අණ්ණස්සගතං කාමරාගං අණ්ණස්සගතං බ්‍යාපාදං තදේකධෙයි ව කිලෙසෙ චතුහාගං ජහතී'ති.

ස. අනු:

චතුහාගං අනාගාමී, චතුහාගං න අනාගාමී, චතුහාගං අනාගාමීඵලපනේනා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ඣ විහරති, කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, චතුහාගං න කායෙන චුසිඤ්ඤා විහරති, චතුහාගං අත්තරාපට්ඨිබ්බාසී -පෙ- උපභව්වපට්ඨිබ්බාසී -පෙ- අසඤ්ඤාපට්ඨිබ්බාසී -පෙ- සසඤ්ඤාපට්ඨිබ්බාසී -පෙ- උඤ්ඤාසොනො අකණ්ඩයාමී, චතුහාගං න උඤ්ඤාසොනො අකණ්ඩයාමී'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. ප්‍ර: සෙදගම්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් ප්‍රඥාප්තියෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: ඔලාරිකකාමරාග ඔලාරිකව්‍යාපාද තදෙකසථ කෙලාය දැයි (මෙහි) චතුර්භිගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භිගයක් සකාදගාමී වූයේත් චතුර්භිගයක් සකාදගාමී නොවූයේත් චතුර්භිගයක් සකාදගාමී-ඵලප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අභිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කාරක වූයේත් උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සප්තී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භිගයක් නාමකයින් සප්තී නො කොට වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
8. ස. ප්‍ර: සමුදයදැයිනගෙන් ... නිරොධදැයිනගෙන් ... මාගී-දැයිනගෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: ඔලාරික කාමරාග ඔලාරික ව්‍යාපාද තදෙකසථ කෙලාය දැයි (මෙහි) චතුර්භිගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භිගයක් සකාදගාමී වූයේත් චතුර්භිගයක් සකාදගාමී නොවූයේත් චතුර්භිගයක් සකාදගාමී-ඵලප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අභිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කාරක වූයේත් උපයාගෙන වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සප්තී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භිගයක් නාමකයින් සප්තී නො කොට වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
9. ස. ප්‍ර: අනගාමිඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් ප්‍රඥාප්තියෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?
- ප. වි: අණුසහගත කාමරාග අණුසහගත ව්‍යාපාද තදෙකසථ කෙලාය දැයි මෙහි චතුර්භිගයක් බැහැර කෙරෙයි.
- ස. අනු: චතුර්භිගයක් අනාගාමී වූයේත් චතුර්භිගයක් අනාගාමී නොවූයේත් චතුර්භිගයක් අනාගාමිඵල-ප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අභිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කාරක වූයේත් උපයා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සප්තී කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භිගයක් නාමකයින් සප්තී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භිගයක් අනාරාම-නිබ්බාසී වූයේත් ... උපහව්වපරිනිබ්බාසී වූයේත් ... අසඛාරපරිනිබ්බාසී වූයේත් ... සසඛාරපරි-නිබ්බාසී වූයේත් ... උභිංසොතඅකණ්ඩකාමී වූයේත් චතුර්භිගයක් උභිංසොතඅකණ්ඩකාමී නො වූයේත් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

10. ස. පු:

සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරෝධදස්සනෙන -පෙ-
මහදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. මි:

අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං බ්‍යාපාදං
තදෙකවෙයි ච කිලෙසෙ චතුහංගං ජහතී'ති.

ස. අනු:

චතුහංගං අනාගාමී, චතුහංගං න අනාගාමී,
චතුහංගං අනාගාමිඵලපාත්‍යො පටිලඤ්ඤා අබි-
ගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන
චුඤ්ඤා විහරති, චතුහංගං න කායෙන චුඤ්ඤා
විහරති, චතුහංගං අනාරාපරිතිබ්බාසී -පෙ-
උපසම්පට්ඨපරිතිබ්බාසී -පෙ- අසඤ්ඤාපරිතිබ්බාසී
-පෙ- සසඤ්ඤාපරිතිබ්බාසී -පෙ- උභිංසොතො
අකණ්ඩිකාමී, චතුහංගං න උභිංසොතො
අකණ්ඩිකාමී'ති.

ප. පටි:

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු:

අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නො පුත්තලො
දුක්ඛදස්සනෙන කිං ජහතී'ති.

ප. මි:

රූපරාගං අරූපරාගං මානං උභිච්චං අවිජ්ජං
තදෙකවෙයි ච කිලෙසෙ චතුහංගං ජහතී'ති.

ස. අනු:

චතුහංගං අරහා, චතුහංගං න අරහා, චතුහංගං
අරහත්තපාත්‍යො පටිලඤ්ඤා අබිගතො සච්ඡි-
කතො උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්ඤා
විහරති, චතුහංගං න කායෙන චුඤ්ඤා විහරති,
චතුහංගං විහරාගො -පෙ- විතදෙසො -පෙ-
විතමොහො -පෙ- තතකරණියො ඔභිතහාරො
අනුප්පත්තසද්ධො, පරිකම්භනවසඤ්ඤාජනො
සම්මදඤ්ඤාච්ඡුත්තො උභිත්තපලිසො සංඛිණ්ණ-
පරිබො අභිලේඛනසිකො තිරග්ගලො අරියො
පනනභිජ්ජො පනනහාරො විසඤ්ඤාත්තො සුචිත්ත-
විජ්ජො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤානං සමුදයො
පතීනො නිරෝධො සච්ඡිකතො මහෙසා භාවිතො,
අභිඤ්ඤායාං අභිඤ්ඤානං පරිඤ්ඤායාං
පරිඤ්ඤානං පහාතබ්බං පතීනං භාවෙතබ්බං
භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකාතං, චතුහංගං
සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකාතනති.

ප. පටි:

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. ප්‍ර: සමුදයදගීනසෙන් ... නිරෝධ දගීනසෙන් ...
මාගී දගීනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. ම: අණුසහගත කාමරාග අණුසහගත ව්‍යාපාද
තදෙකසා කෙලය දැයි මෙහි චතුර්භාගයක් බැහැර
කෙරෙයි.

ස. අනු: චතුර්භාගයක් අනාගාමී වූයේත් චතුර්භාගයක්
අනාගාමී නො වූයේත් චතුර්භාගයක් අනාගාමී-
ඵලප්‍රාප්ත වූයේත් ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අධිගත
වූයේත් සාක්ෂාත්කෘත වූයේත් උපයා වාස
කෙරේ ද, නාමකයින් සපයී කොට වාස කෙරේ ද,
චතුර්භාගයක් නාමකයින් සපයී නො කොට වාස
කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් අනතරාපරිනිබ්බායී වේ ද ..
උපහව්වපරිනිබ්බායී වූයේත් ... අසඛාරපරිනිබ්බායී
වූයේත් ... සසඛාරපරිනිබ්බායී වූයේත් ...
උභංගොත අකණ්ඩකාමී වූයේත් වේ ද,
චතුර්භාගයක් උභංගොත අකණ්ඩකාමී නො
වූයේත් වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

11. ස. ප්‍ර: අභිනවඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නට පිළිපත් ප්‍රභූ
දුඛ දගීනසෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. ම: රූපරාග අරූපරාග මාන ඖද්ධිකාස අවිදු ද
තදෙකසා කෙලය දැයි මෙහි චතුර්භාගයක් බැහැර
කෙරෙයි.

ස. අනු: චතුර්භාගයක් රහත් වූයේත් චතුර්භාගයක් රහත්
නො වූයේත් චතුර්භාගයක් අභිනවප්‍රාප්ත වූයේත්
ප්‍රතිලබ්ධි වූයේත් අධිගත වූයේත් සාක්ෂාත්කෘත
වූයේත් නිපයා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සපයී
කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින්
සපයී නො කොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක්
විතරාග වූයේ ... විතර්කානු වූයේ ... විතර්කානු
වූයේ.. කළ කර්මා ඇතිකර බහාලු කෙලෙස්වර
ඇතිකර පැමිණි සාමී ඇතිකර ක්‍රියා වැ ගිය
භවසංයෝජන ඇතිකර මනාව දැන මිදුණේ
ඔසවාලු කෙලෙස් කණ්ඩා ඇතිකර විසුරුවාලු
කෙලෙස් පිරි ඇතිකර උගුළුවාලු කෙලෙස්
ඉප්පකිර ඇතිකර අගුළු රහිත වූයේ ආර්‍ය වූයේ
පතිතමානවිජ ඇතිකර පතිත කෙලෙසනාර
ඇතිකර විසංසුකත වූයේ මොනවට දිනු කෙලෙස්
විජය ඇතිකර, ඔහු විසින් දුඛය පරිභූත වූයේ
සමුදය ප්‍රතිණ වූයේ නිරෝධය සාක්ෂාත්කෘත වූයේ
මාගීය භාවිත වූයේ, අභිභූත වූයේ අභිභූත වූයේ
පරිභූත වූයේ පරිභූත වූයේ ප්‍රභාතව්‍යවර්තී ප්‍රතිණ
වූයේ භාවිතව්‍යවර්තී භාවිත වූයේ .. සාක්ෂාත්කෘතව්‍ය
වර්තී සාක්ෂාත්කෘත වූයේ ද, චතුර්භාගයක් සාක්ෂාත්
කෘතව්‍යවර්තී සාක්ෂාත්කෘත නො වූයේ වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..

12. ස. පු: සමුදයදස්සනෙන -පෙ- නිරෝධදස්සනෙන -පෙ- මග්ගදස්සනෙන කිං ජහති'ති.

ප. මි: රූපරාගං අරූපරාගං මානං උඤ්චිමං අවිජ්ජං තදෙකධෙවි වී කිලෙසෙ චතුභාගං ජහති'ති.

ස. අනු: චතුභාගං අරහා, චතුභාගං න අරහා, චතුභාගා අරහත්තප්පතො, පටිලඤ්ඤා අසිගතො සච්ඡි- කතො උපසම්පජ්ජා මිහරති, කායෙන චුසිත්වා මිහරති, චතුභාගා න කායෙන චුසිත්වා මිහරති, චතුභාගං චිතරාගො -පෙ- චිතදෙසො -පෙ- චිතමොහො -පෙ- කතකරණීයො ඔතිතහාරො අනුප්පත්තසිද්ධො, පරික්ඛිණ්ණවසඤ්ඤාජනො සම්මදඤ්ඤාමිමුතො උකම්මකපලිසො සංකිණ්ණ- පරිබො අබ්බුලොහසිකො නිරග්ගලො අරියො පත්තඤ්ඤා පත්තහාරො මිසඤ්ඤාතො සුච්ඡිත- විජයො, දුක්ඛං තස්ස පරිඤ්ඤානං සමුදයො පභිනො නිරෝධො සච්ඡිකතො මග්ගො භාවිතො, අභිඤ්ඤායාං අභිඤ්ඤානං පරිඤ්ඤායාං පරිඤ්ඤානං පහාතබ්බං පතිනං භාවෙතබ්බං භාවිතං -පෙ- සච්ඡිකාතබ්බං සච්ඡිකතං, චතුභාගං සච්ඡිකාතබ්බං න සච්ඡිකතනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සොතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො ප්‍රග්ගලො දුක්ඛං දක්ඛනො 'පටිපත්තකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛෙ දිට්ඨං, ඵලෙ ධිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සමුදයං දක්ඛනො -පෙ- නිරෝධං දක්ඛනො 'පටිපත්තකො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරෝධෙ දිට්ඨං, ඵලෙ ධිතො'ති වත්තබ්බො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. ප්‍ර: සමුදයදගීනගෙන් ... තිරොධදගීනගෙන් ...
මාගීදගීනගෙන් කුමක් බැහැර කෙරේ ද?

ප. වි: රූපරාග අරූපරාග මාන ඖඤ්ඤා අවිද්‍යා
නදෙකසථ කෙලය දෑ යි මෙහි චතුර්භාගයක්
බැහැර කෙරෙයි.

ස. අනු: චතුර්භාගයක් රහත් වූයේ ද, චතුර්භාගයක් රහත්
නො වූයේ ද, චතුර්භාගයක් අභිනවප්‍රාණා වූයේ
ප්‍රතිලබ්ධි වූයේ අභිගත වූයේ සාක්ෂාත්කෘත වූයේ
උපයා වාස කෙරේ ද, නාමකයින් සාගී කොට
වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් නාමකයින් සාගී
නොකොට වාස කෙරේ ද, චතුර්භාගයක් විතරුග
වූයේ ... විතරෙක වූයේ ... විතරොග වූයේ ...
කළ කරුණි ඇතියේ බහාලු කෙලෙස් බර ඇතියේ
ලැබූ සාපි ඇතියේ ක්‍ෂය වූ හිස හවසංයෝජන
ඇතියේ මොනොවට දූත මිදුණේ පෙරළා
කෙලෙස් කණයම ඇතියේ විසුරුවාහළ කෙලෙස්
පිරි ඇතියේ උපුළු කෙලෙස් නමැති ඉසුකිරු
ඇතියේ කෙලෙස් අභූත නැතියේ ආයතී වූයේ
පතිතමානවිච්ඡේද ඇතියේ පතිතකෙලයහාර
ඇතියේ විසංයුක්ත වූයේ මොනොවට දිනු
කෙලෙස් විජය ඇතියේ, ඔහු විසින් දූෂය
පරිභූත වූයේ සමුදය ප්‍රභේද වූයේ තිරොධය
සාක්ෂාත්කෘත වූයේ මාගීය භාවිත වූයේ,
අභිඤ්ඤාමි අභිභූත වූයේ පරිඤ්ඤාමි පරිභූත
වූයේ ප්‍රභාතව්‍යවර්තී ප්‍රභේද වූයේ භාවිතව්‍යවර්තී
භාවිත වූයේ ... සාක්ෂාත්කතීව්‍යවර්තී සාක්ෂාත්කෘත
වූයේ ද, චතුර්භාගයක් සාක්ෂාත්කතීව්‍යවර්තී
සාක්ෂාත්කෘත නො වූයේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

13. ස. ප්‍ර: සොචත්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් පුභුල් දුක්
දක්නේ 'පිළිපත්තෙකැ'යි කියැවුනු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: දුක් දුටු කල 'ඵලයෙහි සිටියෙකැ'යි කියැවුනු
වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

ස. ප්‍ර: සමුදය දක්නේ ... තිරොධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙ-
කැ'යි කියැවුනු වේ ද?

ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: තිරොධය දුටු කල 'ඵලයෙහි සිටියෙකැ'යි
කියැවුනු වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො කියැවුනු මැ යැ ...

14. ස. පු:

සොභාපතතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොප්පය්‍යලො
මය්‍යං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
මය්‍යෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතතබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. අනු:

දුක්ඛං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතතබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

15. ස. පු:

මය්‍යං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
මය්‍යෙ දිට්ඨි ඵලෙ සීතො’ති වතතබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. අනු:

සමුදයං දකඛනො -පෙ- නිරෝධං දකඛනො
‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො. නිරෝධෙ දිට්ඨි
ඵලෙ සීතො’ති වතතබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

16. ස. පු:

සොභාපතතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොප්පය්‍යලො
දුක්ඛං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි න වතතබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතතබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. අනු:

මය්‍යං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
මය්‍යෙ දිට්ඨි න වතතබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතතබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

ස. පු:

සමුදයං දකඛනො -පෙ- නිරෝධං දකඛනො
‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො. නිරෝධෙ දිට්ඨි
න වතතබ්බං ඵලෙ සීතො’ති වතතබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

ස. අනු:

මය්‍යං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
මය්‍යෙ දිට්ඨි න වතතබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතතබ්බො’ති.

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

17. ස. පු:

සොභාපතතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොප්පය්‍යලො
දුක්ඛං දකඛනො ‘පටිපනාකො’ති වතතබ්බො.
දුක්ඛෙ දිට්ඨි න වතතබ්බං ඵලෙ සීතො’ති
වතතබ්බො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ:

ආමනනා.

- 14. ස. ප්‍ර:** සොචන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් ප්‍රඥා මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. මාගීය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. දුක් දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය ...
- 15. ස. ප්‍ර:** මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. මාගීය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** සමුදය දක්නේ ... නිරෝධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. නිරෝධය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ ය ...
- 16. ස. ප්‍ර:** සොචන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් ප්‍රඥා දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. දුක් දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු ය. යනු නො කියැවුණු ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. මාගීය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු ය. යනු නො කියැවුණු ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු ය ...
- ස. ප්‍ර:** සමුදය දක්නේ ... නිරෝධය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. නිරෝධය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු ය. යනු නො කියැවුණු ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.
- ස. අනු:** මාගීය දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. මාගීය දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු ය. යනු නො කියැවුණු ද?
- ප. පරි:** එසේ නො කියැවුණු මැ ය ...
- 17. ස. ප්‍ර:** සොචන්ඵල පසක් කරන්නට පිළිපත් ප්‍රඥා දුක් දක්නේ 'පිළිපත්තෙකා'යි කියැවුණු ය. දුක් දුටු කල ඵලයෙහි සිටියෙකැයි කියැවුණු ය. යනු නො කියැවුණු ද?
- ප. පරික්‍ෂක:** එසේ ය.

- ස. අනු: නිර්භීයං¹ දුක්ඛදස්සනනති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
18. ස. පු: සමුදයං දුක්ඛනො-පෙ- නිරෝධං දුක්ඛනො-
'පටිපන්නකො'ති වත්තබ්බො. නිරෝධෙ දිට්ඨෙ
න වත්තබ්බං එලෙ සිතො'ති වත්තබ්බො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: නිර්භීයං නිරෝධදස්සනනති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
19. ප. පු: දුක්ඛෙ දිට්ඨෙ වත්තාරි සම්මානි දිට්ඨානි භොන්ති'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ප. අනු: දුක්ඛසම්මං වත්තාරි අරියසම්මානි'ති.
ස. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
20. ස. පු: රූපකකිකෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ පඤ්චකකිකා
අනිච්චතො දිට්ඨා භොන්ති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: රූපකකිකො පඤ්චකකිකො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
21. ස. පු: චක්ඛායතනෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ ආදසායතනානි
අනිච්චතො දිට්ඨානි භොන්ති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: චක්ඛායතනං ආදසායතනානි'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
22. ස. පු: චක්ඛුඛාතුයා අනිච්චතො දිට්ඨාය අට්ඨාරභාතුයො
අනිච්චතො දිට්ඨා භොන්ති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: චක්ඛුඛාතු අට්ඨාරභ භාතුයො'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
23. ස. පු: චක්ඛුඤ්ඤෙ අනිච්චතො දිට්ඨෙ ඛාචිසතිඤ්ඤානි
අනිච්චතො දිට්ඨානි භොන්ති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
ස. අනු: චක්ඛුඤ්ඤං ඛාචිසතිඤ්ඤානි'ති.
ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු: දුඃඛදශීනස නිර්ථක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
18. ස. පු: සමුදය දක්නේ ... නිරෝධය දක්නේ 'පිට්‍රිපත්තෙ-
කා'සි කියැයුතු යැ. නිරෝධය දුටු කල එලයෙහි
සිරියෙකැයි කියැයුතු යැ යනු නො කියැයුතු ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිරෝධදශීනස නිර්ථක වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
19. ප. පු: දුඃඛය දුටු කල චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෝ දක්නා ලද්දහු
වෙත් ද?
- ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ප. අනු: දුඃඛසත්‍යය චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යය වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
20. ස. පු: රූපසකකිස අනිත්‍ය මිසින් දුටු කල පඤ්ච-
සකකියෝ අනිත්‍ය මිසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: රූපසකකිස පඤ්චසකකි වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
21. ස. පු: චක්‍ෂුරායතනය අනිත්‍ය මිසින් දුටු කල ආදශා-
යතනයෝ අනිත්‍ය මිසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුරායතනය ආදශායතන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
22. ස. පු: චක්‍ෂුර්ධාතු අනිත්‍ය මිසින් දුටු කල අට්ඨොස්
ධාතුහු අනිත්‍ය මිසින් දක්නා ලද්දහු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුර්ධාතු අට්ඨොස්ධාතු වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
23. ස. පු: චක්‍ෂුරිඤ්ඤ අනිත්‍ය මිසින් දුටු කල දෙවිසි ඉඤ්ඤයෝ
අනිත්‍ය මිසින් දුටුවාහු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: චක්‍ෂුරිඤ්ඤ දෙවිසි ඉඤ්ඤ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

- 24 ස. පු:** චතුහි ඤ්ඤෙහි සොතාපතතිඵලං සච්ඡිකරොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: චත්තාරි සොතාපතතිඵලානි'ති.
ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ස. පු:** අට්ඨහි ඤ්ඤෙහි සොතාපතතිඵලං සච්ඡිකරො-
 ති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අට්ඨ සොතාපතතිඵලානි'ති.
ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 26. ස. පු:** ආදසහි ඤ්ඤෙහි සොතාපතතිඵලං සච්ඡි-
 කරොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ආදස සොතාපතතිඵලානි'ති.
ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 27. ස. පු:** චතුචත්තාරිසංඝං ඤ්ඤෙහි සොතාපතතිඵලං
 සච්ඡිකරොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: චතුචත්තාරිසං සොතාපතතිඵලානි'ති.
ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 28. ස. පු:** සත්තසත්තනියං ඤ්ඤෙහි සොතාපතතිඵලං
 සච්ඡිකරොති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: සත්තසත්තනි සොතාපතතිඵලානි'ති.
ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 29. ප. පු:** න චත්තබ්බං අනුප්පබ්බාතිසමයො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ප. අනු: නහු චුත්තං හගචතා “සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ
 මහාසමුද්දෙ අනුප්පබ්බනිතොනා අනුප්පබ්බපොණො
 අනුප්පබ්බපබ්භාරො න ආයතකෙනෙ'ව පපාතො,
 ඵවමේව ඛො භික්ඛවේ ඉමස්මිං ධම්මිනසෙ
 අනුප්පබ්බසික්ඛා අනුප්පබ්බකිරියා අනුප්පබ්බපටිපදා න
 ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපටිවෙඛො”ති¹ අතො'ව
 සුත්තනොනො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
අනු. පා: තෙන හි අනුප්පබ්බාතිසමයො'ති.

¹ අට්ඨකඛ්‍යාතාර - මහාවංශ - උපොසථසුත්ත.

80. ප. පු: න වත්තබ්බං අනුප්‍රබන්ධානසමයො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වුත්තං හගචතා:

“අනුප්‍රබන්ධන මේධාපී
ථොකථොකං ඛණෙ ඛණෙ
කම්මාරො රජතස්සෙ'ව
නිඛමේ මලමත්තනො”ති^a

අනේ'ව සුත්තනේතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි අනුප්‍රබන්ධානසමයො'ති.¹

81. ස. පු: අනුප්‍රබන්ධානසමයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නකායසමා ගම්මපඨි ථෙරො හික්ඛු එතදවොච:
“සම්මුඛා මේතං ආවුසො හගචතො සුතා, සම්මුඛා
පටිග්ගතිනං: යො හික්ඛමෙ දුක්ඛං පස්සති
දුක්ඛසමුදයමපි සො පස්සති දුක්ඛනිරෝධමපි
පස්සති දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදමපි පස්සති.
යො දුක්ඛසමුදයං පස්සති දුක්ඛමපි සො පස්සති
දුක්ඛනිරෝධමපි පස්සති දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං
පටිපදමපි පස්සති. යො දුක්ඛනිරෝධං පස්සති
දුක්ඛමපි සො පස්සති දුක්ඛසමුදයමපි පස්සති
දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදමපි පස්සති. යො
දුක්ඛනිරෝධගාමිනිං පටිපදං පස්සති දුක්ඛමපි සො
පස්සති දුක්ඛසමුදයමපි පස්සති දුක්ඛනිරෝධමපි
පස්සති”ති^b අනේ'ව සුත්තනේතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: තෙන හි න වත්තබ්බං “අනුප්‍රබන්ධානසමයො”ති.

82. ස. පු: අනුප්‍රබන්ධානසමයො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1 තෙන හි න වත්තබ්බං අනුප්‍රබන්ධානසමයො'ති - සිඞ්ඞු.

a. ධම්මපද - මලමග්ග

b. ගම්මපඨිසුත්ත - කොට්ඨකම්මග්ග - ගම්මපඨිසුත්ත

80. ප. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුණු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද මැ නු:

“කම්බුරා කච්ඡේයාසේ මල හරනාක් සෙයින් ප්‍රශස්තවුණි ඇති ශ්‍රාවක පිළිවෙලින් කෙණෙහි කෙණෙහි මද මද කොට තමාගේ කෙලෙස්මල නභාපියන්නේය”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය ඇත.

81. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ආයුෂමත් ශමමසනි තෙරණුවෝ භික්ෂූන්ට තෙල කිවාහු නො වේ ද: “ඇවැත්ති, බුදුන් හමියෙහි තෙල අසන ලද, හමියෙහි පිළිගන්නා ලද: මහණෙනි, යම් සච්චෙක් දුක් දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛසමුදයත් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධයත් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛසමුදය දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛයත් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධයත් දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛනිරෝධය දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛය ද දක්නේ යැ, දු:ඛසමුදය ද දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපත්ති ද දක්නේ යැ. යම් සච්චෙක් දු:ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපත්ති දක්නේ වේ නම්, හේ දු:ඛය ද දක්නේ යැ, දු:ඛසමුදය ද දක්නේ යැ, දු:ඛනිරෝධය ද දක්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුණු යැ.

82. ස. ප්‍ර: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු:

නනු චුතතං භගවතා:

“සභාවස්සදස්සනසමපදය
තයස්ස ධම්මා ජ්ඣතා භවතති:
සක්කායදිට්ඨිවිච්ඡිවජ්ජනඤ්ච
සීලබ්බතං වා’පි යදත්ථි කිඤ්චි,
චතුහපාසෙහි ව චිප්පමුතොතා
ජ වාහිඨානාති අභබ්බො කාතුනති.^a

අපේ’ව සුතතනොතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමිත්තා.

අනු. පා:

තෙන හි න චතතබ්බං ‘අනුප්‍රබ්‍රාහ්මයො’ති.

88. ස. පු:

අනුප්‍රබ්‍රාහ්මයො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමිත්තා.

ස. අනු:

නනු චුතතං භගවතා: “යත්මං හික්ඛවෙ සමයෙ
අරියසාවකස්ස චිරජං චිතමලං ධම්මචකත්‍රං උදපාදි:
‘යං කිඤ්චී සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ-
ධම්මනති’. සභදස්සනුප්පාදා හික්ඛවෙ අරියසාවකස්ස
තීණී සඤ්ඤාජනාති පභියනති: සක්කායදිට්ඨි
විච්ඡිවජ්, සීලබ්බතපරාමාසො”ති අපේ’ව
සුතතනොතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමිත්තා.

අනු. පා:

තෙන හි න චතතබ්බං ‘අනුප්‍රබ්‍රාහ්මයො’ති..

අනුප්‍රබ්‍රාහ්මයකථා නිවසිතා.

a. සුතතනිපාත - රතනසුතත.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු:

“උහුට දැනෙන මට්ටම වන්නා හා මෑ බිමියෝ තුන් දෙනෙක් හරන ලද වෙන්: සකකායදුමට යෑ විවිකිත්තා යෑ, යම් ශිලාප්‍රකාශයක් හෝ ඇද්ද, එ ද වෙයි. සිව් අවයවයන් විප්‍රමුක්ත ද වූයේ ඔව්දැනිසාන කරන්නට ද හේ නො නිසි වේ ය”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් අනුප්‍රමාණිකමය නො කියැවුනු යැ.

88. ස. පු: අනුප්‍රමාණිකමය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු:

“මහණෙනි, යම් කලෙක ආයතීශ්‍රාවකයකු හට පහ කළ කෙලාශරජස් ඇති පහවෑ ගිය කෙලාශමල ඇති බිම්වක්‍ෂුස උද දිත් ද, කෙසේ යෑ යත්: ‘යම්කිසි සමුදය ස්වභාවයෙක් ඇත් නම් එ හැම නිරෝධස්වභාව ඇති’යි කියා යි. මහණෙනි, ඒ දැනෙනාපාද උදපත් වන්නා හා මෑ ආයතීශ්‍රාවකයාහට ත්‍රිවිධ සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණ වෑ යෙහි: සකකායදුමට යෑ විවිකිත්තා යෑ ශිලාප්‍රකාශයක් යෑ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එකරුණින් ‘අනුප්‍රමාණිකමය ඇති’යි නො කියැවුනු යි.

අනුප්‍රමාණිකමයකථා නිමි.

2. 10.

වෛරයාගාරය

1. ස. ප්‍ර: බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය ලොකුතරයෝ'නි.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ලොකුතරයේ සොනෙ පරිභක්කුකුනි නො ලොකියෙ,
 ලොකුතරයේ විඤ්ඤානෙ පරිච්ඡානනි නො
 ලොකියෙ, සංවිකා පරිච්ඡානනි නො
 පුද්ගලනෝ'නි.
 ප. පරි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. ප්‍ර: නනු බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය ලොකියෙ
 සොනෙ පරිභක්කුකුනි'නි.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය ලොකියෙ
 සොනෙ පරිභක්කුකුනි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය හඟවනො
 වෛරයාගාරය ලොකුතරයෝ'නි.
3. ස. ප්‍ර: නනු බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය ලොකියෙ
 විඤ්ඤානෙ පරිච්ඡානනි'නි.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය ලොකියෙ
 විඤ්ඤානෙ පරිච්ඡානනි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය හඟවනො
 වෛරයාගාරය ලොකුතරයෝ'නි.
4. ස. ප්‍ර: නනු බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය පුද්ගලනෝ
 පරිච්ඡානනි'නි.
 ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ස: හඤ්චි බුද්ධිය හඟවනො වෛරයාගාරය පුද්ගලනෝ
 පරිච්ඡානනි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිය හඟවනො
 වෛරයාගාරය ලොකුතරයෝ'නි.

2. 10.

වොහාරකථා.

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොකොත්තර ව්‍යවහාරයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙහි² අකිකතිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි ගත් වාදන්තේ වාද විද්‍යාව වොහාරකථා එයි.]

1. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලොකොත්තර ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ව්‍යවහාරය ගැවේ ද, ලෝකික ශ්‍රෝත්‍රයෙහි නො ගැවේ ද, ලොකොත්තර විඤ්ඤයෙන් ව්‍යවහාරය දකිත් ද, ලෝකික විඤ්ඤයෙන් නො දකිත් ද, ආයතීයවකයෝ ව්‍යවහාරය දකිත් ද, පුත්‍රදත්ත නො දකිත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

2. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන් ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික-ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටෙන්නේ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ඔ: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකිකශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැවේ නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුතු යැ.

3. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික-විඤ්ඤයෙන් දකිත් ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ඔ: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික විඤ්ඤයෙන් දකිත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුතු මැ යැ.

4. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුත්‍රදත්ත දත්තානු නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ඔ: ඉදින් භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුත්‍රදත්ත දකිත් නම්,

අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුතු මැ යැ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. ස. පු: 'බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරො ලොකුත්තරො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: මඤ්ඤා ඵලං නිබ්බානං සොත්තාපත්තිමඤ්ඤා සොත්තාපත්තිඵලං සකද්දගාමිමඤ්ඤා සකද්දගාමිඵලං අනාගාමිමඤ්ඤා අනාගාමිඵලං අරහත්තමඤ්ඤා අරහත්තඵලං සතිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධිපාදෙ ඉන්ද්‍රියං බලං බොජ්ඣංගො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරො ලොකුත්තරො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අපි කෙච්චි බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරං පුණ්ණති'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො සොත්ථිඤ්ඤාදෙසා සොත්තමිං පටිහඤ්ඤති, සොත්තස්ස ආපාථං ආගච්ඡති'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො, න සොත්ථිඤ්ඤාදෙසා න සොත්තමිං පටිහඤ්ඤති, න සොත්තස්ස ආපාථං ආගච්ඡති'ති
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
අනු. ථ: හඤ්චි ලොකුත්තරො, ධම්මො, න සොත්ථිඤ්ඤාදෙසා න සොත්තමිං පටිහඤ්ඤති න සොත්තස්ස ආපාථං ආගච්ඡති,
අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරො ලොකුත්තරොති.
8. ස. පු: බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරො ලොකුත්තරො'ති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: අපි කෙච්චි බුද්ධිස්ස හගච්ඤො වොභාරෙ රජ්ජෙය්‍යුත්තති.
ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො රාගට්ඨානියො රජ්ජනියො, කම්මතියො මද්දනියො ඛිකුත්තියො මුච්ඡතියො'ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාගී යැ එල යැ නිජ්ඣණ යැ ස්‍රෝතාපතතිමාගී යැ ස්‍රෝතාපතතිඑල යැ සකාදගාමිමාගී යැ සකාදගාමි එල යැ අනාගාමිමාගී යැ අනාගාමිඑල යැ අභිනන්ධිමාගී යැ අභිනන්ධිඑල යැ සිව්වනැ සමසක්‍රධාන යැ සාද්ධිපාදයෝ යැ ඉන්ද්‍රිය යැ බල යැ බොධිසංකයෝ යැ යනු ව්‍යවහාර වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
6. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාර අසන යම් මැ කෙනෙක් දැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තරධර්මය ස්‍රෝත්‍රවිඥෙය වේ ද, ස්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටේ ද, ස්‍රෝත්‍රයට අපාඨගත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
7. ස. ප්‍ර: ලොකොත්තරධර්මය ස්‍රෝත්‍රවිඥෙය නො වන්නේ මැ වේ ද, ස්‍රෝත්‍රයෙහි නො ගැටෙන්නේ නො වේ ද, ස්‍රෝත්‍රයට අපාඨ වැ නො එන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ස: ඉදින් ලොකොත්තරධර්මය ස්‍රෝත්‍රවිඥෙය නො වේ නම්, ස්‍රෝත්‍රයෙහි නො ගැටේ නම්, ස්‍රෝත්‍රයට අපාඨ වැ නො පැමිණේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුණු මැ යැ.
8. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි දැලෙන යම් මැ කෙනෙක් දැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තරධර්මය රාගස්ථානයට යොග්‍ය වේ ද, රජනයට යොග්‍ය වේ ද, කම්මනයට හිත වේ ද, මිදනයට හිත වේ ද, ඛනිකනයට හිත වේ ද, මුඛිකනයට හිත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...

9. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න රාගධ්‍යානියො
න රජනියො න කම්මනියො න මදනියො
න ඛකිනියො න මුව්ච්ඡනියො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න රාගධ්‍යානියො
න රජනියො න කම්මනියො න මදනියො
න ඛකිනියො න මුව්ච්ඡනියො,
- අනු. පා: නො ව චත රෙ චත්තඤ්ඤ: බුද්ධස්ස භගවතො
වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
10. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
- ස. අනු: අපි කෙවි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ
දුස්සෙය්‍යසුනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
- ස. අනු: ලොකුත්තරො ධම්මො දෙසධ්‍යානියො කොපධ්‍යා-
නියො පටිඝධ්‍යානියො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඤ්ඤ -පෙ-
11. ස. පු: නනු ලොකුත්තරො ධම්මො න දෙසධ්‍යානියො
න කොපධ්‍යානියො න පටිඝධ්‍යානියො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි ලොකුත්තරො ධම්මො න දෙසධ්‍යානියො
න කොපධ්‍යානියො න පටිඝධ්‍යානියො,
- අනු. පා: නො ව චත රෙ චත්තඤ්ඤ: බුද්ධස්ස භගවතො
වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
12. ස. පු: බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරො ලොකුත්තරො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
- ස. අනු: අපි කෙවි බුද්ධස්ස භගවතො වොහාරෙ
මුස්සෙය්‍යසුනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.

9. ස. පු: ලොකොත්තරබ්බිත රාගසංඛාතයට හිත නො වන්නේ රජනයට හිත නො වන්නේ කම්මනයට හිත නො වන්නේ මදනයට හිත නො වන්නේ ඛනිකනයට හිත නො වන්නේ මුච්ඡිකනයට හිත නො වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් ලොකොත්තරබ්බිත රාගසංඛාතයට හිත නො වේ නම්, රජනයට හිත නො වේ නම්, කම්මනයට හිත නො වේ නම්, මදනයට හිත නො වේ නම්, ඛනිකනයට හිත නො වේ නම්, මුච්ඡිකනයට හිත නො වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුණු මැ යැ.
10. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි අප්‍රිති-දෝෂ කරන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ලොකොත්තරබ්බිත දෝෂ කරනුවට තිසි වේ ද, කොප කරනුවට තිසි වේ ද, ප්‍රතිඝ කරනුවට තිසි වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ..
11. ස. පු: ලොකොත්තරබ්බිත දෝෂ කරනුවට තිසි නො වන්නේ කොප කරනුවට තිසි නො වන්නේ ප්‍රතිඝ කරනුවට තිසි නො වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- අනු. ඔ: ඉදින් ලොකොත්තරබ්බිත දෝෂ කරනුවට තිසි නො වේ නම්, කොප කරනුවට තිසි නො වේ නම්, ප්‍රතිඝ කරනුවට තිසි නො වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැවුණු යැ.
12. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරයෙහි මූලා වන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

- ස. අනු: ලොකුතතරො ධම්මො මොහට්ඨාතිසො අඤ්ඤාණකරණො අච්ඡක්ඛකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො විසංතපකම්මො අතිබ්බානසංචත්තනිකො¹ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
13. ස. පු: නනු ලොකුතතරො ධම්මො න මොහට්ඨාතිසො න අඤ්ඤාණකරණො න අච්ඡක්ඛකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො¹ අවිසංතපකම්මො නිබ්බානසංචත්තනිකො²ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ථ: හඤ්චි ලොකුතතරො ධම්මො න මොහට්ඨාතිසො න අඤ්ඤාණකරණො න අච්ඡක්ඛකරණො පඤ්ඤානිරොධිකො¹ අවිසංතපකම්මො නිබ්බානසංචත්තනිකො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරො ලොකුතතරො³ති.
14. ස. පු: බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරො ලොකුතතරො³ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යෙ කෙච්චි බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරං සුණන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්නි³ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
15. ස. පු: යෙ කෙච්චි බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරං සුණන්ති, සබ්බෙ තෙ මග්ගං භාවෙන්නි³ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: බාලපුත්ථජ්ඣා බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරං සුණන්ති, බාලපුත්ථජ්ඣා මග්ගං භාවෙන්නි³ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: මාතුඝාතකා² -පෙ- පිතුඝාතකා -පෙ- අරහන්තඝාතකා -පෙ- රුගිරුප්පාදකා -පෙ- සඛ්ඤාභේදකා බුද්ධිස්ස හගචතො වොභාරං සුණන්ති. සඛ්ඤාභේදකා මග්ගං භාවෙන්නි³ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. පඤ්ඤානිරොධිකො - සිඬු.

2. මාතුඝාතකො මග්ගං භාවෙති - සිඬු, මජ්ඣ.

3. මජ්ඣ, සිඬු දොස්සකපු වාකාමිදං එකස්සක ධර්මා දිස්සතෙ

- ස. අනු: ලොකොත්තරධර්මය මොහයට ගිහ වේ ද, නුනුවණ කරනු වේ ද, අවක්‍ෂය කරනු වේ ද, ප්‍රඥ නිරෝධ ඇති කරනු වේ ද, විසාතපක්‍ෂයෙහි වූයේ වේ ද, නිවන් පිණිස නො පැවැතුම් ඇති වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
13. ස. පු: ලොකොත්තරධර්මය මොහයට යොග්‍ය නො වන්නේ නුනුවණ කරනු නො වන්නේ අවක්‍ෂය කරනු නො වන්නේ ප්‍රඥාවාදාදික වන්නේ විසාත පක්‍ෂ ඇති නොවන්නේ නිවන් පිණිස පවත්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- අනු. ථ: ඉදින් ලොකොත්තරධර්මය මොහයට නිසි නො වේ නම්, නුනුවණ කරනු නො වේ නම්, අවක්‍ෂය කරනු නො වේ නම්, ප්‍රඥාවාදාදික වේ නම්, විසාතපක්‍ෂ ඇති නො වේ නම්, නිවන් පිණිස පවත්නේ වේ නම්,
- අනු. පා: හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ' යයි නො කියැයුතු මැ යැ.
14. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම මාගීය වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
15. ස. පු: භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන යම් මැ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම මාගීය වඩන් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.
- ස. අනු: බල් පුහුදුන්හු භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන් ද, බල් පුහුදුන්හු මාගීය වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- ස. අනු: මාහාඝාතකයෝ ... පිතාඝාතකයෝ ... අභිත්-ඝාතකයෝ .. රුධිරොත්පාදකයෝ ... සහිස-හෙදකයෝ භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසන්. සහිසහෙදකයෝ මාගීය වඩන් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...

16. ප. පු: ලබ්භා සොවණ්ණමයාය ලට්ඨියා ධඤ්ඤපුඤ්ඤා'පි සුවණ්ණපුඤ්ඤා'පි ආවිකම්තුනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: එවමෙවා හගවා ලොකුත්තරෙන වොහරෙන ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරති'ති.

17. ස. පු: ලබ්භා ඵලකේයාය ලට්ඨියා ධඤ්ඤපුඤ්ඤා'පි සුවණ්ණපුඤ්ඤා'පි අවිකම්තුනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. පා: එවමෙවං හගවා ලොකියෙන වොහරෙන ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරති'ති.

18. ස. පු: බුද්ධිස්ස හගවතො කවාහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙ සොතෙ පටිභඤ්ඤති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරෙ සොතෙ පටිභඤ්ඤති, ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියෙන විඤ්ඤාණෙන පටි-
විජානනති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරෙන විඤ්ඤාණෙන පටිවිජානනති,
ලොකියං වොහරන්තස්ස පුද්ගල්ලානා පටිවිජානනති,
ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස සාවකා පටි-
විජානනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තඛේඛ -පෙ-

19. ප. පු: න චත්තඛේඛං බුද්ධිස්ස හගවතො කවාහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නත්තු හගවා ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

16. ප. ප්‍ර: රුවන්මුඛා යටින් ඛානාපුඤ්ඤාත් ඤාණී පුඤ්ඤාත් දක්වා කියන්නට ලැබිය හේ ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ පරිදි මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොකොත්තර ව්‍යවහාරයෙන් ලෝකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙහි.

17. ස. ප්‍ර: එරමු යටින් ඛානාපුඤ්ඤාත් ඤාණීපුඤ්ඤාත් කියාදෙන්නට හැකි වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. පා: එ පරිදි මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෝකික ව්‍යවහාරයෙන් ලෝකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙත්.

18. ස. ප්‍ර: භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකිකාථය ව්‍යවහාර කරනුවන්හට ලෝකික වේ ද? ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරනුවන්හට ලොකොත්තර වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. අනු: ලෝකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකිකශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටේ ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර ශ්‍රෝත්‍රයෙහි ගැටේ ද, ලෝකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකිකවිඤ්ඤායෙන් දකිත් ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තරවිඤ්ඤායෙන් දකිත් ද, ලෝකිකාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය පුහුදුන්හු දකිත් ද, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුන්ගේ ව්‍යවහාරය ආයතී-ශ්‍රාවකයෝ දකිත් ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

19. ප. ප්‍ර: ‘ලෝකිකාථය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදු-රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික වේයි, ලොකොත්තරාථය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලොකොත්තර වේ’ යනු නො කියැවුතු ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෝකික වූත් ලොකොත්තර වූත් ධර්මය දෙසනා කරන්නාහු නො ද?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

අනු. ථ: හඤ්චී හභවා ලොකියම්පි ලොකුත්තරම්පි ධම්මං වොහරති,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ: බුද්ධියා හභවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

20 ස. පු: බුද්ධියා හභවතො වොහාරො ලොකියං වොහරන්තස්ස ලොකියො හොති, ලොකුත්තරං වොහරන්තස්ස ලොකුත්තරො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: අමනා.

ස. අනු: මග්ගං වොහරන්තස්ස මග්ගො හොති, අමග්ගං වොහරන්තස්ස අමග්ගො හොති, ඵලං වොහරන්තස්ස ඵලං හොති, අඵලං වොහරන්තස්ස අඵලං හොති, තිබ්බානං වොහරන්තස්ස තිබ්බානං හොති, අතිබ්බානං වොහරන්තස්ස අතිබ්බානං හොති, සඛ්ඛිතං වොහරන්තස්ස සඛ්ඛිතං හොති, අසඛ්ඛිතං වොහරන්තස්ස අසඛ්ඛිතං හොති, රූපං වොහරන්තස්ස රූපං හොති, අරූපං වොහරන්තස්ස අරූපං හොති, වේදනං වොහරන්තස්ස වේදනං හොති, අවේදනං වොහරන්තස්ස අවේදනං හොති, සඤ්ඤාං වොහරන්තස්ස සඤ්ඤා හොති, අසඤ්ඤාං වොහරන්තස්ස අසඤ්ඤා හොති, සඛ්ඛාරං වොහරන්තස්ස සඛ්ඛාරං හොති, අසඛ්ඛාරං වොහරන්තස්ස අසඛ්ඛාරං හොති, විඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස විඤ්ඤාණං හොති, අවිඤ්ඤාණං වොහරන්තස්ස අවිඤ්ඤාණං හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

වොහාරකථා නිවසිතා.

- අනු. ධ: ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෝකික වූත් ලෝකොත්තර වූත් ධර්මය ව්‍යවහාර කෙරෙත් තම්,
- අනු. පා: එ කරුණින් හවත, 'ලෝකිකධර්මය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික වෙයි. ලෝකොත්තරධර්මය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකොත්තර වෙයි.
20. ස. පු: ලෝකිකධර්මය ව්‍යවහාර කරන භාග්‍යවත් බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ලෝකික වේ ද,
ලෝකොත්තරධර්මය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය ලෝකොත්තර වේ ද?
- ප. පරිකුක්කු: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාගීය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
මාගී වේ ද, අමාගීය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය අමාගී වේ ද, ඵලය ව්‍යවහාර කරන
බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය ඵල වේ ද, අඵලය
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අඵල
වේ ද, තිථිණය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය තිථිණ වේ ද, අතිථිණය ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අතිථිණ වේ ද,
සංඛතය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
සංඛතවේ ද, අසංඛතය ව්‍යවහාර කරන බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංඛත වේ ද, රූපය ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය රූප වේ ද,
අරූපය ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
අරූප වේ ද, වෙදනාව ව්‍යවහාර කරන බුදු-
රජුන්ගේ ව්‍යවහාරය වෙදනා වේ ද, අවෙදනාව
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අවෙදනා
වේ ද, සංඤ්ච ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය සංඤ්ච වේ ද, අසංඤ්ච ව්‍යවහාර
කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංඤ්ච වේ ද,
සංස්කාර ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය
සංස්කාර වේ ද, අසංස්කාර ව්‍යවහාර කරන
බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය අසංස්කාර වේ ද, විඤ්ඤ
ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ ව්‍යවහාරය විඤ්ඤ
වේ ද, අවිඤ්ඤ ව්‍යවහාර කරන බුදුරජුන්ගේ
ව්‍යවහාරය අවිඤ්ඤ වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු මැ යි ...

වෙහෙරකථා නිමි.

2. 11.

නිරෝධකථා

1. ස. පු: දෙව නිරෝධා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: දෙව දුක්ඛනිරෝධාති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: දෙව දුක්ඛනිරෝධාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: දෙව නිරෝධසම්මානිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: දෙව නිරෝධසම්මානිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: දෙව දුක්ඛසම්මානිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: දෙව නිරෝධසම්මානිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: දෙව සමුදයසම්මානිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: දෙව නිරෝධසම්මානිති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිත්තා.
 ස. අනු: දෙව මහසම්මානිති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. 11.

නිරෝධකථා

[‘අප්පට්ඨංඛානිරෝධය’ හා ‘පට්ඨංඛානිරෝධය’ හා දෙක එක් කොට ගෙන ‘නිරෝධසත්‍යය නම් මේ’ යයි හත් ලබ්ධියක් ඇත. මහිංසාසක අකුසල නිකායවාසීන්ගේ සෙසිනි. ඒ වාද විද්‍යාව නිරෝධකථා එයි.]

1. ස. පු: නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්ඨකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: දුඛනිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
2. ස. පු: දුඛනිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්ඨකුසු: එසේ යැ. (දෙඅසුරෙකින් දුඛනිරෝධ වන හෙයිනි.)
- ස. අනු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
3. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්ඨකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: දුඛසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
4. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්ඨකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: සමුදයසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...
5. ස. පු: නිරෝධසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්ඨකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: මාග්ගසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පට්: එසේ නො කියැවුතු මැ යැ ...

6. ස. පු: දෙව නිරොධසම්මානීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: දෙව තාණානි -පෙ- දෙව ලොණානි -පෙ- දෙව සරණානි -පෙ- දෙව පරායනානි -පෙ- දෙව අවුට්ඨානි -පෙ- දෙව අමිනානි -පෙ- දෙව නිබ්බානානීති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: දෙව නිබ්බානානී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අපි දභින්නං නිබ්බානානං උච්චනීවතා, සීනප්පඤ්ඤා, උක්ඛංසාවකංසො, සීමා වා හෙදෙ වා, රාජී වා අත්තරිකා වාති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: දෙව නිරොධාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අප්පට්ඨසංකාරාද්ධෙ සංකාරෙ පට්ඨසංකාරා නිරොධෙනතී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චි අප්පට්ඨසංකාරාද්ධෙ සංකාරෙ පට්ඨසංකාරා නිරොධෙනති,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'දෙව නිරොධා'ති.
9. ප. පු: න වත්තබ්බං දෙව නිරොධාති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ප. අනු: නනු අප්පට්ඨසංකාරාද්ධාපි සංකාරා අවිවත්තං භග්ගා, පට්ඨසංකාරාද්ධාපි සංකාරා අවිවත්තං භග්ගාති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චි අප්පට්ඨසංකාරාද්ධාපි සංකාරා අවිවත්තං භග්ගා, පට්ඨසංකාරාද්ධාපි සංකාරා අවිවත්තං භග්ගා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'දෙව නිරොධා'ති.

6. ස. පු: තිරොධිසත්‍යයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... නිලියනසාංඝයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... සරණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... පරායණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... අවිද්‍යායෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද ... අමානසෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද .. නිවාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
7. ස. පු: නිවාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: නිවාණයන් දෙදෙනාගේ උච්චනිවතායෙක් හෝ භික්‍ෂුණිකායෙක් හෝ උත්තමාචාර්යයෙක් හෝ සිමායෙක් හෝ භෙදයෙක් හෝ රාජ්‍යයෙක් හෝ අනාරියකායෙක් හෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු මැ යැ ...
8. ස. පු: තිරොධියෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ස. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යානසෙන් නිරුඳි වූ (සමුද්වරණ නැති පමණින් නිරුඳි යයි හඳුන්වා) සංඝකාරයන් ප්‍රතිසංඛ්‍යාන සංඛ්‍යාත ලොකොත්තර ඥානයෙන් (එකාත්තයෙන්) නිරුඳි කෙරෙත් (අනුත්තරයට පමුණුවත්) නු?
- ප. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳි සංඝකාරයන් ප්‍රතිසංඛ්‍යානසෙන් මැ නිරුඳි කෙරෙත් නම්,
- අනු. පා: භවත, තිරොධියෝ දෙදෙනෙකැයි නො කියැවුණු මැ යැ.
9. ප. පු: තිරොධියෝ දෙදෙනෙකැයි නො කියැවුණු ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- ප. අනු: අප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳි වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්ත භග්‍ග වූවානු නො ද? ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳි වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්ත භග්‍ග වූවානු නො ද?
- ස. පටිකුසු: එසේ යැ.
- අනු. ය: ඉදින් අප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුඳි වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්තභග්‍ග වෙත් නම්, ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුඳි වූත් සංඝකාරයෝ අත්‍යන්තභග්‍ග වෙත් නම්,
- අනු. පා: භවත, එ කාරුණින් 'තිරොධියෝ දෙදෙනෙක්'යි කියැවුණු මැ යැ.

10. ස. පු: දොව නිරෝධාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසංඛාතිරුඤාපි සංඛාරා අරියමග්ගං ආගමම නිරුඤාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අප්පටිසංඛාතිරුඤාපි සංඛාරා අරියමග්ගං ආගමම නිරුඤාති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු: දො නිරෝධාති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසංඛාතිරුඤා සංඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අප්පටිසංඛාතිරුඤා සංඛාරා න පුන උප්පජ්ජන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
 අනු. පා: තෙන හි න චත්තබ්බො: දො නිරෝධාති.

නිරෝධකපා නිවසිතා.

දුකිසො චගෙගො නිවසිතො.

නසං උඤ්ඤා:

පරුපගාරො අඤ්ඤාණං
 කඛ්ඛා පරච්ඡරණං
 වච්ඡෙදො දුක්ඛාභාරො
 විත්තවසිති ච කුකකුලා
 ඵකාතිසම්මයො වෙව
 වොභාරො ච නිරෝධකොති.

- 10. ස. ප්‍ර:** නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධි චූන් සංඝකාරයෝ අර්මතව පාමිණ නිරුද්ධි වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධි සංඝකාරයෝ අංකෘතමානීයව පාමිණ නිරුද්ධි වෙත් ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- 11. ස. ප්‍ර:** නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** ප්‍රතිසංඛ්‍යාන නිරුද්ධි සංඝකාරයෝ යම් නුපදනානු වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ:** එසේ යැ.
- ස. අනු:** අප්‍රතිසංඛ්‍යානනිරුද්ධි සංඝකාරයෝ යම් නුපදනානු වෙත් ද?
- ප. පටි:** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ ...
- අනු. පා:** එ කරුණින් 'නිරෝධයෝ දෙදෙනෙක්'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

නිරෝධකපා නිමි.

ද්විතීයවර්ග නිමි.

එකම උඤ්ඤ:

පරුපහාරකපා යැ, අඤ්ඤාණකපා යැ, කභිකාකපා යැ, පරමිතරණකපා යැ, වර්මදකපා යැ, දුක්ඛාභාරකපා යැ, විතතට්ඨිතිකපා යැ, කුක්කුලකපා යැ, එකාභිසම්මකපා යැ, මොහාරකපා යැ, නිරෝධකපා යැ යි එකදසකපායෙකි.

කථාවන්ජුපපකරණං.

පඨමො භාගො

අනුකතමභේකා

- I. ආහමසුපතයතාංචුකකමණිකා.
- II සඤ්ඤානාමාංචුකකමණිකා.
- III පද්‍යානකමණිකා.

I

ආහවසානනිකානුකමණිකා

පිට්ඨකානි

අතනි වා භික්ඛවෙ සති - (මජ්ඣිමනි. මූලප - අලංකාරපම සුත්ත.)	184
අති නු ඛො තං හතොත වකුට්ඨං - (සලායතනසංයුත්ත - එකතුණපඤ්ඤාසුත්ත)	368
අති පුග්ගලො අතනිකාය පටිපනො - (පුග්ගලපඤ්ඤානි, චතුක්කඛුත්තර - ඡවාලාත සුත්ත.)	36, 38, 40, 84, 178
අනම්භයො'යං භික්ඛවෙ, සංසාරො - (අනම්භය සංයුත්ත - පඨමවග්ග)	88
අනුපුබ්බෙන මේඛාවි - (බමමපද - මලවග්ග.)	288, 558
අමතං තෙ භික්ඛවෙ - (අඛුත්තර - එකකතිපාත)	410
අභිංසෙ තෙ අතිතංසෙ - (චතුක්කඛුත්තර - බමමික සුත්ත.)	300
අනු පුබ්බෙ ලොභො - (තිකඛුත්තර - මහාවග්ග.)	370
ආරහථ තික්කමථ - (බුග්ගසංයුත්ත - අරුණවතිසුත්ත.)	518
උච්චාවචා හි පටිපාද - (සුත්ත නිපාත - නාලකසුත්ත.)	240
එකපුග්ගලො භික්ඛවෙ ලොකෙ උප්පජ්ජමානො - (එකකඛුත්තර.)	178
එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො - (දීඝනිකාය - මජ්ඣිමනිකාය, සතිපට්ඨානසුත්ත.)	410
එතාදිසි, බමමපකාසනෙත් - (දීඝනිකාය - සකකපඤ්ඤාසුත්ත.)	479
කඛ්ඡිකාරෙ වෙ භික්ඛවෙ ආහරෙ අති රාගො - (තිදනසංයුත්ත - මහාවග්ග.)	370
කඛ්ඡිකාරෙ වෙ භික්ඛවෙ ආහරෙ නාති රාගො - (තිදනසංයුත්ත - මහාවග්ග.)	372
කිත්තු සතොතාහි පච්චති - (භික්ඛුති සංයුත්ත - චජ්රාසුත්ත.)	180
ජනනො'හං භික්ඛවෙ පසංකො ආසවානං බයං වදමි - (බකිසංයුත්ත - පුඨවග්ග - වාසිජට්ඨසුත්ත.)	458, 472, 492
තනිසං කොනං සමාපනතංසං පිති නිරුද්ධා - (දසකඛුත්තර - ආකඛ්චග්ග - කණ්ඩක සුත්තං සමන්තාහරිතබ්බො.)	516
තයො මෙ භික්ඛවෙ නිරුත්තිපථා - (සංයුත්ත - උප්පචග්ග - නිරුත්තිපථසුත්ත.)	366, 388
තයො මෙ සෙනිය සත්ථාරො -	184
තස්ස ඵලං ජානතො - තස්ස සමමාවිමුත්තංසං - (ඡක්කඛුත්තර - මහාවග්ග)	242
තීණිමාහි භික්ඛවෙ සඛිතංසං සඛිතලක්ඛණාහි - (තිකඛුත්තර - පඨමපණ්ණාසක - චූළවග්ග.)	168
තීහි භික්ඛවෙ ථානෙහි ජමුද්දිපකා - (තිකඛුත්තර.)	266
තං සුඛෙන සුඛං පතතං -	540
දුක්ඛමෙව උප්පජ්ජමානං උප්පජ්ජති - (තිදනසංයුත්ත - කච්චානගොත්තසුත්ත.)	180
දුතියස්ස කොනස්ස විතකකම්මාරා කණ්ඩකො - (දසකඛුත්තර - කණ්ඩකසුත්ත.)	516

පිටස්ථානානි

දුතියං කුචං සමාපන්නස්ස චිත්තකම්මාරා නිරුද්ධා භොනති-	514
දොමා භික්ඛවෙ ධාතුසො කතමා දො: සඬ්ඛතා ව-	164
නාහං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධම්මමපි-(එකකඬගුත්තර- පඤ්චමවග්ග.)	524
නාහං සග්ගිස්සාමි පමොචනාය-(සුත්තනිපාත-ධොතකසුත්ත.)	496
පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා-(මජ්ඣිමනිකාය-මහාදුක්ඛකඤ්ඤාසුත්ත.)	534
පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ධම්මං සමය විමුත්තස්ස-(පඤ්චකඬගුත්තර- චිත්තණ්ඩිකාවග්ග.)	242
පඨමස්ස කුචස්ස සද්දෙකණ්ටකො-(දසකඬගුත්තර - කණ්ටකසුත්ත.)	516
පඨමං කුචං සමාපන්නස්ස වාචා නිරුද්ධා භොති-	514
පස්සාමහං භික්ඛවෙ දිබ්බෙන චක්ඛුනා-(මජ්ඣිමනිකාය - මූලපණ්ණාසක-මහාසම්මකසුත්ත.)	124
යද් හවෙ පාතුහවනති ධම්මා - මහාවග්ගපාළි, උදනපාළි බොධිසුත්ත.)	476
යස්මිං භික්ඛවෙ සමයෙ අරියසාවකස්ස චිරජං-	288, 462, 474, 494, 510
යං කිඤ්චි භික්ඛවෙ රූපා අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං-	
(බැකිසංයුත්ත -බැකිසුත්ත.)	366, 390.
යා කාචි කඬ්ඛා - (උදනපාළි - රෙවතසුත්ත.)	476
යෙ කඬ්ඛා සමනිකකත්තා - (දීඝනිකාය-සකක පඤ්ඤාසුත්ත.)	476
යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පුපුර්ජනා-(මහාවග්ගපාළි-විවරකඤ්ඤා- නිසීදනානුඤ්ඤාන කථා.)	442
රඤ්ඤා භික්ඛවෙ චක්ඛවත්තීස්ස පාතුහාවො - (බොජ්ඣංග- සංයුත්ත-චක්ඛවත්තීසුත්ත.)	410
ලාභා වො භික්ඛවෙ-(සලායතන සංයුත්ත - දෙවදහවග්ග - බණ්ණසුත්ත.)	536, 538
චිත්තණ්ණො අනාදුතො-	240
සබ්බං භික්ඛවෙ අනභිජානං - (සලායතනසංයුත්ත - අපරිජනනසුත්ත.)	460, 474, 494
සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං - (සලායතනසංයුත්ත - සබ්බවග්ග- ආදිත්තසුත්ත.)	534
සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා - (ධම්මපද.)	180
සමමුඛා මේතං ආට්ඨසො ගභවතො සුතං - (සම්මසංයුත්ත - කොට්ඨාමවග්ග - ගම්මපතීසුත්ත.)	558
ස සත්තකඤ්ඤාපරමං-(අනමනග්ගසංයුත්ත-පුග්ගලසුත්ත)	88
සහාවස්ස දස්සනසම්පදා - (සුත්තනිපාත-රතනසුත්ත.)	
	288, 460, 474, 494, 560
සිහිස්ස ආනන්ද ගභවතො-(නිකඬගුත්තර- ආනන්දවග්ග.)	518
සුඛො විවේකො තුට්ඨස්ස - (උදනපාළි - මුච්චිඤ්ඤාවග්ග - පඨමසුත්ත.)	540
සුඤ්ඤාතො ලොකං අවෙක්ඛස්ස-(සුත්තනිපාත - මොඝරාජසුත්ත.)	176
සුඤ්ඤා ලොකො-(සලායතන සංයුත්ත-සුඤ්ඤානුලොකසුත්ත.)	182
සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ -(අට්ඨකඬගුත්තර - මහාවග්ග - උපොසථසුත්ත.)	556
සො හි නාම භික්ඛවෙ සුනෙතොහං සත්ථා - (සත්තකඬගුත්තර- සුනෙතකසුත්ත)	300

II

සඳහා, නාමානුකූල මණිකා

	පිටියකොති		පිටියකොති
අභිභූ	518	මහාකොට්ඨින	238
ආනන්ද	182, 518	මහාපඤ්ඤා	238
උක්කලා	568	මොග්ගල්ලාන	238
කම්මාන	180	මොහරාජ	176
ගම්මපති	558	ලුම්බිනී	258
බොධක	496	වජ්ජා	180
නන්දක	370	වසා	368
එගුණ	368	සාරිපුත්ත	238
හඳුඳු	368	සිඛි	518
මහාකම්මාන	238	සුනෙත්ත	300
මහාකසාප	238	සෙනසු	184

III

පද්‍යානුකූලමණිකා

අ	පිටිබසනාති	අ	පිටිබසනාති
අනුපාපවිවේධාය	272	අරහතතා	190, 192
අනුපාං	290	අරහතෙනා	190, 192
අජලා	254	අරහා	194, 196
අඤ්ඤාණං	446, 448, 450, 454	අරියො	230, 438
අඤ්ඤාණාපකතො	448	අවිගතො	96
අඤ්ඤාතාමිඤ්ඤං	34, 36, 52	අවිපකකවිපාකා	392, 394, 396
අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං	80, 98, 100	අසංඛතො	164
අඤ්ඤං රූපං	30, 36, 38	අසම්මුඛතො	232, 234, 236, 238
අණ්ණසහගතො	218	අසෙවනකඵලො	104, 108
අනිතං	306, 308, 310, 312	අලවර්තො	96
අනිතං චක්ඛුං	332, 334, 336		
අනිතං ඤාණං	338	ආ	
අත්ථෙධං	414, 416, 418, 420	ආජානාති නිග්ගහං	2, 20, 22
අත්ථං	168	ආජානාති පටිකම්මං	4, 14, 70
අධිවිසමුප්පන්නා	148	ආපාදිකං	142,
අධිවචනපථා	366, 368, 388	ආපො	356
අතභාවකතො	228, 450, 452	ආපොකසිණං	504, 512
අනාගාමිනා	208, 210, 214	ආමනතා	2, 22, 24
අනාගාමිඵලපාතො	282	ආසුප්පමාණං	528, 530
අනාගාමිඵලා	194, 196, 198, 200		
අනාගාමිමග්ගෙන	296, 298	ඉ	
අනාගාමිසං	200, 204, 206, 220	ඉද්ධං	154
අනාගාමි	160, 194, 196, 206		
අනාගතං	306, 308, 310, 312	උ	
අනාගතං චක්ඛුං	334, 336, 338	උක්ඛිත්තපලිකො	230, 438
අනාගතං ඤාණං	340, 342	උච්චාරපසාංචො	432
අනුප්පබ්බාතිසම්මො	542, 544	උච්චාවචං	240
අනුප්පකසද්දෙවං	230, 438	උච්චත්තමුලො	228, 450, 452
අනොධිං කතං	532, 534, 536, 538	උපවයං	246
අනුබ්බිකෙන	354	උපලබ්ධති	14, 22
අපචයගාමී	294, 404	උපොසථො	538, 540
අප්පතිකුට්ඨං	366, 368	උගතොභාගවිමුක්තො	160
අප්පට්ඨසංඛාරානුඤ්ඤා	576, 578		
අප්පියංකර්මං	80, 82, 84, 314	ඵ	
අබ්බිලොකසිකො	230, 438	ඵකච්චං අත්ථි	392, 400
අභිකේදායං	230, 438	ඵකථෙධං	80, 82, 314
අයොගං	304	ඵකදෙසං	282, 284, 286
අරහතභාවතො	286	ඵකසීජ්	276, 278
අරහතා	208, 212, 214	ඵකචොකාරගමං	114
අරහතො	198, 200, 202, 216	ඵලණ්ඩියං	570
		ඵසෙ	80, 82, 314
		ඔ	
		ඔථෙධං	90
		ඔධිසොධිසො	276, 288
		ඔතිතභාරො	230, 438

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 31 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ක	පිටිපිටිකානි
කඩ්ඩා	464, 466, 472
කණ්ඩරවජ්ඣේනා	96
කතකරණියො	230, 438
කතතා	126, 128, 130
කම්මකාරකො	150
කල්‍යාණපාපකානි	128
කා	
කාමරාගො	218, 220
කායසකඛි	160
කාරොතා	126, 128, 130
කාසාවධාරණා	254, 256, 258
කු	
කුකකුලා	539, 534
කො	
කොලංකොලො	276, 278
ක	
කතනියො	92, 156, 158
කයගාමි	294
ක	
ගදුහො	90
ගතට්ඨො	156, 158
ගො	
ගොණො	90
ව	
වතුමොකාරහවං	114
ඡ	
ඡලා	252
ත	
තජ්ජාතෙ	80, 82, 314
තදෙකරෙඨ	280, 282
තා	
තාලාවන්තරණො	228, 450, 452
ති	
තිණකට්ඨවනප්පකයො	130, 134, 142, 152
තිරව්ජානගතො	90
තං	
තං ජිවං තං සරිරං	96, 98, 100, 176
දි	
දිට්ඨිප්පකො	160
දිබ්බං සුඛං	532

ද	පිටිපිටිකානි
දුක්ඛට්ඨො	20
දුක්ඛාභාරො	520
දුක්ඛදුග්ගො	104, 108
දෙ	
දෙමො	156, 158
දෙ	
දෙසට්ඨානියො	566
ධ	
ධම්මානුසාරි	160
න	
නථට්ඨො,	414, 416, 418, 422
න සුචා න හොති.	330
නි	
නිගලො	116
නිග්ගහො	20
නිග්ගහොතබ්බො	18
නිබ්බානං	324, 326, 364
නිර්ග්ගලො	230
නිරුත්තරපථා	366, 368, 388
නිරොධා	574, 576, 578
නිසංසෙදා	432
චු	
චුපලබ්ධති	4, 6, 8, 12, 14, 16
චො	
චොරසිකො	92
චු	
චාතීතං	328, 350
චුච්චි	328
ප	
පච්චුප්පනං	306, 308, 310, 312
පච්චුප්පනං චකුට්ඨං	334, 336, 338
පච්චුප්පනං ඝරුණං	340, 342
පච්චුප්පනං ඝරුණං	254, 258, 260
පඤ්චවොකාරහවං	114
පඤ්චාරම්භානියාති	266, 268
පඤ්ඤාතර්ථපථා	366, 368, 388
පඤ්ඤාච්චුකො	160
පටිකමෙම	20
පටිච්චියො	242
පටිඤ්ඤා	6, 8
පටිපාදනා	12, 20
පඨවිකසිණං	504, 512
පණ්ඩිතා	430
පත්තධාරණා	254, 258
පත්තඤ්ඤා	230 438

ප	පිටපිවිකානි
පනතභාරො	230, 438
පබ්බජිතො	156
පබ්බජ්ජා	254, 255
පරබමමකුසලො	440, 442, 456, 458, 470
පරපච්චයො	480, 482
පරපටිබ්බහු	480, 482
පරපතතියො	480, 482
පරමිතරණා	480
පරංකතං	146, 148
පරිකම්භනවසංයොජනො	230 438
පරිනිබ්බාසි පුග්ගලො	268
පරිනිබ්බුතො	168
පරිසුච්ඡානං	244
පරිභානි	190
පරාපභාරො	444
පු	
පුග්ගලො උපලබ්භති,	2, 14, 20, 22, 24, 44, 46, 74, 76
පුග්ගලො සංඛාවති	86, 88, 90
පුප්පජ්ජනා	424
පුප්පජ්ජනො	292, 294, 432, 434
පුබ්බා කොට්ඨි	88
පුනබ්බවො	272
පුරිසසුගා	162
පෙ	
පෙතො	90
ඛා	
ඛාලපුප්පජ්ජනා	520, 568
ඛු	
ඛුඤ්ඤාපාදානා	162, 164
ඛො	
ඛොජ්ඣක්ඛරතනානා	412
ඛොධගාමී	294
ඛු	
ඛුභමවර්ජයවාසො	252, 254, 256, 258, 260
ඛුා	
ඛුාගමණො	92, 156, 158
භ	
භවං	168

ම	පිටපිවිකානි
මනවා, පුග්ගලො	108, 110
මනුසො	90, 156
මනිසො	90
මා	
මාතා අත්ථි	156
මානුසකං සුඛං	532
මාරකාසිකා	426
මි	
මිච්ඡා	4, 6, 8, 10, 12
මිච්ඡාදිට්ඨියො	110
මු	
මුඤ්ඤිං	254, 256
මෙ	
මෙට්ඨනං	432, 434
ය	
යකෙඛා	90
රෙ	
රෙ	4
ල	
ලහුපරිවත්තා	524
ලො	
ලොකියො	572
ලොකුත්තරං	572
ව	
වච්ඡෙදො	498, 500, 502, 504
වට්ඨපච්ඡෙදො	126 132, 134, 136, 138, 140, 142, 162
වත	4
වත්තබ්බො	4, 6, 8, 10, 12, 14
වි	
විච්ඡිච්ඡා	218, 220, 222
විපකකම්පිකා	392, 394
විපාකපටිසංවෙදි	150, 152
විපාකො	150, 152
විමසි	428, 430
විසඤ්ඤාතෙතා	230
වෙ	
වෙසො	92, 156, 158

වො	පිට්ඨකානි
වො,භාරො	562, 564, 566
ව්‍යා	
ව්‍යාපාදො	218, 220, 222
ස	
සකදගාමිඵලපඤ්ඤා	280
සකදගාමිනා	208, 210, 212, 214
සකදගාමි	160, 192, 196, 206
සකකායදිට්ඨි	218, 220, 222
සඬකිණ්ණපරිබො	230, 438
සඬකතො	164, 168
සච්ඡිකට්ඨපරමතො	2, 6, 10, 12
සච්ඡිකට්ඨො පරමතො	4
සත්තකකතනුපරමො	276, 278
සඤ්ඤාසාරී	160
සඤ්ඤාවිමුක්ඛො	160
සධම්මකුසලො	440, 442, 456, 458, 470
සකුච්චි	86, 90
සප්පිකුලො	186
සබ්බත්ථ	24, 26
සබ්බද	26, 28
සබ්බමත්ථි	304
සබ්බෙසු	28
සමභාගෙ	80, 82, 314, 418, 420
සමසවිමුක්ඛො	232, 234, 236, 238
සමෙ	80, 82, 314, 418, 420
සමද්දකුසලවිමුක්ඛො	330, 438
සමොදිට්ඨියො	110
සමොසමුද්ධා	144
සසං කතං	144, 146, 148
සරුපො	96
සෘ	
සාවකසුභං	260
සි	
සිනෙරුපබ්බතරාජ	128, 134, 136, 142, 152

සි	
සිලබ්බපරාමාසො	218, 220
සි	
සුකතො	20
සුකකම්පට්ඨි	424, 426, 428, 430, 432
සුඛං වේදනා	532
සුමුද්දො	104
සුද්දො	92, 156, 158
සුච්ඡිකම්පයො	230, 438
සු	
සුකරො	90
සෙ	
සෙවනකඵලො	104, 108
සෙ තිග්ගහෙ	20
සෙවත්ථි	414, 416, 418
සෙව නත්ථි	414, 416, 418
සො	
සොභාපත්ථිඵලපඤ්ඤා	276, 278
සොභාපඤ්ඤා	158, 160, 192, 194, 206
සො	
සොව	88, 90, 92
හ	
හඤ්චි	4, 6, 18
හත්ථිච්ඡිනො	94
හත්ථිසංචාවිකා	252
හු	
හුඤ්චා ගොති	330
හෙ	
හෙතාය	6, 8, 16
හෙවත්ථි	414, 416, 418, 420
හෙව නත්ථි	414, 416, 418, 420
හෙවමෙවං	8, 16
හෙවං	6